

§ 106

Dnr 2023/01337

Interpellation från Malte Svensson (SD) ställd till ordförande i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet Karola Svensson (C) om åtgärder för att förbättra tryggheten i Falköpings kommun**Bakgrund**

Med kommunfullmäktiges medgivande ställer Malte Svensson (SD) följande interpellation till ordförande i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet Karola Svensson (C).

Interpellation

"Interpellation till ordförande i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet om åtgärder för att förbättra tryggheten i Falköpings kommun

En av kommunens övergripande mål; 2 "Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping" måste uppfyllas. Hur skall vi lyckas med det då Falköping inte känns som en trygg plats att bo på. I den årliga Näringslivsundersökningen ligger Falköping då det gäller trygghet på den sämsta sjättedelen av landets kommuner plats (254). Företag drabbas av inbrott där allt från diesel till GPS:er blir stulet, något vi måste ändra på.

Vanliga medborgare drabbas av överfall, ibland mycket grova, där såväl mobil, plånbok som bilar stjäls. Detta leder till att våra laglydiga medborgare inte vågar vistas ute i vår fina stad på kvällar och nätter. Jag anser vi inte skall ha det så.

Falköping har haft en rad brutala dåd de senaste åren, även om tack och lov ännu inte i upplevt någon skjutning i skolan. Det är något som inte skall behöva inträffa innan vi gör Falköpings skolor tryggare. Skolan är grundpelaren i samhället, det är här nästa generations värderingar och förväntningar skapas. Det är vår plikt som politiker att se till att våra barn får en trygg skolgång med studiero för att det framtida Falköping skall bli ett attraktivare Falköping.

Vi sverigedemokrater har lagt en rad förslag för att skapa denna så viktiga trygghet i Falköping, men övriga partier har kategoriskt röstat ned dessa förslag.

Med anledning av ovan ställer jag följande frågor till ordförande i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet, Karola Svensson:

1. Varför röstade koalitionen inte bifall till vår motion om övervakningskameror?
2. Varför röstades vår motion om kommunal trygghetspersonal för att stärka polisen ner?
3. Hur ställer sig ordföranden till vår motion om en app för att stärka säkerheten mot PDV (pågående dödligt våld)?"

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning besvaras interpellationen vid kommunfullmäktiges nästa sammanträde.

Paragrafen skickas till

Karola Svensson (C)

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

2023-11-27

Kommunfullmäktige interpellation

Interpellation till ordförande i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet om åtgärder för att förbättra tryggheten i Falköpings kommun.

En av kommunens övergripande mål; 2 "Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping" måste uppfyllas. Hur skall vi lyckas med det då Falköping inte känns som en trygg plats att bo på. I den årliga Näringlivsundersökningen ligger Falköping då det gäller trygghet på den sämsta sjättedelen av landets kommuner plats (254). Företag drabbas av inbrott där allt från diesel till GPS:er blir stulet, något vi måste ändra på.

Vanliga medborgare drabbas av överfall, ibland mycket grova, där såväl mobil, plånbok som bilar stjäls. Detta leder till att våra laglydiga medborgare inte vågar vistas ute i vår fina stad på kvällar och nätter. Jag anser vi inte skall ha det så.

Falköping har haft en rad brutala dåd de senaste åren, även om tack och lov ännu inte i upplevt någon skjutning i skolan. Det är något som inte skall behöva inträffa innan vi gör Falköpings skolor tryggare. Skolan är grundpelaren i samhället, det är här nästa generations värderingar och förväntningar skapas. Det är vår plikt som politiker att se till att våra barn får en trygg skolgång med studiero för att det framtida Falköping skall bli ett attraktivare Falköping.

Vi sverigedemokrater har lagt en rad förslag för att skapa denna så viktiga trygghet i Falköping, men övriga partier har kategoriskt röstat ned dessa förslag.

Med anledning av ovan ställer jag följande frågor till ordförande i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet, Karola Svensson:

1. **Varför röstade koalitionen inte bifall till vår motion om övervakningskameror?**
2. **Varför röstades vår motion om kommunal trygghetspersonal för att stärka polisen ner?**
3. **Hur ställer sig ordföranden till vår motion om en app för att stärka säkerheten mot PDV (pågående dödligt våld)?**

Malte Svensson, ledamot fullmäktige

Sverigedemokraterna Falköping

§ 107

Dnr 2023/01318

Fråga från Ingvor Bergman (S) till barn- och utbildningsnämndens ordförande om funktionshindrade elevers rätt till likvärdig skolgång**Kommunfullmäktiges beslut**

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att bordlägga frågan till nästa sammanträde den 29 januari 2024.

Bakgrund

Ingvor Bergman (S) har med kommunfullmäktiges medgivande ställt följande fråga till barn- och utbildningsnämndens ordförande Sofia Thuveesson (C) om funktionshindrade elevers rätt till likvärdig skolgång.

”Fråga till barn och utbildningsnämndens ordförande Sofia Thuveesson

Under senare tid har man i en rad tidningsartiklar och radioreportage uppmärksammat skolsituationen för elever med olika typer av NPF diagnoser.

Den statistik som presenteras är skrämmande. I gruppen, elever med någon typ av NPF diagnos, visar statistik att en stor andel inte klarar godkänt betyg i kärnämnen.

Skolan har ett så kallat kompensatoriskt uppdrag. Det innebär att skolan ska vara likvärdig för alla. Skolan ska därmed uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Hur kommer du som ordförande i barn- och utbildningsnämnden säkerställa att elever med olika typer av funktionshinder får en likvärdig skolgång i enlighet med skollagens krav?”

Paragrafen skickas till

Sofia Thuveesson (C)

Ingvor Bergman (S)

Fråga till Barn och utbildningsnämndens ordförande Sofia Thuve

Under senare tid har man i en rad tidningsartiklar och radioreportage uppmärksammat skolsituationen för elever med olika typer av NPF diagnoser. Den statistik som presenteras är skrämmande. I gruppen, elever med någon typ av NPF diagnos, visar statistik att en stor andel inte klarar godkänt betyg i kärnämnen.

Skolan har ett så kallat kompensatoriskt uppdrag. Det innebär att skolan ska vara likvärdig för alla. Skolan ska därmed uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Hur kommer du som ordförande i Barn och utbildningsnämnden säkerställa att elever med olika typer av funktionshinder får en likvärdig skolgång i enlighet med skollagens krav?

Ingvor Bergman (s)
Ledamot kommunfullmäktige

§ 3

Dnr 2023/01157

Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 50.

Sammanfattning

Falköpings kommuns målsättning och arbete med krishantering regleras genom kommunöverenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunens arbete inom krisberedskapsområdet utgår från denna överenskommelse och regleras genom lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Policyn syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap.

Policyn följer de direktiv som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) kräver. Aktuell policy följer i stort samma innehåll som tidigare år men är uppdaterad enligt de lagkrav och de överenskommelser som gäller för mandatperioden. I aktuell policy har även mål och övergripande planering för mandatperioden lyfts in, enligt lagkrav och kommunöverenskommelsen.

Förslaget till policy har stämts av med förvaltningschefer vid KLG den 30 november 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 137/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11
- Förslag till policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser, KF 24 februari 2020, § 50

Paragrafen skickas till
Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 137

Dnr 2023/01157

Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 50.

Sammanfattning

Falköpings kommuns målsättning och arbete med krishantering regleras genom kommunöverenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunens arbete inom krisberedskapsområdet utgår från denna överenskommelse och regleras genom lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Policyn syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap.

Policyn följer de direktiv som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) kräver. Aktuell policy följer i stort samma innehåll som tidigare år men är uppdaterad enligt de lagkrav och de överenskommelser som gäller för mandatperioden. I aktuell policy har även mål och övergripande planering för mandatperioden lyfts in, enligt lagkrav och kommunöverenskommelsen.

Förslaget till policy har stämts av med förvaltningschefer vid KLG den 30 november 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11
- Förslag till policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser, KF 24 februari 2020, § 50

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 50.

Sammanfattning

Falköpings kommuns målsättning och arbete med krishantering regleras genom kommunöverenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunens arbete inom krisberedskapsområdet utgår från denna överenskommelse och regleras genom lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Policyn syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap.

Policyn följer de direktiv som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) kräver. Aktuell policy följer i stort samma innehåll som tidigare år men är uppdaterad enligt de lagkrav och de överenskommelser som gäller för mandatperioden. I aktuell policy har även mål och övergripande planering för mandatperioden lyfts in, enligt lagkrav och kommunöverenskommelsen.

Förslaget till policy har stämts av med förvaltningschefer vid KLG den 30 november 2023.

Bakgrund

Policyn är ett krav enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB).

Kommunöverenskommelsen gällde ursprungligen under åren 2018–2020, men har förlängts till att gälla även under 2023.

Uppgifterna utgår från:

- Lag (2006:554) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Förordning (SFS 2006:637) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och beredskap.
- Kommunallag (2017:725)

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har reviderat policyn enligt befintliga lagkrav och överenskommelser och föreslår att denna antas av kommunfullmäktige.

De mål som lyfts i policyn är krav enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt kommunöverenskommelsen. I policyn hänvisas endast åtgärder som antas och beslutas i andra beslutsdokument såsom övnings- och utbildningsplan, samt handlingsplan för RSA.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder därmed inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-10-11
- Förslag till policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser, KF 24 februari 2020, § 50

Beslutet ska skickas till

Samtliga förvaltningschefer och samtliga nämnder

Emilie Andersson, säkerhetssamordnare

Anna-Karin Linder, administratör

Emilie Andersson

Säkerhetssamordnare skydd/säkerhet

Samhällsstörningar och extraordinära händelser

POLICY

Typ av styrdokument	Policy
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Diarienummer	2023/1157
Giltighetstid	Fr.o.m.
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Fastställd	
Ersätter	KF 2020-02-24, § 50
Dokumentansvarig	Säkerhetssamordnare
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Revideras varje mandatperiod

Innehåll

- Inledning och syfte**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
1. Mål och inriktning**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 2. Övergripande organisation och ansvar**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 3. Krav på kommunens krisberedskap.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.1. Risk- och sårbarhetsanalys ...**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.2. Krisledning och krisberedskapsplanering**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.3. Geografiskt områdesansvar och samverkan ...**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.4. Utbildning och övning.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.5. Rapportering.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 - 3.6. Höjd beredskap och civilt försvar**Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 4. Ekonomi**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Inledning och syfte

Detta dokument beskriver kommunens övergripande viljeinriktningar och prioriteringar för kommunens arbete inom risk- och krishantering.

Dokumentet baseras på krav enligt *överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022*¹ (kommunöverenskommelsen) mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Kommunöverenskommelsen gällde ursprungligen under åren 2018–2020, men har förlängts till att gälla även under 2023. Överenskommelse för 2024 och framåt har vid framtagande av detta dokument ännu inte antagits.

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommuner anta styrdokument som beskriver kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och ska antas av kommunfullmäktige under den nya mandatperiodens första år.

Uppgifterna utgår från:

- Lag (2006:554) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)²
- Förordning (SFS 2006:637) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och beredskap (FEH)³.
- Kommunallag (2017:725)⁴

¹ MSB & SKL. (2018). *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 och Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023*.

² SFS 2006:544. *Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Forsvarsdepartementet.

³ SFS 2006:637. *Förordningen om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Forsvarsdepartementet.

⁴ SFS 2017:725. *Kommunallag*. Finansdepartementet.

1. Mål och inriktning

Kommunen har ett ansvar för att värna liv och hälsa, trygga livsnödvändig försörjning samt verka för att grundläggande värden och samhällsviktiga funktioner upprätthålls.

Kommunen ska arbeta för att minska risken för att oönskade händelser inträffar, för att reducera konsekvenserna om något ändå inträffar och för att ha en god förmåga att hantera "krissituationer i fred". Kommunen ska även uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

De övergripande inriktningarna inom trygghet, säkerhet och beredskap är att kommunen ska:

- Trygga människors liv och hälsa, samt hindra och begränsa skador på miljö och egendom;
- Verka för ett hållbart, robust och motståndskraftigt samhälle;
- Ha en god förmåga att snabbt och effektivt hantera händelser och genomföra stödjande insatser.

2. Övergripande organisation och ansvar

Kommunfullmäktige fastställer kommunens policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Kommundirektören har ett övergripande ansvar för den civila beredskapen inom kommunen och leder kommunens krisledningsgrupp.

Kommundirektören antar även kommunens handlingsplan för samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Säkerhetssamordnaren har på kommundirektörens uppdrag planerings- och samordningsansvar för planer, övning, utbildning och extern samverkan. Förvaltningschefer ansvarar för att inom respektive verksamhet tillse att det finns en övad och utbildad organisation och planering för att hantera samhällsstörningar och extraordinär händelse.

Respektive nämnd/bolag fastställer planering inom sitt eget ansvarsområde.

3. Krav på kommunens krisberedskap

Kommunens arbete med krisberedskap styrs av lag (SFS 2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap⁵ (LEH). Lagen fastställer att kommunens krisberedskap ska utgöras av följande områden:

- Risk och sårbarhetsanalyser
- Planering inför kriser
- Geografiskt områdesansvar

⁵ SFS 2006:544. *Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Försvarsdepartementet.

- Utbildning och övning
- Rapportering

Under respektive område finns mål som är fastställda i kommunöverenskommelsen och prioriteringar som är specifika för Falköpings kommun.

3.1. Risk- och sårbarhetsanalys

Enligt 2 kap 1 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk och sårbarhetsanalys.

Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) är en sammanställning av kommunens identifierade samhällsviktiga verksamheter och en analys av de risker som kan leda till allvarlig samhällsstörning eller extraordinär händelse. Kommunens arbete med RSA följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter och allmänna råd (MSBFS 2015:5)⁶ om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser, samt kommunöverenskommelsen som säger att kommunen ska bedriva ett arbete med RSA som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, samt berörda kommunala bolag och kommunalförbund.

I arbetet ingår bland annat att identifiera verksamheter som upprätthåller viktiga samhällsfunktioner, så kallade samhällsviktiga verksamheter. Dessutom ska händelser som kan hota upprätthållandet av funktionerna och kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamheter identifieras. Arbetet ska ge en samlad bild av risker, sårbarheter och förmåga inom kommunen samt utgöra ett bra underlag för planering och genomförande av åtgärder som minskar risker och sårbarheter och stärker förmågan att hantera extraordinära händelser. Kommunen tar även fram och antar en handlingsplan där planering och genomförande av åtgärder specificeras. Handlingsplanens följs upp årligen.

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommunen även efter en inträffad kris utvärdera kommunens hantering, utifrån både verksamhetsansvaret och det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i arbetet med RSA. I Falköpings kommun finns en rutin för utvärdering av händelse som syftar till att bidra med kunskapsunderlag till kommunens RSA.

Falköpings kommuns mål med RSA är att den ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,

⁶ MSBFS 2015:5. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk och sårbarhetsanalyser*. MSB.

- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort, som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

3.1.1. Prioritering för mandatperioden 2023–2026

Under mandatperioden avser kommunen prioritera följande områden i arbetet med RSA:

- Ta fram, anta och årligen följa upp åtgärdsplan med planering och genomförande av åtgärder.
- Fortsatt identifiera samhällsviktiga verksamheter som upprätthåller viktiga samhällsfunktioner, så kallade samhällsviktiga verksamheter.
- Utöka samverkan med kommunala bolag, kommunalförbund och andra externa aktörer.
- Utvärdera inträffade händelser med syfte att bidra med kunskapsunderlag till kommunens RSA.

3.2. Krisledning och krisberedskapsplanering

Enligt 2 kap 1 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner med beaktande av risk och sårbarhetsanalysen för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser.

Enligt 6 kap. 44 § kommunallag (SFS 2017:725) ska fullmäktige anta reglemente om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Enligt 7 kap. 2 § kommunallag (SFS 2017:725) ska kommunstyrelsen i en instruktion fastställa hur kommundirektören ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen. Instruktionen ska också fastställa kommundirektörens övriga uppgifter

Nationellt framtagna mål för kommuners arbete med planering enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Kommunen ska ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden
- Kommunen ska ta fram ett reglemente för krisledningsnämnden.
- Kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap.

- Kommunen ska ta fram en plan för hantering av extraordinära händelser. Planen ska innehålla:
 - hur kommunen ska organisera sig under extraordinära händelser.
 - hur kommunens organisation för krisledning ska bedriva samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning.
- Kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan.

I Falköpings kommun benämns styrdokumentet för *Policy för samhällsstörningar och extraordinära händelser*. Policyn antas av kommunfullmäktigen under den nya mandatperiodens första år.

I Falköpings kommun benämns planen för hantering av extraordinära händelser för *Handlingsplan för samhällsstörningar och extraordinära händelser*. Handlingsplanen antas av kommundirektören under den nya mandatperiodens första år.

Kommunens förvaltningar har även handlingsplaner som ligger till grund för effektiv ledning och samordning av kommunens hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser. Bland annat finns plan för kommunalt krisstöd, handlingsplan med åtgärder kopplat till RSA, övnings- och utbildningsplan, samt beredskapsplaner för socialförvaltningen liksom för kompetens- och arbetslivsförvaltningen.

En sammanställning av kommunens befintliga dokument finns nedan i tabell 1.

Vid extraordinära händelser kan kommunens krisledningsnämnd träda i kraft och överta hela eller delar av övriga nämnders ansvarsområden. Nämndens förutsättningar och arbete regleras i krisledningsnämndens reglemente.

Tabell 1. Dokumentöversikt för krisberedskap, Falköpings kommun

Styrdokument	Syfte
Reglemente för krisledningsnämnden	Reglerar krisledningsnämndens sammansättning, ordförandeskap och mandat.
Policy samhällsstörningar och extraordinära händelser	Anger mål och inriktning för arbetet med risk- och krishantering
Handlingsplan samhällsstörningar och extraordinära händelser	Beskriver kommunens organisation och arbetssätt för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Risk- och sårbarhetsanalys	Identifierar och analysera risker och sårbarheter avseende samhällsstörningar inom kommunens geografiska område
Åtgärdsplan kopplat till RSA	Beskriver kommunens organisation och arbetssätt för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.
Övnings- och utbildningsplan	Bidrar till att behålla och utveckla kommunens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap.
Instruktion för kommundirektören	Anger/tydliggör kommunchefens/kommundirektörens uppgifter i krisberedskapen.
Handlingsplan kommunalt krisstöd/POSOM-organisationen	Anger hur kommunen ska planera, leda, samordna och utföra psykosocialt omhändertagande vid olyckor och kriser.
Beredskapsplan vid allvarlig eller extraordinär händelse samt krisplan för kompetens- och arbetslivsförvaltningen	Specificerar ansvar, roller och uppgifter för att hantera allvarliga och extraordinära händelser.
Plan för beredskap och ledning vid krissituationer och extraordinära händelser inom socialförvaltningen	Specificerar ansvar, roller och uppgifter för de funktioner som ingår i socialnämndens organisation för att hantera särskilda och extraordinära händelser

3.2.1. Planering och prioritering för mandatperioden 2023–2026

Under mandatperioden avser kommunen uppdatera och ta fram följande planering:

- Arbeta med och uppdatera kommunens RSA
- Kontinuerligt arbeta med och följa upp åtgärder enligt handlingsplan för RSA, samt rapportera resultat till kommunstyrelsen. Följande områden ingår i handlingsplanen 2024–2027:
 - Elförsörjning
 - Dricksvattenförsörjning

- Personalförsörjning
- Information och kommunikation
- Livsmedelsförsörjning
- Transport och fordon
- Skydd av civilbefolkningen

3.3. Geografiskt områdesansvar och samverkan

Enligt 2 kap 7 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

Olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet.

1. De krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas.
2. Informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Målet för kommunens arbete med geografiskt områdesansvar enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Kommunen ska ge aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför extraordinära händelser.
- Kommunen ska under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.
- Kommunen ska ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse.
- Kommunen ska verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.
- Kommunens förberedelser inför extraordinära händelser ska ske i samverkan med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området. En förutsättning för att samverkan ska ske är att de externa aktörerna vill och kan samverka med kommunen.
- Berörda kommuner ska säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

För att nå framgång i arbete med geografiskt områdesansvar krävs en kontinuerlig samverkan internt inom kommunen och med andra aktörer, såväl inom offentlig verksamhet som privat näringsliv. Kommunen driver och ingår i en rad nätverk med syfte att stärka förmåga att samverka.

På regional nivå sker samverkan framför allt i Regionala rådet för samhällsskydd och beredskap, vilket sker i Länsstyrelsen i Västra Götalands regi och där samtliga kommuner i Västra Götaland, Västra Götalands Regionen, Polismyndigheten, samt övriga aktörer inom området ingår. Ovan nämnda nätverk underlättar samverkan genom att övriga krisaktörer identifieras så att kontakter och samverkansformer med dessa aktörer kan upprättas. Samverkan och nätverk skapar en förståelse för aktörernas organisationer, inneboende förutsättningar och möjligheter att göra insatser.

Inom ramen för kommunens geografiska områdesansvar finns det ett krishanteringsråd. Falköpings kommun tillhör Krishanteringsrådet Östra Skaraborg. I rådet ingår ett stort antal krisledningsaktörer såsom polismyndigheten, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, Försvarsmakten, näringslivsföreträdare, Svenska kyrkan, frivilliga försvarsorganisationer och sjöräddningssällskapet. Från de 11 deltagande kommunerna deltar säkerhetssamordnare, krisinformatörer och företrädare för respektive kommuns krisstödsgrupp (POSOM).

Samverkan med nationella och vissa regionala myndigheter sker vid länsstyrelsens årliga möten med säkerhetssamordnarna.

Säkerhetssamordnaren ska årligen eller när så begärs att informera kommunstyrelsen om krishanteringsrådets aktiviteter, erfarenheter och samverkan inom det geografiska området.

3.3.1. Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommunen under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.

3.3.1.1. Prioritering för mandatperioden 2023–2026

Under mandatperioden avser Falköpings kommun utbilda och öva kommunens förmåga att stå värd för en ISF.

3.3.2. Kommunikation

Kommunen ska enligt kommunöverenskommelsen verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.

3.3.2.1. Prioritering för mandatperioden 2023–2026

Falköpings kommun planerar att utarbeta en plan för kriskommunikation under mandatperioden.

3.3.3. Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) är ett system för att varna människor om att något allvarligt har hänt som omedelbart hotar liv, hälsa, egendom eller miljö. Enligt kommunöverenskommelsen ska berörda kommuner säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

I Falköpings kommun underhålls ljudsändare av Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS).

3.4. Utbildning och övning

Enligt 2 kap. 8 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Kommunöverenskommelsen anger vidare att kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan. Falköpings kommun har tagit fram en övnings- och utbildningsplan som delvis baseras på kommunens RSA, planen finns listad i dokumentöversikten i tabell 1 i kapitel 3.2.

Målet med kommunens arbete med utbildning och övning enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Det ska finnas en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även beredskapsfunktioner inom kommunal teknisk försörjning, krisstöd med mera ska vara utbildade och övade.
- Kommunen ska bland annat utifrån de brister som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen, genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Kommunens krisledningsnämnd ska övas minst en gång per mandatperiod.
- Varje övning ska utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer.

3.5. Rapportering

Enligt 2 kap 9 § LEH (SFS 2006:544) ska kommuner och regioner hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapsläget.

Kommuner och regioner ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Mål för kommunens arbete med rapportering enligt kommunöverenskommelsen är att:

- Kommunen ska ha förmågan att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik och metodik som tillämpas nationellt och regionalt för samverkan och ledning vid samhällsstörningar.
- Kommunen ska ha förmåga att ge Länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse.

Enligt kommunöverenskommelsen ska kommunen även ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse.

Falköpings kommun rapporterar in resultat av sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalysen senast den 31 oktober under första kalenderåret i mandatperioden. Årligen ska kommunen följa upp risk och sårbarhetsanalysen och med utgångspunkt i den bedöma sin generella krisberedskap. Denna rapportering sker i elektronisk form. Säkerhetssamordnare ansvarar för att initiera, sammanställa och genomföra rapporteringen.

För rapportering under en händelse ska kommunen främst använda sig av WIS vid rapportering av lägesbild.

3.6. Höjd beredskap och civilt försvar

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016–2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Det civila försvarets syfte är att säkerställa att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Arbetet med civilt försvar bedrivs inom ramen för verksamheter i statliga myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer. Det civila försvaret bildar tillsammans med det militära försvaret Sveriges totalförsvar.

Uppgifter kopplat till civilt försvar och höjd beredskap utgår från lagen LEH och FEH. Även överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar⁷ styr uppgifter kopplat till det civila försvaret. Överenskommelsen avsåg ursprungligen perioden 2018–2020 men har förlängts till att gälla även under 2023. En ny överenskommelse för 2024 och framåt har vid framtagandet av detta dokument ännu inte antagits, varför mål och uppgifter baserats på den överenskommelse som är gällande vid tiden för dokumentets framtagande.

Målet för det civila försvaret är att⁸:

- värna civilbefolkningen,
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- upprätthålla en nödvändig försörjning,
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan,
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och

⁷ MSB & SKR. (2022). *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar- 2018-2020 med revideringar till och med 2023*.

⁸ Regeringskansliet. *Mål för civilt försvar*. Tillgänglig: [Mål för civilt försvar - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/press/2023/09/06/mal-for-civilt-forsvar/) [Hämtad 2023-09-06]

- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

3.6.1. Prioriterade uppgifter för kommunerna enligt överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar är:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvar. Nyckelpersoner i kommunens organisation ska genom utbildning ha givits kunskaper om höjd beredskap och totalförsvar.
- Säkerhetsskydd. Kommunen ska ha de förutsättningarna som behövs och som följer av säkerhetsskyddslagen för att kunna arbeta med uppgifterna enligt 3 kap. i LEH.
- Krigsorganisation och dess bemanning. Kommunen ska under fortsätta arbetet med sin krigsorganisation och dess bemanning.

4. Ekonomi

Det utgår årligen statlig ersättning för arbetet med civil beredskap, som anges i LEH och som preciseras i kommunöverenskommelserna⁹ ¹⁰.

Ersättningen utgår från den så kallade finansieringsprincipen som innebär att vissa åtgärder som staten ålägger kommunerna också ska finansieras av staten. Det är upp till kommunen själv att finansiera övriga förberedelser och åtgärder som kommunen bedömer nödvändiga för att åstadkomma trygghet och säkerhet för de invånare som bor eller vistas i kommunen.

⁹ MSB & SKL. (2018). *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 och Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023.*

¹⁰ MSB & SKR. (2022). *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar- 2018-2020 med revideringar till och med 2023.*

POLICY

Samhällsstörningar och extraordinära händelser

Inledning	3
Risk- och sårbarhetsanalys.....	3
Krisledning och krisberedskapsplanering.....	4
Geografiskt områdesansvar och samverkan	4
Rapportering.....	5
Höjd beredskap och civilt försvar	5
Övergripande organisation och ansvar	6
Ekonomi	6

Dokumentansvarig: Säkerhetssamordnare
Giltighetstid: 2020-2022

Inledning

Detta dokument beskriver kommunens övergripande viljeinriktningar och prioriteringar för kommunens arbete inom risk- och krishantering för perioden 2020-2022.

Innehållet syftar även till att, tillsammans med kommunens ledningsplan, uppfylla krav enligt *Lag (2006:554) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* (LEH).

Kommunernas arbete med krishantering regleras genom den s.k. kommunöverenskommelsen¹ mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten via myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

De övergripande inriktningarna inom trygghet, säkerhet och beredskap är att vi ska:

- Trygga människors liv och hälsa, samt hindra och begränsa skador på miljö och egendom;
- Verka för ett hållbart, robust och motståndskraftigt samhälle;
- Ha en god förmåga att snabbt och effektivt hantera händelser och genomföra stödande insatser.

Kommunen har ett ansvar för att värna liv och hälsa, trygga livsnödvändig försörjning samt verka för att grundläggande värden och samhällsviktiga funktioner upprätthålls.

Kommunen ska arbeta för att minska risken för att oönskade händelser inträffar, för att reducera konsekvenserna om något ändå inträffar och för att ha en god förmåga att hantera "krissituationer i fred". Kommunen ska även uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) är en sammanställning av kommunens identifierade samhällsviktiga verksamheter och analys av de risker som kan leda till allvarlig samhällsstörning eller extraordinär händelse.

Målet med risk- och sårbarhetsanalys är att den ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,
- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

¹ Överenskommelse om kommunernas krisberedskap, MSB & SKL 2019-2022

Kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalys följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2015:5).

I arbetet ingår bland annat att identifiera verksamheter som upprätthåller viktiga samhällsfunktioner, så kallad samhällsviktig verksamhet. Dessutom ska händelser som kan hota upprätthållandet av funktionerna och kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamheter identifieras.

Arbetet ska ge en samlad bild av risker, sårbarheter och förmåga inom kommunen samt utgöra ett bra underlag för planering och genomförande av åtgärder som minskar risker och sårbarheter.

Krisledning och krisberedskapsplanering

Kommunen ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en handlingsplan för hur de ska hantera extraordinära händelser. (SFS 2006:544). Denna handlingsplan kan antas av kommundirektör.

Kommunens förvaltningsområden har handlingsplaner som ligger till grund för effektivt ledning och samordning av kommunens hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Följande planer finns:

- Övergripande handlingsplan för att hantera samhällsstörningar och extraordinära händelser inkl. övningsplan.
- Kommunikationsplan Samhällsstörningar och extraordinära händelser
- Förvaltningsplaner
- Plan för kommunalt krisstöd/POSOM-organisationen

Vid extraordinära händelser kan kommunens krisledningsnämnd träda i kraft och överta hela eller delar av övriga nämnders ansvarsområden. Nämndens förutsättningar och arbete regleras i krisledningsnämndens reglemente.

Geografiskt områdesansvar och samverkan

Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att (SFS 2006:544):

1. Olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet.
2. De krisanternas åtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas.
3. Informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

För att nå framgång i detta arbete krävs en kontinuerlig samverkan internt inom kommunen och med andra aktörer, såväl inom offentlig verksamhet som privat näringsliv. Kommunen driver och ingår i en rad nätverk med syfte att stärka förmåga att samverka.

På regional nivå sker samverkan framförallt i Regionala rådet för samhällsskydd och beredskap, vilket sker i Länsstyrelsen i Västra Götalands regi och där samtliga kommuner i Västra Götaland, Västra Götalands Regionen, Polismyndigheten, samt övriga aktörer inom området ingår. Ovan nämnda nätverk underlättar samverkan genom att övriga krisaktörer identifieras så att kontakter och samverkansformer med dessa aktörer kan upprättas. Samverkan och nätverk skapar en förståelse för aktörernas organisationer, inneboende förutsättningar och möjligheter att göra insatser.

Inom ramen för kommunens geografiska områdesansvar finns det ett krishanteringsråd. Falköpings kommun tillhör Krishanteringsrådet Östra Skaraborg. I rådet ingår ett stort antal krisledningsaktörer såsom polismyndigheten, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, Försvarsmakten, näringslivsföreträdare, Svenska kyrkan, frivilliga försvarsorganisationer och sjöräddningssällskapet. Från de 11 deltagande kommunerna deltar säkerhetssamordnare, krisinformatorer och företrädare för respektive kommuns krisstödsgrupp (POSOM).

Samverkan med nationella och vissa regionala myndigheter sker vid länsstyrelsens årliga möten med säkerhetssamordnarna.

Säkerhetssamordnaren ska årligen eller när så begärs att informera kommunstyrelsen om krishanteringsrådets aktiviteter, erfarenheter och samverkan inom det geografiska området.

Rapportering

Kommuner ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel (kap. 2 i SFS 2006:544) och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen.

Kommunen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder. (SFS 2006:544).

Höjd beredskap och civilt försvar

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016-2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Det civila försvaret syftar till att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Civilt försvar bedrivs inom ramen för verksamheten i statliga myndigheter, kommuner, landsting, privata företag och frivilligorganisationer. Det civila och militära försvaret bildar tillsammans totalförsvaret.

Målet för civila försvaret är att:

- Värna civilbefolkningen

- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Bidra till Försvarmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld

Övergripande organisation och ansvar

Kommunfullmäktige fastställer policy för krisberedskap.

Kommundirektören har ett övergripande ansvar krisberedskapen inom kommunen och leder kommunens krisledningsgrupp. Kommundirektören antar handlingsplan för samhällsstörningar och extraordinära händelser

Säkerhetssamordnaren har på kommunchefens uppdrag ansvar för samordning och planering av planer, övning, utbildning och extern samverkan.

Respektive nämnd/bolag fastställer planering inom eget ansvarsområde

Förvaltningschefer ansvarar för att inom respektive verksamhet tillse att det finns en övad och utbildad organisation och planering för att hantera samhällsstörningar och extraordinär händelse.

Ekonomi

Det utgår årligen statlig ersättning för arbetet med krisberedskap, som anges i lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse och höjd beredskap (2006:544) och som preciseras i kommunöverenskommelsen.

Ersättningen utgår från den så kallade finansieringsprincipen som innebär att vissa åtgärder som staten ålägger kommunerna också ska finansieras av staten. Det är upp till kommunen själv att finansiera övriga förberedelser och åtgärder som kommunen bedömer nödvändiga för att åstadkomma trygghet och säkerhet för de invånare som bor eller vistas i kommunen.

§ 8

Dnr 2022/00087

Antagande av detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet)**Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta detaljplan för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet)
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva tidigare beslut om antagande den 24 juni 2019, § 65.

Protokollsanteckning

Albin Gilbertsson (SD) och Gerhard Karlsson (SD) inkommer med en protokollsanteckning för Sverigedemokraterna. Av protokollsanteckningen framgår följande.

”Vi Sverigedemokrater anser att Boverkets rekommendation på 30 m² per elev inte följs i det lagda detaljplaneförslaget. Beräkningen i tjänsteutlåtandet är i stället utifrån 16 m², det vill säga ungefär hälften av rekommendationen. Vi anser att Boverkets rekommendationer bör tas på större allvar och beklagar att man i förslag till beslut inte ser till en bättre lösning. I längden är farhågan att kommunen etablerar en alldeles för stor skola på en för liten tomt. En rimlig avvägning vore att föreslå 23 m² per elev. Detta möjliggör för 750 elever på skolan.”

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland vari det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avslog överklagan den 22

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

juni 2023 och den 27 oktober 2023 fastslogs domen av mark- och miljööverdomstolen som inte lämnade prövningstillstånd. Flytten av arten enligt dispensen innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Ett planförslag var utställt på en andra granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Byggnadsnämnden beslutade den 20 december 2023, § 146, att godkänna granskningsutlåtandet samt att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet).

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-03
- Byggnadsnämnden, § 146/2023
- Plankarta Antagande, 2023-11-27
- Planbeskrivning Antagande, 2023-11-27
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-27
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Byggnadsnämnden, § 35/2022
- Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-03-07
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- Samrådsredogörelse, 2019-01-25
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21
- Trafikbullerutredning, 2018-08-30
- Trafikanalys, 2018-08-30
- PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Dagvattenanalys, 2018-08-23

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2024-01-17

- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Beläggingsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Yrkanden

Johanna Svensson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

Antagande av detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet)

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta detaljplan för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet)
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva tidigare beslut om antagande den 24 juni 2019, § 65.

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland varvid det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avslog överklagan den 22 juni 2023 och den 27 oktober 2023 fastslogs domen av mark- och miljööverdomstolen som inte lämnade prövningstillstånd. Flytten av arten enligt dispensen innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Ett planförslag var utställt på en andra granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Byggnadsnämnden beslutade den 20 december 2023, § 146, att godkänna granskningsutlåtandet samt att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet).

Bakgrund

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som visade på den nu aktuella platsens strategiska läge i Falköpings tätort för en ny skola. Värden som vägdes in i lokaliseringen var bland annat trafiklösningar, pågående markanvändning, centrumutveckling och förtätning, kultur- och naturvärden samt närhet till gymnasiet och idrottsanläggningar. Genom detaljplanering av platsen utredes lämpligheten av en skola på den av kommunfullmäktige utpekade platsen.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Detaljplanen syftade till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver skulle skyddsvärda träd och alléer bevaras. Beslutet överklagades och handlingarna sändes till Mark- och miljödomstolen som avslog överklagandena. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som beviljade anstånd och upphävde kommunfullmäktiges beslut om antagande den 29 april 2021. Antagandebeslutet upphävdes eftersom detaljplanens konsekvenser för den fridlysta arten mindre vattensalamander inte utretts.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2021, § 86, att fortsätta detaljplanering för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet). Den 20 maj 2021, § 81, beslutade även byggnadsnämnden att fortsätta planläggningen. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inleddes med Länsstyrelsen i Västra Götaland under hösten 2021. Under samrådet framgick att en dispensansökan krävs för att hantera förekomsten av mindre vattensalamander. Byggnadsnämnden beslutade via ett ordförandebeslut daterat den 25 november 2021 att ansöka om dispens från artskyddsförordningen för att flytta arten från området. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari. Eftersom dispens erhållits kan detaljplanen antas.

Eftersom Mark- och miljööverdomstolen upphävde kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen krävs ett nytt beslut om antagande. Detta nya beslut om antagande har föregåtts av en ny granskning av planförslaget. Under granskningen inkom yttranden från statliga myndigheter, regionen,

kommunalförbund, ledningsägare, Falbygdens naturskyddsförening samt från nio privatpersoner. Synpunkterna berörde främst platsens lämplighet utifrån olika parametrar så som parkering, naturvärden och buller, men även planprocessen. De inkommande yttrandena tillsammans med kommentarer har sammanställts i granskningsutlåtande 2. Därefter har planbeskrivningen justerats med information om skyddade arter.

Förvaltningens bedömning

Under detaljplaneprocessens gång har flera utredningar tagits fram som sammantaget, i det framtagna planförslaget, visar på att platsen lämpar sig för en ny skola. Flera avvägningar mellan olika allmänna och enskilda intressen har behövt göras för att platsen både ska fungera som en god skol- och lärmiljö samtidigt som omgivningspåverkan och påverkan på befintliga värden på platsen begränsas. För att den fridlysta arten mindre vattensalamander inte ska riskeras påverkas negativt har dispens beviljats för att flytta arten till en mer gynnsam lokal. Det innebär att detaljplanen och dess genomförande inte innebär någon negativ påverkan på arten.

Detaljplanen överensstämmer med översiktsplan 2017–2030, antagen av kommunfullmäktige den 26 februari 2018, § 44.

Med anledning av ovanstående föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera (skola vid gamla kalkbrottet).

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Antagandebeslutet innebär inte några kostnader för kommunen. Kommunala kostnader uppstår först vid ett genomförande av detaljplanen och hanteras i framtida separata beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-03
- Byggnadsnämnden, § 146/2023
- Plankarta Antagande, 2023-11-27
- Planbeskrivning Antagande, 2023-11-27
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-27
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Byggnadsnämnden, § 35/2022
- Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-03-07
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- Samrådsredogörelse, 2019-01-25
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21

- Trafikbullerutredning, 2018-08-30
- Trafikanalys, 2018-08-30
- PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Dagvattenanalys, 2018-08-23
- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Beläggningsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Beslutet ska skickas till

Ange vem eller vilka som behöver veta vad nämnden beslutat och som ska få beslutet skickat till sig. Du som handlägger ärendet ska alltid anges. Skriv ut namn och titel eller i förekommande fall extern organisation.

Josef Ydeskog
Planstrateg

§ 146

Dnr 2017/00094214

Antagande av detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet)

Byggnadsnämndens beslut

- 1 Byggnadsnämnden beslutar att godkänna granskningsutlåtandet och stadsbyggnadsavdelningens bemötande av inkomna synpunkter.
- 2 Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för Gamla stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet).
- 3 Byggnadsnämnden beslutar att upphäva beslutspunkt 1 och 2 i byggnadsnämndens beslut den 30 mars 2022, § 35.

Protokollsanteckning

Malte Svensson (SD) och Christer Carlsson (SD) lämnar följande protokollsanteckning: ”Vi Sverigedemokrater anser att Boverkets rekommendation på 30 m² per elev inte följs i det lagda detaljplaneförslaget. Beräkningen utifrån tjänsteutlåtandet är istället 16 m², det vill säga ungefär hälften av rekommendationen.

Vi anser att Boverkets rekommendationer bör tas på större allvar och föreslår en riktning mellan kommunens och Boverkets förslag på 23 m² per elev. Detta möjliggör för 750 elever på skolan.”

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland varvid det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avslag överklagan den 22

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

juni 2023 och den 27 oktober 2023 fastslogs domen av mark- och miljööverdomstolen som inte lämnade prövningstillstånd. Flytten av arten enligt dispens innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Ett planförslag var utställt på en andra granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och stadsbyggnadsavdelningens bemötande av inkomna synpunkter.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att byggnadsnämnden beslutar att överlämna detaljplanen för Gamla stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet) till kommunfullmäktige för antagande.

Byggnadsnämnden beslutar att upphäva beslutspunkt 1 och 2 i byggnadsnämndens beslut den 30 mars 2022, § 35.

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 113/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-27
- Plankarta Antagande, 2023-11-27
- Planbeskrivning Antagande, 2023-11-27
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-26
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-02-17
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- Samrådsredogörelse, 2019-01-25
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum
2023-12-20

- Trafikbulerutredning, 2018-08-30
- Trafikanalys, 2018-08-30
- PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Dagvattenanalys, 2018-08-23
- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Beläggningsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Paragrafen skickas tillKommunstyrelsen
Josef Ydeskog, planstrateg

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

UPPLYSNING
Riktvärden för buller ska uppfyllas på skolgården.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns
- Administrativ och egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap ^{4 kap 5 § 1 a 1 p.}

- GATA Gata.
- PARK Park.

Kvartersmark ^{4 kap 5 § 1 a 2 p.}

- E Tekniska anläggningar.
- S Skola.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Skydd

- Bullerskydd, 1,5 Bullerskydd med en minsta höjd av 1,5 meter över anslutande gatunivå och en minsta längd av 180 meter ska uppföras. ^{4 kap 12 § 1 st 2 p.}

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning ^{4 kap 11 § 1 a 1 p.}

Största tillåtna byggnadsarea per användningsområde är 6400 kvadratmeter inklusive mindre byggnader, exempelvis förråd

- Marken får inte förses med byggnad
- Marken får endast förses med byggnader eller byggnadsdelar som har en byggnadsarea om 60 kvadratmeter eller mindre
- Högsta nockhöjd över angivet nollplan är 252,5 meter, förutom 150 kvadratmeter som får uppföras med en nockhöjd om 256,5 meter över angivet nollplan och ska placeras minst 4 meter innanför fasadiv
- Högsta byggnadshöjd är 3 meter

Utförande ^{4 kap 10 § 1 a 1 p.}

- b₁ Källare får inte anordnas
- b₂ Lägsta golvnivå på bottenplan är 231 meter över nollplanet

Markens anordnande och vegetation ^{4 kap 10 §}

- n₁ Allé ska bevaras
- n₂ Träd med stamdiameter om minst 1 meter på det smalaste stället under brösthöjd får inte fällas
- n₃ Huggna stenväggar ska bevaras och får inte fyllas igen

Skydd mot störningar ^{4 kap 12 § 1 a 1 p.}

- m₁ Byggnader ska uppföras radonsäkert

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid ^{4 kap 21 §}

Genomförandetiden är 5 år från det datum planen fått laga kraft

Ändrad lovplikt ^{4 kap 10 § 1 a 2 p.}

- a₁ Marklov krävs även för fällning av träd

Markreservat ^{4 kap 6 §}

- u Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar
- x Markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik

Till planen hör:

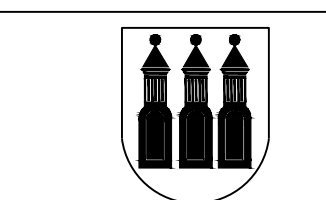
- Planprogram
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Illustrationsplan
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

**Del av Gamla stan 2:26 M. FL.
Skola vid gamla kalkbrottet
ÖSTERTULL, FALKÖPINGS STAD
FALKÖPINGS KOMMUN
DETALJPLAN**

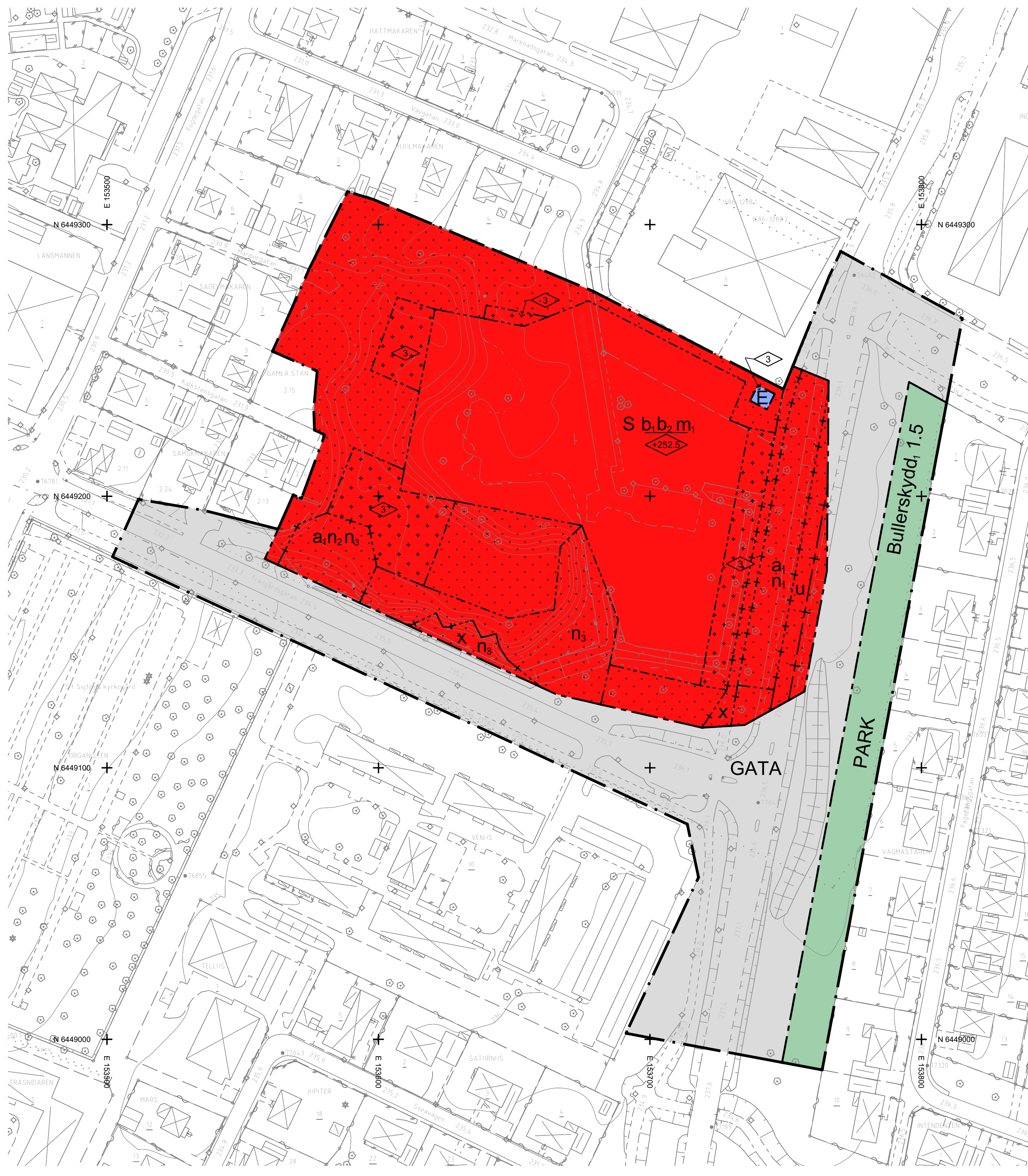
STADSBYGGNADSAVDELNINGEN, november 2023

Josef Ydeskog
Planarkitekt

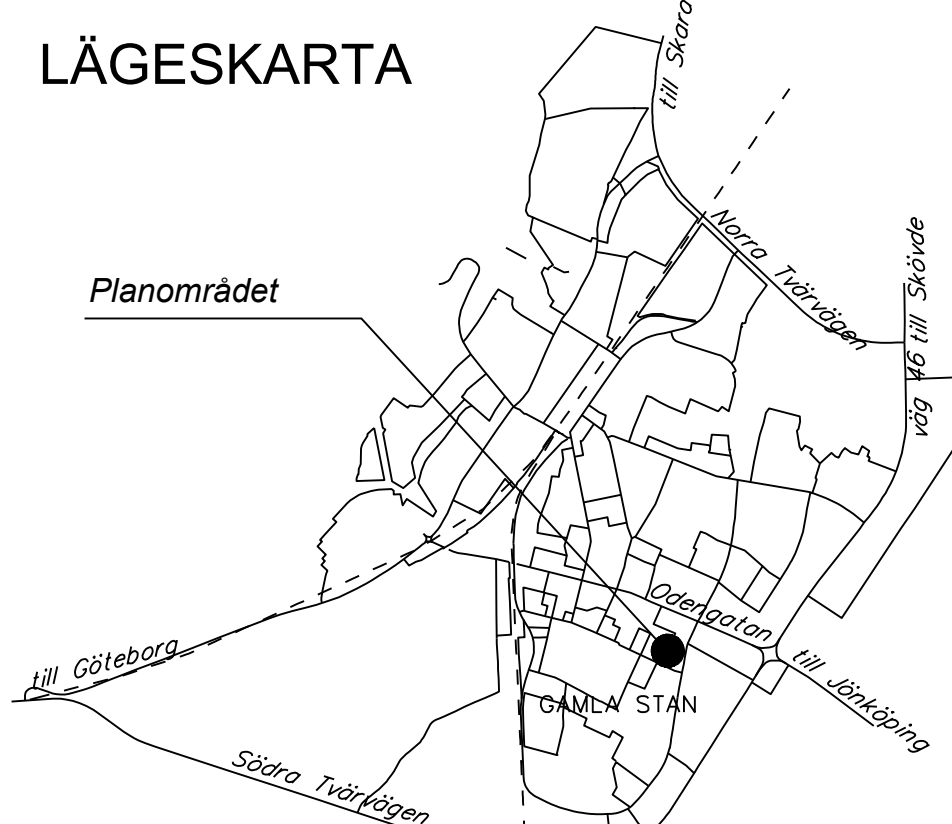
LAGA KRAFT
x
PLANNUMMER
A

LUTOKAT FÖRFARANDE	
BESLUT SAMRÅD	BN § 121, 2018-09-25
BESLUT GRANSKNING	BN § 23, 2019-02-27
GRANSKNING	2019-03-04, 2019-03-24
BESLUT GRANSKNING 2	BN § 20, 2022-02-23
GRANSKNING 2	2022-02-26, 2022-03-17
ANTAGANDE	PF § 16, XXX-XX-XX
LAGA KRAFT	x
PLANNUMMER	A

LÄGESKARTA

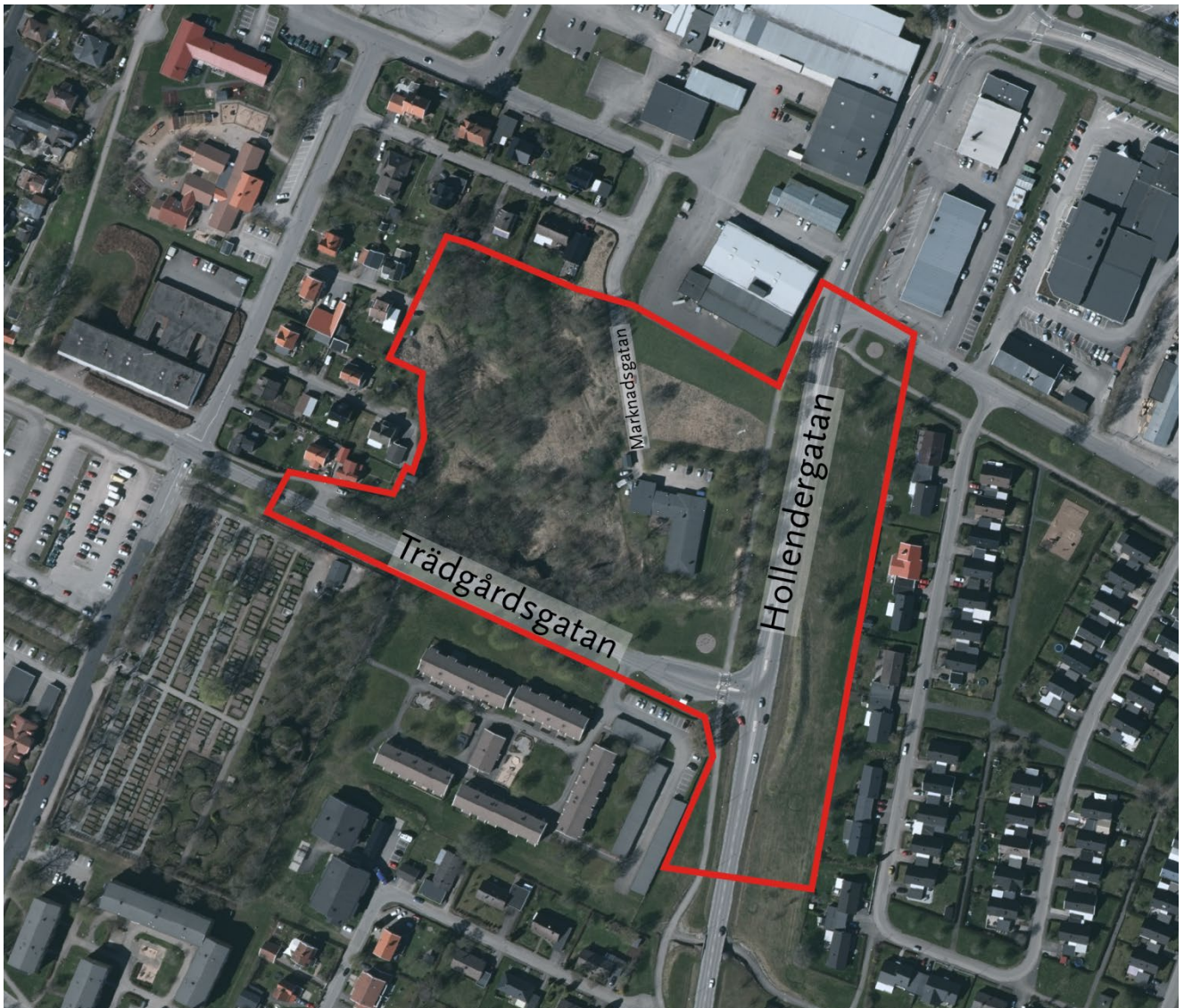

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

Grundkarta över del av Falköpings stad
Skala 1:1000 (A1) (A3 1:2000)
Registerområde: Falköpings kommun
Standardklass: II
Koordinatsystem: SWEREF 99 13 30
Höjdsystem: RH 2000

- Fastighetsgräns
- Kvartersstråkgräns
- Trätaligräns
- Belysningsstolpe
- Häck
- Staket
- Södnmur
- Stenmur
- Stant
- Kantsten
- Vägkant
- Vägkant, tomt
- Höjd, Vägmet
- Höjdkurva Sm
- Höjdkurva Sm
- Lövsid / Årsmäsk
- Servitut / Ledningsgräns
- Agrosgräns
- Lövsid
- Polispost
- Trappa
- Lek och idrott
- Kvartersnamn
- Registernummer för fastighet med kvartersnamn
- Traktnamn
- Registernummer för fastighet med traktnamn
- Gemensamhetsanläggning
- Servitutets aktbeteckning
- Ledningsströms aktbeteckning
- Koordinatskryss
- Bostadshus
- Uthus/Garage
- Skrämmak/Carport
- Verksamhetsbyggnad
- Skrämmak/Carport
- Verksamhetsbyggnad

Som grundkarta har använts utdrag ur primärkartan med komplettering av fastighetsredovisning. Stadsbyggnadsavdelningen 2023-11-14

Planbeskrivning

Detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl.
Skola vid gamla kalkbrottet

ANTAGANDEHANDLING
2023-11-15
DIARIENUMMER 2017/00094
ANTAGEN 2022-00-00
LAGA KRAFT 2018-00-00

Om detaljplan

En detaljplan är ett juridiskt bindande instrument som styr mark- och vattenanvändningen inom ett geografiskt område. En detaljplan reglerar vad en fastighet ska användas till, så som industri eller bostäder. Beroende på platsens förutsättningar och möjligheter görs även regleringar på mer detaljerad nivå, exempelvis gällande hur hög och stor bebyggelsen kan tillåtas vara. Däremot får inte planen reglera mer än nödvändigt. Genom detaljplaneprocessen prövas platsens lämplighet för ändamålet genom olika avvägningar. Samtidigt är det en demokratisk process där berörda ges tillfälle att yttra sig. En detaljplan består av en plankarta med tillhörande planbeskrivning.

Handlingar som ingår i detaljplanen:

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Behovsbedömning, 2017-11-02
- Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
- Naturvärdesinventering, 2017-06-30
- Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
- Beläggningsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
- Dagvattenanalys, 2018-08-23
- Trafikbullenutredning, 2018-08-30
- Geoteknisk utredning, 2018-05-04
- Trafikanalys, 2018-06-29
- PM påverkan på naturvärden, 2018-08-24
- Illustrationer, 2019-01-22
- Skuggstudie, 2019-01-21
- Samrådsredogörelse, 2019-01-23
- Granskningsutlåtande, 2019-03-26
- PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
- PM Övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
- Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
- Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
- Kompletterande underlag till artskyddsutredning, 2021-12-10
- Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
- Dispens från artskyddsförordningen, 2023-03-07
- Granskningsutlåtande 2, 2023-11-27
- Mark- och miljödomstolens dom, 2023-06-22
- Mark- och miljööverdomstolens dom, 2023-10-27

Justeringar efter samrådet

Plankarta

- Nockhöjden ändras från + 256,5 meter över angivet nollplan till + 252,5 meter över angivet nollplan förutom 150 kvadratmeter som får uppföras med en nockhöjd om + 256,5 meter över angivet nollplan och ska placeras minst 4 meter från fasadliv.
- Exploateringsgraden ändras från 25 % av fastigheten, ca 6 900 kvadratmeter, till högst 6 400 kvadratmeter per användningsområde, fortsatt inklusive mindre byggnader som förråd.
- Kompletteras med bestämmelse om att huggna stenväggar i kalkbrottet ska bevaras och inte får fyllas igen.
- Gräns för x-område (område som ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik) norr om Trädgårdsgatan ändras i enlighet med gällande grundkarta.
- Kompletteras med en upplysningstext om att bullerkraven ska uppfyllas på skolgården.
- Exploateringsgrad för E-område (område för tekniska anläggningar) tas bort.
- Prickad mark kring E-området ändras till prickad mark inom användningsområde skola.
- E-området har fått en något ändrad placering.
- Område väster om gång- och cykelvägen längs Hollendergatan ändras från prickmark till kryssmark.
- Bestämmelsen om att allé ska finnas ändras till allé ska bevaras.
- Största bebyggelse som får uppföras på kryssmark ändras från 20 till 60 kvadratmeter. Även byggnadsdelar tillåts uppföras och får därför byggas samman med skolbyggnaden.

Planbeskrivningen:

- Kompletteras med en beskrivning av dagvattenhanteringen med avseende på vattenkvalitet.
- Kompletteras med en redovisning av Miljösamverkan Östra Skaraborgs krav på åtgärder gällande rensning av avfallsmassor.
- Kompletteras med beskrivning om hur verkställningen av skrotning av lösa block säkerställs.
- Kompletteras med ett förtydligande om att exploateringsavtal inte ska tecknas.
- Kompletteras med en mer ingående beskrivning om påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten.
- Kompletteras med ett förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande gator bör utredas innan några ytterligare åtgärder görs på Fogdegatan.
- Kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av den befintliga bebyggelsen.
- Kompletteras med information om skuggning på vår- och höstdagjämning.
- Kompletteras med förklaring av ekvivalenta och maximala bullernivåer.

Justeringar efter granskning

Planbeskrivningen:

- Kompletteras med en beskrivning av en eventuell positiv inverkan på grundvattenförekomsten av borttagande av fyllnadsmassor.
- Ändras så att beskrivningen av grundvattenförekomsterna stämmer.
- Förtydligas så att det framgår att avstyckning sker för bildande av ny fastighet.
- Förtydligas med information om att gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.
- Förtydligas med information om att kommunen initierar fastighetsbildningen.

Justeringar efter beslut om fortsatt planläggning

Plankartan

- Markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik utökas inom kvartersmarkens sydöstra del.

Planbeskrivningen

- Kapitel 2.6 har kompletterats med beskrivning av förekomsten av arten mindre vattensalamander samt beskrivning av erhållen dispens för flytt av arten till annan plats.
- Kapitel 4.2 har kompletterats med en illustration som visar att servitut för allmännyttig gång- och cykeltrafik kan bildas inom markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik samt att ledningsrätt kan bildas inom markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Justeringar efter granskning 2

Plankartan

- Inga justeringar har genomförts.

Planbeskrivningen

- Kapitel 2.6 Skyddade områden har uppdaterats angående dispen från artskyddsförordningen för flytt av arten mindre vattensalamander. Kapitlet har också uppdaterats avseende förekomst av fågelarter som är skyddade enligt artskyddsförordningen.

1. BAKGRUND, SYFTE & HUVUDDRAG	6
1.1 BAKGRUND	6
1.2 SYFTE & HUVUDDRAG	8
1.3 PLANFÖRFARANDE	8
1.4 PLANDATA.....	8
2. FÖRUTSÄTTNINGAR, PLANFÖRSLAG & KONSEKVENSER	10
2.1 SAMMANFATTNING AV PLANFÖRSLAGET	10
2.2 BEBYGGELSE.....	12
2.3 GATOR & TRAFIK.....	17
2.4 GRÖNSTRUKTUR.....	23
2.5 SOCIAL STRUKTUR	27
2.6 SKYDDADE OMRÅDEN	27
2.7 TEKNISK FÖRSÖRJNING	32
2.8 OFFENTLIG & KOMMERSIELL SERVICE.....	36
2.9 HÄLSA & SÄKERHET	36
2.10 PLANKARTA & PLANBESTÄMMELSER	42
3. KONSEKVENSER.....	45
3.1 BEHOVSBEDÖMNING.....	45
3.2 MILJÖKVALITETSNORMER	46
3.3 RIKSINTRESSEN	46
4. PLANENS GENOMFÖRANDE.....	47
4.1 ORGANISATORISKA FRÅGOR.....	47
4.2 FASTIGHETSFRÅGOR	48
4.3 EKONOMISKA FRÅGOR.....	51

1. Bakgrund, syfte & huvuddrag

1.1 Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade den 27 mars 2017 § 33 beslut om en ny skolorganisation i Falköpings kommun. Den nya skolorganisationen innebär att kommunen i framtiden kommer omfatta tre högstadieskolor och elva F-6-skolor med fritidshem.

En rapport om högstadieskolans placering inom Falköpings centralort togs fram under våren 2017 som undersökte lämpliga platser för högstadieskolan utifrån ett antal kriterier.

Den 25 september 2017, § 96, gav kommunfullmäktige i uppdrag till byggnadsnämnden att låta stadsbyggnadsavdelningen ta fram en ny detaljplan för en del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Ett detaljplaneförslag ställdes ut för samråd från den 2 oktober till den 30 oktober 2018, och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget. Ett reviderat förslag ställdes ut för granskning från den 4 mars till den 24 mars 2019, och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Planförslaget antogs av Kommunfullmäktige den 24 juni 2019 men beslutet överklagades till Mark- och miljödomstolen som avlog överklagandena. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som beviljade anstånd och upphävde antagandebeslutet på grund av förekomsten av den skyddade arten mindre vattensalamander.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2021, § 86, att fortsätta detaljplanering för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Den 20 maj 2021, § 81, beslutade även byggnadsnämnden att fortsätta planläggningen. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inleddes med Länsstyrelsen i Västra Götaland under hösten 2021. Under samrådet framgick att en dispensansökan krävs för att hantera förekomsten av mindre vattensalamander. Byggnadsnämnden beslutade den 25 november 2021 att ansöka om dispens från artskyddsförordningen för att flytta arten från området. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 men överklagades och återförvisades till Länsstyrelsen för ytterligare handläggning. Dispens beviljades igen den 7 mars 2023 men överklagades till mark- och miljödomstolen tillika mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolen avlog överklagan den 22 juni 2023 och mark- och miljööverdomstolen lämnade inte prövningstillstånd den 27 oktober 2023 utan fastslog mark- och miljödomstolens avgörande.

Ett planförslag var utställt på granskning från den 24 februari till och med den 17 mars 2022 och under perioden kunde synpunkter lämnas på förslaget.

Figur 1. Översiktsbild med detaljplanens placering markerad.

1.2 Syfte & huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras.

Huvuddraget är att området vid det gamla kalkbrottet blir plats för en ny skola. Väster om den blivande skolbyggnaden finns ett före detta kalkbrott som inrymmer växtlighet med naturvärden. Detta område ska göras tillgängligt så att det blir användbart för såväl skolans elever som för allmänheten. Med anledning av trafiksäkerheten och kapaciteten i korsningen föreslås en ny trafiklösning skapas i anslutningen Trädgårdsgatan-Hollendergatan, och av denna anledning måste Hollendergatan dras om och anläggas längre österut. För att inte bullernivåerna ska bli för höga vid bostadsbebyggelsen, öster om Hollendergatan, uppförs ett bullerskydd.

1.3 Planförfarande

Arbetet med detaljplanen följer processen för **utökat förfarande**, enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900). Detta förfarande har valts eftersom detaljplanen anses vara av betydande allmänt intresse.

Utökat förfarande

1.4 Plandata

Läge

Planområdet ligger i stadsdelen Östertull i sydöstra Falköpings tätort. Området ligger ungefär 400 meter öster om Stora torget och cirka 300 meter söder om Odenområdet.

Areal

Planområdet omfattar ungefär 48 000 kvadratmeter, varav den nya skolfastigheten omfattar cirka 27 500 kvadratmeter.

Markägförhållanden

Planområdet består av fastigheten Gamla Stan 2:26 som ägs av Falköpings kommun samt södra delen av fastigheten Tillskäraren 3 som är privatägd.

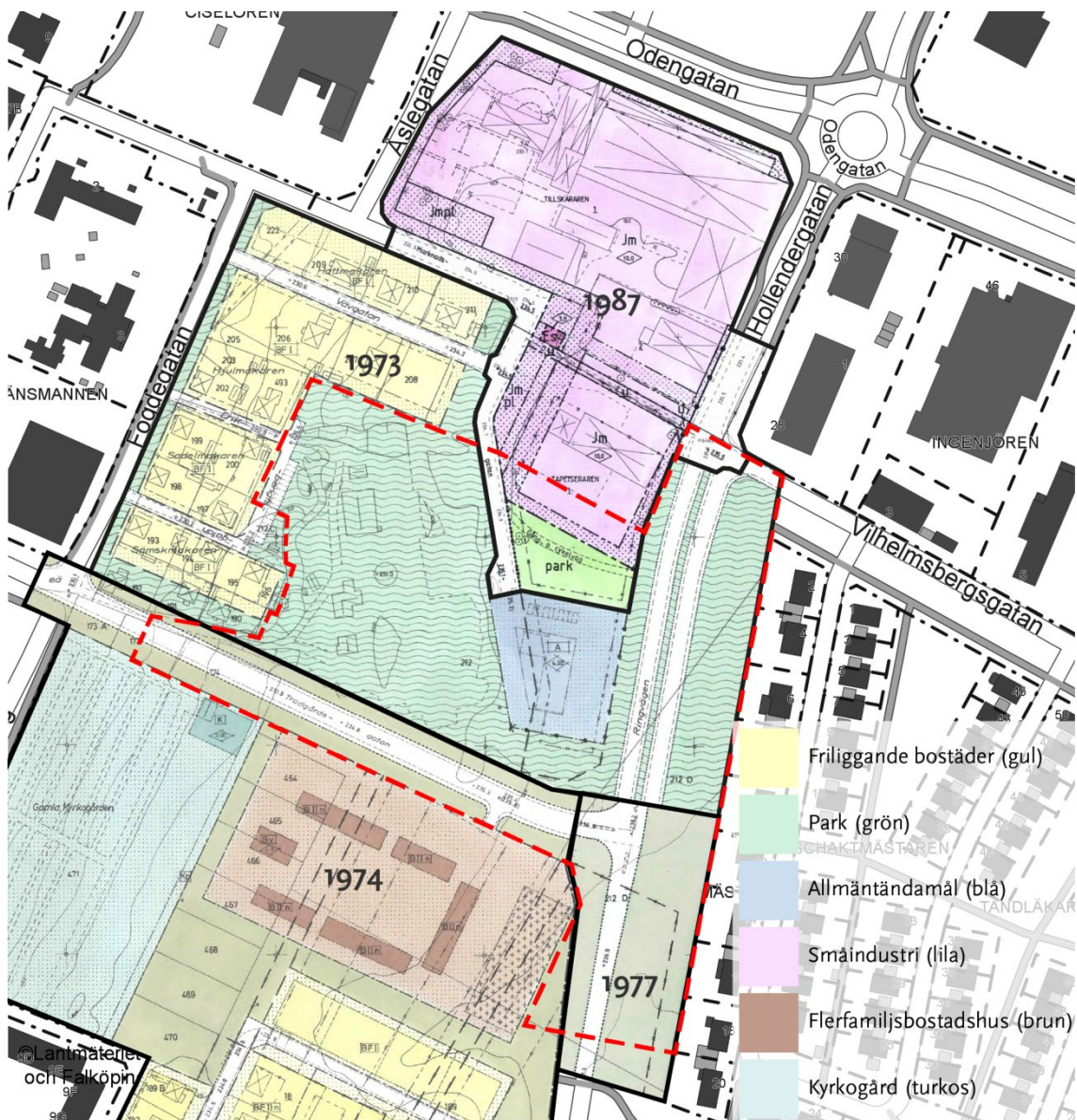
Befintlig plansituation

Översiktsplan

Översiktsplanen som antogs 2018 visar kommunens långsiktiga vision för hur marken och vattnet ska användas och hur bebyggelsen ska utvecklas. I översiktsplanen omfattas det aktuella planområdet av markanvändningen ”tätort”. Begreppet tätort innefattar bostäder, samt de markanvändningsslag som är förenliga med bostäder. Förslaget till ny detaljplan stämmer därför överens med översiktsplanens intentioner.

Detaljplan

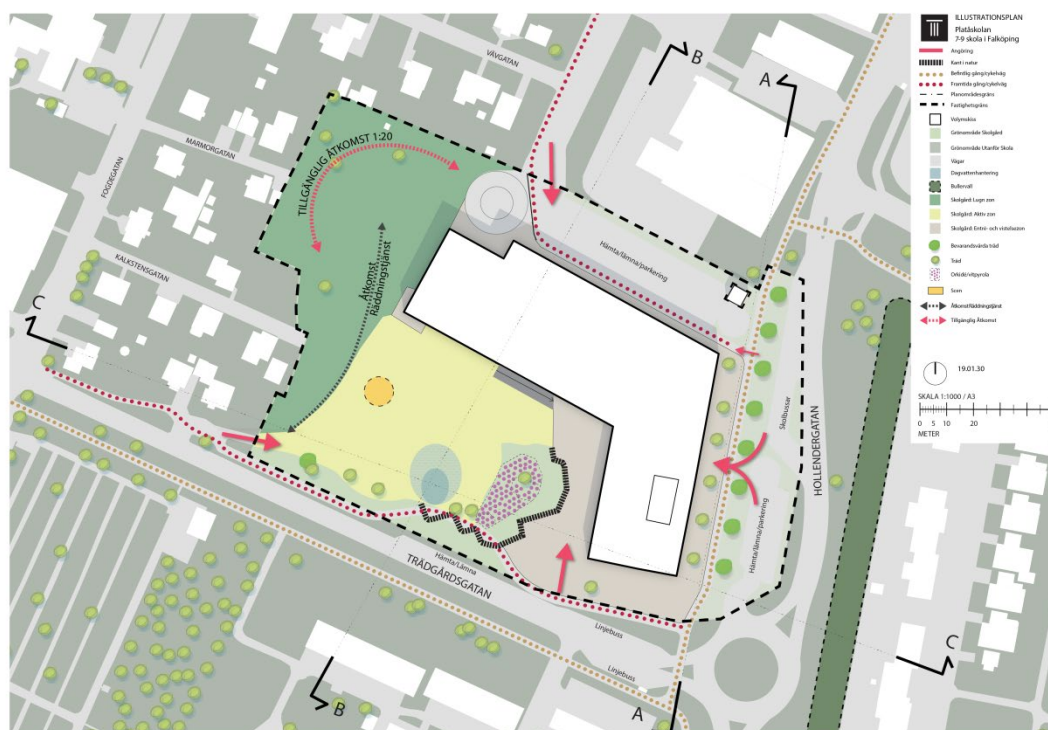
Planområdet regleras idag av fyra detaljplaner, antagna år 1973, 1974, 1977 samt 1987. Markanvändningen inom planen från 1973 anger fristående bostäder, park, och allmänt ändamål. Med allmänt ändamål menas att området är avsett för verksamheter där stat, kommun eller landsting är huvudman. Planerna från 1974 och 1977 omfattar gatumark med tillhörande grönområden. Planen från 1987 reglerar småindustri och park med gång- och cykelväg.

Figur 2. Bilden visar den reglering av mark som gäller idag för planområdet (Rödmarkerat område).

2. Förutsättningar, planförslag & konsekvenser

2.1 Sammanfattning av planförslaget

Figur 3. Illustrationsplan som visar de övergripande intentionerna och ett möjligt scenario av byggnation.

Planen tillåter som mest byggnation på 6 400 kvadratmeter på den blivande skolfastigheten. Ytan som får bebyggas begränsas av så kallad ”prickmark”, detta begränsar bebyggelsen till fastighetens östra och centrala delar, dels på grund av de naturvärden som finns på den västra sidan och för att skapa en sammanhängande och tillgänglig kvalitativ friyta för eleverna. Reglering av bebyggelsens höjd tillåter en nockhöjd på + 252,5 meter över angivet nollplan, vilket motsvarar ungefär fyra våningsplan å fyra meter över omgivande mark, förutsatt ett platt tak. Utöver detta får 150 kvadratmeter på taket byggas med en nockhöjd på 256,5 meter över angivet nollplan, alltså fyra meter högre än resterande byggnad. Dessa 150 kvadratmeter ska dock placeras minst 4 meter från fasadliv, alltså mot mitten av byggnaden för att minska dess intryck och påverkan. Detta illustreras i både illustrationsplan och sektioner, se bilaga.

För att skapa en tillgänglig och kvalitativ friyta för eleverna föreslås skolgården innehålla tre huvudzoner med olika karaktärer. Exakt utformning och vilket innehåll de olika zonerna får avgörs i ett senare skede tillsammans med elever och personal. Zonerna kan bland annat innehålla platser för umgänge, lek, spel, grönska samt ytor för utomhuspedagogik och kultur. För att möjliggöra detta måste naturvärden som en torräng försvinna och områden med

rödlistade träd kommer troligtvis påverkas. Ett så kallat jätteträd och den ensidiga allén längs Hollendergatan bevaras och skyddas från fällning. Allén hjälper till att minska upplevelsen av byggnationen från det perspektivet samt minskar upplevelsen av trafikbuller på skolfastigheten.

Parkeringsplatser för besökare samt ytor för att hämta och lämna ska uppföras på ett sätt som är i linje med Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm. Det innebär att parkeringsplatser kan ordnas inom fastigheten men för att elevernas friytor ska bli så stora som möjligt rekommenderas att parkering för personal hänvisas till Odenområdets parkering där det finns gott om parkeringsplatser under verksamhetstiderna. Ytor för transport till och från skolan ska ordnas med elevernas säkerhet i åtanke.

För att skapa möjlighet till så stor friyta som möjligt samt trafiksäkra lösningar med god kapacitet, ändras Hollendergatans dragning och möjlighet till att skapa en cirkulationsplats finns. Hollendergatan placeras som närmast 15 meter från fastighetsgräns till villaområdet öster om gatan. Hållplatser för bussar ska ordnas inom skolans fastighet om de endast är till för upphandlade skolskjutsbussar, annars inom gatumark.

Ett bullerskydd som är minst 1,5 meter högre än gatan och minst 180 meter långt föreslås i parkmarken öster om Hollendergatan för att minska effekterna av buller för bostadsbebyggelsen öster om planområdet.

Mindre byggnader med area om högst 60 kvadratmeter och tre meters byggnadshöjd tillåts uppföras inom tre områden, så kallad kryssmark, utanför byggrätten. Ett område i det sydvästra hörnet av den blivande skolfastigheten, två i det nordvästra hörnet samt väster om gång- och cykelvägen längs Hollendergatan. Byggnader som uppförs inom dessa områden ingår i de 6 400 kvadratmeter av skolfastigheten som får bebyggas.

En lägsta golvhöjd om 231 meter över angivet nollplan och ett förbud mot att skapa källare regleras för att minska risken för skador på bebyggelse vid översvämning.

Gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.

För att bevara det kulturvärde kalkbrottet innehar regleras att huggna stenväggar ska bevaras och inte får fyllas igen i ett område inom föreslagen skolfastighet, främst längs Trädgårdsgatan.

Planen reglerar ett område för tekniska anläggningar i det nordöstra hörnet av delen av planområdet. Den tekniska anläggningens höjd regleras till 3 meter i byggnadshöjd.

Ett så kallat u-område anger ett område med markreservat för underjordiska ledningar som i detta fall är en vattenledning under Hollendergatans nuvarande sträckning.

2.2 Bebyggelse

Förutsättningar

Befintlig bebyggelse

Den byggnad som tidigare fanns inom planområdet revs år 2020.

Kulturmiljövärden

Det före detta kalkbrottet kan antas ha ett kulturmiljövärde då det ger en bild av platsens och stadens historia. Det är dock inte skyddat eller klassat som ett kulturmiljövärde enligt kulturmiljölagen.

Inom och i närheten av planområdet finns det inga registrerade byggnadsminnen.

Planområdet, i likhet med stora delar av Falköpings kommun, ingår i ett område av riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresseområdet beskrivs som en kulturhistorisk region kring de västgötska platåbergen vars breda innehåll speglar väsentliga skeden i landets agrara och förindustriella landsbygdshistoria från jordbrukande stenålderskulturer till 1700- och 1800-talets agrara revolution, och där gynnsamma naturgeografiska förhållanden bidragit till en landskapsutveckling av rent kontinentala mått, exempelvis ovanligt stora byar. Detta utgjorde också basen för en medeltida stadsbildning vars fortsatta utveckling präglades av järnvägens tillkomst. Området, som har sin tyngdpunkt på Falbygden, har mycket höga pedagogiska och vetenskapliga värden som genom landskapets öppenhet och speciella topografiska egenskaper tydligt kan avläsas. För Falköpings stad är specifika uttryck för riksintresset de två stadskärnorna, dels den medeltida staden med delvis bevarat gatunät och medeltida kyrka, dels stationssamhället vid Ranten ett par kilometer norrut.

Stads- & landskapsbild

På fastigheten Tillskäraren 3 i norr finns bebyggelse från sent 60-tal. Husen på kvarteret Vägmästaren öster om Hollendergatan är uppskattningsvis byggda på 70-talet. I söder på kvarteret Venus finns flerbostadshus uppförda på 80-talet. Väster om planområdet finns ett villaområde med bebyggelse från tidigt 1900-tal med inslag av något yngre byggnader.

Hollendergatan går genom området i nord-sydlig riktning och bildar en trevägskorsning med Trädgårdsgatan som fortsätter västerut mot centrum. De båda präglas av ett brett gaturum med körfält på ungefär 10 respektive 8 meter. Det är också generellt mycket brett mellan bebyggelsen på båda sidorna av gatorna.

Höjden på bebyggelsen inom och runt planområdet varierar något. Villabebyggelsen öster om området är så kallade 1,5-plans hus med en ungefärlig högsta höjd mellan 5 och 7 meter. Flerbostadshusen söder om planområdet med två våningar och en högsta höjd på 8 meter. Verksamheterna i norr har en blandad höjd på som högst 5,8 och lägst 4 meter. Slutligen har villabebyggelsen väster om planområdet en högsta höjd mellan 6,5 och 7,1 meter.

Planområdet ligger i skärningspunkten mellan två olika skalor av byggnader. Villor och annan mindre bostadsbebyggelse finns söder, öster och väster om planområdet som möter bebyggelse av större skala i norr med diverse verksamheter.

Skyddsrum

Det finns inget skyddsrum inom planområdet. Ett flertal skyddsrum finns dock i närheten.

Planförslag & konsekvenser

Placering

Byggnation får endast uppföras i den östra och mittersta delen av den nya skolfastigheten, inom den yta i plankartan som inte är så kallad ”prickad mark”. Denna yta har valts för att tillgängliggöra samtliga friytor för alla elever samtidigt som en tillräckligt stor byggnad kan uppföras. Ytan har också valts med tanke på skuggningseffekten på omkringliggande bostadsbebyggelse. Byggnation enligt detaljplanen kan förtydliga gaturummet mot främst Hollendergatan.

Kulturmiljövården

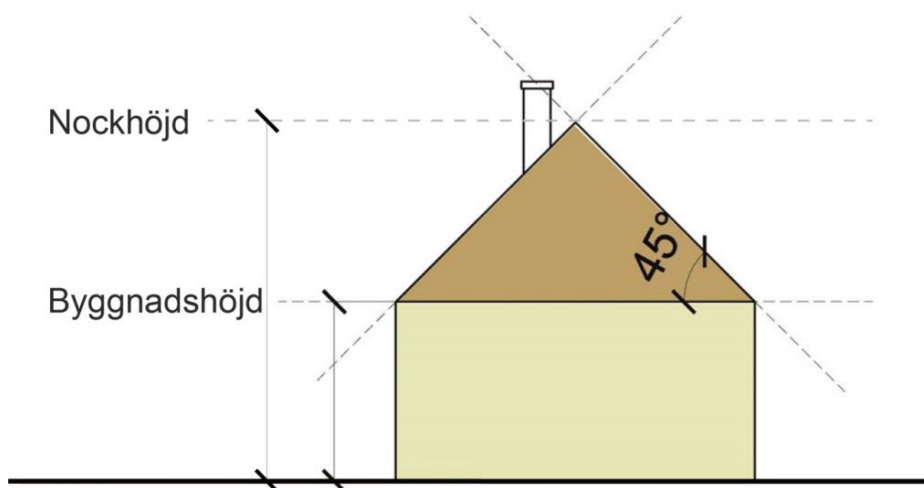
Kommunen bedömer att ett genomförande av planen kan tillgängliggöra det före detta kalkbrottet och dess historia för fler. För att skydda dessa kulturmiljövården i kalkbrottet har planbestämmelse föreslagits som reglerar att huggna stenväggar ska bevaras och inte får fyllas igen. Bestämmelsen föreslås i delar av blivande skolfastighet längs Trädgårdsgatan, nere i kalkbrottet och mark ovanför brottet.

Kommunen bedömer att riksintresse för kulturmiljövården påverkas i liten utsträckning. Den påverkan som uppstår består främst i en något förändrad stadsbild i anslutning till centrum och ändrad utsikt från vägarna i området på grund av byggnadens höjd. Denna påverkan har ansetts acceptabel för att tillgodose en så stor friyta som möjligt för eleverna samtidigt som byggnaden blir tillräckligt stor för verksamheten samt för att förtäta istället för att utvidga staden och tydligare koppla befintlig omkringliggande bebyggelse med centrum.

Exploateringsgrad & volymer

För att skapa så mycket sammanhängande utomhusyta som möjligt inom fastigheten har det ansetts viktigt att yteffektivisera och bygga den nya skolan på höjden. En låg byggnad skulle ta större markytor i anspråk. I detaljplaneförslaget regleras därför bebyggelsens *nockhöjd* till +252,5 meter över angivet nollplan förutom 150 kvadratmeter som får uppföras med en nockhöjd om 256,5 meter över angivet nollplan och ska placeras som närmast fyra meter från fasadlivet. Det motsvarar ungefär fyra våningsplan, där varje våningsplan är fyra meter högt och taket är platt, de 150 kvadratmeterna överstiger den höjden med fyra meter. Eftersom de 150 kvadratmeterna ska placeras minst fyra meter från fasadliv blir den visuella påverkan liten.

Hur stor markyta som får tas i anspråk regleras med bestämmelsen *utnyttjandegrad* till som mest 6 400 kvadratmeter, inklusive mindre byggnader på så kallad kryssmark. Sådana mindre byggnader eller byggnadsdelar får ha en area om maximalt 60 kvadratmeter och regleras till tre meter i byggnadshöjd. Den föreslagna fastigheten har en area på cirka 27 500 kvadratmeter, vilket innebär att ungefär 23,3 % av den kan bebyggas.

Figur 4. Förklaring av nockhöjd respektive byggnadshöjd.

Utformning

Den slutliga utformningen av skolbyggnaden är i detta skede inte bestämd. Utformningen kommer avgöras inför bygglovsansökan.

Stads- & landskapsbild

Stadsbilden kommer påverkas av ett genomförande av planen främst eftersom högre höjd tillåts än närmast omgivande bebyggelse. De breda gatorna och avstånden till befintlig bebyggelse minskar dock upplevelsen av påverkan även om avståndet till bebyggelsen tillåts minska enligt förslaget, se bilaga sektioner. Den förändrade stadsbilden accepteras för att möjliggöra för en tillräckligt stor byggnad och skolgård. En bebyggelse enligt planen förtätar staden och knyter samman omgivande bebyggelse med centrum. Området tillgängliggörs och har potential att bli en plats för såväl skolverksamheten och närboende som resterande allmänhet. Eftersom det finns byggnader med stor area i närheten är skalan på bebyggelsen som föreslås inte helt främmande i området.

Skuggning

Skuggstudien visar skuggningseffekten av en byggnad som upptar hela det område som får bebyggas, alltså mer yta på marken än vad som är möjligt enligt förslaget. Detta har gjorts eftersom byggnation kan placeras var som helst inom området, alltså är inte all skuggning möjlig samtidigt.

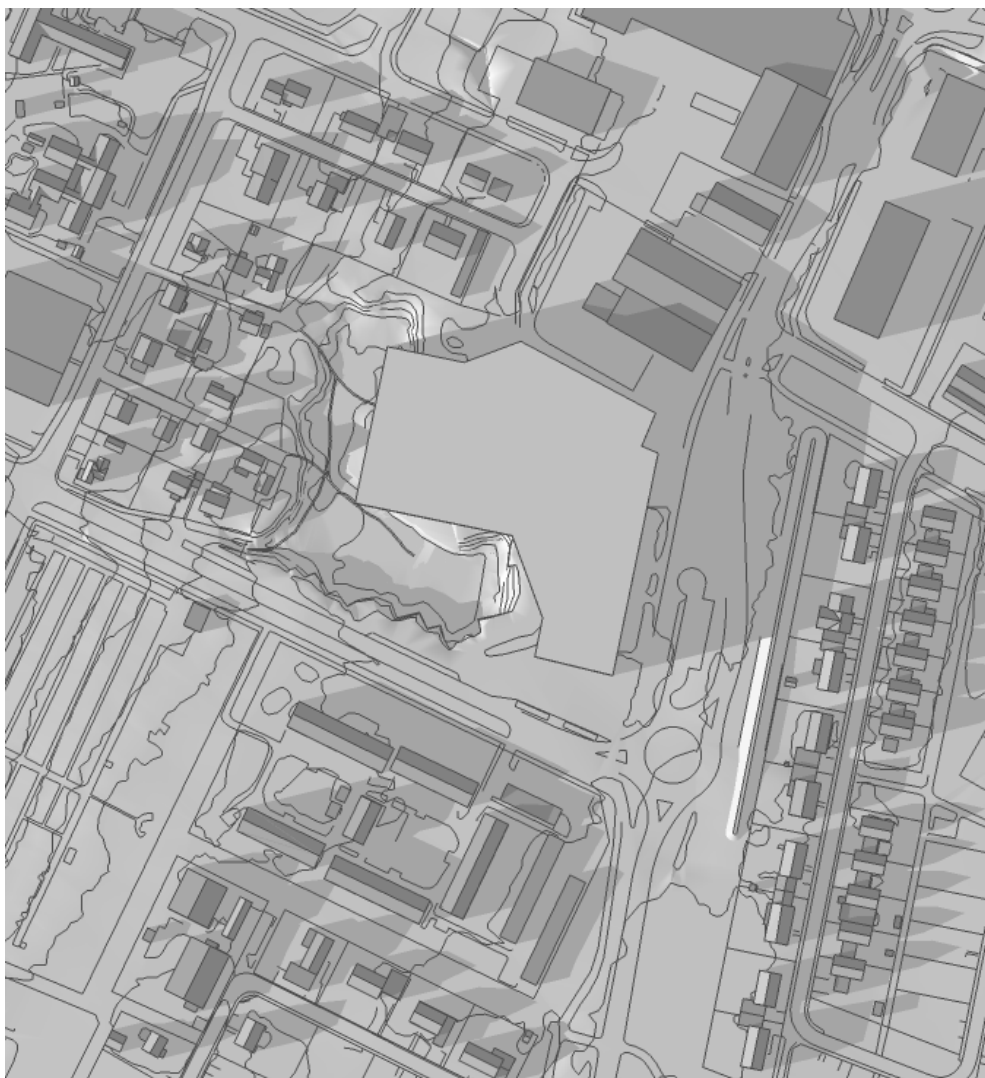
Skuggstudien visar att delar av fastigheterna i villaområdet väster om planområdet kan påverkas av skuggning under förmiddagarna medan villaområdet norr om planområdet, längs Marknadsgatan och Vävsgatan, delvis kan skuggas både på både för- och eftermiddagar förutom i juni då nästan ingen skuggning kan ske. Del av fastigheten söder om planområdet med flerbostadsbebyggelse kan endast påverkas av skuggning tidiga morgnar i juni. Delar av fastigheterna i villabebyggelsen öster om planområdet kan påverkas av skuggning på eftermiddagar och kvällar i mars och juni men inte alls december. Verksamhetsfastigheten Tillskäraren 3, norr om planområdet, påverkas till viss del av skuggning, främst på eftermiddagar.

Skuggningen anses acceptabel med tanke på planområdets centrala läge och för att möjliggöra byggnation av en skola för 1100 elever samtidigt som friytan beaktas. För att inte för stora ytor tas i anspråk av byggnaden har det ansetts viktigt att skolan byggs på höjden. Byggnation av en skola anses vara av betydande allmänt intresse.

I Boverkets skrivelse Solklart från 1991 rekommenderas att det i bostaden bör finnas tillgång till sol under minst fem timmar mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning då solen står i samma läge och skuggningseffekten blir samma. Skuggstudien visar att denna rekommendation uppfylls med marginal vid alla bostadshus i närheten av planområdet. Figur 5 visar skuggning vid 09:00 på vårdagjämning och figur 6 visar skuggning klockan 17 samma dag.

Figur 5 visar maximal skuggningseffekt som skulle kunna inträffa vid 09:00 den 20 mars, vårdagjämning. Byggnation enligt figuren är inte möjlig eftersom byggnationen upptar större yta på marken än 6 400 kvadratmeter.

Figur 6 visar maximal skuggningseffekt som skulle kunna inträffa vid 17:00 den 20 mars, vårdagjämning. Byggnation enligt figuren är inte möjlig eftersom byggnationen upptar större yta på marken än 6 400 kvadratmeter.

2.3 Gator & trafik

Förutsättningar

Gång- & cykeltrafik

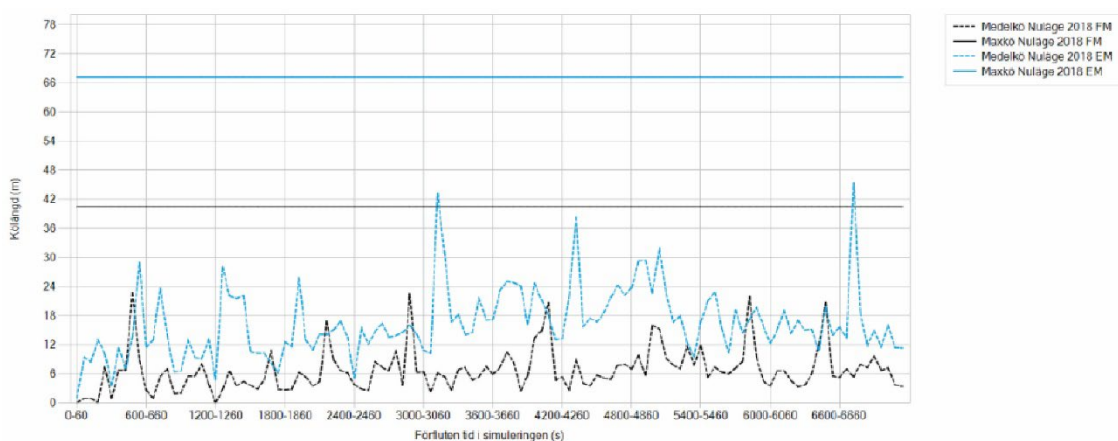
Gång- och cykelvägnätet runtom planområdet är sammanhängande med övrigt gång- och cykelnät i Falköping.

Kollektivtrafik

Det finns två busshållplatser i närområdet. Den ena är belägen 150 meter norrut vid Hollendergatan som är stopp för stadsbussar, och den andra finns i söder vid Trädgårdsgatan där både stadsbussar och landsbyggsbussar stannar. Turtätheten är hög.

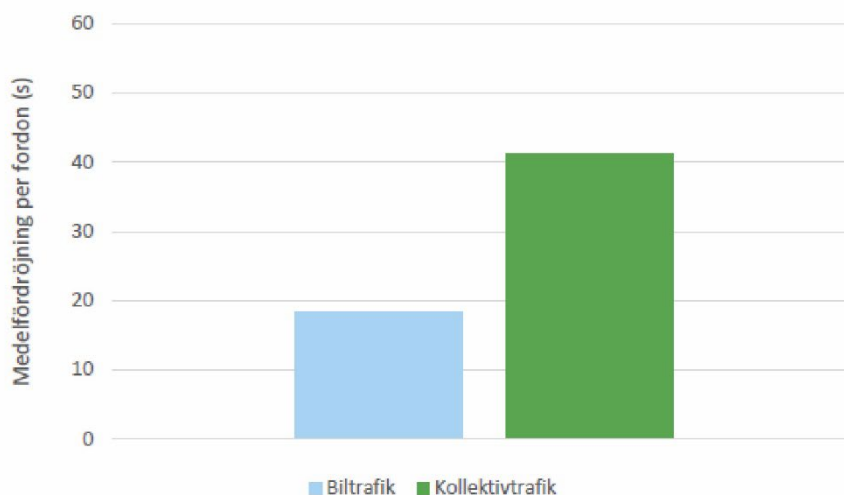
Biltrafik

Planområdet kan i dagsläget nås med bil via Marknadsgatan. En trafikanalys som genomförts, se bilaga, visar att korsningen mellan Trädgårdsgatan och Hollendergatan inte har några betydande kapacitetsproblem varken under för- eller eftermiddag. För Trädgårdsgatans anslutning västerifrån kan stundtals köer på cirka 70 meter uppstå, detta tyder på att trafiken stundtals upplever en viss fördröjning. De korta köerna visar dock att eventuella köer snabbt avvecklas.

Figur 7 visar maximal och medelköbildning i korsningen Trädgårdsgatan – Hollendergatan under för- och eftermiddag i nuläget.

I trafikanalysen undersöktes trafiken i rondellen vid Odengatan, korsningen Odengatan och Åslegatan, Trädgårdsgatan och Fogdegatan, Trädgårdsgatan och Hollendergatan samt Hollendergatan och Vilhelmsbergsgatan. För samtliga korsningar är medelfördröjningen per fordon under eftermiddagen i den mest belastade perioden för biltrafiken strax under 20 sekunder och för kollektivtrafiken strax över 40 sekunder.

Figur 8 visar medelfördröjning per fordon i den mest belastade perioden under eftermiddagen.

Parkeringsplatser

Inom planområdet finns idag inga parkeringsplatser.

Planförslag & konsekvenser

Gång- & cykeltrafik

Förutsättningar att gå och cykla till och inom planområdet ska förbättras i samband med den nya byggnationen, bland annat genom att närliggande gång- och cykelvägar och övergångsställen görs säkrare. Enligt Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm, fastställd av kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107, behöver totalt 602 cykelparkeringar ordnas inom skolans område eller i dess närhet, förutsatt att skolan får största möjliga bruttoarea (BTA) på ungefär 29 050 kvadratmeter. Denna BTA förutsätter att ungefär 3 450 kvadratmeter byggs ned i brottet där det idag finns fyllnadsmassor samt att 6 400 kvadratmeter uppförs i fyra våningar.

Parkeringsnorm Cykel	
P-tal verksamma/1000 kvm BTA: 2,7	29,05 x 2,7 \approx 79 parkeringsplatser för verksamma
P-tal besökande/1000 kvm BTA: 18	29,05 x 18 \approx 523 parkeringsplatser för besökande
Totalt	602

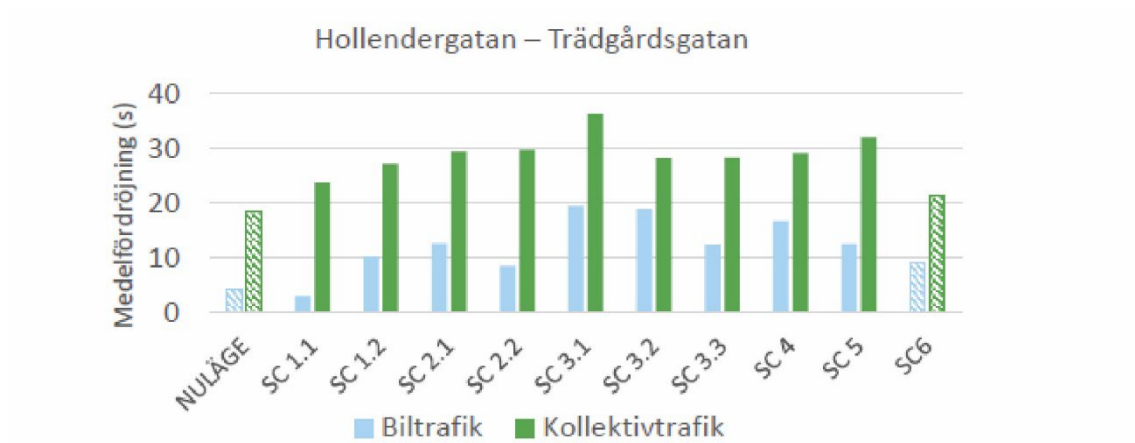
Inom plankartans två x-områden kommer kommunen, där så inte redan är fallet, anlägga och sköta gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägar kan också anläggas inom områden med användning gata, där så anses lämpligt. Vid exploatering enligt planförslaget får eventuella konstruktioner över kanten utanför x-området norr om Trädgårdsgatan anses vara en del av skolgårdens utformning och inte en del av en gång- och cykelvägen.

Kollektivtrafik

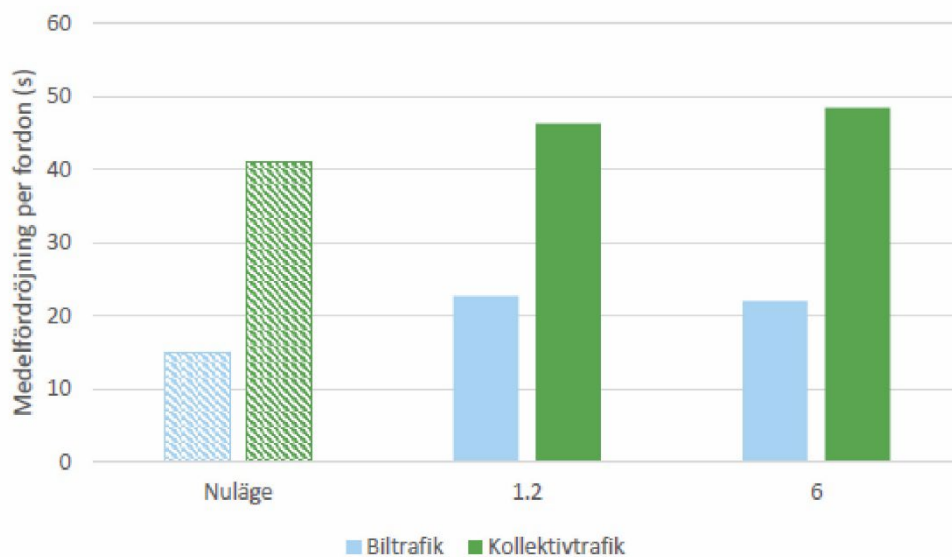
Eftersom ett stort antal elever kommer att resa med buss krävs nya busshållplatser, avsedda för de skolbussar som kommunen upphandlar. Kommunen uppskattar att ungefär 300 elever kommer att resa kollektivt till skolan, varav 100 med linjebuss och 200 med upphandlade skolbussar. Skolbussarna beräknas bli totalt 6 stycken, och dessa anländer ungefär samtidigt till skolan. Även vid hemresan är det troligt att samma antal bussar avgår vid ungefär samma tidpunkt. Kommunens bedömning är att busshållplatser för kommunens upphandlade bussar kan skapas inom skolfastigheten, förslagsvis längs Hollendergatans västra sida.

Biltrafik

In- och utfart för besökare med personbil kan fortsatt ske i områdets norra del via Marknadsgatan. Det finns möjlighet att skapa en zon för att hämta och lämna elever med anslutning till korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan. Enligt trafikanalysen (se bilaga) blir fördröjningen längs stråket Hollendergatan - Trädgårdsgatan högre om en cirkulationsplats inte skapas. Med en cirkulationsplats och busshållplatser samt hämta och lämna zon längs Hollendergatan förväntas medelfördröjningen under eftermiddagen bli under 10 sekunder för biltrafiken och strax över 20 sekunder för kollektivtrafiken längs det stråket. I motsatt riktning blir medelfördröjningen under eftermiddagen vid samma scenario strax under 20 sekunder för biltrafiken.

Figur 9 visar medelfördröjningen under eftermiddagen längs stråket Hollendergatan – Trädgårdsgatan vid olika scenarier.

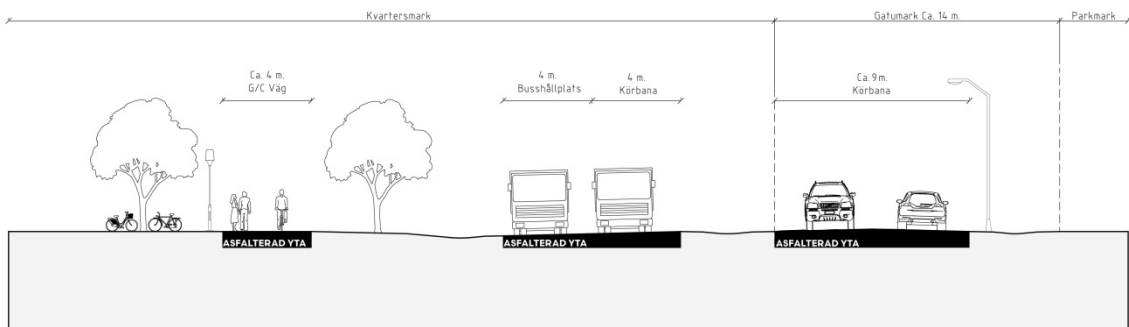
Figur 10 visar medelfördröjningen per fordon i den mest belastade perioden under eftermiddagen.

Genom att ändra Hollendergatans sträckning österut inom planområdet kan exempelvis en cirkulationsplats skapas samtidigt som det finns ytor för exempelvis busshållplatser samt att hämta och lämna inom den blivande skolfastigheten.

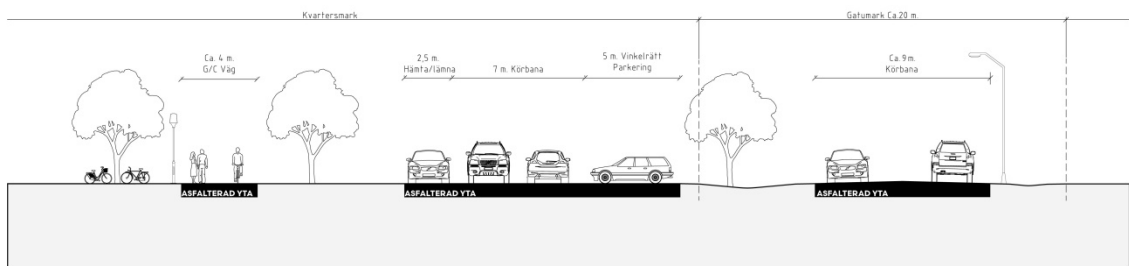
ORIENTERINGSFIGUR

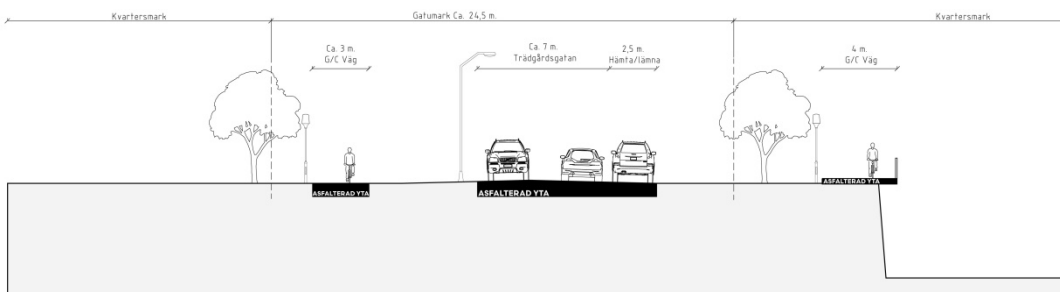
Sektion 1 Hollendergatan

Sektion 2 Hollendergatan

Sektion 3 Trädgårdsgatan

Figur 11 visar gatusektioner baserade på illustrationsplan.

Korsningen mellan Fogdegatan och Trädgårdsgatan ligger utanför planområdet men bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Om ytterligare åtgärder genomförs på Fogdegatan ska de föregås av utredning om effekter på resterande gatunät.

Parkeringsplatser

Parkeringsplatser för besökare, så som hämtning och lämning av elever ska ordnas i enlighet med Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107. Med hänsyn till att skolan ska innehålla grundsärskola och träningsverksamhet är det viktigt att de önskemål som finns gällande utformning och avstånd till hämtnings- och lämningsplatser, samt antal handikapparkeringar, tillgodoses. Vad gäller parkeringsplatser för personal hänvisas främst till parkeringsplatserna på Odenområdet cirka 300 meter bort vilket är förenligt med Falköpings kommuns gällande Parkeringspolicy och parkeringsnorm. Parkeringsplatser för verksamma som inte kan huseras på Odenområdet ska iordningställas i enlighet med parkeringspolicyn.

Enligt Falköpings kommuns Parkeringspolicy och parkeringsnorm behöver totalt 300 parkeringsplatser tillgodoses för den nya högstadieskolan, förutsatt att skolan får största möjliga bruttototalarea (BTA) på ungefär 29 050 kvadratmeter. Parkeringsplatser för rörelsehindrade ska enligt gällande policyn utgöra 2-5 % av antalet bilparkeringsplatser, och dessa parkeringsplatser är inkluderade i parkeringstalet.

Kommunens bedömning är att parkeringsplatserna på Odenområdet inte utnyttjas i så stor utsträckning idag, varför det anses lämpligt att i detta fall bruka dessa. En utredning (se Beläggning vid Odenområdet) visar att beläggningen på Odenområdet under skolans verksamhetstider är under 10 %. Det innebär att det finns ca 150 parkeringsplatser tillgängliga under de tiderna.

Dagvatten från parkeringsytor ska tas om hand om på ett sätt som är i linje med *Dagvattenstrategi för Falköpings kommun*.

Parkeringsnorm Bil	
P-tal verksamma/1000 kvm BTA: 5,3	29,05 x 5,3 ≈ 154 parkeringsplatser för verksamma
P-tal besökande/1000 kvm BTA: 5	29,05 x 5 ≈ 146 parkeringsplatser för besökande
Totalt	300

Parkeringsplatser för besökande, så som föräldrar som hämtar och lämnar elever, kan även delvis tillgodoses genom en zon för att hämta och lämna, en sådan får dock inte ersätta alla platser. För att beräkna hur många parkeringsplatser som kan tillgodoses genom en sådan zon kan en ekvation användas.

$X * Z/Y =$ antal parkeringsplatser som kan tillgodoses.

Där X är antalet bilar som får plats inom zonen, y är tiden det tar att hämta eller lämna och z är tidsperioden som det sker under.

Om antalet parkeringsplatser står i konflikt med storleken och kvaliteten på elevernas friyta ska friytan prioriteras framför antalet parkeringsplatser. Ett lägre antal parkeringsplatser kan anses acceptabelt eftersom skolan primärt planeras för äldre elever som har lättare för att cykla eller

gå till skolan samt eftersom gång- och cykelvägnätet förväntas bli bättre och säkrare i området. Ett lägre antal parkeringsplatser kan också anses godtagbart eftersom skolan ligger nära goda kollektivtrafikförbindelser och bostadsbebyggelse. För elever som bor utanför staden kommer det finnas skolskjuts.

2.4 Grönstruktur

Förutsättningar

Naturområden

I planområdets västra del finns ett före detta kalkbrott som omges av natur med naturvärden. Sommartid är det svårt att ta sig fram i området, eftersom det snabbt blir igenvuxet. Inför arbetet med detaljplanen genomfördes en naturvärdesinventering, (se bilaga). Inventeringen visar att området i anslutning till kalkbrottet har påtagliga naturvärden medan övriga delar av planområdet bedöms ha lägre värden. Bilden nedan visar bland annat det område som enligt naturvärdesinventeringen ansetts lämpligt att bebygga.

figur 12 visar de viktigaste utpekade naturvärdena samt det område som enligt naturvärdesinventeringen är lämpligt för exploatering (Gult) och det område där planen medger

exploatering (Svart). Det skrafferade området är avvikelsen mellan planförslaget och naturvärdesinventeringen.

Lek & rekreation

En del av området används idag av en närliggande förskola och i en annan del förekommer rekreation i form av graffitimålning. Omkring 300 meter norr om planområdet finns Odenområdet med möjlighet till spontanidrott. Enligt Boverket rekommenderas 30 kvadratmeter utomhusyta per elev och att den totala ytan överstiger 3 000 kvadratmeter.

Avstånd till närmsta grönyta

Enligt översiktsplanen ska nya bostäder samt skolor inte placeras längre än 300 meter från en grönyta. Kalkbrottet med omgivande natur räknas som en sådan grönyta.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är de produkter och tjänster samt deras koppling till det mänskliga välbefinnandet som kommer från naturens ekosystem. Det finns fyra olika kategorier av ekosystemtjänster: försörjande, reglerande, kulturella och stödjande. De försörjande tjänsterna är de som ger varor som exempelvis spannmål. De reglerande tjänsterna påverkar eller styr ekosystemens naturliga processer som exempelvis pollinering. De kulturella tjänsterna är de som ger upplevelsevärden och de stödjande tjänsterna är de som skapar förutsättningarna för att alla de andra ekosystemtjänsterna ska fungera, exempelvis fotosyntesen eller bildande av jordmån.

Inom området finns främst ekosystemtjänster kopplat till de naturvärden som identifierades i inventeringen. Försörjande-, reglerande-, kulturella- och stödjande ekosystemtjänster identifierades. Korallroten anses vara en genetisk resurs, som en del av värdefulla naturtyper samt fridlysta eller rödlistade arter. De många träd och buskar som finns i området renar luften och binder koldioxid. Området bidrar också till människors hälsa eftersom det finns en närliggande förskola som använder området. Torrängen, sälgen samt bärande träd och buskar i området bidrar till pollinerare. I området finns en biologisk mångfald, kulturhistoriska värden och ytor som används för lek. Området fungerar också som en spridningskorridor för olika arter. De flesta ekosystemtjänster har ansetts vara av låg betydelse på grund av områdets begränsade yta och hur vanligt förekommande de är i Falköping. De av artskyddsförordningen skyddade arterna orkidén korallrot och mindre vattensalamander har ett högre värde som inslag av genetisk resurs, skyddad art, värdefull naturtyp och den biologiska mångfalden. Områdets funktion som spridningskorridor, dess estetiska värden samt rening av luften har också ett högt värde. Rening av dagvatten och klimatreglering anses vara av stort värde.

Planförslag & konsekvenser

Naturområden

I kalkbrottet och dess omgivning finns naturvärden samtidigt som området är kuperat, vilket ställer höga krav på framtida förändring. Området behöver göras tillgängligt och till en kvalitativ friyta, samtidigt som befintliga naturvärden beaktas och om möjligt förstärks. Av denna anledning har en utredning tagits fram som beskriver naturvärden som kan bevaras och påverkas av ett genomförande av planen (se bilaga). Områden som kan påverkas illustreras i figur 13.

Figur 13 visar områden där naturvärden kan påverkas av detaljplanen enligt utredning om påverkan på naturvärden samt naturvärden som skyddas med specifika planbestämmelser.

Utredningen visar att torrängen, område 3, som utpekats av naturvårdsinventeringen kan komma att försvinna som ett resultat av byggnation av skolan. Området är delvis beläget på mark utfylld med schaktmassor som eventuellt bör schaktas bort av anläggningstekniska samt eventuellt miljötekniska skäl. I område 1a-1d påverkas troligtvis träden av byggnation av skola och trafikområden samt slitage från elevernas användning av ytorna. Område 2b består av buskage som försvinner om en gång- och cykelväg anläggs där. Även större träd kan påverkas av anläggandet av gång- och cykelvägen men en effekt blir ökad insyn och trygghet i kalkbrottet. Om möjligt kan mossrika jordlager grävas bort uppe på kalkstensplatån för att återskapa de tidigare kalkstensformationerna, vilket skulle gynna den kalkanpassade floran. Äldre ädellövsbestånd i område 2c kan komma att påverkas av byggnation. Yngre ädellövsbestånd i område 2a kan påverkas av byggnation av komplementbyggnader. I område 4b och 4c kan träd försvinna på grund av byggnation av skola men också schaktning av fyllnadsmassor. I område 4a kan byggnation av komplementbyggnader eventuellt kräva avverkning av äldre träd. Vid hantering av skyddsvärda träd ska Rutiner för skyddsvärda träd i Falköpings kommun tillämpas.

Lek & rekreation

Elevernas behov av friyta tillgodoses i första hand inom skolans fastighet, men även Odenområdet som ligger 300 meter bort kan nyttjas av eleverna. Inom skolans fastighet finns det möjlighet att skapa friytor på omkring 16 kvadratmeter per elev. Det förutsätter att hela byggrätten utnyttjas och att parkeringsplatser konstrueras enligt kommunens Parkeringspolicy och parkeringsnorm för den BTA planförslaget medger. Vid beräkning av friytan får inte

parkeringsplatser, eller andra ytor för transport inkluderas. Friytans slutgiltiga storlek beror på hur stora ytor som tas i anspråk för den kommande bebyggelsen samt för transporter och parkering. Boverket beskriver att ett rimligt mått på friyta kan vara 30 m² per elev eller en minsta totala yta om 3000 m². Den totala friytan kommer kunna överstiga Boverkets rekommendation men med hänsyn till att 30 m² per elev inte kan tillgodoses, är det särskilt viktigt att de friytor som skapas kan användas för att bedriva ändamålsenlig verksamhet. Det vill säga att friytan kan användas till lek och rekreation samt till den pedagogiska verksamhet som den är avsedd för. Friytan anses vara tillräckligt stor eftersom det finns möjlighet till goda ljus- och skuggmiljöer, skillnader i terräng och vegetation. Platsen har speciella kvaliteter som kan tillvaratas och tillgängliggöras av skolan. Dessa kan nyttjas både i den pedagogiska verksamheten samt för rast med avkoppling och återhämtning. Platsen bildar naturligt flera varierade uterum.

Friytan kan delas in i tre huvudzoner med olika karaktärer men exakt utformning och vilket innehåll de olika zonerna regleras inte i detaljplanen utan bestäms efter detaljplaneprocessen tillsammans med elever och personal.

En aktiv entrézon med delvis hårdgjorda ytor och ”hängplatser” kan skapas runt huset mot norr, söder och öster (längs Hollendergatan). Ytor för lek och spel blandas med ”hängplatser” och entrédelar med cykelparkering. Nere i kalkbrottet finns möjlighet till en delvis aktiv zon med till exempel scen, sitttrappa och spänger/utemöbler som både skyddar och tillgängliggör de naturvärden som finns i brottets inre delar. Denna zon är bland annat lämplig för utomhuspedagogik och kulturaktiviteter. Kalkbrottet har en speciell karaktär som är viktig att tillvarata. Den kan fungera både som skolans vardagsrum och ett av stadens offentliga uterum. En lugn zon med bevarad natur och grönska kan skapas i brottets norra del. Här är skalan mer intim och användningen friare men även här finns utrymme för utomhuspedagogik.

Skolan är främst för högstadieelever vars lektytor kan utformas på ett tätare sätt än yngre barns ytor. Skolan har ett relativt stort elevantal och det är rimligt att minska ytan per barn för att kunna ha uppsikt över skolans område. Det är också rimligt att väga in skolgårdens kvaliteter. Skolans läge i nära anslutning till Falköpings centrum gör att skolan och skolgården kan bli ett tillskott för hela staden med plats för kultur och föreningsliv. Skolan planeras för åldersgruppen 13-16 år, en grupp som efterfrågar sociala platser som kombinerar aktivitets- och ”hängtytor”, något som platsen passar mycket bra för.¹ Skolgårdens brist på stora ytor för aktiviteter som till exempel fotboll och brännboll kompenseras av skolans närhet till Odenområdet samt gymnasieområdets idrottsplaner. Kommunen har genomfört en dialog med elever från lågstadiet till högstadiet. Dialogen genomfördes som en workshop som berörde klassrum, generell skolmiljö samt utomhusmiljö. De förslag och önskemål som framkom, främst vad gäller utomhusmiljön, beaktas i en avvägning mot forskning, inspel från pedagoger samt kommunala riktlinjer och andra värden i skapandet av dessa miljöer.

¹ *Secondary school students' perspectives and use of three school grounds of varying size, content and design*, 2018 Märit Jansson, professor SLU Alnarp.

Ekosystemtjänster

All påverkan utom den på korallroten, biologisk mångfald, naturpedagogik samt spridningskorridorer har ansetts vara liten eftersom deras värden som ekosystemtjänster är små och påverkan blir begränsad sett ur ett större perspektiv. Den påverkan på ekosystemtjänster som ansetts vara högre hänger ihop med de naturvärden som påverkas av exploateringen. De flesta ekosystemtjänster har dock bedömts påverkas i liten utsträckning av ett genomförande av planen, vissa positivt andra negativt. Vid exploatering ska naturvärden beaktas, skada minimeras och kompenseras om så möjligt.

2.5 Social struktur

Förutsättningar

I närområdet finns idag till största del bostäder samt ett verksamhetsområde. Trädgårdsgatan och Hollendergatan fungerar som barriärer i området. Möjlighet finns att gå, cykla och åka kollektivt till och från området. Det före detta kalkbrottet används ibland av en närliggande förskola samt som inofficiell plats för graffitimålning. Platsen är inte tillgänglighetsanpassad utan svåråtkomlig på flera ställen på grund av vegetationen.

Planförslag & konsekvenser

Ett genomförande av planförslaget innebär att social hållbarhet kan ökas, bland annat eftersom den nya skolverksamheten lokaliseras nära Falköpings centrum i anslutning till bostäder, Odenområdet och eftersom förutsättningarna att gå, cykla och åka kollektivt ska förbättras. Dessa förbättringar väntas minska vägarnas barriäreffekt inom området. Trafiken på närliggande vägar ökar något men ska göras trafiksäkra. Skolorområdet har potential att bli en ny mötesplats i staden med tillgång till natur, lek, rekreation och kultur. Kalkbrottet och resterande friytor kan göras tillgängliga genom att skolan konstrueras med en entré nere i brottet men det är också möjligt att skapa ramper. Området kommer troligtvis inte i samma utsträckning längre kunna användas av närliggande förskola under skolans verksamhetstider.

2.6 Skyddade områden

Förutsättningar

Alléer

Väster om Hollendergatan finns en enkelsidig lönnallé. Allén omfattas av ett så kallat generellt biotopskydd, vilket betyder att allén på grund av sina särskilda egenskaper omfattas av ett skydd som gäller för samtliga trädalléer i landet. I naturvärdesinventeringen klassas allén till naturvärdesklass 4, det vill säga den lägsta av de fyra naturvärdesklasserna.

Skyddade arter

Växtligheten runt kalkbrottet bör enligt naturvärdesinventeringen undantas från exploatering eftersom de värden som finns här främjar den biologiska mångfalden. Området bedöms dock ha potential som plats för rekreation och lärande. De naturvärden som finns består bland annat av ädellövskog med sälk, alm och ask, samt öppna ytor med kalkkrävande arter så som den fridlysta orkidén korallrot, som skyddas av artskyddsförordningen med stöd av miljöbalken, och

signalarten vitpyrola. Almarna och askarna är rödlistade och kategoriserade som starkt hotad respektive sårbar. Detta innebär att arterna bedöms löpa mycket hög respektive extremt hög risk att dö ut i vilt tillstånd. Trädarterna saknar dock specifikt lagstiftat skydd och varje träds bevarandevärde får vägas mot skapandet av en ändamålsenlig skola och skolgård.

figur 14 visar korallrot t.v. och vitpyrola t.h. Bilden till vänster är tagen av kommunekolog Carin Franson och bilden till höger är tagen från naturvärdesinventeringen.

Under behandling av detaljplaneärendet i Mark- och miljööverdomstolen framkom uppgifter om förekomst av arten mindre vattensalamander i anslutning till kalkbrottet, utanför planområdet. Arten är fridlyst enligt 6 § Artskyddsförordningen och en utredning om levnadsmiljöer för mindre vattensalamander visade att delar av kalkbrottet kan användas som övervintringslokal, se figur 15 nedan som visar potentiella övervintringslokaler. Under samråd enligt miljöbalken har länsstyrelsen understrukit att området troligen redan idag är för litet för att på sikt kunna hålla kvar en population av mindre vattensalamander. Det innebär att utgångspunkten för artens fortlevnad inom området är begränsad i dagsläget.

Figur 15 visar områden med potential som övervintringslokal för mindre vattensalamander samt naturvärdesobjekt.

Enligt artportalen har det noterats ett antal fågelarter i närheten av planområdet. Arterna är rödlistade samt omfattas av artskyddsförordningen. De arter som noterats är Mindre hackspett, stare, björktrast, duvhök, pilgrimsfalk, grönfink, tornseglare, tallbit, gråråka, fiskmås, kråka samt stranskata. Flera av observationerna har en noggrannhet om cirka 300 meter och det är därmed inte självklart att de har noterats i närheten av planområdet. Exempelvis anges för en av observationerna för Pilgrimsfalk att den observerats vid en Silo cirka 900 meter från planområdet. För observationen av Tornseglare anges även att den var förbiflygande och därmed inte stationär inom planområdet. Av observationerna som angetts med noggrannhet är inom eller vid planområdet finns arterna grönfink, mindre hackspett och stare. Dessa arter har sammanlagt noterats vid sex olika tillfällen mellan 2021 och 2022. Naturvärdesinventeringen noterade de rödlistade arterna stare, björktrast, grönfink och rödvingetrast.

Känsliga vattenmiljöer

I kalkbrottet finns en lågpunkt där marken är fuktig och täckt med mossa. Vid naturvärdesinventering påträffades inte några skyddade djurarter och därmed kan den inte klassas som känslig vattenmiljö.

Fornlämningar

Det finns inga fornlämningar i eller i närheten av planområdet.

Planförslag & konsekvenser

Alléer

Stora delar av lönnallén längst Hollendergatan bevaras enligt detaljplanen men det är troligt att trafiklösningar för skolan medför att några av träderna behöver tas bort. Om träderna ska tas bort, eller om arbete som kan skada trädens rötter utförs, behöver en ansökan om dispens sökas hos Länsstyrelsen. Om dispensen beviljas kan Länsstyrelsen ställa villkor på kompensationsåtgärder. Kompensationen kan exempelvis innebära att nya träd ska planteras. Nyplantering kan i så fall ske inom planområdet, exempelvis öster om Hollendergatans nya sträckning.

Skyddade arter

Det av naturvärdesinventeringen utpekade jätteträdet skyddas mot fällning genom en planbestämmelse, skulle trädet ändå fällas vid exempelvis sjukdom ska det kompenseras.

Figur 16 visar områden där naturvärden kan påverkas av detaljplanen enligt utredning om påverkan på naturvärden samt naturvärden som skyddas med specifika planbestämmelser.

För att kunna bygga en skola och skapa friytor med de kvaliteter som krävs och som är tillgänglig för samtliga elever måste vissa av, de i naturvärdesinventeringen utpekade, naturvärdena samt rödlistade träden avverkas för att ge plats åt en kvalitativ skolmiljö som dessutom är tillgänglig för samtliga elever, se figur 15. Vissa av lönnarna i område 1a – 1d riskerar att påverkas av slitage eller försvinna på grund av byggnation och anläggning av trafikytor. Äldre ädellövskog, främst bestående av alm, i område 2c kan komma att påverkas av byggnation. Yngre ädellövskog i område 2a, främst bestående av ask, kan påverkas av slitage och byggnation av komplementbyggnader. I område 2b försvinner troligtvis ett buskage bestående av oxel, lönn och ask. Även större träd kan komma att påverkas. I område 3 kan naturvårdsarter som prästkrage och vårarv samt andra arter som gynnas av en torrängskaraktär komma att försvinna från den specifika platsen. I område 4a – 4c finns ädellövskog främst bestående av ask och alm men också lönn, som delvis kan komma att försvinna eller påverkas av byggnation.

Korallroten skyddas av artskyddsförordningen samt i detaljplanen genom att inte tillåta att byggnader uppförs inom deras utbredningsområde. För att både skydda och tillgängliggöra korallroten som naturvärde kan till exempel spänger och sittplatser placeras i anslutning till platsen så att eleverna uppmuntras att använda dessa istället för att gå på marken där orkidén växer.

I enlighet med Länsstyrelsen i Västra Götalands beslut den 7 mars 2023 om beviljad dispens från artskyddsförordningen, se bilaga, får insamling och flytt av mindre vattensalamander genomföras. Djuren och eventuella ägg ska flyttas till en lokal knappt 3 kilometer norr om planområdet. De ekologiska förutsättningarna inom den nya lokalen bedöms vara goda och erbjuder livsmiljöer för groddjurens samtliga livsstadier. Där finns flertalet stenmurar som kan fungera som övervintringslokaler, födosöksområden i form av öppna gräsmarker samt skogsdungar och reproduktionslokal i form av dammar. Eftersom arten flyttas bedöms inga åtgärder vara nödvändiga inom planområdet och arten bedöms inte påverkas negativt av detaljplanen eller dess genomförande. Dispensbeslutet överklagades men den 27 oktober 2023 fastslog mark- och miljödomstolens att överklagan skulle avslås och fastslog därmed dispensbeslutet.

Av de rödlistade fågelarter som enligt artportalen noterats i området samt noterats i naturvärdesinventeringen är det staren, björktrast och grönfink som bedömts potentiellt häcka inom planområdet. Naturvärdesinventeringen anger att ungfåglar observerades inom naturvärdesobjekt 2 men stare noterades även inom objekt 4 och 5. Som framgår av utredningen påverkan på naturvärden är det delar av objekt 2, hela objekt 4 samt delar av objekt 5 som påverkas negativt. Alltså kan delar av områdena kvarstå och därmed också fågelarterna även om vissa delar av deras biotoper påverkas negativt. Även om dessa fågelarter är rödlistade är det inte ovanligt att de förekommer i städer och bedöms kunna fortsatt finnas kvar även vid ett genomförande av planförslaget. Övriga fågelarter som noterats enligt artportalen bedöms inte häcka inom planområdet eller på annat sätt vara beroende av området för fortlevnad.

2.7 Teknisk försörjning

Förutsättningar

El, värme & elektroniska kommunikationer

Öster om Marknadsgatan finns anslutning till tele. Ledningar för gatubelysning finns utmed Marknadsgatan, Trädgårdsgatan samt på båda sidor om Hollendergatan. Anslutning till fjärrvärme finns via ledningsdragning i öster. Anslutning till FEAB:s elnät finns i söder.

Dricksvatten & spillvatten

Fastigheten är ansluten till ledningar för dagvatten, spillvatten och vatten via ledningar dragna öster om Marknadsgatan. Motsvarande ledningar finns även dragna via Marmorgatan in mot kalkbrottet. I mitten av Hollendergatan och Trädgårdsgatan finns ledningar för vatten. Planområdet ligger inom kommunens verksamhetsområde för vatten, dagvatten och spillvatten.

Dagvatten

Inom planområdet finns idag två huvudsakliga dagvattenrecipienter. Dels ett dike som sträcker sig utmed Hollendergatan och dels kalkbrottets botten.

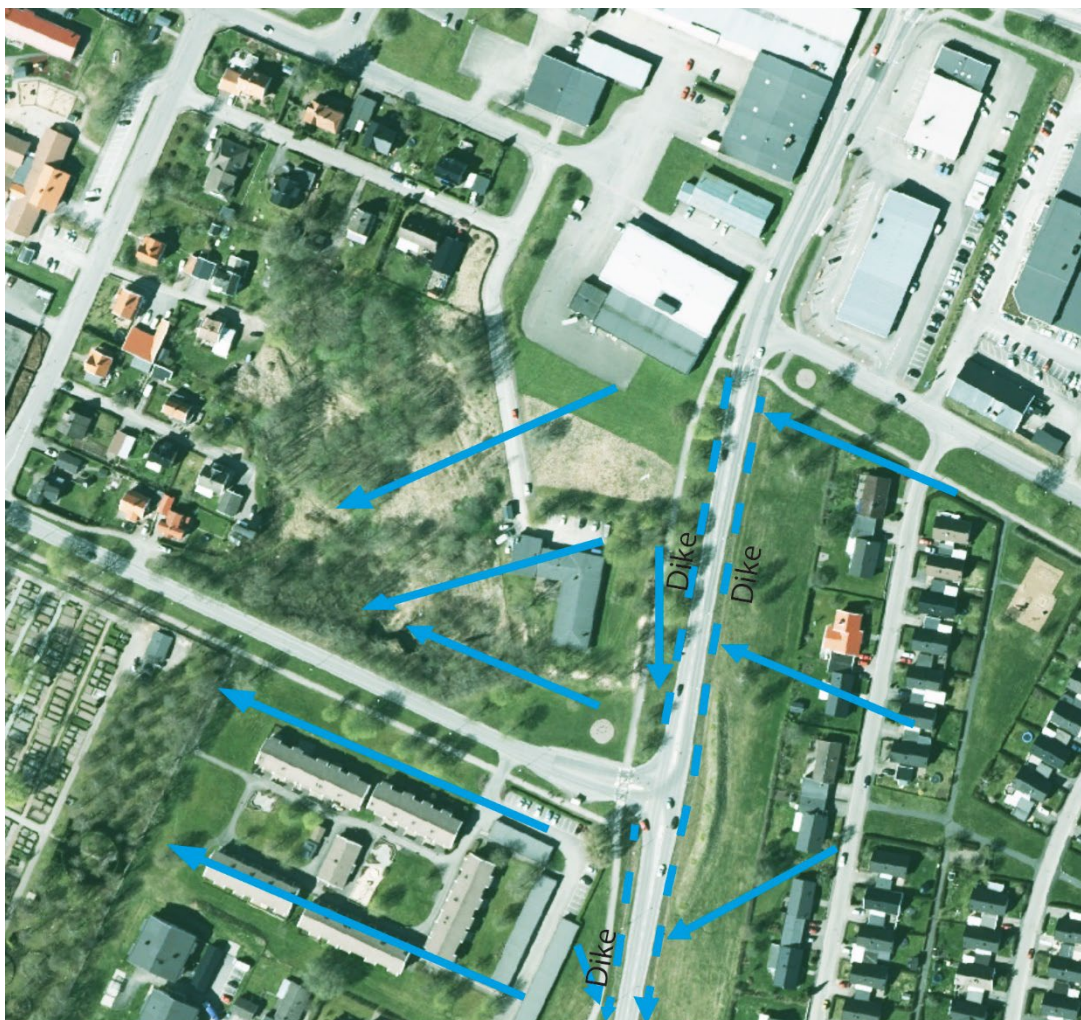
Delen av området som idag är exploaterat är kopplat till befintlig dagvattenledning vid Marknadsgatan med kapacitet för dagens användning. Dagvattennätet nedströms om planområdet är dock överbelastat redan idag och översvämmas vid 2-års regn. Alltså måste dagvatten hanteras lokalt utan att öka användningen av befintliga ledningar.

Planområdet består idag mest av naturmark med gamla kalkbrottet. Dagvattenavrinningen sker mot kalkbrottet från alla ytor som inte är kopplade till det kommunala dagvattensystemet. En asfalterad parkeringsyta på cirka 350 kvadratmeter är ansluten till det kommunala nätet. Ingen anslutning finns till det kommunala nätet från naterytorna.

Ingen provtagning har gjorts på dagvattnets kvalitet inom planområdet. Vid undersökning av avloppsledningar (dag- och spillvattenledningar) i de kommunala systemen har inte några avvikelser i dagvattenkvalitet iakttagits.

Dagvatten från taket kan innehålla föroreningar beroende på takbeläggningen. Takbeläggning på befintlig byggnad är takpapp som kan bidra till förorening av dagvatten, dock spelar typ av takpapp och lokala förutsättningar stor roll i hur mycket föroreningar lakas ur.

Asfaltsytan belastar dagvatten med föroreningar som är knutna till trafik. Ytan användes av verksamheten som tidigare fanns på platsen. Trafiken är låg men dagvatten från trafikerade ytor kan innehålla suspenderat material, näringsämnen, olja, PAH (Polycykliska aromatiska kolväten) och tungmetaller. I dagsläge finns ingen oljeavskiljare på parkeringen och ytorna är direktanslutna via brunnar till dagvattennät.

Figur 17 visar ytvattenflöden (vattnet flödar enligt pilarna) och recipient där ytvattnet i den blivande

fastigheten samlas i kalkbrottet. Ytvatten öster om fastigheten fångas upp av diken på båda sidor av Hollendergatan.

Planförslag & konsekvenser

El, värme & elektroniska kommunikationer

Vid flytt av FEAB:s eller Skanovas ledningar ska dessa bolag informeras i förväg. Vad gäller kostnaderna för en eventuell flytt av befintliga ledningar ska befintligt avtal mellan kommunen och ledningsägaren följas. Teknisk anläggning kan konstrueras inom ett område i planområdets nordöstra hörn med en byggnadshöjd om maximalt 3 meter.

Dricksvatten & spillvatten

Vattenledningen under Hollendergatan ska ligga kvar i befintligt läge. Därför införs ett så kallat u-område för ledningens sträckning, på så sätt kan ledningsrätt bildas och underhåll utföras.

Dagvatten

Eftersom det finns värdefull natur inom planområdet har naturvärdesinventeringen delvis varit styrande för var och hur dagvattenhanteringen ska lösas. Ytan som i naturvärdesinventeringen beskrivs som ”möjlig exploateringsyta” (se naturvärdesinventering, bilaga C) har ansetts lämplig för dagvattenhantering. Även de områden som inte omfattas av ”påtagligt naturvärde” (se naturvärdesinventering, bilaga B) kan, enligt kommunens bedömning, vara lämpliga för dagvattenhantering.

Då delar av själva kalkbrottet tidigare varit vattenfyllt, finns det även naturvärdesmässiga motiv till att leda dagvattnet till detta område. Bilden nedan visar vilka områden som är lämpliga för dagvattenhantering.

Dagvattenutredningen som genomfördes i området visar att befintligt kommunalt dagvattensystem inte kan ta emot mer dagvatten från planområdet än vad det gör idag, vilket begränsar hårdgjorda ytor kopplade till dagvattennätet och förutsätter att överskott av dagvatten från fastigheten hanteras på fastighetsmark. Vid hantering av dagvatten ska de regler och policy som finns i kommunen tillämpas.

I denna detaljplan föreslås en mycket större hårdgjord yta än vad som finns idag. Eftersom kommunalt dagvattennät inte kan ta mer än vad som genereras idag måste resterande dagvatten hanteras på fastigheten. Bedömningen är att dagvattnets kvalitet inte kommer försämrats i det kommunala dagvattensystemet eftersom dagvatten från anslutande ytor inte kommer att öka, samt att det inte kommer tillkomma verksamhet som är annorlunda än den tidigare funnits på platsen (takytor, parkeringsytor och varutransport). Annan takbeklädnad vid byggnation av den nya skolan kan innebära att dagvattenkvalitet förbättras vad gäller dagvatten från takytor.

Vad gäller utformning av parkeringsytor, ska dagvattenpolicy och parkeringspolicy tillämpas så att hänsyn tas till dagvattenkvalitet.

Figur 18 visar de områden i kalkbrottet som är lämpliga för dagvattenhantering. I öster och mitten finns en yta (1) som visar exploateringsbar yta enligt planförslaget. I väster finns ytor (2) som enligt naturvärdesinventeringen inte innehar ett påtagligt naturvärde och därmed är lämpliga för dagvattenhantering.

Vad beträffar andelen hårdgjord yta, bestående av byggnader samt markbeläggning, kommer sådan att uppföras i skolfastighetens centrala, östra samt norra del. Detaljplane förslaget gör det möjligt att bebygga som mest 6 400 kvadratmeter av fastigheten. Uppskattningsvis tillkommer ungefär 3 300 kvadratmeter hårdgjorda markytor, beroende på hur skolgården samt parkeringsplatserna utformas, vilket innebär att fastigheten totalt kan utgöras av omkring 9 700 kvadratmeter hårdgjord yta, vilket är mindre än vad som använts vid beräkningar i dagvattenanalysen. Val av tak samt beläggning på skolgård och eventuell parkering avgör hur stor avrinningen från dessa ytor blir. Enligt de beräkningar som genomförts i dagvattenanalysen (se bilaga) kan kalkbrottet hantera dagvatten från fastigheten även vid 100-års regn och risken för översvämning och skador vid större än 10-års regn kan anses som liten, förutsatt att byggnadens golvnivå placeras över markytan på fastigheten. Vid ett 10 års regn måste 100 kubikmeter vatten hanteras.

Avrinning av dagvatten från öster, utanför fastigheten, fångas upp av ett dike på östra sidan av fastigheten utmed Hollendergatan.

Avfall

Avfallshanteringen ska ske i enlighet med kommunens renhållningsordning.

2.8 Offentlig & kommersiell service

Förutsättningar

Området är beläget ungefär 400 meter från centrum (Stora torget) med både offentlig och kommersiell service. Norr om planområdet finns olika former av kommersiell service samt offentlig service på Odenområdet.

Planförslag & konsekvenser

Planområdet föreslås inrymma offentlig service i form av skolverksamhet.

2.9 Hälsa & säkerhet

Förutsättningar

Geoteknik

Den miljötekniska undersökning som togs fram (se bilaga) visar att jordlagret är tunt i botten av kalkbrottet. På vissa platser är jorddjupet endast ett par decimeter.

Den geotekniska undersökningen (se bilaga) visar att jordlagren består av eventuella fyllnadsmassor, mulljord och kalkberg. Undersökningen visar också att det inte råder några stabilitetsproblem inom området.

Radon

Berggrundskartan för Skaraborgs län visar att planområdet ligger inom ett område med alunskiffer, vilket innebär en hög risk för förekomst av radon. Radon har mätts i tre punkter inom området och visar att området klassas som normalradonmark. Geotekniska utredningen rekommenderar att samtliga byggnader som uppförs utförs radonskyddande, samt att fyllnadsmassorna som tillförs för grundläggning har minst samma eller mer fördelaktiga strålningsegenskaper.

Översvämningsrisk

Enligt dagvattenutredningen (se bilaga) bedöms risken som låg för översvämnning av byggnader inom området, förutsatt att husets golvnivå är över markytan på fastigheten. Den geotekniska utredningen (se bilaga) visar att vattennivåerna observerades mellan 0,4 till 1,0 meter under markytan, nivåerna kan dock skifta mellan årstiderna.

Kommunala fastigheter ska inte översvämmas vid 100-års regn. Vid sådana regnmängder uppnås en vattennivå om + 230 meter över angivet nollplan i kalkbrottet. Därför regleras att bebyggelse i eller nära kalkbrottet inte får uppföras med golvnivå lägre än + 231 meter över angivet nollplan.

Ras-, skred- & erosionsrisk

Den geotekniska undersökning som genomförts (se bilaga) visar att det potentiellt finns lösa block inom ett område i sydväst och rekommenderar att de tas bort, gärna under överinseende av bergsakkunnig. I övrigt föreligger ingen risk för ras och skred eller erosion.

Buller

Enligt infrastrukturproposition 1996/97: 53 finns riktvärden för ekvivalenta och maximala ljudnivåer från trafik vid befintlig bostadsbebyggelse. För skolgårdar finns rekommenderade riktvärden för buller meddelade av Naturvårdsverket i ett vägledande dokument som publicerades 2017. Riktvärdena redovisas i Ekvivalenta ljudnivåer (Leq^{24h}), som representerar ett medeltal över ett dygn, samt Maximala ljudnivåer (L_{max}), som representerar den högsta ljudnivån som förekommer.

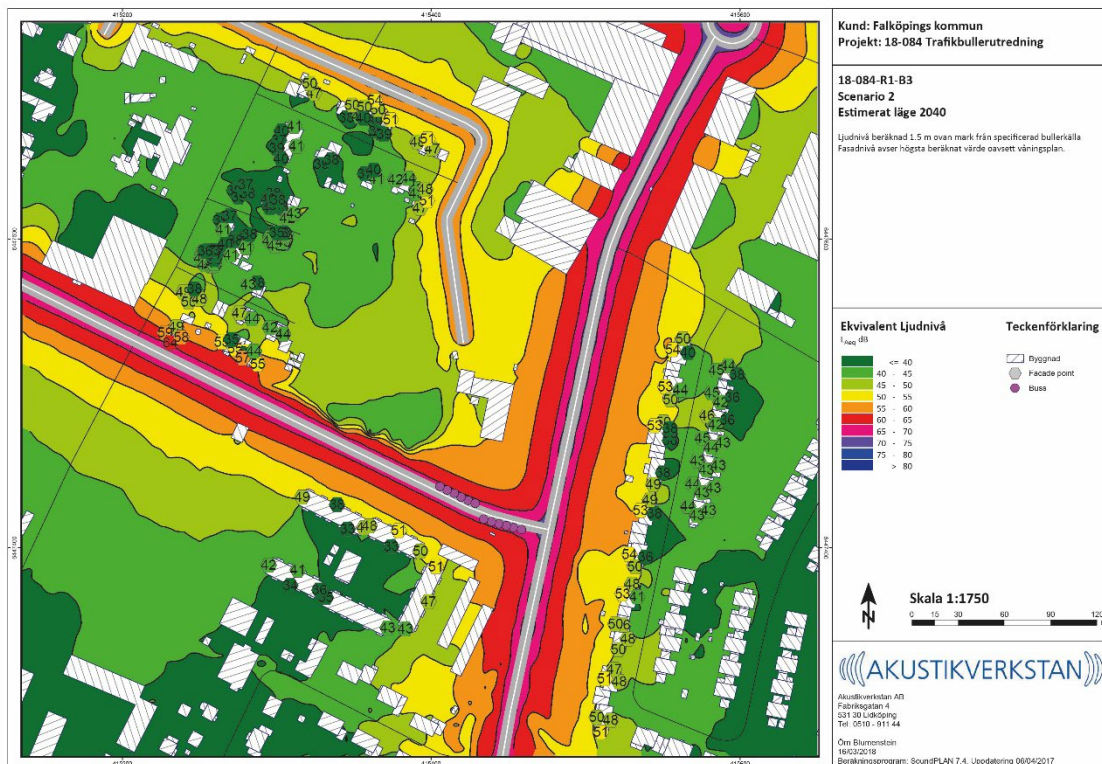
	Bostad Fasad (Leq^{24h})	Bostad Uteplats (Leq^{24h})	Bostad Uteplats (L_{max})
Buller från väg	55 dBA	~55 dBA	70 dBA

Tabell 1: Riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintlig bebyggelse.

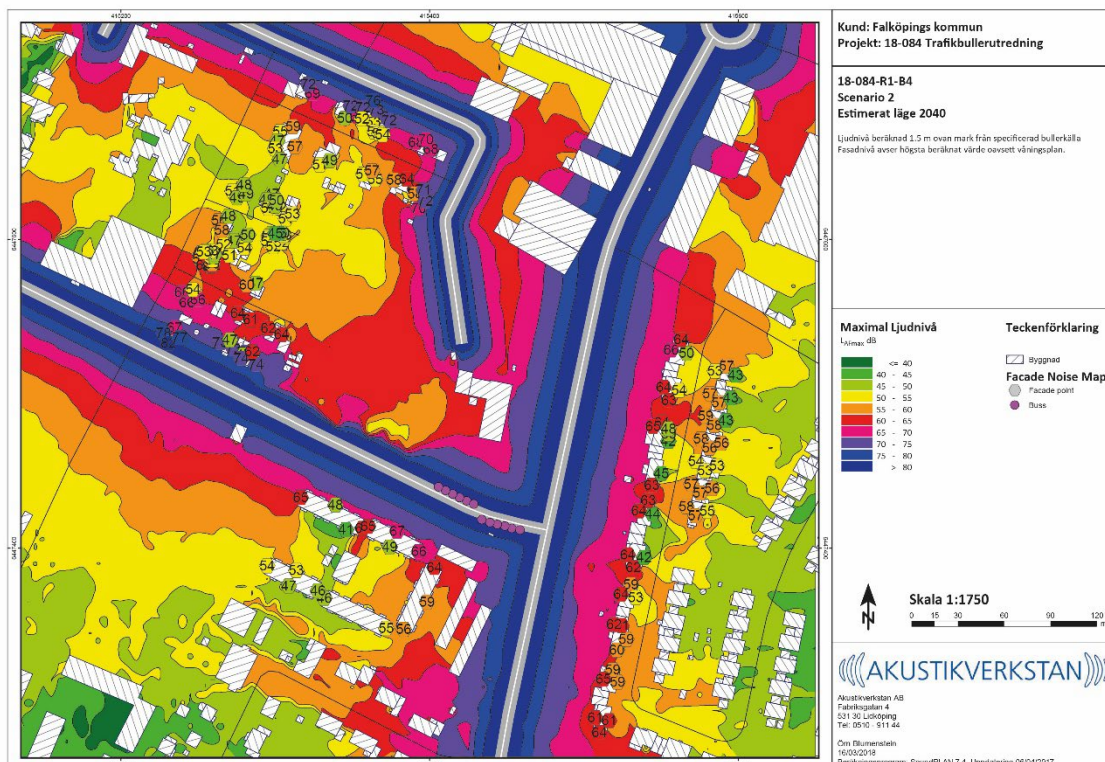
Del av skolgården	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av skolgården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	50	70
Övriga vistelseytor inom skolgården	55	70

Tabell 2: Riktvärden för buller på ny skolgård från väg- och spårtrafik.

Den bullerutredning som tagits fram (se Trafikbullerutredning, bilaga 1-4) visar att ekvivalenta ljudnivåer och maximala ljudnivåer överskrider gränsvärdena vid bostadsbebyggelsen närmast gatan på norra sidan av Trädgårdsgatan samt söder om Marknadsgatan. Gränsvärdena överskrids på dessa platser redan idag och år 2040, oavsett om planen genomförs eller inte.

Figur 19 visar ekvivalent ljudnivå vid estimerad trafikmängd år 2040 utan genomförande av detaljplanen.

Figur 20 visar maximal ljudnivå vid estimerad trafikmängd år 2040 utan genomförande av detaljplanen.

Farligt gods

Planområdet ligger mer än 150 meter från riksväg 46 där transport av farligt gods sker samt 900 meter från järnvägen.

Markföroreningar

Sedan täktverksamheten lades ned har schaktmassor av okänt ursprung deponerats i kalkbrottet. Schaktmassorna har visat sig vara heterogena och består av sand, mulljord, kalksten, stenblock, asfalt och byggavfall. Täktområdet har även använts som tipp för trädgårdsavfall. Den miljötekniska undersökningen (se bilaga) visar att det inte finns några indikationer på en omfattande föroreningssituation. Halterna av arsenik bedöms vara inom normalspannet med hänsyn till att det brukar finnas naturligt förhöjda halter av arsenik inom områden med platåberg.

Planförslag & konsekvenser

Geoteknik

Enligt den geotekniska utredningen (se bilaga) förekommer inga geotekniska stabilitetsproblem inom området för föreslagen markanvändning. För att undvika sättningar ska allt organiskt material schaktas bort innan byggnader grundläggs. Uppfyllnad ska sedan ske med krossmaterial som byggs i lager och packas väl. Grundläggning av kommande byggnad kan med fördel utföras med platta på mark eftersom bergnivån ligger grunt inom området.

Radon

Ny byggnation ska utformas radonsäkert med radonskyddande konstruktion eller motsvarande åtgärder enligt den geotekniska utredningen så att högsta tillåtna radonhalt inte överskrider i byggnaderna.

Översvämningsrisk

Stödfunktioner som underlättar dagvatteninfiltrationen rekommenderas inom skolans fastighet. För att minimera risken för skador på skolbyggnaden vid översvämning vid 100-års regn ska skolans golvnivå, enligt dagvattenanalysen, som lägst uppföras +231 meter över angivet nollplan för de delar som kan bebyggas där det idag är fyllnadsmassor. För övriga delar av exploateringsområdet regleras att källare inte får anläggas. Vid sådana nederbörds mängder krävs ledning eller pump som kan ta bort vattnet.

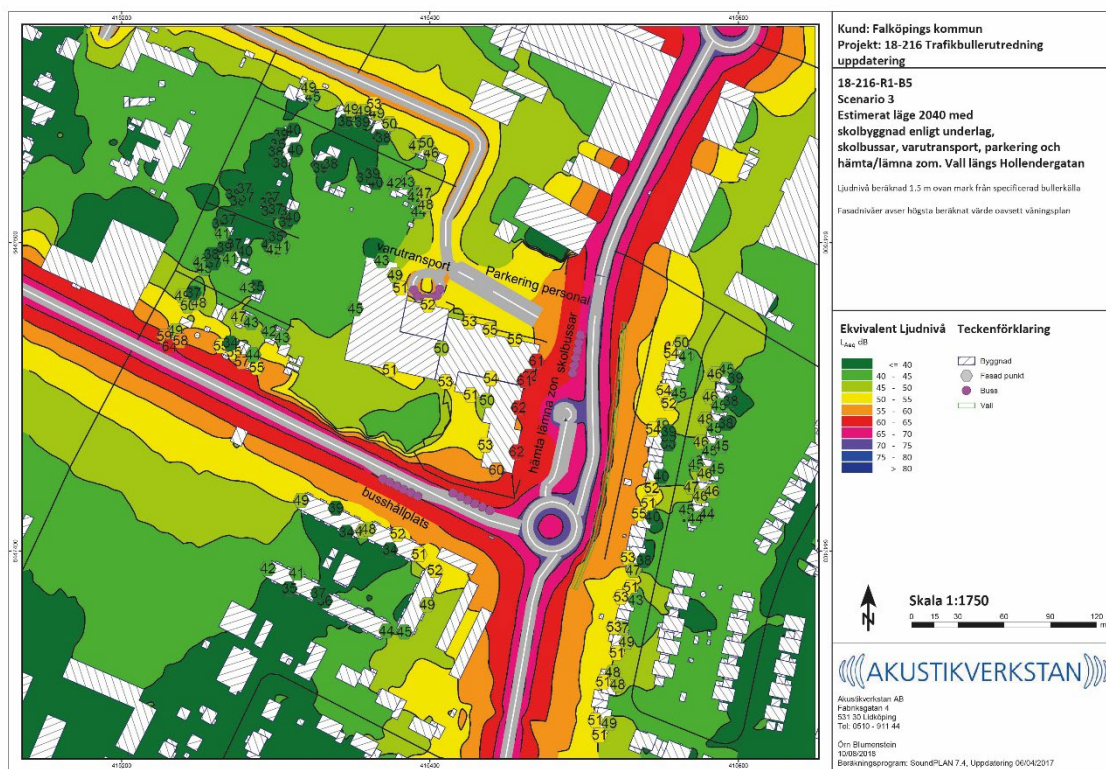
Ras-, skred- & erosionsrisk

Enligt den geotekniska undersökningen ska lösa block, där sådana finns, tas bort. Blocken bör tas bort under överinseende av bergsakkunnig. Om fyllnadsmassorna i före detta kalkbrottet tas bort ska en ny besiktning av block och bergras genomföras. Skrotningar av eventuella lösa block sker vid genomförande av detaljplanen. Enligt utredningen rekommenderas också att släntkrönen runt bergtäkten rensas från sly och löst material på ett avstånd av cirka 1 meter från släntkrönet. Rekommendationerna förutsätter att ingen sprängning utförs i samband med nybyggnation.

Buller

Vid flytt av Hollendergatan till 15 meter från fastighetsgränserna till öster överskrids riktvärdet för de ekvivalenta ljudnivåerna vid de bostadshus som ligger närmast. Bostadsbebyggelsen söder om planområdet påverkas varken av ekvivalenta eller maximala ljudnivåer som överstiger gränsvärdena, oavsett om planen genomförs eller inte.

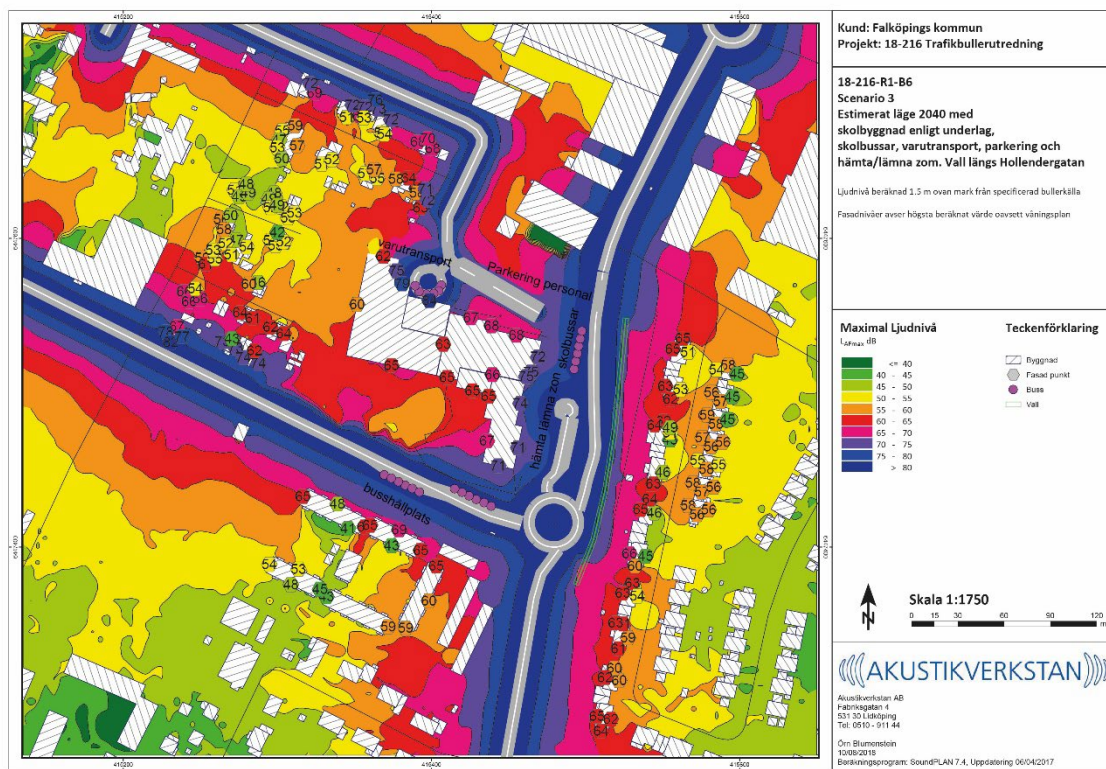
För att boende öster om Hollendergatan inte ska påverkas av bullernivåer som överstiger riktvärdena i och med gatans nya sträckning behöver ett bullerskydd uppföras. Detta regleras i plankartan med bestämmelsen bullerskydd om 1,5 meter över anslutande gatunivå. Bullerskyddets effektivitet avgörs av hur nära bullerkällan det placeras.

Figur 21 visar ekvivalenta ljudnivåer med estimerad trafikmängd år 2040 samt skola utbyggd enligt samrådsförslagets illustrationsplan och bullerskydd. Bullerutredningen genomfördes i samband med framtagande av samrådshandlingarna.

För att skolgården ska få en god ljudmiljö enligt riktlinjerna föreslås antingen att skolbyggnaden placeras och utformas så att bullernivåerna minskas eller att bullerskydd uppförs i anslutning till bullerkällorna, vilket finns möjlighet till i granskningsförslaget. (Se Trafikbullerutredning, bilaga 15-16) När skolgården utformas ska naturvårdsverkets riktvärden kring buller från väg- och spårtrafik på ny skolgård följas.

Buller kopplat till bussar är som störst vid start och stopp, dess placering blir därför avgörande för bullernivåerna i närheten. Om en hållplats endast används för kommunens upphandlade bussar ska de placeras inom skolfastigheten.

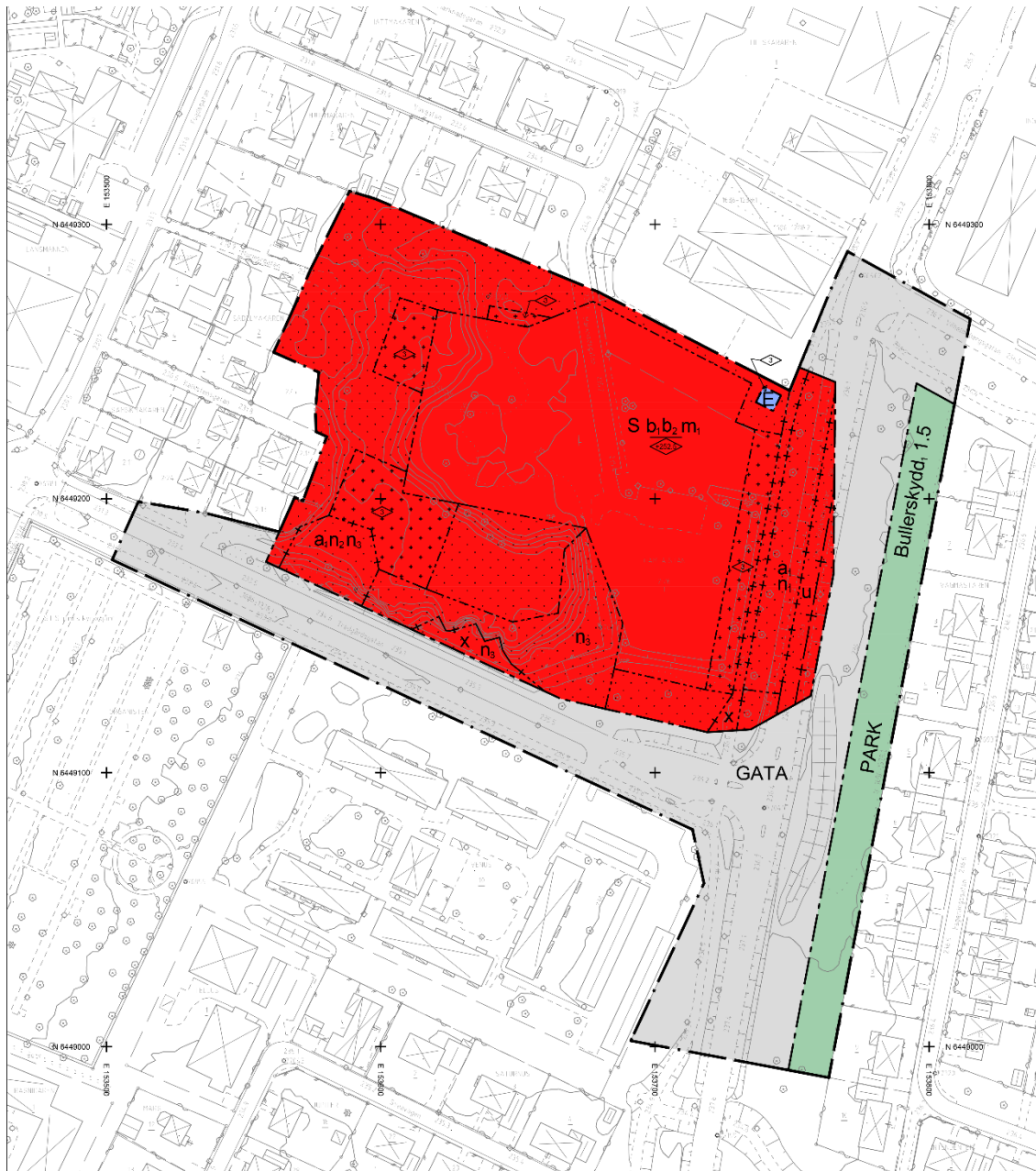

Figur 22 visar maximala ljudnivåer med estimerad trafikmängd år 2040 samt skola utbyggd enligt samrådsförslagets illustrationsplan och bullerskydd. Bullerutredningen genomfördes i samband med framtagande av samrådshandlingarna.

Markföroreningar

Det finns inga indikationer på en omfattande föroreningsituation inom området, men eftersom schaktmassorna i kalkbrottet är heterogena kan det ändå finnas risk för förekomst av föroreningar av andra ämnen än de som analyserats. Därför är rekommendationen, enligt den miljötekniska undersökningen (se bilaga), att de schaktmassor som innehåller byggavfall avlägsnas innan markens användande förändras. Vid avlägsnande av schaktmassorna ska även sådant som utgör en skaderisk för eleverna, så som metallskrot och glas, avlägsnas från platsen. Vid hantering av fyllnadsmassorna är det också viktigt att beakta risken för att det kan finnas stenkolstjära i asfalten. Den miljötekniska undersökningen ska användas som utgångspunkt vid avlägsnandet av schaktmassorna. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är tillsynsmyndighet och åtgärder i schaktmassorna ska anmälas till dem. Enligt MÖS ska generella riktvärden för känslig markanvändning användas för att bedöma markens lämplighet. Jordmassor som inte uppfyller det kravet ska efterbehandlas, antingen genom att transporteras bort eller på annat lämpligt sätt.

2.10 Plankarta & planbestämmelser

Figur 23 visar antagandeförslagets plankarta.

Allmänplatsmark

GATA

Bestämmelsen GATA tillämpas för områden avsedda för fordonstrafik och gång- och cykeltrafik inom en tätort. Det är även tillåtet att uppföra komplement till gatan, så som belysning, grönytor, planteringar samt busshållplatser för bussar i linjetrafik.

PARK

Bestämmelsen PARK används för grönområden som helt eller delvis är anlagda och som kräver skötsel.

Kvartersmark

S

Beteckningen S står för ”skola” och är en generell användningsbestämmelse alltså regleras inte årskurs eller dylikt i detaljplan.

E

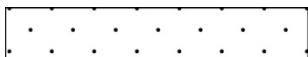
Beteckningen E står för ”teknisk anläggning” och är en generell användningsbestämmelse alltså regleras inte typen av anläggning.

Egenskapsbestämmelser

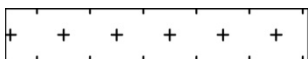
Bullerskydd 1,5

Bestämmelsen ”bullersskydd 1,5” är en skyddsbestämmelse som innebär att ett bullerskydd med en höjd av minst 1,5 meter över gatunivå ska uppföras med en längd av minst 180 meter.

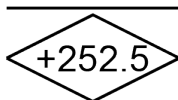
Avsikten är att skydda närliggande bostäder från buller. Gatan i närheten är mellan 236 och 237 meter över angivet nollplan. Utformning är inte specificerad.

Prickad mark medför att marken inte får förses med byggnader, alltså en konstruktion med tak och väggar som är varaktigt placerad, men exempelvis parkeringsytor, gångvägar och cykelställ får anläggas.

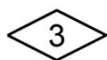
Plusprickad mark innebär att marken får förses med byggnader eller byggnadsdelar, som i detta fall inte får vara mer än 60 kvadratmeter stora till ytan per byggnad. På så vis tillåts cykelställ med tak, och mindre förrådsbyggnader. Byggnaderna ingår i den totala exploateringsgraden.

Bestämmelsen ”nockhöjd” anger högsta tillåtna nockhöjd i meter över angivet nollplan.

Begreppet ”nollplan” syftar till en specifik utgångspunkt som angetts med höjden noll, ungefär som meter över havet. Den angivna nockhöjden på +252,5 meter medför att fyra normalhögå våningsplan å fyra meter kan uppföras inom denna yta, förutsatt att taket blir platt.

Bestämmelsen reglerar dock att en yta om 150 kvadratmeter får uppföras med en nockhöjd om 256,5 meter över angivet nollplan. Det innebär fyra meter högre än resterande byggnad. Dessa kvadratmeter ska placeras fyra meter från fasadlivet, alltså in mot mitten av byggnaden.

Byggnadshöjd reglerar höjden på en byggnad upp till den punkt där väggarna möter taket vilket betyder att höjden på taket inte regleras och inte heller höjden på eventuella skorstenar eller liknande.

n_1

För att minska byggnadens upplevda storlek från Hollendergatan och för att bevara de naturvärden allén innehar, regleras att den ensidiga allén längst gång- och cykelvägen ska bevaras.

n_2

Ett så kallat jätteträd skyddas genom ett förbud mot trädfällning inom det området. Denna bestämmelse hör ihop med den administrativa bestämmelsen om ändrad lovplikt.

n_3

För att bevara kalkbrottet och dess kulturvärden har en bestämmelse införts som reglerar att stenväggarna ska bevaras och inte får fyllas igen. Det betyder att de huggna stenväggarna inte får täckas helt med jord.

b_1

b_2

Bestämmelser om utförande av byggnadsverk betecknas b i plankartan och reglerar byggnadsteknik. I detta fall att källare inte får anordnas samt att lägsta golvnivå är 231 meter över nollplanet. Båda bestämmelserna används för att minska risken för skador på byggnad vid översvämning.

Största tillåtna byggnadsarea per användningsområde är 6 400 kvadratmeter inklusive mindre byggnader, exempelvis förråd.

Denna bestämmelse reglerar hur mycket som får bebyggas inom ett område, så kallad exploateringsgrad. I detta fallet får det som mest bebyggas på 6 400 kvadratmeter på marken. Inom de 6 400 kvadratmetrarna ska mindre byggnader, exempelvis förråd, ingå. Bestämmelsen är generell och gäller därför även området med användningsbestämmelsen ”teknisk anläggning” som dock endast är ungefär 45 kvadratmeter stor och får högst uppföras med en byggnadshöjd om 3 meter.

m_1

Denna bestämmelse är ett skydd mot störningar, i detta fall radon. Bestämmelsen reglerar att samtliga byggnader inom byggrätten ska uppföras radonsäkert. Denna bestämmelse används på grund av att planområdet ligger inom område med alunskiffer som generellt innebär att det finns en risk för höga radonhalter.

Administrativa bestämmelser

x

Med denna bestämmelse regleras markreservat för allmännyttigt ändamål. I den här planen gäller det gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägen som går längst med Hollendergatan inom kvartersmarken för skolan ska bevaras och vara tillgänglig för allmänheten genom ett servitut inom området. Detsamma gäller för del norr om Trädgårdsgatan.

a₁

En detaljplan kan reglera vad som kräver lov på en plats. I detta fall att marklov krävs för fällning av träd inom området med ett så kallat jätteträd och delar av den ensidiga allén längs Hollendergatan.

u

Denna planbestämmelse reglerar att det inom området ska gå att skapa en ledningsrätt för underjordiska ledningar, alltså en möjlighet att anlägga och sköta ledningar under marken. I detta fall för att kunna sköta redan befintliga ledningar.

Genomförandetiden är 5 år från det att planen vunnit laga kraft

Genomförandetiden anger den tidsrymd inom vilken detaljplanen är tänkt att genomföras. Under genomförandetiden har markägaren en ekonomisk garanti för att kunna utnyttja planens rättigheter. Under genomförandetiden upphävs eller ändras inte planen, om inte särskilda skäl finns. Den korta genomförandetiden motiveras av att ett genomförande av planen ingått i kommunens långsiktiga förändring av skolorganisationen. Om förändringar i verksamheten måste ske som kräver en förändring av detaljplanen underlättas det av en kort genomförandetid.

3. Konsekvenser

3.1 Behovsbedömning

Om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan ska miljökonsekvenserna redovisas i en särskild miljökonsekvensbeskrivning, i enlighet med plan- och bygglagen 4 kap. 34 § och miljöbalken 6 kap. 11-12 §. För att kunna ta ställning till om planen medför en betydande miljöpåverkan görs en så kallad behovsbedömning (se bilaga). Baserat på behovsbedömningen som finns bifogad planhandlingarna, är slutsatsen att ett genomförande av planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I yttrande angående behovsbedömning, daterat den 21 november 2017, delar Länsstyrelsen i Västra Götalands län kommunens bedömning.

3.2 Miljökvalitetsnormer

Luftkvalitet

Risken för överskridande av miljökvalitetsnormerna för luft bedöms generellt som låg i Falköpings kommun. Enligt uppgifter från Luft i Väst ligger kväveoxidhalterna för de större vägarna i Falköping under den nedre utvärderingströskeln för miljökvalitetsnormen. En jämförelse mellan mätningar från 2010 respektive 2014 visar att årsmedelvärdet har sänkts från 15 mikrogram NO₂/m³ per år till 11,2 NO₂/m³ per år. Vad gäller partikelhalterna visar mätningar från Luft i Väst att årsmedelhalten, år 2017 för PM 10 och PM 2,5 på Järnvägsgatan i Falköping, ligger under riktlinjerna för både miljökvalitetsnorm och miljömål.

Vid byggnationen av en ny skola kommer trafiken till och från området att öka. Trafikökningen bedöms dock inte påtagligt påverka luftkvaliteten. Planen möjliggör även för en ny trafiklösning i korsningen Hollendergatan och Trädgårdsgatan, till exempel en cirkulationsplats, vilket är en fördel ur miljösynpunkt eftersom fordonen slipper stanna på grund av väjningsplikt.

Ytvattenkvalitet

Bedömningen är att ett genomförande av detaljplanen inte medför någon betydande påverkan på ytvattnets kvalitet, främst med hänsyn till att detaljplanen i första hand möjliggör för skolverksamhet. Enligt dagvattenutredningen ska extra flöden, utöver de som finns idag, som tillkommer vid ett genomförande av planen omhändertas inom fastigheten. Ytvattenförekomsten Lidan Tovarp som dagvattensystemet mynnar i bedöms därför inte påverkas negativt.

Grundvattenkvalitet

Stora delar av Falköpings kommun ligger inom område för två grundvattenförekomster; Falköping kalksten och Falköping-Skövde, så också planområdet. Den kvalitativa statusen är god i båda men den kemiska statusen är otillfredsställande i Falköping kalksten, främst på grund av miljögifter från jordbruk. Ett borttagande av de fyllnadsmassor som finns i kalkbrottet kan få en positiv effekt på grundvattenförekomsten. Bedömningen är att ett genomförande av detaljplanen inte medför någon betydande påverkan på grundvattnets kvalitet, eftersom detaljplanen i första hand möjliggör för skolverksamhet.

3.3 Riksintressen

Ett riksintresse är ett statligt utpekade område som från allmän synpunkt behöver värnas.

Kulturmiljövård

Planområdet ligger inom ett område som är av riksintresse för kulturmiljövården. Ny byggnation inom detta område kan påverka riksintresset negativt, exempelvis om landskapets öppenhet och speciella topografiska egenskaper inte längre kan avläsas. Kommunens bedömning är att bebyggelse enligt detaljplaneförslaget kan påverka stadslandskapet genom en något förändrad stadsbild i anslutning till centrum och ändrad utsikt från vägarna i området på grund av byggnadens höjd. Denna påverkan har ansetts acceptabel med hänsyn till friyta samt att byggnaden blir tillräckligt stor. Det har setts som en fördel att förtäta istället för att utvidga staden och tydligare koppla befintlig omkringliggande bebyggelse med centrum. Alltså bedöms inte riksintresset påverkas på ett betydande sätt.

4. Planens genomförande

4.1 Organisatoriska frågor

Tidplan

2018, tredje kvartalet, samråd om detaljplanen
2019, första kvartalet, granskning av detaljplanen
2022, första kvartalet, ny granskning av detaljplanen
2022, andra kvartalet, antagande av detaljplanen

Genomförandetid

Planens genomförandetid är fem år från den dag detaljplanen får laga kraft. Vald genomförandetid ger skälig tid för utbyggnad inom planområdet som avses påbörjas i anslutning till det att detaljplanen får laga kraft. Genomförandetiden har också valts för att inte förhindra en framtida förändring av plan om så är nödvändigt.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att efter ansökan om bygglov få bygga i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut är fastighetsägaren inte längre garanterad byggrätt. Kommunen kan då ändra eller upphäva planen.

Ansvarsfördelning

Ansvarstagare	Ansvarsområde
Falköpings kommun	<ul style="list-style-type: none">• Byggnation av skola med tillhörande trafiklösningar och belysningsarmatur.• Skötsel av gator och gång- och cykelvägar med tillhörande grönytor, diken och planteringar.• Skötsel av skolfastigheten.• Eventuell flytt av träd, samt ansökan om dispens hos Länsstyrelsen.• Flytt av arten mindre vattensalamander.• Eventuell flytt av ledningar, om kommunen och ledningsägaren inte har kommit överens eller kommer överens om något annat.• Det allmänna VA-nätet.• Initierar lantmåteriförrättningar.
Falbygdens Energi AB	<ul style="list-style-type: none">• Elförsörjning• Fjärrvärme

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats. Det innebär att kommunen ansvarar för utbyggnad samt framtida drift och underhåll av allmän plats inom planområdet.

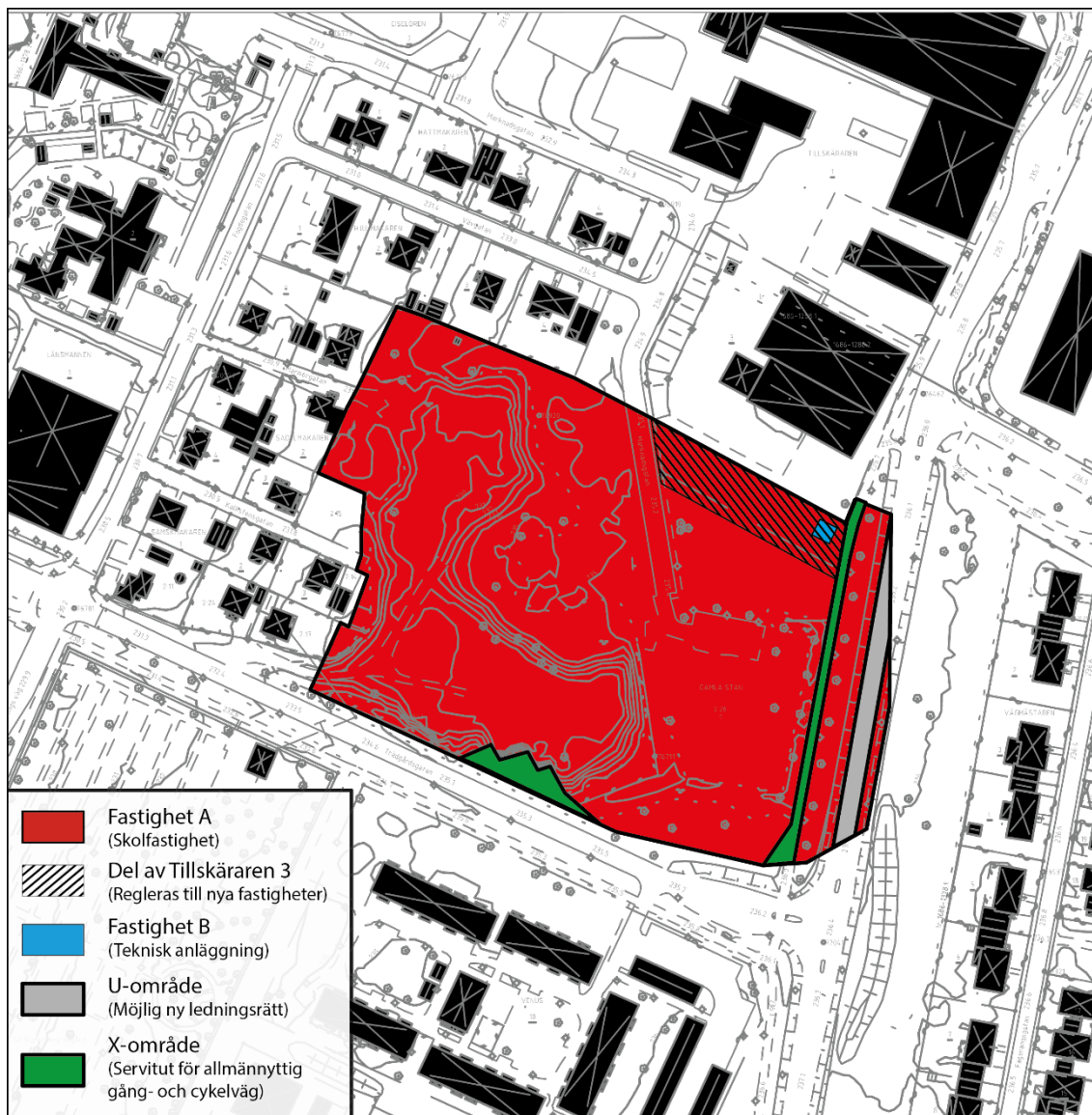
Avtal

Exploateringsavtal är inte aktuellt eftersom kommunen avser att äga marken och kommer vara byggherre. Det har dock upprättats avtal om markförvärv gällande del av fastigheten Tillskäraren 3 som omfattas av detaljplanen.

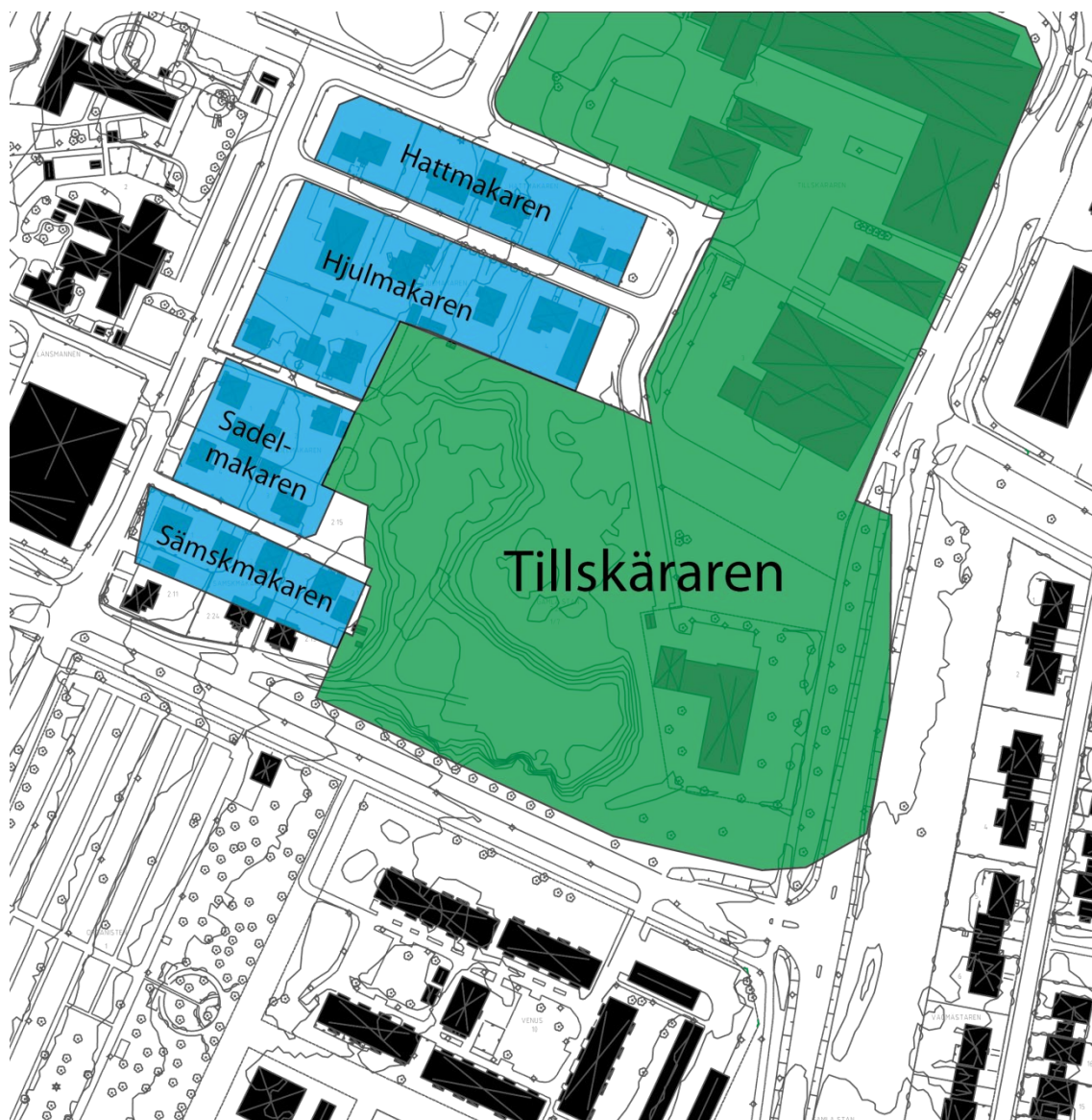
4.2 Fastighetsfrågor

Fastighetskonsekvenser

Fastighet/Servitut/Ledningsrätt	Förändringar & konsekvenser
Fastigheten Gamla Stan 2:26	Cirka 26 000 kvadratmeter avstyckas och bildar fastigheten A som införlivas i det befintliga kvarteret Tillskäraren. Till förmån för fastigheten kan servitut bildas för allmännyttig gång- och cykelväg inom x-områden i fastighet A.
Del av fastigheten Tillskäraren 3, med en area om ungefär 1500 kvadratmeter.	Cirka 1 455 kvadratmeter avstyckas till fastigheten A och knappt 45 kvadratmeter avstyckas till fastigheten B som bildas för teknisk anläggning.
Fastigheten A (Fastighet för skola)	Bildas genom att cirka 26 000 kvadratmeter avstyckas från fastigheten Gamla stan 2:26 och cirka 1 455 kvadratmeter från Tillskäraren 3. Fastigheten kan belastas med servitut för allmännyttig gång- och cykelväg inom x-områden. Ledningsrätt kan bildas för underjordiska ledningar inom u-område.
Fastigheten B (Fastighet för teknisk anläggning)	Bildas genom att knappt 45 kvadratmeter avstyckas från Tillskäraren 3.
Ledningsrätt 1686-1378.1 (tele)	Ledningsrätt för underjordisk teleledning. Ledningsrätten påverkas inte av planförslaget.

Figur 24 visar fastighetskonsekvenser av ett genomförande av planförslaget.

Figur 24 visar att den blivande skolfastigheten införlivas i det befintliga kvarteret Tillskäraren.

4.3 Ekonomiska frågor

Inlösen & ersättning

Inlösen av mark blir endast aktuellt om detaljplanen får laga kraft innan del av fastigheten Tillskäraren 3 har förvärvats av Falköpings kommun. Del av Tillskäraren 3 förvärvas enligt upprättad överenskommelse.

Exploateringskalkyl

Kommunens kostnader för planen utgörs av kostnader för utbyggnad av allmän plats och dess framtida drift samt förvärv av mark. Kommunala kostnader som uppstår i samband med planens genomförande beaktar anläggande och drift av ny infrastruktur eftersom befintlig infrastruktur redan sköts:

Utgifter

Förvärv av del av Tillskäraren 3: 375 000 kr.

Kostnader för anläggande av allmän plats inklusive moms.

Flytt av del av Hollendergatan med grönytor samt utbyggnad av rondell i korsningen med Trädgårdsgatan inklusive utsmyckning: 11 875 000 kr.

Anläggande av annan gatumark och grönytor (inklusive avgift för ansökan om dispens från biotopsskyddade träd i allé): 415 000 kr

Anläggande av bullerskydd: 638 000 kr.

Utbyggnad av gång- och cykelväg 788 000 kr.

Driftskostnader

Driftkostnaderna består av kommunala kostnader som uppstår samt är fortlöpande varje år för skötsel och underhåll av allmänna platserna.

Drift av gator, grönytor och gång- cykelvägar: 60 000 kr/år.

Avgifter

Planavgift, dvs. kostnad för framtagandet av detaljplanen, tas ut i samband med bygglov enligt taxa.

Vid ansökan om bygglov betalar sökande avgift för detaljplan, bygglov, nybyggnadskarta och utstakning.

Kommunens kostnader för utbyggnad av det allmänna VA-nätet finansieras genom att anslutningsavgift (anläggningsavgift) tas ut från den som behöver ansluta sig. Anslutningsavgift (anläggningsavgift) för vatten och avlopp tas ut enligt gällande taxa när avgiftsskyldighet inträder.

Kostnader i samband med avstyckning och fastighetsreglering samt eventuellt inrättande av ledningsrätter bekostas av exploitören.

Kostnaderna för en eventuell flytt av befintliga ledningar ska följa befintligt avtal mellan kommunen och ledningsägaren.

Granskningsutlåtande 2

Detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Falköpings kommun

Hur granskningen har bedrivits

Rubricerat planförslag har enligt 5 kap 18 § Plan- och bygglagen (PBL) varit utställt för offentlig granskning på Falköpings kommuns webbplats under tiden 24 februari 2022 till och med den 17 mars 2022.

Den formella granskningen har föregåtts av samråd enligt 5 kap 18 § PBL under tiden 2 oktober 2018 till och med 30 oktober 2018. Den första granskningen pågick från den 4 till den 24 mars 2019.

Kända sakägare och myndigheter som har ett väsentligt intresse av detaljplanen har beretts tillfälle till samråd. Framförda synpunkter har redovisats i separat samrådsredogörelse och granskningsutlåtande.

En underrättelse med information om det nya granskningsförslaget, var det finns tillgängligt och förutsättningarna för att lämna synpunkter har anslagits på kommunens anslagstavla. Underrättelsen har också skickats till kända sakägare, organisationer och berörda myndigheter.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under granskningstiden:

Remissinstans	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen		X
Lantmäteriet	X	
Polismyndigheten	X	
Statens Geotekniska Institut (SGI)		X
Västtrafik	X	
Miljönämnden Östra Skaraborg (MÖS)	X	
Solör Bioenergi Falköping		X
Ellevio	X	
Falbygdens Naturskyddsförening		X
Privatperson 1 & 2		X
Privatperson 3 & 4		X
Privatperson 5 & 6		X
Privatperson 7 & 8		X
Privatperson 9		X
Privatperson 10 (Inkom efter granskningstiden slut)		X

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil.

Länsstyrelsen Västra Götaland

I sitt yttrande har myndigheten angett följande:

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Synpunkter på granskningshandlingen i övrigt

Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att lösa block behöver skrotas ned innan planen antas, i enlighet med rekommendationen i underlaget till den geotekniska utredningen. Vidare hänvisas kommunen vidare till Statens geotekniska instituts yttrande i sin helhet (daterat 2022-03-17).

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Länsstyrelsen bedömer att planhandlingarna innehåller de uppgifter som krävs om hur bestämmelserna i artskyddsförordningen efterlevs.

Kommentar: Enligt den geotekniska utredningens rapport PM Geoteknisk utredning, framtagen av Norconsult AB 2018-05-04, finns ingen beskrivning om att några rekommenderade åtgärder ska genomföras innan detaljplanen antas. Det beskrivs att skrotning av lösa block ska ske inom område 3 samt att förnyad besiktning ska ske inom område 1 och 4 ifall de blottläggs.

Lantmäteriet

Ingen erinran.

Polismyndigheten

Ingen erinran.

Statens Geotekniska Institut (SGI)

I sitt yttrande har myndigheten angett följande punkter:

Lösa block behöver skrotas ned innan planen antas, i enlighet med rekommendationerna i underlaget. Övriga föreslagna åtgärder behöver säkerställas i planhandlingarna på ett godtagbart sätt. SGI har utöver detta inga synpunkter på fortsatt planläggning.

Kommentar: Se kommentar till yttrande från Länsstyrelsen Västra Götaland.

Västtrafik

Ingen erinran.

Miljönämnden Östra Skaraborg
Ingen erinran.

Solör Bioenergi Falköping
I sitt yttrande har följande angetts:

Det finns fjärrvärmeledningar längs med Hollendergatan där det ska uppföras bullerskydd. För att förse den nya skolan med fjärrvärme kommer ledningar behöva läggas i prickad mark.

Kommentar: Föreslagen markanvändning där ledningarna finns längs Hollendergatan är allmän plats vilket innebär att det är Falköpings kommun som äger och förvaltar marken. Det innebär att markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar inte krävs. Serviceledning för försörjning av den nya skolan kan placeras inom prickad mark.

Ellevio
Ingen erinran.

Falbygdens Naturskyddsförening
I sitt yttrande har föreningen angett följande punkter:

1. Generellt anser föreningen att förtätning av staden är viktigare än exploatering av åkermark och värdefulla natur- och kulturmiljöer. Samtidigt måste stadens invånare säkras god tillgång till grönstrukturer som dessutom medför ekosystemtjänster. Därutöver anser föreningen att ny bebyggelse ska medföra att fler värden skapas än de som går förlorade, exempelvis genom ekologisk kompensation.

Kommentar: Planförslaget innebär viss negativ påverkan på naturvärden som följd av ett genomförande men innehåller också krav på bevarande av såväl jätteträd som större delar av en allé. Bekämpning av den invasiva arten Parkslide är positivt för naturvärdena och den biologiska mångfalden men kan också till viss del påverka negativt. Tillgängliggörande av kalkbrottet för elever men även övriga allmänheten bidrar till viss negativ påverkan på befintliga naturvärden. Att möjliggöra för byggnation av skolan har bedömts vara av högre allmänt intresse än helt bevarande av samtliga naturvärden. Utformningen av skolgården och därmed ekologisk kompensation regleras inte i detaljplanen.

2. Föreningen anser att placeringen av skolan inom fastigheten Gamla stan 2:26 är en acceptabel lösning, om än inte optimal.

Kommentar: I en detaljplaneprocess undersöks inte olika placeringsalternativ för det som ska möjliggöras, sådana lokaliseringstuderingar genomförs ibland innan själva detaljplanen.

3. Föreningen anser att en flytt av salamandrarna är den bästa lösningen utifrån förutsättningarna men den nya lokalen bör utvärderas noggrannare. Den nu föreslagna platsen i Marjarp är inte optimal för arten med tanke på dammens storlek och det stora antalet fågelarter som noterats där, exempelvis Kanadagås, Knipa, Smetterand, Sothöna, Trana och Knölsvan. Föreningen föreslår därför att en mindre damm väljs, gärna i ett kalkbrott, då dessa brukar vara fisk- och fågelfria. En inventering av dammar genomfördes i kommunen 1997 med exempel på dammar med både större och

mindre vattensalamander. Föreningen erbjuder sig att samråda med kommunekolog angående val av bättre damm.

Kommentar: Den föreslagna nya lokalen har enligt underlag till ansökan om dispens bedömts inneha goda förutsättningar för mindre vattensalamander. Utöver den stora dammen finns också en mindre damm, stenmurar som erbjuder övervintningsplatser samt födosöksområden i form av öppna gräsytor och en skogsdunge. Eftersom dispens meddelats utifrån detta underlag kommer planförslaget förhålla sig till det.

Privatperson 1 & 2

I sitt yttrande har personerna angett följande punkter:

Privatpersonerna emotsätter sig placeringen av skolan och anser att den är för stor för platsen. Därutöver framförs att det blir stora trafikmängder till och från skolan vilket inte är bra för miljön eller bullernivåerna som anses vara höga redan idag. I yttrandet har följande punkter angetts:

Kommentar: Att denna platsens lämplighet för skola ska undersökas genom detaljplan är redan beslutat av kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96. Tillåten byggnation av skola bedöms inte vara för stor för platsen. Den genomförda bullerutredningen visar att båda förslagen är inom Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalenta ljudnivåer och att de maximala ljudnivåerna inte försämrats. Alltså bidrar inte ett genomförande av planen till att riktlinjerna överskrids. Risken för överskridande av miljö kvalitetsnormerna för luft i Falköpings kommun bedöms som låg. Mätningar av luftkvaliteten i Falköping visar att kväveoxidhalterna är låga. Trafikökningen som planförslaget medger anses inte vara så stor att den kommer orsaka dålig luft.

Privatperson 3 & 4

I sitt yttrande har personerna angett följande:

1. Ett nytt samråd ska genomföras eftersom den tidigare detaljplanen upphävdes.

Kommentar: Enligt Mark- och miljööverdomstolens domslut i mål med nummer P 4084-20 upphävs beslutet om att anta detaljplanen. Det innebär att endast själva beslutet om antagande av planförslaget upphävdes. Planprocessen behöver därmed inte startas om från början med kungörelse, samråd och samrådsredogörelse eftersom det redan genomförts. Den nya granskningen genomfördes för att berörda myndigheter och sakägare ska kunna yttra sig över det justerade förslaget.

2. Detaljplanens syftar bland annat till att friytorna ska främja elevers hälsa och utveckling. Hur kan det främja elevernas hälsa när det endast möjliggörs för 16 kvadratmeter friyta per elev och boverket rekommenderar 30 kvadratmeter? Detaljplanen hänvisar också till att Odenområdet som ligger 300 meter bort kan nyttjas som friyta. Då måste eleverna korsa Odengatan som är starkt trafikerad.

Kommentar: Friytors möjlighet att främja elevers hälsa och utveckling är inte enbart kopplat till dess storlek utan också till stor del dess utformning, något som Boverkets rekommenderade storlek på friyta inte beaktar. Enligt rekommendationerna ska en friyta vara minst 3 000 kvadratmeter vilket planförslaget långt överstiger. Eftersom en yta om 30 kvadratmeter per elev inte kan uppnås vid uppförande av en skola för 1 100 elever framgår det av planbeskrivningen hur platsens speci-

fika kvaliteter kan tillvaratas för att skapa en kvalitativ friyta med varierade ytor. Det finns övergångsställen längs Odengatan där bland annat eleverna kan korsas gatan.

3. Det möjliggörs inte för någon idrottshall inom planområdet och eleverna hänvisas till att korsa Odengatan som är starkt trafikerad för att nå Odenhallen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 2 av yttrande från privatperson 3 & 4.

4. Det framgår av planbeskrivningen att naturvärden ska beaktas, skada minimeras och kompenseras om så är möjligt. I naturinventeringen som genomfördes står det att ungefär hälften av utredningsområdet kunde vara möjligt för exploatering samt att flera områden har påtagligt naturvärde. Ändå vill kommunen exploatera hela området trots att det finns fina naturvärden som främjar den biologiska mångfalden. Varför genomföra en naturvärdesinventering ifall den inte beaktas? Hur ska skadorna minimeras och kompenseras?

Kommentar: Att naturvärden ska beaktas innebär att de ska hanteras i detaljplanen. Om det är möjligt ska skada minimeras och kompenseras. Det är ett antal träd, buskage och en torräng som kan komma att påverkas vid ett genomförande av planen. Det har dock ansetts vara en rimlig avvägning för att möjliggöra byggnationen av en skola som anses vara ett betydande allmänt intresse. En naturvärdesinventering genomförs bland annat för att översiktligt undersöka vilka naturvärden som finns inom ett område så att dessa värden kan hanteras i detaljplanen.

5. Falköpings kommun har hela tiden verkat ovetande om att det ska finnas mindre vattensalamander i kalkbrottet. I ett brev från Länsstyrelsen från 2018 framgår att de tolkar kommunens handlingar som att det inte finns salamandrar eller förutsättningar för salamandrar inom planområdet idag. Kommunen ska alltså redan 2018 känt till att det fanns salamandrar men inte brytt sig om att söka dispens. Hade inte Mark- och miljööverdomstolen upphävt antagandet skulle kommunen brutit mot artskyddsförordningen.

Kommentar: I den behovsbedömning som översändes till länsstyrelsen mot slutet av 2017 framgick att det tidigare påträffats vattensalamander på platsen. För att arbeta fram en detaljplan krävs underlag som ofta består av olika utredningar. Dessa bygger på beprövade metoder för insamling av information. En naturvärdesinventering genomfördes för att översiktligt undersöka vilka naturvärden som fanns på platsen och inga vattensalamandrar identifierades. Det fanns inte heller kännedom om någon reproduktionslokal i planområdet eller dess närhet vid den tidpunkten och därmed ingen anledning att specifikt inventera förekomst av groddjur.

6. Kommunen har sökt dispens för att flytta salamandrarna från en damm som finns på privat mark utan att fråga ägaren om tillstånd.

Kommentar: Dispens för att flytta arten och rätt att beträda den privata fastigheten är två olika frågor som behandlas separat.

7. Dammen som finns på den privata marken anlades 2019 och frågan är därmed vara salamandrarna förökade tidigare eftersom de funnits i kalkbrottet i snart 100 år?

Kommentar: Under de senaste 100 åren har kalkbrottet förändrats kraftigt och området har växt igen. Det kan tidigare förekommit en reproduktionslokal inom planområdet men det gör det inte längre. Det har inte gjorts någon bedömning om populationen funnits i området tidigare eller inte, utan planförslaget förhåller sig till det dispensbeslut som Länsstyrelsen Västra Götaland meddelade den 17 februari 2022.

8. Kommunen vill flytta salamandern från sin livsmiljö i kalkbrottet till en damm på Marjarpsområdet som inte är lik den vid kalkbrottet. Att flytta vattensalamandrar har tidigare prövats utan goda resultat. I artportalen finns inga registrerade fynd av vattensalamandern efter att Marjarpsområdet färdigställdes 2017-2018.

Kommentar: Enligt den dispens som Länsstyrelsen Västra Götaland meddelade den 17 februari 2022 bedömer de att insamling och flytt till föreslagen plats är den lämpligaste lösningen och att arten har bättre möjlighet att fortleva långsiktigt på den nya platsen. På den nya platsen finns fortplantningsmöjligheter, gömslen och platser för övervintring och födosök.

9. En ny bullerutredning behöver genomföras eftersom Willys har flyttat. Den utredning som genomfördes togs fram till samrådshandlingarna för den detaljplan som upphävdes.

Kommentar: Förutsättningarna bedöms inte förändrats på sådant sätt att en ny bullerutredning behöver framarbetas. Se kommentar till synpunkt 1 tillhörande yttrande från privatperson 3 & 4 angående upphävd detaljplan.

10. På plankartan och i planbestämmelserna har storleken på byggnader ändrats från 20 kvadratmeter till 60 kvadratmeter. Varför då?

Kommentar: Inom den plusprickade marken får endast försees med byggnader eller byggnadsdelar som har en byggnadsarea om 60 kvadratmeter eller mindre. Ändringen genomfördes inför första granskningen, som ägde rum mellan 4 och 24 mars 2019, för att möjliggöra större och mer ändamålsenliga mindre byggnader eller delar av huvudbyggnaden.

11. Runt området ligger det bara hus med ett eller två plan. En skola på fyra våningar kommer med sin storlek och höjd skilja sig markant från omgivande bebyggelse om strider mot anpassningskravet i 2 kapitlet 6 § PBL.

Kommentar: Området kring planområdet inte är så homogent utformat och en skolbyggnad på platsen kan anses lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden. Att höjden på byggnaden avviker från den närmast omkringliggande bebyggelsen bedöms som acceptabelt med hänsyn till stads- och landskapsbilden. Det får också betraktas att planområdet är förhållandevis centralt beläget och att det i norr angränsar till ett verksamhetsområde med byggnader med stora volymer. Detaljplaneförslaget bedöms inte strida mot bestämmelsen i 2 kapitlet 6 § första stycket PBL.

12. Det kommer inte finnas parkeringsplatser i direkt anslutning till skolan så att det räcker till både besökare och personal. De anställda ska istället parkera på Odenområdet som ligger cirka 300 meter bort. Det kommer inte att fungera. Varför krävs det inte att parkeringar för både anställda och besökare ska finnas inom området.

Kommentar: Enligt parkeringspolicyn och parkeringsnormen kan verksamheter hänvisa till parkeringsplats på annan fastighet om det inte är en allmän parkering. Parkeringsplatserna vid Odenområdet är inom kvarteretsmark och alltså inte en allmän parkeringsplats. I planbeskrivningen framgår hur parkeringsbehovet som detaljplanen genererar är möjlig att tillgodose.

Privatperson 5 & 6

I sitt yttrande har personerna angett följande punkter:

1. Platsen är inte bra för en skola eftersom det finns både skyddade djur och växtarter även utöver mindre vattensalamander. Därutöver finns det bättre platser.

Kommentar: I arbetet med framtagandet av en detaljplan utreds förutsättningarna och möjligheterna för föreslagen användning på den specifika platsen. Avväganden görs mellan olika värden, däribland naturvärden. I en detaljplan utreds inte andra markområden för den föreslagna användningen och genom de avvägningar som gjorts i denna detaljplan har platsen bedömts som lämplig för en skola.

2. Det finns ingen avrinning från botten av kalkbrottet om det skulle bli skyfall och är därmed ingen bra plats för en skolgård.

Kommentar: Dagvatten från regn som faller inom delar av planområdet rinner mot kalkbrottet och vid skyfall ansamlas vattenmängder där. Det är helt rätt att ingen avrinning sker från kalkbrottet men vattnet avdunstar och försvinner till viss del ned i sprickor i kalkstenen. Det ska tilläggas att skyfall är ovanliga och sker ungefär en gång per hundra år. Planförslaget innehåller regleringar om förbud mot källare och att lägsta tillåtna golvnivå är +231 meter över angivet nollplan för att säkerställa att människors hälsa och säkerhet inte riskeras som en följd av planen.

Privatperson 7 & 8

I sitt yttrande har personerna angett följande punkter:

1. Det är synd att alla djur, insekter och växter kommer försvinna inom planområdet. Vi hjälper naturen genom att låta den vara och inte genom att exploatera och flytta den.

Kommentar: Alla djur och växter inom planområdet kommer inte att försvinna. Plankartan föreslår att exempelvis ett jätteträd ska bevaras och att allén längs Hollendergatan till största del ska vara kvar. Vissa åtgärder kommer krävas för att området ska bli lämpligt för skolverksamhet men även för att exempelvis behandla den invasiva arten Parkslide som finns inom området. Den påverkan på naturvärden som planförslaget innebär har bedömts som acceptabla för att möjliggöra för byggnation av skolan som bedöms vara av betydande allmänt intresse.

2. Dagsbarn kommer till platsen för att lära sig om naturen detta kommer inte längre kunna genomföras när platsen gjorts om till skola.

Kommentar: Den närliggande förskolan använder ibland kalkbrottet och de kommer troligen inte kunna använda området på samma sätt efter ett genomförande av planförslaget. Att möjliggöra för byggnation av högstadieskolan bedöms dock vara av högre allmänt intresse än fortsatt användning av marken för förskolan. I dagsläget används även kalkbrottet som inofficiell plats för graffitimålning men även eldning och nedskräpning. Skolgården kommer vara tillgänglig för allmänheten efter skolans verksamhetstider.

3. Platsen är för liten och det finns inte tillräckligt med ytor för exempelvis idrottsbana och eleverna måste korsas Odengatan för idrottslektion.

Kommentar: Enligt planförslaget anses platsen vara lämplig för ändamålet och bedöms därmed inte vara för liten. Varken friytans storlek, antalet parkeringsplatser, trafiken, buller eller andra olägenheter eller anpassning till omgivningen bedöms vara hinder för ett antagande av detaljplaneförslaget. Det finns övergångsställen på Odengatan så att både elever och andra kan korsa gatan säkert.

4. Var ska de som arbetar parkera med tanke på alla cyklar, mopeder, atraktorer etcetera som kommer behöva komma till skolan. Var ska alla företagare i närområdet parkera.

Kommentar: I planbeskrivningen finns information om hur parkeringsbehovet som uppstår vid ett maximalt genomförande av planförslaget hanteras. Det framgår av planbeskrivningen att parkeringsbehovet är möjligt att tillgodose.

Privatperson 9

I sitt yttrande har personen angett följande punkter:

1. Byggnadsnämndens beslut 2022-02-23 § 20 förutsätter att Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens uppfattning och medger dispens för flytt av salamandrarna.

Kommentar: Byggnadsnämndens beslut 2022-02-23 § 20 innebar att planförslaget inklusive tillhörande dokument sändes på ny granskning från den 24 februari till den 17 mars 2022. Detta beslut kräver inte ett avgörande angående dispensen.

2. Om Mark- och miljödomstolen medger tillstånd att flytta salamandrarna ska insamling ske vid minst fyra tillfällen av sakkunnig eller eventuell medhjälpare. Salamandrarna finns över hela området och även närliggande privata tomter. Hur ska insamling ske? Kommer hela kalkbrottet grävas upp? Kommer insamling ske på privata fastigheter? Har kommunen ingått avtal med någon eller några privata markägare?

Kommentar: All information om dispensens genomförande finns beskrivet i dispensbeslutet. Tillträde till privatägd mark är en separat process.

3. Inom planområdet finns ett betydande stort område med biologisk mångfald med omfattande djur och fågelliv. Det finns ädellövskog och den fridlysta arten korallrot. Almar och askar är rödlistade och området är känsligt för ingrepp, skadegörelse och slitage. Trots detta önskar kommunen ta området i anspråk för en skola med plats för 1 100 elever. Det kan också påpekas att området är viktigt som spridningskorridor för olika arter, rening av dagvatten, lagring av koldioxid, rening av luft med mera. Konsultföretaget Enviro planning har i två utredningar kommit till slutsatsen att hela kalkbrottet ska bevaras i orört skick och ej exploateras. Även kommunen kom till samma resultat i ett beslut från augusti 2017.

Kommentar: Som framgår av planbeskrivningen finns en biologisk mångfald i området och det förekommer de rödlistade arterna Alm och Ask samt vissa skyddade arter. Det förekommer också ett så kallat jätteträd som skyddas och en allé som delvis skyddas av planförslaget. Enligt planbeskrivningen finns ekosystemtjänster kopplade till platsen, såväl försörjande, reglerande, kulturella och stödjande. Vissa av dessa värden kommer påverkas negativt vid ett genomförande av planförslaget

men möjligheten att uppföra en skola med tillhörande friytor har bedömts vara av högre allmänt intresse än bevarande av samtliga naturvärden. Ett genomförande av planförslaget kräver bekämpning av den invasiva arten parkslide vilket bedöms vara positivt för naturvärdena och den biologiska mångfalden. Det finns också möjlighet att gynna den kalkanpassade florans genom återskapande av kalkstensformationer. Även kulturella ekosystemtjänsterna föreslås bevaras i form av de huggna klippväggarna i kalkbrottet och kan komma att framträda tydligare. Vissa avverkning skapar också möjlighet till insyn ned i kalkbrottet och en ökad trygghet. Eftersom vissa naturvärden kan påverkas negativt vid ett genomförande av planförslaget har också det utretts och beskrivits i planförslaget. Det är oklart vilket beslut från 2017 som yttrandet refererar till. De beslut som kommunen fattade under 2017 i detaljplaneärendet är Kommunfullmäktiges beslut om upprättande av detaljplan.

4. Vad gäller samråd har kommunen tidigare varit angelägen om och poängterat vikten av samarbete och dialog med fastighetsägare och alla kommunens invånare enligt beslut 2017. När det gäller platåskolan kallades till första och enda samrådet efter valet i oktober 2018. Då visade det sig att alla beslut var fattade och det fanns inget att samråd kring. Är detta ordningen framöver. Borde det inte kallas till samråd angående utformningen av nu presenterad detaljplan? Hade kommunen följt de egna besluten från 2017 angående samråd och dialog med medborgare hade vi med stor sannolikhet haft en ny skola på plats i kommunen. Nu har kommunen valt en annan väg och domstolarna får avgöra.

Kommentar: Det är återigen oklart vilket beslut som hänvisas till eftersom det enda beslut i detaljplaneärendet från 2017 är kommunfullmäktiges beslut om upprättande av detaljplan. Ett samrådsmöte genomfördes den 17 oktober 2018 där möjlighet gavs för berörda och intresserade att ta del av planförslaget, ställa frågor och komma med synpunkter. Ett dialogmöte genomfördes därutöver med närboende redan den 21 februari 2018. Det finns inga lagstadgade krav på att sådana samrådsmöten ska genomföras. Enligt plan- och bygglagen ska kommunen ge tillfälle till samråd, alltså en möjlighet att lämna synpunkter på ett framarbetat planförslag. Då måste beslut om planläggning också vara fattat. Valet av plats är inte en fråga som behandlas i själva framtagandet av detaljplanen men i detta fall föregicks det av en lokaliseringsutredning som också allmänheten kunde lämna synpunkter på. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av privatperson 3 & 4 angående samråd av planförslaget.

5. Beträffande platåskolan är privatpersonen fortfarande starkt motståndare till kommunens önskemål att bygga en skola för 1 100 elever inom planområdet. Privatpersonen vidhåller att platsen är direkt olämplig samt att en stor skola inte är lösningen.

Kommentar: Utifrån arbetet med framtagande av planförslaget bedöms det inte föreligger några omständigheter som medför att platsen är olämplig för föreslagen bebyggelse. Det ingår inte i arbetet med framtagandet av detaljplanen att undersöka ifall en så kallad "Stor skola" är positivt eller negativt utan endast att undersöka möjligheten att möjliggöra för nödvändig bebyggelse. Detaljplanen reglerar därutöver enbart möjlig bebyggelse och inte vad som i slutändan faktiskt kommer uppföras.

Yttranden som inkommit efter granskningstidens slut.

Privatperson 10

I sitt yttrande har personen angett följande punkter:

1. Önskan har funnits att göra kalkbrottet till ett parkområde utan skola, något som saknas i denna del av Falköping.

Kommentar: Detaljplaneuppdraget har varit att undersöka platsens förutsättningar för en skola. Kalkbrottet med omgivning kommer bilda del av den till skolan tillhörande friytan. Det innebär också att området tillgängliggörs även för allmänheten efter skolans verksamhetstider.

2. Ett alternativt förslag för byggnation av skolan är den gamla gymnasieskolans område som har flera fördelar vad gäller trafik, närhet till sporthallar och längre avstånd till bostäder med mera. Än är det inte försent att bygga på den platsen som har betydligt färre nackdelar än området kring kalkbrottet där den fridlysta arten mindre vattensalamander finns och som bör vara deras permanenta område för all framtid.

Kommentar: Alternativa placeringar har utretts i separata lokaliseringstuderingar vars slutsatser är att området vid kalkbrottet är det mest lämpliga alternativet. Uppdraget att ta fram en detaljplan för området vid kalkbrottet kvarstår och det ingår inte att jämföra med byggnation på andra platser. Enligt beslut om dispens från artskyddsförordningen som meddelades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022 framgår att mycket talar för att salamandrarna inte har något kontinuerligt individutbyte med andra populationer, att populationen är liten och svag samt löper risk att försvinna på sikt. Därutöver är artens förutsättningar för fortlevnad inom området begränsad som utgångspunkt.

Sammanfattande bedömning

Inga förändringar har skett i planhandlingarna och planförslaget kommer att skickas vidare för beslut om antagande.

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslår Stadsbyggnadsavdelningen följande beslut:

- Byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och stadsbyggnadsavdelningens bemötande av inkomna yttranden.
- Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet).

Josef Ydeskog

Planarkitekt

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060301

PROTOKOLL
2023-10-26
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 8
Mål nr M 9474-23

RÄTTEN

Hovrättsråden Lars Borg och Ulf Wickström, referent, samt tekniska rådet Torbjörn Johansson

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Amelia Möller Andréewitch

PARTER

Klagande

1. Anette Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

2. Kenneth Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

Motpart

1. Falköpings kommun
521 81 Falköping

2. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

SAKEN

Dispens enligt 15 § artskyddsförordningen på fastigheten Hjulmakaren 4 m.fl. i Falköpings kommun; nu fråga om prövningstillstånd

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, dom 2023-06-22 i mål nr M 1403-23

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2023-10-27)

Mark- och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens avgörande står därför fast.

Dok.Id 1995423

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50		måndag – fredag 08:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

Skälen för beslutet

Det överklagade avgörandet får prövas av Mark- och miljööverdomstolen bara om Mark- och miljööverdomstolen har gett prövningstillstånd.

Prövningstillstånd ska ges om

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
- det inte går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till utan att prövningstillstånd ges,
- det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre domstol, eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Amelia Möller Andréewitch

Protokollet uppvisat/

PARTER**Klagande**

1. Anita Helander
Kalkstensgatan 6
521 41 Falköping

2. Kjell Helander
Kalkstensgatan 6
521 41 Falköping

3. Anette Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

4. Kenneth Jacobsson
Vävgatan 8
521 41 Falköping

5. Marianne Svensson-Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

6. Stig Svensson-Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

Motparter

1. Falköpings kommun
521 81 Falköping

2. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2023-03-07 i ärende nr 52491-2022, se bilaga 1

SAKEN

Dispens att fånga och samla in ägg av mindre vattensalamander på fastigheten Hjulmakaren 4 m.fl. i Falköpings kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Efter ansökan från Falköpings kommun beslutade Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 7 mars 2023 att ge dispens från förbudet i artskyddsförordningen att fånga exemplar och ägg av mindre vattensalamander inom område som markerats på till beslutet hörande karta på fastigheten Hjulmakaren 4 m.fl.

YRKANDEN M.M.

Kenneth Jacobsson och Anette Jacobsson (ägare av fastigheten Hjulmakaren 4) har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas och att ansökan om dispens ska avslås.

De har anfört bl.a. följande.

Beslutet den 25 november 2021 om att ansöka om dispens var ett ordförandebeslut, fattat med stöd av delegationsbestämmelserna för byggnadsnämnden. Delegationsbeslutet anmäldes på byggnadsnämndens sammanträde den 30 mars 2022. Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen, jämfört med byggnadsnämndens delegationsordning, skulle dispensansökan ha anmälts på nämndens sammanträde den 15 december 2021. Delegationsbeslutet, som anmäldes först den 30 mars 2022, hade vid länsstyrelsens första dispensbeslut den 17 februari 2022 således inte hunnit vinna laga kraft. Bestämmelser har alltså inte följts och dispensansökan borde då inte har beviljats.

Av länsstyrelsens hemsida framgår vilka uppgifter som en dispensansökan ska innehålla såväl generellt som när fråga är om fridlysta arter. Kommunens redogörelse i dispensansökan är bristfällig med avseende på dessa uppgifter. Bristerna kan bl.a. härledas till att kommunen inte gjort någon ordentlig undersökning med avseende på vattensalamanderpopulationens storlek. Av naturvärdesinventeringen framgår att ungefär hälften av utredningsområdet kan vara möjligt för exploatering; resterande område bör dock helt undantas från exploatering.

Kommunen har även gjort en utredning om eventuella övervintringsområden – dock har inte gjorts någon utredning om var de finns, hur många de är eller var de förökar sig. Med hänsyn till avsaknaden av ordentlig fältstudie är det ju inte så konstigt att några mindre vattensalamandrar inte syns till. Vattensalamanderns status av nattdjur och inventeringens utförande under dagtid är omständigheter som kan förklara avsaknaden av noterade exemplar.

Dispensens villkor säkerställer inte att personen som tar den i anspråk är sakkunnig. Enligt 15 § artskyddsförordningen krävs för dispens att det inte finns någon annan lämplig lösning och att den planerade åtgärden inte påverkar möjligheten att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten lokalt eller nationellt.

Kommunen har alltså att redovisa att den sökta åtgärden är det enda alternativet, vilket man inte kan anses ha gjort då kalkbrottet inte är enda möjliga platsen att bygga på. Nämda slutsats bekräftas även av kommunstyrelsens protokoll från den 19 januari 2022 där uttalanden finns om andra alternativ om placeringen vid kalkbrottet inte skulle visa sig vara möjlig. Trots att Naturvårdsverket anser att det är viktigt med uppföljning och återrapportering av fridlysta arter har inte länsstyrelsen förskrivit om något sådant villkor i sitt beslut. I och med att dispensen tillåter insamling på fastigheten Hjulmakaren 4 omfattar den en rätt att begå hemfridsbrott. Det har inte getts något tillstånd för att ta sig in på tomten.

Det är Falbygdens Naturskyddsförening uppfattning att den för flytt av salamandrarna föreslagna platsen inte är optimal med tanke på dammens storlek och där noterade fågelarter. Majarpsområdets verksamhetsutövare har påtalat för länsstyrelsen att dammens vatten kan vara förorenat. Det har därför framförts förslag om en mindre damm, gärna i ett kalkbrott, då sådana brukar vara fisk- och fågelfria. Historien utvisar att en lyckad flytt av salamandrar är svår. En av de stora riskerna med arten är att den söker sig tillbaka till sin ursprungliga miljö när den väl flyttats. Såvitt länsstyrelsen känner till saknas andra fortplantningsmöjligheter inom rimligt spridningsavstånd inom närområdet. Deras damm är inte det enda fortplantningsstället, utan det finns minst en damm till i det gamla kalkbrottet. Det är svårt att förstå länsstyrelsens argumentation om att populationen är relativt liten då

den mindre vattensalamandern har levt och förökat sig i kalkbrottet i många år. Den mindre vattensalamandern är i huvudsak ett landlevande djur och återvänder inte till lekvatten förrän de är könsmogna, vilket för hanar sker vid två till tre års ålder och för honor vid tre till fyra års ålder. Detta innebär att sådana vattensalamandrar som inte blivit könsmogna kommer att dödas när det börjar byggas.

Marianne Svensson Säll och Stig Svensson Säll har yrkat att dispensen ska upphävas.

De har anfört bl.a. följande.

Det finns vattensamlingar, om än ganska små, i kalkbrottet där salamandern kan fortplanta sig. Den mindre vattensalamandern har alltid funnits på platsen och området bör därför bevaras för artens räkning, men även för igelkottar, fåglar etc. Det finns annan plats att uppföra skolan på; nämnda alternativ har många fördelar i jämförelse med kalkbrottet i form av bättre trafiklösningar, fler parkeringar och närmare till idrottsanläggningar m.m.

Anita Helander och Kjell Helander har yrkat att dispensen ska upphävas.

De har anfört bl.a. följande.

Ansökan om dispens har beviljats trots att länsstyrelsen inte gjort en fullständig utredning och enbart har angett att salamandrarna finns i en trädgårdsamm i närområdet. Enligt uppgift anlades dammen på Hjulmakararen 4 år 2019. Salamandrarna finns dock också på en stor yta i kalkbrottet och i flera trädgårdar, dammar och källare i hela området sedan de flyttade in i sin villa år 1987. Området är inte undersökt korrekt och en fullständig utredning är inte gjord. Det har överhuvudtaget inte tagits någon hänsyn till deras erfarenhet om salamandrarnas förekomst.

DOMSKÄL

Klagorätt

Genom Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 16 december 2022 i mål nr 4093-22 är det avgjort att Anette Jacobsson och Kenneth Jacobsson har klagorätt. Det överklagade beslutet om dispens enligt artskyddsförordningen avser åtgärder som kan komma att utföras även på övriga klagandens bostadsfastigheter. Mark- och miljödomstolen anser att samtliga klagande har klagorätt.

Målet i sak

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen noterar att det finns en dom från domstolen avseende rätt till tillträde enligt 28 kap. 4 § miljöbalken till fastigheten Hjulmakaren 4 för insamlingsåtgärder gällande vattensalamandrar och dess ägg (mark- och miljödomstolens dom den 1 juni 2022 i mål nr M 2072-22 som är lagakraftvunnen genom beslut av Mark- och miljööverdomstolen att inte ge prövningstillstånd).

Domstolen anser inte att vad som anförts med avseende på formella brister i samband med Falköpings kommuns dispensansökan utgör grund för att upphäva det överklagade beslutet. Enligt domstolen är vidare ansökan och utredningen tillfyllest för att kunna pröva dispensfrågan.

Mark- och miljödomstolen, som har gått igenom handlingarna i målet, anser att förutsättningar föreligger för att ge artskyddsdispens med de villkor som föreskrivits och instämmer därvid i den bedömning som länsstyrelsen har gjort i sitt beslut. Vad klagandena har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Av det anförda följer att överklagandena ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 13 juli 2023

Stefan Mattsson

Daniel Isaksson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Stefan Mattsson ordförande, och tekniska rådet Daniel Isaksson. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Aldegren.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

BESLUT
2023-03-07

Diarienummer
52491–2022

Sida
1(8)

E-delgivning

Falköping kommun
jenny.trygg@falkoping.se

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R11

INKOM: 2023-03-29
MÅLNR: M 1403-23
AKTBIL: 5

Dispens att fånga och samla in ägg av mindre vattensalamander i Falköpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen ger dispens från förbudet mot att fånga exemplar och ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) inom det område som markerats på bifogad karta, se bilaga 2, i Falköping kommun.

Villkor

1. Dispensen är giltig i fem år, räknat från den dag då beslutet har vunnit laga kraft.
2. Insamling på fastigheten Hjulmakaren 4 ska ske vid minst fyra tillfällen under ett och samma år under artens lekperiod (april-maj). Insamling ska ske under kvällstid. Hittas ägg av mindre vattensalamander ska dessa också samlas in.
3. Insamlade individer och eventuella ägg ska varsamt och utan onödiga dröjsmål flyttas till dammen vid Marjarps industriområde, se bilaga 4.
4. Påträffas exemplar eller ägg på andra platser inom det område som markerats på bilaga 2 ska dessa också samlas in och flyttas till dammen vid Marjarp.
5. Dispensen gäller för sakkunnig person och eventuella medhjälpare.

Bedömning

Bakgrunden till ansökan är att en högstadieskola föreslås byggas inom salamanderpopulationens hemområde. Det krävs dispens för att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar eller ägg av mindre vattensalamander. Om villkoren i 15 § artskyddsförordningen uppfylls får dispens ges av Länsstyrelsen. Falköpings kommun har hos Länsstyrelsen ansökt om dispens för att samla in salamandrar och ägg för att flytta dem till en annan plats inom kommunen.

Förekomsten av mindre vattensalamander i området

Ett mindre antal mindre vattensalamandrar har påträffats i en trädgårdsdamm precis intill planområdet. Såvitt Länsstyrelsen känner till saknas andra fortplantningsmöjligheter i närområdet, inom rimligt spridningsavstånd. Planområdet omges till övervägande del av bebyggelse och infrastruktur. Närmast kända salamanderförekomst finns drygt 2 km västerut, enligt äldre uppgifter i Artportalen. Under genomförda utredningar i planområdet har inga mindre vattensalamandrar observerats. Mycket talar därmed för att salamandrarna i planområdet inte har något kontinuerligt individutbyte med andra populationer, att populationen är relativt liten och svag och att den löper risk att försvinna på sikt. Inkomna yttranden från fastighetsägare i området visar inte heller på att det finns fler leklokaler än den på Hjulmakaren 4.

Finns annan lämplig lösning?

Frågan är om det finns andra lämpliga lösningar för att tillgodose planens syfte, med mindre påverkan på mindre vattensalamander.

Inledningsvis noterar Länsstyrelsen att planbeskrivningen anger att detaljplanen stämmer överens med översiktsplanens intentioner. Vidare noterar Länsstyrelsen att valet att föreslå en högstadieskola på den aktuella platsen har sin bakgrund dels i en ny skolorganisation, dels i en undersökning av lämpliga lokaliseringar inom Falköpings centralort. Sammantaget anser Länsstyrelsen att kommunen visat att det av flera skäl varit lämpligt att föreslå att högstadieskolan byggs på den aktuella platsen.

Kommunen har, efter det att förekomsten av mindre vattensalamander i området blivit känd, genomfört utredningar och åtagit sig att bevara vissa lämpliga övervintringsområden inom planområdet, samt också att förstärka kvaliteter i andra områden. Det övervintringsområde som bedöms ha störst betydelse för mindre vattensalamander i planområdet kan dock inte bevaras. Länsstyrelsen konstaterar att ett stort antal skolbarn kommer att uppehålla sig på skolområdet när skolan väl är i drift, vilket åtminstone på lite sikt bör innebära ett betydande markslitage.

Länsstyrelsen har mot ovan angiven bakgrund kommit fram till att även med de skyddsåtgärder som kommunen avser genomföra är det troligt att detaljplanen innebär en försämring för salamanderpopulationen i området. Att samla in och flytta populationen till en annan plats, som har bättre förutsättningar att långsiktigt erbjuda det salamandrarna behöver, bedömer Länsstyrelsen är en bättre lösning i det här fallet.

Länsstyrelsen anser i det här sammanhanget att kommunen har lokaliserat en lämplig plats att flytta salamandrar till; på den här platsen finns fortplantningsmöjligheter, gömslen och platser för övervintring och födosök. Här tycks också finnas bättre möjligheter till spridning till andra naturområden. Den föreslagna insamlingsmetoden är enligt Länsstyrelsen den bästa för att så många salamandrar som möjligt ska kunna samlas in. I syfte att minska

riskan för att dåliga väderförhållanden och liknande påverkar utfallet bör dock antalet insamlingsförsök vara fler än två (se villkor 2).

Länsstyrelsen instämmer således med kommunen i att det inte är rimligt att eftersträva insamling på andra platser än i fortplantningsområdet under lekperioden. Skulle däremot individer påträffas på andra platser, även under senare skeden, är det rimligt att dessa samlas in och flyttas till den nya platsen.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan är det Länsstyrelsens bedömning att lösningen att samla in exemplar och ägg i det här fallet är den lämpligaste, även med beaktande av att det finns en risk att samtliga individer i populationen inte lyckas samlas in.

Försvårar en dispens upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?

Länsstyrelsen bedömer som sagt att mindre vattensalamander har bättre möjligheter att fortleva långsiktigt på den nya platsen än inom planområdet. Länsstyrelsens bedömning är således att dispens för insamling och flytt enligt det här beslutet kommer ha övervägande positiva effekter på mindre vattensalamander i Falköpingsregionen.

Länsstyrelsen bedömer också, mot bakgrund av vad som framgått ovan, att en förlust av den aktuella populationen borde få högst begränsade effekter på artens bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Det faktum att det kan vara svårt att samla in samtliga individer i populationen innebär enligt Länsstyrelsens bedömning inte att detaljplanen möter hinder av artskyddsbestämmelserna. Genomförs insamling enligt villkoren i det här beslutet bedömer dock Länsstyrelsen att så många salamandrar och ägg som möjligt kan samlas in.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen anser att det är möjligt att lämna dispens enligt 15 § artskyddsförordningen för att samla in exemplar och ägg av mindre vattensalamander. Efter att ha granskat inkomna yttranden bedömer länsstyrelsen att det inte finns anledning att rikta insamlingen till andra fastigheter än Hjulmakaren 4 eftersom det inte finns några kända leklokaler på de andra fastigheterna.

Bestämmelser

Artskyddet utgörs dels av de traditionella fridlysningsreglerna, dels av skydd för vissa arter och deras livsmiljöer med grund i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv. Artskyddsbestämmelserna syftar till att förhindra att de skyddade arternas bevarandestatus försämras. Bestämmelser om artskydd finns i artskyddsförordningen (SFS 2007:845).

Skyddade arter

Genom 6 § artskyddsförordningen är mindre vattensalamander fridlyst.

Skyddets innebörd

Enligt 6 § artskyddsförordningen är det förbjudet att

1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Dispens från förbuden

Enligt 15 § artskyddsförordningen får Länsstyrelsen ge dispens från förbuden i 6 § endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. om dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Beskrivning av ärendet

Ni har ansökt om dispens från fridlysningsbestämmelserna för att fånga exemplar och samla in ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) på fastigheterna Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26. På fastigheten Hjulmakaren 4 har arten observerats i en trädgårdsdamm (reproduktionslokal). På fastigheten Gamla Stan 2:26 finns potentiella landbaserade livsmiljöer och övervintringslokaler för arten. Ni avser att flytta populationen från Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26 till en damm vid Marjarps industriområde. Anledningen är att ni arbetar med en detaljplan för en ny skola i Falköpings tätort. Platsen är ett före detta kalkbrott. Byggnation av skolan bedöms vara av betydande allmänt intresse för att säkerställa en likvärdig skola för alla och goda utbildningslokaler i Falköping. I samband med planprocessen har det framkommit att mindre vattensalamander förekommer i en mindre damm i angränsande villatomt. Ni har låtit genomföra inventeringar av artens livsmiljöer inom området för ny detaljplan och funnit att det finns potentiella övervintringsmiljöer där. Inga individer av mindre vattensalamander har dock observerats inom planområdet. Ni bedömer det vara svårt att upprätthålla en population med mindre vattensalamander inom området givet att detaljplanen genomförs, då de kvarvarande naturmiljöerna sannolikt är för små för att på sikt hålla en livskraftig population.

Ni har utrett alternativa planjusteringar för att möjliggöra för mindre vattensalamander att finnas kvar i området där detaljplanen ska genomföras. Möjligheten att kombinera skolbyggnad, skolgård, god förbindelse med gång- och cykelvägar och bilvägar till skolan med de förutsättningar som mindre vattensalamander behöver för att finnas kvar i området har dock visat sig vara svårt. Det har bedömts osannolikt att mindre vattensalamander kommer kunna finnas kvar i området på sikt då dess livsmiljö marginaliseras än mer än vad den redan gjort i samband med tidigare exploateringar/bebyggelse runt kalkbrottet. Förutsättningarna för artens fortlevnad inom området är således begränsad som utgångspunkt.

Insamling och flytt ska utföras av sakkunnig ekolog/biolog. Då det aktuella vattnet är litet kommer insamling ske manuellt i och runt vattnet dit arten söker sig för reproduktion, genom att inventeraren försiktig lyfter upp djuret för hand eller med hjälp av näthåv och placerare djuret i en stor behållare som hanteras ytterst varsamt. Om ägg observeras på vattenväxter samlas dessa in och flyttas tillsammans med individerna av mindre vattensalamander.

Ni föreslår att insamling ska ske vid minst två tillfällen under artens lekperiod (april-maj). Insamling sker under kvällstid, mellan klockan 21.00-23.00.

Om individer observeras i närliggande mindre tillfälliga vattensamlingar i direkt anslutning till detaljplansområdet eller inom detaljplansområdet (på mark där åtkomst ges, exempelvis på allmän mark och på privat mark med markägarens tillstånd) samlas även dessa in för att på så vis kunna flytta så stor del av den lokala populationen som möjligt.

Om individer av mindre vattensalamander observeras under anläggnings- och byggtid inom detaljplaneområdet önskar ni att dessa får samlas in av biolog/ekolog och flyttas till samma livsmiljö som övriga insamlade individer.

Insamlade individer kommer direkt efter insamling att placeras ut på en ny lokal där förutsättningarna för individerna och artens fortlevnad är goda. Föreslagen lokal är den så kallade ”Groddjursdammen” som ligger placerad i ett grönområde i Marjarps industriområde och som är säkerställd genom detaljplan. Lokalen ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal. Förutsättningarna för mindre vattensalamander bedöms här vara goda då vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med vattenvegetation samt är fisk- och kräftfri. Ni har även byggt upp stenmurar inom området som erbjuder skyddade miljöer för arten samt övervintringsplatser då stenmurarna ligger på mjuk mark. I det direkta närområdet finns även mindre trädklädda partier.

Beskrivning av dammen

Befintliga höjddata visar att avrinningsområdet till dammen inte omfattar stora delar av befintliga verksamheter på Marjarps industriområde utan istället framförallt områden sydväst om dammen. Markytorna som avvattnas till dammen består till största del av obebyggd mark även om vissa delar omfattar planlagd mark som kan exploateras med främst bostäder men även till viss del verksamheter. Terminalerna inom Marjarps industriområde avvattnas norrut och därmed inte till dammen. Innan dagvattnet når dammen rinner det främst via öppna diken och ett antal fördröjningsdammar. Detta innebär att vattenflödet till dammen är förhållandevis jämnt även vid större regnmängder. Att vattnet färdas via öppna diken och fördröjningsdammar innebär också att eventuella föroreningar har möjlighet att antingen sjunka till botten när vattnet fördröjs eller tas upp av marken i diken.

Ett industrispår har tidigare passerat cirka 350 meter söder om dagvattendammen och undersökningar på andra platser i närområdet visar att marken precis vid spåret kan innehålla vissa föroreningar. Dessa föroreningar bedöms dock inte påverka dagvattendammen. Vid byggnation på den närliggande fastigheten Klacken 1 påträffades massor som var förorenade med arsenik och kolväte. När massorna sanerades genomfördes tester dagligen tills dess att föroreningen var borttagen. Sammanfattningsvis bedöms marken kring dagvattendammen med bakgrund av tillgängligt underlag inte vara förorenad av salt, sliperimpregnering eller kolväte.

I en artskyddsutredning som tog fram innan dispensansökan lämnades angavs ett antal förslag till skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Ni vill dock, givet att dispens för flytt av mindre vattensalamander beviljas, återkalla dessa förslag. Eftersom förslagen tagits fram i syfte att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet bedöms dessa åtgärder ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Den ursprungliga dispensen länsstyrelsen beviljade med diarienummer 41676–2021 överklagades av fastighetsägarna till Hjulmakaren 4. Mark- och miljödomstolen avvisade överklagandet då de ansåg att de ej hade klagorätt. Beslutet överklagades och Mark- och miljööverdomstolen undanröjde Mark- och miljödomstolens samt länsstyrelsens beslut och återförvisade målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. Mark- och miljööverdomstolen ansåg att fastighetsägarna skulle ha hanterats som parter redan vid länsstyrelsens handläggning. Det förhållandet att de inte fick möjlighet att yttra sig vid länsstyrelsens handläggning utgjorde ett sådant fel som kan antas ha inverkat på målets utgång.

Länsstyrelsen har sedan begärt yttrande från samtliga (21) fastighetsägare inom det område som markerats på bilaga 2. Det har inkommit åtta yttranden. Fyra fastighetsägare uppger att de sett till salamandrar på deras fastigheter, i bland annat trädgård och källare. Det framkommer inte att det skulle finnas några fler lekvatten än det på Hjulmakaren 4 inom området.

Upplysningar

Innan dispens från fridlysningsbestämmelserna söktes tog ni fram en rad skydds- och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Syftet var att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet. Dessa åtgärder bedöms ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Möjlighet att överklaga

Detta beslut kan du överklaga hos Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se ruta nedan.

Beslutande

Beslutet har fattats av enhetschef Eva Olsen med biolog Martin Svensson som föredragande. Länsjurist Anna Roslund, har också medverkat i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Detaljkarta med avgränsning
3. Detaljkarta med trädgårdsdamm markerad
4. Karta över damm dit salamandrarna flyttas

Kopia:

Naturvårdsverket
Samhällsbyggnadsenheten, Emma Ahlgren

Kopia + delgivning:

Hjulmakaren 1, Conny och Therese Broberg, Vävgatan 2, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 2, Linda och Rikard Götenmark, Vävgatan 4, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 3, Lisa Persson och Marcus Svensson, Vävgatan 6, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 4, Anette och Kenneth Jakobsson, Vävgatan 8, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 5, Magnus Ström, Marmorgatan 3, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 6 och 7, Kerstin och Sten-Åke Gustafsson, Fogdegatan 10, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 1, Claes Henric och Sofia Bendefors, Marmorgatan 2, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 2, Magnus Blomgren, Marmorgatan 4, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 3 och Gamla Stan 2:15, Asta Tranberg, Kalkstensgatan 3, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 4, Therese Clason och Thomas Johansson, Fogdegatan 6, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 1, Bernt Fransson, Kalkstensgatan 2, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 2, Marianne och Stig Svensson-Säll, Kalkstensgatan 4, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 3 och Gamla Stan 2:14, Anita och Kjell Helander, Kalkstensgatan 6, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:11, Christophe Risenius och Monica Risenius, Östra Borgenvägen 5A, 681 41 Kiruna
Gamla Stan 2:24, Daniel Karlsson och Giny Brodin, Trädgårdsgatan 45, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:13, Feride och Hisni Shala, Trädgårdsgatan 47, 521 41 Falköping
Tillskäraren 3, FKGF Real Estate AB, Marknadsgatan 17, 521 41 Falköping

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

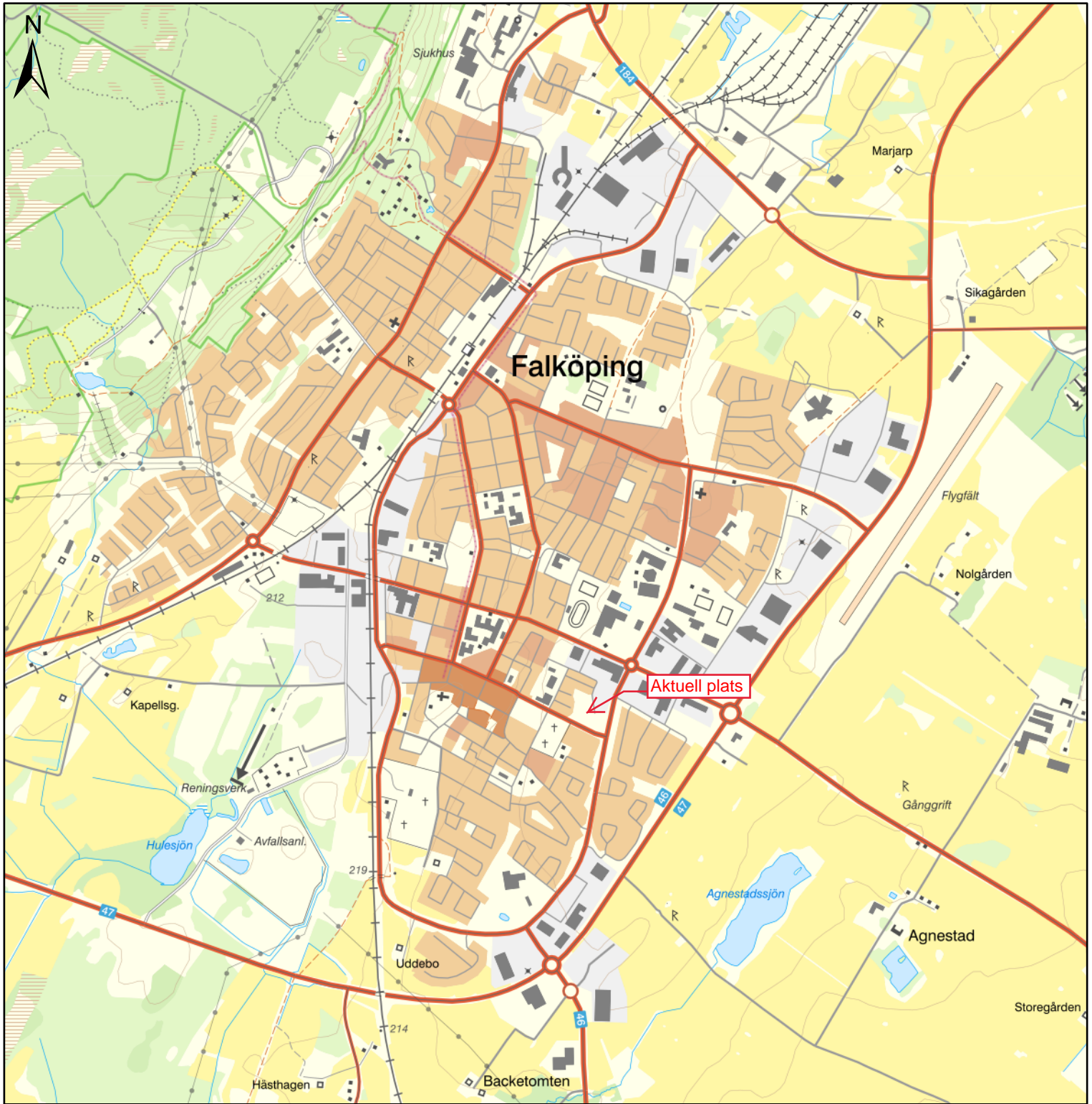
Om någon annan part som företräder det allmänna överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

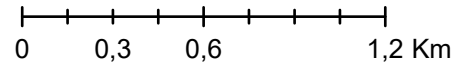
- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras

Viktigt! Om du skickar in överklagandet per e-post kan Länsstyrelsen inte ta emot mejl som inklusive bilagor är större än 11 megabyte.

Om du önskar skicka in e-post som är större än 11 megabyte måste du innan överklagandetiden går ut kontakta Länsstyrelsen ([vastragotaland@lansstyrel-](mailto:vastragotaland@lansstyrelsen.se)

1:25 000

1:2 500

0 0,03 0,06 0,12 Km

● Damm

Markering av dammen där mindre vattensalamander observerats. (Flygbildsfoto från Enrio.se)

Platsen för ny lokal (nr 2) dit mindre vatten- salamander planeras flyttas. Området ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (nr 1).

Figur 4. Flygbild över "Groddjursdammen". Bild från Eniro.se.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum
2022-03-30

Plats och tid	Falköpingsalen, Stadshuset klockan 13:15	
Beslutande	Dan Hovskär (KD), Ordförande Corry Thuresson (S), 1:e vice ordförande Johan Eriksson (M), 2:e vice ordförande Inga-Lill Bergsten (S) Göte Andersson (C) Börje Svensson (C)	Maria Bruckshaw (KD) Elias Assio (M) Milada Wurm (SD) Anette Larsson (SD) Lars Nordgren (MP) tjänstgör.ers.
Ersättare	Jan Erikson (KD) Ingvor Arnoldsson (S) Ingela Pettersson (C) Irene Almsparre (M) Matti Qvist (SD) Malte Svensson (SD)	
Övriga närvarande	Erna Pezic, stadsbyggnadschef Amelie Sandström, biträdande stadsbyggnadschef Josef Ydeskog, planarkitekt Märta Gahm, planarkitekt Martin Karlsson, planarkitekt Helbin Saad Ali, planarkitekt Stefan Tiverman, bygglovsingenjör David Karlsson, bygglovsingenjör Jenny Trygg, nämndsekreterare	
Justerare	Corry Thuresson (S)	
Underskrifter		
Sekreterare	Jenny Trygg	Paragrafer § 35
Ordförande	 Dan Hovskär	
Justerare	 Corry Thuresson	
Organ	ANSLAGSBEVIS Paragrafen är omedelbart justerad. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.	
Sammanträdesdatum	Byggnadsnämnden	
Justeringsdatum	2022-03-30	
Anslaget är uppsatt	2022-03-31 – 2022-04-21	
Förvaringsplats för protokollet	Stadsbyggnadsavdelningen	
Underskrift	 Jenny Trygg	

§ 35

Dnr 2017/00094 214

**Inför antagande av detaljplan för del av fastigheten
Gamla Stan 2:26 med flera (Skola vid gamla kalkbrottet)****Byggnadsnämndens beslut**

- 1 Byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och stadsbyggandsavdelningens bemötande av inkomna synpunkter.
- 2 Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet).
- 3 Byggnadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som rekommenderade den aktuella platsen för planläggning. Efter genomförd planprocess beslutade kommunfullmäktige den 24 juni 2019, § 65, att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Beslutet överklagades och upphävdes i Mark- och miljööverdomstolen på grund av att detaljplanens konsekvenser för den fridlysta arten mindre vattensalamander inte utretts.

Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen beslutade under första halvan av 2021 om fortsatt planläggning av området. Med anledning av den skyddade arten inledde kommunen samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götaland vari det framkom att en dispensansökan krävdes. Ansökan om dispens för flytt av arten mindre vattensalamander lämnades in den 25 november 2021. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari 2022. Flytten av arten enligt dispensen innebär att ett antagande av detaljplanen och dess genomförande inte medför någon negativ påverkan på arten.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver ska skyddsvärda träd och alléer bevaras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet).

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Bakgrund

Detaljplanen för en ny skola vid det gamla kalkbrottet är en del av den nya skolorganisationen som beslutades av kommunfullmäktige den 27 mars 2017, § 33. Under våren 2017 gjordes en lokaliseringsstudie som visade på den nu aktuella platsens strategiska läge i Falköpings tätort för en ny skola. Värden som vägdes in i lokaliseringen var bland annat trafiklösningar, pågående markanvändning, centrumutveckling och förtätning, kultur- och naturvärden samt närhet till gymnasiet och idrottsanläggningar. Genom detaljplanering av platsen utreddes lämpligheten av en skola på den av kommunfullmäktige utpekade platsen.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 juni 2019, § 65 att anta detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Detaljplanen syftade till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Därutöver skulle skyddsvärda träd och alléer bevaras. Beslutet överklagades och handlingarna sändes till Mark- och miljödomstolen som avsåg överklagandena. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som beviljade anstånd och upphävde kommunfullmäktiges beslut om antagande den 29 april 2021. Antagandebeslutet upphävdes eftersom detaljplanens konsekvenser för den fridlysta arten mindre vattensalamander inte utretts.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2021, § 86 att fortsätta detaljplanering för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Den 20 maj 2021, § 81 beslutade även byggnadsnämnden att fortsätta planläggningen. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inleddes med Länsstyrelsen i Västra Götaland under hösten 2021. Under samrådet framgick att en dispensansökan krävs för att hantera förekomsten av mindre vattensalamander. Byggnadsnämnden beslutade via ett ordförandebeslut daterat den 25 november 2021 att ansöka om dispens från artskyddsförordningen för att flytta arten från området. Dispens beviljades av Länsstyrelsen i Västra Götaland den 17 februari. Eftersom dispens erhållits kan detaljplanen antas.

Förvaltningens bedömning

Under detaljplaneprocessens gång har flera utredningar tagits fram som sammantaget, i det framtagna planförslaget, visar på att platsen lämpar sig för en ny skola. Flera avvägningar mellan olika allmänna och enskilda intressen har behövt göras för att platsen både ska fungera som en god skol- och lärmiljö samtidigt som omgivningspåverkan och påverkan på befintliga värden på platsen begränsas. För att den fridlysta arten mindre vattensalamander inte ska riskeras påverkas negativt har dispens beviljats för att flytta arten till en mer gynnsam lokal. Det innebär att detaljplanen och dess genomförande inte innebär någon negativ påverkan på arten.

Justerarnas signaturer

Protokollsutdraget bestyrks

Detaljplanen överensstämmer med översiktsplan 2017–2030, antagen av kommunfullmäktige den 26 februari 2018, § 44.

Eftersom Mark- och miljööverdomstolen upphävde kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen krävs ett nytt beslut om antagande. Detta nya beslut om antagande har föregåtts av en ny granskning av planförslaget. Under granskningen inkom yttranden från statliga myndigheter, regionen, kommunalförbund, ledningsägare, Falbygdens naturskyddsförening samt från nio privatpersoner. Synpunkterna berörde främst platsens lämplighet utifrån olika parametrar så som parkering, naturvärden och buller men även planprocessen. De inkommande yttrandena tillsammans med kommentarer har sammanställts i granskningsutlåtande 2. Synpunkterna som inkom har inte resulterat i några ändringar i planförslaget.

Med anledning av ovanstående föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige antar detaljplanen för del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från stadsbyggnadsavdelningen, 2022-03-29
Plankarta Antagande, 2022-03-29
Planbeskrivning Antagande, 2022-03-29
Granskningsutlåtande 2, 2022-03-29
Beslut om dispens från artskyddsförordningen, 2022-02-17
Komplettering angående dispensärende, 2022-02-07
Komplettering till ansökan om artskyddsdispens, 2021-12-10
Ansökan om dispens från artskyddsförordningen, 2021-11-25
Artskyddsutredning för mindre vattensalamander, 2021-09-09
PM Utlåtande angående övervintringslokaler för mindre vattensalamander, 2020-10-18
PM Uttalande angående vattensalamander, 2020-09-07
Granskningsutlåtande, 2019-03-26
Samrådsredogörelse, 2019-01-25
Illustrationer, 2019-01-22
Skuggstudie, 2019-01-21
Trafikbullerutredning, 2018-08-30
Trafikanalys, 2018-08-30
PM Påverkan på naturvärden, 2018-08-24
Dagvattenanalys, 2018-08-23
Geoteknisk utredning, 2018-05-04
Beläggingsstudie av Odenområdet, 2018-01-30
Länsstyrelsen yttrande angående behovsbedömning, 2017-11-21
Behovsbedömning, 2017-11-02
Miljöteknisk undersökning, 2017-09-04
Naturvärdesinventering, 2017-06-30

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Paragrafen skickas till
Kommunstyrelsen
Josef Ydeskog, planarkitekt

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

E-delgivning

Falköping kommun
jenny.trygg@falkoping.se

Dispens att fånga och samla in ägg av mindre vattensalamander i Falköpings kommun

Beslut

Länstyrelsen ger dispens från förbudet mot att fånga exemplar och ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) inom det område som markerats på bifogad karta, se bilaga 2, i Falköping kommun.

Villkor

1. Dispensen är giltig i fem år, räknat från den dag då beslutet har vunnit laga kraft.
2. Insamling på fastigheten Hjulmakaren 4 ska ske vid minst fyra tillfällen under ett och samma år under artens lekperiod (april-maj). Insamling ska ske under kvällstid. Hittas ägg av mindre vattensalamander ska dessa också samlas in.
3. Insamlade individer och eventuella ägg ska varsamt och utan onödiga dröjsmål flyttas till dammen vid Marjarps industriområde, se bilaga 4.
4. Påträffas exemplar eller ägg på andra platser inom det område som markerats på bilaga 2 ska dessa också samlas in och flyttas till dammen vid Marjarp.
5. Dispensen gäller för sakkunnig person och eventuella medhjälpare.

Bedömning

Bakgrunden till ansökan är att en högstadieskola föreslås byggas inom salamanderpopulationens hemområde. Det krävs dispens för att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar eller ägg av mindre vattensalamander. Om villkoren i 15 § artskyddsförordningen uppfylls får dispens ges av Länstyrelsen. Falköpings kommun har hos Länstyrelsen ansökt om dispens för att samla in salamandrar och ägg för att flytta dem till en annan plats inom kommunen.

Förekomsten av mindre vattensalamander i området

Ett mindre antal mindre vattensalamandrar har påträffats i en trädgårdsdamm precis intill planområdet. Såvitt Länsstyrelsen känner till saknas andra fortplantningsmöjligheter i närområdet, inom rimligt spridningsavstånd. Planområdet omges till övervägande del av bebyggelse och infrastruktur. Närmast kända salamanderförekomst finns drygt 2 km västerut, enligt äldre uppgifter i Artportalen. Under genomförda utredningar i planområdet har inga mindre vattensalamandrar observerats. Mycket talar därmed för att salamandrarna i planområdet inte har något kontinuerligt individutbyte med andra populationer, att populationen är relativt liten och svag och att den löper risk att försvinna på sikt. Inkomna yttranden från fastighetsägare i området visar inte heller på att det finns fler leklokaler än den på Hjulmakaren 4.

Finns annan lämplig lösning?

Frågan är om det finns andra lämpliga lösningar för att tillgodose planens syfte, med mindre påverkan på mindre vattensalamander.

Inledningsvis noterar Länsstyrelsen att planbeskrivningen anger att detaljplanen stämmer överens med översiktsplanens intentioner. Vidare noterar Länsstyrelsen att valet att föreslå en högstadieskola på den aktuella platsen har sin bakgrund dels i en ny skolorganisation, dels i en undersökning av lämpliga lokaliseringar inom Falköpings centralort. Sammantaget anser Länsstyrelsen att kommunen visat att det av flera skäl varit lämpligt att föreslå att högstadieskolan byggs på den aktuella platsen.

Kommunen har, efter det att förekomsten av mindre vattensalamander i området blivit känd, genomfört utredningar och åtagit sig att bevara vissa lämpliga övervintringsområden inom planområdet, samt också att förstärka kvaliteter i andra områden. Det övervintringsområde som bedöms ha störst betydelse för mindre vattensalamander i planområdet kan dock inte bevaras. Länsstyrelsen konstaterar att ett stort antal skolbarn kommer att uppehålla sig på skolområdet när skolan väl är i drift, vilket åtminstone på lite sikt bör innebära ett betydande markslitage.

Länsstyrelsen har mot ovan angiven bakgrund kommit fram till att även med de skyddsåtgärder som kommunen avser genomföra är det troligt att detaljplanen innebär en försämring för salamanderpopulationen i området. Att samla in och flytta populationen till en annan plats, som har bättre förutsättningar att långsiktigt erbjuda det salamandrarna behöver, bedömer Länsstyrelsen är en bättre lösning i det här fallet.

Länsstyrelsen anser i det här sammanhanget att kommunen har lokaliserat en lämplig plats att flytta salamandrar till; på den här platsen finns fortplantningsmöjligheter, gömslen och platser för övervintring och födosök. Här tycks också finnas bättre möjligheter till spridning till andra naturområden. Den föreslagna insamlingsmetoden är enligt Länsstyrelsen den bästa för att så många salamandrar som möjligt ska kunna samlas in. I syfte att minska

riskan för att dåliga väderförhållanden och liknande påverkar utfallet bör dock antalet insamlingsförsök vara fler än två (se villkor 2).

Länsstyrelsen instämmer således med kommunen i att det inte är rimligt att eftersträva insamling på andra platser än i fortplantningsområdet under lekperioden. Skulle däremot individer påträffas på andra platser, även under senare skeden, är det rimligt att dessa samlas in och flyttas till den nya platsen.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan är det Länsstyrelsens bedömning att lösningen att samla in exemplar och ägg i det här fallet är den lämpligaste, även med beaktande av att det finns en risk att samtliga individer i populationen inte lyckas samlas in.

Försvårar en dispens upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?

Länsstyrelsen bedömer som sagt att mindre vattensalamander har bättre möjligheter att fortleva långsiktigt på den nya platsen än inom planområdet. Länsstyrelsens bedömning är således att dispens för insamling och flytt enligt det här beslutet kommer ha övervägande positiva effekter på mindre vattensalamander i Falköpingsregionen.

Länsstyrelsen bedömer också, mot bakgrund av vad som framgått ovan, att en förlust av den aktuella populationen borde få högst begränsade effekter på artens bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Det faktum att det kan vara svårt att samla in samtliga individer i populationen innebär enligt Länsstyrelsens bedömning inte att detaljplanen möter hinder av artskyddsbestämmelserna. Genomförs insamling enligt villkoren i det här beslutet bedömer dock Länsstyrelsen att så många salamandrar och ägg som möjligt kan samlas in.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen anser att det är möjligt att lämna dispens enligt 15 § artskyddsförordningen för att samla in exemplar och ägg av mindre vattensalamander. Efter att ha granskat inkomna yttranden bedömer länsstyrelsen att det inte finns anledning att rikta insamlingen till andra fastigheter än Hjulmakaren 4 eftersom det inte finns några kända leklokaler på de andra fastigheterna.

Bestämmelser

Artskyddet utgörs dels av de traditionella fridlysningsreglerna, dels av skydd för vissa arter och deras livsmiljöer med grund i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv. Artskyddsbestämmelserna syftar till att förhindra att de skyddade arternas bevarandestatus försämras. Bestämmelser om artskydd finns i artskyddsförordningen (SFS 2007:845).

Skyddade arter

Genom 6 § artskyddsförordningen är mindre vattensalamander fridlyst.

Skyddets innebörd

Enligt 6 § artskyddsförordningen är det förbjudet att

1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Dispens från förbuden

Enligt 15 § artskyddsförordningen får Länsstyrelsen ge dispens från förbuden i 6 § endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. om dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Beskrivning av ärendet

Ni har ansökt om dispens från fridlysningsbestämmelserna för att fånga exemplar och samla in ägg av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) på fastigheterna Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26. På fastigheten Hjulmakaren 4 har arten observerats i en trädgårdsdamm (reproduktionslokal). På fastigheten Gamla Stan 2:26 finns potentiella landbaserade livsmiljöer och övervintringslokaler för arten. Ni avser att flytta populationen från Hjulmakaren 4 och Gamla Stan 2:26 till en damm vid Marjarps industriområde. Anledningen är att ni arbetar med en detaljplan för en ny skola i Falköpings tätort. Platsen är ett före detta kalkbrott. Byggnation av skolan bedöms vara av betydande allmänt intresse för att säkerställa en likvärdig skola för alla och goda utbildningslokaler i Falköping. I samband med planprocessen har det framkommit att mindre vattensalamander förekommer i en mindre damm i angränsande villatomt. Ni har låtit genomföra inventeringar av artens livsmiljöer inom området för ny detaljplan och funnit att det finns potentiella övervintringsmiljöer där. Inga individer av mindre vattensalamander har dock observerats inom planområdet. Ni bedömer det vara svårt att upprätthålla en population med mindre vattensalamander inom området givet att detaljplanen genomförs, då de kvarvarande naturmiljöerna sannolikt är för små för att på sikt hålla en livskraftig population.

Ni har utrett alternativa planjusteringar för att möjliggöra för mindre vattensalamander att finnas kvar i området där detaljplanen ska genomföras. Möjligheten att kombinera skolbyggnad, skolgård, god förbindelse med gång- och cykelvägar och bilvägar till skolan med de förutsättningar som mindre vattensalamander behöver för att finnas kvar i området har dock visat sig vara svårt. Det har bedömts osannolikt att mindre vattensalamander kommer kunna finnas kvar i området på sikt då dess livsmiljö marginaliseras än mer än vad den redan gjort i samband med tidigare exploateringar/bebyggelse runt kalkbrottet. Förutsättningarna för artens fortlevnad inom området är således begränsad som utgångspunkt.

Insamling och flytt ska utföras av sakkunnig ekolog/biolog. Då det aktuella vattnet är litet kommer insamling ske manuellt i och runt vattnet dit arten söker sig för reproduktion, genom att inventeraren försiktig lyfter upp djuret för hand eller med hjälp av näthåv och placerare djuret i en stor behållare som hanteras ytterst varsamt. Om ägg observeras på vattenväxter samlas dessa in och flyttas tillsammans med individerna av mindre vattensalamander.

Ni föreslår att insamling ska ske vid minst två tillfällen under artens lekperiod (april-maj). Insamling sker under kvällstid, mellan klockan 21.00-23.00.

Om individer observeras i närliggande mindre tillfälliga vattensamlingar i direkt anslutning till detaljplansområdet eller inom detaljplansområdet (på mark där åtkomst ges, exempelvis på allmän mark och på privat mark med markägarens tillstånd) samlas även dessa in för att på så vis kunna flytta så stor del av den lokala populationen som möjligt.

Om individer av mindre vattensalamander observeras under anläggnings- och byggtid inom detaljplaneområdet önskar ni att dessa får samlas in av biolog/ekolog och flyttas till samma livsmiljö som övriga insamlade individer.

Insamlade individer kommer direkt efter insamling att placeras ut på en ny lokal där förutsättningarna för individerna och artens fortlevnad är goda. Föreslagen lokal är den så kallade "Groddjursdammen" som ligger placerad i ett grönområde i Marjarps industriområde och som är säkerställd genom detaljplan. Lokalen ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal. Förutsättningarna för mindre vattensalamander bedöms här vara goda då vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med vattenvegetation samt är fisk- och kräftfri. Ni har även byggt upp stenmurar inom området som erbjuder skyddade miljöer för arten samt övervintringsplatser då stenmurarna ligger på mjuk mark. I det direkta närområdet finns även mindre trädklädda partier.

Beskrivning av dammen

Befintliga höjddata visar att avrinningsområdet till dammen inte omfattar stora delar av befintliga verksamheter på Marjarps industriområde utan istället framförallt områden sydväst om dammen. Markytorna som avvattnas till dammen består till största del av obebyggd mark även om vissa delar omfattar planlagd mark som kan exploateras med främst bostäder men även till viss del verksamheter. Terminalerna inom Marjarps industriområde avvattnas norrut och därmed inte till dammen. Innan dagvattnet når dammen rinner det främst via öppna diken och ett antal fördröjningsdammar. Detta innebär att vattenflödet till dammen är förhållandevis jämnt även vid större regnmängder. Att vattnet färdas via öppna diken och fördröjningsdammar innebär också att eventuella föroreningar har möjlighet att antingen sjunka till botten när vattnet fördröjs eller tas upp av marken i diken.

Ett industrispår har tidigare passerat cirka 350 meter söder om dagvattendammen och undersökningar på andra platser i närområdet visar att marken precis vid spåret kan innehålla vissa föroreningar. Dessa föroreningar bedöms dock inte påverka dagvattendammen. Vid byggnation på den närliggande fastigheten Klacken 1 påträffades massor som var förorenade med arsenik och kolväte. När massorna sanerades genomfördes tester dagligen tills dess att föroreningen var borttagen. Sammanfattningsvis bedöms marken kring dagvattendammen med bakgrund av tillgängligt underlag inte vara förorenad av salt, sliperimpregnering eller kolväte.

I en artskyddsutredning som tog fram innan dispensansökan lämnades angavs ett antal förslag till skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Ni vill dock, givet att dispens för flytt av mindre vattensalamander beviljas, återkalla dessa förslag. Eftersom förslagen tagits fram i syfte att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet bedöms dessa åtgärder ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Den ursprungliga dispensen länsstyrelsen beviljade med diarienummer 41676–2021 överklagades av fastighetsägarna till Hjulmakaren 4. Mark- och miljödomstolen avvisade överklagandet då de ansåg att de ej hade klagorätt. Beslutet överklagades och Mark- och miljööverdomstolen undanröjde Mark- och miljödomstolens samt länsstyrelsens beslut och återförvisade målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. Mark- och miljööverdomstolen ansåg att fastighetsägarna skulle ha hanterats som parter redan vid länsstyrelsens handläggning. Det förhållandet att de inte fick möjlighet att yttra sig vid länsstyrelsens handläggning utgjorde ett sådant fel som kan antas ha inverkat på målets utgång.

Länsstyrelsen har sedan begärt yttrande från samtliga (21) fastighetsägare inom det område som markerats på bilaga 2. Det har inkommit åtta yttranden. Fyra fastighetsägare uppger att de sett till salamandrar på deras fastigheter, i bland annat trädgård och källare. Det framkommer inte att det skulle finnas några fler lekvatten än det på Hjulmakaren 4 inom området.

Upplysningar

Innan dispens från fridlysningsbestämmelserna söktes tog ni fram en rad skydds- och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander. Syftet var att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet. Dessa åtgärder bedöms ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Möjlighet att överklaga

Detta beslut kan du överklaga hos Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se ruta nedan.

Beslutande

Beslutet har fattats av enhetschef Eva Olsen med biolog Martin Svensson som föredragande. Länsjurist Anna Roslund, har också medverkat i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Detaljkarta med avgränsning
3. Detaljkarta med trädgårdsdamm markerad
4. Karta över damm dit salamandrarna flyttas

Kopia:

Naturvårdsverket
Samhällsbyggnadsenheten, Emma Ahlgren

Kopia + delgivning:

Hjulmakaren 1, Conny och Therese Broberg, Vävgatan 2, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 2, Linda och Rikard Götenmark, Vävgatan 4, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 3, Lisa Persson och Marcus Svensson, Vävgatan 6, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 4, Anette och Kenneth Jakobsson, Vävgatan 8, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 5, Magnus Ström, Marmorgatan 3, 521 41 Falköping
Hjulmakaren 6 och 7, Kerstin och Sten-Åke Gustafsson, Fogdegatan 10, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 1, Claes Henric och Sofia Bendefors, Marmorgatan 2, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 2, Magnus Blomgren, Marmorgatan 4, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 3 och Gamla Stan 2:15, Asta Tranberg, Kalkstensgatan 3, 521 41 Falköping
Sadelmakaren 4, Therese Clason och Thomas Johansson, Fogdegatan 6, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 1, Bernt Fransson, Kalkstensgatan 2, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 2, Marianne och Stig Svensson-Säll, Kalkstensgatan 4, 521 41 Falköping
Sämskmakaren 3 och Gamla Stan 2:14, Anita och Kjell Helander, Kalkstensgatan 6, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:11, Christophe Risenius och Monica Risenius, Östra Borgenvägen 5A, 681 41 Kiruna
Gamla Stan 2:24, Daniel Karlsson och Giny Brodin, Trädgårdsgatan 45, 521 41 Falköping
Gamla Stan 2:13, Feride och Hisni Shala, Trädgårdsgatan 47, 521 41 Falköping
Tillskäraren 3, FKGF Real Estate AB, Marknadsgatan 17, 521 41 Falköping

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Om någon annan part som företräder det allmänna överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

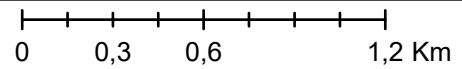
- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras

Viktigt! Om du skickar in överklagandet per e-post kan Länsstyrelsen inte ta emot mejl som inklusive bilagor är större än 11 megabyte.

Om du önskar skicka in e-post som är större än 11 megabyte måste du innan överklagandetiden går ut kontakta Länsstyrelsen ([vastragotaland@lansstyrel-](mailto:vastragotaland@lansstyrelsen.se)

1:25 000

1:2 500

0 0,03 0,06 0,12 Km

● Damm

Markering av dammen där mindre vattensalamander observerats. (Flygbildsfoto från Enrio.se)

Platsen för ny lokal (nr 2) dit mindre vatten- salamander planeras flyttas. Området ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (nr 1).

Figur 4. Flygbild över "Groddjursdammen". Bild från Eniro.se.

Länsstyrelsen i Västra Götaland

Komplettering angående dispensärende dnr 41676-2021

Bakgrund

Dagvattendammen som enligt dispensansökan eventuella individer av mindre vattensalamander som finns vid det före detta kalkbrottet föreslås flyttas till, ligger inom ett område som detaljplanelagts med användningen natur inom allmän plats. Genom utbyggnaden av Marjaps industriområde har flertalet biotoper tagits bort som omfattas av det generella biotopskyddet och kommunen har då placerat kompensationsåtgärder inom detta område. Det har placerats stenvägg, döda träd och ett småvatten inom området. I området finns också en naturlig lågpunkt och det tillskapades därför en dagvattendamm i området för att skapa en fördröjning.

Sedan området färdigställdes år 2017 och 2018 har enligt artportalen flertalet olika rödlistade fågelarter noterats i området.

Vattenkvalitet

Befintlig höjddata visar att avrinningsområdet till dammen inte omfattar stora delar av befintliga verksamheter på Marjarps industriområde utan istället framförallt områden sydväst om dammen, se nedanstående bild som visar ungefärligt vilka områden som bidrar med vatten till dammen.

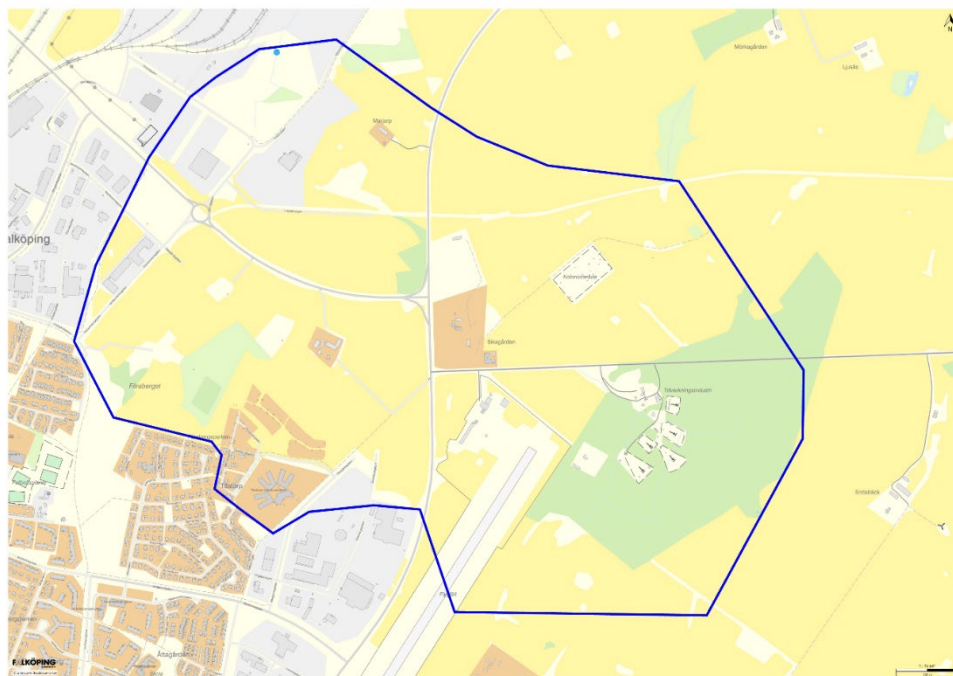

Bild 1 visar dammens avrinningsområde, alltså de marker som avvattnas till dammen.

Markytorna som avvattnas till dammen består till största del av obebyggd mark även om vissa delar omfattar planlagd mark som kan exploateras med främst bostäder men även till viss del verksamheter. Terminalerna inom Marjarps industriområde avvattnas norrut och därmed inte till dammen.

Innan dagvattnet når dammen rinner det främst via öppna diken och ett antal fördröjningsdammar. Detta innebär att vattenflödet till dammen är förhållandevis jämnt även vid större regnmängder. Att vattnet färdas via öppna diken och fördröjningsdammar innebär också att eventuella föroreningar har möjlighet att antingen sjunka till botten när vattnet fördröjs eller tas upp av marken i diken. Bilden nedan visar de större diken och fördröjningsdammarna inom avrinningsområdet.

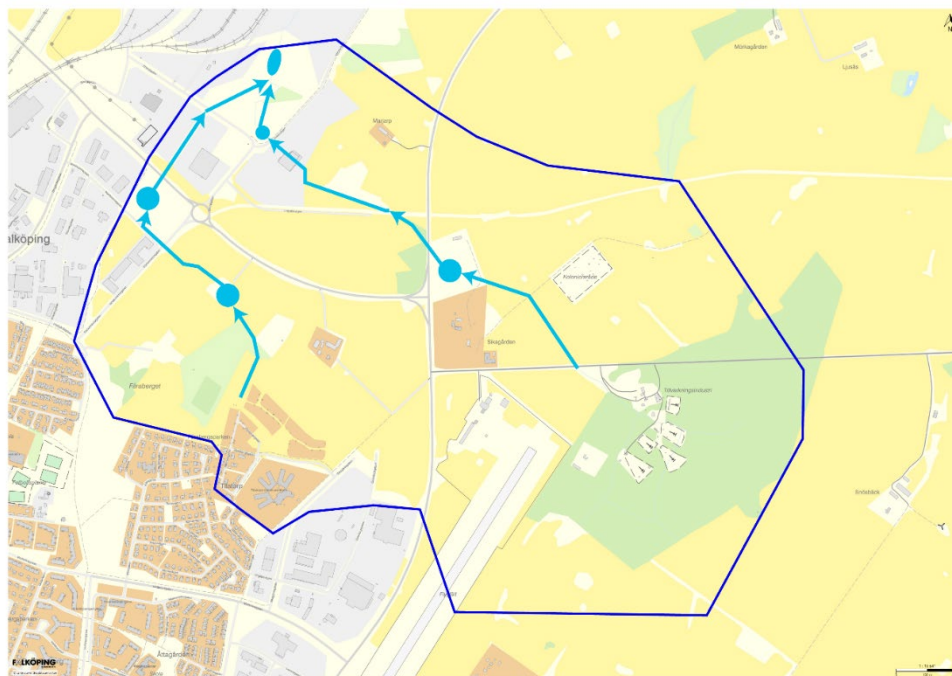

Bild 2 visar dammens avrinningsområde inklusive större diken och fördröjningsdammar. Blå cirklar illustrerar fördröjningsdammar och pilarna illustrerar diken.

Ett industrispår har tidigare passerat cirka 350 meter söder om dagvattendammen och undersökningar på andra platser i närområdet visar att marken precis vid spåret kan innehålla vissa föroreningar. Dessa föroreningar bedöms dock inte påverka dagvattendammen.

Vid byggnation på den närliggande fastigheten Klacken 1 påträffades massor som var förorenade med arsenik och kolväte. När massorna sanerades genomfördes tester dagligen tills dess att föroreningen var borttagen. Sammanfattningsvis bedöms marken kring dagvattendammen med bakgrund av tillgängligt underlag inte vara förorenad av salt, sliperimpregnering eller kolväte.

I den västra delen av Marjarps industriområde finns ytterligare en dagvattendamm vars avrinningsområde består av stora delar av Falköpings tätort. Området är till stor del exploaterad, hårdgjord och vattnet avleds via ledningar under mark utan fördröjning. Marken inom avrinningsområdet har varit exploaterad under lång tid och under tidsperioder där krav på fördröjning och rening av vatten inte fanns eller var lika kraftiga som idag. På grund av den höga graden av exploatering och hårdgjordhet tillsammans med att vattnet avleds via ledningar varierar vattenflödet till dammen kraftigt beroende på regnmängd. Föroreningshalten bedöms också vara värre än den östra dagvattendammen av samma anledningar.

Under 2016 genomförde Trafikverket en naturvärdesinventering i samband med planläggning för förbigångspår längs Västra Stambanan. Inventeringen omfattade bland annat den västra dammen och då noterades bland annat åkergröda, vanlig padda och mindre vattensalamander. Den västra

dagvattendammen bedöms därmed vara mer förorenad än den östra och det till trots har mindre vattensalamander inventerats där.

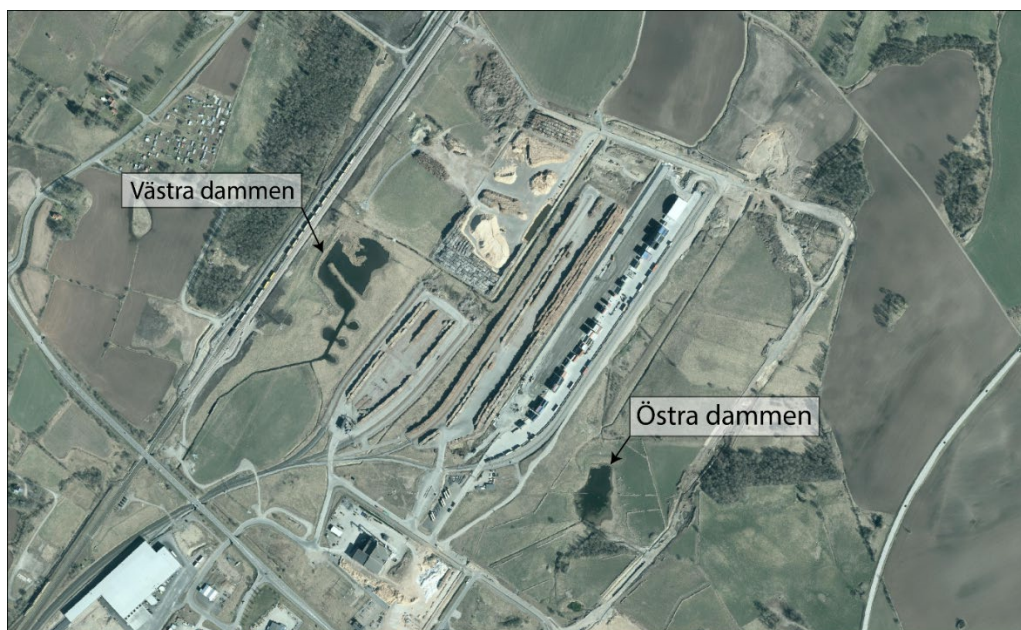

Bild 3 visar lokalisering av den östra och den västra dammen.

Befintliga groddjursarter & platsens lämplighet

Det har inte genomförts någon naturvärdesinventering som kartlagt vilka groddjursarter som finns i varken dagvattendammen eller det småvatten som finns i samma naturområde. Enligt platsbesök som har gjorts har det i småvattnet noterats ett stort antal ägg och yngel av något eller några groddjursarter.

De ekologiska förutsättningarna för mindre vattensalamander (samt andra groddjur) bedöms vara goda vid lokalen för föreslagen flytt. Området är recipient för dagvatten men så länge en god vattenkvalitet för groddjuren kan upprätthållas så erbjuder området livsmiljöer för groddjurens samtliga livsstadier samt tillgång på födosöksområden (öppna gräsmarker samt skogsdungar) och övervintringsområden (främst ett flertal stenmurar som kan erbjuda frostfria utrymmen då stenmurarna ligger på mjuk mark i vilken groddjuren gömmer sig). Möjligheten för reproduktion bedöms vidare som god med anledning av att vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med över- och undervattensvegetation samt är fisk- och kräftfri.

Dammen inklusive svämplanet är cirka 5 500 m² stort och området som angränsar med gräsmarker, diken och stenmurar är drygt 6,5 ha stort, se bild 4.

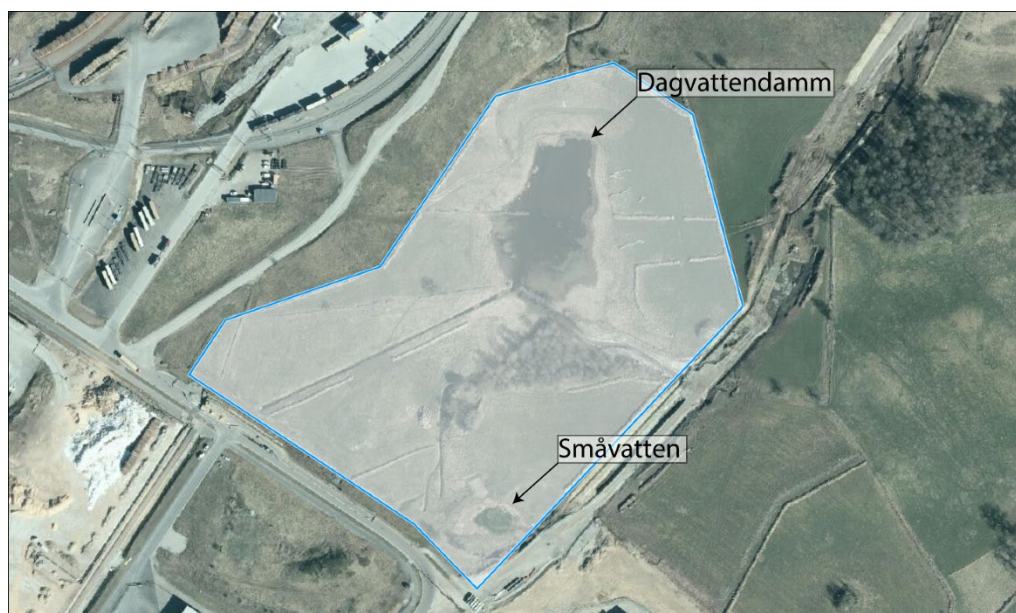

Bild 4 visar områdets/lokalens utbredning med dagvattendamm, småvatten, diken, skogsområde och stenvullar.

*Ledande experter
för en levande värld.*

Ansökan om artskyddsdispens - komplement
**Kompletterande underlag till artskyddsutredning och
ansökan om dispens att flytta mindre vattensalamander
för detaljplan Gamla Stan 2:26, Falköping
Falköpings kommun**

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	1
1.1	Kompletterande underlag.....	1
1.2	Mindre vattensalamander	1
1.2.1	Särskilda skäl till dispens	1
2	Ansökan om dispens från 6 § Artskyddsförordningen	2
2.1	Syfte med åtgärden.....	3
2.2	Finns någon annan lämplig lösning?	3
2.3	Påverkan på gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?	3
2.4	Flytta individer av mindre vattensalamander	3
2.4.1	Flytt av mindre vattensalamander till ny lokal	4
2.5	Övriga ändringsförslag	6
	Referenser	7

Titel: Kompletterande underlag till artskyddsutredning och ansökan om dispens att flytta mindre vattensalamander för detaljplan Gamla Stan 2:26, Falköping

Version: 1

Datum: 2021-12-10

Uppdragsgivare: Josef Ydeskog, Falköpings kommun

Uppdragsnummer: 2030-05

Ansökan genomförd av: Sofia Berg, EnviroPlanning AB

1 Bakgrund

Falköping kommun arbetar med en ny detaljplan av ett före detta kalkbrott i de centrala delarna av Falköpings tätort. I samband med planprocessen har det framkommit att den fridlysta arten mindre vattensalamander (6§ Artskyddsförordningen) förekommer i en mindre damm i angränsande villatomt. Kommunen har låtit genomföra inventeringar av artens livsmiljöer inom området för ny detaljplan och funnit att det finns potentiella övervintringsmiljöer där. Inga individer av mindre vattensalamander har dock observerats inom planområdet. I samråd med länsstyrelsen har slutsatsen dragits att det kommer vara svårt att upprätthålla en population med mindre vattensalamander inom området givet att detaljplanen genomförs, då de kvarvarande naturmiljöerna sannolikt är för små för att på sikt hålla en livskraftig population.

1.1 Kompletterande underlag

Detta dokument utgör ett kompletterande underlag till följande artskyddsutredning som genomförts för mindre vattensalamander inom aktuellt detaljplaneområde:

- Berg S (2021). Artskyddsutredning för mindre vattensalamander inför detaljplan, Gamla Stan 2:26, Falköpings kommun. Version 2. Enviro-Planning AB, 2021-09-09.

1.2 Mindre vattensalamander

Mindre vattensalamander är fridlyst enligt 6§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att:

- 1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
- 2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

1.2.1 Särskilda skäl till dispens

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från 6§ Artskyddsförordningen givet att följande punkter är uppfyllda (15§ Artskyddsförordningen):

- det finns ingen annan lämplig lösning för den åtgärd du vill göra
- dispensen försvårar inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde

2 Ansökan om dispens från 6§ Artskyddsförordningen

Falköpings kommun ansöker om dispens från 6 § artskyddsförordningen för mindre vattensalamander. Kommunen ansöker också om tillstånd att få flytta populationen av mindre vattensalamander från detaljplaneområdet Gamla Stan 2:26 samt från intilliggande villatomt där arten idag observerats (figur 1).

● Damm

Figur 1. Markering av dammen där mindre vattensalamander observerats. (Flygbildsfoto från Enrio.se)

2.1 Syfte med åtgärden

Detaljplanläggning av ny skola i Falköpings tätort. Byggnation av skolan bedöms vara av betydande allmänt intresse för att säkerställa en likvärdig skola för alla och goda utbildningslokaler i Falköping.

2.2 Finns någon annan lämplig lösning?

Falköpings kommun har utrett alternativa planjusteringar för att möjliggöra för mindre vattensalamander att finnas kvar i området för ny detaljplan (se kapitel 2 i Berg 2021). Möjligheten att kombinera skolbyggnad, skolgård, god förbindelse med gång- och cykelvägar och bilvägar till skolan med de förutsättningar som mindre vattensalamander behöver för att finnas kvar i området har dock visat sig vara svårt. Efter samråd med länsstyrelsen bedöms det osannolikt att mindre vattensalamander kommer kunna finnas kvar i området på sikt då dess livsmiljö marginaliseras än mer än vad den redan gjort i samband med tidigare exploateringar/bebyggelse runt kalkbrottet. Länsstyrelsen understryker under samråd att området troligen redan idag är för litet för att på sikt kunna hålla kvar en population av mindre vattensalamander. Förutsättningarna för artens fortlevnad inom området är således begränsad som utgångspunkt.

2.3 Påverkan på gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde?

Mindre vattensalamander bedöms idag vara livskraftig (LC) inom sitt utbredningsområde (Artfakta SLU 2021). Arten har en stor utbredning och är relativt vanlig. Utbredningsområdets storlek överskrider gränsvärdet för rödlistning. Det finns vidare inga tecken på betydande populationsförändring (Artfakta SLU 2021). Bedömningen är därför att påverkan från detaljplanen inte kommer att påverka artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

2.4 Flytta individer av mindre vattensalamander

För att inte riskera döda eller skada individer av mindre vattensalamander samt för att möjliggöra för den lokala populationen att fortleva på sikt, ansöker Falköpings kommun om att få flytta individer av mindre vattensalamander. Falköpings kommun ansöker om tillstånd för följande punkter:

1. Samla in och flytta individer av mindre vattensalamander från reproduktionsplatsen (mindre damm på privat villatomt, Hattmakaren 4 (se figur 1)). Insamling och flytt ska utföras av sakkunnig ekolog/biolog. Då det aktuella vattnet är litet kommer insamling ske manuellt i och runt vattnet dit arten söker sig för reproduktion, genom att inventeraren försiktig lyfter upp djuret för hand eller med hjälp av näthåv och placerare djuret i en stor behållare som hanteras ytterst varsamt. Om

ägg observeras på vattenväxter samlas dessa in och flyttas tillsammans med individerna av mindre vattensalamander.

2. Insamling ska ske vid minst två tillfällen under artens lekperiod (april-maj). Insamling sker under kvällstid, mellan 21.00-23.00.
3. Om individer observeras i närliggande mindre tillfälliga vattensamlingar i direkt anslutning till detaljplansområdet eller inom detaljplansområdet (på mark där åtkomst ges, exempelvis på allmän mark och på privat mark med markägarens tillstånd) samlas även dessa in för att på så vis kunna flytta så stor del av den lokala populationen som möjligt.
4. Individer flyttas till lämplig livsmiljö inom Falköpings kommun (se avsnitt 2.4.1)
5. Om individer av mindre vattensalamander observeras under anläggnings- och byggtid inom detaljplaneområdet får dessa samlas in av biolog/ekolog och flyttas till samma livsmiljö som övriga insamlade individer (se avsnitt 2.4.1).

2.4.1 Flytt av mindre vattensalamander till ny lokal

Insamlade individer av mindre vattensalamander kommer direkt efter insamling att placeras ut på en ny lokal där förutsättningarna för individerna och artens fortlevnad är goda. Föreslagen lokal är den så kallade "Groddjursdammen" som ligger placerad i ett grönområde i Majarps industriområde (figur 2) och som är säkerställd genom detaljplan. Lokalen ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (figur 2). Förutsättningarna för mindre vattensalamander bedöms här vara goda då vattentillgången i dammen är beständig, dammen har sluttande strandkanter med vattenvegetation samt är fisk- och kräftfri (figur 3 och 4). Falköpings kommun har även byggt upp stenmurar inom området som erbjuder skyddade miljöer för arten samt övervintringsplatser då stenmurarna ligger på mjuk mark. I det direkta närområdet finns även mindre trädklädda partier.

Figur 2. Platsen för ny lokal (nr 2) dit mindre vattensalamander planeras flyttas. Området ligger cirka 2,8 km norr om befintlig lokal (nr 1).

Figur 3. Dammen med omkringliggande mark där stenmurar och mindre trädklädda områden finns. Inom området finns även öppna diken.

Figur 4. Flygbild över "Groddjursdammen". Bild från Eniro.se.

2.5 Övriga ändringsförslag

I artskyddsutredningen, avsnitt 2.2.1, 2.2.2 och 2.2.3 i Berg (2021) anges ett antal förslag till skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder i syfte att vidta hänsyn till den lokala populationen av mindre vattensalamander inom Gamla Stan 2:26. Falköpings kommun vill dock, givet att dispens för flytt av mindre vattensalamander beviljas, återkalla dessa förslag. Eftersom förslagen tagits fram i syfte att bevara en population med mindre vattensalamander inom detaljplaneområdet bedöms dessa åtgärder ej vara relevanta om populationen flyttas från platsen.

Referenser

Artfakta SLU Artdatabanken (2021). Mindre vattensalamander. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/lissotriton-vulgaris-208242>

Artskyddsförordningen (2007:845). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/artskyddsforordning-2007845_sfs-2007-845

Berg S (2021). Artskyddsutredning för mindre vattensalamander inför detaljplan, Gamla Stan 2:26, Falköpings kommun. Version 2. EnviroPlanning AB, 2021-09-09.

Ansökan om dispens från artskyddsförordningen

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Ansökan om dispens från artskyddsförordningen.pdf

Storlek: 56056 byte

Hashvärde SHA256:

921e3333b3b7e5a4fb22eefd31868453ffdc7e4058d0581872e49c059d0ef783

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 1:

DAN HOVSKÄR

Signerat med BankID 2021-11-25 16:21 Ref: 8d9f73af-bece-4ae3-9fb2-5f053cf46b34

Byggnadsnämnden

**Ansökan om dispens från artskyddsförordningen
(2007:845)****Ordförandebeslut**

- 1 Byggnadsnämnden beslutar att ansöka hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län om dispens från artskyddsförordningen (2007:845).

Ordförandebeslut enligt

Ordförandebeslutet fattas med stöd av delegationsbestämmelser för byggnadsnämnden, 2021-06-23, § 115.

Bakgrund

Byggnadsnämnden i Falköpings kommun har den 15 september 2021 begärt samråd med Länsstyrelsen i Västra Götalands län om artskyddsutredning inom detaljplan för del av fastigheten Gamla stan 2:26 med flera, ert dnr 41676-2021. Byggnadsnämnden vill härmed ändra begäran om samråd till ansökan om dispens från artskyddsförordningen (2007:845).

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Dan Hovskär
Byggnadsnämndens ordförande

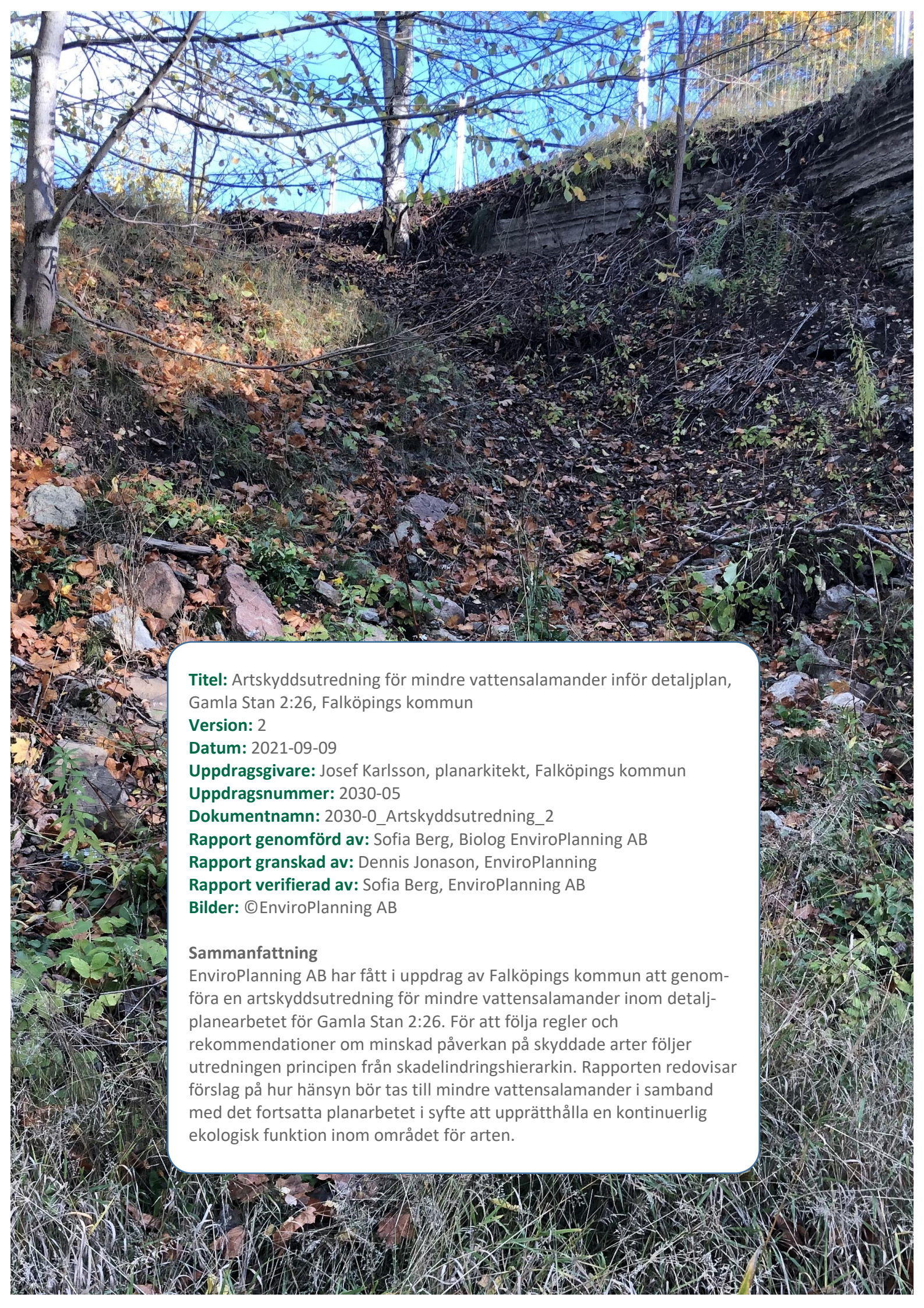

*Ledande experter
för en levande värld.*

Ekologisk utredning
**Artskyddsutredning för mindre vatten-
salamander inför detaljplan Gamla Stan 2:26**
Falköpings kommun

Titel: Artskyddsutredning för mindre vattensalamander inför detaljplan, Gamla Stan 2:26, Falköpings kommun

Version: 2

Datum: 2021-09-09

Uppdragsgivare: Josef Karlsson, planarkitekt, Falköpings kommun

Uppdragsnummer: 2030-05

Dokumentnamn: 2030-0_Artskyddsutredning_2

Rapport genomförd av: Sofia Berg, Biolog EnviroPlanning AB

Rapport granskad av: Dennis Jonason, EnviroPlanning

Rapport verifierad av: Sofia Berg, EnviroPlanning AB

Bilder: ©EnviroPlanning AB

Sammanfattning

EnviroPlanning AB har fått i uppdrag av Falköpings kommun att genomföra en artskyddsutredning för mindre vattensalamander inom detaljplanarbetet för Gamla Stan 2:26. För att följa regler och rekommendationer om minskad påverkan på skyddade arter följer utredningen principen från skadelindringshierarkin. Rapporten redovisar förslag på hur hänsyn bör tas till mindre vattensalamander i samband med det fortsatta planarbetet i syfte att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion inom området för arten.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	1
1.1	Uppdraget	2
1.2	Ekologisk kompensation och skadelindrings- hierarkin.....	3
2	Resultat	4
2.1	Påverkan på mindre vattensalamander.....	4
2.2	Skadelindringshierarkin	5
2.2.1	Undvika påverkan genom god planering - Förslag på planbestämmelser	6
2.2.2	Rekommenderade skyddsåtgärder	7
2.2.3	Rekommenderade förstärkningsåtgärder och återställande av naturmiljö.....	7
3	Bortvalda alternativ.....	10
4	Slutsats	10
5	Referenser	11

1 Bakgrund

Falköping kommun har i samband med planering inför ny detaljplan av ett före detta kalkbrott i de centrala delarna av Falköping genomfört en naturvärdesinventering 2017 (Dahlen 2017). Den fridlysta arten mindre vattensalamander (Artskyddsförordningen, Bilaga 2) har senare upptäckts i en damm i angränsande område. I samband med ett sakkunnigt utlåtande (Dahlén 2020) om detaljplaneområdet kan hysa lämpliga livsmiljöer för mindre vattensalamander var slutsatsen att området inte hyser några reproduktionslokaler för arten. Däremot kan området fungera som övervintringsområde för arten. Övervintringsområden karterades under 2020 (Berg 2020). Karteringen visade på tre områden där mindre vattensalamander kan övervintra. Två av dessa platser bedöms hysa ett måttligt värde för övervintring medan ett område hyser ett högt värde (figur 1).

Övervintringsområden Mindre vattensalamander

- Högt värde
- Måttligt värde

Naturvärdesobjekt

- Klass 3 - Påtagligt naturvärde
- Klass 4 - Visst naturvärde

0 25 50 100 Meter

Figur 1 Övervintringsområden för mindre vattensalamander i relation till avgränsade naturvärdesobjekt.

Området med högt värde (område 3 i figur 1) består av steniga och grusiga slänter i sydligt läge, med måttliga inslag av träd (figur 2). Områdets solvarma slänter tillsammans med stenrosen, död ved och rishögar erbjuder övervintringslokal för mindre vattensalamander. Övriga två områden hyser vissa förutsättningar för övervintring. Område 2 ligger dock i nordligt läge (mindre gynnsamt för mindre vattensalamander) och område 1 hyser sparsamt med de rätta markstrukturerna som medger övervintring på frostfritt djup.

Figur 2. Område 3 på karta i figur 1 som hyser goda förutsättningar som övervintringsområde för mindre vattensalamander.

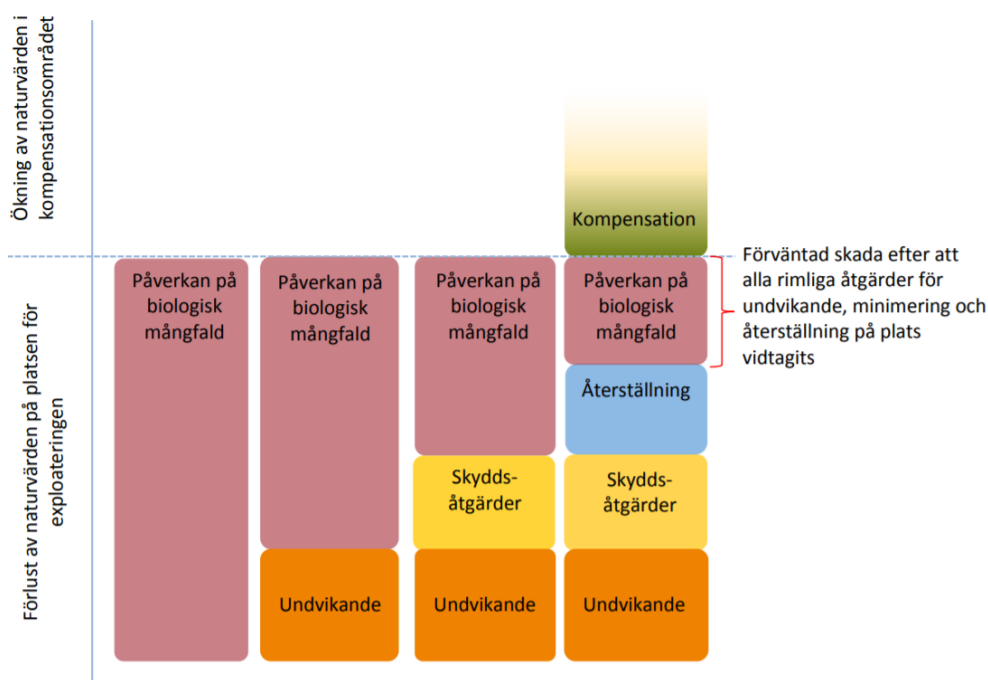
1.1 Uppdraget

EnviroPlanning AB har fått i uppdrag av Falköpings kommun att genomföra en artskyddsutredning för mindre vattensalamander i samband med detaljplanearbetet för området. Syftet är att genom att följa skadelindringshierarkin utvärdera hur detaljplanen är möjlig att genomföra utan att påverka den gynnsamma bevarandestatusen för mindre vattensalamander. Utredningen kommer utgöra underlag för ställningstaganden rörande bestämmelser i detaljplanen samt förslag på hänsyn och skyddsåtgärder.

1.2 Ekologisk kompensation och skadelindringshierarkin

Djur, natur och ekosystemtjänster kan komma att påverkas negativt av en exploatering. Ekologisk kompensation är ett verktyg för att avhjälpa detta genom att de värden som går förlorade skapas eller säkerställs på annan plats. Enligt skadelindringshierarkin ska dock kompensation ses som en allra sista utväg först när all tänkbar hänsyn har tagits (BBOP, 2012; Naturvårdsverket, 2016). Skadelindringshierarkin består av fyra steg (figur 3):

1. Skador ska undvikas genom god planering.
2. Risken för skador ska minimeras genom hänsynstagande och skyddsåtgärder.
3. Skador som uppkommit efter steg 1–2 ska återställas så långt det är möjligt.
4. Kvarstår skada efter steg 1–3 ska den kompenseras för på annan plats. Kompensationen ska minst leda till att naturvärdena som annars hade gått förlorade upprätthålls, men primärt bör kompensationen leda till positiv naturvårdsnytta (erhålls genom överkompensation).

Figur 3. Illustration över skadelindringshierarkin. Den vänstra stapeln visar potentiell skada på naturmiljön av en exploatering. Den potentiella skadan ska i första hand undvikas, i andra hand minimeras genom skyddsåtgärder, i tredje hand återställas på plats. Först därefter, om skada fortfarande kvarstår, blir kompensation aktuellt vilket bör ske med nettovinst för naturen. (figur från Naturvårdsverket, 2016).

2 Resultat

2.1 Påverkan på mindre vattensalamander

Genomförandet av detaljplanen inom området kommer påverka livsförutsättningarna för den fridlysta arten mindre vattensalamander genom att olika biotoper som den nyttjar inom sin livscykel delvis tas i anspråk (figur 4). Bland annat kommer övervintringsområden och viloplatsers ianspråk tas samt områden där arten idag födosöker. Inga reproduktionslokaler påverkas. Dock påverkas även möjligheten för spridning inom området, något som är av betydelse för att arten ska kunna ta sig till de livsmiljöer den är beroende av.

Figur 4. Förslag på utformning av skola och skolgård i relation till befintliga övervintringsområden för mindre vattensalamander.

Det område som idag hyser ett högt värde som övervintringsplats (område 3 i figur 4) kommer till stor del behöva tas i anspråk för att möjliggöra god konnektivitet till skolan samt handikappanpassning uppför den branta slänten (se även avsnitt 3 – bortvalda alternativ). Övervintringsområde 1 kommer delvis tas i anspråk för att primärt bekämpa den invasiva arten parkslide som växer här. För att parkslide inte ska få nytt fäste kommer samma yta anläggas till aktivitetsytor för skolans elever. På grund av just förekomsten av parkslide är ytan inte lämplig för naturmark då arten är mycket svår att bekämpa. Övervintringsområde 2 kommer till största del att bevaras genom planbestämmelser, likaså områden för spridning utmed den västra slänten.

För att kunna säkerställa en kontinuerlig ekologisk funktion för mindre vattensalamander inom området för detaljplan har utgångspunkten varit att tillgodose de behov arten för sin livscykel både under och efter avslutat byggskede. För att möjliggöra detta kommer utpekade områden fräntas exploatering, skyddsåtgärder kommer vidtas och förstärkningsåtgärder genomföras (innan befintliga livsmiljöer påverkas). Förstärkningsåtgärderna syftar till att säkerställa att miljöer för övervintring, födosök och spridning finns inom området, på ett sådant sätt som medger säker spridning till den damm där arten observerats (på privat tomt norr om området för detaljplan).

2.2 Skadelindringshierarkin

Tabell 1 redogör för hur skadelindringshierarkin har tillämpats inom arbetet med utformning av detaljplanen och beskriver föreslagna åtgärder för att undvika och minimera negativ påverkan som kan uppstå på mindre vattensalamander samt för att säkerställa den kontinuerliga ekologiska funktionen för mindre vattensalamander inom området.

Tabell 1. Redovisning över hur skadelindringshierarkin tillämpats inom artskyddsutredningen för mindre vattensalamander.

Steg enligt skadelindringshierarkin	Beskrivning
1. Undvika påverkan genom god planering	<p>Delar av övervintringsområdena för mindre vattensalamander kommer att bevaras inom den nya detaljplanen, specifikt område 2 och mindre del av område 3 (figur 5). Områden som lämpar sig för spridning kommer också bevaras (område B i figur 5).</p> <p>Detaljplanen kommer vidare föreslås med specifika planbestämmelser för att även framgent undvika negativ påverkan på de områden som bevaras vilka omfattas av område A, B och C i figur 5. Se avsnitt 2.2.1 om planbestämmelser som föreslås.</p>

<p>2. Minimera påverkan genom hänsyn och skyddsåtgärder</p>	<p>Undvikande av negativ påverkan på mindre vattensalamander från steg 1 ovan kommer delvis minimera påverkan på arten. Men för att inte riskera skada eller döda individer av mindre vattensalamander i samband med byggskedet kommer skyddsåtgärder att vidtas. Skyddsåtgärder vidtas även för att undvika oavsiktlig påverkan på övervintringsområden som ska bevaras. Skyddsåtgärder föreslås i avsnitt 2.2.2.</p>
<p>3. Minimera påverkan genom förstärkningsåtgärder och återställande</p>	<p>Förstärkningsåtgärder kommer vidtas för att säkerställa biotopkvalitéer inom naturmark för mindre vattensalamander, inom område B och C (se avsnitt 2.2.3).</p> <p>Naturmark inom områden A i figur 5 som riskerar påverkas anläggningsarbete av GC-väg kommer återställas till dess ursprungliga biotop.</p>
<p>4. Kompensera för påverkan som inte kan undvikas</p>	<p>Genom att via steg 1-3 ovan bevara och säkerställa en kontinuerlig ekologisk funktion för mindre vattensalamander inom området för detaljplan bedöms kompensationsåtgärder ej behöva vidtas. Den kontinuerliga ekologiska funktionen för arten kommer säkerställas genom undvikande av påverkan, skyddsåtgärder, återställande och förstärkningsåtgärder.</p>

2.2.1 Undvika påverkan genom god planering - Förslag på planbestämmelser

Område A, B och C i figur 5 föreslås bevaras i detaljplanen på ett sådant sätt som gynnar den mindre vattensalamandern. Område A hyser idag potentiella övervintringsplatser för mindre vattensalamander men fungerar även som födosöksplats och viloplats för densamma. Ytan mellan bergvägg och planerad GC-väg kommer vara cirka 7-10 meter bred. Område B utgörs idag av en västlig slänt med trädgårdsavfall, buskar och träd men som genom naturvårdande förstärkningsåtgärder kommer att utgöra spridningsmiljö, födosöksmiljö och övervintringsplats åt mindre vattensalamander. Område C kommer restaureras för att skapa goda förutsättningar för övervintringsområde samt födosöksområde. Område A, B och C kommer i den nya detaljplanen klassificeras som kvartersmark med följande planbestämmelser, eller motsvarande:

- Mark får ej hårdgöras
- Marken får inte förses med byggnad

2.2.2 Rekommenderade skyddsåtgärder

Tidsanpassa exploateringen

Anläggningsarbeten inom och i anslutning till övervintringsområden ska utföras utanför perioden för övervintring som är oktober-april. Exploatering av eventuella övervintringsplatser såsom högar med död ved eller stenrösen bör samtidigt ske varsamt så att djuren får möjlighet att flytta på sig då de kan använda samma områden som viloplats under sommarhalvåret.

Avskärma områden med övervintringsplatser

Befintliga övervintringsområden som ska bevaras ska avskärmade under byggtiden för att minska risken för oavsiktlig påverkan.

Färdigställ förstärkningsåtgärder i tid

Förstärkningsåtgärder som syftar till att säkerställa den kontinuerliga ekologiska funktionen hos mindre vattensalamander måste vara på plats och funktionsdugliga innan nuvarande övervintringsområden exploateras, detta för att säkerställa kontinuerlig tillgång till lika bra eller bättre livsmiljö. Detta innebär att område B och C i figur 5 ska restaureras inledningsvis för att projektet senare ska kunna ianspråka befintliga övervintringsområden.

Belysning

För groddjur men även andra djur är ljuset och dagslängden viktiga signaler för födosök, reproduktion och orienteringsförmåga. Tillskott av artificiell belysning kan påverka detta negativt (Jägerbrand, 2018). Genom att använda sig av en speciell sorts armatur kan man på platser som är särskilt känsliga avsevärt minska påverkan på nattlevande organismer. Exempel på sådant område är där GC-vägar går parallellt med spridningsstråk.

2.2.3 Rekommenderade förstärkningsåtgärder och återställande av naturmiljö

För att säkerställa god kontinuerlig ekologisk funktion för mindre vattensalamander rekommenderas följande naturvårdshöjande förstärkningsåtgärder att vidtas innan befintliga övervintringsområden påverkas.

Skapa övervintringsplatser och spridningsområden

Övervintringsområden kan tillskapas på ett flertal sätt (se exempelvis Trafikverket, 2016). Bland annat kan högar med sten eller död ved utgöra lämpliga miljöer på mjuk mark och med fördel även försänkas i marken, så arten lättare kan ta sig ner på frostfritt djup. Placering av övervintringsområden i syd- eller sydvästvänta områden är extra gynnsamt. Om träd tas bort i samband med exploateringen kan dessa med fördel nyttjas i detta syfte, likaså stenar i marken. Placeringen bör underlätta vandrigen från övervintringsplatser till lekvatten, vilket uppfylls om åtgärderna genomförs inom område B och C på karta i figur 5.

Områden som inte utgör partier med övervintringsområden inom område B kan anläggas med exempelvis frisk-torräng men inhemska ängsflora, dels för att skapa en örtrik miljö som lockar insekter (födosök för mindre vattensalamander), dels för dess estetiska utsmyckning men även för att gynna pollinerande insekter.

Anläggning av damm/våtmark

Anläggning av ny damm med omgivande svämplan inom del av område A eller område C på karta i figur 5. Marken vid område A är här fukthållande och enligt genomförd dagvattenhantering (Persson 2020; Kapetanovic 2018) så svämmas området över periodvis. En undersökning bör utföras huruvida det är möjligt utifrån berggrunden att anlägga en mindre damm här. Dammen bör ha en centrerad djuphåla som med sluttande slänter övergår till omgivande svämplan. Helheten blir ett våtmarkskomplex som ger livsmiljöer åt groddjur men även åt fåglar. Området ligger i anslutning till växtplatsen av den fridlysta korallroten, som dock gynnas av fukthållande mark. Område C lämpar sig för anläggning av mindre damm då dagvattenhanteringen inom detaljplanen medger det (Persson 2020; Kapetanovic 2018). Platsen är lämplig utifrån att dammen hamnar i sydligt läge samt direkt intill övervintringsområden och födosöksområden inom område C och B.

Reducera barriäreffekter

Exploateringen kommer att minska mindre vattensalamanders (och andra djurs) möjlighet till spridning. Spridning ut över det exploaterade området kan även leda till direkt fara genom risk att exempelvis bli överkörda eller att inte hitta tillbaka eller vidare till lämplig livsmiljö. Genom att strategiskt anlägga ledstrukturer såsom stenrösen, buskar och död ved, ökar förutsättningarna för att leda djuren rätt. Ledstrukturerna kan samtidigt utgöra miljöer för övervintring, viloplats och födosök. Ledstrukturer bör anläggas inom område A och B på karta i figur 5.

Figur 5. Områden som kommer bevaras inom området för ny detaljplan (område A, B och C) samt befintliga övervintringsområden. Inom område B och C föreslås vidtagande av förstärkningsåtgärder för att gynna den mindre vattensalamandern. Den damm som arten observerats i ligger utanför detaljplanen på privat tomt, strax norr om område C.

3 Bortvalda alternativ

Möjligheten att helt bevara övervintringsområde 3 för mindre vattensalamander har samråtts med berörda förvaltningar på kommunen. Dock utgör samma område en viktig plats för att koppla samman infartsvägar (GC-vägar och bilvägar) med skolområdet och är därför central för tillgängligheten till skolan. Av denna anledning har alternativet att helt bevara områden 3 frångåtts.

4 Slutsats

Genom att minimera påverkan på övervintringsområden, födosöksområden och spridningsområden för mindre vattensalamander, i kombination med föreslagna skyddsåtgärder och förstärkningsåtgärder som redovisas i avsnitt 2.2.1–2.2.3, bedöms detaljplanen kunna genomföras utan försämrade livsbetingelser för mindre vattensalamanders och dess möjlighet till fortlevnad inom området. Möjligheten att anlägga en damm inom område A eller C (se figur 5) bör utredas vidare. Anläggningen måste kunna utföras utan att försämra livsmiljön för korallroten som växer i närheten till föreslagen damm i område A.

Sammantaget resulterar åtgärderna som presenteras i denna rapport även i minskad påverkan på andra förekommande arter som insekter och viss fågelfauna då även dessa artgrupper gynnas av ledstrukturer och småbiotoper med död ved och stenrösen. Om våtmarken kan anläggas kan denna tillskapa förutsättningar som idag saknas som är direkt positivt för dessa artgrupper inklusive groddjur och kräldjur.

5 Referenser

- Artskyddsförordningen (2007:845). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/artskyddsforordning-2007845_sfs-2007-845
- Berg S (2020). Övervintringslokaler för mindre vattensalamander vid f.d kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2020-10-18.
- Dahlén A (2017). Naturvärdesinventering i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2017-06-30
- Dahlén A (2020). Utlåtande angående vattensalamander inom området i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2020-09-07
- Jägerbrand, A.K., 2018. LED-belysningens effekter på djur och natur med rekommendationer: Fokus på nordiska förhållanden och känsliga arter och grupper. Calluna AB.
- Kapetanovic A (2018). Dagvattenanalys detaljplan Gamla Stan 2:26 Kalkbrottet - Skola 7-9. Falköpings kommun. Samhällsbyggnadsförvaltningen VA-avdelningen. 2018-08-23
- Person R (2020). Dagvattenhanteringsplan för del av Gamla Stan 2:26, ny skola 7-9, Falköpings kommun. Skanska 2020-03-27
- Trafikverket (2016). Groddjur, Temablad SKAPA

*Ledande experter
för en levande värld.*

PM

**Övervintringslokaler för mindre vatten-
salamander vid f.d kalkbrott i Falköping
Falköping kommun**

Titel: Övervintringslokaler för mindre vattensalamander vid f.d kalkbrott i Falköping

Version: 1

Datum: 2020-10-18

Uppdragsgivare: Falköping kommun

Uppdragsnummer: 2030-01

Dokumentnamn: 2030-01_Utlåtande_övervintring_mindreVattensalamander_Kalkbrott_ver1

PM genomförd av: Sofia Berg

Bilder: EnviroPlanning om ej annat anges

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Övervintringsplatser för mindre vattensalamander	2
2.1	Övervintringslokaler inom f.d. kalkbrottet	2
3	Lagstiftning mindre vattensalamander och större vattensalamander	5
	Referenser	6

1 Inledning

Falköping kommun har i samband med planering inför ny detaljplan av ett före detta kalkbrott i de centrala delarna av Falköping genomfört en naturvärdesinventering 2017 (Dahlen 2017). Den fridlysta arten mindre vattensalamander har senare upptäckts i en damm i angränsande område (figur 1). I samband med ett sakkunnigt utlåtande (Dahlén 2020) om detaljplaneområdet kan hysa lämpliga livsmiljöer för mindre vattensalamander var slutsatsen att området inte hyser några reproduktionslokaler för arten. Däremot kan området fungera som övervintringsområde för arten.

EnviroPlanning AB har fått ett kompletterande uppdrag av Falköping kommun att detaljerat utreda var eventuella övervintringslokaler för mindre vattensalamander kan finnas inom området för detaljplan, samt beskriva det formella skyddet som mindre vattensalamander har samt dess släkting större vattensalamander.

Figur 1. Arten på bilden har identifierats som mindre vattensalamander. Foto taget av privatperson på fastigheten Hjulmakaren 4 och som inkommit till Falköpings kommun den 31 augusti 2020 från Mark- och miljööverdomstolen.

2 Övervintringsplatser för mindre vattensalamander

Från det att mindre vattensalamander utvecklats till fullvuxna djur påbörjas deras landlevande fas, vilket ofta sker i augusti-september. De återvänder sedan inte till reproduktionslokalen i vatten förrän de är köns mogna (efter ca 2-4 år). Lämpliga livsmiljöer för arten på land utgörs av skiftande fuktiga biotoper som skogsbryn, skogar och trädgårdar. För övervintring krävs frostfria gömslen, exempelvis i stenrösen, hålor och skrevor (Artfakta 2020).

I samband med kartering av övervintringsplatser inom det före detta kalkbrottet har en bedömning gjord utifrån hur lämplig platsen är för övervintring. Bedömningen görs enligt följande:

- **Högt värde som övervintringslokal** – området hyser ett flertal lämpliga strukturer som möjliggör gömslen i frostfritt djup. Sydligt och västlig läge är mer gynnsamt än östligt och nordligt. Området är tillgängligt utan vandringbarriärer till och från reproduktionslokaler (vattenförekomster).
- **Måttligt värde som övervintringslokal** – området hyser måttliga förekomster av lämpliga strukturer som möjliggör gömslen i frostfritt djup. Sydligt och västlig läge är mer gynnsamt än östligt och nordligt.
- **Visst värde som övervintringslokal** – området hyser sparsamma förekomster av lämpliga strukturer som möjliggör gömslen i frostfritt djup. Sydligt och västlig läge är mer gynnsamt än östligt och nordligt.

2.1 Övervintringslokaler inom f.d. kalkbrottet

Inom området av det före detta kalkbrottet finns tre avgränsade platser (figur 2), som kan fungera som övervintringslokal för mindre vattensalamander.

Område 1 hyser branta lövträdklädda slänter i östligt, sydligt och västlig läge, med strukturer som rishögar (trädgårdsavfall), sparsamt med död ved och måttligt med stenrösen varvat med tämligen tätt packad jord (figur 3). Området erbjuder övervintringsmöjligheter för den mindre vattensalamandern. Den måttliga tillgången på lämpliga strukturer för övervintring medför att området bedöms utgöra en möjlig övervintringslokal med ett måttligt värde för arten. Områdets branta slänt ligger delvis i sydligt läge vilket ökar chansen att de strukturer och frostfria platser som ändå finns här kan nyttjas av den mindre vattensalamandern.

Område 2 utgörs av lodytor av bergväggen av det gamla kalkbrottet. Området hyser rikligt med stenrösen samt skrevor in i bergets lodytor (figur 4). Även detta område erbjuder övervintringsmöjligheter för den mindre vattensalamandern. Trots att förekomsten av stenrösen är god på denna plats ligger majoriteten av området i ett nordligt läge vilket medför att bedömningen som övervintringslokal ger ett måttligt värde.

Område 3 utgörs av steniga och grusiga slänter i sydligt läge, med måttliga inslag av träd (figur 5). Områdets solvarma slänter tillsammans med stenrösen, död ved och rishögar erbjuder övervintringslokal för mindre vattensalamander och bedöms hysa ett högt värde.

Samtliga områden som presenteras som möjliga övervintringsmöjligheter åt mindre vattensalamander (område 1-3) ligger inom Falköpings centrala delar och området är tämligen isolerat från omgivande landskap som nyttjas av arten. Det är främst hårdgjorda ytor och vägar som medför vandringshinder som försvårar för arten att sprida sig till och från detta område. Givet att lämplig reproduktionslokal finns inom spridningsavstånd för mindre vattensalamander där denne ej behöver korsa trafikerade vägar så bör rimligen området i det före detta kalkbrottet fungera som övervintringslokal för arten.

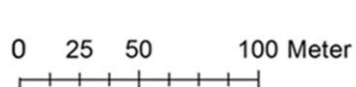

Övervintringsområden Mindre vattensalamander

- Högt värde
- Måttligt värde

Naturvärdesobjekt

- Klass 3 - Påtagligt naturvärde
- Klass 4 - Visst naturvärde

Figur 2. Möjliga övervintringslokaler för mindre vattensalamander samt ytor som hyser naturvärden.

Figur 3. Område 1 med måttligt värde som övervintringslokal.

Figur 5. Område 2 med måttligt värde som övervintringslokal.

Figur 4. Område 3 med högt värde som övervintringslokal.

3 Lagstiftning mindre vattensalamander och större vattensalamander

Större vattensalamander finns upptagen i EU:s Art- och habitatdirektivet bilaga 4 och är i Artskyddsförordningen (ASF) upptagen som en strikt skyddad art, bilaga 1. Arten omfattas av förbudet enligt 4 § ASF vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda större vattensalamander, avsiktligt störa djuren, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Man får inte heller skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats, även om det sker oavsiktligt.

Mindre vattensalamander är fridlyst i hela landet och finns upptagen i bilaga 2 till artskyddsförordningen. Arten omfattas av förbudet enligt 6 § ASF vilket innebär att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar av arten samt ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Skillnad i artskyddet mellan mindre och större vattensalamander

En skillnad i det formella skyddet mellan större- och mindre vattensalamander, dvs skillnad mellan 4 § ASF och 6 § ASF, är att mindre vattensalamanders livsmiljö inte är skyddad i sig. Detta innebär att livsmiljöer där arterna vistas som skyddas av 6 § inte har något skydd, även om dessa är av stor betydelse för arten (Naturvårdsverket 2009).

Vid exploateringar av olika slag krävs som regel dispens från artskyddsförordningen även för åtgärder som påverkar enstaka exemplar av arter upptagna i 6 § ASF. Till exempel för en detaljplan som, om den beslutas, kommer att innebära att det bebyggs så att fridlysta arter riskerar att exempelvis dödas (Naturvårdsverket 2009).

Generellt kan man säga att skyddet en art får genom 6 § ASF är något svagare jämfört med skyddet en art får genom 4 § ASF, genom att livsmiljöer där arterna vistas som skyddas av 6 § inte har något skydd.

Referenser

Artfakta (2020). Mindre vattensalamander. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/208242>

Artskyddsförordningen (2007:845). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/artskyddsförordning-2007845_sfs-2007-845

Dahlén A (2020). Utlåtande angående vattensalamander inom området i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2020-09-07

Dahlén A (2014). Naturvärdesinventering i fd. kalkbrott i Falköping. Uppdragsnr: 2030-01. EnviroPlanning AB 2017-06-30.

Naturvårdsverket (2009). Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2, utgåva 1, april 2009.

PM

Uttalande angående vattensalamander inom område för detaljplan i fd kalkbrott i Falköping

Falköpings kommun

Dokumentuppgifter

Titel	Uttalande angående vattensalamander inom område för detaljplan i fd kalkbrott i Falköping
Version	1
Datum	2020-09-07
Uppdragsgivare	Falköpings kommun. Amelie Sandström och Josef Karlsson
Uppdragsnummer	2030-01
Dokumentnummer	2030-01-PM-Uttalande vattensalander_ver1
PM genomfört av	Anna Dahlén

Sammanfattning

Detta PM beskriver ekologin för Sveriges två arter av vattensalamander samt utreder om området för ny detaljplan i det före detta kalkbrottet i Falköping kan fungera som livsmiljö för arterna. Den NVI som genomfördes 2017 visade inte på fynd av några salamandrar eller några vattensamlingar lämpliga som reproduktionslokal. Närområdet verkar sakna vattensamlingar. Dock finns en möjlighet att den flygbildstolkning som gjorts inte har kunnat lokalisera mindre dammar på t ex villatomter som kan fungera som livsmiljö för framförallt den mindre vattensalamandern. Om så är fallet kan delar av inventeringsområdet fungera som landmiljö/övervintringsområde för arten.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
2	Vattensalamanderns ekologi	3
2.1	Mindre vattensalamander	3
2.2	Större vattensalamander	3
2.3	Arternas känslighet för förändring	5
3	Genomförd NVI.....	5
3.1	Allmän beskrivning av inventeringsområdet.....	5
3.2	Livsmiljöer för vattensalamandrar inom området för genomförd NVI	6
4	Slutsats	9

1 Bakgrund

Falköpings kommun undersöker möjligheten att exploatera ett område i Falköpings centralort. Området är cirka 2,3 ha stort och består av ett nedlagt kalkbrott samt kringliggande område. Fastigheten ägs av Falköpings kommun. Detaljplanen är överklagad på grund av fynd av vattensalamander (större eller mindre) inom området. Vid den naturvärdesinventering som genomfördes i området i juni 2017 gjordes inga fynd av vattensalamander (EnviroPlanning AB 2017).

EnviroPlanning AB har fått i uppdraget av Falköpings kommun att redogöra för följande avseende större och mindre vattensalamander:

- Beskriva levnadsvillkor, rörelsemönster samt miljöer för övervintring och reproduktion.
- Beskriva arternas känslighet för förändring.
- Beskriva, med utgångspunkt från den NVI som är gjord, om det kan finnas livsmiljöer för vattensalamander inom området.

2 Vattensalamanderns ekologi

I Sverige finns två arter av vattensalamander, större (*Triturus cristatus*) och mindre (*Triturus vulgaris*). Här nedan görs en redovisning av dessa arters ekologi samt känslighet för förändring (källor: Artdatabanken 2020, Länsstyrelsen 2008).

2.1 Mindre vattensalamander

Mindre vattensalamander är i huvudsak ett landlevande djur, men håller sig gärna året runt i närheten av sina lekvatten. Dessa lekvatten kan vara av olika typer och bestå av såväl tillfälliga som permanenta småvatten. Efter övervintringen vandrar djuren i april-maj till lekvattnen där parning och äggläggning sker. Då leken avslutats går de tillbaka upp på land.

Äggen, som läggs ett och ett invirade i vattenvegetationen, kläcks efter 10 till 30 dagar. När salamanderlarverna vuxit till och utvecklats till fullvuxna djur (via metamorfos) påbörjas deras landlevande fas. Detta sker vanligtvis i augusti-september men under varma år redan i juli. Därefter stannar salamandrarna på land och återvänder inte till lekvattnen förrän de är könsmogna, vilket sker vid två till tre års ålder för hanar och tre till fyra år för honor.

Landmiljön/övervintringsområden består av skiftande fuktiga biotoper såsom skogsbryn, skogar och trädgårdar. Arten är nattaktiv och lever av insekter och andra småkryp. På dagen söker den gärna skydd under stenar, stockar, lövhögar eller på andra fuktiga platser. För övervintring krävs frostfria platser såsom i stenrösen, hålör, skrevor och liknande.

2.2 Större vattensalamander

Med undantag från lekperioden lever den större vattensalamandern på land. Djuren håller främst till i fuktig lövdominerad skog men påträffas sällsynt även på öppen mark som t ex i fuktiga hagar med högvuxet gräs eller på vägar under vandring. De söker de sig till murkna trädstammar och stubbar, i smågnagargångar, under mossbeklädda stenar och i blockterräng. Där hittar den också sin föda som består av bl.a. dagmaskar, sniglar och insekter. Individerna är bara aktiva på natten eller varma, regniga dagar.

Större vattensalamandern vandrar inte så långt från sin hemdamm som man tidigare trott. En majoritet av individerna i en population tycks exempelvis vandra endast mellan 10–100 m från det småvatten de reproducerar sig i, detta under förutsättning att lämpliga landmiljöer finns inom detta avstånd. Det finns även uppgifter på att den större vattensalamandern söker sig i en radie av 50–300 m från sina hemområden. Avståndet som individerna vandrar beror till stor del på det omkringliggande landskapets struktur och förekomsten av lämpliga vandringsvägar. Det är inte ovanligt att under denna period hitta individer på vägar, i trädgårdar, på industrimark, i gräsmarker och ibland på andra till synes rätt osannolika platser. Svenska studier har visat att såväl metamorfoserade ungar som vuxna orienterar sig mot till synes lämpliga landmiljöer när de lämnar den akvatiska miljön och går upp på land.

Större vattensalamander blir könsmogen vid 2–4 års ålder. Under dessa första levnadsår tillbringar salamandern på land och söker sig sedan till lekdammen för att para sig.

Djuren förökar sig under våren och försommaren. I södra Sverige inleds vandringen till en lekdamm i april, vanligen under de första regniga nätter då temperaturen håller sig mellan 0–5°C.

Den vanligaste typen av lekvatten är en damm eller ett kärr som ligger i betesmark eller annan öppen mark, men arten förekommer också i bl.a. vattenfyllda grus och sandtag, kalkbrott, skogskärr, diken eller små skogstjärnar. Ett bra småvatten för större vattensalamander har ofta långgrunda stränder och innehåller stora mängder vattenväxter utan att vara igenvuxet. Det har ofta en bra vattenkvalitet; inte för näringsrikt och inte för lågt pH. På grund av larvernans långa utvecklingstid så får vattnet inte vara så grunt att det torkar ut under sommaren. Det är ovanligt att vatten med mindre än 10 meters diameter utnyttjas och minimidjupet understiger sällan 0,5 meter. Det får heller inte innehålla fisk eller kräftor eftersom de kan äta upp både larver och ägg. Dammen bör vara solbelyst eftersom en hög temperatur ger en snabb utveckling av ägg och larver. Därför bör det inte finnas högväxt vegetation på dammens sydsida. På nordsidan kan det däremot vara bra med buskar som ger lä.

Leken når i södra Sverige sin kulmen under slutet av april och första hälften av maj. Honorna lägger omsorgsfullt äggen ett och ett, invikta i skydd av bladen på undervattensväxter. De parar sig kontinuerligt med hanar för att inte begränsas i fortplantningsframgång av brist på spermier, vilket medför att de vuxna djuren är

akvatiska fram till månadsskiftet juni-juli. En hona producerar mellan 200–500 ägg, i genomsnitt omkring 300, under en säsong.

2.3 Arternas känslighet för förändring

Både större och mindre vattensalamandern är känsliga för förändringar i deras livsmiljö, dvs. både den akvatiska lekmiljön och landmiljön för födosök uppehålle och övervintring. Exploatering kan medföra borttagande av småvatten, avverkning av lövskogar och lövbryn, borttagande av block, stenar, stenmurar och stenrösen och död ved. Det kan även finnas störningar i form av förändring av vattenkemin, dvs. övergödning så att lekvattnen växer igen, föroreningar som förgiftar eller pH förändringar. Att dammar och småvatten torkar ut är en annan faktor som starkt bidrar till att arterna försvinner.

3 Genomförd NVI

3.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Det cirka 2,3 ha stora inventeringsområdet utgörs av ett nedlagt kalkbrott samt kringliggande område i centrala Falköping. Området omgärdas av bostadsområden i norr och i väster, Trädgårdsgatan i söder och Hollendergatan i öster. Inom området finns en fastighet som i dagsläget nyttjas av socialförvaltningen. Kalkbrottet var aktivt mellan åren 1923–1947 och spår efter detta syns framförallt på de raka, huggna kalkstensväggarna i områdets södra del samt branta slänter i de norra och mellersta delarna. Under de 70 år som kalkbrottet legat obrukat har området växt igen och består idag huvudsakligen av ung ädellövsskog med dominans av alm, ask, lönn, och sälg. Området är kuperat med branta slänter och flackare delar med tydliga spår efter den tidigare täktverksamheten. Flera platser i området har spår av uttag och upplag av jordmassor. I nordost finns en platå med en torräng och i sydost nedanför kalkstenskanten finns ett öppet lite fuktigare område, delvis med trivial högrtsflora men även med inslag av kalkkrävande arter som orkidén korallrot och vitpyrola. Området korsas av några få diffusa stigar i de lite öppnare partierna mellan branter och flackare delar. Kalkstenskanten i söder är påverkad av graffiti och här är även ganska skräpigt. I norra delen vid torrängen finns spår av ett jordupplag och i den nordvästra delen stora upplag av trädgårdsavfall. Markskiktet i

de mer skuggiga skogspartierna är till stora delar täckt av kirskaål samt av parksallat. Området är fattig på död ved och det finns sparsamt med block och skrymslen.

3.2 Livsmiljöer för vattensalamandrar inom området för genomförd NVI

Vid naturvärdesinventeringen som genomfördes 2017 noterades inte någon vattensamling, damm eller annat småvatten inom inventeringsområdet som skulle kunna vara lämplig för vattensalamander (EnviroPlanning AB 2017). Det visar att inventeringsområdet inte hyser någon reproduktionslokal för varken större eller mindre vattensalamander.

En sökning i artportalen för inventeringsområdet 2020-09-06 visade att inga fynd av groddjur har rapporterats in i mellan åren 2000–2020 (Artportalen 2020). En sökning för hela Falköpings tätort för åren 2000–2020 visade fynd av mindre vattensalamander i en damm i maj 2010 på cirka 2 km avstånd från inventeringsområdet, samt en större vattensalamander födosökande vid vägen i augusti 2015 på cirka 1,5 km avstånd från inventeringsområdet. Finns det lekvatten på dessa avstånd bör man även ta i beaktande att detta är en urban miljö med många vägar och järnvägar som ska passeras. Sannolikheten för att vattensalamandrar har spridit sig från dessa områden till kalkbrottet är mycket liten.

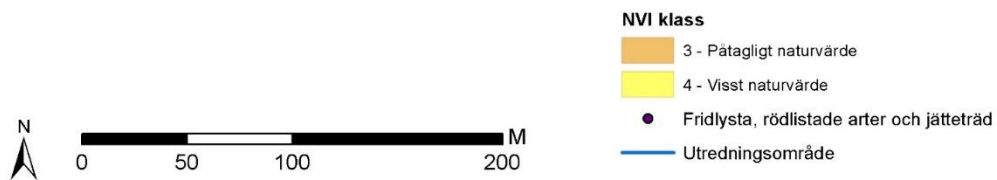
En översiktlig flygbildstolkning över området visar inte att det finns någon tydlig vattensamling i inventeringsområdets närhet, dock är det svårt att upptäcka mindre dammar på t ex angränsande villatomter. De närmsta dammarna till kalkbrottet som kan identifieras via flygbilder finns på cirka 1 km avstånd, vilket är i utkanten eller utanför Falköpings centralort. De centrala delarna av Falköping kan därför inte anses som en trolig reproduktionsmiljö för varken större eller mindre vattensalamander.

Om det ändå finns någon oupptäckt mindre vattensamling i inventeringsområdets närhet, på ett avstånd av högst 100 meter som kan vara lämplig för mindre vattensalamander, (i valet av livsmiljö förekommer den mindre vattensalamandern allmänt i småvatten av många olika typer, medan den större vattensalamandern förekommer mer restriktivt i särskilt gynnsamma miljöer) kan delar av inventeringsområdet fungera som landmiljö/övervintringslokal för denna art. Ingen del av området är dock optimal men här nedan görs en beskrivning av tre möjliga alternativa områden:

Naturvärdesobjekt 2, se figur 1. Ädellövskog med skuggat markskikt, på sina ställen tämligen fattig på markflora och död ved. Sly förekommer samt skrymslen med bland annat stenar och block vid kalkbrottskanten.

Naturvärdesobjekt 3, se figur 1. En något fuktigare biotop observerades i den södra delen av området i trakten för det tidigare kalkbrottet. Naturtypen där är ”igenväxningsmark” och biotopen ”trädbevuxen äng/ruderatmark”. Markskiktet är delvis fuktigt med inslag av mossor och kärlväxter, buskar och träd. Död ved saknades men inslag av stenblock i rasbranterna har noterats.

Naturvärdesobjekt 5, se figur 1. En blandädellövskog som upptar stora delar av det före detta kalkbrottet i den nordvästra delen av utredningsområdet. Fältskiktet i skogen är kraftigt igenväxt av kirskål, parksallat och sly av framförallt ask och lönn. I det nordvästra hörnet av objektet, nära villaområdet, finns stora högar med trädgårdsavfall (möjligt att dessa kan gynna övervintring av vattensalamander). Objektet är kuperat, troligen av rester från kalkbrottstiden. Det förekommer rasbranter, blottad jord och stensamlingar här och där vilket ger variation. Död ved saknas.

Figur 1. Karta med naturvärdesobjekt samt fridlysta och rödlistade arter samt jätteträd inom inventeringsområdet (EnviroPlanning AB 2017).

4 Slutsats

Den naturvärdesinventering som genomfördes 2017 i det före detta kalkbrottet i Falköpings centrala delar, visar att området inte hyser någon reproduktionslokal för varken större eller mindre vattensalamander. Finns det vattensamlingar i närområdet till inventeringsområdet, t ex anlagda dammar i villaträdgårdar, kan det finnas en möjlighet att dessa hyser den mindre vattensalamandern. Delar av inventeringsområdet kan då fungera som landmiljö och övervintringsområde för arten.

Referenser

Artdatabanken (2020). Artfakta SLU Artdatabanken.

<https://artfakta.se/artbestamning>

EnviroPlanning AB (2017). *Rapport Naturvärdesinventering i fd kalkbrott i Falköping, Falköpings kommun*. 2017-06-30

Länsstyrelsen (2008). *Större vattensalamander, småvattens hotade drake*.

Länsstyrelsen i Örebro län: 2008:12

Granskningsutlåtande

Detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet

Falköpings kommun

Hur granskningen har bedrivits

Rubricerat planförslag har enligt 5 kap 18 § Plan- och bygglagen (PBL) varit utställt för offentlig granskning på Falköpings bibliotek och Falköpings stadshus och Falköpings kommuns webbplats under tiden 2019-03-04 till och med 2019-03-24.

Den formella granskningen har föregåtts av samråd enligt 5 kap 18 § PBL under tiden 2018-10-02 till och med 2018-10-30.

Kända sakägare och myndigheter som har ett väsentligt intresse av detaljplanen har beretts tillfälle till samråd. Framförda synpunkter har redovisats i separat samrådsredogörelse.

En underrättelse med information om granskningsförslaget, var det finns tillgängligt och förutsättningarna för att lämna synpunkter har anslagits på kommunens anslagstavla. Underrättelsen har också skickats till kända sakägare, organisationer och berörda myndigheter.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under granskningstiden:

Remissinstans	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen		X
Lantmäteriet		X
Västrafik		X
Miljönämnden Östra Skaraborg		X
Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)		X
Falköpings Energi (FEAB)	X	
Moderaterna i Falköping		X
Centerpartiet i Falköping	X	
Sverigedemokraterna		X
Privatperson5-12		X
Privatperson 14-15		X
Privatperson 21-24		X
Privatperson 31-35		X
Privatperson 38		X
Privatperson 44-46		X

Privatpersoner som även yttrat sig i samrådet har fått samma nummer som i samrådsredogörelsen. Privatpersoner som endast yttrat sig i granskningen har fått eget nummer.

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil samt bifogas som bilagor. Länsstyrelsens yttrande återges i sin helhet. Yttranden utan erinran har inte kommenterats utan finns endast som bilaga.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4), mellankommunal samordning blir olämplig, miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten), strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap), bebyggelse blir olämplig för människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion)

Synpunkter på granskningshandlingen i övrigt

Det är positivt att kommunen har hörsammat Länsstyrelsens råd att bevara kalkbrottets väggar i syfte att bibehålla förståelsen och läsbarheten av det tidigare brottet. Planbestämmelserna reglerar bevarande av del av väggarna. Det hade dock varit önskvärt om större delar av brottet kunde bevaras och/eller illustreras i terrängen på lämpligt sätt. Då skulle förståelsen för brottets befintliga utbredning och form bli tydligare.

Arbetsnamnet verkar i dagsläget vara Platåskolan. Val av namn på skolan kunde med fördel väljas för att knyta an till kalkbrottet på ett tydligare sätt.

Kommentar: Det har inte setts som nödvändigt att mer av kalkbrottet än de huggna stenväggarna bevaras med planbestämmelse då det främst handlar om slänter ned och inte de mer karaktäriserande huggna stenväggarna. Namnet Platåskolan är redan bestämt.

Lantmäteriet

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras.

1. Det är oklart om kommunen ska ansvara för gång- och cykelvägen eller om tillgängligheten för allmänheten ska lösas med servitut. Om avsikten är att kommunen ska ansvara för anläggande och skötsel, så borde därför ett övervägande ske att istället för att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som x-område, planlägga det som allmän plats.

Kommentar: Som framgår i planbeskrivningen ska kommunen ansvara för anläggande och skötsel av gång- och cykelvägarna inom x-områden och så sker eftersom servitut kan bildas till förmån för den kommunala fastigheten Gamla stan 2:26 om kommunen i framtiden avyttrar skolfastigheten. Detta framgår också i tabellen över fastighetskonsekvenser under kapitel 4.2 Fastighetsfrågor på sidan 44 i planbeskrivningen. I planbeskrivningen förtydligas att gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.

Delar av planen som bör förbättras

2. Det anges inte något om vem som initierar den fastighetsbildning som behövs för genomförandet av detaljplanen.

Kommentar: Det förtydligas i planbeskrivningen att kommunen initierar fastighetsbildningen.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

3. Lantmäteriet uppmärksamma att begreppet reglering inte används när en ny fastighet bildas utan föreslår att begreppet avstyckning används för att förtydliga.

Kommentar: Det förtydligas i planbeskrivningen att avstyckning sker för bildande av ny fastighet.

Västtrafik

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

1. Inga ytterligare synpunkter på detaljplanen förutom att det är viktigt att kollektivtrafikens framkomlighet förbättras och prioriteras i den planerade cirkulationsplatsen, i nuvarande korsning Trädgårdsgatan/Hollendergatan.

Kommentar: Detta blir en fråga för samhällsbyggnadsförvaltningen vid ett genomförande av detaljplanen när den fått laga kraft. Yttrandet har skickats till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Miljönämnden Östra Skaraborg

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

1. Det är positivt att förslaget reviderats så att möjliga friytor ökat något till cirka 16 m² per elev, men det är fortfarande knappt hälften av vad Boverket rekommenderar. Det är vidare positivt att ambitionerna för att skapa högkvalitativa friytor är höga. Men för att uppnå målen måste det finnas kvantitativa förutsättningar för detta.

Kommentar: 16 kvadratmeter per elev är inte knappt hälften av Boverkets rekommendation, det är något över hälften som är 15 kvadratmeter. Boverket rekommenderar också att friytan ska överstiga minst 3 000 kvadratmeter vilket utan problem kommer kunna överskridas. Utöver friytan som kan iordningställas på fastigheten kan delar av Odenområdet också nyttjas. Det kan också tilläggas att eleverna på grund av schemaläggning troligtvis inte kommer nyttja friytorna samtidigt. Det bedöms inte rimligt att en friyta på 33 000 kvadratmeter ska säkerställas. Det är kommunen som beslutar vad som är tillräckligt stor friyta och om målet med kvalitativ friyta uppnåtts.

2. Av planbeskrivningen framgår det att dagvatten från planområdet kan tas om hand genom avrinning mot kalkbrottets botten. Det framgår även att jordlagret är tunt i botten av kalkbrottet. Det innebär att dagvatten kan nå grundvattenförekomsten Falköping kalksten efter en mycket kort uppehållstid. Det kan därför finnas anledning att fördröja dagvatten från till exempel parkeringsytor för att förhindra att föroreningar når vattenförekomsten. Andra åtgärder som beskrivs, som till exempel bortförsling av fyllnadsmassor, kan ha en positiv inverkan på grundvattenförekomsten. Detta behöver framgå tydligare av planbeskrivningen.

Kommentar: Hantering av dagvatten från parkeringar i kommunen regleras i dagvattenstrategi, det betyder att det måste beaktas vid genomförandet. Detta framgår i planbeskrivningen. Planbeskrivningen kompletteras med en eventuell positiv inverkan på grundvattenförekomsten av borttagande av fyllnadsmassor.

3. I beskrivningen har miljö kvalitetsnormerna för Falköping–Skövde förväxlats med miljö kvalitetsnormerna för Falköping kalksten.

Kommentar: Detta ändras i planbeskrivningen.

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg

I sitt yttrande har följande angetts:

1. Ett antal punkter som behöver beaktas för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifterna.

Kommentar: Punkterna berör inte utformningen av detaljplanen utan först vid ett genomförande av den. Yttrandet skickas därför till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Falköpings Energi

Ingen erinran.

Moderaterna i Falköpings Kommun

I sitt yttrande har följande synpunkter angetts:

1. Frågan om en stängning av Vävgatan för genomfartstrafik är fortsatt viktigt även om gatan inte ingår i planområdet. Ett genomförande av planförslaget kan medföra en ökad trafikbelastning då den ansluter till Marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade. Samhällsbyggnadsförvaltningen bör därför ta med denna fråga i framtiden.

Kommentar: Synpunkten vidarebefordras till samhällsbyggnadsförvaltningen.

2. I detaljplaneförslaget är Odenområdet utpekade som tilltänkt parkeringsyta samt att endast ett fåtal parkeringar byggs i anslutning till skolan. Distan-

sen mellan skolan och parkeringsytan är olika dokumenterad, men det rör sig om cirka 350 till 450 meter beroende på mätning. Då distansen är lång-befaras närliggande områden och gator nyttjas som parkering.

Kommentar: Enligt parkeringspolicy och parkeringsnorm, fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107, ska avståndet till parkeringsplatser mätas som en radie kring planområdet. Enligt samma policy får det vara 300 meter till parkeringsplatser för skolverksamhet och parkeringsplatser utanför fastigheten får samnyttjas. I planbeskrivningen föreslås Odenområdets parkeringsplatser användas som personalparkering eftersom den ligger inom 300 meters radie från planområdet. Hur och var parkeringsplatser anordnas i slutändan avgörs i bygglovsskedet men i planförslaget beskrivs att det går att ordna parkeringsplatser till verksamma och besökare.

3. Moderaterna anser att principen om att verksamheter ska ta ansvar för parkeringsmöjligheter inte uppfylls till fullo. Vid annan byggnation ställer vi som kommun krav på att det ska finnas tillräckligt med parkeringar i anslutning till byggnaden för att begränsa inverkan på närliggande områden.

Kommentar: Enligt parkeringspolicy och parkeringsnormen kan verksamheter hänvisa till parkeringsplats på annan fastighet om det inte är en allmän parkering. I detta fallet tillhör parkeringsplatserna Odenområdet som är kvartersmark och alltså inte en allmän parkeringsplats.

4. Moderaterna är positiva till att byggnadens höjd har sänkts från samrådsförslaget men ser att det kommer ställas höga krav på utformning av byggnaden. Det är särskilt viktigt att byggnaden kan innehålla flera hemvister så att skolan inte upplevs som allt för stor och bibehåller den känslan av lugn och gemytlighet som en mindre skolan gör. Det är också viktigt med trygghetsaspekten i planeringen, både inomhus och utomhusmiljön ska inte upplevas som otrygga eller skapa andra typer av problem.

Kommentar: Byggnadens-, utemiljö- och skolverksamhetens utformning avgörs av Tekniska nämnden och Barn- och utbildningsnämnden och inte i en detaljplan.

Centerpartiet i Falköping

Ingen erinran.

Sverigedemokraterna i Falköping

Efter samrådet ändrades till lägre byggnadshöjd, men den är fortfarande för hög för en byggnad i den här miljön. Det är ett gemytligt område, som är präglad av småhus och radhus. Oavsett vilken byggnad som kommer att byggas på platsen borde en tilltalande stadsmiljö värnas och småskaligheten i denna delen av Falköping bevaras. Det har inte heller visats något fotomontage av den tilltänkta byggnaden. Den skulle avslöja orimligheten av den höga byggnadshöjden.

Kommentar: Verksamheterna norr om planområdet har också stor byggnadsarea och därmed är förslaget inte helt främmande i området. Den förändrade stadsbilden accepteras för att möjliggöra för en tillräckligt stor byggnad och skolgård nära centrum. En bebyggelse enligt planen förtätar staden och knyter samman omgivande bebyggelse med centrum. Området tillgängliggörs och har potential att bli en plats för såväl skolverksamheten och närboende som resterande allmänhet. Den föreslagna höjdregeringen accepteras också för att möjliggöra för en skolbyggnad för 1100 elever samtidigt som friytan beaktas. En skola som inte byggs på höjden skulle ta mycket större markytor i anspråk. De breda gatorna och avstånden till befintlig bebyggelse minskar också upplevelsen av påverkan på stadsbilden även om avståndet till bebyggelsen tillåts minska enligt förslaget. För byggnadens höjd i jämförelse till befintlig bebyggelse hänvisas i planbeskrivningen till bilagade sektioner bland illustrationerna.

Kenneth Jacobsson & Anette Jacobsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Varför ska trafiken ledas in på marknadsgatan när man har Hollendergatan som en matarled i stan? Det kommer, vad ni än säger, innebära mer buller och avgaser eftersom det verkar som alla varuleveranser sker den vägen och även många föräldrar som lämnar sina barn. Vi har redan trafik till bowlinghallen, gymmet och Willys. Sedan tillkommer ju de lärare som ska parkera på de parkeringsplatser som skolan ska ha.

Kommentar: Detaljplaneförslaget anger inte att trafiken till skolan kommer att ledas in på någon specifik plats. Planbeskrivningen föreslår dock att skolområdet kan angöras via Marknadsgatan men det finns inget som hindrar att skolan angörs på något annat sätt eller på två eller flera sätt. Trafikbullerutredningen visar att de maximala ljudnivåerna idag överstigs längs Marknadsgatan. Trafikbuller har beräknats både för att all trafik angör via Marknadsgatan och ett förslag mer i linje med illustrationsplanen, där besökstrafiken leds in på två ställen. Bullerutredningen visar att båda förslagen är inom Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalenta ljudnivåer och att de maximala ljudnivåerna inte försämras. Alltså bidrar inte ett genomförande av planen till att riktlinjerna överskrids. Risken för överskridande av miljökvalitetsnormerna för luft i Falköpings kommun bedöms som låg. Mätningar av luftkvaliteten i Falköping visar att kväveoxidhalterna är låga. Trafikökningen som planförslaget medger anses inte vara så stor att den kommer orsaka dålig luft.

2. Skuggningen är fortfarande ett problem. Man ska ha 5 timmars sol mellan vårdagsjämning och höstdagsjämning enligt eran undersökning. Vad gäller övrig tid på året? Det är ju då man märker av skuggningen mest. Det är ju väldigt viktigt med sol för människans välmående då kroppen tar upp D-vitamin som man behöver.

Kommentar: Minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 på höst och vårdagsjämning är en rekommendation från en skrift som Boverket publicerade 1991 som skulle kunna ge en fingervisning om det skuggas för mycket, det är alltså ingen lag riktlinje som måste följas. Skuggning på övrig tid på året redovisas i skuggstudien, exempelvis ungefär vid sommar- och vintersolstånd. Det ska också tilläggas att skuggningspåverkan beskrivs från det att tomten påverkas, inte bostadshusen.

3. Det blir problem med mycket bilar och en stor risk att Vägatan blir en parkeringsplats. När Pingstkyrkan fick tillåtelse att bygga där gamla Ford låg resulterade det i att parkeringsplatserna inte räcker till på långa vägar.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Annette & Magnus Ekstrand.

4. Området är fortfarande för litet för att eleverna ska kunna få det utrymme de behöver.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljösamverkan Östra Skaraborg.

5. Privatpersonen föreslår en annan lösning som bygger på att särskoledelen av gymnasieskolan flyttas till befintliga lokaler i planområdet för att sedan bygga upp skolan vid gymnasieområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Ing-Marie Eklund & Elof Eklund.

6. Då en del av träden kommer försvinna påverkar detta fågellivet. Det verkar också som att det bor bin i kalkbrottet och försvinner de påverkar det frukt-träd och blommor.

Kommentar: Det är ett antal träd, buskage och en torräng som kan komma att påverkas vid ett genomförande av planen. Det har dock ansetts vara en rimlig avvägning för att möjliggöra byggnationen av en skola som anses vara ett betydande allmänt intresse. Det påträffades inte några bin boende i planområdet vid naturvärdesinventeringen.

7. Då kommunens mark inte räcker till har mark förvärvats av Tillskäraren 3. Hur stor är kostnaden för det?

Kommentar: Det framgår i planbeskrivningen att mark har förvärvats av Tillskäraren 3 för 375 000 kr.

8. Undrar om det hade gått igenom om en privat aktör hade velat bygga skolan med tanke på alla protester.

Kommentar: Det finns ingenting i planförslaget som förhindrar att en privat aktör bygger skolan eller tar över driften av skolan i framtiden. Det är en eventualitet som måste beaktas i planarbetet och planarbetet är inte beroende av vem som äger fastigheten eller vilken aktör som bygger skolan.

Kjell Helander & Anita Helander

Skolan borde inte byggas vid gamla kalkbrottet utan föreslår istället byggnation på konstgräsplanerna vid gymnasiet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Svante Gustafsson & Frida Tregub.

Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Ytan är för liten för bebyggelsen.

Kommentar: Enligt planförslaget anses platsen vara lämplig för ändamålet och bedöms därmed inte vara för liten. Platsens slutgiltiga lämplighet avgörs när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

2. Parkeringsplatser saknas.

Kommentar: Det finns plats för både parkering och friytor på fastigheten men för att friytorna ska få vara så stora som möjligt rekommenderas att lärare i så stor utsträckning som möjligt hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser vilket är i enlighet med parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107. Hur många parkeringsplatser som skapas på skolfastigheten avgörs vid bygglovsskedet.

3. Trafiken och bullret ökar.

Kommentar: Det stämmer att trafiken kommer att öka något som en följd av ett genomförande av detaljplanen och därmed också bullernivåerna. Men som beskrivs i trafikbullerutredningen kommer inte ett genomförande av detaljplanen att medföra att bullernivåerna överstiger naturvårdsverkets riktvärden för trafikbuller vid bostäder.

4. Ventilationsanläggningar väsnas och som granne till Parker och billakeringen fruktar vi att situationen blir ännu värre, särskilt med anläggning på taket.

Kommentar: Ifall det blir ventilationsanläggningar på taket avgörs inte i detaljplanskedet utan först vid bygglovsskedet, när detaljplanen fått laga kraft. Skulle det bli ventilationsanläggningar på taket och de orsakar buller finns riktlinjer som ska följas och orsakar bullret besvär ska Miljösamverkan Östra Skaraborg kontaktas.

5. Flytten av Hollendergatan medför buller för oss som bor utmed gatan. Ett bullerskydd förfular hela området och tar inte bort ljudet tillräckligt för den ökade trafiken.

Kommentar: Flytten av Hollendergatan medför en något ökad bullernivå men inte att riktvärden för trafikbuller överskrids, på grund av bullerskyddet. Hur bullerskyddet utformas är inte bestämt i detaljplanen, mer än att det ska vara minst 1,5 meter över angränsade gatumark och minst 180 meter långt. Det kan alltså både bli högre och längre. Huruvida ett bullerskydd förfular ett område beror på dess utformning men är i slutändan något subjektivt.

6. Det stora bygget passar inte in i omgivningen.

Kommentar: Detaljplanen anger inte hur en framtida byggnad kommer utformas utan reglerar endast ramarna för bebyggelsen. En annan bedömning har gjorts eftersom närområdet delvis präglas av stora verksamhetsbyggnader. Att bebyggelse inom planområdet föreslås få uppföras högre än omkringliggande byggnader och den förändrade stadsbilden det medför accepteras för att möjliggöra för en tillräckligt stor byggnad och skolgård. En bebyggelse enligt planen är också en förtätning av staden som knyter samman omgivande bebyggelse med centrum. Riksintresse för kulturmiljön påverkas inte påtagligt av ett genomförande av planförslaget. Planförslaget bedöms som lämpligt för platsen.

7. Privatpersonerna hänvisar till en skrivelse som lämnades i oktober 2018 under samrådet.

Kommentar: Se kommentarerna till synpunkterna av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson i samrådsredogörelsen.

Ing-Marie Eklund & Elof Eklund

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Vad är det för fel på utkanten av staden?

Kommentar: Genom detaljplaneprocessen prövas en plats lämplighet för ett ändamål, alltså är inte valet av plats en fråga som behandlas. Kommunfullmäktige tog beslut den 25 september 2017 § 96 om att pröva denna platsens lämplighet genom detaljplaneprocessen. Att fråga om det beslutet skulle vara odemokratiskt. Vid förtätning av staden kan befintlig infrastruktur användas istället för att jungfrulig mark ska tas i anspråk och ny infrastruktur anläggas. En förtätning kan också innebära större kundunderlag för butiker och kollektivtrafiken.

2. Är det lämpligt med 1100 elever i samma ålder på samma plats?

Kommentar: Hur skolbyggnaden utformas inom de ramar som detaljplanen, om den får laga kraft, reglerar vet ingen idag. Inte heller exakt hur skolan kommer att forma verksamheten i den bebyggelsen. Detta avgörs under bygglovsskedet av tekniska nämnden och barn- och utbildningsnämnden. I planprocessen avgörs vad som är möjligt och om ändamålet, i detta fall skola, är lämpligt.

3. Är radonhalten kontrollerad?

Kommentar: Området har klassats som normalradonmark och enligt den geotekniska utredningen som genomförts rekommenderas att byggnader utförs radonskyddade. Därför har också det också reglerats i förslaget till detaljplan att byggnader ska uppföras med radonsäker grund.

4. Trafikmässigt blir det en väldig påfrestning i området. Trafiken är stor som den är nu.

Kommentar: Trafiken kommer att öka något i samband med ett genomförande av detaljplanen. Trafikutredningen visar att det i dagsläget är en medelfördröjning per fordon i den mest trafikerade perioden strax under 10 sekunder för biltrafik och strax över 40 sekunder för kollektivtrafik. Både Hollendergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för höga trafikflöden men trafikmiljön kan bli bättre med en cirkulationsplats i korsningen mellan Trädgårdsgatan – Hollendergatan.

5. Det kvittar hur mycket man klagar, vi har ju ingen talan som medborgare i staden.

Kommentar: Vid all planläggning finns motstående intressen, såväl enskilda som allmänna. Det innebär att det alltid måste göras avvägningar mellan dem och att inte alla kan tillgodoses. Planprocessen är reglerad i plan- och bygglagen och ställer bland annat krav på att myndigheter och närboende ska samrådas med om planförslaget. Det innebär möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. I en planprocess hörs myndigheter och närboende två gånger, dels vid samrådet och dels vid granskning. Vid båda tillfällena har de möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Skulle det vara så att synpunkten inte tillgodoses har närboende som lämnat skriftligt yttrande innan granskningstidens slut möjlighet att överklaga ett beslut om att anta detaljplaneförslaget till Mark- och miljödomstolen. I denna planprocess har kommunen frivilligt arrangerat två möten med närboende med syfte att informera, svara på frågor och lyssna till synpunkter. Planförslaget ändrades från samrådet till granskningen delvis eftersom synpunkter lämnades.

6. Privatpersonerna hänvisar till ett antal artiklar i Falköpings Tidning.

Kommentar: Artiklarna berör inte frågor som rör detaljplanen eller dess utformning. Artiklar och insändare hanteras inte heller som formella synpunkter i planprocessen.

Magnus Blomgren

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Eftersom den tänkta byggnaden inte har någon fasadritning vill privatpersonen att insiktsskydd i form av växtlighet eller liknande uppförs för att minska effekt av buller och bebyggelsens närhet.

Kommentar: Det finns ingen fasadritning eftersom detaljplaneförslaget inte avgör hur byggnaden utformas utan endast utgör det ramverket som bebyggelsen på platsen måste förhålla sig till. Alltså avgörs byggnationens gestaltning först när detaljplaneförslaget fått laga kraft. Närmaste möjliga bebyggelse kan uppföras cirka 35 meter från fastighetsgräns i ett område med kryssmark där mindre byggnader får uppföras. En skolbyggnad kan som närmast uppföras cirka 50 meter från fastighetsgräns. Skolgårdens utformning, och därmed eventuellt uppförande av insiktsskydd, är inte heller något som regleras i detaljplaneförslaget utan fastslås först därefter. Önskemålet om insiktsskydd i form av växtlighet eller liknande vidarebefordras till ansvariga för utformningen av skolgården.

2. Trafiken ökar centralt vilket är negativt ur miljösynpunkt för en växande stad.

Kommentar: Trafiken kommer troligtvis öka något men det centrala läget och en förtätning av staden bedöms också uppmuntra fler att gå, cykla eller åka kollektivt på ett annat sätt än en etablering i utkanten av staden. Etableringen innebär också att en stor arbetsplats lokaliseras nära centrum vilket kan gynna centrumhandeln. Förtätningen kan också innebära större kundunderlag för kollektivtrafiken.

3. Privatpersonen hänvisar till synpunkter lämnade i samrådsskedet i oktober 2018.

Kommentar: Se kommentarer till synpunkter av Magnus Blomgren i samrådsredogörelsen.

Svante Gustafsson & Frida Tregub
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Skolan blir för stor med 1100 elever på flera våningsplan blir inte bra.

Kommentar: Detta är inte en fråga för detaljplanen.

2. Skolan är placerad helt fel, bör inte ligga mitt i bostadsområden.

Kommentar: Att denna platsens lämplighet för skola ska undersökas genom detaljplan är redan beslutat av kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96. Skolor placeras ofta i nära anslutning till bostadsområden. Planen angränsar också till ett verksamhetsområde.

3. Fortfarande inte seriös lösning för de beräknade 383 parkeringarna.

Kommentar: Som framgår i planbeskrivningen i granskningshandlingarna behövs cirka 300 parkeringsplatser. Ungefär 150 av dessa kan återfinnas på Odenområde medan resterande kan skapas på fastigheten antingen genom vanliga parkeringsplatser eller genom hämta- och lämna zoner. Parkeringsplatser ska ordnas i linje med antagen parkeringspolicy och parkeringsnorm.

4. Skolan kommer ytterligare belasta den redan högt belastade Holländergatan där det redan idag är svårt att komma ut/fram.

Kommentar: Trafiken kommer öka något men både Holländergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för sådana höga trafikflöden. Kapaciteten kommer öka ytterligare något om en cirkulationsplats skapas i korsningen mellan Trädgårdsgatan och Holländergatan.

Uno Hermansson & Elisabeth Hermansson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Det blir för trångt för eleverna och inte utrymme för en skolgård.

Kommentar: I granskningsförslaget framgår det i planbeskrivningen att en friyta om ungefär 16 kvadratmeter per elev kan skapas, cirka 17 600 kvadratmeter. Hur inomhusmiljön utformas avgörs efter planprocessen av samhällsbyggnadsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i bygglovsprocessen.

2. Det blir långt för personalen att bära skolmaterial i ur och skur.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Moderaterna i Falköpings kommun.

3. Det blir än mer kaotiskt i trafiken i ett område där det redan nu är trångt och rörigt med bilar, bussar, mopeder, cyklister och gångtrafikanter på morgon och eftermiddag/kväll.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 4 av Svante Gustafsson & Frida Tregub. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för hur gatuområdena utformas först om detaljplanen får laga kraft.

4. Boende på Fagerängsgatan får denna jättekoloss till byggnad, västerut, precis framför husen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 och 7 av Annette & Magnus Ekstrand.

5. Fagerängsgatan riskerar att bli full av parkerade bilar, då det blir närmast för personal och föräldrar. Redan nu är det många som parkerar när det hålls stora föreläsningar och samlingar i Pingstkyrkan och Second Hand.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Annette & Magnus Ekstrand.

6. Det är inte rätt plats för en skola av den storleken varken för elever, personal eller de boende i närområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 9 av Annette & Magnus Ekstrand.

Daniel Johansson, Charlotta Klasson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Skolan bör ej byggas på denna tomt.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Ing-Marie Eklund & Elof Eklund.

2. Förflyttning av Hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.

Kommentar: Förflyttningen av Hollendergatan kommer inte i sig att medföra ökad trafik men ett genomförande av planförslaget ökar trafiken något. Med ökad trafik följer också ökat trafikbuller. Med det bullerskydd som föreslås, i enlighet med trafikbullerutredningen, kommer trafikbullernivåerna vara inom Naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse.

3. Privatpersonens fastighet kommer skuggas för mycket.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 8 av Annette & Magnus Ekstrand.

4. Skolfastigheten är för liten för utevistelse för barnen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson.

5. Bullrig trafikmiljö för barnen.

Kommentar: Vid ett visst genomförande av planförslaget utsätts vissa delar av skolgården för högt buller från exempelvis busshållplatser. På stora delar av skolgården kan en god ljudmiljö uppnås och det rekommenderas i planbeskrivningen att skolbyggnaden placeras på ett sådant sätt att bullret skärmas av eller att bullerskydd uppförs. Hur detta genomförs avgörs i bygglovsskedet. Trafikmiljön påverkas av hur många som väljer att hämta och lämna barn, om fler barn cyklar eller går till skolan blir trafikmiljön bättre. Att bullerkraven följs ses slutligen över innan byggnaden får tas i anspråk, då finns även en detaljstuderad byggnad och utformning av skolgård.

6. Parkeringskaos förväntas på Fagerängsgatan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Annette & Magnus Ekstrand.

7. Som förälder till barn som kommer gå på skolan känns det skrämmande att i stor sett samtliga allmänna råd från Boverket inte kan tillgodoses med detta planförslag. Det finns gott om exempel i grannkommuner med stora skolor som det inte går så bra med.

Kommentar: Det är oklart vilka av Boverkets allmänna råd som hänvisas till men det antas vara boverkets allmänna råd (2015:1) om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet. Där specificerar inte någon yta per elev eller total yta som en friyta bör vara. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljösamverkan Östra Skaraborg. Det är inte en fråga för detaljplanen att avgöra om det är bra eller dåligt med en stora skolor. Kommunfullmäktige beslutad den 27 mars 2017 § 33 om hur skolorganisationen ska se ut.

Lennart Bandh, Gunnel Bandh, Birgith Johansson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Den befintliga bullervallen som finns vid korsningen Hollendergatan/Trädgårdsgatan skyddar inte bara mot buller utan även störande ljus. Vallen är högre än det föreslagna bullerskyddet i plankartan som är 1,5 meter högt. Bullervallen i förslaget bör därför vara högre.

Kommentar: Planförslaget reglerar inte att det kommer vara en vall, utan att det ska uppföras ett bullerskydd av något slag. Planförslaget reglerar inte heller att skyddet ska vara 1,5 meter högt över marken utan minst 1,5 meter över gatunivån. Det regleras också att skyddet ska vara minst 180 meter långt. Skyddet kan alltså bli både högre och längre.

2. Privatpersonerna hänvisar till det yttrandet som de lämnade i samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkter av Lennart Bandh, Gunnel Bandh, Birgith Johansson i samrådsredogörelsen.

Marianne Säll

Privatpersonen hänvisar till yttrande lämnat under samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentarer till synpunkter av Marianne Säll & Stig Säll i samrådsredogörelsen.

Stig Säll

Privatpersonen hänvisar till yttrande lämnat under samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkter av Stig Säll i samrådsredogörelsen.

Lars-Olof Larsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Privatpersonen hänvisar till yttrande lämnat under samrådsskedet.

Kommentar: Se kommentarer till synpunkter av Lars-Olof Larsson & Stig Gustafsson i samrådsredogörelsen.

2. Platsen är till ytan för liten och uppfyller inte de krav som måste ställas.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Annette & Magnus Ekstrand.

3. Enligt det senaste omarbetade detaljplaneförslaget har det getts plats för några parkeringsplatser vilket är bra men tyvärr för få.

Kommentar: Plankartan som är det juridiskt bindande dokumentet preciserar inte var eller hur många parkeringsplatser som skapas inom skolfastigheten. Antalet parkeringsplatser som krävs står i relation till tillåten bruttoarea, byggnadens sammanlagda area. Hur parkeringsmöjligheter tillskapas och var avgörs i bygglovsskedet, alltså efter att planen eventuellt får laga kraft. Det framgår dock i planbeskrivningen att parkering kan ordnas för ett genomförande av planen där byggrätten utnyttjas maximalt, alltså så stor bruttoarea som möjligt.

4. Problematiken vid korsningen Trädgårdsgatan – Hollendergatan kvarstår. Den planerade vändplanen för av och påstigning med anslutning till den föreslagna cirkulationsplatsen måste skrotas. Likaså måste planerad flytt av Hollendergatan närmare Fagerängsgatan utgå.

Kommentar: Hollendergatan och Trädgårdsgatan är utformade för att hantera höga trafikmängder. Kapaciteten kan öka om korsningen görs om till cirkulationsplats. För att möjliggöra en cirkulationsplats måste vägen delvis flyttas. Gatuområdena utformas och ansvaras för av samhällsbyggnadsförvaltningen. Det är alltså möjligt att utforma lösningar som är mer trafiksäkra.

5. Privatpersonen föreslår en egen trafiklösning som bygger på att trafiken leds in på Åslegatan vidare till Marknadsgatan som förlängs till Hollendergatan där den möter Vilhelsbergsgatan. Det betyder att Vilhelsbergsgatans träckning måste ändras något strax innan den möter Marknadsgatan. Marknadsgatan skulle kunna göras enkelriktad. Närmast Bowlinghallen kan parkeringsplatser anläggas. På Hollendergatans västra del kan, utöver befintlig busshållplats göras plats för ytterligare några platser för av och påstigning och motsvarande på östra sidan. Genom att inte flytta Hollendergatan sparas pengar och boende längs Fagerängsgatan behöver inte få ökat buller och avgaser.

Kommentar: Förslaget skulle innebära att gång- cykelvägen längs Hollendergata behöver korsas igen. Det skulle också innebära genomfartstrafik på Marknadsgatan, vilket kanske inte är önskvärt. Förslaget hade inneburit att en cirkulationsplats i korsningen Trädgårdsgatan-Hollendergatan inte kunde genomföras. Det skulle potentiellt innebära stora problem på Odengatan när all körtrafik ska in på Åslegatan.

6. Hur kommunen har tänkt att bevara och förvalta den värdefulla miljö som finns inom planområdet är tyvärr väldigt otydligt. Stor del av miljön kommer att gå förlorad. Detta får inte ske.

Kommentar: En utredning finns bifogad planhandlingarna som tydligt klargör vilka naturvärden som kan komma att skadas vid ett genomförande av detaljplane-förslaget. Detta finns även förklarat i planbeskrivningen. Det framgår också i både plankarta och planbeskrivning att ett jätteträd och den ensidiga allén längs Hol-lendergatan kommer att bevaras. Den värdefulla orkidéarten korallrot skyddas av annan lagstiftning och behöver därför inte skyddas i plan. Även de huggna sten-väggarna i kalkbrottet skyddas i planförslaget. För de naturvärden som kan komma att ta skada har uppförande av en skola på platsen ansetts som viktigare allmänt intresse. I denna avvägning har Länsstyrelsen i samrådet uttryckt att kom-munen har gjort rätt.

7. Även om takhöjden på skolan sänkts till högst 4 våningar kommer den inte att smälta in i området. Hur kommer byggnader västerut att påverkas av skuggor. Vilken hänsyn tas till elever och lärares säkerhet vid exempelvis brand eller andra tillbud?

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr.6 av Annette & Magnus Ekstrand samt kommentar till synpunkt från Sverigedemokraterna i Falköping angående påverkan på stadsbilden. Skuggningspåverkan beskrivs i både skuggstudien och planbeskriv-ningen. Bebyggelsen väster om planområdet påverkas främst på förmiddagar. Ele-vers och lärares säkerhet säkerställs i bygglovsskedet när det finns ritningar för en faktisk byggnad.

8. Privatpersonen har ett antal förslag på alternativa placeringar som bland annat bygger på en utbyggnad av Kinnarpskolan, byggnation kring gymna-siet, byggnation av en mindre skola på föreslagen plats eller byggnation i Tåstorpsparken.

Kommentar: Det är inte aktuellt att pröva någon annan plats för skola eftersom kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96 beslutade att denna platsens lämplighet för skola skulle undersökas genom detaljplaneprocessen.

9. Behovet av nya skolor beror på det stora antal nyanlända som kommit hit, under framförallt 2015. Hur ser det ut när dessa årskullar klarat av sin skolgång? Kommer elevantalet då att minska? Hur ser prognoserna ut? Hur ser svaret ut på dessa frågor?

Kommentar: Det är inte frågor som berör detaljplanen, dess utformning eller dess process. Bakgrunden till denna detaljplan är dock beslutet om ny skolorganisation och beslutet om att pröva denna platsens lämplighet.

Annette & Magnus Ekstrand

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. På många ställen lider skolor av ett ökat antal elever med en yta per elev som därmed blivit för liten. Det är fel beslut att satsa på en skola där ytan redan från början är för liten. Nya skolor ska inte ha mindre yta per elev utan större.

Kommentar: Beslutet om en ändrad skolorganisation togs av kommunfullmäktige den 27 mars 2017 § 33. En del av beslutet var att en högstadieskola skulle placeras i Falköpings tätort. Detta kräver en skola av denna storlek vilket har varit utgångspunkten sedan dess. Beslut om att pröva platsens lämplighet för denna skola togs i kommunfullmäktige den 25 september 2017. Dessa beslut fastslår de förutsättningar som finns för denna planprocess. Se även kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

2. Kommunen verkar ha svårare att tillsätta behöriga lärare i de större skolorna i tätorten, vad talar då för att denna skola kommer vara attraktiv? Finns det något underlag som visar att lärare förordar denna satsning på en stor skola med för liten plats för lärare och elever? Är det så att kommunen inte bryr sig om elevers hälsa och möjligheten att rekrytera lärare?

Kommentar: Detta är inte frågor som behandlas i en detaljplan. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg samt kommentar till synpunkt nr. 1 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson.

3. Ett genomförande av detaljplanen innebär en ökad risk för olyckor. Privatpersonerna menar att det är omöjligt att skapa en säker miljö med så många elever på en så liten yta. Med uppskattningsvis stor gångtrafik mellan skolan och målpunkter som centrum, McDonalds och Odenområdet tillsammans med hög trafik på Hollendergatan och Trädgårdsgatan garanterar att olyckor kommer ske. Förslaget innehåller inte tillräckligt säkra lösningar.

Kommentar: Planförslaget avgör inte hur gatuområden kommer att utformas, detta avgörs av samhällsbyggnadsförvaltningen först efter planprocessen om planen får laga kraft. Det går inte heller att i en detaljplan reglera var människor går eller hur de kör bil.

4. Omgivande bostadskvarter kommer drabbas av skador i ännu okänd omfattning av buller från verksamheten, från den ökande trafiken samt avgas. Trafikbullerutredningen tar inte hänsyn till buller från verksamheten och det går inte att ifrågasätta att det planerade antalet högstadieungdomar kommer bidra till väsentligt ökat buller i området. Detta bör inkluderas i beräkningen av bullernivåerna för förslaget.

Kommentar: Hur buller från den tillkommande trafiken påverkar närboende har redovisats i trafikbullerutredningen och planbeskrivningen. Ifall och hur mycket eleverna kommer bullra är inte något som kan beskrivas, skattas eller regleras i en detaljplan. Ökningen av trafiken är marginell jämfört med den trafik som finns där redan idag därför har mängden ökade utsläpp också bedömts som marginella. Risken för att överskrida miljö kvalitetsnormerna för luft bedöms generellt som låg i Falköping kommun.

5. Lärare hänvisas att parkera på Odenområdets parkering men erfarenhet visar att lärare önskar parkera nära arbetet. I närheten av planområdet finns pingstkyrkan som Barn- och utbildningsförvaltningen använt flera gånger i samband med studiedagar. Vid samtliga av dessa tillfällen har villagator och gräsytor varit fulla av parkerade bilar, trots att Odenområdet då ligger precis lika nära som det blir i förslaget. Alltså föreligger stor risk att det samma sker om skolan byggs enligt förslaget utan egna parkeringsplatser. I förslaget nämns också att skolan och området kan komma att användas för kulturella evenemang, samma problem med parkering riskerar då att inträffa. Hur ska kommunen garantera att villagator och gräsmattor inte används för parkering i framtiden?

Kommentar: Det går inte att i en detaljplan reglera hur människor beter sig, det går bara att visa att det är möjligt att genomföra det som föreslås och att det är lämpligt. Att det inte finns tillräckligt med parkeringsplatser vid Pingstkyrkan är inte en fråga för denna detaljplaneprocess. I planbeskrivningen framgår att parkering för alla kan ordnas i enlighet med kommunens parkeringspolicy och parkeringsnorm.

6. För att kompensera för den otillräckliga ytan planeras bebyggelsen i fyra våningar i ett område som i övrigt har byggnader på max två våningar. Skolan kommer alltså dominera utsikten på ett, för boende, önskat sätt. En byggnad på fyra eller fem våningar på föreslagen plats är inte acceptabel för de boende i området.

Kommentar: Stadsbilden kommer påverkas men det har ansetts som rimligt med tanke på att detaljplanen föreslår en förtätning av staden och eftersom det finns storskalig bebyggelse i närheten av området. Riksintresse för kulturmiljövården påverkas inte heller påtagligt.

7. Skugganalyser formuleras på ett förskönande sätt. Varför beskriver kommunen påverkan på ett sätt som är avsett att vilseleda de berörda.

Kommentar: I yttrandet hänvisas till skuggstudien som var en del av samrådshandlingarna. I yttrandet föreslås en text som inte inkluderar några klockslag utan beskriver skuggningen enbart i ord. Bedömningen har gjorts att en beskrivning med klockslag ger en mer tydlig bild av skuggningen än en beskrivning enbart i ord. Det ska också tilläggas att påverkan beskrivs från det att tomten påverkas, inte bostadshusen.

8. Villaområdet öster om planområdet kommer enligt analysen att förlora i stort sett all kvällsol under sommar och höst.

Kommentar: Skuggstudien visar skuggningseffekten vid all möjlig placering och en maximalt utnyttjad byggrätt i förslaget, alltså kan inte all skuggning inträffa vid ett genomförande. Mellan mars och september kan kvällssolen påverkas av ett genomförande av förslaget för fastigheterna öster om planområdet. Som beskrivs i planbeskrivningen anger boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. På grund av detta, planområdet centrala läge och för att en skola som inte byggs på höjden skulle ta större ytor i anspråk har det anses skuggningen acceptabel. Byggnation av skolan anses också vara av betydande allmänt intresse.

9. Det är nödvändigt att ompröva placering och utformning av ny skola. Alternativa lösningar måste hittas.

Kommentar: Genom detaljplanprocessen prövas en plats lämplighet för ett ändamål, alltså är inte valet av plats en fråga som behandlas. Kommunfullmäktige tog beslut den 25 september 2017 § 96 om att pröva denna platsens lämplighet genom detaljplanprocessen. Att fråga om det beslutet skulle vara odemokratiskt.

Sammanfattande bedömning

Efter granskningen har följande förändringar skett i planhandlingarna.

Planbeskrivningen:

- *Kompletteras en beskrivning av en eventuell positiv inverkan på grundvattenförekomsten av borttagande av fyllnadsmassor.*
- *Ändras så att beskrivningen av grundvattenförekomsterna stämmer.*
- *Det förtydligas att avstyckning sker för bildande av ny fastighet.*
- *Förtydligas med information om att gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras med x-område i plankartan så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida.*
- *Förtydligas med information om att kommunen initierar fastighetsbildningen.*

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslår Stadsbyggnadsavdelningen följande beslut:

- Byggnadsnämnden godkänner granskningsutlåtandet och bemötandet av inkomna yttranden.
- Byggnadsnämnden överlämnar detaljplanen för Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet till kommunfullmäktige för antagande.

Josef Karlsson

Planarkitekt

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsbyggnadsenheten

Emma Ahlgren

Planhandläggare

010- 224 47 14

emma.ahlgren@lansstyrelsen.se

Granskningsyttrande
2019-03-21

Diarienummer
402-9694-2019

Sida
1(2)

Falköpings kommun

stadsbyggnad@falkoping.se

Granskningsyttrande över detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla Kalkbrottet, i Falköpings kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade februari 2019 för samråd enligt 5 kap 22 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap)
- Bebyggelse blir olämplig för människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion)

Synpunkter på granskningshandlingen i övrigt

Det är positivt att kommunen har hörsammat Länsstyrelsens råd att bevara kalkbrottets väggar i syfte att bibehålla förståelsen och läsbarheten av det tidigare brottet. Planbestämmelserna reglerar bevarande av del av väggarna. Det hade dock varit önskvärt om större delar av brottet kunde bevaras och/eller illustreras i terrängen på lämpligt sätt. Då skulle förståelsen för brottets befintliga utbredning och form bli tydligare.

Arbetsnamnet verkar i dagsläget vara Platåskolan. Val av namn på skolan kunde med fördel väljas för att knyta an till kalkbrottet på ett tydligare sätt.

Detta beslut har fattats av planhandläggare Emma Ahlgren. I den slutliga handläggningen har även naturavdelningen, vattenavdelningen och kulturmiljöenheten medverkat.

Emma Ahlgren

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Länsstyrelsen/
Naturavdelningen
Samhällsavdelningen
Vattenavdelningen

YTTRANDE
2019-03-20

Falköpings kommun
stadsbyggnad@falkoping.se

Dnr LM2019/003067

Detaljplan för Gamla Stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet) i Falköpings kommun

Ert ärende: 2017/00094

Vid genomgång av planförslagets granskningshandlingar (daterade 2019-02-01) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Beskrivning av hur x-områden ska genomföras

I planbeskrivningen förekommer otydlighet kring x-områdena i plankartan. På s. 9 framgår "Gång- och cykelvägen som går längs Hollendergatan ingår i kvartersmarken men regleras så att allmänheten har tillgång till den, likaså en del av den nya gång- och cykelvägen längs Trädgårdsgatans norra sida."

På s. 17 under rubriken gång- & cykeltrafik framgår: "Inom plankartans två x-områden kommer kommunen, där så inte redan är fallet, anlägga och sköta gång- och cykelvägar."

På s. 41 Administrativa bestämmelser x framgår: "Med denna bestämmelse regleras markreservat för allmännyttigt ändamål. I den här planen gäller det gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägen som går längs med Hollendergatan inom kvartersmarken för skolan ska bevaras och vara tillgänglig för allmänheten genom ett servitut. Det samma gäller för del norr om Trädgårdsgatan."

Det är oklart om kommunen ska ha ansvar för gång- och cykelvägen eller om tillgängligheten för allmänheten ska lösas med servitut. Om avsikten är att kommunen ska ansvara för anläggande och skötsel, så borde därför ett övervägande ske att istället för att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som x-område, planlägga det som allmän plats.

Sara Borneskär

Lantmäteriet, Fastighetsbildning POSTADRESS: 801 82 Gävle
BESÖKSADRESS: Kinnegatan 21, Lidköping TELEFON: 0771-63 63 63
E-POST lantmateriet@lm.se, INTERNET: www.lantmateriet.se

Delar av planen som bör förbättras

Initiativ till fastighetsbildning

Det anges inte något om vem som initierar den fastighetsbildning som behövs för genomförandet av detaljplanen.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

Fastighetsfrågor, begrepp

I kapitel 4.2 anges bland annat " ... fastighet A bildas genom att cirka 26 000 kvadratmeter regleras från fastigheten Gamla Stan 2:26...." .

Lantmäteriet vill göra er uppmärksamma på att begreppet reglering (fastighetsreglering) innebär att:

- Mark överförs från en fastighet till en fastighet eller samfällighet till en annan sådan enhet
- Andelar i samfälligheter överförs från en fastighet till en annan
- Samfälligheter bildas
- Servitut bildas, ändras eller upphävs, och/eller
- Byggnader eller andra anläggningar som hör till en fastighet överförs till en annan fastighet.

När en ny fastighet bildas används förslagsvis begreppet *avstyckning* för att förtydliga åtgärden.

För Lantmäteriet

Sara Borneskär

Sara Borneskär
förrättningslantmätare

Kopia till:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
vastragotland@lansstyrelsen.se

Från: [Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad](#)
Till: [Jenny Trygg](#)
Kopia: [Josef Karlsson](#)
Ärende: VB: Detaljplan Gamla Stan 2:26 m.fl. - Skola vid gamla kalkbrottet. Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.
Datum: den 21 mars 2019 09:56:16
Bilagor: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Från: Christina Pilemarker [mailto:Christina.Pilemarker@vasttrafik.se]
Skickat: den 21 mars 2019 08:42
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Kopia: Registrator VTM; Irene Andersson
Ämne: Detaljplan Gamla Stan 2:26 m.fl. - Skola vid gamla kalkbrottet. Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.

Hej!

Västtrafik har tagit del av granskningshandlingen för det förslag till detaljplan som Falköpings kommun har upprättat för Gamla Stan 2:26 m.fl. - Skola vid gamla kalkbrottet. Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.

Kommunen har tagit till sig våra tidigare synpunkter och kommer att fortsätta dialogen med Västtrafik vid genomförande av planen.

Vi har inga ytterligare synpunkter på detaljplanen, förutom att det är viktigt att kollektivtrafikens framkomlighet förbättras och prioriteras i den planerade cirkulationsplatsen, i nuvarande korsning Trädgårdsgatan/Hollendergatan.

Till registrator, Västtrafik VTM-1-1426-18

Med vänlig hälsning

Christina Pilemarker

Samhällsutvecklare

Telefon/Mobil 0500-46 44 21

SMS 0709-49 35 47

Christina.Pilemarker@vasttrafik.se

Västtrafik AB / Box 123 / 541 23 Skövde
Besök: Stationsg 3 / Skövde
Vxl. 0500-46 44 00 / Fax. 0500-46 44 96
Styrelsens säte. Skövde / Org.nr. 556558-5873
www.vasttrafik.se
facebook.com/vasttrafik

Handläggare
Jan Ove Johansson
0500-49 82 81
janove.johansson@miljoskaraborg.se

Falköpings kommun
Byggnadsnämnden
stadsbyggnad@falkoping.se

Remiss om granskning av detaljplan, Gamla Stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att vidhålla de synpunkter angående friytor och miljö kvalitetsnormer för vatten som vi lämnade under samrådet-

Redogörelse för ärendet

En remiss om en detaljplan för en ny skola vid gamla kalkbrottet på fastigheten Gamla Stan 2:26 har kommit in från byggnadsnämnden i Falköpings kommun.

Byggnadsnämnden önskar svar senast den 24 mars 2019.

Skälen för miljönämndens beslut

Under samrådet lämnade miljönämnden bland annat följande synpunkter:

”Friytorna per elev är enligt planförslaget dock mindre än hälften av vad Boverket rekommenderar. Ska syftet uppfyllas bör planhandlingarna säkerställa att den föreslagna skolbyggnaden utformas och placeras på ett sådant sätt att friytorna uppfyller Boverkets rekommendationer.”

”Planförslagets påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten behöver beskrivas ytterligare.”

Det är positivt att förslaget reviderats så att möjliga friytor ökat något till cirka 16 m² per elev, men det är fortfarande knappt hälften av vad Boverket rekommenderar. Det är vidare positivt att ambitionerna för att skapa högkvalitativa friytor är höga. Men för att uppnå målen måste det finnas kvantitativa förutsättningar för detta.

Av planbeskrivningen framgår det att dagvatten från planområdet kan tas om hand genom avrinning mot kalkbrottets botten. Det framgår även att jordlagret är tunt i botten av kalkbrottet. Det innebär att dagvatten kan nå grundvattenförekomsten Falköping kalksten efter en mycket kort uppehållstid. Det kan därför finna anledning att fördröja dagvatten från till exempel parkeringsytor för att förhindra att föroreningar når vattenförekomsten. Andra åtgärder som beskrivs, som till exempel bortforsling av fyllnadsmassor, kan ha en positiv inverkan. Detta behöver framgå tydligare av planbeskrivningen.

I beskrivningen har miljö kvalitetsnormerna för Falköping–Skövde förväxlat med miljö kvalitetsnormerna för Falköping kalksten.

MILJÖNÄMNDEN ÖSTRA SKARABORG

Max Olsson
avdelningschef

Datum
2019-03-18

Byggnadsnämnden
521 81 Falköping

YTTRANDE DETALJPLAN

Del av Gamla stan 2:26 m.fl.

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifterna.

För genomförande av sophämtning ska vägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton.

Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på ca 1,5 meter utanför vändytan.

Säkerheten vid hämtning är ytterst viktigt och backning med hämtningsfordon ska inte förekomma.

Vi vill påpeka att sophämtning vid skolan inte bör ske på plats där barnen vistas. Sophämtningen bör ej heller ske på plats där barnen hämtas/lämnas vid skolan.

För ytterligare information kontakta, info@avfallskaraborg.se

Kommunalförbundet
AVFALLSHANTERING ÖSTRA SKARABORG

Jenny Pilkvist
Entreprenadansvarig

Från: Noona Grönlund <noona.gronlund@falbygdensenergi.se>
Skickat: den 6 mars 2019 08:35
Till: Jenny Trygg
Ämne: SV: Granskning detaljplan gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Hej,

Tack för remissen, vi har ingenting att erinra vid detta skede.

Mvh
Noona

Med vänlig hälsning

Noona Grönlund

Marknadschef

Tel växel: 0515-77 75 00, direkt: 0515-77 75 21

Vi ger energi för en enkel vardag och en ljus framtid!

www.falbygdensenergi.se

Postadress: Falbygdens Energi AB, Box 684, 521 21 Falköping

Besöksadress: Åslegatan 1, Falköping

Falbygdens Energi AB värnar om din personliga integritet.
Läs mer om dina rättigheter i integritetspolicyn på vår hemsida:
<https://www.falbygdensenergi.se/integritetspolicy>

Från: Jenny Trygg <jenny.trygg@falkoping.se>

Skickat: den 4 mars 2019 10:28

Till: skanova-remisser-goteborg@skanova.se; vasttrafik@vasttrafik.se; registrator.vast@polisen.se;
Funktionsbrevlåda Barn- och Utbildningsfv <barn.utb@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda Kultur och Fritids fv <kultur.fritid@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda Socialnämnden <social@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda Kommunstyrelsens kansli <kskansli@falkoping.se>; Funktionsbrevlåda Samhällsbyggnadsfv SBF <samhallsbygg@falkoping.se>; info@miljoskaraborg.se; Funktionsbrevlåda Samhällsskydd Mellersta Skbg <samhallsskydd@falkoping.se>; Stig Säll <Stig.Sall@falkoping.se>; Fredrik Johansson <Fredrik.Johansson@falkoping.se>; Alexander Järkeborn <alexander.jarkeborn@falkoping.se>; aosinfo@skovde.se; Noona Grönlund <noona.gronlund@falbygdensenergi.se>; red.ft@vgt.se; Karola Svensson <karola.svensson@falkoping.se>; Annika Carp <annika.carp@falkoping.se>; Dan Hovskär <dan.hovskar@falkoping.se>; Anders Winlöf <anders.winlof@falkoping.se>; Camilla Funke <camilla.funke@falkoping.se>; Ingvor Bergman <ingvor.bergman@falkoping.se>; Jonas Larsson <jonas.larsson@falkoping.se>; Erik Kyrkander <erik.kyrkander@falkoping.se>

Ämne: Granskning detaljplan gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)

Hej!

Översänder granskningshandlingar för detaljplan Gamla stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet). Granskningshandlingarna pågår från den 4 mars till den 24 mars 2019. Samtliga granskningshandlingar finns på kommunens hemsida:

<https://www.falkoping.se/byggabo/stadsutvecklingochdetaljplaner/pagaendedetaljplaner/gamlastan226mfiskolavidgamlakalkbrottet.4.57811bcc165670d89f0f222.html>

Hälsningar Jenny Trygg

Jenny Trygg
Nämndsekreterare
jenny.trygg@falkoping.se
0515-88 53 92

Kommunledningsförvaltningen
Stadsbyggnadsavdelningen
Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping

www.falkoping.se

FALKÖPING
KOMMUNEN

För miljöns skull – skriv inte ut detta meddelande i onödan

Moderaterna i Falköping

Granskningsutlåtande kring detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Falköpings kommun har den 27 februari 2019 utsänt förslag till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. för granskning. Moderaterna lämnar med anledning av detta ett antal synpunkter nedan.

Trafiksituationen

I förslag till detaljplan redogörs det för ett antal tilltänkta förändringar kring trafiksituationen för området.

1. Parkering och zon för på och avstigning – I det reviderade förslaget föreslås det att vara två separata zoner för på och avstigning, en för skolbussar och en för hämta-lämna för privat trafik. Denna förändring ställer vi oss positiva till då det kan antas att påverkan på trafiken bör bli mer jämnt fördelad.
2. Cirkulationsplats korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan – I förslaget redogörs det för att en cirkulationsplats bör byggas i korsningen mellan Hollendergatan och Trädgårdsgatan. Detta ställer vi oss positiva till då en tillräckligt tilltagen cirkulationsplats ökar trafiksäkerheten då risken för korsningsolyckor minskar. Därtill blir trafikflödet mellan gatorna mer harmoniskt. Cirkulationsplatsen kan därutöver bidra till att miljön i området förbättras då färre bilar blir stillastående under längre tid och med det minskar även avgaserna. Därtill har det även positiva effekter på bullret, då antalet start-och stopp antas minska.
3. Vävgatan – Vi har förståelse för att vävgatan inte är en del av detaljplanen, men frågan är fortsatt viktigt och bör finnas med hos samhällsbyggnadsförvaltningen i framtiden. Särskilt då denna gatan kan tänkas få en ökad trafikbelastning då den ansluter till marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade kan den även bli föremål för detta. Därför föreslår vi att gatan bör stängas för genomfart och istället bli en återvändsgata.
4. Bullervall längs Hollendergatan – I det reviderade förslaget har bullervallens omfattning utökats vilket vi ställer oss positiva till. Att fler bostäder längs med gatan får ett funktionellt bullerskydd är glädjande.

Parkeringsmöjligheter

I förslag till detaljplan är det Odenområdet som efter utredningar pekats ut som tilltänkt parkeringsyta och att endast ett fåtal parkeringar byggs i anslutning till skolan. Distansen mellan skolan och parkeringsytan är olika dokumenterad, men det rör sig om ca 350-450m beroende på mätmetod. Då distansen till den föreslagna parkeringsytan blir lång, befärrar vi att andra närliggande områden och gator kan komma att nyttjas som parkering.

Därför är det viktigt att samhällsbyggnadsförvaltningen i framtiden är öppna för dialog med de boende i området och i de fall det behövs tillämpar parkeringsförbud i lämplig omfattning.

Därtill vill vi påpeka vikten av att det finns tillräckligt med parkering för både cykel och moped, då det kan antas att flera av ungdomarna bosatta i staden kommer att nyttja dessa färdmedel. Dessutom bör det finnas tillgång till el då flera cyklar och mopeder i dag drivs av detta.

Sammanfattningsvis anser vi att principen om att verksamheter ska ta ansvar för parkeringsmöjligheter inte uppfylls till fullo. Vid annan byggnation ställer vi som kommun krav på att det ska finnas tillräckligt med parkeringar i anslutning till byggnaden för att begränsa inverkan på närliggande områden.

Yta och byggnader

Ytan för detaljplanen är utmanande för den typ av verksamhet som kommer att bedrivas på tomten. Moderaterna ställer sig positiva till förslaget om sänkt höjd på byggnaden då det innebär att det inte kommer att bli ett "höghus" utan snarare en bredare byggnad. Däremot ställer detta än högre krav på utformningen av byggnaden och det är särskilt viktigt att det möjliggörs för att byggnaden innehåller flertalet hemvister. Detta för att skolan ska inte ska upplevas som allt för stor och bibehålla den känsla av lugn och gemytlighet som en mindre skola gör.

Därtill är det viktigt att såväl byggnaden som utemiljön har med sig trygghetsaspekten i planeringen. Både att inomhus skapa miljöer som inte upplevs som otrygga eller kan skapa andra typer av problem och att utemiljön följer samma principer med exempelvis god belysning och begränsat med buskage.

2019-03-18

Moderaterna i Falköping,

Anders Winlöf
Gruppledare

Remissvar från Centerpartiet ang. Gamla stan 2:26, Platåskolan

Centerpartiet ställer sig positiv till förslaget på detaljplan för Gamla stan 2:26, Platåskolan.

Under processen inför nuvarande förslag till detaljplan har medborgardialoger genomförts. I förslaget som nu är på samråd har man tagit hänsyn till synpunkter som kom fram under dialogen och justeringar har gjorts på bland annat mindre byggyta på tomten och bullervallen har ändrats för att möta närboendes önskemål.

Det är viktigt att vi kommer igång med byggnationen av Platåskolan för att kunna slutföra den beslutade skolorganisationen.

Centerpartiet tycker att processen har hanterats på ett bra sätt.

2019-03-14

Centerpartiet i Falköping genom

Karola Svensson

Karola Svensson

Granskning för detaljplan för Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet, Falköping inom Falköpings stad.

Yttrande från Sverigedemokrater i Falköping:

Detaljplanen ändrades till lägre byggnadshöjd, men den är fortfarande för hög för en byggnad i den här miljön. Det är ett gemytligt område, som är präglad av småhus och radhus.

Vi ville sänka den föreslagna byggnadshöjden ytterligare 4 m. Oavsett vilken byggnad som kommer att byggas på den här platsen, borde vi värna om tilltalande stadsmiljön och behålla småskalighet i den här delen av Falköping

Vi har inte sett fotomontage på den tilltänkta byggnaden. Den skulle avslöja orimlighet av den höga byggnationshöjden.

Milada Wurm, arkitekt SAR/MSA, (SD)

Ledamot i Byggnadsnämnden, Kultur och Fritidsnämnden och Kommunfullmäktige

Jonas Larsson (SD)

Gruppledare, ledamot i Barn och utbildningsnämnden och i Kommunfullmäktige.

Stenstorp 2019-03-22

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:56
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB:

Från: anette.jacobsson62@telia.com [<mailto:anette.jacobsson62@telia.com>]

Skickat: den 24 mars 2019 21:56

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne:

Synpunkter på detaljplanen angående byggande av en ny skola i gamla kalkbrottet

Frågan är om det är någon mening att framföra sina synpunkter till kommunen när det är kommunen ska planera, bygga och besluta om bygglov men vi gör det ändå.

1. Varför ska trafiken ledas in på marknadsgatan när man har Hollendergatan som är en matarled in i stan. Det kommer vad ni än säger innebära mer buller och avgaser eftersom det verkar som alla varuleveranser sker den vägen och även många föräldrar som lämnar sina barn. Vi har redan trafik till bowlinghallen, gymmet och willys. Sedan tillkommer ju de lärare som ska parkera på de parkeringsplatser som skolan ska ha.

2. Skuggningen är fortfarande ett problem. Man ska ha 5 timmars sol mellan vårdagsjämning och höstdagsjämning enligt eran undersökning. Vad gäller övrig tid på året? Det är ju då man märker av skuggningen mest. Det är ju väldigt viktigt med sol för människans välmående då kroppen tar upp D-vitamin som man behöver.

3. Problem med mycket bilar. Stor risk att Vävgatan blir en parkeringsplats. Kommunen har ju en viss förmåga att inte kunna planera in parkeringsplatser. Man ser ju hur det blev när pingskyrkan fick tillåtelse att bygga där gamla ford låg. Deras parkeringsplatser räcker inte till på långa vägar. Parkeringsplatser var väl något som byggnadsnämnden borde haft i åtanke när de gav bygglov till pingstkyrkan.
4. Området är fortfarande för litet för att eleverna ska kunna få det utrymmet de behöver.
5. Ett förslag är att flytta särskolan från gymnasieområdet till vävarens lokaler. Riv sedan särskolan och bygg sedan den nya skolan där gymnasieskolan låg. Där finns redan parkeringsplatser, busshållplatser, idrottshall och även matsal.
6. Då en del av träden kommer att försvinna påverkar detta fågellivet. Verkar även som att det bor bin i kalkbrottet och försvinner dom påverkar det fruktträd och blommor.
7. Då kommunens mark inte räcker till så är man ju tvungen att köpa en del mark av Göran Asp. Hur stor är kostnaden för det? Vet av erfarenhet att han värderar fastighet och mark långt över marknadsvärde.

Undrar hur det hade varit om en privat aktör hade velat bygga denna skola. Hade det gått igenom då tro med tanke på alla protester från de som bor runtomkring.

Kenneth & Anette Jacobsson

Vävgatan 8

521 41 FALKÖPING

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 10:21
Till: Jenny Trygg
Ämne: VB: Fråga om detaljplanen för området kring kalkbrottet, förslaget på placering av nya högstadieskolan

Från: Kjell Helander [mailto:kjell_helander@hotmail.com]
Skickat: den 24 mars 2019 12:55
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Re: Fråga om detaljplanen för området kring kalkbrottet, förslaget på placering av nya högstadieskolan

Hej jag och min fru har tagit del av förslaget till detaljplan och vi tycker inte att det gör någon skillnad på det här förslaget och det gamla. Vi tycker att det vore bättre att skippa att bygga i brottet och istället bygga på konstgräsplanen vid gymnasiet

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 18 mars 2019 13:34
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Bo&Elsbeth Carlsson [<mailto:elsbeth@telia.com>]

Skickat: den 18 mars 2019 13:01

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne: Platåskolan

Angående "Platåskolan"

Problemen kvarstår även efter er ändrade byggplan, en våning lägre förbättrar läget något. Men fortfarande är ytan för liten, parkeringsplatser saknas, trafiken och bullret ökar. Ang. buller så väsnas ventilationsanläggningar ordentligt. Som granne med Parker och billackeringen fruktar vi att det blir ännu värre, särskilt med anläggningen på taket. Det verkar som SD har en sund uppfattning när det gäller skolbygget.

Flytten av Hollendergatan medför mer buller för oss som bor utmed gatan. Ett bullerskydd förfular hela området och tar inte bort ljudet tillräckligt för den ökade trafiken. Det stora bygget passar inte in i omgivningen.

Se även vår tidigare skrivelse som lämnades in i januari.

Falköping 18 mars 2019

Elsbeth o Bo Carlsson
Fagerängsgatan 1

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2019-03-18	
Diariernr.	Planbet.

FALKÖPINGS KOMMUN	
Receptionen	
2019-03-18	
Diariernr.	Planbet.

Överklagan.

12/3-2019

Härmed överklagar vi uppbyggnaden av Platåskolan vid gamla kalkbrottet.

Eul F-T. har ni pratat med grannarna till skolområdet. Vi är de närmsta grannarna när det gäller av- o påskivning för bussar o bilar. Vi har inte hört något. Men vi har väl varit för kritiska så det är väl inte aktuellt.

Det är ett starkt symbolvärde att placera ett högstadium mitt i stan, utöver att skolan bidrar till ett livligare centrum. Det visar att vi vågar satsa o ser möjligheter. Det kan inte en placering i utkanten av stan gjort. Eul. Edvin Ekholm.
Vad är det för fel på utkanten av stan?

Det är många lärare som är aversamma till att börja arbeta på den nya skolan. En del av oss har arbetat länge i kommunen börjar se oss om efter arbete i andra kommuner. Har kommun råd att tappa fler behöriga o duktiga lärare.
Skriver oroliga lärare o föräldrar i F-T.

Det som skrivs i insändare är ofta antagande & känslofyllda argument som inte bygger på fakta. ent. Ingvar Bergman
Känslofyllt skulle det vara något fel i det?

Vad bekräftar skolbyggnaden har vi en unik möjlighet att göra verklighet av det som många andra kommuner ser som en vision. Låt skolor bli smycken i den kommunala centrumledden. ent J. Bergman.

Det blir ett dyrt SMYCKE som skall kosta över 300 Miljoner.

Fack. ordf. Ingela Milton hävdar att det hjälper inte med en ny skola om den är tom på lärare när den står klar.

Slovskär skriver att detaljplanen ändrat karaktär. Det är inte så att alla som varit kritiska har ändrat sig.

Då undrar man hur många granar man diskuterat med? Vi har inte fått någon förfrågan.

Man undrar om det är lämpligt med 1100 barn i samma ålder på samma plats?

Är radonhalten kollad?

Trafikmässigt blir det en väldig påfrestandning i området. Trafiken är stor som den är nu.

Det kvittar ju hur mycket man klagar vi har ju ingen talan, som medborgare i stan.

Ja ett förnuft tillfångas medan tid är och flytta skolan "SMYCKET" till en lämpligare plats.

Elof & Sogkovic Eklund
Fagerängsg. 2 52141 Falköping

Vi vill ha svar per brev eftersom vi inte har internet.

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 20 mars 2019 08:42
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Från: Magnus Blomgren [<mailto:Magnus.blomgren@flobyrescue.se>]
Skickat: den 20 mars 2019 07:42
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Kopia: 'mb_elegance@hotmail.com'; Jenny Strand
Ämne: Platåskolan

Hej.
Hänvisar till tidigare mejl 25 oktober 2018 ang synpunkter.

Den tänkta byggnaden har ingen fasadritning därför vill vi ha insikts skydd i form av växlighet eller liknade.

Anledning för detta buller närheten mm.

Trafiksituationen ökar centralt vilket är negativt tänkande i miljösynpunkt för en växande stad!?

Vänligen bekräfta att synpunkter är mottagna tack.

Magnus Blomgren
Marmorgatan 4
521 41 Falköping
Tele 0703668804
mb_elegance@hotmail.com

Från: Magnus Blomgren
Skickat: den 25 oktober 2018 12:40
Till: 'stadsbyggnad@falkoping.se' <stadsbyggnad@falkoping.se>
Kopia: 'mb_elegance@hotmail.com' <mb_elegance@hotmail.com>
Ämne: Platåskolan

Hej.

Jag lämnar in mina synpunkter gällande byggnation av Platåskolan i kalkbrottet med bif. fil Boverket angående buller och trafik mm.

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/temadelar-detaljplan/buller-vid-detaljplanering/regler-och-riktvarden-for-buller/>.

*Negativt med ökad trafik centralt som annars bör minskas i en stadens centrum.

*Gunhästens barn förlorar sina utflykter till kalkbrottet med natur mm.

*Skola och Polis hör ej ihop med utryckning, mycket barn i rörelse i det tänkta område.

Magnus Blomgren
Marmorgatan 4
521 41 Falköping
Tele 0703668804

Från: [Svante Gustafsson](#)
Till: [Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad](#)
Ärende: överklagan / synpunkter 2:26 skola vid gamla kalkbrottet
Datum: den 21 mars 2019 19:52:30

Överklagan / synpunkter 2:26 skola vid gamla kalkbrottet

Vi överklagar / har synpunkter på skolbygget vid gamla kalkbrottet då vi tycker:

- *Skolan blir för stor, 1100 elever på flera våningsplan blir inte bra.**
- *Skolan är placerad helt fel, bör inte ligga mitt i bostadsområden**
- *Fortfarande ingen seriös lösning för de beräknade 383 parkeringarna**
- *Skolan kommer ytterligare belasta den redan högt belastade Holländargatan där det redan i dag är svårt att komma ut/fram.**

Lösning, hitta ny placering på skolan eller bygg två mindre skolor för 550 elever vardera där en av dessa evt kan ligga på tänkta kalkbrottet.

MVh Svante Gustafsson & Frida Tregub
Fagerängsgatan 20
52141 Falköping
Tel. 0739835063

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:50
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter Platåskolan

Från: elisabeth hermansson [<mailto:elisah62@hotmail.com>]

Skickat: den 23 mars 2019 10:31

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne: Synpunkter Platåskolan

Hej!

Min man Uno och jag vill lämna synpunkter på läget av Platåskolan och allt negativt det medför för barnen, personalen och för oss som bor i närområdet.

Det blir alldeles för trångt för eleverna och inget utrymme för en skolgård.

Det blir långt för personalen att bära skolmaterial i ur och skur.

Framförallt tror vi att det blir ännu mer kaotiskt i trafiken i ett område där det redan nu är trångt och rörigt med bilar, bussar, mopeder, cyklister och gångtrafikanter på morgon och eftermiddag/kväll.

Vi som bor på Fagerängsgatan får denna jättekoloss till hög byggnad, västerut, precis framför vårt hus.

Vi befarar att vår villagata (Fagerängsgatan) kommer bli full av parkerade bilar, då det blir närmast för personal o föräldrar att parkera här. Redan nu är det många som parkerar här då det är närmast Pingstkyrkan och Second Hand och det hålls stora föreläsningar och samlingar i Pingstkyrkan.

SLUTSYNPUNKT: Det är inte rätt plats för en skola av den storleken varken för elever, personal eller de boende i närområdet.

Mvh Elisabeth och Uno Hermansson.

Vi bor på Fagerängsgatan 6. Vårt husbeteckning är "Vägmästaren 3",

Skaffa [Outlook för Android](#)

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 10:22
Till: Jenny Trygg
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Lotta Claesson [<mailto:claessonlotta@hotmail.com>]
Skickat: den 24 mars 2019 21:37
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Lotta Claesson <claessonlotta@hotmail.com>
Skickat: den 29 oktober 2018 18:15:28
Till: Stadsbyggnad@falkoping.se
Ämne: Platåskolan

Som boende på fagerängsgatan 4 anser vi som grannar att skolan ej bör byggas på denna tomt och placering på grund av följande skäl:

- × förflyttning av hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.
- × skuggning av våran fastighet
- × för liten tomtplats för utevistelse för barnen.
- × bullrig trafikmiljö för barnen
- × parkeringskaos förväntas på vår gata.

Framför allt som föräldrar till ett barn som kommer att gå på denna skola känns det skrämmande i stort sett samtliga allmänna från boverket inte kan tillgodoses med denna plan. Det finns gott om exempel i grannkommuner med stora skolor som det inte går så bra med.

Mvh
Charlotte Klasson
Daniel Johansson

Synpunkter på förslag om Platåskolan.

Hänvisningar till tidigare insänd protestskrivning mot bygget av Platåskolan på den nu angivna plats vid Hollendergatan - Trädgårdsgatan.

Bullervallen som nu är inritad på kartan endast 1,5 m hög.

Då den idag är betydligt högre vid korsningen Trädgårdsgatan - Hollendergatan, för oss stöddar inte bara från buller utan även ljus, som för oss är mycket störande kvällar och nätter.

Vi som bor på Vägmästaren 5 och 7,

Därför bör Vallen fortsättningsvis vara högre här än vad era normer säger.

Boendemiljön för oss bör inte försämrats i området.

Störande trafik även idag, men med ännu mer trafik mer buller ute och störande ljus inne, när vägen kommer närmare våra tomter, bör vallen vara hög som idag.

Falköping den 21 mars 2019

Lennart Bandh

Greger Bandh

Birgit Johansson

Datum	Planbet
FALKÖPINGSS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2019-03-21	

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:56
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: nyahögstadieskolan.

Från: Marianne Säll [<mailto:marianne.doglover@gmail.com>]
Skickat: den 24 mars 2019 23:05
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: nyahögstadieskolan.

Hänvisar till tidigare inlägg. 2018-10-29.

Mvh Marianne Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 25 mars 2019 08:57
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya högstadieskolan.

Från: Stig Svensson-Säll [<mailto:svensson-sall.stig@hotmail.com>]
Skickat: den 24 mars 2019 23:44
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Nya högstadieskolan.

Med anledning av detaljplanen till den nya högstadieskolan, hänvisar jag till mitt tidigare inlägg den 2018-10-31 som beskriver min och m. fleras syn på lämpligheten att placera en skola i detta f.d. kalkbrott, som är omgiven av mestadels bostäder och redan nu mycket störande trafik, med buller och tillhörande trafikproblem m.m.

MVH
Stig Säll
Kalkstensgatan 4
52141 Falköping

(Inflyttad till Kalkstensgatan 4
1975-12-01
från Hällestad söder om Floby)

Skickat från min Samsung Galaxy-smartphone.

Till Falköpings Kommun

FALKÖPINGS KOMMUN	
Receptionen	
2019 -03- 21	
Diariernr.	Planbet.

Byggnadsnämnden

Sankt Sigfridsgatan 9

521 81 Falköping

Ang. byggnadsnämndens förslag till detaljplan, för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet.

Jag som är boende i bostadsrättsföreningen Falköpingshus 8 har i tidigare skrivelser från 2018-05-14 och 2018-10-29 delgivit nämnden mina och Stig Gustavssons synpunkter Ang. av nämnden presenterade förslag Ang. skolbygget. Tidigare av oss framförda synpunkter kvarstår men har av mig till viss del kompletterats vilket jag här nedan får redovisa.

Föreslagen plats

Platsen är till ytan alldeles för liten och uppfyller inte till någon del de berättigade krav som måste ställas.

Parkeringsplatser

Enligt den senaste omarbetade detaljplanen för Gamla Stan 2:26 m.fl. uppfattar jag att det beredts plats för några parkeringsplatser vilket är bra. Tyvärr är det alltför få.

Trafiksituationen

Problemen vid korsningen Trädgårdsgatan - Hollendergatan har inte åtgärdats. Den planerade vändplanen för av och påstigning finns kvar i direkt anslutning till korsningen. Detta förslag måste skrotas.

Likadå måste planerad flyttning av Hollendergatan närmare Fagerhultsgatan utgå från planen.

Mitt förslag till hur trafiken till skolan kan ske med minskade störningar för övrig trafik och även att bli säkrare.

Från Odengatan leds trafiken in på Åslegatan och vidare in på Marknadsgatan som förlängs ut till Hollendergatan där den möter Vilhelmsbergsgatan. Det betyder att Vilhelmsbergsgatans sträckning måste justeras något straks innan den möter Marknadsgatan. Möjlighet att göra del av Marknadsgatan enkelriktat kan övervägas. Närmast bowlinghallen kan anläggas en rad med parkeringsplatser.

På Hollendergatans västra del kan, utöver befintlig busshållsplats göras plats för ytterligare några platser för av och påstigning. Plats för detta finns mellan mellan Hollendergatan och befintlig gång och cykelväg. Motsvarande kan ske på gatans östra sida.

Genom att inte behöva flytta Hollendergatan sparas stora belopp. Och inte minst slipper de boende på Fagerhultsgatan utsättas för en ökad mängd buller och avgaser.

2

Beträffande Hollendergatan föreslås förbud att stanna i båda riktningarna mellan markerad plats för av och påstigning och korsningen Hollendergatan - Trädgårdsgatan.

Biologisk mångfald

Hur Kommunen har tänkt sig att bevara och förvalta den värdefulla miljön på den aktuella platsen är tyvärr väldigt otydlig. Min tolkning av de skrivningar som finns att tillgå är, att stor del av den värdefulla miljön kommer att gå till spillo. Detta får inte ske.

Skolbyggnaden

Öven om takhöjden på skolan säkert vill att bli högst 4 våningar hög så kommer den i varje fall inte att smälta in i området.

Och hur ^{kommer} byggnaderna väster ut att påverka av skuggor? Vilka hänsyn tas till elever och lärarnas säkerhet vid t. ex. brand eller andra tillbud?

Sammanfattning av ändringsförslagen

Understryker

Att planerad vändplan i korsningen - Trädgårdsgatan ~~utgår~~ Hollendergatan utgår

Att föreslagen flyttning av Hollendergatan ej genomförs

Att den huvudsakliga trafiken till skolan sker via Åslegatan - Marknadsgatan med anslutning till Hollendergatan.

Att vissa förändringar - kompletteringar görs för av och påstigning från buss eller bil enligt förslag ovan.

Särskilda yrkanden

- Att kommunalfullmäktige omprövar sitt beslut från september 2017 att en ny högstadieskola för 1.100 elever skall byggas kring Kalkbröktet. Skall den byggas där måste den i vart fall begränsas kraftigt till sin storlek och kunna ta emot allra högst 650 elever.
- Att Kinnarpskolan skall byggas ut och även fortsättningsvis vara en högstadieskola.

Alternativa lösningar

Finns det några alternativa lösningar? Svar ja.

Även om nedanstående synpunkter inte direkt berör detaljplanen för Gamla Stan 2:26 m.fl. På Kan man inte bortse från den ekonomiska sidan.

Som alla känner till står kommunen inför oerhört stora investeringar de närmaste åren och till följd härav ett enormt lånebehov. Bakgrunden är väl känd. Kommunens resultat är för närvarande väldigt svagt, vilket är ett bekymmer. En för mig och de flesta andra självklar fråga blir då, kan man genomföra önskade och behövda investeringar med behållen kvalitet till lägre kostnad än som från början var tänkt?

Några sådana diskussioner känner i varje fall jag inte till. Detta borde vara en självklarhet i rådande läge. Allt annat vore ansvarslöst. Det enda den politiska ledningen utropat ett stort antal gånger att någon plan B finns inte. Finns det ingen i ledningen som

Är beredd att ta ansvar för ekonomin eller som åtminstone är beredd att diskutera alternativa lösningar? Eller föredrar man att vänta tills ekonomin betinner sig i fritt fall?

Att bygga den nya platåskolan enligt liggande förslag måste vara det dyraste och mest olämpliga. Platsen är för liten för att skolan skall leva upp till alla högt berättigade krav.

Dessutom och inte minst den allvarligt försämrade livsmiljön som drabbar alla närboende. Detta tycks inte bekymra de styrande det minsta.

Slutligen den onda kända slutsatsen vad gäller ekonomin blir, att stora skatte- och avgiftshöjningar väntas Kommuninvånarna. Detta förnekar partierna, bortsett från Dan Gabrielsson som fleggar för höjda skatter och avgifter.

Vad gäller?

Alternativa förslag till skolbygget

Jag tar mig här friheten att presentera några förslag som skulle sänka investeringskostnaderna kraftigt med bibehållen hög kvalitet.

Kinnarpskolan

Spindeln i nätet är Kinnarpskolan. Den måste få vara kvar. Skolan har stor andel behöriga lärare, levererar mycket goda resultat och har bra lokaler. Skolan uppfyller också alla de formella krav som skollegan ställer. Föreslår därför att skolan byggs till för att kunna ta emot de elever som kommer från Vartofta. Mycket pengar

sparas genom att lokställe man finns på plats. Jämför med Mössebergsskolan vars tillbyggnad ber. kosta ca 16 mil. kr. Kan även tänka mig att med buss transportera ett 60-tal elever från Falköping till Kinnarp. Auser elever som inte har svenska som modersmål. Detta för att förbättra integrationen. Detta skulle även kunna ske till Floby och Stenstorp.

Att behålla Kinnarpskolan innebär såväl miljövinst som stor ekonomisk vinst.

Vill också påminna om de många framgångsrika företag som verkar i Kommunens södra del. Nämnas kan Kinnarps, Gyllensvans i Kåttilstorp. I Åsarp finns Frehdal, Gunnar Maskiner, Kommunens största byggföretag TC-Bygg m. fl. Nämnada och alla andra företag är otroligt viktiga för att kommun skall må bra. Det är dock att södra delen av kommunen får något även efter valet.

Alternativ 1. Absolut billigast.

Kinnarpskolan byggs till och förblir en högstadieskola. Den nya högstadieskolan uppförs på området kring gymnasiet. Skulle denna yta vara otillräcklig finns näkert någon godtagbar lösning.

Alternativ 2. Också billigare - mycket billigare

Kinnarpskolan blir kvar enligt förslag ovan.

Plataskolan byggs på området kring Kalkbrottet men bantas till max 650 elever. Ingen ombyggnad och flyttväg av Høllendergatan krävs. Se ovan under rubrik Trafiksitu.

Alternativ 3 Det absolut bästa alternativet.

Kinnarpsskolan blir kvar

Den nya skolan byggs vid Tåstorpsparken och kan skräddarsys betr storlek. Här finns alla möjligheter att bygga vidare när framtida ev. behov uppkommer. Hänvisar vidare till de två skrivelser som tidigare lämnats och där detta förslag har presenterats.

Även i detta alternativ spar kommunen pengar utan ge avkall på kvalitet.

Problemet?

Att behovet av nya skolor har exploderat beror till stor del på det stora antal nyanlända som kommit hit under framför allt 2015. Hur ser det ut när dessa årskullar klarat av sin skolgång? Kommer elevantalet då att minska? Hur ser prognoserna ut? Hur ser svaret ut på dessa frågor?

Stutligen

På sid 2, trafiksituationen, föreslås att trafiken till skolan sker från Odengatan via Åslegatan - Marknadsgatan. Lämpligare är kanske att den sker från Holländergatan - Marknadsgatan och ut via Åslegatan.

Falköping 2019-03-21

Lars-Olof Larsson

Trädgårdsgatan 56 D

Tel. 0515-43128

Falköping 2019-03-22

Synpunkter på:

Detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl

Lämnat till:

Byggnadsnämnden, Falköpings Kommun

521 81 FALKÖPING

Klagande:

Annette och Magnus Ekstrand

Vägmästaren 5.

Fagerängsgatan 10
521 41 FALKÖPING
070 603 16 72
magnus.ekstrand@monitor.se

Vänligen bekräfta att detta har diarieförts och skicka ärendenummer!

Yrkande:

Vi yrkar på att planen stoppas och att andra lösningar utreds och fullföljs.

Inledning

Platåskolan planeras bli en mycket stor skola som enligt förslaget placeras på en, enligt gällande rekommendationer, alldeles för liten yta. Omgivande bostadskvarter kommer att drabbas av skador i ännu okänd omfattning av buller från verksamheten och buller och avgaser från den kraftigt ökade trafiken.

Det är tråkigt att konstatera hur utredningen blundar för att planen långt ifrån uppfyller de krav som finns på yta per elev och förringar de störningar som utan tvekan kommer att uppstå för de boende i området.

Yta per elev

På många ställen lider skolor av att antalet elever ökat och ytan per elev därför blivit alltför litet. Detta i sin tur leder till att elever blir stillasittande och även till att bråk och slitningar ökar.

Det måste vara helt fel beslut att då satsa på en skola där man redan från början har för liten yta för ungdomarna att vistas på.

Tvärtom borde kommunen profilera sig som en kommun som satsar på sina invånare och ger dem möjlighet till ett hälsosamt liv. Nya skolor skall inte ha mindre yta per elev utan större! Det borde vara självklart och ett bra marknadsföringsargument för vår kommun för att locka nya invånare.

Om vi är rätt informerade är det också så att kommunen har betydligt svårare att tillsätta behöriga lärare i de större skolorna i tätorten än i de mindre skolorna.

Vad är det då som talar för att det kommer vara attraktivt att arbeta på en skola av denna storlek?

Har kommunen underlag som visar att lärare förordar denna satsning på en stor skola med för liten plats för elever och lärare?

Är det så att kommunen inte bryr sig om elevernas hälsa och möjligheten att rekrytera lärare?

Detta vill vi ha en mycket bättre förklaring på.

Ökad risk för olyckor

I behovsbedömningen noteras att det finns en ökad risk för olyckor inom området. Man konstaterar att en bra trafiklösning är en viktig fråga.

Vi ser inte att denna lösning presenteras. Med en så stor mängd ungdomar på en så liten yta är det enligt oss nästan omöjligt att skapa en säker miljö.

Det är mycket troligt att det kommer att bli en stor gångtrafik både mellan skolan och centrum och mellan skolan och McDonalds. Dessutom mellan skolan och Odenområdet där vi antar att elevernas idrottstimmar skall genomföras.

Det finns redan idag en betydande genomfartstrafik på Hollendergatan och Trädgårdsgatan och att blanda den med ett stort antal elever och många lärare garanterar att olyckor kommer att ske.

De enda säkra lösningarna skulle vara planskilda övergångar från skolan mot alla större vägar.

Vi ser inte att förslaget innehåller tillräckligt säkra lösningar för den stora mängden personer.

Även här ställer vi oss frågan, varför skall vi satsa på en lösning där vi kan förutse problem när det borde gå att hitta andra lösningar som skapar säkrare miljöer än eleverna har idag.

Hur kan kommunen motivera det?

Buller

Genom att placera en skola med så många elever på en liten yta i direkt anslutning till bostadskvarter garanterar man att de boende kommer att få utstå ökat buller.

Det finns ingen teknik som kan ta bort detta. Det enda man lyckas visa med simuleringar är att det inte kommer att bli "så farligt". Simuleringarna tar också bara hänsyn till trafikbuller.

Det går nog inte att ifrågasätta att det planerade antalet högstadieungdomar bidrar väsentligt till ökat buller i området.

Detta skulle vi vilja ha med i beräkningen av bullernivåer och förslag på lösningar.

Parkering

Eftersom ytan inte tillåter plats för parkeringar hänvisar man till att det under skoltid finns plats inom Odenområdet och att lärare hänvisas till att parkera där.

Erfarenhet visar dock att även lärare önskar parkera nära arbetet. Inom området ligger Pingstkyrkan som av skolan flera gånger använts i samband med studiedagar. Vid samtliga dessa tillfällen har villagator och gräsytor varit fulla av parkerade bilar trots att Odenområdet då legat precis lika nära som det kommer att göra framöver.

Vi ser en mycket stor risk för att detsamma kommer att ske om skolan byggs enligt plan utan egna parkeringsplatser.

I behovsbedömning nämns också att skolan och området kan komma att bli en social knutpunkt och användas för kulturella evenemang. Även vid dessa tillfällen är risken stor att olägenhet skapas för de boende i området tack vare att det inte finns ytor att anordna tillräckliga parkeringsplatser.

Hur skall kommunen garantera att detta inte sker?

Bygghöjd

För att kompensera för den otillräckliga ytan planeras 4 våningar. Detta i ett område som i övrigt har byggnader på max 2 våningar. Skolan kommer alltså att dominera utsikten på ett för oss boende oönskat sätt.

Skugganalyser formuleras på ett förskönande sätt.

“Villaområdet norr om planområdet, längst Marknadsgatan och Vävgatan, skuggas delvis från soluppgång till cirka 16:00 i mars, från cirka 09:00 till 17:20 i september, större delar av dagen i december samt inte alls i juni.”

Det låter inte lika illa som “Skuggad delvis mesta delen av dagen från september till mars och enbart i juni påverkas de inte alls” som är ett annat sätt att beskriva verkligheten.

Villaområde öster om planområdet kommer enligt analysen att förlora i stort sett all kvällssol under vår sommar och höst.

Vi vill ha en förklaring till varför kommunen väljer att beskriva påverkan på ett sätt som är avsett att vilseleda de berörda.

En byggnad på fyra eller fem våningar på föreslagen plats är inte acceptabel för de boende i området.

Slutsats

Vi anser att det är nödvändigt att ompröva placering och utformning av ny skola eftersom det är tydligt att liggande förslag vid genomförande kommer att leda till dålig skolmiljö och därmed dålig utbildning för en stor del av kommunens unga.

Det kommer att leda till dålig arbetsmiljö för en stor del av kommunens lärare. Vilket i sin tur kommer att leda till svårigheter att tillsätta behöriga lärare.

Risken för olyckor inom området kommer att öka markant på grund av den täta trafikmiljön som kommer att skapas.

Dessutom innebär förslaget påtaglig negativ inverkan på boendemiljön för alla boende i fastigheter i området. Detta framförallt genom ökat buller och försämrad luftkvalitet. Men också skuggning på grund av byggnadens planerade höjd.

Alternativa lösningar måste hittas för detta.

Hälsningar,

Annette och Magnus Ekstrand

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet

Falköpings kommun

Hur samrådet har bedrivits

Byggnadsnämnden har vid sammanträde 25 september 2018, § 121 beslutat att genomföra samråd enligt 5 kap. § 11 Plan- och bygglagen (PBL) i rubricerat ärende.

Samrådet har ägt rum under tiden 2018-10-02 till och med 2018-10-30.

Planens syfte är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras.

Plankarta och planbeskrivning har skickats till berörda fastighetsägare enligt sändlista. Samtliga handlingar har under samrådstiden visats på Falköpings bibliotek och på Falköpings kommuns webbsida. Samrådet kungjordes i Falköpings tidning den 27 september 2018.

Ett allmänt samrådsmöte hölls på Ällebergsgymnasiet, den 17 oktober 2018. Inbjudan till samrådsmötet har skett genom brev till de berörda sakägarna och på Falköpings kommuns webbsida.

Mötet drevs av planarkitekt Josef Karlsson och byggnadsnämndens ordförande Dan Hovskär. Ett antal närboende närvarade mötet.

Mötesdeltagarna informerades om planens syfte och fick genomgång av planbestämmelser på plankarta och i planbeskrivningen. Frågor och synpunkter framhölls av närvarande personer. Frågorna och synpunkterna handlade framförallt om valet av plats.

Kommunen informerade mötesdeltagarna om att skicka in synpunkter skriftligt till adressen på samrådsmissiven innan samrådstiden gått ut.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under samrådstiden:

Remissinstans (Daterat)	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen (2018-10-30)		X
Lantmäteriet (2018-10-23)		X
Luftfartsverket (2018-10-04)	X	
Svenska Kyrkan (2018-10-25)	X	
Västtrafik (2018-10-30)		X
Miljönämnden Östra Skaraborg (2018-10-12)		X
Kultur- och fritidsnämnden (2018-10-12)		X
Barn- och utbildningsnämnden (2018-10-30)		X
Moderaterna i Falköping (2018-10-26)		X
Centerpartiets fullmäktigegrupp (2018-10-30)	X	
Privatpersoner (2018-10-06)		X
Privatperson (2018-11-01)		X

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil samt bifogas som bilaga. Länsstyrelsens yttrande återges i sin helhet. Yttranden utan erinran har inte kommenterats utan finns endast som bilaga.

Länsstyrelsen

I yttrandet har följande angetts:

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygg-lagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen anser att planförslaget medför en från allmän synpunkt långsiktigt god hushållning med mark och energi och bidrar till att miljömålen kan uppnås genom tillvaratagande och nyttjande av redan bebyggd och påverkad mark. Komplettering och förtätning inom tätbebyggelse med goda möjligheter att nyttja gång- och cykelvägar och kollektivtrafik ger goda förutsättningar för miljövänliga persontransporter. Länsstyrelsen bedömer vidare att marken är väl lämpad för ändamålet med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. De allmänna värden som har identifierats inom planområdet, har på ett bra sätt och så långt som möjligt, tagits till vara för att bland annat tillföra kvaliteter till en god utemiljö för skolverksamheten.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken inte iakttas, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller att bebyggelse blir olämplig med

hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Följande råd enligt plan- och bygglagen och miljöbalken lämnades:

Kommunen bör beskriva hanteringen av dagvattnet från kalkbrottet tydligare med avseende på vattenkvalitet så att den föreslagna hanteringen inte medför en ökad belastning på befintligt dagvattensystem.

Kommunen kan överväga att i planbestämmelser reglera marknivåerna, så att kalkbrottets nuvarande terräng bevaras i möjligaste mån. I sammanhanget bör byggrätter som påverkar slänter och kalkbrottets botten studeras mer ingående. Som nämnts i behovsbedömningen kan detta med fördel göras genom volymstudier.

Länsstyrelsen anser generellt att det är positivt att stort fokus i planarbetet har legat på att bevara och ta tillvara platsens unika värden och förutsättningar. De inventerade naturvärdena inom området har beaktats och tillgodosetts på ett väl avvägt sätt och delvis integrerats som mervärden för den planerade skolan. Det är positivt att de särskilt värdefulla naturvärdena i form av förekomsten av korallrot, särskild skyddsvärt träd och allén skyddas i planen genom bland annat att inte medge byggrätter inom utbredningsområdet. För att minimera risken för påverkan på korallrot och vitpyrola är det bra att gångstråk anläggs på ett sådant sätt att växtplatserna inte påverkas. Avseende eventuell påverkan på den biotopsskyddade allén krävs dispens, vilken bör sökas innan ett antagande av detaljplanen sker.

När det gäller träd som avses att bevaras är det viktigt att i planeringsstadiet i möjligaste mån beakta att byggnaders placering inte i framtiden kommer i konflikt med trädet som ska bevaras. Dessa träd är både höga och har stora trädkronor. Schaktarbeten och körning med tunga maskiner inom 15 gånger trädets stamdiameter kan skada trädets rotsystem vilket kan påverka dess vitalitet. Avverkning av grövre träd bör inte göras vid tidpunkt när eventuell häckande fågel finns i området. Grövre stammar och grenar skulle kunna lämnas som död ved på lämplig plats.

Av planhandlingarna framgår att området ska rensas på avfallsmassor. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är tillsynsmyndighet och åtgärder i förorenade områden liksom anmälan av byggnation av skola ska göras till tillsynsmyndigheten. Omfattning av åtgärder behöver göras i samråd med MÖS. Till granskningsskedet av planen bör en redovisning av tillsynsmyndighetens krav på åtgärder beskrivas i planhandlingarna.

I den geotekniska utredningen framgår vissa rekommendationer för att åtgärda risker med avseende på bergras och blocknedfall. Bland annat rekommenderas att lösa block skrotas ned, gärna under överinseende av bergsakkunnig. Länsstyrelsen kan inte utläsa av planhandlingarna hur verkställigheten av dessa åtgärder säkerställs.

Kommentar: För att skydda kulturvärden i kalkbrottet kompletteras plankartan med bestämmelse som skyddar de huggna stenväggarna i kalkbrottet.

Planbeskrivningen kompletteras med:

- *En beskrivning av dagvattenhanteringen med avseende på vattenkvalitet.*
- *En redovisning av Miljösamverkan Östra Skaraborgs krav på åtgärder gällande rensning av avfallsmassor.*
- *En beskrivning om hur verkställningen av skrotning av lösa block säkerställs.*

Lantmäteriet

I yttrandet har följande punkter angetts:

1. I planen finns ett x-område utlagt, men det finns inget omnämnt i planbeskrivningen om x-området eller hur det är tänkt att genomföras.

Kommentar: Det finns två x-områden i planförslaget och de finns omnämnda i en tabell under kapitel 4.2 Fastighetsfrågor i planbeskrivningen. Där beskrivs också att servitut för allmännyttig gång- och cykelväg ska bildas inom dessa områden till förmån för den kommunala fastigheten Gamla Stan 2:26.

2. Det finns inget regelverk kring utbyggnad och underhåll av anläggningar på x-områden. Om ingen annan bygger ut anläggningar på området faller det därför rimligen på kommunen att ordna detta. Kommunen är också skyldig att sköta underhåll och renhållning inom x-områden sedan rättighet för området skapats.

Kommentar: Avsikten är att kommunen ska anlägga och underhålla allmänna gång- och cykelvägar inom x-områden. Detta förtydligas i planbeskrivningen. I det x-område som är placerat längs Hollendergatan finns redan anlagd gång- och cykelväg som underhålls av kommunen.

3. Om kommunen och markägaren inte skrivit något avtalsservitut kring x-området krävs det att det är av väsentlig betydelse för en kommunal fastighet för att det ska vara möjligt att bilda ett servitut på x-området i en lantmäteriförrättning.

Kommentar: Kommunen kommer vara ägare av skolfastigheten (Fastighet A). Servitut för allmännyttig gång- och cykelväg inom x-områden blir först aktuellt om kommunen skulle avyttra skolfastigheten.

4. Kommunen kanske borde överväga att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som allmän plats istället för som x-område?

Kommentar: För att skapa en sammanhållen skolfastighet utan att behöva flytta en gång- och cykelväg har x-område införts. Det innebär också en större flexibilitet i genomförandet av detaljplanen med ett x-område norr om Trädgårdsgatan.

5. Vem initierar ansökan om lantmäteriförrättning och hur kommer avstyckning/fastighetsreglering från Tillskäraren 3 ske?

Kommentar: Tillskäraren 3 avses förvärvas genom avtal med fastighetsägare och kommunen initierar ansökan om lantmäteriförrättning.

6. Det framgår inte i planbeskrivningen om något exploateringsavtal ska tecknas.

Kommentar: Exploateringsavtal avses inte tecknas, därför har det inte inkluderats i planbeskrivningen. Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om att exploateringsavtal inte ska tecknas.

Utöver deras synpunkter lämnar Lantmäteriet också råd.

1. X-område för gång- och cykelväg är i plankartan utformat med hänsyn till kant i natur. Den mjuka böjningen av gång- och cykelvägen rakt över kant i natur i illustrationen kanske inte är genomförbar. Det är plankartans utformning som gäller.

Kommentar: Plankartan är det juridiskt bindande dokumentet och illustrationen gäller inte. Vid exploatering enligt planförslaget får eventuella konstruktioner över kanten anses vara en del av skolgårdens utformning och inte en del av en gång- och cykelvägen. Detta förtydligas i planbeskrivningen.

2. Befintlig bebyggelse, dess användning och planförslagets påverkan på den beskrivs i liten utsträckning i planhandlingarna.

Kommentar: Det beskrivs i kapitel 1.2 Syfte & huvuddrag att befintlig bebyggelse inom planområdet ska tas bort. Planbeskrivningen kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av den befintliga bebyggelsen.

Luftfartsverket
Ingen erinran.

Svenska Kyrkan
Ingen erinran.

Västtrafik
I yttrandet har följande angetts:

Västtrafik ser positivt på platsens nära anslutning till befintlig kollektivtrafik och att gång- och cykelvägar ansluter till befintliga gång- och cykelstråk.

De som inte kan gå eller cykla ska uppleva kollektivtrafiken som det bästa resalternativet. Därför bör det ges högsta prioritet att gångvägar till hållplatser utformas på ett trafiksäkert sätt och standarden på hållplatserna uppmuntrar till att välja kollektivtrafik före bilen.

Det är viktigt att det skapas trafiksäkra och tydliga gångstråk mellan skolan och hållplatser placerade utmed Odengatan. Det kan också finnas behov av att hållplatserna justeras i läge och höjs i standard jämfört med dagsläget.

Kommentar: Platsens närhet till befintlig kollektivtrafik och gång- och cykelstråk är en av anledningarna till att platsen anses lämplig. Angående gångvägar till hållplatser och hållplatsernas standard och lägen är det inte frågor som regleras i en detaljplan. Därför är det viktigt med en fortsatt dialog med Västtrafik vid ett genomförande av planförslaget.

Miljönämnden Östra Skaraborg (MÖS)

I remissen har följande synpunkter lämnats:

1. Det är positivt att syftet i detaljplanen lyfter fram vikten av friytor för att främja elevernas hälsa och utveckling. Friytorna per elev är enligt planförslaget mindre än hälften av Boverkets rekommendationer. Planhandlingarna bör säkerställa att den föreslagna skolbyggnaden utformas och placeras så att friytorna uppfyller Boverkets rekommendationer.

Kommentar: Boverket rekommenderar att vid bedömning av om friytan är tillräckligt stor bör hänsyn tas till både storleken per barn och den totala storleken. Den totala storleken på friytan i samrådsförslaget skattas till ungefär 15 400 kvadratmeter, trafikytor enligt illustrationsplan ej inkluderade. Enligt Boverkets skrift "Göra plats för barn och unga!" hänvisas till att en friyta bör överstiga 3 000 kvadratmeter, med det i åtanke anses den totala storleken vara tillräcklig. Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om detta. Eftersom skolan planeras för ett relativt stort antal elever har det ansetts rimligt att minska ytan per barn för bättre uppsikt över området. Det är också rimligt att väga in skolgårdens möjlighet till goda sol- och skuggförhållanden och höjdskillnader. Skolan planeras också för åldersgruppen 13 -16 år, en grupp som efterfrågar sociala platser som kombinerar aktivitets- och "hängytor", något som platsen passar mycket bra för.

Boverkets allmänna råd FRI – BFS 2015:1 om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamheter anger att friytans storlek, utformning, tillgänglighet, säkerhet och förutsättning att bedriva ändamålsenlig verksamhet särskilt bör beaktas. Även om friytans utformning inte är en fråga som regleras i en detaljplan beskrivs att friytan kan göras ändamålsenlig med ytor för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet. Att det finns möjlighet att skapa ytor med varierande terräng- och vegetationsförhållanden samt goda ljus och skuggmiljöer.

Boverket hänvisar också till att det är rimligt i bedömningen av friytans storlek ta hänsyn till tillgång till närliggande lekområden, parker, grönområden, bollplaner, idrottsplaner, bad och naturområden etc. I planbeskrivningen har därför hänvisats till att delar av Odenområdet bör ingå i en sådan beaktning.

Exploateringsgraden som reglerar hur stor yta på marken som får bebyggas, ändras från 25 %, vilket motsvarar ungefär 6 900 kvadratmeter, till högst 6 400 kvadratmeter. Eftersom ytan som tillåts bebyggas blir mindre kan friytan bli större. En lägre exploateringsgrad innebär också, enligt kommunens parkeringspolicy, att färre parkeringsplatser krävs för både personal och besökare. Att färre parkeringsplatser behöver skapas bidrar också till att friytan kan bli större.

Om friytan är tillräckligt stor eller ej är något som slutligen bedöms av Byggnadsnämnden i samband med prövning av bygglov.

2. Planhandlingarna behöver utreda hur bullersituationen kan förbättras ytterligare, för tillkommande skolbyggnad, friytor och omkringliggande bostäder.

Kommentar: En trafikbullerutredning har genomförts och för att skapa en god ljudmiljö på skolgården rekommenderas i planbeskrivningen att antingen skolbyggnaden utformas så att bullernivåerna minskas eller att bullerskydd uppförs i anslutning till bullerkällorna. Vissa delar av skolgården är i förslaget mer bullerutsatta men det finns också ytor som har goda ljudförhållanden.

Bullernivåerna inuti skolbyggnaden är inte något som regleras i detaljplan utan beaktas i bygglovsfasen.

Trafikbullerutredningen visar att riktvärden enligt infrastrukturproposition 1996/97: 53 för trafikbuller vid befintliga bostäder inte överskrids, med undantag för ett antal fastigheter på Trädgårdsgatans norra sida och vid Marknadsgatan. Utredningen visar dock att riktvärdena överstigs redan idag på dessa fastigheter. Även om ett genomförande av planförslaget ökar ljudnivåerna något är det alltså inte på grund av planen som riktvärdena överskrids.

3. Planförslagets påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten behöver beskrivas ytterligare.

Kommentar: Planbeskrivningen kompletteras med en mer ingående beskrivning om påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten.

4. Planhandlingarna bör kompletteras med information om hur och var idrottsundervisningen kommer att bedrivas.

Kommentar: Var viss undervisning kommer ske är inte något som hanteras i detaljplaneprocessen. Idrottsundervisning sker i dagsläget på flera platser i kommunen för flera av kommunens skolor. Det är idag inte ovanligt att elever i Falköpings kommun får gå eller åka för att komma till platsen där undervisningen äger rum, exempelvis Odenbadet för idrottslektioner i simning och Mösseberg för orientering. Samtliga högstadiel elever i Falköpings tätort har idrottsundervisning på Odenområdet, därmed innebär planförslaget ingen förändring vad gäller var idrottsundervisning sker.

Kultur- och fritidsnämnden

Kalkbrottet innehåller kulturhistoriska värden som kan berätta flera spännande historier om Falköping, därför är det av stort värde att synliggöra och bevara det.

Kommentar: För att skydda kulturvärden i kalkbrottet kompletteras plankartan med bestämmelse om markens anordnande och vegetation som reglerar att de huggna stenväggarna i delar av kalkbrottet ska bevaras och inte får fyllas igen.

Barn- och utbildningsnämnden

Den nya högstadieskolan är ett viktigt led för att utveckla kvaliteten och likvärdigheten i kommunens skolor. För elevernas skull är det därför angeläget att tidsplanen för byggnationen kan hållas. Barn- och utbildningsnämnden är övertygad om att planförslaget ger de förutsättningar som behövs för elevernas trygghet och studiero och att elevernas behov av utrymme för utevistelse tillgodoses.

Byggnation av en ny högstadieskola är en del av kommunfullmäktiges beslut om en ny skolorganisation för Falköpings kommun. Beslutet togs efter att skolinspektionens tillsyn visat att det fanns ett behov av att göra skolornas enheter mer likvärdiga och en genomlysning av skolorganisationen genomförts. Efter inventering av möjliga placeringar av den nya högstadieskolan beslutade kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96 att den skulle placeras vid det före detta kalkbrottet på fastigheten Gamla stan 2:26 med flera.

Kommentar: Genom kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2017 § 96 ska platsens lämplighet för byggnation av skola prövas. Detaljplaneförslaget som har

varit tillgänglig för samråd beskriver att platsen anses vara lämplig men det avgörs slutgiltigen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

Moderaterna i Falköping

I remissvaret har följande synpunkter angetts

1. I förslaget redogörs det för att Fogdegatan ska stängas för genomfartstrafik. Detta antar de får negativa konsekvenser då gatan redan i dag är trafikerad, inte minst då till förskolan och Willys. Moderaterna ställer sig därför negativa till att gatan stängs för genomfartstrafik.

Kommentar: Varken plankarta eller planbeskrivning föreslår att Fogdegatan ska stängas för genomfartstrafik och det är inte heller något som regleras i detaljplaneförslaget eftersom vägen är beläget utanför planområdet. En stängning av Fogdegatan för genomfartstrafik beskrivs endast i scenario 5 i trafikanalysen medan planhandlingarna främst refererar till scenario 6. Planbeskrivningen kompletteras med förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter samt att konsekvenser för trafikflödet på resterande vägar bör utredas innan några åtgärder görs på Fogdegatan. En sådan utredning bör genomföras när en sådan lösning blir aktuell, eftersom trafikanalysen endast beaktat effekterna inom utredningsområdet.

2. I förslaget redogörs det för att det skulle finnas två zoner för på och avstigning vid skolan. Den ena zonen skulle ha en anslutning till Marknadsgatan och den andra till Hollendergatan. Här anser Moderaterna att en zon är fullt tillräcklig och att det bör vara den zon med anslutning till Marknadsgatan.

Kommentar: I planhandlingarna regleras inte var parkering och zon för på- och avstigning sker, även om det illustreras i illustrationsplanen. I trafikanalysens scenario 6 föreslås en mindre parkering och zon för på- och avstigning med anslutning till korsningen Hollendergatan – Trädgårdsgatan samt en större parkeringsplats med anslutning till Marknadsgatan. Att endast ha en anslutning via marknadsgatan medför att all besöks trafik, inklusive hämtning och lämning av elever, skulle behöva åka via Marknadsgatan. Marknadsgatan är inte konstruerad för sådan trafik på samma sätt som Hollendergatan, därför bedöms med utgångspunkt i trafikanalysen ett alternativ med två angöringar vara bättre.

3. Vägatan kan tänkas få en ökad trafikbelastning då den ansluter till Marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade kan den även bli föremål för detta. Därför föreslår Moderaterna att gatan bör stängas för genomfart och istället bli en återvändsgata.

Kommentar: En eventuell stängning av Vägatan är inte något som regleras i detta detaljplaneförslag utan är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

4. Övergången för gång- och cykelbana vid korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan måste vid byggnation av en cirkulationsplats byggas på ett trafiksäkert sätt.

Kommentar: Specifik utformning av övergång för gång- och cykeltrafik är inte något som regleras i en detaljplan utan är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen vid ett genomförande av en detaljplan.

5. Odenområdets parkeringsplatser anges som parkeringsyta för personal istället för fler parkeringsplatser inom skolfastigheten. I olika dokument beskrivs att det är olika distanser från planområdet till Odenområdets parkering vilket skapar osäkerhet kring vilket avstånd som är korrekt. I Tri-vectors rapport med förslag till riktlinjer anges 400 meter som nyckeltal för acceptabelt avstånd från parkering till arbetsplats. Då distansen till den föreslagna parkeringsytan blir lång befarar Moderaterna att andra närliggande områden kan komma att nyttjas som parkering.

Kommentar: I beläggningsstudien av Odenområdets parkeringsplats hänvisas till ett uppskattat gångavstånd vid en tänkt gångväg. Då det är omöjligt att veta hur personer väljer att gå är det också omöjligt att beräkna avståndet utifrån det. När beläggningsstudien togs fram fanns ännu ingen antagen parkeringsnorm eller policy. Parkeringsnorm och- policy, fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 116, reglerar att parkeringsplatser ska vara 400 meter från ett område i en radie, eller fågelvägen. Odenområdets parkeringsplats är, utifrån det beräkningssätt som använts i gällande parkeringsnorm och policy 300 meter från skolområdet och därmed i enlighet med normen och policyn.

Det går inte i en detaljplan reglera hur personer kommer att bete sig inom eller kring ett planområde. Alltså kan inte en detaljplan reglera om personer väljer att parkera någon annanstans. Om det skulle bli problematik kring parkering utanför planområdet är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen. En detaljplan ska dock visa att det som föreslås är möjligt och lämpligt, och att hänvisa personalen till Odenområdets parkeringsplatser bedöms som lämpligt och är möjligt enligt gällande norm och policy.

En ytterligare aspekt att beakta när det gäller parkeringar är att Boverket rekommenderar att friytan ska premieras framför parkeringsplatser, varför det har ansetts nödvändigt att hänvisa vissa parkeringsplatser till Odenområdets parkering.

De av personalens parkeringsplatser som inte får plats på Odenområdets parkering kan iordningställas inom fastigheten.

6. Moderaterna anser att ytan för detaljplanen inte är tillräckligt stor för att bygga en skola för cirka 1100 elever där känslan av småskalighet, ”Skola i skolan”, bibehålls. Därför kommer det att ställas stora krav på utformning av byggnaden.

Kommentar: Byggnadsnämndens politiker bedömde att samrådsförslaget var lämpligt på platsen eftersom beslut togs om samråd kring förslaget. Platsens lämplighet för ändamålet avgörs slutligen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Utformningen av byggnaden är främst något som bestäms i bygglövsskedet. Interören bestäms av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

7. Moderaterna anser att ytan för spontanidrott är begränsad och det upplevs inte som realistiskt att Odenområdet, som pekats ut i förslaget till detaljplan, skulle kunna nyttjas. Detta då flera andra skolor använder Odenområdet för schemalagd idrott.

Kommentar: Exakt utformning av friytan regleras inte i en detaljplan utan avgörs efter planprocessen i samband med utformningen av skolan av Samhällsbyggnadsförvaltningen samt Barn- och utbildningsförvaltningen. Friytans beskaffenhet innebär dock att möjligheten till spontanidrott är begränsad. Det anses rimligt att hänvisa till Odenområdet som ett komplement till friytan vid skolbyggnaden på

grund av dess närhet. Det har också ansetts vara i enlighet med Boverkets rekommendationer om tillgång till närliggande bollplaner och idrottsplaner.

Centerpartiets fullmäktige-grupp

Ingen erinran.

Jörgen Sundh

I yttrandet har följande angetts:

1. Platsen är för liten.

Kommentar: Enligt planförslaget anses platsen vara lämplig för ändamålet och bedöms därmed inte vara för liten. Platsens slutgiltiga lämplighet avgörs när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

2. Parkering på Odenområdet är för långt från skolan och parkering kommer istället att ske vid bowlingens, gymmets, Mekonomens eller Pingstkyrkans parkeringsplatser. Alternativt på gator runt skolan.

Kommentar: Det går inte i en detaljplan reglera hur personer kommer att bete sig inom eller kring ett planområde. Alltså kan inte en detaljplan reglera om personer väljer att parkera någon annanstans. Om det skulle bli problematik kring parkering utanför planområdet är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen. En detaljplan ska dock visa att det som föreslås är möjligt och lämpligt, och att hänvisa personalen till Odenområdets parkeringsplatser bedöms som lämpligt och är möjligt enligt gällande norm och policy.

3. Att skapa en skolgård på platsen kommer att vara mycket kostsamt.

Kommentar: Kostnaden för att anlägga skolgården är inte en detaljplane-fråga eftersom det avgörs i ett senare skede hur skolgården kommer utformas.

4. Skolan bör placeras på annan plats, exempelvis på fotbollsplanerna vid gymnasiet.

Kommentar: Genom detaljplaneprocessen prövas en plats lämplighet för ett ändamål, alltså är inte valet av plats en fråga som behandlas. Kommunfullmäktige tog beslut den 25 september 2017 § 96 om att pröva denna platsens lämplighet genom detaljplaneprocessen. Att frågå det beslutet skulle vara odemokratiskt.

Helene Fransson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är för liten, det finns inte plats för parkeringsytor, biytor eller idrottsaktiviteter utomhus.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 1 av privatperson 1 samt kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg. Det finns plats för både parkering och friytor men för att friytorna ska få vara så stora som möjligt rekommenderas att lärare i så stor utsträckning som möjligt hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser vilket är i enlighet med parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige den 25 juni 2018 § 107. För schemalagda idrottsaktiviteter utomhus finns det gott om ytor i staden och det är inte ovanligt att sådan idrottsundervisning sker på andra platser än precis vid skolan. För idrottsaktiviteter på elevernas egna initiativ under raster anses delar av Odenområdet vara lämpliga och tillgängliga.

2. En plats runt Ällevi bör planeras istället.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Inga-Lill Lindén

Skolan bör inte planeras i Falköpings centralort.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Bengt-Olof Posth

Som en följd av ett genomförande av planförslaget kommer trafiken på Trädgårdsgatan att öka och därmed bullret. Privatpersonen vill därför att det ska uppföras bullerskydd av något slag utanför fastigheten, tex häckar som stoppar ljud eller bullerplank i glas som rymms inom gatuområdet.

Kommentar: En häck eller ett bullerplank skulle antagligen rymmas inom gatuområdet för Trädgårdsgatan vid fastigheten. Det stämmer att trafiken kommer att öka något som en följd av ett genomförande av detaljplanen och därmed också bullernivåerna. Enligt bullerutredningen är dock trafiknivåerna på Trädgårdsgatan redan idag på en sådan nivå att ökningen av buller blir förhållandevis liten. Bullerutredningen visar också att nivåerna på bullret vid fastigheten är inom naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse. Ett bullerskydd planeras öster om Hollendergatan eftersom riktlinjerna annars skulle överskridas vid flytt av Hollendergatan.

Kenneth Jacobsson & Anette Jacobsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Privatpersonernas fastighet ligger på Vägatan norr om planområdet och enligt skuggstudien kommer den under perioden september-april vara skuggad större delen av dagen. När huset köptes var området planerat som park och inte skola med fem våningar som skymmer solen. En effekt blir också att det inte blir aktuellt med solpaneler på taket.

Kommentar: Skuggstudien visar största skuggningseffekt vid byggnation av skolan vid all tänkbar placering av skolan inom byggrätten, alltså värsta tänkbara skuggning för alla. Skuggstudien visar att delar av fastigheten i fråga skuggas mellan september och april, främst under förmiddagarna. Studien visar också att skuggningseffekten påverkar bostadshuset endast i december.

Boverkets publikation Solklart från 1991, som ger riktlinjer för solinstrålning och skuggverkan, och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Eftersom flera synpunkter lämnats på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer det ändå sänkas med fyra meter, alltså ungefär ett våningsplan, i granskningsförslaget. Även exploateringsgraden, hur stor mark på ytan som får bebyggas, har ändrats från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter. Att en viss höjd regleras i detaljplaneförslaget innebär inte automatiskt att en skola kom-

mer byggas som har den specifika höjden. Regleringen avgör att bebyggelsen inte får vara högre och därmed prövas vad som är möjligt på platsen.

2. Enligt planbeskrivningen ska Marknadsgatan användas för lämning och hämtning i skolområdet, varutransporter samt för att ta sig till parkeringen på skolområdet. Detta kommer innebära en kraftig ökning av trafiken mot i dagsläget. Mer trafik innebär buller och avgaser.

Kommentar: Planbeskrivningen föreslår att skolområdet kan angöras via Marknadsgatan men det finns inget som hindrar att skolan angörs på något annat sätt eller på två eller flera sätt. Trafikbullerutredningen visar att de maximala ljudnivåerna idag överstigs längs Marknadsgatan. Trafikbuller har beräknats både för att all trafik angör via Marknadsgatan och ett förslag mer i linje med illustrationsplanen, där besökstrafiken leds in på två ställen. Bullerutredningen visar att båda förslagen är inom Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalenta ljudnivåer och att de maximala ljudnivåerna inte försämras. Alltså bidrar inte ett genomförande av planen till att riktlinjerna överskrids. Risken för överskridande av miljökvalitetsnormerna för luft i Falköpings kommun bedöms som låg. Mätningar av luftkvaliteten i Falköping visar att kväveoxidhalterna är låga. Trafikökningen som planförslaget medger anses inte vara så stor att den kommer orsaka dålig luft.

3. Parkeringsplatserna kommer inte räcka till, redan idag parkeras bilar utmed Marknadsgatan och risken är stor att lärare kommer parkera där då de inte kommer vilja parkera vid Odenområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson. Hur många parkeringsplatser som skapas på skolfastigheten avgörs vid bygglovsskedet.

4. Enligt planbeskrivningen finns det möjlighet att anlägga både parkeringsytor, gångvägar samt cykelställ utanför vår fastighet. Det är inte acceptabelt.

Kommentar: Var parkeringsytor och cykelställ placeras inom skolfastigheten specificeras inte av plankartan, det avgörs vid byggnation. Vad som är acceptabelt användning av marken avgörs när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

5. Det finns en risk för nedskräpning när 1100 elever rör sig i området och har möjlighet att handla på flera olika platser.

Kommentar: Hur människor väljer att bete sig inom och utanför planområdet är inget som en detaljplan kan reglera. Det är inte heller en faktor som kan tas i beaktning vid detaljplanering. Detaljplanen ska säkerställa att det är möjligt att ta sig till och från området på ett säkert sätt, skulle det visa sig att det uppstår problem med nedskräpning är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

6. Vad händer med värdet på huset när fastigheten skuggas?

Kommentar: I vilken utsträckning ett genomförande faktiskt kommer att påverka värdet på kringliggande fastigheter är svårt att uttala sig om på förhand. Om fastigheter skulle minska i värde är det en följd av en förändring som ansetts vara av betydande allmänt intresse och som anses acceptabel vid bebyggelse inom tätorten. Det är även oklart vilken skuggning ett genomförande av detaljplanen faktiskt kommer att medföra och studien visar maximal skuggning vid alla möjliga placeringar. Alltså är inte all skuggning i studien möjlig samtidigt.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Eftersom flera synpunkter lämnats på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer det ändå sänkas med fyra meter, alltså ungefär ett våningsplan, i granskningsförslaget. Även exploateringsgraden, hur stor mark på ytan som får bebyggas, ändras från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter.

Kjell Helander

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är inte lämplig för en skola.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Jörgen Sundh.

2. Det blir för lite plats för eleverna på raster och håltimmar, kuperingen gör att det inte finns så många möjligheter, om inte brottet fylls. Eftersom det skulle innebära att kulturvärden och skyddade arter skulle försvinna kommer det inte göras.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljösamverkan Östra Skaraborg. Platsen bedöms inte vara för liten för eleverna och kuperingen ses som en tillgång för att möjliggöra en spännande och intressant friyta med möjlighet till goda sol- och skuggmöjligheter och utrymmen med varierande användning. Se planbeskrivningen för mer detaljerad beskrivning av hur skolgården kan utformas. Den slutgiltiga utformningen av friytan avgörs inte i detaljplaneprocessen utan först i efterhand.

3. Ett genomförande av planen med trafik och buller från ungdomar som ska till och från skolan kommer påverka mitt och våra boende och fastigheten även om det är tänkt att eleverna ska ta andra vägar.

Kommentar: Detaljplanen ska avgöra om en plats är lämplig för ett ändamål, detta avgörs slutligen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Hur människor kommer att agera och vilka vägar som kommer användas är inget som kan regleras i en detaljplan och det är inte heller något som kan tas hänsyn till i en detaljplan. Åtgärder för att dirigera trafik eller gående är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

4. Platsen bör vara ett område för rekreation för Falköpingsborna istället, barnen på Hästbackens förskola besöker ofta kalkbrottet.

Kommentar: Platsen används idag av förskolan Hästen men det förekommer också nedskräpning och otillåten eldning och platsen är förhållandevis otillgänglig. Samtliga skolgårdar i Falköpings kommun är öppna för allmänheten efter skolans verksamhetstimmar. Alltså kan området fortsätta fungera som en plats för rekreation för Falköpingsborna och därmed bli mer använd än i dagsläget. Det bidrar till att uppnå god hushållning med mark. Eftersom förslaget innebär att platsen iordningställs kommer den dessutom bli mer inbjudande och tillgänglig för fler än i dagsläget.

Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Området är för litet oavsett vad utredningarna visar.

Kommentar: När ett områdes lämplighet prövas genom detaljplan genomförs ofta ett antal utredningar för att visa områdets beskaffenheter men också planförslagets påverkan. Utredningarna utgår från fakta eller visar faktiska förhållanden, exempelvis markens stabilitet. Utan dessa utredningar och analyser finns endast åsikter och subjektiva bedömningar att utgå från. Utredningarna som genomförts inför samrådsförslaget visar att platsen är lämplig och möjligt att genomföra. Om platsen är lämplig eller inte avgörs dock när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

2. Det räcker med att det är en större aktivitet i Pingstkyrkan för att det ska bli kaos i trafiken. Bilar står parkerade hur som helst, inklusive på gräsmattor. Trafikmiljön skulle inte bli säker för eleverna.

Kommentar: Trafikutredningen visar att det i dagsläget är en medelfördröjning per fordon i den mest trafikerade perioden strax under 10 sekunder för biltrafik och strax över 40 sekunder för kollektivtrafik. Trafikmiljön kan bli bättre om en cirkulationsplats konstrueras i korsningen mellan Trädgårdsgatan – Hollendergatan. Vid ett genomförande av planförslaget finns möjligheten att göra övergångsställen säkrare för oskyddade trafikanter. Det går inte att i en detaljplan reglera hur människor ska bete sig, det går bara att visa att det är möjligt att genomföra det som föreslås och att det är lämpligt. Att det inte finns tillräckligt med parkeringsplatser vid Pingstkyrkan är inte en fråga för denna detaljplanprocess.

3. Hur påverkas våra fastigheter prismässigt av ökad trafik och buller? Bullerskydd förfular hela området.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nummer 6 av Kenneth Jacobsson, Anette Jacobsson. Huruvida bullerskydd är förfulande eller inte beror till viss del på utformning och skötsel men är i slutändan subjektivt och upp till betraktaren.

4. Beslutet är antagligen redan fattat och möten, skrivelser med mera antagligen ett spel för galleriet.

Kommentar: De beslut som fattats i detta detaljplaneärende är att platsens lämplighet ska prövas genom en detaljplanprocess samt Byggnadsnämndens beslut om att planförslaget skulle sändas på samråd. Samråds med närboende och myndigheter hålls som en del i planprocessen. Om platsen är lämplig avgörs slutligen när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol.

5. Av de tre alternativen i lokaliseringsstudien ter sig detta det sämsta.

Kommentar: Detaljplanprocessen syftar inte till att jämföra olika platser. Lokaliseringsstudien framhöll denna plats som lämpligast av de tre och Kommunfullmäktige beslutade den 25 september 2017 § 96 också att pröva denna platsens lämplighet genom en detaljplanprocess.

Ing-Marie Eklund, Elof Eklund

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Flyttningen av Hollendergatan kommer för nära privatpersonernas fastighet.

Kommentar: Hollendergatan flyttas, som närmast, 15 meter från fastighetsgränserna öster om Hollendergatan. Hollendergatan föreslås flyttas för att möjliggöra en bättre lösning i korsningen med Trädgårdsgatan samt för att möjliggöra större ytor för skola och friytor.

2. Minst hälften av föräldrarna kommer skjutsa sina barn, utöver den redan höga trafiken kommer det bli trafikchaos och höga bullernivåer.

Kommentar: Hur många av föräldrarna som kommer skjutsa sina barn går inte att veta och antalet kan givetvis variera. Barn- och utbildningsnämnden arbetar aktivt med att förebygga hämtning och lämning med bil vid skolor eftersom det skapar en mindre trygg miljö. Både Hollendergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för höga trafikflöden, en rondell skulle dessutom öka framkomligheten i korsningen. Bullerskyddets dimensioner föreslås efter trafikbulerutredningens rekommendationer för att bullernivåerna ska vara inom naturvårdsverkets riktlinjer.

3. Lärarna kommer inte parkera på Odenområdets parkeringsplatser, de gör inte det idag när det är möte i Pingstkyrkan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson.

4. Varför ska barnen ha nära till centrum när det är i skolan de ska vara.

Kommentar: När eleverna går i högstadiet tillåts de en större frihet att lämna skolområdet än i tidigare årskurser. Förslaget innebär även att en stor arbetsplats skapas med närhet till centrum. De som arbetar på skolan kan gynna handeln och bidra med liv och rörelse. Den centrala placeringen markerar också att barnen prioriteras i staden.

5. När det rivs i kalkbrottet blir det en invasion av råttor.

Kommentar: Det är inte en fråga som hanteras i en detaljplan. Skulle en byggnation skapa olägenheter är det byggherrens ansvar att hantera det.

6. Skolbygget kommer bli den största investeringen som genomförts av Falköpings kommun. Ska det finansieras genom höjd skatt?

Kommentar: Finansieringen av byggnationen är inte något som behandlas i en detaljplan.

7. Vilka har varit med och bestämt detta? Är det en tjänstemannaprodukt?

Kommentar: Som beskrivs i planbeskrivningen togs beslutet att pröva platsens lämplighet för en skola av Kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96, Även beslutet om att förändra skolorganisationen tog av Kommunfullmäktige den 27 mars 2017 § 33. Protokoll från besluten finns att tillgå, bland annat på kommunens webbplats. Som vid de flesta politiska beslut har tjänstepersoner berett ärendet inför beslutet samt verkställt de beslut som politikerna tagit.

8. Fastigheterna i villabebyggelsen öster om planområdet kan påverkas av skuggning på eftermiddagar och kvällar i mars och juni samt inte alls i december. Detta tycker inte vi är acceptabelt.

Kommentar: Skuggstudien visar all tänkbar skuggning vid all tänkbar placering av byggnad med högsta tillåtna höjd. En viss påverkan är oundviklig när staden utvecklas och speciellt när den förtätas. I detta fall har skuggningen ansetts acceptabel bland annat eftersom skolan behöver byggas på höjden.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger att bostadshus ska få minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Därför anses skuggningseffekten acceptabel och rimlig i förhållande till det allmänna intresset av att en skola byggs. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

För att ändå minska skuggningseffekten kommer höjdregeringen sänkas och motsvara ungefär fyra våningar å fyra meter.

9. Varför bygga 5 våningar om fastigheten är större än den upplevs.

Kommentar: Samrådsförslaget medgav bebyggelse i ungefär fem våningar där varje våning är fyra meter. Detta innebär inte att en skola kommer byggas i fem våningar utan föreslår att en skola inte får byggas högre. Genom planprocessen prövas ifall detta är lämpligt och eftersom flera personer lämnat synpunkter på höjden föreslås den sänkas i granskningsförslaget så att ungefär fyra våningar å fyra meter medges.

10. Andra områden borde undersökas.

Kommentar: I detaljplanprocessen undersöks ett område, inte flera, och området som undersöks beslutades av Kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96. Inför det beslutet undersöktes flera platser, dock inte i detalj. Att genom detaljplan undersöka flera platsers lämplighet samtidigt skulle vara mycket dyrt och tidskrävande.

11. Lös in samtliga fastigheter längs Fagerängsgatan för att ge mer utrymme för både parkering och gymnastiksal.

Kommentar: Det ses inte som nödvändigt för att området ska vara lämpligt för ändamålet.

12. Medborgare får inte vara med och påverka.

Kommentar: Planprocessen är reglerad i plan- och bygglagen och ställer bland annat krav på att myndigheter och närboende ska samrådas med om planförslaget. Detta innebär inblick i processen och möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Samtliga synpunkter kan kanske inte tillgodoses eftersom det, i varje planprocess, finns motstående intressen. I en planprocess hörs myndigheter och närboende två gånger, dels vid samrådet och dels vid granskning. Vid båda tillfällen har de möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Skulle det vara så att synpunkten inte tillgodoses har närboende som lämnat skriftligt yttrande innan granskningstidens slut möjlighet att överklaga ett beslut om att anta detaljplaneförslaget till Mark- och miljödomstolen. I denna planprocess har kommunen frivilligt arrangerat två möten med närboende med syfte att informera, svara på frågor och ta emot synpunkter.

13. Hur kan det beslutats om samråd på ett datum som inte ägt rum.

Kommentar: Det felaktiga beslutsdatumet var ett tryckfel och det rätta datumet är den 25 september som framgår i beslutsprotokoll och på plankartan.

Magnus Blomberg

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Negativt med ökad trafik centralt som annars bör minskas i en stadskärna.

Kommentar: Närheten till centrum är något som har setts som positivt, förhoppningen är att fler ska välja att gå eller cykla till skolan och att den kan innebära mer liv och rörelse i centrum. Det finns gång- och cykelvägar som kopplar planområdet till centrum och planförslaget möjliggör för en förbättring av dessa. En samhällsekonomisk fördel med att förtäta staden är möjligheten att nyttja befintlig infrastruktur istället för att anlägga ny.

2. Området kan inte fortsatt användas som utflyktsmål för barnen på Hästbackens förskola.

Kommentar: Det stämmer, även om skolgården kan användas av allmänheten utanför verksamhetens tider. Området föreslås också göras mer tillgängligt och säkrare än idag då det förekommer otillåten eldning och nedskräpning.

3. Det kan bli osäkert i området eftersom polisutryckning sker längs Trädgårdsgatan.

Kommentar: I samband med en byggnation av området är det samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för att gatorna och övergångsställen utformas på ett trafiksäkert sätt. Polismyndigheten har hörts i samband med samrådet.

Carl-Johan Fransson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. En hög skola belägen med skolgård i kalkbrottet skulle kunna medföra att eleverna upplever sig som fångar på en fängelsegård. En skola belägen på västgötaslätten borde kunna erbjuda större ytor.

Kommentar: Hur eleverna kommer att uppleva skolan och skolgården går inte att veta och beror troligen på utformning av skolgården samt utsmyckning av skolan men också på varje individs subjektiva uppfattning. Det måste alltså antas att varje individ kommer uppleva skolan och skolgården på olika sätt. Varken skolgårdens eller skolans specifika utformning regleras i detaljplanen utan blir upp till Samhällsbyggnadsförvaltningen att klargöra i bygglovsansökan. Detaljplanen avgränsar vad som tillåts i området och representerar därför inte nödvändigtvis vad som faktiskt kommer byggas. Eftersom flera yttranden lämnats angående höjddregleringen kommer den ändå sänkas med fyra meter. Det betyder att ungefär fyra våningar å fyra meter kan konstrueras.

2. Bygg skolan där Åttagårdsskolan ligger idag istället.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 4 av Jörgen Sundh.

3. Gör inga förhastade slutsatser.

Kommentar: Platsen beslutades om av Kommunfullmäktige den 25 september 2017 § 96 efter att en lokaliseringsstudie med medborgardialog samt ett antal utredningar genomförts. Under planarbetet inför samrådet har ytterligare utredningar genomförts som underlag till planförslaget som Byggnadsnämnden beslutat om att sända på samråd. Alltså har samtliga beslut varit underbyggda med faktaunderlag.

Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Kraftigt ökad trafik på Hollendergatan med risk för påfartsproblem från sidogator vid morgon och arbetsslut.

Kommentar: Trafiken kommer att öka något i samband med ett genomförande av detaljplanen, exakt hur mycket beror delvis på hur planen genomförs. En något ökad trafik blir alltid en följd av förtätning av en stad. Hollendergatan är dimensionerad för höga trafikmängder vilket är en av anledningarna till att platsen valdes. De goda möjligheterna att gå eller cykla till området och det centrala läget kan skapa incitament till att inte använda bilen i samma utsträckning som idag. Möjligheten att bygga en cirkulationsplats i korsningen mellan Hollendergatan och Trädgårdsgatan antas också underlätta för trafiken.

2. Ökad risk för trafikolyckor för ungdomar från skolan som exempelvis måste ta sig över Odengatan för att komma till tänkt gymnastikhall.

Kommentar: Trafiksäkerheten kommer beaktas vid exploateringen av området. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för utbyggnaden av gatuområden samt att de är så säkra de kan vara. Se även kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

3. Risk för parkeringskaos runt området både för affärsverksamheter och boende eftersom det saknas parkeringsplatser i direkt anslutning till skolan.

Kommentar: Förslaget föreslår att personal hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser. Platser för besökare, inklusive hämtning och lämning, ska ordnas inom skolfastigheten. Detaljplaneprocessen ska avgöra om föreslagen användning är lämplig och möjlig, hur människor väljer att agera kan inte regleras i en detaljplan. Om platsen är lämplig eller inte avgörs dock när planerna fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Se även kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

4. Kraftigt ökade bullernivåer för boende i närområdet trots planerad bullervall.

Kommentar: Trafikbullret kommer att öka något i samband med ett genomförande av detaljplanen. Bullerskyddet planläggs för att bullernivåerna inte ska överstiga Naturvårdsverkets riktlinjer om trafikbuller vid befintlig bebyggelse för fastigheterna direkt öster om Hollendergatan. Trafikbullerutredningen visar att bullernivåerna är inom riktlinjerna med ett bullerskydd med en höjd om 1,5 meter.

5. Kraftigt förändrad stadsbild med försämrad utsikt mot Mösseberg av både skolbyggnad och bullervall.

Kommentar: Stadsbilden kommer påverkas men det har ansetts som rimligt med tanke på att detaljplanen föreslår en förtätning av staden och eftersom det finns storskalig bebyggelse i närheten av området.

6. Kvällssolen kommer gå förlorad vid fastigheterna öster om Hollendergatan på grund av skolbyggnad.

Kommentar: Skuggstudien visar skuggningseffekten vid all möjlig placering och en maximalt utnyttjad byggrätt i förslaget. Främst kan skuggning på eftermiddag och kväll ske på fastigheterna öster om planområdet, mellan mars och september.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Eftersom flera synpunkter lämnats på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer det ändå sänkas med fyra meter, alltså ungefär ett våningsplan, i granskningsförslaget.

7. Det är absolut nödvändigt att ompröva förslag till plats för skolan eftersom nuvarande förslag påverkar boende i närområdet negativt. Ytan i nuvarande detaljplan är för liten för den tänkta storleken på skolan.

Kommentar: I detaljplaneprocessen prövas inte valet av plats utan platsens lämplighet för ett ändamål. I detaljplaneprocessen vägs olika intressen mot varandra, både allmänna och enskilda. Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Carl-Johan Fransson samt kommentar till synpunkt nr 5 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson och kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping

8. Odenområdet skulle vara en bättre plats för skolan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Charlotte Klasson, Daniel Johansson
I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Förflyttning av Hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.

Kommentar: Förflyttningen av Hollendergatan kommer inte i sig att medföra ökad trafik men ett genomförande av planförslaget ökar trafiken något. Med ökad trafik följer också ökat trafikbuller. Med det bullerskydd som föreslås, i enlighet med trafikbullerutredningen, kommer trafikbullernivåerna vara inom Naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse.

2. Det kommer att skugga för mycket på vår fastighet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se också kommentar till synpunkt 8 av Marie Eklund & Elof Eklund.

3. Skolfastigheten är för liten för utvistelse för eleverna.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Jörgen Sundh, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson samt se kommentar till synpunkt nr 2 av Kjell Helander.

4. Trafikmiljön blir för bullrig för barnen.

Kommentar: Vid ett visst genomförande av planförslaget utsätts vissa delar av skolgården för högt buller från exempelvis busshållplatser. På stora delar av skolgården kan en god ljudmiljö uppnås och det rekommenderas i planbeskrivningen att skolbyggnaden placeras på ett sådant sätt att bullret skärmas av eller att bullerskydd uppförs. Hur detta genomförs avgörs i bygglovsskedet. Trafikmiljön påverkas av hur många som väljer att hämta och lämna barn, om fler barn cyklar eller går till skolan blir trafikmiljön bättre. Att bullerkraven följs ses slutligen över innan byggnaden får tas i anspråk, då finns även en detaljstuderad byggnad och utformning av skolgård. Plankartan kompletteras med en upplysningstext om att riktvärden för buller ska uppfyllas på skolgården.

5. Det blir parkeringskaos på Fagerängsgatan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 5 av Miljönämnden Östra Skaraborg, se kommentar till Synpunkt nr 1 av Helene Fransson, se kommentar till synpunkt nr 5 av Moderaterna i Falköping samt se kommentar till synpunkt nummer 3 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

6. Boverkets allmänna råd kan inte tillgodoses med planförslaget och det finns exempel med stora skolor som inte går bra i grannkommuner.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg samt kommentar till synpunkt nr. 7 av Moderaterna i Falköping. Det är inte en fråga för detaljplanen att avgöra om det är bra eller dåligt med en stora skolor. Kommunfullmäktige beslutadeden 27 mars 2017 § 33 om hur skolorganisationen ska se ut.

Anna Carin Medin

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Förläggningen av den nya skolan är alldeles förskräcklig med kaotisk trafiksituation både vid Hästbacken och Hollendergatan som följd.

Kommentar: Valet av plats prövas inte i en detaljplan utan det är platsens lämplighet för ett visst ändamål som prövas. Trafiken kommer att öka något på omkringliggande gator men trafikanalysen visar inte att det kommer bli någon kaotisk trafiksituation. Det är samhällsbyggnadsförvaltningen som i slutändan avgör hur trafiklösningarna kommer se ut, i detaljplanen avgörs endast om det som föreslås är lämpligt och möjligt.

2. Utrymmet är alldeles för litet för att rymma så många elever och skolans placering bör övervägas och planeras om.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr 1 av Jörgen Sundh, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson och se kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander.

Christer Pettersson, Sandra Lebedeva

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Den valda platsen är högst olämplig.

Kommentar: Detaljplaneprocessen ska utreda om en plats är lämplig för ett visst ändamål och vad som är möjligt på platsen. I detta fallet ska platsen prövas för ändamålet skola som den bedöms vara lämplig för. Om platsen är lämplig eller inte avgörs dock när planen fått laga kraft eller vid en eventuell prövning i domstol. Detaljplaneprocessen undersöker alltså inte vad som faktiskt kommer att byggas.

2. Skolan behöver en större yta så att den kan byggas på bredden och längden och inte på höjden.

Kommentar: Området anses vara tillräckligt stort eftersom det föreslås vara möjligt att bygga på höjden. Hur hög skolan faktiskt blir avgörs efter detaljplaneprocessen, i bygglovshandlingar.

3. Friytan är inte tillräckligt stor och det saknas utrymme för personalen att parkera på.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg, se kommentar till synpunkt nr. 5 och 7 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander samt se kommentar till synpunkt nr. 3 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

4. Ljudnivåerna inomhus kommer att stiga på grund av trafikbuller.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Miljönämnden Östra Skaraborg, se kommentar till synpunkt nr. 2 av Ing-Marie Eklund & Elof Eklund, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se kommentar till synpunkt nr.1 av Charlotte Klasson, Daniel Johansson.

5. En stor femvånings byggnad kommer att förstöra utsikten och passar inte in i den centrala stadsmiljön.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

Gunnar Lindén

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Grunden för skolan måste vara trivsel och effektivitet för såväl elever som personal, detta kan inte uppnås i den framlagda planen.

Kommentar: Exakt utformning av såväl skolbyggnad som skolgård är inget som regleras i detaljplaneförslaget. Begreppet trivsel är subjektivt och därmed omöjligt att på förhand veta något om. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar tillsammans med lärarkåren fram hur de ska arbeta i framtiden och hur de kan göra det effektivt. Det ska inte heller avgöras i en detaljplaneprocess ifall en skola blir trivsam eller effektiv, detaljplaneprocessen ska utreda ifall en plats är lämplig för ett ändamål.

2. Området är olämpligt för en skola i denna storlek eftersom friytan blir för liten per elev och inte i enlighet med Boverkets rekommendationer.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg, Se kommentar till synpunkt nr. 5 & 7 av Moderaterna i Falköping och se kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander.

3. Det är oklart hur många parkeringsplatser som behövs och det finns inga parkeringsutrymmen i närheten av skolan utan planförslaget hänvisar till Odenområdets parkering.

Kommentar: Enligt samrådsförslaget behövs totalt 383 parkeringsplatser för bilar enligt kommunens parkeringspolicy och –norm, 197 för personal och 186 för besökare. (inklusive hämtning och lämning av barn). Som framgår i planbeskrivningen korrelerar antalet parkeringsplatser med tillåten byggnadsarea. Det framgår att det finns ungefär 150 lediga parkeringsplatser på Odenområdets parkering under skolans verksamma timmar. Det finns möjlighet att skapa parkeringsplatser inom den föreslagna skolfastigheten, detta framgår av planbeskrivning, plankarta och illustrationsplan. Det är alltså endast personalen som hänvisas till Odenområdet. Eftersom det inkommit flera synpunkter om tillåten höjd i förslaget kommer höjden sänkas och byggrätten minskas. Denna minskning innebär också att antal parkeringsplatser som behövs för personalen och besökare också minskar. De parkeringsplatser som inte får plats på Odenområdet parkering enligt det behov som finns enligt Parkeringspolicy och parkeringsnormen, fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 107, kan iordningställas inom fastigheten.

4. Enligt Tekniska nämndens ordförande är det 450 meter till Odenområdet och därmed inte i enlighet med kommunens parkeringspolicy och –norm. Det blir för långt för lärare att gå.

Kommentar: Tekniska nämndens ordförande uttalade sig i Falköpings tidning 2018-03-27 om en version av kommunens parkeringspolicy och –norm som ännu inte var antagen. Därefter förtydligades det i den antagna policyn att det acceptabla avståndet till en parkeringsplats för skolverksamhet är 400 meter i en radie från området, ”fågelvägen”. Odenområdets parkeringar är inom denna radie från planområdet och således förenlig med parkeringspolicy och parkeringsnorm fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 107.

5. Det borde finnas högstadieskolor även i Kinnarp och då kunde elevantalet på en högstadieskola i Falköpings tätort bli mindre. Alternativt bör skolan planläggas någon annanstans.

Kommentar: Detaljplaneprocessen hanterar inte alternativa lokaliseringar eller skolorganisationens struktur, detta har redan arbetats fram och beslutats om av Kommunfullmäktige. Se även kommentar till synpunkt nr 4 av Jörgen Sundh.

Rickard Götenmark, Linda Götenmark

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Friytan är för liten eftersom det bara finns laglig friyta i gamla kalkbrottet och den får inte tas i anspråk för annat ändamål. För att räddningsfordon ska få åtkomst till kalkbrottet kommer det krävas en ramp som vid vintervägslag blir ofarbar eftersom stigningen på rampen blir för brant och blir därmed en säkerhetsrisk. Tillgängligheten till friytan i kalkbrottet kommer försäras vid vinterklimat och kanske i vissa fall vara otillgänglig för handikappade och särskolan vilket är ett brott mot diskrimineringslagen.

Kommentar: Exakt storlek på friytan beror på skolans slutgiltiga utformning och placering av exempelvis parkeringsplatser. I planbeskrivningen har friytan uppskattats utan de i illustrationsplanen utpekade ytorna för parkering samt lastning och lossning. Det finns också friytor söder om och öster om byggrätten. Lutningen till brottet från Trädgårdsgatan i områdets västra del uppfyller kraven för att räddningstrafik ska få åtkomst utan att en ramp byggs. Det beskrivs också i planbeskrivningen att det finns möjlighet att konstruera en ramp för tillgängligheten men framförallt är det möjligt att genom byggnaden röra sig upp och ned från kalkbrottet.

2. Bullermätning har inte gjorts för ljud från skolgården, dels vad det skulle innebära i kalkbrottet men även för närboende. För höga ljudnivåer kommer ha negativa effekter på elevernas välbefinnande och resultat.

Kommentar: En bullermätning för skolgården har inte gjorts eftersom det är omöjligt att på förhand avgöra hur mycket barnen kommer bullra. Hur eleverna kommer bete sig på skolgården beror på flera faktorer som exempelvis skolgårdens utformning, vilka aktiviteter eleverna sysselsätter sig med, med mera. Varav samtliga inte är något som kan regleras i en detaljplan eller tas hänsyn till i en detaljplan.

3. Platsen där bussarna ska hämta och lämna är för liten eftersom det i texten kommer krävas 6 stycken bussar och det bara finns plats för 3.

Kommentar: I planbeskrivningen framgår att 6 bussar beräknas behövas och som anländer och avgår ungefär samtidigt. Illustrationsplanen som visar tre bussar stående vid busshållplats är bara en illustration och visar ett tänkbart genomförande. Det är alltså inte givet att utformningen blir sådan. Den utformningen tillåter dock att bussar kan hämta och lämna effektivt och att det finns kapacitet för 6 bussar som kommer ungefär samtidigt och inte exakt samtidigt. Att iordningställa sex separata hållplatser som används två gånger per dag är inte effektiv markanvändning eller hushållande av resurser.

4. Det beskrivs att en entré kan skapas i kalkbrottet, är det inte då rimligt med cykelparkeringsplatser där? Det skulle innebära att friytan blir ännu mindre. Det visas inte heller var de 770 stycken cykelparkeringsplatserna ska finnas.

Kommentar: En entré kan skapas i kalkbrottet och skulle kunna vara ett sätt att säkerställa att även friytan där är tillgänglig för alla elever. Yta för cykelparkering kan också skapas i kalkbrottet, eller någon annanstans. Det regleras inte i detaljplaneförslaget exakt var exempelvis parkering, cykelparkering eller område för hämtning och lämning ska ske. Detta innebär givetvis även att uppskattningen om friytans storlek har viss osäkerhet och påverkas av hur en plan som fått laga kraft genomförs. Hur många cykelplatser som behövs avgörs vid bygglovsskedet. Illustrationsplanen visar i grova drag ett möjligt genomförande av detaljplanen, inte hur det faktiskt kommer bli.

5. Ni räknar med att det kommer behövas 383 parkeringsplatser, och att Odenområdet är ett lämpligt parkeringsområde. Då denna parkering endast har 150 parkeringsplatser tillgängliga, enligt er utredning, måste ni svara på vart de resterande 233 bilarna ska stå.

Kommentar: 383 parkeringsplatser är det totala antalet som behövs enligt planförslaget, cirka 186 stycken för besökande och 197 för personal. Det är personalen som hänvisas till Odenområdets parkering. Som angetts i synpunkten finns det ungefär 150 parkeringsplatser lediga på Odenområdet. Kvarvarande platser får iordningställas inom fastigheten. I enlighet med kommunens parkeringspolicy och -norm står antalet parkeringsplatser som krävs vid en verksamhet i direkt korrelation till byggnadens totala area. (sammanlagd area per våningsplan) Eftersom det inkommit flera synpunkter på skuggpåverkan kommer den tillåtna höjden och exploateringsgraden ändras. Detta påverkar byggnadens totala area och därmed också hur många parkeringsplatser som behövs. Att antalet parkeringsplatser inte utgår från hur många som faktiskt behövs för en skola med så många elever och lärare beror på att det inte är exakt det som prövas i en detaljplan. I detaljplaneprocessen prövas om en plats är lämplig för ett ändamål och vad som är möjligt att göra på platsen.

6. Om skolan inte skulle byggas visar trafikbullerstudien att bullret på Marknadsgatan skulle öka med 20 decibel till år 2040. Varför skulle det göra det med bara en enda fastighetsägare?

Kommentar: Trafikbullerutredningen visar en ökning på cirka 1 decibel ekvivalenta ljudnivåer mellan idag och 2040 samt en ökning med mellan 1 och 2 decibel i maximala ljudnivåer. Eventuellt har det varit otydligt vad som visar ekvivalenta och maximala ljudnivåer samt skillnaden däremellan. Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av de båda. Att bullernivåerna ökar även utan byggnation av en skola beror på en generell prognos om ett ökat bilåkande till år 2040. Samtidigt arbetar kommunen aktivt med att försöka främja gång- och cykeltrafikanter.

7. Om skolan skulle byggas är Vägatan inte anpassad för den ökande trafik som det skulle innebära. Därför vill vi i sådana fall att Vägatan stängs för genomfart av motorfordon.

Kommentar: Vägatan ligger utanför planområdet och det är inte aktuellt att den ska ingå. Alltså blir en eventuell stängning av Vägatan för genomfartstrafik en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen.

8. Vi vill skydda våra barn då biltrafikanter idag inte kan hålla ordentligt med uppsikt. Har personer då dessutom bråttom till skolan blir detta än värre och risken för olyckor ökar markant.

Kommentar: Ifall personer kör osäkert är inte något som kan tas hänsyn till i en detaljplan. Om en gata är osäkert utformad är det Samhällsbyggnadsförvaltningens ansvar att undersöka om den kan göras säkrare.

Gunnel Bandh, Lennart Bandh, Birgit Johansson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Skolan bör inte planeras vid en så trafikerad väg som Hollendergatan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

2. Platsen är för liten och friytan endast hälften av vad som rekommenderas.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg, Se kommentar till synpunkt nr. 7 av Moderaterna i Falköping samt se kommentar till synpunkt 1 av Helena Fransson.

3. Eftersom en gymnastikhall inte planeras på plats måste elever dagligen ta sig till andra platser för sin gymnastik, ett stort antal elever dagligen.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

4. Buller och avgaser från Hollendergatan kan bli besvärande för eleverna och skapa en dålig miljö.

Kommentar: Som framgår i planbeskrivningen är utsläppsnivåerna generellt låga i Falköpings tätort och risken för att miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet skulle överskridas. Bullernivåerna som framgår av Trafikbullerutredningen är främst höga där bussar angör men det finns goda ljudmiljöer i de flesta delarna av skolgården.

5. Det planeras inte för parkeringsplatser, endast ett fåtal för personalen. Då är risken stor att det parkeras överallt i närområdet.

Kommentar: Det rekommenderas att endast parkering för besökare, inklusive hämtning och lämning av elever, ska anläggas inom skolfastigheten. Lärare hänvisas till Odenområdets parkeringsplatser. Se även kommentar till synpunkt nr. 5 av Moderaterna i Falköping.

6. Känsliga arter som finns i området kommer bli svårt att skydda med denna hårda etablering.

Kommentar: Den art som finns i kalkbrottet som har lagstiftat skydd är orkidén Korallrot. Skolgården kan utformas så att elever inte uppmuntras till att vistas på det området så att orkidén tar skada. Se planbeskrivningen och utredningen om påverkan på naturvärden för mer ingående information om vilka naturvärden som kan ta skada vid genomförande av detaljplanen. Det har bedömts som rimligt att vissa naturvärden med lägre klassning kan ta skada vid ett genomförande av pla-

nen eftersom uppförande av en skola har bedömts vara av betydande allmänt intresse.

7. Hollendergatan som är mycket hårt trafikerad med mycket buller och avgaser redan idag ska flyttas närmare tomterna öster om gatan. Med mer trafik och gatan närmare blir det mer besvär än idag.

Kommentar: Hollendergatan är dimensionerad för höga trafikflöden. Bullernivåerna är idag och vid ett genomförande av planförslaget inom naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller vid befintlig bostadsbebyggelse för fastigheterna öster om Hollendergatan. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Charlotte Klasson & Daniel Johansson.

8. Bostadshuset närmast cirkulationsplatsen kommer få besvärande ljus in i privatpersonernas vardagsrum och sovrum. Nu finns en hög vall för detta då ljuset från Trädgårdsgatan var störande. Om gatan flyttas närmare dessa hus måste detta tas i beaktning. Bullerskyddet ska enligt utredningen placeras så när bullerkällan som möjligt, alltså nära vägen. En vall som är 1,5 meter hög kommer inte räcka. Bullervallen bör också förlängas upp till viadukten på Hollendergatan då folk ofta accelerera där. Även där bör vallen vara över 1,5 meter hög. Med ökad trafik och närmare tomterna kommer vi ändå få mer avgaser som inte syns, och störande buller.

Kommentar: Det bullerskydd som ingår i planförslaget anges endast en lägsta höjd om 1,5 meter, Skyddet kan konstrueras högre. Bullerskyddet bör placeras så nära bullerkällan som möjligt för bästa effekt. Planen föreslår ett bullerskydd, alltså är det inte självklart att det vid ett genomförande blir en bullervall. Att utöka planområdet för att förlänga ett bullerskydd är inte aktuellt eftersom bullerskyddet placeras där för att Hollendergatan föreslås få en annan sträckning. En fortsättning för bullerskyddet till viadukten är därför något som Samhällsbyggnadsförvaltningen får ta ställning till.

Marianne Säll & Stig Säll

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är inte lämplig och skolan bör placeras någon annanstans där utrymmet är större, exempelvis vid Gymnasieområdet där trafikbelastningen är lägre och färre berörs. I kalkbrottet föreslås istället en park och grönområde så nära centrum för att kunna ta del av natur och växtlighet i en stressad tillvaro.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 1 och 4 av Jörgen Sundh samt se kommentar till synpunkt nr. 7 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefs-son, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund.

2. Av hälsoskäl är det inte nyttigt för oss boende i området med den ökande trafiken och bullret det innebär. Trafiken har ökat betydligt på senare tid på Trädgårdsgatan och Fogdegatan. Emellanåt är det kaos vid tät trafik i korsningen.

Kommentar: Trafiken kommer öka något men procentuellt väldigt lite jämfört med trafiken idag. Trafikbullernivåerna ökar givetvis också med den ökande trafiken men även där är ökningen förhållandevis liten. Vid bostadsbebyggelsen längs

Marknadsgatan och norr om Trädgårdsgatan överstigs naturvårdsverkets riktlinjer redan idag och förändringen vid ett genomförande är en ökning på ungefär 1-2 decibel. Trädgårdsgatan och Hollendergatan är dimensionerade för höga trafikflöden. Om det förekommer kapacitetsproblem i korsningen Trädgårdsgatan och Fogdegatan är det något som hanteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen eftersom det är utanför planområdet men planbeskrivningen kompletteras med förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande vägar bör utredas, när en sådan lösning blir aktuell, innan några åtgärder görs på Fogdegatan.

Ted Rosvall

Positionerna kring placeringen av den nya högstadieskolan i Falköping förefaller låsta. Skolan bör istället delas och placeras på den tilltänkta platsen och en placering på ”Mössebergssidan av staden”.

Kommentar: Att platsens lämplighet ska prövas genom detaljplanprocessen är beslutat av Kommunfullmäktige, andra alternativ beaktas därför inte i detta skedet. Se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss, se kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Jörgen Sundh samt se kommentar till synpunkt nr. 5 av Gunnar Lindén.

Mojje Andersson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Att platsen valdes och skolan måste byggas på höjden för att husera samtliga elever är förkastligt med hänsyn till kringliggande fastigheter och boende. En fyrkantig, gigantisk kloss mitt i perspektivet mot Mösseberg är befängt.

Kommentar: Detaljplanprocessen utreder om platsen är lämplig och vad som är möjligt på platsen. Att det i detaljplaneförslaget regleras till en höjd som tillåter fem våningar å 4 meter betyder inte att skolan kommer byggas så högt. Att en skola på platsen bör byggas på höjden är dock självklart. Även på de andra områden som identifierades i lokaliseringsstudien hade skolan troligtvis byggts på höjden. På så sätt kan staden förtätas, resurser hushållas med och befintlig infrastruktur användas. Eftersom flera har lämnat synpunkter på höjdregeringen i samrådsförslaget kommer den i granskningsförslaget ändå sänkas med fyra meter, vilket innebär att ungefär fyra våningar å fyra meter medges. Även exploateringsgraden, hur stor yta på marken som får bebyggas, ändras från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter. Även om ett genomförande av detaljplanen illustreras som ett stort block är det inte nödvändigtvis representativt för hur skolan faktiskt kommer att se ut, det regleras inte heller i detaljplanen. Att förtäta staden innebär att befintlig infrastruktur kan användas och att ny mark, exempelvis jordbruksmark, inte behöver tas i anspråk. Planförslaget innebär alltså god hushållning med mark.

2. Odenområdet är lämpligare ur trafiksäkerhetssynpunkt, transportsynpunkt och skolan kan göras lägre.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 6 av Moderaterna i Falköping, se synpunkt nr. 1 och 4 av Jörgen Sundh, se kommentar till synpunkt nr. 5 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson samt se kommentar till synpunkt nr. 3 av Marianne Säll & Stig Säll.

3. En lika skola för alla barn kan inte garanteras när det byggs en högstadieskola i Falköping som ersätter skolor på landsbyggden.

Kommentar: Detta är inte något som rör detaljplanen och inte heller något som beslutas om i detaljplaneprocessen. Se kommentar till synpunkt nr. 7 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson.

Lars-Olof Larsson, Stig Gustafsson

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen är för liten och friytan uppfyller inte Boverkets allmänna råd om storlek. Ytan blir endast 9,45 kvadrat meter per elev efter att ytor för trafik har tagits bort.

Kommentar: När friytan har uppskattats har ytor för parkering, hämtning och lämning samt transporter inte inkluderats i friytan. Alltså är det 14 kvadratmeter friyta per elev exklusive ytor för trafik, parkering, hämtning och lämning. Hur stor friytan blir beror i slutändan på hur skolan byggs och hur stora ytor som parkering och andra ytor för trafik tar i anspråk. Se kommentar till synpunkt nr: 1 av Jörgen Sundh samt kommentar till synpunkt nr. 2 av Kjell Helander.

2. Det finns inte mark avsatt till parkering och tillräckligt med yta för parkering till alla eller ytor för transport med mat och material.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 och 5 av Moderaterna i Falköping, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson. Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Kenneth Jacobsson & Anette Jacobsson, se kommentar till synpunkt nr 3 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se kommentar till synpunkt nr. 3 och 4 av Gunnar Lindén samt se kommentar till synpunkt nr. 5 av Rickard Götenmark, Linda Götenmark.

3. På en betydande del av området finns värdefull biologisk mångfald, bestående av ädellövskog, fridlysta orkidén Korallrot, almar och askar som är rödlistade. Området är alltså väldigt känsligt för ingrepp eller skadegörelseslitage. Trots detta föreslås att stora delar av området exploateras för att ge plats för eleverna. För de områden som blir kvar är risken stor för slitage eller skada i samband med byggnation och exploatering. Området är också viktigt som spridningskorridor för olika arter, rening av luft, lagring av koldioxid samt rening av dagvatten med mera.

Kommentar: Att det finns naturvärden inom området stämmer, främsta naturvärden är orkidén korallrot och ett jätteträd. De flesta ekosystemtjänster som finns inom området har låga värden på grund av områdets storlek och hur vanligt de förekommer i Falköpings tätort. De ekosystemtjänster som ansetts vara av högre värde är kopplade till orkidén samt funktionen som spridningskorridor, det estetiska värdet samt rening av luft, vatten och klimat. Eftersom orkidén skyddas av artskyddsförordningen får den inte komma till skada. I detaljplanen uppnås detta främst genom att inte tillåta uppförande av byggnad där den växer. De andra ekosystemtjänsterna kan komma att påverkas, beroende på hur planen genomförs. Vid exploatering ska naturvärden beaktas, skada minimeras och kompenseras om så möjligt. Ifall detta förslag innebär för stort ingrepp på de naturvärden som finns avgörs av Länsstyrelsen.

4. Byggnaden beräknas blir fem våningar hög vilket kommer medföra betydande problem för en del villabebyggelse väster om skolan. De hus som råkar värst ut kommer i skugga cirka fyra månader under höst-vinter, detta kan inte tillåtas. Att sänka byggnadshöjden vore det naturliga men då räcker inte marken till för friytan.

Kommentar: För att undersöka ifall det är möjligt att uppföra en byggnad till den höjden föreslogs höjdregeringen i samrådsförslaget till cirka fem våningar. Skuggstudien visar skuggningseffekten av alla möjliga placeringar av byggnad som dessutom bebyggs så högt som är möjligt. All skuggning som studien visar är alltså inte möjlig samtidigt enligt planförslaget. Det stämmer inte att skuggstudien visar att några fastigheter hamnar i total skugga under fyra månader om året. Studien visar givetvis skuggning på olika fastigheter vid olika tider på dygnet och olika tider på året, alltså är det inga fastigheter som kan skuggas hela tiden. Givetvis skulle det inte tillåtas att en fastighet hamnar i konstant skugga.

Boverkets publikation Solklart från 1991 kan ge viss ledning och anger minst fem timmars sol mellan 09:00 och 17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostad. Skuggstudien visar att minst detta uppfylls i förslaget vid samtliga närliggande bostäder. Planbeskrivningen kompletteras med denna information.

Det har lämnats flera synpunkter angående höjden och skuggningseffekten, därför kommer den ändå sänkas med fyra meter, vilket innebär att ungefär fyra våningar å fyra meter medges. Även exploateringsgraden ändras från 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) till högst 6 400 kvadratmeter.

5. En annan viktig fråga är säkerheten i en byggnad som är fem våningar hög. Vad händer om det inträffar en svår brand eller ett attentat?

Kommentar: Säkerhet på insidan av byggnaden eller på skolgården är inte något som berörs i detaljplaneskedet utan säkerställs i bygglovsskedet.

6. Det är viktigt med fysisk aktivitet och det saknas möjlighet till sådan för eleverna på platsen och eleverna hänvisas till konstgräsplanerna vid gymnasiet. För schemalagd fysisk aktivitet hänvisas till Odenområdet som eleverna måste korsa en hårt trafikerad väg för att nå, det innebär risker.

Kommentar: Det finns utrymme att skapa friytor som ger möjlighet till lek inom förslaget skolområde. För annan, spontan, fysisk aktivitet anses det rimligt att hänvisa till Odenområdet. Angående schemalagd idrottsundervisning, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg. Övergångställen och liknande kan utformas säkert men det regleras inte i detaljplanen. Utformningen av gaturummet ansvarar Samhällsbyggnadsavdelningen för.

7. Jämfört med tidigare förslag bedömer vi att det omarbetade förslaget är en något bättre lösning. Hollendergatan ska flyttas 15 meter närmare villabyggelsen till öster. Detta för att ge plats åt en vändplan för bussar som framförallt kommer söderifrån. Bussar och bilar som kommer norrifrån får möjlighet att gå in på Hollendergatan för att sedan gå ut på den nya gatan. Enligt vår uppfattning kommer många föräldrar att skjutsa sina barn till skolan. De som kommer från centrum eller från söder torde släppa av barn på Trädgårdsgatan. Ett alternativ som tillkommit är att nå skolan via Marknadsgatan. Vi bedömer att relativt få väljer denna lösning. Alla andra måste genom korsningen Trädgårdsgatan-Hollendergatan. De som använder vändplanen kör i korsningen både vid infart och utfart. Vidare ska all trafik till Centrum genom korsningen. Boende på Trädgårdsgatan 48-56 har in och utfart nära korsningen och måste passera den för att komma till busshållsplats mot norr. Även hälsoslingan går över korsningen som är flitigt använd av barnfamiljer, springande och cyklande människor. Det är alltså många som ska använda korsningen, främst på förmiddagar och eftermiddagar.

Kommentar: Det har inte funnits något tidigare förslag till detaljplan under denna planprocess eventuellt hänvisas till en tidig illustration som användes som underlag vid upphandling av utredningar. Hollendergatan kommer vara belägen som närmast 15 meter från fastighetsgränserna öster om Hollendergatan, alltså flyttas den inte 15 meter. Plankartan, som är det juridiskt bindande dokumentet, specificerar inte att det ska bli hållplatser för bussar eller vändplan inom området. Illustrationsplanen visar ett möjligt genomförande av detaljplaneförslaget. Illustrationen visar att skolbussar, som alla kommer från norr, kan stanna i en bussficka väster om Hollendergatan. Illustrationen visar också att det skulle kunna skapas en zon för att hämta och lämna elever, dessa måste givetvis in och ut genom korsningen. Skolområdet skulle kunna nås från Marknadsgatan, vilket skulle kunna väljas av de som kommer från nordvästra delar av staden. Hur skolan, skolgården och tillhörande ytor för trafik i slutändan utformas avgörs av Samhällsbyggnadsavdelningen i samband med ansökan om bygglov. All trafik till centrum från Hollendergatan använder redan idag korsningen, skillnaden är att i planförslaget finns möjlighet att ändra den till en cirkulationsplats med högre kapacitet än dagens korsning. Troligtvis skapas en cirkulationsplats och ifall övergångstället vid korsningen är säkert eller ej avgörs vid genomförande av planen av samhällsbyggnadsförvaltningen.

8. Måste den nya högstadieskolan ligga i centrum? Vi förslår att den placeras i Tåstorpsparken.

Kommentar: Att platsens lämplighet för ändamålet ska prövas beslutades av kommunfullmäktige. Att pröva någon annan plats vore att frångå det beslutet vilket skulle vara odemokratiskt. Förslaget innebär även att en stor arbetsplats skapas med närhet till centrum, de som arbetar på skolan kan gynna handeln och bidra med liv och rörelse. Den centrala placeringen markerar också att barnen prioriteras i staden.

Eva Bitsjö

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Platsen som är tilltänkt medför att en skola endast kan byggas ut på höjden. Byggnadshöjden motsvarar ungefär 5 våningsplan, hur har ni tänkt sedan? Kommunen växer och då behövs utrymme för skolan att växa, platsen är alltså inte lämplig eftersom skolan inte kan växa utan att friytan per elev blir ännu mindre.

Kommentar: Skolan planeras för 1100 elever, idag finns ungefär 900 elever som skulle kunna flyttas till en färdig skola. Alltså är utgångspunkten från början att utrymme ska finnas för fler elever. Nockhöjden som regleras i samrådsförslaget tillät ungefär fem våningsplan, men det betyder inte att skolan nödvändigtvis kommer byggas i fem våningar. Detaljplaneprocessen ska utreda ifall platsen är lämplig och vad som är möjligt på platsen. I samrådsförslaget föreslogs möjliggöra en huskropp med fem våningar.

Eftersom flera synpunkter om skuggning inkommit kommer höjdregeringen i granskningsförslaget sänkas med fyra meter. Då medges ungefär fyra våningar å fyra meter. Exploateringsgraden minskas i granskningsförslaget till högst 6 400 kvadratmeter från de 25 % (ca 6 900 kvadratmeter) som föreslogs i samrådsförslaget.

2. Alla ska ha rätt till en likvärdig utbildning, men hur bra blir den ifall inte ens rekommendationer följs?

Kommentar: Storleken på friytan är inte given utan endast uppskattad till ca 14 kvadratmeter per elev. En skolgård som följer rekommendationerna är inte per definition en bättre skolgård. Rekommendationerna om 30 kvadratmeter per elev tar inte hänsyn till vilka kvaliteter som finns på den ytan. Skolgårdens utformning ska inte regleras i en detaljplan men i planbeskrivningen framgår hur en skolgård skulle kunna utformas på platsen. Se också kommentar till yttrande nr. 1 av Miljönämnden Östra Skaraborg.

3. Det finns inte möjlighet till någon parkering inom skolområdet vilket gör att personalen får gå en bra bit varje dag, släpandes på arbetsmaterial.

Kommentar: Det finns möjlighet att skapa parkeringsplatser på skolområdet, det finns inget i plankartan, det juridiskt bindande dokumentet, som reglerar att parkering inte får uppföras. Parkering för besökare, inklusive hämtning och lämning av barn, måste uppföras enligt med Parkeringspolicy och parkeringsnormen, fastställd av Kommunfullmäktige 25 juni 2018 § 107. I planbeskrivningen rekommenderas dock att parkering för personal sker på Odenområdets parkering också det i enlighet med parkeringspolicy och parkeringsnorm.

4. Hoppas ni ser över beslutet om platsen för skolan eller planera för två skolor.

Kommentar: Se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss.

Mats Hallman, Natsja Hallman

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. En stor skola med upp till fem våningar känns som en storstadsprodukt där arkitekten kraftigt begränsats av tillgången på mark. Falköping dras inte riktigt med dessa begränsningar. Den tänkta placeringen omöjliggör dock vissa viktiga aspekter och därför måste placeringen ses över igen.

Kommentar: Angående valet av plats; se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss, se kommentar till synpunkt nr. 4 av Jörgen Sundh samt se kommentar till synpunkt nr. 9 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson. Vad gäller vilka begränsningar som finns att bebygga i Falköping är det inte något som rör denna detaljplaneprocess, det finns andra värden att beakta vid exploatering av jungfrulig mark.

2. Skolan bör utformas med flera skepp så att klasser får egna utrymmen och eleverna större möjlighet att sprida sig. Inne- och utomhusmiljöerna bör också beaktas för en bra arbetsmiljö, föreligger det inte risker med att eleverna tillbringar raster i ett gammalt stenbrott. Skolan ska också anpassas efter elever med NPF eller annan problematik.

Kommentar: Skolans och skolgårdens exakta utformning avgörs i bygglovskedet och alltså inte under detaljplaneprocessen, det finns då också krav på att utformningen kan bli säker och tillgänglig. Hur skolan ska göras tillgänglig för alla elever och tillgodose alla elevers behov avgörs också i samband med bygglovets men även i hur skolan väljer att arbeta med dessa frågor. I samrådsförslaget beskrivs att utemiljön kan utformas kvalitativt och tillgängligt.

3. Vilka möjligheter till expansion finns på platsen?

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Eva Bitsjö. För att Falköping ska kunna fortsätta växa krävs också en förtätning av staden.

4. Att inte planera för en parkering för lärare kan leda till att Falköping som redan har svårt att rekrytera behörig personal även i fortsättningen kommer vara mindre intressant än grannkommunerna. Det är för långt att gå från Odenområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 5 av Moderaterna i Falköping samt kommentar till synpunkt nr. 5 av Gunnel Bandh, Lennart Bandh, Birgit Johansson.

5. En idrottshall borde ingå i planen och placeras i nära anslutning till skolan. Det skulle innebära stora förenklingar för bland annat schemaläggning och minskar risken för olyckor vid korsning av vägar. En högstadieskola ska absolut ha en fullstor idrottshall med tilltagna läktare i direkt anslutning till skolan.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Gunnel Bandh, Lennart Bandh, Birgit Johansson. Det finns inget krav på att en högstadieskola ska ha en fullstor idrottshall med tilltagna läktare i direkt anslutning till skolan.

Jonas Bromander

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Storleken på tomten lämpar sig inte för framtida utbyggnad och det är ett måste när Falköping har vision att växa.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Eva Bitsjö. För att Falköping ska kunna fortsätta växa krävs också en förtätning av staden.

2. Trafiken till och från skolan är ett stort problem med bussar, skjutsande föräldrar, epatraktorer och bilåkande lärare kombinerat med befintlig trafik.

Kommentar: Trafiken i området kommer enligt Trafikanalysen att öka något, bland annat beroende på hur skolområdet ansluts till vägnätet. Se kommentar till synpunkt nr. 3 av Kjell Helander, se kommentar till synpunkt nr. 2 av Elsbeth Carlsson & Bo Carlsson, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Magnus Blomberg, se kommentar till synpunkt nr. 1 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Anna Carin Medin.

3. Det blir inte trafiksäkert när elever ska gå från skolan till idrottsundervisning och passera Odengatan, stressade av schema som inte är anpassat för gångtid.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nr. 2 av Svante Gustafsson, Frida Tregub, Rebecka Johansson, Oscar Josefsson, Karl-Arne Bertilsson, Monica Bertilsson, Ingegerd Wallin, Uno Hermansson, Elisabeth Hermansson, Daniel Johansson, Charlotte Klasson, Ing-Marie Eklund, Elof Eklund angående trafiksäkerhet. Se kommentar till synpunkt nr. 1 av Helene Fransson samt kommentar till synpunkt nr. 4 av Miljönämnden Östra Skaraborg, angående idrottsundervisning på annan plats. Hantering av scheman är inte en fråga för detaljplanen.

4. Oavsett hur väl en skola byggs går det inte att utesluta mobbing. Hur ska dessa individer separeras? Ska mobbade tvingas åka till skola i Stenstorp eller Floby? Det blir straff på straff.

Kommentar: Detta är inte en fråga som behandlas i en detaljplaneprocess. Hur mobbing hanteras är en fråga för personalen på skolan och Barn- och utbildningsförvaltningen. Förändringen av skolorganisationen beslutades om av Kommunfullmäktige. Hantering av mobbing är en fråga för Barn- och utbildningsförvaltningen.

5. Två högstadieskolor bör byggas, en i centralorten och kanske en i Kinnarp. Bygg två likadana skolor så behöver det bara projekteras en gång.

Kommentar: Att det ska byggas en skola i centralorten och att denna platsens lämplighet för det ändamålet ska prövas är beslut som är tagna av Kommunfullmäktige. Att frångå de besluten skulle vara odemokratiskt. Kanske skulle det gå fortare att projektera en gång än två men båda platsernas lämplighet för skola måste ändå prövas genom en detaljplaneprocess. Varje enskild byggnad måste anpassas efter den specifika platsens förutsättningar. Två skolor är dock inte aktuellt eftersom beslut redan tagits av Kommunfullmäktige att det är en skola som ska byggas och att den ska byggas i Falköpings tätort.

Stig Säll

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Trafiken har ökat på Fogdegatan och det blir problematiskt i korsningen vid polishuset. Hollendergatan från Odengatan och söderut är starkt trafikerad, om det är samlingar vid Pingstkyrkan som det ofta är blir det ganska trångt i trafiken och med parkeringar i området.

Kommentar: Problematik i korsningen Fogdegatan och Trädgårdsgatan är en fråga för Samhällsbyggnadsförvaltningen och hanteras inte i planprocessen eftersom det är utanför detaljplaneområdet. Planbeskrivningen kompletteras med förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande vägar bör utredas innan några åtgärder görs på Fogdegatan.

Hollendergatan och Trädgårdsgatan är dimensionerade för högre trafikflöden än flera andra gator och ökningen i trafik vid ett genomförande av planförslaget blir förhållandevis liten. Det är en av anledningarna till att platsen ansetts var lämplig.

2. Att bygga en skola för 1100 elever och dessutom i fem våningar på detta område verkar för mig med flera inte vara lämpligt när det finns större ytor att bygga på och där inte trafiken påverkas som det kommer att vara vid Kalkbrottet och att det finns gott om parkeringar. Till exempel vid gamla gymnasieområdet där det inte finns så många bostäder som berörs av ev. en ny högstadieskola.

Kommentar: Se kommentar till Barn- och utbildningsnämndens remiss.

Jonas Fällström (Inkom efter samrådstidens slut)

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

1. Kanalisera eventuella gångstråk så att inte Vävgatan och Marmorgatan störs för mycket.

Kommentar: Var gångstråk placeras avgörs efter detaljplanprocessen av samhällsbyggnadsförvaltningen men troliga vägar till skolan för gående kommer vara längs Marknadsgatan, Trädgårdsgatan och Hollendergatan.

2. Platsen vore lämpligare för en förskola, lågstadieskola eller seniorboende. Högstadieskolan skulle med fördel kunna byggas på fältet norr om Aristo väster om Skövdevägen.

Kommentar: Kommunfullmäktige beslutade att denna platsens lämplighet för detta ändamålet ska prövas genom detaljplan. Alltså är inte andra placeringar eller andra ändamål aktuellt att pröva i detta sammanhang. Planförslaget reglerar inte specifikt vilka åldrar en skola på platsen ska var för. Det bestäms av Samhällsbyggnadsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen-

Sammanfattande bedömning

Efter samrådet har följande förändringar skett i planhandlingarna.

Plankartan:

- Nockhöjden ändras till 252, 5 meter över angivet nollplan förutom 150 kvadratmeter på byggnaden som får överstiga nockhöjden med 4 meter i nockhöjd.
- Exploateringsgraden ändras till högst 6 400 kvadratmeter.
- Kompletteras med bestämmelse om att huggna stenväggar ska bevaras och inte får fyllas igen.
- Gräns för x-område ändras i enlighet med gällande grundkarta.
- Kompletteras med en upplysningstext om att riktlinjer för buller ska uppfyllas på skolgården.
- Exploateringsgrad för E-område tas bort.
- Prickad mark kring E-området ändras till prickad mark inom användningsområde skola.

Planbeskrivningen:

- Kompletteras med en beskrivning av dagvattenhanteringen med avseende på vattenkvalitet.
- Kompletteras med en redovisning av Miljösamverkan Östra Skaraborgs krav på åtgärder gällande rensning av avfallsmassor.
- Kompletteras med beskrivning om hur verkställningen av skrotning av lösa block säkerställs.
- Kompletteras med ett förtydligande om att exploateringsavtal inte ska tecknas.
- Kompletteras med en mer ingående beskrivning om påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten.
- Kompletteras med ett förslag om att korsningen Fogdegatan – Trädgårdsgatan bör förändras för att underlätta för samtliga trafikanter. Konsekvenser för trafikflödet på resterande gator bör utredas innan några ytterligare åtgärder görs på Fogdegatan.
- Kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av den befintliga bebyggelsen inom planområdet.
- Kompletteras med information om skuggning på vår- och höstdagjämning samt rekommendationer.
- Kompletteras med förtydligande om att vid exploatering enligt planförslaget får eventuella konstruktioner över kanten vid x-området norr om Trädgårdsgatan anses vara en del av skolgårdens utformning och inte en del av en gång- och cykelvägen.
- Kompletteras med förklaring av ekvivalenta och maximala bullernivåer.

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslår Stadsbyggnadsavdelningen följande beslut:

1. Byggnadsnämnden godkänner det reviderade förslaget till detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl., Skola vid gamla kalkbrottet.
2. Byggnadsnämnden godkänner samrådsredogörelsen och bemötandet av inkomna synpunkter.
3. Byggnadsnämnden beslutar ställa ut planförslaget inklusive tillhörande dokument för granskning från den 4 mars till den 24 mars 2019.

Josef Karlsson
Planarkitekt

Bilagor

Samtliga inkomna yttranden.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsbyggnadsenheten
Matti Lagerblad
Planhandläggare
010-224 54 21
matti.lagerblad@lansstyrelsen.se

Samrådsyttrande
2018-10-30

Diarienummer
402-35623-2018

Sida
1(3)

Falköpings kommun
stadsbyggnad@falkoping.se

Förslag till detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet, Falköpings kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2018-08-31 för samråd enligt 5 kap 11 plan- och bygglagen (PBL 2010:900), utökat förfarande

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen anser att planförslaget medför en från allmän synpunkt långsiktigt god hushållning med mark och energi och bidrar till att miljömålen kan uppnås genom tillvaratagande och nyttjande av redan bebyggd och påverkad mark. Komplettering och förtätning inom tätbebyggelse med goda möjligheter att nyttja gång- och cykelvägar och kollektivtrafik ger goda förutsättningar för miljövänliga persontransporter. Länsstyrelsen bedömer vidare att marken är väl lämpad för ändamålet med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. De allmänna värden som har identifierats inom planområdet, har på ett bra sätt och så långt som möjligt, tagits till vara för att bland annat tillföra kvaliteter till en god utemiljö för skolverksamheten.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken inte iakttas, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller att bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Råd enligt PBL och MB

Förhållande till ÖP

Den föreslagna markanvändningen i detaljplanen är förenlig med översiktsplanens inriktning på tätortsfunktioner.

Allmänna intressen

Vatten

Kommunen planerar att kalkbrottet används som dagvattenmagasin. Det är positivt att de naturliga förutsättningarna på platsen utnyttjas för ändamål som de lämpliga för. Kommunen bör dock beskriva hanteringen av dagvattenet från kalkbrottet tydligare med avseende på vattenkvalitet så att den föreslagna hanteringen inte medför en ökad belastning på befintligt dagvattensystem.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen anser i likhet med kommunen att det finns ett kulturhistoriskt värde i att bevara och tillgängliggöra kalkbrottet. En möjlighet som kommunen kan överväga är att i planbestämmelser reglera marknivåerna, så att kalkbrottets nuvarande terräng bevaras i möjligaste mån. I sammanhanget bör byggrätter som påverkar slänter och kalkbrottets botten studeras mer ingående. Som nämnts i behovsbedömningen kan detta med fördel göras genom volymstudier.

Naturmiljö

Länsstyrelsen anser generellt att det är positivt att stort fokus i planarbetet har legat på att bevara och ta tillvara platsens unika värden och förutsättningar. De inventerade naturvärdena inom området har beaktats och tillgodosetts på ett väl avvägt sätt och delvis integrerats som mervärden för den planerade skolan. Det är positivt att de särskilt värdefulla naturvärdena i form av förekomsten av korallrot, särskild skyddsvärt träd och allén skyddas i planen genom bland annat att inte medge byggrätter inom utbredningsområdet. För att minimera risken för påverkan på korallrot och vitpyrola är det bra att gångstråk anläggs på ett sådant sätt att växtplatserna inte påverkas. Avseende eventuell påverkan på den biotopsskyddade allén krävs dispens, vilken bör sökas innan ett antagande av detaljplanen sker.

När det gäller träd som avses att bevaras är det viktigt att i planeringsstadiet i möjligaste mån beakta att byggnaders placering inte i framtiden kommer i konflikt med trädet som ska bevaras. Dessa träd är både höga och har stora trädkronor. Schaktarbeten och körning med tunga maskiner inom 15 gånger trädets stamdiameter kan skada trädets rotsystem vilket kan påverka dess vitalitet. Avverkning av grövre träd bör inte göras vid tidpunkt när eventuell häckande fågel finns i området. Grövre stammar och grenar skulle kunna lämnas som död ved på lämplig plats.

Miljöskydd

Av planhandlingarna framgår att området ska rensas på avfallsmassor. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är tillsynsmyndighet och åtgärder i förorenade områden liksom anmälan av byggnation av skola ska göras till tillsynsmyndigheten. Omfattning av åtgärder behöver göras i samråd med MÖS. Till granskningskedet av planen bör en redovisning av tillsynsmyndighetens krav på åtgärder beskrivas i planhandlingarna.

Bergras och blocknedfall

I den geotekniska utredningen framgår vissa rekommendationer för att åtgärda risker med avseende på bergras och blocknedfall. Bland annat rekommenderas att lösa block skrotas ned, gärna under överinseende av bergsakkunnig. Länsstyrelsen kan inte utläsa av planhandlingarna hur verkställigheten av dessa åtgärder säkerställs.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt, således behöver inte en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Beredning

Detta yttrande har planhandläggare Matti Lagerblad beslutat. Vid beredningen av ärendet har synpunkter inhämtats från naturavdelningen, vattenavdelningen, miljöskyddsavdelningen och kulturmiljöenheten.

Matti Lagerblad

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Länsstyrelsen/
Naturavdelningen/Martin Svensson
Miljöskyddsavdelningen/Carina Nyhammer
Vattenavdelningen/David Berger
Kulturmiljöenheten/Madeleine Elisabethsdotter Gildenhuys, Elisabet Orebäck Krantz och Johan Apelman

YTTRANDE
2018-10-23

Falköpings kommun
stadsbyggnad@falkoping.se

Dnr 404-2018/8829

Detaljplan för Falköping del av Gamla stan 2:26 i Falköpings kommun

Ert ärende: 2017/00094

Vid genomgång av planförslagets samrådshandlingar (daterade 2018-08-31) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Beskrivning av hur x-området ska genomföras och skötas

I planen finns ett x-område utlagt, men det finns inget omnämnt i planbeskrivningen om x-området eller hur det är tänkt att genomföras. Lantmäteriet vill här påpeka följande vad gäller x-områden:

- Det finns inget regelverk kring utbyggnad och underhåll av anläggningar på x-områden. Om ingen annan bygger ut anläggningar på området faller det därför rimligen på kommunen att ordna detta.
- Kommunen är skyldig att sköta underhåll och renhållning inom x-områden sedan man t.ex. skapat rättighet för området.
- Om kommunen och markägaren inte skrivit något avtalsservitut kring x-området krävs det att det är av väsentlig betydelse för en kommunal fastighet för att det ska vara möjligt att bilda ett servitut på x-området i en lantmäteriförrättning.

Dessa förhållanden behöver på något sätt beskrivas i planhandlingarna med anledning av att det finns x-områden utlagda i planförslaget. Kommunen kanske borde överväga att lägga ut området för gång- och cykeltrafik som allmän plats istället för som x-område?

«Handläggs_av»

Lantmäteriet, Fastighetsbildning POSTADRESS: 801 82 Gävle

E-POST lantmateriet@lm.se, INTERNET: www.lantmateriet.se

Fastighetsfrågor

Vem initierar ansökan om lantmäteriförrättning?

Ska avstyckning/fastighetsreglering från Tillskäraren 3 ske med avtal eller med tvång?

Ska exploateringsavtal tecknas?

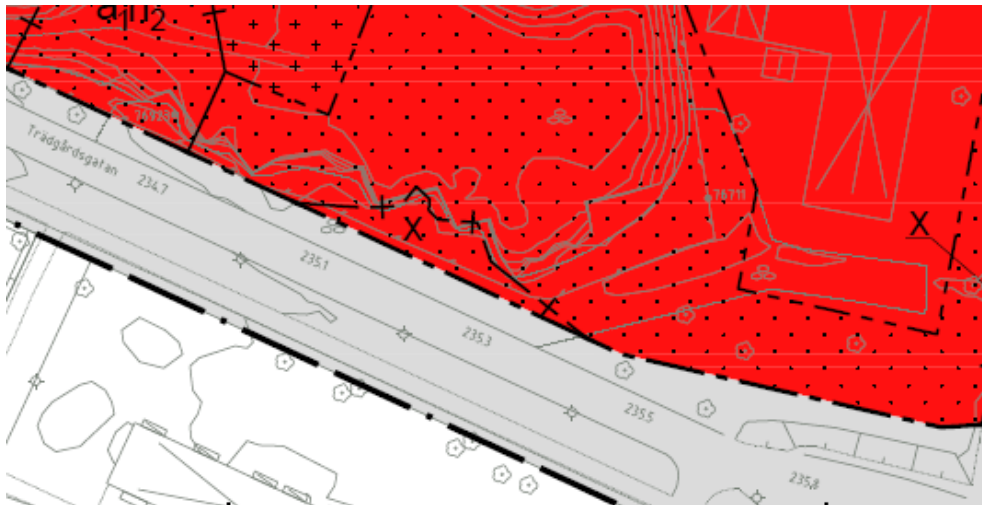
I planbeskrivningen framgår inte om något exploateringsavtal ska tecknas. Om avsikten är att sådant avtal ska tecknas ska kommunen enligt 5 kap. 13 § 3 st. PBL, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen.

Ifall det är aktuellt, använd gärna handboken "[Lantmäterimyndighetens roll i planeringsprocessen, Handbok 5 kap. 15 och 22 a §§ PBL](#)" som stöd ang. lagstiftningens krav när ni kompletterar planhandlingarna ang. exploateringsavtal.

Delar av planen som bör förbättras

Illustration gång och cykelväg

X-området för gång- och cykelväg är i plankartan utformat med hänsyn till Kant i natur. Den mjuka böjning av gc-vägen rakt över Kant i natur i illustrationen kanske inte är genomförbar. Det är plankartans utformning som gäller.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detalplanen.)

Befintlig byggnad

Det står väldigt lite om den byggnads om idag står på området som planeras att bli skolfastighet. Vad används byggnaden till idag och hur ska rivningen gå till? Verksamhet som flyttas?

För Lantmäteriet

Christina Grönlund

Christina Grönlund
förrättningslantmätare

Kopia till:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se

2018-10-04

Falköpings kommun
Stadsbyggnadsavdelningen
Att. Josef Karlsson

LFV:s yttrande angående detaljplan för del av fastigheten Gamla Stan 2:26 med flera, Falköpings kommun.

Härmed överlämnas LFV/ANS yttrande över i rubriken nämnda remiss.

Med vänlig hälsning

för Johan Arvik
Operativa System

Dokumentnummer
D-2018-143001

Ärendenummer
Ä-2018-008509

Ert datum
2018-10-03

Er beteckning
Dnr YY501

Handläggare
Carlsson, Gert

Sekretess
OSL 18 kap 8 § Bevakning &
säkerhet

2018-10-04

Remissvar:

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot etableringen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Flyghinderanalys

Ska du uppföra mast, vindkraftverk, mobilkran eller byggnadsverk högre än 20 meter alternativt skicka in planhandlingar? Läs då detta!

Enligt Trafikverkets hemsida bör en lokaliseringsbedömning göras, på LFV kallar vi den för flyghinderanalys. Om du av någon anledning inte vill ha en flyghinderanalys utförd, men ändå efterhöra om LFV har något att erinra, kan du skicka in en **begäran om CNS-analys**. Kom ihåg att flygplatserna kräver en utförd flyghinderanalys för att de ska tillstyrka etablering av hinder högre än 20 meter. En flyghinderanalys är alltid avgiftsbelagd.

HUR GÅR MAN TILL VÄGA?

För att underlätta hanteringen och därmed förkorta handläggningstiden för flyghinderanalyser och CNS-analyser, vill vi göra er uppmärksamma på två mycket viktiga punkter:

1. RÄTT benämning av vad ni vill ha utfört

Använd endast formuleringen **Beställning av flyghinderanalys** om du önskar en komplett (avgiftsbelagd) analys av om byggnadsobjekt kommer att få någon påverkan på flygplatser, in- och utflygningvägar, luftrum, kommunikationsutrustning, navigationsutrustning och radarutrustning. I denna analys inkluderas CNS-analys av LFVs egna utrustning. Mer information och prislistor hittar du på länken angiven nederst i dokumentet.

Använd endast formuleringen **Remiss CNS-analys** om du enbart vill efterhöra om LFV har något att erinra mot etableringen med hänsyn tagen till LFVs egna utrustning. I denna analys finns ingen information om hur etableringen påverkar flygtrafiken.

Använd vår blankett för CNS-analys vid beställningen.

2. RÄTT inskickat elektroniskt format

Skicka i elektroniskt format med epost till: **lfvcentralregistratur@lfv.se**

I yttersta undantagsfall per post till: **LFV 601 79 Norrköping**

Skicka koordinatlistor i Excel- eller Wordformat. Resterande information i öppet format (ej scannade filer).

Ange objektets exakta position/koordinater i: RT 90 X 7, 2,5 gon V eller SWEREF 99 TM N, E eller SWEREF 99 (WGS 84). Undvik lokala koordinatsystem som SWEREF 99 18 00. **Se till att ni anger exakt koordinatsystem som är använt för objektet, gissa inte om ni är osäkra.**

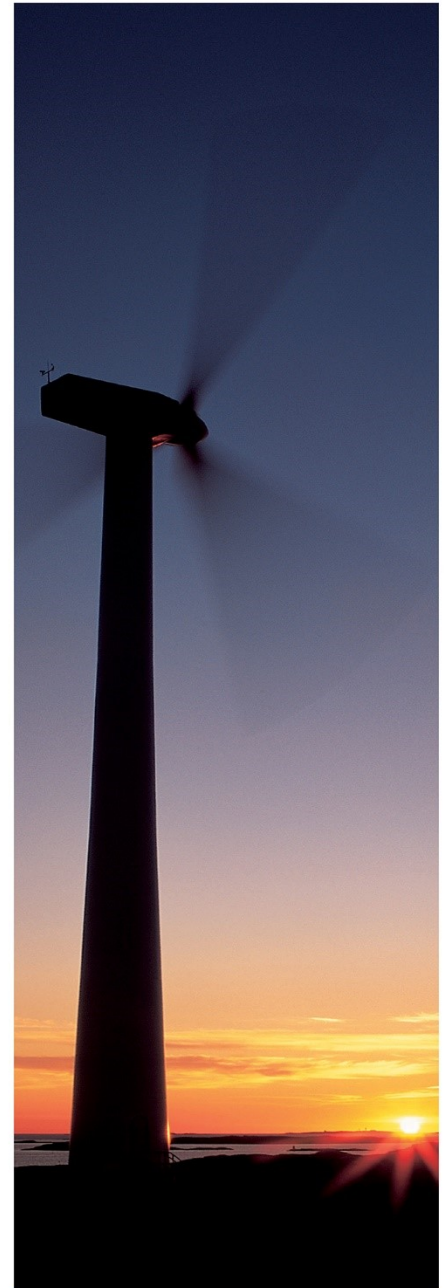
VIKTIGT! ANGE TERRÄNGHÖJD METER ÖVER HAVET (Z) FÖR HINDRETS PLACERING.

Möjlighet finns att beställa analys av ett område, såsom vindkraftpark. Som komplettering till koordinatlistor tar vi tacksamt emot shape-filer (.shp) för stora områden, vindkraftsparker, kraftledningar etc. Blanketter för beställning av flyghinderanalys hittar du via länken nedan. Om du inte använder LFVs blankett, var noga med att all information motsvarande den som finns på LFV-blankett, finns med i din ansökan.

Här hittar du blanketter för beställning av analyser under rubrik "Ladda ner":

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/flyghinderanalys/sa-har-gor-du

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/cns-analys

För betydligt mer utförlig information till dig som skickar in material avseende flyghinder, besök oss på:

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster

KONTAKT: Flyghinderanalyser 011-19 25 22
CNS-analyser 011-19 22 13

KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN
Kyrkogårdschef Ola Friman
Tfn 0515-77 63 55 070-6912082
E-post ola.friman@svenskakyrkan.se

GAMLA STAN 2:26 m.fl.

Vi har inga synpunkter angående detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Mvh Ola Friman

Skövde 30 oktober 2018

Handläggare
Christina Pilemarker

Falköpings kommun
Kommunledningsförvaltningen
Stadsbyggnadsavdelningen
Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9
521 81 FALKÖPING

Samrådsyttrande Gamla Stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet

Västtrafik har tagit del av det förslag till detaljplan som Falköpings kommun har upprättat för Gamla Stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet.

Falköpings kommuns diarienummer 2017/00094.

Planen syftar till att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skolan planeras för elever i ålder 13-16 år. Kommunen uppskattar att ungefär 300 av de totalt 1 100 eleverna kommer att resa med buss till skolan, varav 100 med linjebuss och 200 med upphandlade bussar.

Västtrafik ser positivt på att skolan byggs i nära anslutning till befintlig kollektivtrafik och att gång- och cykelvägar ansluter till befintliga gc-stråk. För att främja ett hållbart resande med gång och cykel till skolan, så är det viktigt med trafiksäkra, tydliga och attraktiva gång- och cykelvägar samt bra cykelparkeringar, både för eleverna och de anställda.

Det är också viktigt att kollektivtrafiken upplevs som det bästa alternativet att resa till skolan på, för de som inte kan gå eller cykla. Därför bör det ges högsta prioritet till att säkerställa att gångväg till hållplatser utformas på ett trafiksäkert sätt och att standarden på hållplatserna uppmuntrar till att välja kollektivtrafik före bilen, både för elever som annars skulle bli skjutsade till skolan och för skolans anställda.

Det är inte alla regionala linjer som har sin närmsta hållplats i direkt närhet till skolan, flera linjer har sin körväg och närmsta hållplats på Odengatan. Det är därför viktigt att det anordnas trafiksäkra och tydliga gångstråk mellan skolan och de hållplatser som är placerade utmed Odengatan, d.v.s. hållplats Odenhallen och hållplats Fredsgatan. Även passagera över Odengatan i anslutning till hållplatserna måste utformas på ett trafiksäkert sätt. Möjligen kan hållplatserna behöva justeras något i läge också, för att uppnå en så optimalt placering som möjligt utifrån resandeunderlaget inom hållplatsens upptagningsområde. Det kan också finnas behov av standardhöjning av befintliga hållplatser, när det blir ett större resande från dessa.

Västtrafik ser fram mot fortsatt samarbete, och delaktighet i det fortsatta arbetet med detaljutformningen av hållplatserna.

Med vänlig hälsning

Christina Pilemarker
Samhällsutvecklare

Remiss om samråd för detaljplan för skola vid gamla kalkbrottet på del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl. i Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:

1. Det är positivt att syftet i detaljplanen lyfter fram vikten av friytor för att främja elevernas hälsa och utveckling.

Friytorna per elev är enligt planförslaget dock mindre än hälften av vad Boverket rekommenderar. Ska syftet uppfyllas bör planhandlingarna säkerställa att den föreslagna skolbyggnaden utformas och placeras på ett sådant sätt att friytorna uppfyller Boverkets rekommendationer.

2. Planhandlingarna behöver utreda hur bullersituationen kan förbättras ytterligare, för tillkommande skolbyggnad, friytor och omkringliggande bostäder.
3. Planförslagets påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten behöver beskrivas ytterligare.
4. Planhandlingarna bör kompletteras med information om hur och var idrottsundervisningen kommer att bedrivas.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden har fått en remiss om en detaljplan för en skola vid gamla kalkbrottet på del av fastigheten Gamla stan 2:26 m.fl., Falköpings tätort, från Byggnadsnämnden i Falköpings kommun.

Planområdet ligger i stadsdelen Östertull i sydöstra delen av Falköpings tätort. Området ligger ungefär 400 meter öster om Stora torget och cirka 300 meter söder om Odenområdet.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras. Väster om den blivande skolbyggnaden finns ett före detta kalkbrott som inrymmer växtlighet med naturvärden. Detta område ska göras tillgängligt, så att det blir användbart för såväl skolans elever som för allmänheten. Med anledning av trafiksäkerheten och kapaciteten i korsningen Trädgårdsgatan–Hollendergatan föreslås en ny trafiklösning. Därför måste Hollendergatan dras om och anläggas längre österut. För att inte bullernivåerna ska bli för höga vid bostadsbebyggelsen, öster om Hollendergatan, uppförs ett bullerskydd.

MN § 80 forts.

Byggnadsnämnden önskar svar senast den 30 oktober 2018.

Skälen för miljönämndens beslut

1. Att vikten av friytor framgår redan av syftet med detaljplanen är bra. Enligt planbeskrivningen föreslås skolgården innehålla tre huvudzoner med olika karaktärer. Ambitionen att involvera elever och personal i utformningen av friytorna är bra. Det gamla kalkbrottet kan innebära spännande friytor med koppling till historien och de naturvärden som finns där.

Tillgång till bra friytor i anslutning till skolan är viktigt både för folkhälsan och för elevernas fysiska utveckling. De äldre barnens utevistelse bygger på att det finns attraktiva mötesplatser i utemiljön som de kan skapa hemhörighet till. Skolgården är även viktig som plats för undervisning. Såväl forskning som beprövad erfarenhet visar att utemiljön går att använda för att skapa mening i skolarbetet och för att främja social kompetens, entreprenörskap och färdighetsträning i hållbar utveckling. Lärandeforskningen visar också positiva effekter och mer bestående kunskaper av undervisning som växlar mellan inomhus- och utomhusaktiviteter. Därför rekommenderas att friytorna för grundskolor är minst 30 m² per elev.

Enligt planförslaget kommer byggnadsförslaget innebära att friytorna blir cirka 14 m² per elev, vilket alltså innebär knappt hälften av den rekommenderade friytan. Åtgärder som föreslås i planhandlingarna, som till exempel att parkeringsplatser för personalen lokaliseras utanför planområdet, är bra, och fler sådana möjligheter behöver beaktas. Planförslaget behöver bearbetas och utvecklas ytterligare för att säkerställa att tillräckliga friytor går att ordna.

2. Av planhandlingarna framgår det att bullernivåerna överskrider Naturvårdsverkets riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintliga bostäder. Även bullernivåerna för delar av den planerade skolgården överskrider eller ligger mycket nära riktvärdena. Det bästa alternativet är scenario 8 där överskridandena är begränsade till sidan som vetter mot Hollendergatan. Elevernas utveckling och koncentrationsförmåga påverkas negativt när omgivningsbullret stiger, även utanför klassrummet. Påverkan är linjär, ju mer buller desto större påverkan. Planhandlingarna anger inte om det finns alternativa och bättre utformningar inom planområdet, till exempel om skolbyggnaden behöver kunna angöras både från Marknadsgatan och Odengatan, om busslägena är optimalt placerade, om varuintaget är lämpligt placerat, kan byggnaderna utformas så att bullernivåerna blir lägre i utomhusmiljön.

MN § 80 forts.

3. Planförslagets påverkan på grundvattenförekomsterna i området beskrivs översiktligt. I beskrivningen har miljökvalitetsnormerna för Falköping–Skövde förväxlats med miljökvalitetsnormerna för Falköping kalksten. Planförslagets eventuella påverkan på ytvattenförekomster, framför allt Lidan–Tovarp till Falköping, saknas i planbeskrivningen.
4. Det framgår inte av planhandlingarna hur eller var idrottsundervisningen kommer att bedrivas. Miljönämndens tidigare erfarenheter är att detta är lätt att missa och att det kan vara svårt att erbjuda alternativa lösningar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2018-10-10

Remiss från Byggnadsnämnden i Falköpings kommun

Beslutet skickas till

Falköpings kommun, byggnadsnämnden, stadsbyggnad@falkoping.se

Byggnadsnämnden

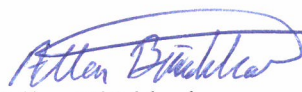
Detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. (skola vid gamla kalkbrottet), Falköpings tätort

Bakgrund

Byggnadsnämnden har beslutat om samråd för detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl, skola vid gamla kalkbrottet i Falköpings tätort. Planförslaget har skickats ut för att ge möjlighet att lämna in synpunkter på förslaget.

Yttrande

Kultur- och fritidsnämnden vill understryka betydelsen av att hålla kalkbrottet besöksvänligt och tillgängligt för fler. Förutom naturvärdena är kalkbrottet en kulturmiljö som kan berätta om Falbygdens geologi med synliggjorda exempel på lagerföljder. Brottet berättar även om hur geologin präglat bygdens näringar genom att – förutom goda jordar – den gett möjlighet till stenbrott av olika slag. I just detta brott ska de fossilfyllda så kallade Falbygdsmarmorn, som bland annat kan skådas som golvsten i entrén på Falbygdens museum, ha brutits. Brottet berättar därmed flera spännande historier som är av stort värde att lyfta och synliggöra för Falköping, särskild då kommunen är part i projekt Platåbergens Geopark som just nu ansöker om att bli Sveriges första Unesco Global Geopark.

Allan Bjärkhed
Ordförande

Maria Wallengren
Kultur- och fritidschef

Staben

§ 108

Dnr 2018/01113 609

**Samråd detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl.
Skola vid gamla kalkbrottet, Falköpings tätort****Barn- och utbildningsnämndens beslut**

1. Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till planförslaget om ny högstadieskola.
2. Barn- och utbildningsnämnden vill lämna följande synpunkt:

Den nya högstadieskolan är ett viktigt led för att utveckla kvaliteten och likvärdigheten i kommunens skolor. För elevernas skull är det därför angeläget att tidsplanen för byggnationen kan hållas. Barn- och utbildningsnämnden är övertygad om att planförslaget ger de förutsättningar som behövs för elevernas trygghet och studiero och att elevernas behov av utrymme för utevistelse tillgodoses.

Bakgrund

Byggnadsnämnden har den 25 september 2018, § 121, beslutat om samråd för detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalkbrottet, inom Falköpings tätort.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av en ny skola med friytor som främjar elevernas hälsa och utveckling samt tillhörande trafiklösningar. Skyddsvärda träd och alléer ska bevaras.

Samrådstiden pågår från den 2 till den 30 oktober 2018 och barn- och utbildningsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig.

Barn- och utbildningsnämndens yttrande

Byggnationen av en ny högstadieskola är en del av kommunfullmäktiges beslut om en ny skolorganisation för Falköpings kommun som togs i mars 2017. Behovet av en ny skolorganisation för Falköpings kommun blev tydligt efter Skolinspektionens tillsyn 2014, då man konstaterade att det behövde skapas mer likvärdighet mellan enheterna. Kommunen uppdrog under 2015 till revisionsföretaget PwC att genomföra en genomlysning av kommunens verksamheter. Det fortsatta arbetet inom barn- och utbildningsförvaltningen utmynnade i att PwC fick i uppdrag att göra en genomlysning av kommunens grundskole- och förskoleorganisation. I oktober 2016 kom PwC:s slutrapport.

Målet med omorganisationen var och är att öka förutsättningarna för en likvärdig skola med hög kvalitet i Falköpings kommun. Genom att skapa större skolor ökar möjligheterna till kollegialt lärande, ändamålsenliga

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

lokaler, en god elevhälsorganisation och elevernas möjlighet att finna sociala sammanhang. Ett funktionsprogram har tagits fram för att säkerställa likvärdiga lokaler.

Skolorna kommer efter omorganisationen med om- och nybyggnationer att erbjuda verksamhet från förskoleklass upp till och med årskurs 6, från förskoleklass till och med årskurs 9 eller från årskurs 7 till och med årskurs 9. För att tidsplanen för hela denna omorganisation ska kunna genomföras i sin helhet är det viktigt att byggnationen av högstadieskolan följer tidsplanen och skolan kan stå klar höstterminen 2021.

Efter inventering av möjliga placeringar av den nya högstadie-skolan beslutade kommunfullmäktige i september 2017 att den skulle placeras i före detta kalkbrottet på fastigheten Gamla Stan 2:26.

Barn- och utbildningsförvaltningen har sedan hösten 2017 arbetat tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen för att forma den nya högstadieskolan och framtidens lärmiljöer. En arkitektfirma är upphandlad och arbetar tillsammans med kommunen för att ta fram en programhandling med ritning på skola och skolområdet. Målet är att skolan ska ge bästa möjliga förutsättningar för lärande, trygghet och utevistelse för eleverna.

Tjänsteutlåtandet, daterat den 9 oktober 2018, har utarbetats av skolchef Karina Bronell.

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott har behandlat ärendet under § 88, 2018.

Adam Johansson (M) och Morgan Brissman (M) deltar inte i beslutet utan hänvisar till att Moderaterna har lämnat in ett separat svar på samrådet till byggnadsnämnden.

Paragrafen skickas till
Byggnadsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	---	---	-----------------------------

Moderaterna i Falköping

Yttrande över detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl.

Falköpings kommun har den 2 oktober 2018 utsänt förslag till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl. för samråd. Moderaterna lämnar med anledning av detta ett antal synpunkter nedan.

Trafiksituationen

I förslag till detaljplan redogörs det för ett antal tilltänkta förändringar kring trafiksituationen för området.

1. Fogdegatan – I förslaget redogörs det för att Fogdegatan ska stängas för genomfartstrafik. Här tror vi att det skulle få negativa konsekvenser då gatan redan i dag är trafikerad, inte minst då till förskolan och Willys. Moderaterna ställer sig därför negativa till att gatan stängs för genomfartstrafik.
2. Parkering och zon för på och avstigning – I förslaget redogörs det för att det skulle finnas två zoner för på och avstigning vid skolan. Den ena zonen skulle ha en anslutning till Marknadsgatan och den andra till Hollendergatan. Här anser vi att en zon är fullt tillräcklig och att det bör vara den zon med anslutning till Marknadsgatan.
3. Cirkulationsplats korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan – I förslaget redogörs det för att en cirkulationsplats bör byggas i korsningen mellan Hollendergatan och Trädgårdsgatan. Detta ställer vi oss positiva till då en tillräckligt tilltagen cirkulationsplats ökar trafiksäkerheten då risken för korsningsolyckor minskar. Därtill blir trafikflödet mellan gatorna mer harmoniskt.
4. Vävgatan – Denna gatan kan tänkas få en ökad trafikbelastning då den ansluter till marknadsgatan och eftersom parkeringsmöjligheter i området kring skolan är begränsade kan den även bli föremål för detta. Därför föreslår vi att gatan bör stängas för genomfart och istället bli en återvändsgata.
5. Övergång för gång- och cykelbana – Övergången för gång- och cykelbana vid korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan måste vid byggnation av en cirkulationsplats byggas på ett trafiksäkert sätt.

Parkeringsmöjligheter

I förslag till detaljplan är det Odenområdet som efter utredningar pekas ut som tilltänkt parkeringsyta och att endast ett fåtal parkeringar byggs i anslutning till skolan. Distansen mellan skolan och parkeringsytan är olika dokumenterad, i planbeskrivningen framgår det att distansen är ca 300m medans det i beläggningsstudien anges vara 400-450m. Detta skapar osäkerhet om vilket avstånd som är korrekt.

I Trivectors rapport med förslag till riktlinjer anges 400m som nyckeltal för acceptabelt avstånd från parkering till arbetsplats. Då distansen till den föreslagna parkeringsytan blir lång, befärrar vi att andra närliggande områden kan komma att nyttjas som parkering.

Därtill vill vi påpeka vikten av att det finns tillräckligt med parkering för både cykel och moped, då det kan antas att flera av ungdomarna bosatta i staden kommer att nyttja dessa färdmedel. Dessutom bör det finnas tillgång till el då flera cyklar och mopeder i dag drivs av detta.

Sammanfattningsvis anser vi att den föreslagna parkeringslösningen inte är realistisk, och vi förutser problem i närområdet.

Yta

Ytan för detaljplanen anser vi inte vara tillräcklig för att bygga en skola för ca 1 100 elever där känslan av småskalighet, "skola i skolan", bibehålls. Därför kommer det att ställas stora krav på utformning av byggnaden.

Därtill anser vi att ytan för spontanidrott är begränsad och det upplevs inte som realistiskt att Odenområdet, som pekas ut i förslag till detaljplan, skulle kunna nyttjas. Detta då flera andra skolor använder Odenområdet för schemalagd idrott.

Slutsats

Vår samlade bedömning är att den föreslagna detaljplanen inte kan accepteras utan att stora förändringar av den genomförs.

2018-10-26

Moderaterna i Falköping,

Anders Winlöf
Gruppledare

Samråd detaljplan för del av Gamla stan 2:26 m.fl

Skola vid gamla kalkbrottet, Falköpings tätort

Centerpartiets fullmäktige i Falköping vill lämna följande synpunkt:

För att den beslutade skolorganisationen i Falköpings kommun ska kunna ge eleverna i hela kommunen en utbildning som är så likvärdig som möjligt och med hög kvalitet i undervisningen behövs den nya högstadieskolan, Platåskolan, inne i Falköping.

Av alla möjliga platser som undersökts för den nya högstadieskolan befanns Kalkbrottet som den bästa platsen sett ur framför allt elevernas perspektiv, men också ur kommunens som helhet.

Den framtagna detaljplanen ger de förutsättningar som krävs för att den nya skolan ska kunna inrymma en trygg och modern skola med tillräckligt utrymme, både utomhus och inomhus, där eleverna trivs och kan växa i mognad och nå förväntade, höga mål.

Med god samverkan mellan olika parter under planarbetet och byggnationen ser vi möjligheter att den nya skolan blir ett positivt inslag för stadsdelen, centrum, trafikflödet m.m.

Centerpartiet i Falköping

Falköping 2018-10-30

Karola Svensson

Gruppledare

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 30	
Diarienumr	Planbet

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 8 oktober 2018 08:06
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Skolbygget!

Från: Jörgen Sundh [<mailto:jorgen.sundh44@gmail.com>]
Skickat: den 6 oktober 2018 11:31
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad; Dan Hovskär; Göte Andersson
Ämne: Skolbygget!

Hej!

Platsen är för liten.

Ingen vill gå 450meter till bil/parkering.

Inte ens en solig dag i maj.

Parkering kommer ske på Bowlingens, gymmets, Mekonomens,

Pingstkyrkansparingsplatser,gator runt skolan. Är berörda informerade?

Att göra iordning stenhålan till en skolgård, kommer att kosta oerhört mkt pengar.

Bygget bör ske på lämplig plats.

Finns plats runt gymnasiet. Fotbollsplanerna är perfekt plats.

Från: Göte Andersson
Skickat: den 18 oktober 2018 12:34
Till: Jenny Trygg
Ämne: VB: Nya skolan.

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Här kommer det.

Hälsningar Göte

Från: helene.fransson7 <helene.fransson7@gmail.com>
Skickat: den 6 oktober 2018 11:09
Till: stadsbyggnad@falkoping.se
Kopia: Dan Hovskär <dan.hovskar@falkoping.se>; Göte Andersson <gote.andersson@falkoping.se>
Ämne: Nya skolan.

Hej!

Vill att ni som planerar den nya fina skolan som ska byggas, tänka till en gång till.

En plats som är för liten redan från början!!

Parkeringsplatser!!!

Biytor!!

Idrottsaktiviteter utomhus?

Runt Ållevi bör en plats kunna finnas.

Ge nu denna satsning en relevant start.

Mvh Helene

18.01. 05

Falköpings kommun
Kommunstyrelsen

FALKÖPINGS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -10- 08	
Diariernr	Planbet

Nu har vi fått en detaljplan för hur den nya skolan skall vara. Vi skall svara på detaljer om skolbygget och planförslaget. Tack för det!

Jag vill ingen centralskola ha. Se till att landsbygden får leva. Tag pengarna till ordentliga löner för utbildade lärare och satsa på orterna runt stan!

Inga Lill Lindén

/Inga Lill Lindén/

centerpartist

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 19 oktober 2018 08:12
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: bengt olof posth [<mailto:benganposth@hotmail.com>]
Skickat: den 18 oktober 2018 22:06
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Platåskolan

Hej. Vi bor på Trädgårdsgatan 48. Vi tillhör en bostadsförening på 46 st lägenheter. På grund av skolan som planeras i kalkbrottet, så kommer trafiken och bullernivån att öka. Det kommer att öka med bilar, bussar och mopeder.

Vi vill ha bullerskydd mot hela Trädgårdsgatan utanför våra fastigheter. På samrådsmötet informerades vi om att Trädgårdsgatan var för smal för ett bullerskydd mot våra fastigheter. Det går att plantera häckar som stoppar ljud. Glas staket är också smala, så det skulle fungera.

Mvh Bengt-Olof Posth.

Skickat från min iPhone

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 22 oktober 2018 08:01
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter
Bifogade filer: Synpunkter.odt

Prioritet: Hög

Från: anette.jacobsson62@telia.com [<mailto:anette.jacobsson62@telia.com>]
Skickat: den 19 oktober 2018 22:23
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter
Prioritet: Hög

Synpunkter på detaljplanen angående byggande av en ny skola i gamla kalkbrottet

1. Skuggning

Vi bor på Vävgatan 8 som ligger norr om det tilltänkta området där skolan eventuellt ska byggas. Vi har studerat den skuggstudie som ni har gjort och ser att under perioden september – april kommer vår tomt befinna sig i skugga större delen av dagen. Detta kan vi inte acceptera. När vi köpte vårt hus var det planerat som parkområde och inte som skolområde med en skola på fem våningar som skymmer solen. Vi har också haft funderingar på att sätta solpaneler på taket när det ska bytas (har idag direktverkande el) men det kan man ju bara glömma om detta bygget blir av.

2. Trafik

Enligt planbeskrivningen ska Marknadsgatan användas för lämning och hämtning i skolområdet, varutransporter samt för att ta sig till parkeringen som ska ligga på skolområdet. Detta kommer innebära en kraftig ökning av trafiken mot i dagsläget. Mer trafik innebär buller och avgaser. Parkeringsplatserna kommer inte att räcka till. Det gör dom inte i dagsläget heller för det parkeras utmed hela Marknadsgatan idag. Risken att det kommer parkeras där även i framtiden är stor för hur många av lärarna vill parkera borta vid odenområdet för att sedan gå till skolan bärandes på allt skolmaterial de behöver. Enligt planbeskrivningen ser vi att ni även har möjlighet att anlägga både parkeringsytor, gångvägar samt cykelställ alldeles utanför vår tomt. Det är inte acceptabelt.

3. **Nedskräpning**

Risk för stor nedskräpning då 1100 ungdomar rör sig fram och tillbaka från skolan. Man ser ju hur det ser ut på gångvägarna upp till McDonalds och där är det ju mestadels ungdomar som går. Eftersom skolan nu ska ligga centralt så har ju ungdomarna många ställen där dom kan gå och handla på.

4. **Huspriset**

Vad händer med värdet på vårt hus. Troligtvis sjunker det för det är väl ingen som vill köpa ett hus där tomten större delen av året ligger i skuggan.

Kenneth & Anette Jacobsson

Vävgatan 8

521 41 FALKÖPING

Tfn 0735-189901 (Kenneth)

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 22 oktober 2018 12:54
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Skola i kalkbrottet

Från: Kjell Helander [mailto:kjell_helander@hotmail.com]
Skickat: den 22 oktober 2018 11:35
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Skola i kalkbrottet

Hej. Jag tycker inte att det blir bra med en skola på den här platsen. Det blir för liten plats för barnen att vara på raster och håltimar, kuperingen gör att det inte finns så många möjligheter ,om man inte fyller igen brottet vilket man inte skulle göra för då försvinner ju kulturarvet och de skyddade arter som finns där. Det kommer att påverka mitt och vårt boende och fastighet också, med trafik och buller från ungdomar som ska till och från skolan även om ni har tänkt att de ska ta andra vägar, vi vet ju att de tar ju närmaste vägen.Så ta och tänkom låt det vara en plats för rekreation för falköpingsborna istället.Jag vet att barnen på förskolan Hästbacken ofta besöker kalkbrottet och har väldigt roligt det tycker jag är mer betydelsefullt.

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 23	
Dariernr	Planbet

Till ansvarig för Platåskolan!

Det tilltänkta området för skolan är som ni själva vet, alldeles för litet. Det spelar ingen roll vad era utredningar visar, vi som bor här i området vet att verkligheten är något helt annat. Det räcker med att det är någon större aktivitet i Pingstkyrkan för att det skall bli kaos i trafiken. Bilar står parkerade hur som helst inklusive på gräsmattor.

Vad händer om det blir en stor skola? Det borde ni kunna räkna ut. Anser ni att det är säkert att elever vistas i en sådan trafikmiljö!

Hur påverkas våra fastigheter prismässigt när en hårt trafikerad gata går alldeles intill? Till detta ökar också bullernivån som redan är hög. Bullerskydd förfular hela området.

Förmodligen är väl beslutet redan fattat och möten, skrivelser m.m. är antagligen ett spel för galleriet. Men det kanske finns en liten chans att sunt förnuft får råda.

Av de tre alternativ verkar detta att vara det sämsta.

Elsbeth och Bosse Carlsson

Fagerängsgatan 1

Elsbeth Carlsson
Bosse Carlsson

Synpunkter på Platåskolan

Flyttning av gatan in mot vår tomt kommer alldeles för nära.

6 Bussar, i den går det in ca: 300 barn, resten blir 900 barn, tror Ni att de går till skolan. Föräldrarna kommer skjutsa minst hälften av dessa. Då är det först den normala trafiken som är stor redan nu, plus dessa och det kommer vara före åtta på morgonen - Det blir en bullernivå utan dess like. Det blir kaos.

Vilken sida skall trafiken stanna på?

När lärarna har möte i Pingstkyrkan står de på gräset och så nära som möjligt. Skall lärarna parkera på Odenhallens parkering, varför gör de inte det nu då när de är på möte, det är ungefär lika lång sträcka.

Skolan skall ligga 400 meter från centrum. Varför skall barna ha nära till centrum? Det är väl i skolan de skall vara.

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2018-10-24	
Diarium	Planbet

När de kommer riva i kalkbrottet blir det invakion på råttor.

Skol bygget kommer att bli den största investeringen Falköpings kommun gjort. Totalkostnad ÖVER 300 MILJONER

Hur skall detta finansieras = Höjd skatt?

Vilka har varit med och bestämt detta, är den en tjänstemannaprodukt eller vilka partier står bakom detta?

Fastigheterna i villabebyggelsen öster om planområdet kan påverkas av skuggning, på eftermiddagar o kvällar i mars o juni och inte alls i december. Detta anser Ni är acceptabelt. Det är inte acceptabelt för OSS som bor här.

Området är större än man tror, säger Dan Hovskär. Jag undrar om det är samma somt vi menar?
Varför bygga 5 våningar då?

I Falköpings Tidning 17/10-18.

Har miljönämnden med representanter från andra orter ifrågasatt om det finns tillräckligt med plats runt skolan. Utor med mindre än hälften av Boverkets rekommendation, de vill se förtydligande kring hur förslaget kan påverka grundvatten i området och hur det är tänkt att idrottsundervisningen ska ske.

Ni har ju ingen plats B.

Det förstår vi ju ni. Det är ju redan bestämt att Vävaren skall rivas.

Vareför löser Ni inte in alla fastigheter på Fagerängsg?² Då skulle Ni ju ha plats för båda parkering o gymnahall.

Alla frågor blev ju inte besvarade på mötet 17 okt 2018. Då undrar man var kompetensen finns, när det skall byggas en skola för
ÖVER 300 MILJONER.

Ni kör över medborgarna, det gjorde Ni ju när Ni beviljade fasadmålningen på bowlinghallen. Då börja de måla på morgonen, när posten kom på förmiddagen kom det brev från er att det var beviljat. Denna målning ser vi varje dag när vi rullar upp persiennerna. Den utsikten kan vi vara utarr.

Hur kan man ha beslutat på ett datum 25/10-18, som ännu inte har inträffat.

Blunda inte för verkligheten. Ta ert förnuft tillfång.

JugManie o Olof Eklund
Fagerängsgatan 2
52141 Falköping

Vi har inte internet
så vi hoppas på svar per brev.

Från: Magnus Blomgren <Magnus.blomgren@flobyrescue.se>
Skickat: den 25 oktober 2018 12:40
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Kopia: 'mb_elegance@hotmail.com'
Ämne: Platåskolan

Hej.

Jag lämnar in mina synpunkter gällande byggnation av Platåskolan i kalkbrottet med bif. fil Boverket angående buller och trafik mm.

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/temadelar-detaljplan/buller-vid-detaljplanering/regler-och-riktvarden-for-buller/>.

- *Negativt med ökad trafik centralt som annars bör minskas i en stadens centrum.
- *Gunghästens barn förlorar sina utflykter till kalkbrottet med natur mm.
- *Skola och Polis hör ej ihop med utryckning, mycket barn i rörelse i det tänkta område.

Magnus Blomgren
Marmorgatan 4
521 41 Falköping
Tele 0703668804

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 29 oktober 2018 08:16
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter på förslaget till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Från: Carl-Johan Fransson [<mailto:carljohanf@gmail.com>]
Skickat: den 27 oktober 2018 00:03
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter på förslaget till detaljplan för del av Gamla Stan 2:26 m.fl

1. En så hög skola som det pratas om att det kommer att bli i samverkan med en skolgård belägen i ett kalkbrott nedanför skulle kunna göra att eleverna får en utsikt över en till synes överväldigande byggnad från deras perspektiv nere i gropan. Och de kanske (beroende på hur området i övrigt utformas) känner sig mer som fångar på en fängelsegård än elever i en härligt luftig miljö med öppna ytor, som ändå en skola belägen på västgötaslätten borde kunna skryta med. Elever borde känna att de klarar allt och inte att de är begränsade och instängda.

2. Använd området där Åttagårdsskolan ligger istället.
Om ändå Åttagårdsskolan ska läggas ned så finns det mer potential i det området.
Du har ett stort grönområde där skolan dessutom skulle kunna breda ut sig åtminstone en bit om den inte skulle få plats på den befintliga asfaltsytan som ändå är ganska stor.
Då skulle eleverna få tillgång till gräsplan i direkt anslutning till skolan vilket skulle gynna lek och fotboll på rasterna. Barn i rörelse är barn som mår bra.. Det finns även kullar de skulle kunna nyttja vid vinterlek (eller sommarlek), många är vi barn som gått på Åttagård och tyckt att detta har varit ett jättefint område att gå i skola på.

Gör inga förhastade slutsatser, detta går ut över våra och era barn. Och förhoppningsvis våra barns barn om de väljer att stanna kvar. Vilket är större chans om de vet att det finns fina skolor med bra utemiljöer.

Vänliga hälsningar!
Carl-Johan Fransson - Levande Falköping

Mössebergsgatan 13A
52132 Falköping
820130-5912

Synpunkter på detaljplanförslag

Vi vill härmed lämna synpunkter på detaljplaneförslag "Gamla Stan 2:26 m.fl. (Skola vid gamla kalkbrottet)"

Vi motsätter oss nuvarande detaljplaneförslag på grund av följande:

1. Kraftigt ökad trafik på Holländergatan. Risk för påfartsproblem från sidogator vid morgon och arbetslut.
2. Ökad risk för trafikolyckor för ungdomar från skolan som tex. måste ta sig över Odengatan för att komma till tänkt gymnastikhall.
3. Risk för parkeringskaos runt området både för affärsverksamheter och boende då det ej finns parkeringsplats i direkt anslutning till skolan.
4. De kraftigt ökade bullernivåerna för boende i närområdet trots en planerad bullervall.
5. Kraftigt förändrad stadsbild. Där utsikt mot Mössebergshället kommer påverkas negativt både av skolbyggnad och bullervall.
6. Kvällssol som kommer gå förlorad på grund av skolbyggnad.

Vi ser det som absolut nödvändigt att ompröva förslag av plats för vart skolan ska placeras då nuvarande förslag kraftigt kommer påverka boende i närområdet Negativt. Vi anser även att ytan i nuvarande detaljplan är alldeles för lite för den tänkta storleken på skolan.

Ett förslag på annan placering är Odenområdet som direkt skulle lösa många av de problem vi ser då man får direktanslutning till både gymnastikhall och parkeringsplats. Det finns inga boende i närområdet som kan störas och man delar ut trafikbelastningen både på Odengatan och Holländargatan.

Namn	Adress	Berörd
------	--------	--------

Svante Gustafsson	Fagerängsgatan 20	Ja
Frida Tregub	Fagerängsg. 20	Ja
Rebecka Johansson	Fagerängsg. 10	Ja
Oscar Josefsson	Fagerängsg. 18	Ja
Karl-Lene Bertilsson	Fagerängsg. 22	Ja
Monica Bertilsson	Fagerängsg. 22	Ja
Ingegerd Warrin	Fagerängsgatan 16	Ja
Urs Hermansson	— " — 6	Ja
Elisabeth Hermansson	— " —	Ja

DANIEL JOHANSSON	FAGERÄNGSGATAN 4	JA
Charlotte Ulanon	Fagerängsg. 4	JA
Stefhanie Eklund	Fagerängsg 2	Ja
Elof Eklund	-11-	Ja

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:53
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Från: Lotta Claesson [<mailto:claessonlotta@hotmail.com>]
Skickat: den 29 oktober 2018 19:15
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Platåskolan

Som boende på fagerängsgatan 4 anser vi som grannar att skolan ej bör byggas på denna tomt och placering på grund av följande skäl:

- × förflyttning av hollendergatan kommer öka både buller och trafik som kommer orsaka oss mindre trevlig utemiljö.
- × skuggning av våran fastighet
- × för liten tomtplats för utevistelse för barnen.
- × bullrig trafikmiljö för barnen
- × parkeringskaos förväntas på vår gata.

Framför allt som föräldrar till ett barn som kommer att gå på denna skola känns det skrämmande i stort sett samtliga allmänna från boverket inte kan tillgodoses med denna plan. Det finns gott om exempel i grannkommuner med stora skolor som det inte går så bra med.

Mvh
Charlotte Klasson
Daniel Johansson

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:54
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya skolan

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Anna carina Medin [<mailto:annacarinamedin@icloud.com>]

Skickat: den 29 oktober 2018 20:57

Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad

Ämne: Nya skolan

Hejsan, jag tycker att förläggningen av den nya skolan är alldeles förskräcklig. Trafiksituationen kommer att bli kaotisk både vid Hästbacken och på Holländergatan, dessutom är utrymmet alldeles för litet för att rymma så många elever. Önskar verkligen att detta övervägs och planeras om till det bättre!

Mvh

Anna Carina Medin
Repslagaregatan 10
521 42 Falköping
Mobil +46 70 5601 522

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:54
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter om detaljplanen till den nya högstadieskolan

Från: Sandra Lebedeva [<mailto:sandra.lebedeva@hotmail.com>]
Skickat: den 29 oktober 2018 21:00
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter om detaljplanen till den nya högstadieskolan

Hej!

NEJ till skola vid kalkbrottet!

Vi anser att den valda platsen vid kalkbrottet är högst olämpligt!

Skolan behöver en större yta så att den kan byggas på bredden och längden, inte på höjden.

Eleverna måste ha tillräckligt med utrymme för raster och fritid och det måste finnas parkeringsplatser till personalen

vilket kommer att saknas när man bygger på en alldeles för liten yta.

Även boende i Villhelmsbergs villaområdet kommer att påverkas negativt.

Enligt den nya trafiklösningen kring skolan, Hollendergatan kommer att flyttas närmare villorna vilket gör att ljudnivåer inomhus kommer att stiga på grund av trafikbuller. Trafikflödet kommer att ökas i området.

Av tidigare erfarenhet är känt att långvarig exponering för buller kan orsaka bland annat hörselproblem och ökad stress.

En stor femvånings byggnad kommer att förstöra utsikten och passar inte in i det centrala stadsmiljön.

Vem vill ha ett höghus precis utanför fönstret!

TÄNK OM!

MVH
Christer Pettersson
Sandra Lebedeva

Fagerängsgatan 3
52141 Falköping

181029

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 29	
Diarie nr	Planbet

Till
Falköpings kommun
Byggnadsnämnd och Stadsbyggnadsavdelning

Synpunkter på planerade Platåskolan

Som boende å angränsande tomt får jag härmed lämna följande synpunkter:
Grunden för skolan måste vara trivsel och effektivitet för såväl elever som personal.
Dessa målsättningar kan inte uppfyllas på något sätt i den framlagda planen.

Elevernas utrymme:

En grund för skolans trivsel måste vara tillräckliga yttre utrymmen för raster, avkoppling och egna aktiviteter. Ungdomar i de åldrar som skolan skall vara till för är fulla av aktivitetslust. Det kräver väl tilltagna yttre utrymmen som skapar möjligheter för såväl kroppslig som mental god utveckling. Om så inte är fallet leder det erfarenhetsmässigt till mobbning och otrygghet och de svaga blir undanträngda.

Detta betonas starkt i Boverkets utredning tillsammans med bl.a. Skolverket och Sveriges Kommuner och Landsting. Där betonas detta med skärpa. Man anger att ytan för yttre aktiviteter bör i denna ålderskategori vara 30 kvm per elev. Den eniga utredningen framhåller att "förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lossning och lastning ingår inte i friytan för barnen" Den disponerade ytan för eleverna får i den framlagda planen inte ens hälften av denna yta, vilket ju framhålls i yttrande från kommunens miljönämnd.

Jag delar Boverkets och miljönämndens uppfattning. Området är olämpligt för en skola i denna storlek, 1100 elever.

Personalens parkering:

Behovet av parkeringsplatser för personalen är på ett ställe enligt kommunens parkeringsnorm 383 platser och några rader längre ned 150. Vad gäller? Oavsett detta finns inga parkeringsutrymme i anslutning till skolan.

För parkering avser man att använda Odenhallens parkering. Dit är det enligt Tekniska Nämndens ordförande 450 meter. Då är det väl det närmsta gränsen för denna plats. Låt oss jämna av till en halv kilometer! Kanske under vissa förutsättningar en uppfriskande morgonpromenad. Visst kan det vara så för den som är fysiskt stark och att det är vackert väder. Men dagar då det kanske spöregnar eller snöstormen rasar för fullt. Hur känns det då att vara i god vigör för att leda undervisningen? Inte tror jag att planförfattarna satt sig in i detta. Vem skall ha förtur på parkeringsutrymmena det gäller? Ofta är en stor del av platserna upptagna av de som nyttjar själva hallarna till därför avsett ändamål. Inte är det väl roligt för dem då de kommer om skolans personal redan då nyttjar platserna.

Det har också nämnts att man kan ju använda Hästbackens parkering. Hur skall det gå till? Vissa dagar är ju parkeringen helt utnyttjad av dem som den är avsedd för. Återigen upplagt för en konkurrens om utrymmet.

Det finns ytterligare stjärn som kan stärka uppfattningen att området är direkt olämpligt men ovanstående är tillräckligt.

Alternativ Kinnarp:

Högstadieskolor kommer ju att finnas i Falköping samt för norra delen Stenstorp och i väster Floby. Varför inte söderut i Kinnarp? Där finns i dag en väl fungerande skola med bra undervisningsresultat och hög andel behöriga lärare. Jag ser ingen som helst anledning att

lägga ned denna skola och föra eleverna till den nya mastodontskolan i stan. Satsa istället på denna skola! Bygg ut den till 300 till 400 elever. Därigenom blir det inom detta upptagningsområde en närbelägen skola och man minskar i motsvarande grad elevantalet i Platåskolan.

Slutsats:

Den framlagda planen är direkt olämplig för sitt ändamål. Med denna skrivelse vill jag peka på att det finns två vägar att gå, antingen finna en ny plats för Platåskolan i föreslagen omfattning (kommunen är stor) eller att bygga ut Kinnarpsskolan till 300 – 400 platser och därigenom ge denna del av kommunen sitt rättmätiga krav tillgodosett samtidigt som elevantalet i Platåskolan minskas till en någorlunda godtagbar nivå.

Falköping 18-10-29

Gunnar Lindén

/Gunnar Lindén/

Trädgårdsgatan 48 F

521 41 Falköping

Vi har flera synpunkter på detaljplanen gällande nya Platåskolan.

En av synpunkterna gäller kvaliteten och storleken för elevernas friyta.

I Plan och bygglagen fastställs det att förrådsbyggnader, bil och cykelparkeringar samt lastning och lossning, inte ingår i friyta.

Då det i er detaljplan för Platåskolan planeras för lastning och lossning i norr, bilparkering i öst och nord, kommer det endast att finnas laglig friyta i väst.

Vilket är nere i brottet och anses vara alltför liten friyta och alldeles för otillgänglig för alla.

Eftersom ni planerar för att räddningsfordon ska kunna ha åtkomst till brottet från Trädgårdsgatan, kommer detta att medföra en ramp ner i brottet.

Denna ramp kommer att ta yta från den redan lilla friyta som finns planerad.

Då en bestämd och planerad friyta inte får tas i anspråk för annat ändamål, kommer ni att bryta mot lagen när en sådan ramp för räddningsfordon kommer att anläggas.

Vid vinterklimat kommer denna ramp för räddningsfordon att vara ofarbar eftersom stigningen på rampen blir för brant och kommer då också att utgöra en säkerhetsrisk för eleverna och personalen.

När friytan ligger i brottet kommer tillgängligheten vid vinterklimat att vara försvårade och kanske i vissa fall vara otillgänglig för handikappade och särskolan.

Det är ett lagbrott mot diskrimineringslagen.

En annan synpunkt är att ni inte har gjort någon bullermätning för vad skolgården kommer att generera.

Dels vad det blir för db i brottet och för dom boende i väst och nord.

En alltför hög ljudnivå för eleverna kommer att ha negativa effekter på deras välbefinnande och därmed deras resultat.

Då skolgården kommer att ligga nersänkt ifrån markplan kommer ljudet av eleverna att studsas runt bland alla väggar.

Platsen där bussar ska stanna för att lämna och hämta är för liten, då ni i er text skriver att det kommer behövas 6 st bussar och att de kommer att komma samtidigt.

I detaljplanen finns det bara plats för 3 st bussar, vilket kommer skapa trafikstörningar på en redan högt belastad gata.

Ni skriver att det kan komma att byggas en entre nere i brottet,

Är det inte rimligt att man har en cykelparkering i nära anslutning till entren?

Skulle en sådan cykelparkering hamna i brottet skulle friytan bli än mindre och ni skulle då återigen bryta mot lagen då friyta inte får användas för något sådant.

Det finns inte utritat var cykelparkering ska vara, vilket uppgår till 770 st platser.

Ni räknar med att det kommer behövas 383 parkeringsplatser, och att Odenområdet är ett lämpligt parkeringsområde.

Då denna parkering bara har 150 parkeringsplatser tillgängligt enligt er utredning, måste ni svara på vart de andra 233 bilarna ska kunna ställa sig.

Om ni inte skulle bygga en skola så visar er studie att marknadsgatan skulle öka med 20 db till år 2040. Varför skulle marknadsgatan med bara en enda fastighetsägare kunna öka med så mycket?

Om skolan skulle byggas så är Vävgatan är inte anpassad för den ökande trafik som det skulle innebära. Därför vill vi i sådanafall att Vävgatan blir avstängd för genomfart av motorfordon.

Dessutom vill vi skydda våra barn då biltrafikanter idag inte kan hålla ordentligt med uppsikt. Har man då bråttom till skolan blir detta än värre och risken för olyckor ökar markant.

Rikard Götenmark Linda Götenmark

29/10 2018 Falköping

Tanke om

Att planera en så stor skola vid en mycket trafikerad gata som Hollendergatan och samtidigt på en plats som är alldeles för litet område, en skolgård hälften av vad man förespråkar, enligt normen.

Dessutom utan gymnastikhall så att eleverna dagligen skall ta sig till andra platser för sin gymnastik, ett stort antal elever dagligen. Även buller och avgaser från Hollendergatan kan bli besvärande för eleverna. Dålig miljö för våra elever

Inte planera med parkeringsplatser, "endast ett fåtal", för personalen.

Då är risken stor att det parkeras överallt i närområdet.

Känsliga arter som finns i området kommer bli svårt att skydda, med denna hårda etablering.

Hollendergatan som är mycket hårt trafikerad med mycket buller och avgaser redan idag.

Skall dessutom flyttas närmare våra tomtgränser och med mer trafik och gatan närmare tomtgräns kommer det bli mer besvärande än idag.

FALKÖPINGS KOMMUN	
Stadsbyggnadsavdelningen	
2018-10-29	
Diariern	Planbet

Vi som hamna närmast rondellen kommer få besvärande ljus in i våra vardagsrum, sovrum.

Nu finns en hög vall för detta idag då ljuset från trädgårdsgatan var störande.

Så om vägen och rondellen som nu skall flyttas närmare våra tomtgränser, så måste det tas i beaktan.

Bullerskyddet skall ligga nära Gullerkeällan, för att bli så effektivt som möjligt. Enligt er utredning.

Alltså nära vägen.

1.5 m hög vall kommer inte att räcka här vid rondellen, då det inte kommer att ta det störande ljuset.

Bullervallen bör också förtängas upp till via duktan på Hollendergatan, då det oftast gasas på där.

En Gullervall som även här skall vara Högre än 1.5 m.

Med ökad trafik och närmare våra tomtgränser kommer vi ändå få mer Argarer, "som inte syns", och störande Buller.

Tänk nytt.

Arneel Bandh

Lennart Bandh

Fagerängsgatan 14

521 41 Falkeping

Birgit Johansson

Fagerängsgatan 12

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 30 oktober 2018 07:55
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya högstadieskolan

Från: Marianne Säll [<mailto:marianne.doglover@gmail.com>]
Skickat: den 29 oktober 2018 23:06
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Nya högstadieskolan

Vi har varit bosatta på Kalkstensgatan 4 i snart 43 år. Därför vädjar vi att Platåskolan inte blir placerad i kalkbrottet. Utan på en lämpligare plats där utrymmet är större. (Gymnasieområdet har inte den trafikbelastning som vid kalkbrottet och färre boende som berörs.)

I kalkbrottet föreslår vi istället en park och grönområde så nära centrum. Där man kan ta del av natur och växtlighet. I vår stressade tillvaro är detta behövt.

Av hälsoskäl är det inte heller nyttigt för oss boende i området med den ökande trafik och buller det kommer innebära. Trafiken har ökat betydligt på senare tid på Trädgårdsg. och Fogdeg. pga Willys. Emellanåt är det kaos vid tät trafik i korsningen.

Med vänlig hälsning

Marianne o. Stig Säll
Kalkstensgatan 4
521 41 Falköping

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:04
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Nya Högstadieskolan.

00:56 i natt
/ Kristina

Från: Stig Svensson-S?ll [<mailto:svensson-sall.stig@hotmail.com>]
Skickat: den 31 oktober 2018 00:56
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Nya Högstadieskolan.

Flyttade in i fastigheten på Kalkstensgatan 4 den 1:a dec. 1975 och har upplevt genom åren att trafiken ökat väsentligt på Fogdegatan, Trädgårdsgatan dels p.g.a. Willys vilket gör att det blir problem i korsningen vid polishuset och man föredrar ibland att hellre köra Fogdegatan o. via Odengatan när man t. ex. handlar på ICA Maxi.

Det behöver knappast poängteras att Hollendergatan från Odengatan söderut är starkt trafikerad och är det samlingar i Pingstkyrkan, som det ofta är, blir det ganska trångt i trafiken och med parkeringar i området.

Att bygga en skola för 1100 elever och dessutom i fem våningar på detta område verkar för mig m.fl. inte vara lämpligt när det finns större ytor man kan bygga på och där inte trafiken påverkas som det kommer att vara vid Kalkbrottet och att det finns gott om parkeringar. Till ex. vid gamla gymnasieområdet där det inte finns så många bostäder som berörs av ev. en ny högstadieskola.

Önskemålet genom åren har varit att det gamla Kalkbrottet görs iordning till ett fint grönområde (som det inte finns mycket av i denna del av "stan") för Falköpingsbor m. fl. och att man kan upptäcka hur Kalkbrottet fungerade förr i tiden. Hoppas innerligt att den Nya Högstadieskolan inte byggs i detta område. Det var några tankar från en granne till Kalkbrottet som har trivts bra här - trots trafiken.

MVH
Stig Svensson-Säll
Kalkstensgatan 4
52141 Falköping

Skickades från [E-post](#) för Windows 10

Bergsängsskolan

Positionerna kring placeringen av den nya högstadieskolan i Falköping förefaller låsta. Kanske är det för sent men, snälla politiker och tjänstemän, ägna några minuter åt denna nya fräscha idé, och alla era problem löses som i ett trollslag ...

Dela på skolan!

Att pressa ihop 1100 elever på en så liten yta bäddar för trubbel. Dessutom blir avstånden för många elever alldeles för dryga. Gör i stället så här:

1. Bygg en skola för 500-600 elever på den tänkta platsen – **Platåskolan**.
2. Bygg en ny skola för 400-500 elever på Mössebergssidan av staden - **Bergsängsskolan**.

Placeringen är nästan given: Den ”lediga” marken mitt emot Mössebergsgården. Med omedelbar närhet till den befintliga Mössebergsskolan skulle såväl lokaler som personal kunna sambrukas mellan enheterna. Intressant är också närheten till EQ / Mössebergsgården, där kommunen kanske skulle kunna förhandla fram avtal kring parkering, aula, extra lokaler o.s.v. Även kring skolluncherna vore det med denna placering möjligt att hitta kostnadseffektiva lösningar, antingen tillsammans med Mössebergsskolan, Mössebergsgården eller det närliggande Bredablick. Närheten till friluftsområdet Mösseberg är också en bonus att ta med i kalkylen.

Inte minst skulle ”Bergsängsskolan” innebära ett lyft för stadsdelen Mösseberg som idag endast förfogar över en grundskoleenhet, när resten av staden kan stoltsera över minst sex.

Två lagom stora skolor till priset av en alldeles för stor!
Värt att fundera på?

Ted Rosvall

Slutarp den 30/10-2018

Synpunkter avseende nya Platåskolan i Falköping kommuns centralort.

Följande synpunkter baseras på lekmanakunskaper införskaffade med och under debatten kring den nya skolreformen i Falköpings Kommun.

Som en av de initierande krafterna till medborgardialog i Falköpings kommun finner jag det lämpligt att tillföra synpunkter och spekulationer till den översiktsplan som nu ligger ute på remiss.

Detta från grund av medverkan i Falköping kommuns samråd samt som representant för Kinnarpskolans föräldraförening. Dessa synpunkter är dock privata och ej att ses som uttalande av Kinnarpskolans föräldraförening.

Dessa synpunkter ska kunna ses som komplement till den avsaknade konsekvensanalys för den nya skolreformen och högstadieskolan i Falköpings kommun.

1. "Platåskolan"s placering.

Ur den analys som togs fram för placeringen av den nya högstadieskolan fanns endast tre ställen att kunna husera en så stor huskropp som den nya skolan upptager.

Av dessa tre, gamla gymnasiet, Oden och Kalkbrottet väljer kommunens representanter den minsta tomten till ytan.

Resultatet blir därför att huskroppen måste byggas på höjden för att få plats med alla de elever som ska huseras. Detta är helt förkastligt med hänsyn till kringvarande fastigheter och boende. En fyrkantig, gigantisk kloss mitt i perspektivet mot Mösseberg är befängt.

Jag anser, som jag även diskuterat i sociala medier att Odenområdet skulle utgöra den mest lämpade tomten för att bygga det nya högstadiet.

Här får en avsevärt större huskropp i takarea plats, förutsatt att man också väljer att förnya och ersätta den gamla Odenhallen.

Ur trafikmässig synpunkt så är Odenområdet betydligt lämpligare.

Barnen behöver ej korsa tungt trafikerad väg för att kunna utöva schemalagd idrottsverksamhet.

Skoltransporter får snabba och effektiva rutter i och med Odengatan - Hollendergatan Utan nämnvärda förändringar av befintliga gator.

Genom att placera "Platåskolan" på Odenområdet så kringås många olycksrisker samt att huskroppens takarea kan göras större och med det minska antalet våningar till tre mot nuvarande förslags, fem våningar.

Att riva och förnya den gamla Odenhallen blir en vinst i sig då denna huskropp troligen bör totalrenoveras inom loppet av 10 år?

Denna kan då förläggas i anslutning till både den nya skolbyggnaden och den relativt nya Frejahallen.

En av förutsättningarna för att bygga på Odenområdet är så klart att lösa Tennisklubbens kontrakt till 2026 om tennisbanorna som ytterst sällan används.

2. Debatten om nya skolans placering.

Falköping kommuns styrande hänvisar ofta till professionen som argument för att fortskrida med planerna kring placeringen av det nya högstadiet.

Kraftfulla är de yttringar som framställs på både samrådsmöten och i sociala medier.

Professionen anses vara ute och cyklar enligt uttalande från många medborgare.

Vi lekmän känner oss ofta förbisedda i debattens större frågor och att ingen i verkställande position verkligen tar till sig av åsikter annat än av "professionen".

Vill därför också påminna att professionen utgör en väldigt liten del av röstlängden för Falköpings kommun och bör beaktas även ur detta perspektiv.

Majoriteten av de medborgare jag pratar med, blandat profession och lekmän, anser sig överkörda i både debatten och beslutstagandet.

Att besluten fattas över deras huvud!

3. Den framtida skolan

"Platåskolan" är verkligen nödvändig ur mer synpunkter än det finns medborgare i kommunen.

Den lösning på logistiken för högstadieelever detta bygge medför är ett helt korrekt och naturligt steg i vår kommuns utveckling.

Den nya skolreformen är också mycket efterlängtdad bland både medborgare, profession och styrande och kanske då mest ur ekonomiska skäl.

Det är lätt att förstå de stora kostnader denna reform medför, lätt kan minskas med logik, insikt och långsiktigt planerande.

Att nyttja sina resurser är ett väl vägt uttalande av alla vettiga styrandeposter oavsett offentlig sektor eller privat sektor.

Många av kommunens medborgare uttalar sig också på detta sätt.

Använd befintliga resurser!

4. Och så var det detta med "lika skola för alla barn".

Ett offentligt uttalande med insikt om att vi med den nya skolreformen, ej kan garantera eller borga för fjärde rubrikens citat.

Våra högstadiesbarn på landsbygden kommer som allra värst, förlora upp till tio timmars fritid per vecka på grund av den nya skolans placering.

Detta är ej heller kostnadseffektivt och verkligen inte nyttjande av kommunens resurser.

Detta behöver medborgaren i Falköpings kommun förstå och inse som en absolut grund till någon som helst uttalande av vare sig profession eller lekmän.

Falköpings kommun kan inte borga och gå i god för åvanstående citat då det är lögn och därför ej bör användas som ledord i dialog med andra kommuner.

Sammanfattning.

Bygg den nya högstadieskolan på Odenområdet och säkra barnens transporter till och från idrottsaktiviteter samt skolskjutsfrågor.

Nyttja kommunens naturliga geografiska läge med att bibehålla Kinnarpskolan som F-9. Med detta minskad restid och kostnader för landsbygdsbarnen.

Minska "Platåskolans" upptagningsområde till max 800 elever om tre våningars huskropp på reglementsenslig yta.

Meborgardialogen är fortfarande i initierande stadie.

Utveckla snabbare och effektivare sätt att informera berörda parter för tidigare inverkan och utbyte av idéer kring samhällsfrågor.

Lyssna på medborgare i Falköpings kommun och tag hjälp från lekmän i samråd med professionen.

Med största respekt för ert arbete opponerar jag mig och motsätter mig "Platåskolans" tilltänkta placering samt takarea i förhållande till mängd elever huskroppen ska husera.

Med allra vänligaste hälsningar.

/Mojje Andersson

Bekymrad fader till Casper, 8 år

Slutarp

**Till Falköpings Kommun
Byggnadsnämnden
Sankt Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping**

FALKÖPINGS KOMMUN Stadsbyggnadsavdelningen	
2018 -10- 3 0	
Diarienumr	Planbet

Angående byggnadsnämndens förslag till detaljplan, för del av Gamla stan 2:26 m.fl. Skola vid gamla kalbrottet.

Vi som är boende i bostadsrättsföreningen Falköpingshus 8, med 46 st bostadsrätter, har tidigare i skrivelse daterad 2018-05-14 och registrerad hos byggnadsnämnden 2018-06-01 delgivet nämnden våra betänkligheter angående det förslag som då förelåg.

Våra nämnda skrivelse framförda synpunkter kvarstår, men har i några stycken kompletterats eller förändrats, vilket vi här får redovisa.

Förslagen plats

Vår åsikt att platsen till ytan är alldeles för liten kvarstår.

Enligt uppgift är området c:a 27500 m², varav planen tillåter som mest byggnation på 25% eller knappt 6900 m². Vidare att disponibel yta per elev är då 14 m² eller totalt (1100 x 14=) 15400 m². Återstående ytan 5200 m², har av oss antagits bestå av gatumark och eller mark som ej kan disponeras. Ovan framräknad yta till elevernas disposition har redan reducerats med 5000 m² till 10400 m² eller 9,45 m². Detta är då mindre än 1/3 av Boverkets m.fl. myndigheters rekommendation som är 30 m² per elev. (5000 m² har avsatts till parkering) se parkering.

Enligt en rapport från Boverket och SCB i juni 2018 fortsätter ytan som avsätts till skolgården att krympa. Trenden är tydlig. Samtidigt påpekas att det blir svårt att tillgodose barns behov av en bra utomhusmiljö. Vidare att lek, lärande och hälsa är lika viktiga för ett bra resultat.

Parkering

Av den redovisning vi har fått synes ingen mark avsatts till parkering för bilar, mopeder och cyklar. Enligt vår uppfattning måste minst 5000 m² avsättas till parkering. Det medför att elevernas disponibel yta reduceras till 10400 m².

Att sätta av 5000 m² för parkeringar helt nödvändigt och torde inte täcka verkligt behov. En del av ytan bör reserveras för besökande vid t.ex. studiebesök, föräldrar som måste hämta sjuka barn, hantverkare av olika slag, IT-konsulenter mm.

Även personal måste få tillgång till parkeringsplatser. Många arbetar även hemifrån och har därför studiematerial, dator och dylikt att bära. Se även tekniska nämndens uttalande ang. parkering.

Till skolan kommer också dagligen transporter med mat, material mm.

Biologiskt mångfald

På en betydande del av området finns värdefull biologisk mångfald. Består bl.a. av ädellövsskog, fridlysta orkidén korallroth. Almarana och askarna är rödlistade. Området är alltså väldigt känsligt för ingrepp eller skadegörelse-slitage. Trots detta föreslår utredarna att en stor del av området exploateras för att ge plats till eleverna. För de områden som blir kvar är risken stor för slitage eller kommer till skada i samband med byggnation-exploatering. Området är också viktigt som spridningskorridor för olika arter, rening av luft, lagring av koldioxid, rening av dagvatten mm. Det är uppseendeväckande att utredaren ändå förslår att en betydande del av området avverkas-förstörs att det så gott som möjligt uppfylla kraven på ytor till eleverna.

Överraskande är också att utredaren helt frankt föreslår så stora ingrepp i ett viktigt naturvårdsområde. Ett sådant beteende skulle vara helt omöjligt att genomföra för en privat ägare. Lagen skulle sätta stopp. Gäller inte lagen lika för alla?

Byggnaden

Byggnaden beräknas bli 5 våningar hög. Detta kommer att medföra betydande problem för en del villabebyggelse väster om skolan. De hus som råkar värst ut kommer i total skugga ca 4 månader under höst-vinter. Detta kan inte tillåtas. Hur det ska lösas återstår att se. Att sänka byggnadshöjden vore det naturliga men då räcker inte marken till. Barnen få då i princip ingen yta att vistas på under raster.

En annan viktig fråga som måste ställas är hur elevernas säkerhet skall kunna garanteras. I en byggnad som är 5 våningar hög? Vad händer om en svår brand inträffar eller vid ett attentat?

Beträffande bygghöjd kan nämnas att flerfamiljshuset på Trädgårdsgatan 48-56, endast fick byggas i 2 våningar, för att inte skugga träden på närliggande kyrkogård.

Fysisk träning

Vi blir ständigt påmind om hur viktigt det är med all fysisk träning vilket gäller alla åldrar. Vi instämmer helt i detta Vårt kommunalråd påpekar ofta detta och att kommunen behöver ta fram fler platser där spontanidrott blir möjligt att utföra.

Vad gäller Plataskolan så saknas alla sådana möjligheter utan eleverna hänvisas till konstgräsplanerna vid gymnasiet. Dessa ligger alldeles för långt bort för att detta skulle vara ett alternativ. Plats för en hall finns inte, utan eleverna får söka sig till Odenområdet för planerad fysiskt aktivitet. För att ta sig dit måste eleverna passera den hårt trafikerade Odengatan med vad allt det kan innebära vad gäller t.ex. risk för olyckor.

Trafiksituationen

Jämfört med tidigare förslag bedömer vi att det omarbetade förslaget är en något bättre lösning.

Bl.a. skall Hollendergatan 15 m närmare villabebyggelsen på Fagerängsgatan för att ge plats åt en vändplan för bussar som framförallt kommer söderifrån. Bussar och bilar som kommer norrifrån får möjlighet att gå in på Hollendergatan för att sedan gå ut på den nya gatan. Enligt vår uppfattning kommer många föräldrar att skjutsa sina barn till skolan De som kommer från centrum eller från söder torde släppa av sina barn på Trädgårdsgatan. Ett alternativ som tillkommit är att det blir möjligt att ta sig till skolan via Marknadsgatan. Vår bedömning är att det blir relativt få som väljer denna lösning p.g.a. den trängsel som uppkommer där. Alla andra måste genom korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan. De som väljer att gå in i den planerade vändplanen måste in i korsningen 2 ggr. Vidare skall all trafik till centrum in i korsningen.

Boende med adress Trädgårdsgatan 48-56 har in och utfart i nära anslutning till korsningen. De boende måste också passera korsningen för att komma till busshållsplats mot norr. Den s.k. hälsoslingan går också över korsningen. Den är flitigt använd av gående (ofta familjer med barnvagn) springande och cyklande människor.

Korsningen skall alltså svälja en mycket stor mängd trafikanter med olika mål. Värst torde det bli på morgonen och under eftermiddagar. Alltså skall ofta stressade förare av bussar, lastbilar, personbilar, epatraktorer, mopedister och cyklister genom korsningen samtidigt. Därtill kommer alla springande och gående människor.

Olyckstillbud torde bli vanligt förekommande och sannolikheten är stor att det blir stans farligaste trafikplats.

Skolan i centrum

Att den nya högstadieskolan måste ligga i centrum ställer vi oss frågande till. Vilken kunskap bygger denna uppfattning på? Vi tror inte att de affärer som nu verkar i centrum i första hand vänder sig till ungdomar i 15-årsåldern. Vill man från kommunen sida på allvar stärka centrum är det mycket bättre att bygga bostäder på området kring kalkbrottet. Vidare att handeln i centrum kan ett brett och intressant utbud av varor, restauranger och tjänster.

Tåstorpsparken

I den skrivelse vi tidigare lämnat och som registrerades hos

Byggnadsnämnden 2018-06-01 lämnade vi ett förslag som vi anser skulle vara en lämplig plats att bygga den nya skolan på. Vi redovisade där också våra skäl.

Vårt förslag att bygga den nya högstadieskolan i Tåstorpsparken kvarstår.

Sammanfattning

Vid samrådsmötet 2018-10-17 ställdes frågan.

Vad är det som gör att platsen kring kalkbrottet har ansetts vara den bästa platsen att uppföra den nya högstadieskola på? Frågan blev obesvarad.

Ingen kunde heller svara på vilka andra alternativen var.

Det finns alltså inget att jämföra med. Detta är högst anmärkningsvärt. Här skall kommunen genomföra sin hittills största investering någonsin och så finns inga alternativa förslag. Helt obegripligt åtminstone för den som jobbat inom privat sektor. Vi anser att vid varje stor investering skall finnas minst 2 eller 3 förslag som man får vända och vrida mot varandra för att få ett optimalt resultat såväl ekonomisk och funktionellt.

Vi har gått igenom det förslag som finns. Tyvärr måste vi konstatera att planförslaget inte uppfyller de krav som ställs för att bygga den nya högstadieskola kring kalkbrottet.

På punkt efter punkt brister det.

Vi pekar här på några.

Att platsen är för liten går inte att förneka. Detta är ett faktum.

Att framtida utveckling omöjliggörs.

Eleverna får inte tillgång till den yta de så väl behöver vid utevistelse.

Plats till parkering är helt otillräcklig enligt liggande förslag.

Otroligt viktiga är områden med biologisk mångfald måste exploateras.

5 våningar hög byggnad. Hur skall elevernas säkerhet garanteras?

Hur påverkas de närboende?

Skolan kommer att ha näraliggande boende på hela västra, södra och östra delen.

Dels villabebyggelse väster om kalkbrott kommer enligt uppgift att ligga i skugga 4 månader under höst, vinter.

Boende på Trädgårdsgatan har sin in-utfart nära korsningen Hollendergatan-Trädgårdsgatan. De riskerar att mer eller mindre bli instängda framför allt på morgonen och eftermiddagar.

Öster om kalkbrott planeras flytt av Hollendergatan, 15 m närmare villabebyggelsen på Fagerängsgatan.

Utöver nämnda störningar får de närboende räkna med en kraftig ökning av buller, avgaser, nedskräpning mm.

Slutord

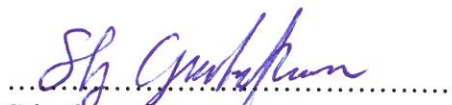
Det är hög tid att Ni politiker och tjänstemän tar ert ansvar och lämnar tanken på att bebygga kalkbrottet med en jättestor högstadieskola.

Tillräckligt med pengar har redan lagts ner på detta omöjliga projekt. Lägg all prestige åt sidan och ta fram en ny och lämplig plats. Det är ganska lätt att hitta ett område som med råge uppfyller alla nödvändiga och berättigade krav.

Falköping 2018-10-29

Lars-Olof Larsson
Trädgårdsgatan 56D
Tel 0515-43128

Stig Gustafsson
Trädgårdsgatan 48E

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:02
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter på detaljplan för den nya skolan

Inkom 22:05 igår
/ Kristina

Från: Eva [<mailto:ea861211@hotmail.com>]
Skickat: den 30 oktober 2018 22:05
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter på detaljplan för den nya skolan

Hej,

Jag har varit med i skoldebatten sen vi i allmänheten tilläts delta. Ett väldigt stort beslut fattades utan att lyssna på medborgarna. Att något behövde göras åt vår skolorganisation var alla överens om, men att med en ångvält köra över medborgarna kanske var fel sätt.

Beslutet är taget men inte ristat i sten.

Under debatten (tiden när politikerna åkte runt och försvarade sitt beslut för debatt var det aldrig) så lovades det att det skulle bli skola i skola och enhet i enheter samt att det skulle finnas möjlighet till utbyggnad.

Platsen som nu är tilltänkt gör att det endast går att bygga ut på höjden. Vad finns att läsa så är byggnadshöjden +256 m vilket motsvarar 5 våningsplan. Hur har ni tänkt sen?

Falköpings kommun är glädjande nog en växande kommun där man borde ta ökade elevantal i beaktning. Därav är denna mark inte lämpad då den inte tillåter mer utbyggnad. Den skolbyggnaden som är tänkt att uppföras kommer vara maximalt antal kvm som man får plats med på denna areal. De kvm som kan uppföras är dessutom betydligt mindre per barn än vad som är rekommenderat. Vilket jag är väldigt förvånad över. Alla ska ha rätt till en likvärdig utbildning, men hur bra blir den ifall ni inte ens tar hänsyn till de rekommendationer som finns?

Det finns inte heller möjlighet till någon parkering inom skolområdet vilket gör att personalen kommer få gå en bra bit varje dag släpandes på en hel del arbetsmaterial. Det kanske inte ser så långt ut men när det snöar, regnar och man dessutom har att bära känns det betydligt längre. Ska man inte titta på en tomt att bygga på där vi även ser till att lärarna får det bra, så att de söker sig till vår nya skola istället för bort ifrån den?

Att få behöriga lärare är inte lätt vilket gör att man kanske ska tänka på helheten. Om jag var lärare, hur hade jag velat ha det? Hade jag velat gå i 10 cm snö samtidigt som det snöar mer släpandes på prov som jag fick rätta under gårdagskvällen hemma?

Jag hoppas ni ser över detta beslut om skolan verkligen ska ligga på denna platsen eller inte. Man kanske i så fall bör överväga att göra 2 skolor? Alternativt behålla ett par av de skolor på landsbygden som är i bra skick. Allt för att få ner elevantalet så att Falköping kan garantera en bra skola för alla även i framtiden när staden växt ännu mer.

Hälsningar

Eva Bistsjö

Skaffa [Outlook för Android](#)

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:03
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Gamla Stan 2:26

19:15 igår
/ Kristina

Från: Mats Hallman [<mailto:mats.hallman1@gmail.com>]
Skickat: den 30 oktober 2018 19:15
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Gamla Stan 2:26

Angående placering av ny högstadieskola vid stenbrottet
Inför byggandet av en av kommunens största arbetsplatser med upp till 1100 elever och 200 personal önskar man att de styrande ska vara absolut angelägna om att skapa inte bara en bra, utan den bästa skolan för våra elever. Som förslaget ligger nu har vi några funderingar.

Storskolan med upp till fem våningar känns som en storstadsprodukt där arkitekten kraftigt begränsas av tillgången på mark. Falköping dras inte riktigt med dessa begränsningar, vi har stora möjligheter att få en fantastisk högstadieskola för våra ungdomar inom ett par år. Den tänkta placeringen omöjliggör dock vissa, mycket viktiga aspekter och därför måste placeringen ses över igen. Skolfrågan får inte handla om att klämma in ett så högt antal elever på minsta möjliga yta. Väljer man ändå den väg måste aspekterna nedan bemöts med en konsekvensutredning för följande punkter:

- Utformning skolbyggnad
- Avsaknad av parkering
- Avsaknad av idrottshall

-Utformning skolbyggnad

Ju högre antal elever desto större behov av att kunna sprida elever i olika lokaler. Ett jättebygge med upp till fem våningar med minst 1000 elever innebär att ett stort antal elever rör sig på en begränsad yta. Så många elever i en byggnad lik den föreslagna leder till att alla elever kommer att dras till samma mittpunkt och det medför risk för konflikter, stök och oljud. Det är önskvärt att tomten borde möjliggöra en skolbyggnad med flera skepp, och 2-3 våningar så att klasser och får egna utrymmen och eleverna får större möjlighet att sprida sig. Man undrar ju även vilka möjligheter som finns för skolan att i framtiden expandera på den tomt som nu är föreslagen. Hur elevkullarna ser ut om 15-20 år och framöver vet vi inte i nuläget.

Det är också värt att jämföra elevantalet på Ållebergsgymnasiets, gymnasiets tomtyta och lokalyta. Om man till viss del räknar bort de praktiska programmets hallar, kommer den nya högstadieskolan att vara i närheten av samma yta? Man bör också tänka in vilken åldersgrupp som har mest spring i benen, och vilka inne- och uteytor som åldersgruppen kräver för en bra arbetsmiljö. Vi konstaterar att utemiljön är snålt tilltagen, och undrar om det inte föreligger risker med att eleverna tillbringar sin rast i ett gammalt stenbrott?

En mycket viktig aspekt är att skolan ska passa och anpassas efter alla elever. En stor skola med upp till 1100 elever och 5 våningar i en sammanhållen skolbyggnad ger dåliga förutsättningar för elever med NPF eller annan problematik (ca 5%). Nu när Falköping satsar på en ny skola kan man inte bygga en skolbyggnad där man på förhand riskerar att slå ut många av dessa elever. Hur tänker och planerar man för elever med t ex autism, eller för de elever som nu går på Studiegården (en mycket bra verksamhet som fler elever har behov av)? Tänker man sig att allt ska lösas sig av sig inom Platåskolans fyra väggar? Det bästa för alla elever är dock inte att gå tillsammans med alla andra. Fysisk inkludering kan i vissa fall leda till exkludering.

-Avsaknad av parkering

Att inte planera för en parkering för lärarna kan leda till att Falköping som redan har svårt att rekrytera behörig personal till grundskolan även i fortsättningen kommer vara en mindre intressant arbetsplats än grannkommunerna. Lärare arbetar 10h/v förtroendetid och släpar dagligen med sig materiel och dator hem och sen åter till skolan. Innan synpunkten slås bort föreslår vi att förtroendevalda och anställda i stadshuset redan nu börjar parkera vid stadsteatern och går till arbetsplatsen i stadshuset, varje dag i alla väder under närmaste året. Utifrån de erfarenheterna kan behovet av parkering för anställda vid den nya skolan diskuteras.

-Avsaknad av idrottshall

Att inte anlägga en idrottshall i direkt anslutning till skolan kommer att få mycket negativa konsekvenser. Förflyttningstid måste planeras i schemat och gör skoldagen ineffektiv. Platåskolan blir mindre attraktiv som arbetsplats för lärare som även i fortsättningen måste förflytta sig mellan byggnader som ligger en bit ifrån varandra. Betänk antalet elever och att de ska till idrottshallar upp till tre ggr/vecka - ju fler gånger eleven behöver korsa vägar under skoldagen desto mer ökar risken för olyckor i trafiken. En idrottshall i absolut närhet till skolan underlättar för idrottslärare när de ska undervisa i sina andra skolämnen och återigen ger närheten möjlighet till bättre schemaläggning och bättre skoldagar. Närhet skola/idrottshall innebär också att idrottslärare hinner träffa sina klasser och kollegor i andra situationer under dagen. En idrottshall med läktarutrymme som är placerad vid skolan ger också möjligheten att samla elever för andra aktiviteter under skolåret utan onödig förflyttningstid och utan att personal ska möblera om och återställa i andra utrymmen. En ny högstadieskola ska absolut ha en fullstor idrottshall med tilltagna läktare i direkt anslutning till skolan.

Falköping 2018-10-30

Mats Hallman

Natsja Hallman

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 31 oktober 2018 08:03
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Synpunkter platåskolan

22:16 igår

/ Kristina

Från: Jonas Bromander [<mailto:jonas.bromander@medins.se>]
Skickat: den 30 oktober 2018 22:16
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: Synpunkter platåskolan

Hej här kommer mina å många andras tankar. (säkert inte politiskt korrekt men från hjärtat)

Dags att vakna upp och svälja eran stolthet. Att bygga en skola där majoriteten av kommuninvånarna inte vill ha den med omtanke av sina barns säkerhet som ska gå på denna storskola. Storleken på tomten lämpar ju sig inte för framtida utbyggnad och det är ju ett måste då Falköping har visionen att växa.

Trafiken till och från är ett stort problem. Busstrafiken alla skjutsande föräldrar (ett växande problem) Epor bilåkande lärare, kombinerat med all övrig trafik. Sedan ska barnen ta sig från skolan till gymnastik mm över en av våra mest trafikerade vägar kanske stressade av att schemat inte är anpassat för gångtid.

Mobbare och mobbad, vart ska de ta vägen, Hur bra skola ni än bygger och gör så finns det ingen skola som är så underbar att även mobbning utesluts. Med en skola i centralorten finns det ju inte skola att separera dessa individer på, ska den mobbade tvingas åka buss/taxi till en skola i Floby eller Stenstorp för att få ro, Straff på straff.

Två Högstadieskolor i centralorten och kanske en i Kinnarp är vad som behövs. Bygg två lika dana så behöver det bara projekteras en gång. Satsa på en först så släpper trycket på många skolor, 1 mindre går avsevärt fortare att bygga än en stor skola.

Så kliv av era höga hästar å ta förnuftet till fånga, gör om gör rätt. Gör det Bäst inte halvbra.

H:Jonas Bromander

Med vänlig hälsning

Jonas Bromander

Direkt: 0515- 77 70 92

jonas.bromander@medins.se

Medins Ventilation AB

Sätunagatan 4
521 41 Falköping

Tel: 0515-77 70 90

www.medins.se

Från: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Skickat: den 1 november 2018 13:10
Till: Jenny Trygg
Kopia: Josef Karlsson
Ämne: VB: Platåskolan

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

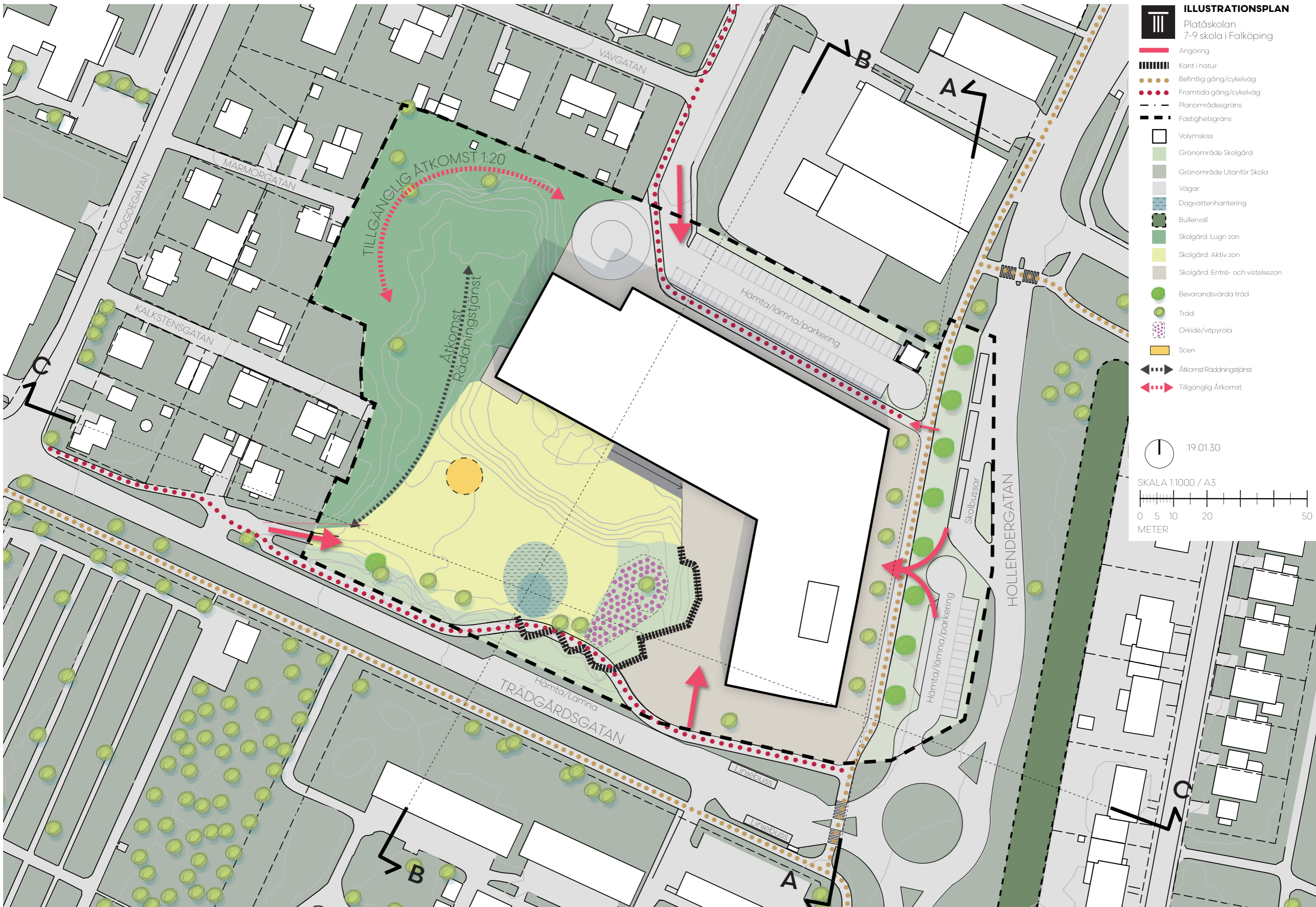
Från: kommunen@falkoping.se
Skickat: den 1 november 2018 12:08
Till: Funktionsbrevlåda Stadsbyggnad
Ämne: VB: Platåskolan

Hälsningar Anna-Karin Linder

Från: vandrarhemmet [<mailto:vandrarhemmet@tatorp.se>]
Skickat: den 1 november 2018 11:29
Till: kommunen@falkoping.se
Ämne: Platåskolan

Hej
Vävgatan 6 ligger i anslutning till kalkbrottet och vi ser gärna att ev. gångstråk inte passerar direkt utanför vår fastighetsgräns.
Kanaliserar gångstråk till Centrum och Willys så att de ej stör för mycket på Vävgatan och Marmorgatan.
Kalkbrottet kan säkert bli en fin plats när det återställs i tidigare skick.
Det bästa bygget här vore en förskola alt. en mindre lågstadieskola.
Eller varför inte ett seniorboende byggt i limträ.
Högstadieskola skull med fördel kunna byggas på fälten norr om Aristo väster om Skövdevägen.
Jonas Fällström
0705308637

Skickat från min Samsung Galaxy-smartphone.

ILLUSTRATIONSPLAN

Platåskolan
7-9 skola i Falköping

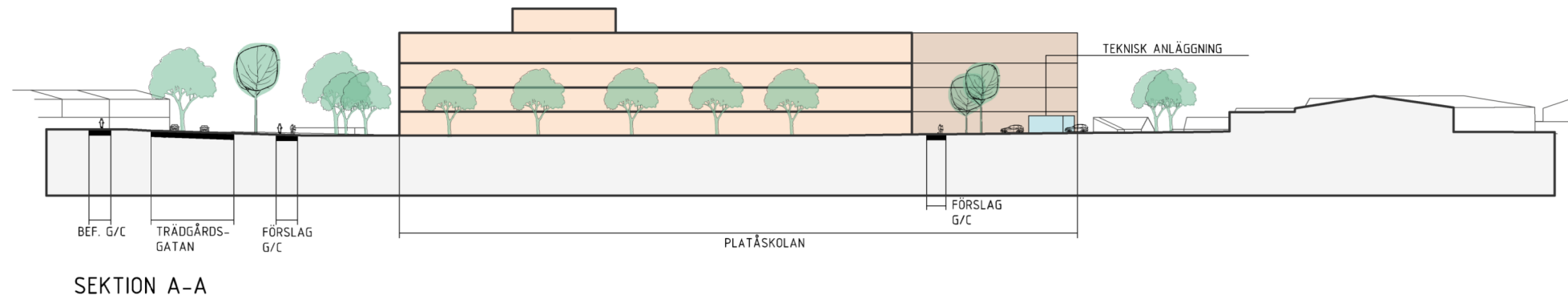
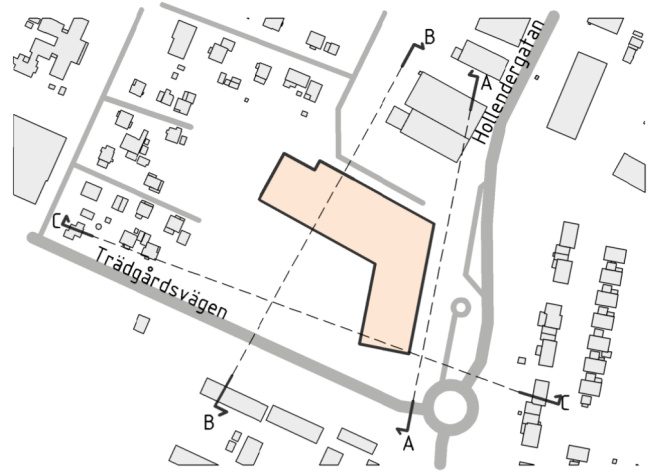
- Angöring
- Kant i natur
- Befintlig gång/cykelväg
- Framtida gång/cykelväg
- Planområdesgräns
- Fastighetsgräns
- Volymskiss
- Grönområde Skolgård
- Grönområde Utanför Skola
- Vägar
- Dagvattenhantering
- Bullervall
- Skolgård: Lugn zon
- Skolgård: Aktiv zon
- Skolgård: Entré- och vistelsezon
- Bevarandvärda träd
- Träd
- Orkidé/vitpyrola
- Scen
- Åtkomst Rådningstjänst
- Tillgänglig Åtkomst

19.01.30

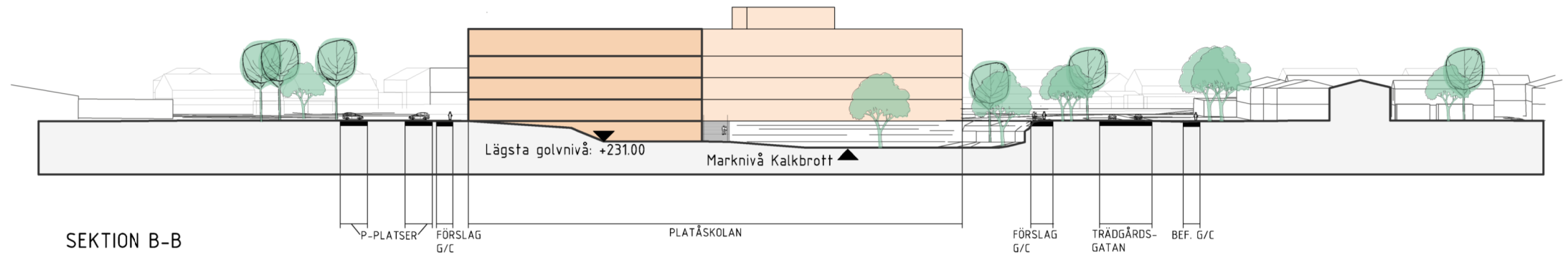
SKALA 1:1000 / A3

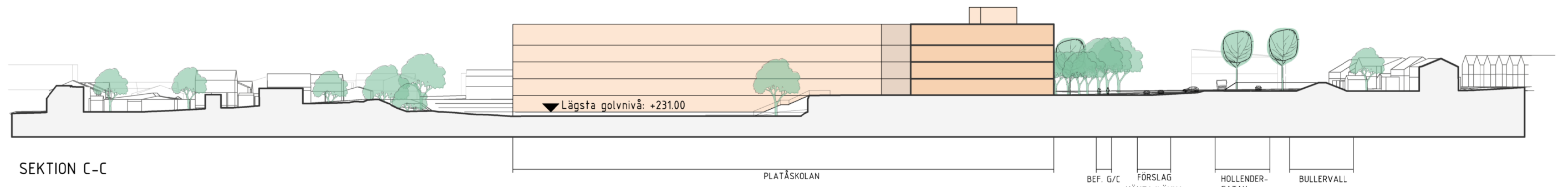
ORIENTERINGSGRÄNS

SEKTION A-A

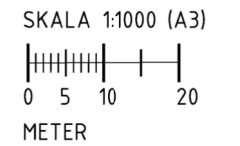
SEKTION B-B

SEKTION C-C

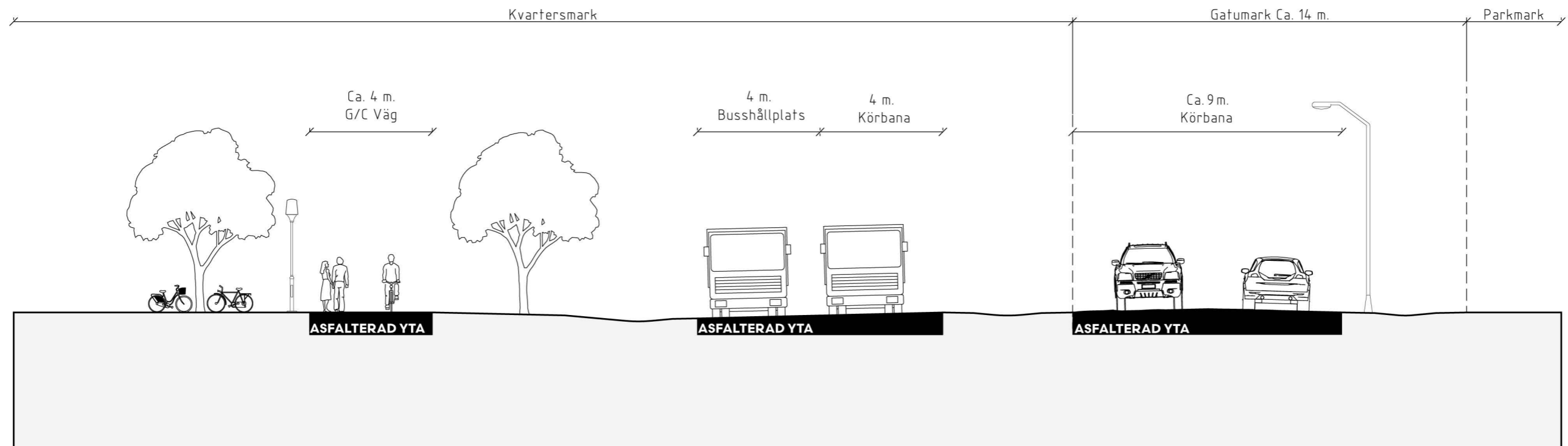
PLATÅSKOLAN, FALKÖPING
SEKTIONER TILL ILLUSTRATIONSPLAN
2019-01-22

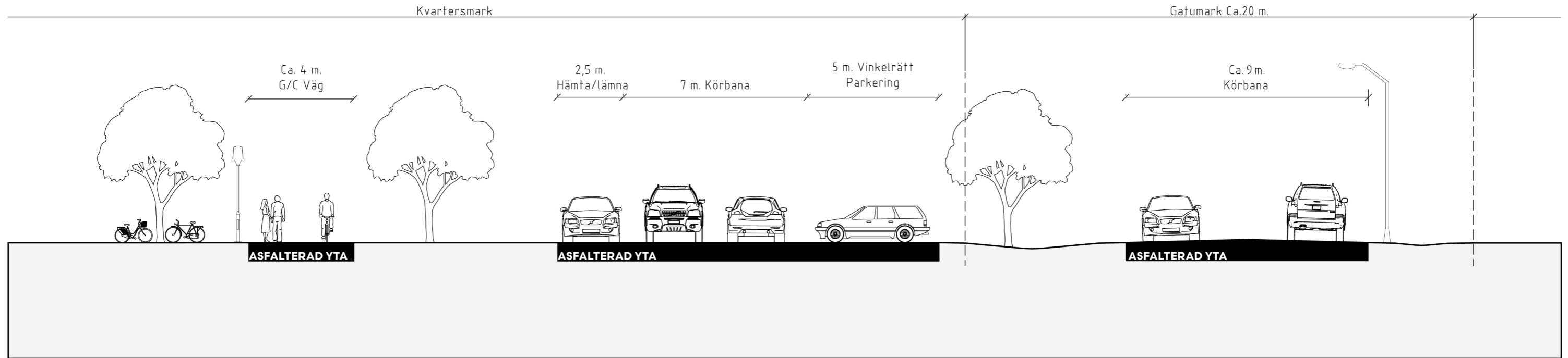
ORIENTERINGSFIGUR

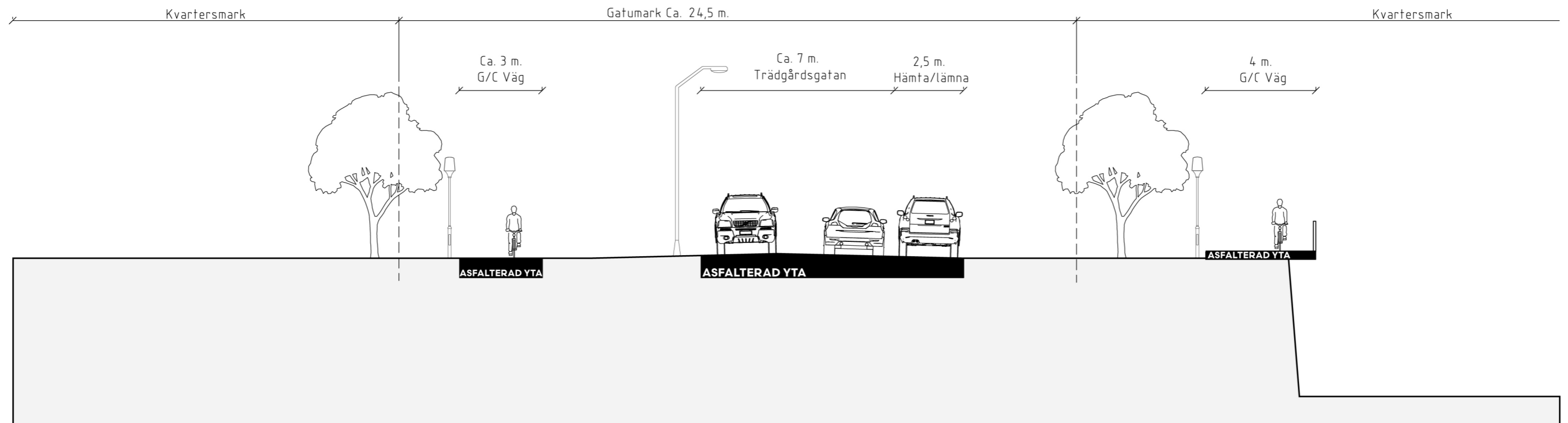
Sektion 1 Hollendergatan

Sektion 2 Hollendergatan

Sektion 3 Trädgårdsgatan

Skuggstudie:

Detaljplan gamla stan 2:26 m.fl, Skola vid gamla kalkbrottet

Syfte

Syftet med skuggstudien är att visa på största skuggningseffekt vid byggnation av en ny skola i Falköpings tätort, vid gamla kalkbrottet. För att visa skuggningseffekten vid all tänkbar placering av byggnation inom byggrätten har den fyllts.

Beskrivning

Enligt detaljplaneförslaget kan som mest 6 400 kvadratmeter bebyggas, alltså tillåter inte detaljplanen att hela byggrätten, området som får bebyggas, exploateras men bebyggelsen kan placeras fritt inom den. Alltså kan inte all skuggning som studien visar inträffa samtidigt vid ett genomförande av planen.

Skuggstudien visar skuggningseffekten på närliggande bostadsområden under olika tider på dygnet och året vid en nockhöjd på 252,5 meter över havet.

Träd har tagits bort för att förtydliga skuggningspåverkan av byggnation.

Datum och tid som redovisas i studien har valts för att visa skuggning när solen står som lägst och som högst på himmelen, vid vinter- och sommarsolstånd samt höst- och vårdagjämning för att visa när detaljplaneförslaget kan skugga som mest. Markhöjd och nivåskillnader har beaktats i studien.

Slutsats

Skuggstudien visar att någon del av fastigheterna i villaområdet väster om planområdet kan påverkas av skuggning från soluppgång till cirka 09:15 i mars, från soluppgång till cirka 08:15 i juni, från soluppgång till cirka 10:05 i september samt från soluppgång till cirka 12:00 i december.

Delar av fastigheterna i villaområdet norr om planområdet, längst Marknadsgatan och Vävgatan, kan delvis skuggas från soluppgång till cirka 16:00 i mars, från cirka 09:00 till 16:35 i september, större delar av dagen i december samt inte alls i juni.

Någon del av fastigheten med flerbostadsbebyggelse söder om planområdet kan påverkas av skuggning från soluppgång till ca 06:30 i juni.

Delar av fastigheterna med villabebyggelse öster om planområdet kan påverkas av skuggning från cirka 16:35 till solnedgång i mars, från cirka 19:50 till solnedgång i juni, från cirka 17:20 till solnedgång i september och inte alls i december.

Verksamhetsfastigheten Tillskäraren 3, norr om planområdet, kan påverkas till viss del av skuggning, främst på eftermiddagar.

Skuggstudie 20 mars 06:50

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 09:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 09:15

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

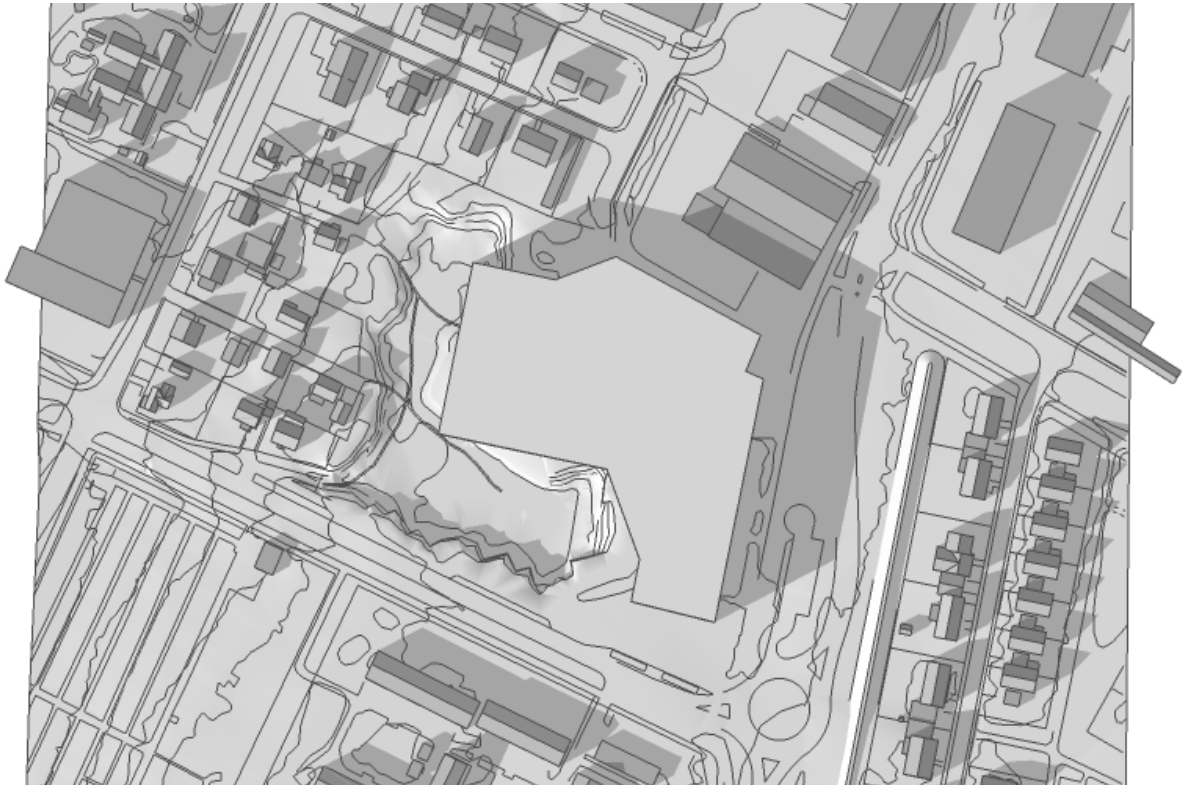
Skuggstudie 20 mars 12:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 16:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 16:35

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 17:00

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 20 mars 17:20

Soluppgång: 06:14
Solnedgång: 18:13

Skuggstudie 21 juni 06:30

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 08:15

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 09:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

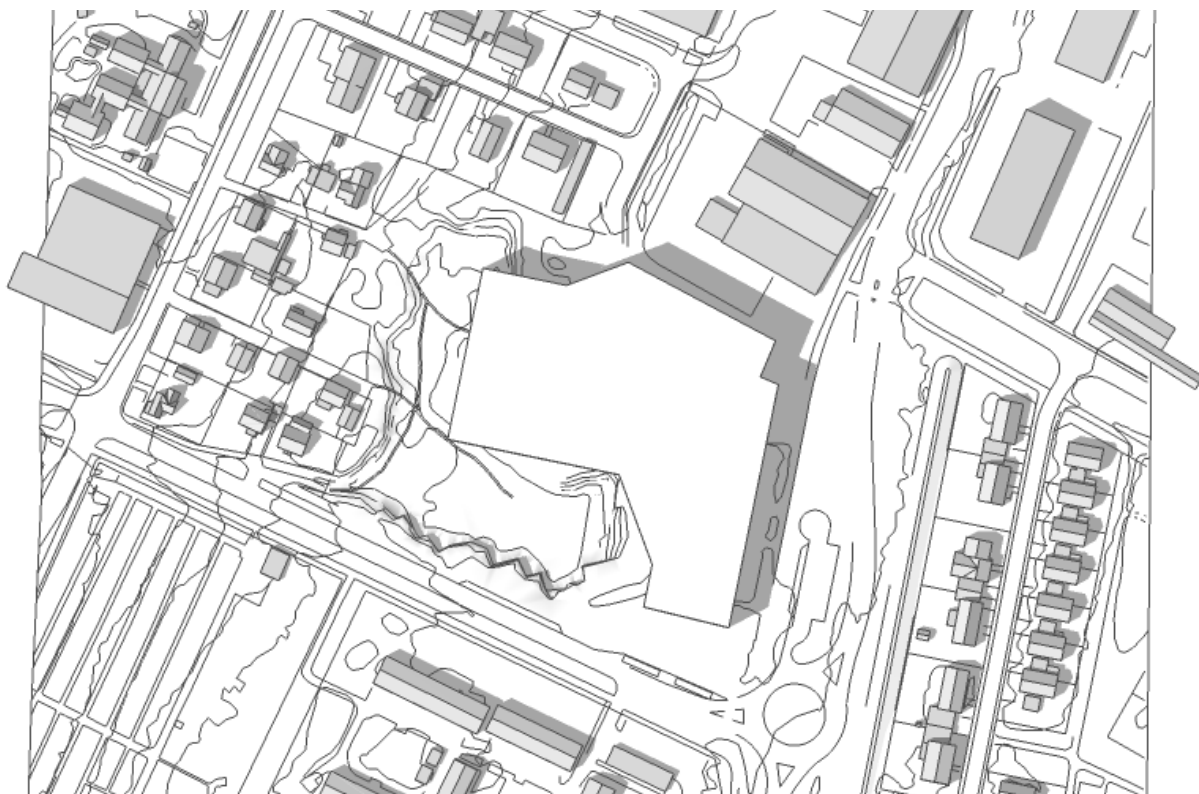
Skuggstudie 21 juni 12:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 16:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 18:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 19:50

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 21 juni 20:40

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 23 September 08:00

Soluppgång: 04:01
Solnedgång: 22:13

Skuggstudie 23 september 09:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 10:05

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

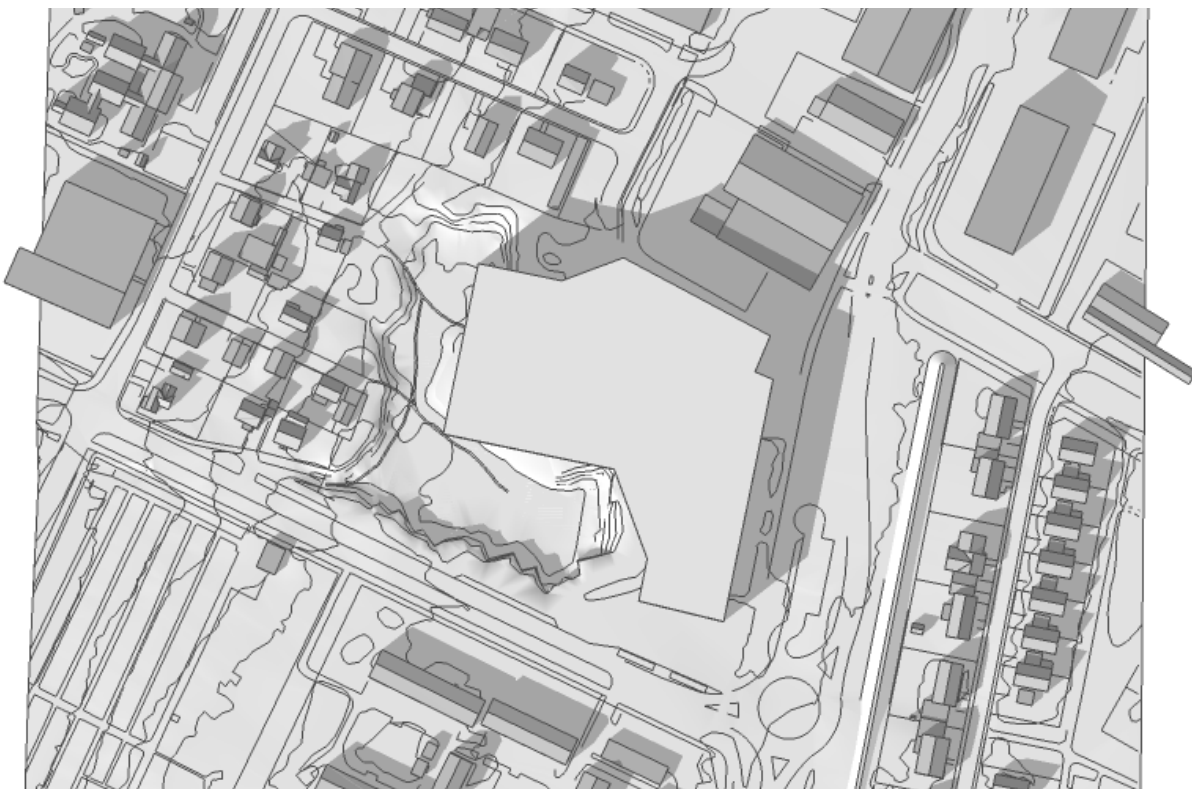
Skuggstudie 23 september 12:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 16:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 16:35

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 17:20

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

Skuggstudie 23 september 18:00

Soluppgång: 08:28
Solnedgång: 19:03

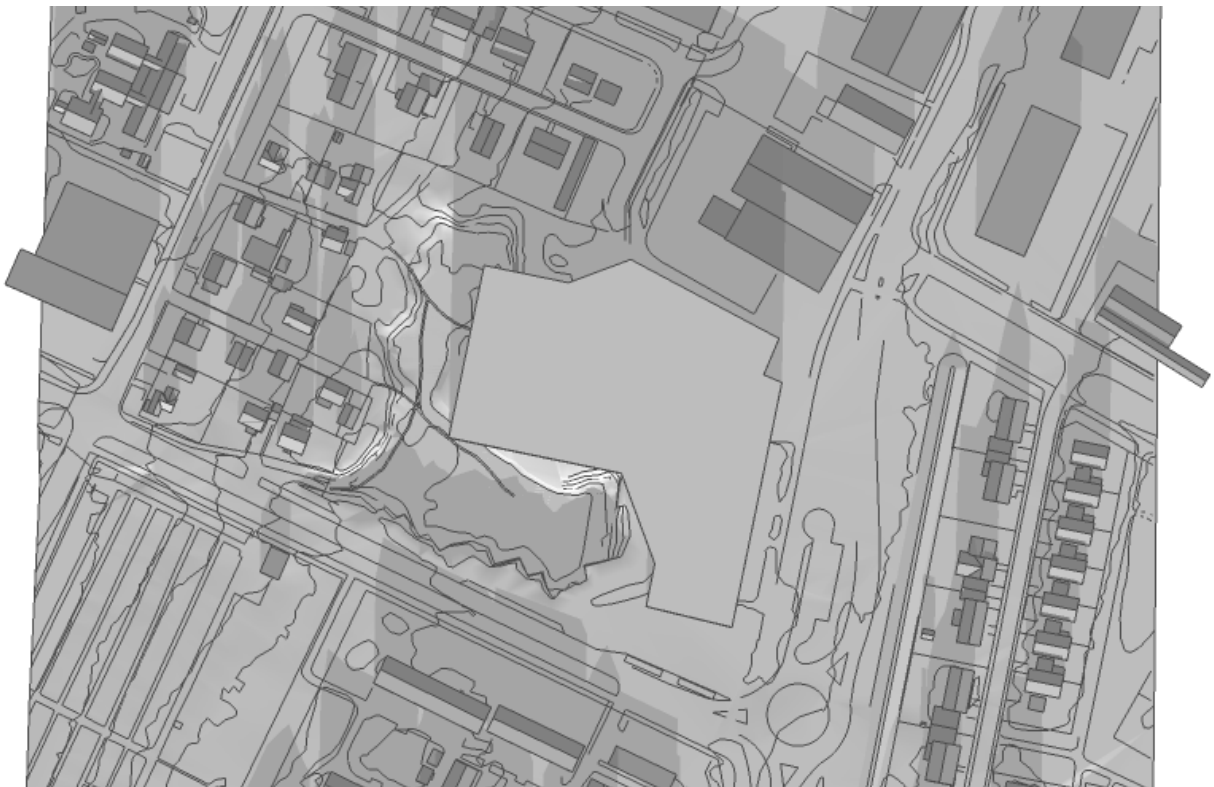
Skuggstudie 21 december 10:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

Skuggstudie 21 december 12:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

Skuggstudie 21 december 13:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

Skuggstudie 21 december 14:00

Soluppgång: 08:52
Solnedgång: 15:15

§ 10

Dnr 2023/01411

**Fastighets AB Mössebergs investering i fastigheten
Domkraften 7 i Floby****Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ställa sig bakom Fastighetsaktiebolaget Mössebergs planerade investering i industrilokal på Domkraften 7 i Floby.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge ombudet i instruktion att ställa sig bakom beslutet om investeringen i punkten 1 på bolagsstämman.

Jäv

Fredy Neuman (S) deltar inte i beslutet på grund av jäv.

Sammanfattning

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg, som är dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, inkom 2023-12-13 med en skrivelse till kommunfullmäktige. Bolaget avser investera 110–180 mnkr i utbyggnad och tillbyggnad av lokaler där Volvo Personvagnar AB kommer vara hyresgäst. Investeringen är av sådan väsentlig principiell betydelse, ekonomiska konsekvenser, att kommunfullmäktige ska fatta beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-22
- Skrivelse från Fastighets AB Mösseberg, 2023-12-13

Yrkanden

Adam Johansson (M) yrkar på följande beslutspunkter.

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ställa sig bakom Fastighetsaktiebolaget Mössebergs planerade investering i industrilokal på Domkraften 7 i Floby.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge ombudet i instruktion att ställa sig bakom beslutet om investeringen i punkten 1 på bolagsstämman.

Albin Gilbertsson (SD) yrkar bifall till Adam Johanssons (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Adam Johanssons (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt yrkandet.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

Paragrafen skickas till
Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

Fastighets AB Mössebergs investering i fastigheten Domkraften 7 i Floby

Förslag till beslut

- 1 På grund av ärendets principiella beskaffenhet och betydande lokalpolitiska karaktär så överlämnas förvaltningens underlag utan förslag till kommunstyrelsen för bedömning av vilket ställningstagande som ska lämnas till bolaget.

Sammanfattning

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg, som är dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, inkom 2023-12-13 med en skrivelse till kommunfullmäktige. Bolaget avser investera 110–180 mnkr i utbyggnad och tillbyggnad av lokaler där Volvo Personvagnar AB kommer vara hyresgäst. Investeringen är av sådan väsentlig principiell betydelse, ekonomiska konsekvenser, att kommunfullmäktige ska fatta beslut.

Bakgrund

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg, som är dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, inkom 2023-12-13 med en skrivelse till kommunfullmäktige. Av både bolagsordning och ägardirektivet till bolaget ska bolagets styrelse innan beslut av principiell beskaffenhet eller större vikt fattas låta kommunfullmäktige i Falköpings kommun ta ställning i frågan. Det som avses är bland annat investeringsbeslut av större omfattning och med långsiktig, väsentlig inverkan på bolagets och/eller koncernens ekonomi eller verksamhet.

Av skrivelsen från Fastighetsaktiebolaget Mösseberg framgår att bolaget under år 2024 planerar en väsentlig investering, 110–180 mnkr, i Domkraften 7 i Floby. Byggnaden på fastigheten hyrs ut till räddningstjänsten i Falköpings kommun och till Automotive Components Floby AB. Automotive Components Floby AB ska ställa om sin produktion och expandera sin verksamhet i Floby. Därför behöver bolaget hyra ytterligare industrilokal om cirka 11 500 kvadratmeter samt ytterligare mark om 10 000 kvadratmeter i anslutning till befintlig anläggning.

Bolaget avser att tillgodose hyresgästens önskemål och medverka till de fastighetsinvesteringar som krävs för omställningen av produktionen. Överenskommelsen med hyresgästen har skett om ett hyresavtal med marknadsmässig hyra och marknadsmässiga villkor. Mark som idag ägs av hyresgästen och av Falköpings kommun kommer att förvärfvas av bolaget för att kunna uppföra hela den tillkommande industrilokalen på egen fastighet. Volvo Personvagnar AB kommer att vara hyresgäst enligt det nya hyresavtalet som kommer innefatta både befintlig förhyrning samt tillkommande förhyrning.

Förvaltningens underlag

Av Fastighetsaktiebolaget Mössebergs bolagsordning framgår i § 3 följande om verksamhetsföremålet för bolaget.

”Bolaget, som är ett dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, har till föremål för sin verksamhet att förvärva eller uppföra samt förvalta industri-, hantverks-, lager-, kontors-, och affärslokaler.”

Av § 4 i Fastighetsaktiebolaget Mössebergs bolagsordning framgår följande om ändamålet med bolagets verksamhet.

”Bolagets syfte är att främja näringslivets och kommunens behov av lokaler...”

Ekonomiska förutsättningar

Bolaget har idag inga skulder. För kommande planer på investeringar i bolaget och därmed behov av ökad låne- och borgensram fattade kommunfullmäktige 2023-10-30 beslut om att bolagets låne- och borgensram skulle uppgå till 100 mnkr. För den nu planerade investeringen räcker inte detta utrymme utan det behöver utökas till 200 mnkr. Detta kan ske genom omfördelning inom bolagskoncernen så att låne- och borgensutrymmet för Hyresbostäder i Falköpings AB:s ramar sänks i motsvarande nivå. Denna fråga beslutas som ett eget ärende i kommunfullmäktige.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att det finns ekonomiska fördelar med förslaget, dels ur ett affärsmässigt perspektiv för bolaget med ökade intäkter och för ägaren, kommunen, med möjlighet till högre avkastning. Vidare också ur ett kommunekonomiskt perspektiv med fler arbetstillfällen, fler kommuninvånare och högre skatteintäkter. Det finns fördelar med förslaget men kommunledningsförvaltningen vill även peka på att det finns risker vid stora investeringar som kräver finansiering via högre skuldsättning.

Juridiska förutsättningar

Kommunens befogenheter på området för lokaler finns bestämmelser i 3 kap. 6 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter (befogenhetslagen). Enligt nämnda lagrum får kommuner tillgodose små företags behov av lokaler i kommunen under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet. Endast om det finns särskilda skäl får kommuner tillgodose enskilda företags behov av lokaler i kommunen. Vad som utgör särskilda skäl får avgöras från fall till fall, men grundförutsättningarna enligt förarbeten är att den enskilde företagaren

bedöms sakna möjligheter att själv betala kostnaderna för lokalen och att det inte finns någon privat aktör som är villig att göra investeringen.

Då frågan är av principiell beskaffenhet och är av betydande lokalpolitisk karaktär så överlämnas till kommunstyrelsen för bedömning av vilket ställningstagande som ska lämnas.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför i sig inget behov till beslut om finansiering i kommunen. De ekonomiska konsekvenserna innebär dock att bolagens låneskulder ökar och marginalen mellan beslutad låne- och borgensram och verkliga skulder minskar. Investeringen i kommersiella lokaler innebär dock ökade hyresintäkter till bolagskoncernen och möjlighet till högre avkastning för kommunen som ägare. Investeringen innebär dock även högre risk då skuldsättningen ökar i kommunkoncernen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-22
- Skrivelse från Fastighets AB Mösseberg, 2023-12-13

Beslutet ska skickas till

Fastighets AB Mösseberg
Kommundirektör

Lars Svensson
Kommundirektör

Yrkande i ärende angående Fastighets AB Mössebergs investeringen i fastigheten domkraften 7 i Floby

Ordförande yrkar att

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ställa sig bakom Fastighetsaktiebolaget Mössebergs planerade investering i industrilokal på Domkraften 7 i Floby.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge ombudet i instruktion att ställa sig bakom beslutet om investeringen i punkten 1 på bolagsstämman.

Adam Johansson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Till kommunfullmäktige i Falköpings kommun

Bakgrund

Fastighets AB Mösseberg (nedan kallat bolaget), dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, är ett indirekt kommunägt bolag som ska förvärva, uppföra och förvalta kommersiella lokaler i Falköpings kommun. Enligt kommunallagen samt av bolagets bolagsordning (§ 5) framgår att bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Falköpings kommun rätt att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Härmed avses bland annat investeringsbeslut av större omfattning och med långsiktig väsentlig inverkan på bolagets och/eller koncernens ekonomi eller verksamhet.

Bolaget planerar år 2024 en väsentlig investering enligt nedanstående beskrivning vilken kommunfullmäktige härmed bereds tillfälle att ta ställning till. I samband med investeringen erfordras också en höjning av bolagets borgensram och lånetak vilket kan ske genom omfördelning inom bolagskoncernen.

Beskrivning av investeringen

Bolaget äger fastigheten Domkraften 7 i Floby. Byggnaden på fastigheten hyrs ut till Falköpings kommun, Räddningstjänsten, (302+62 kvm) och Automotive Components Floby AB (8 255 kvm). Automotive Components Floby AB ställer om sin produktion och expanderar sin verksamhet i Floby och efterfrågar förhyrning av ytterligare industrilokal på cirka 11 500 kvm samt markanläggningar på cirka 10 000 kvm i anslutning till befintlig anläggning. Investeringsutgiften är inte känd i dagsläget men beräknas till 110–180 mkr.

Bolaget avser att tillgodose hyresgästens önskemål och medverka till de fastighetsinvesteringar som krävs för omställningen av produktionen. Överenskommelse med hyresgästen om ett hyresavtal med marknadsmässig hyra och marknadsmässiga villkor är dock en förutsättning för genomförande av investeringen. Mark som idag ägs av hyresgästen och av Falköpings kommun kommer att förvärfvas av bolaget för att kunna uppföra hela den tillkommande industrilokalen på egen fastighet. Volvo Personvagnar AB kommer att vara hyresgäst enligt det nya hyresavtalet som kommer att innefatta både befintlig förhyrning samt tillkommande förhyrning.

Omfördelning av borgensram och lånetak

Bolaget har tillsammans med Falköpings Hyresbostäder AB och Hotellfastigheter i Falköping AB en borgensram och lånetak på 900 mkr beslutad av kommunfullmäktige. I december 2023 uppgår bolagens totala låneskuld till 651 mkr. Den beskrivna investeringen medför att lån kommer att upptas i bolaget vilket innebär att 200 mkr av den totala borgensramen och lånetaket behöver fördelas till bolaget.

Falköping den 13 december 2023

Fredy Neüman
Styrelseordförande

Tomas Thiel
VD

§ 11

Dnr 2023/01392

Omfördelning av låne- och borgensram för kommunala bolag

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att omfördela de kommunala bolagens låneramar så att det får högst uppgå till 690,0 miljoner kronor för Hyresbostäder i Falköping AB och 200,0 miljoner kronor för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg för år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Falköpings Hyresbostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 690,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 3 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 200,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Jäv

Fredy Neüman (S) deltar inte i beslutet på grund av jäv.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattar årligen i samband med beslut om flerårsplan och budget, beslut om låneramar och borgensutrymme för de kommunala bolagen. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 2023 beslutades att låneram och borgensutrymme för kommunens bolag totalt skulle uppgå till 900 mnkr fördelat; Falköpings Hyresbostäder AB 790 mnkr, Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB 100 mnkr och Hotellfastigheter i Falköping AB 10 mnkr.

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB har nu inkommit med en begäran om att utöka låne- och borgensutrymmet från 100 mnkr till 200 mnkr på grund av investering i fastigheten Domkraften 7 i Floby. För att inte öka bolagens totala låne- och borgensramar föreslås att en omfördelning görs så att Falköpings Hyresbostäder AB:s ram sänks med motsvande belopp, 100 mnkr, från 790 mnkr till 690 mnkr. Falköpings Hyresbostäder AB:s lån uppgår idag till 645 mnkr. Hotellfastigheter i Falköping AB:s låne- och borgensram ligger kvar på 10 mnkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-13
- Skrivelse från Fastighets AB Mösseberg

Paragrafen skickas till

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

Omfördelning av låne- och borgensramar för kommunala bolag

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att omfördela de kommunala bolagens låneramar så att det får högst uppgå till 690,0 miljoner kronor för Hyresbostäder i Falköping AB och 200,0 miljoner kronor för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg för år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Falköpings Hyresbostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 690,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 3 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 200,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattar årligen i samband med beslut om flerårsplan och budget, beslut om låneramar och borgensutrymme för de kommunala bolagen. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 2023 beslutades att låneram och borgensutrymme för kommunens bolag totalt skulle uppgå till 900 mnkr fördelat; Falköpings Hyresbostäder AB 790 mnkr, Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB 100 mnkr och Hotellfastigheter i Falköping AB 10 mnkr.

Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB har nu inkommit med en begäran om att utöka låne- och borgensutrymmet från 100 mnkr till 200 mnkr på grund av investering i fastigheten Domkraften 7 i Floby. För att inte öka bolagens totala låne- och borgensramar föreslås att en omfördelning görs så att Falköpings Hyresbostäder AB:s ram sänks med motsvande belopp, 100 mnkr, från 790 mnkr till 690 mnkr. Falköpings Hyresbostäder AB:s lån uppgår idag till 645 mnkr. Hotellfastigheter i Falköping AB:s låne- och borgensram ligger kvar på 10 mnkr.

Bakgrund

Fastighets AB Mösseberg, dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB, är ett indirekt kommunägt bolag (100 %) som skall förvärva, uppföra och förvalta kommersiella lokaler i Falköpings kommun. Bolaget planerar år 2024 en väsentlig investering, särskilt ärende i kommunfullmäktige, vilket kräver en höjning av bolagets låne- och borgensram från 100 mnkr till 200 mnkr.

Förvaltningens bedömning

Fastighets AB Mösseberg begär en höjning av låne- och borgensramen från 100 mnkr till 200 mnkr. Förvaltningens bedömning är att det kan ske genom omfördelning inom bolagskoncernen så att Hyresbostäder AB:s låne- och borgensram sänks i motsvarande mån, från 790 mnkr till 690 mnkr. Nuvarande låneskuld i Hyresbostäder AB uppgår i nuläget till 645 mnkr.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför i sig inget behov till beslut om finansiering. De ekonomiska konsekvenserna av innebär dock att bolagens låneskulder ökar och marginalen mellan beslutad låne- och borgensram och verkliga skulder minskar. Investeringen i kommersiella lokaler innebär dock ökade hyresintäkter till bolagskoncernen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-13
- Skrivelse från Fastighets AB Mösseberg

Beslutet ska skickas till

Fastighets AB Mösseberg
Kommundirektör
Ekonomichef
Kommunjurist

Magnus Fleischer
Ekonomichef

§ 15

Dnr 2023/01233

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data, för geospatiala data och jordobservation och miljö, fram till den 9 februari 2025.

Sammanfattning

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Nya direktiv har kommit från EU om att öppna data från den offentliga sektorn ska tillgängliggöras avgiftsfritt.

I dagsläget finns avtal tecknade mellan Falköpings kommun och olika aktörer som nyttjar de dataset som omfattas av de nya direktiven och därför ska tillgängliggöras avgiftsfritt. Detta kommer i förlängningen innebära att de intäkter kommunen har idag för inmätning och ajourhållning av kommunens geospatiala data och för jordobservation och miljö kommer att försvinna.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 140/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16

Paragrafen skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef
Mikael Carp, 1:e mätningssingenjör
Pär Owemyr, GIS-strateg

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 140

Dnr 2023/01233

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data, för geospatiala data och jordobservation och miljö, fram till den 9 februari 2025.

Sammanfattning

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Nya direktiv har kommit från EU om att öppna data från den offentliga sektorn ska tillgängliggöras avgiftsfritt.

I dagsläget finns avtal tecknade mellan Falköpings kommun och olika aktörer som nyttjar de dataset som omfattas av de nya direktiven och därför ska tillgängliggöras avgiftsfritt. Detta kommer i förlängningen innebära att de intäkter kommunen har idag för inmätning och ajourhållning av kommunens geospatiala data och för jordobservation och miljö kommer att försvinna.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data, för geospatiala data och jordobservation och miljö, fram till den 9 februari 2025.

Sammanfattning

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Nya direktiv har kommit från EU om att öppna data från den offentliga sektorn ska tillgängliggöras avgiftsfritt.

I dagsläget finns avtal tecknade mellan Falköpings kommun och olika aktörer som nyttjar de dataset som omfattas av de nya direktiven och därför ska tillgängliggöras avgiftsfritt. Detta kommer i förlängningen innebära att de intäkter kommunen har idag för inmätning och ajourhållning av kommunens geospatiala data och för jordobservation och miljö kommer att försvinna.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Bakgrund

Falköpings kommun tillhandahåller så kallade värdefulla data, vilka omfattar bland annat kartdata i form av geografiska namn, byggnader, adresser, fastigheter, höjddata och ortofoton. Europaparlamentet och Europarådets direktiv (EU) 2019/1024 (20 juni 2019) anger att öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt europakommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 (21 december 2021) som anger att vissa utvalda dataset ska offentliggöras och tillgängliggöras avgiftsfritt. Av dessa beslut inom EU ingår en förteckning över vilka särskilt värdefulla dataset och arrangemang som ska offentliggöras

för att kunna vidareutnyttjas avgiftsfritt. Dessa beslut från EU trädde i kraft den 9 februari 2023 vilket innebär att EU:s medlemsländer i regel har 16 månader på sig att genomföra beslutet. Sveriges regering har beslutat att Lantmäterimyndigheten får fortsätta ta ut avgifter för sina geodata som längst till och med 9 februari 2025. Med anledning av detta finns möjlighet även för kommunerna i Sverige att fatta beslut om att fortsätta ta ut avgift för dessa geodata som längst fram till 9 februari 2025.

I dagsläget finns flera avtal tecknade mellan Falköpings kommun och privata aktörer samt myndigheter som reglerar vilken data som kommunen tillhandahåller åt respektive aktör och myndighet. För att få tillgång till dessa data tas en avgift ut i enlighet med upprättade avtal.

Förvaltningens bedömning

Direktiven om tillgängliggörande av särskilt värdefulla dataset behöver följas vilket innebär att det pågår arbete med att identifiera dessa dataset och att kunna tillgängliggöra dem på ett användarvänligt sätt. Mycket av den data som omfattas av direktiven är sådana som kommunen genom sin mät- och kartverksamhet är upphovsman till. Genom de befintliga avtalen som finns mellan Falköpings kommun och bland annat lantmäteriet får kommunen till viss del kostnadstäckning för arbetet som läggs ner på att ajourhålla datat och även inkomma med ny data.

Enligt kap. 4 § 6 lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data finns det möjlighet för kommunen att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst 2 år från den dag som förordningen träder i kraft, dvs till och med 9 februari 2025.

Undantaget gäller enbart för nedan dataset:

Kategori	Dataset
Geospaciala data	Geografiska namn, Adresser, Byggnader, Fastighetsområden
Jordobservation och miljö	Hydrografi, Höjd, Ortofoto

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om undantag från kravet om avgiftsfritt tillgängliggörande av ovan dataset fram till 9 februari 2025.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Genom att besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av data fram till 9 februari 2025 så kommer kommunen fram till dess fortsätta få viss kostnadstäckning för det arbete som läggs ner inom kommunledningsförvaltningen för inmätning och ajourhållning av kommunens geospaciala data och för jordobservation och miljö.

Förvaltningens förslag till beslut leder därför inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden i dagsläget, men de nya direktiven kommer på sikt innebära att kommunens mät- och kartverksamhet samt GIS-verksamhet behöver större kommunala anslag för att kunna finansieras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-16

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Mikael Carp, 1:e mättningsingenjör

Pär Owemyr, GIS-strateg

Amelie Sandström

Stadsbyggnadschef

§ 19

Dnr 2023/00768

Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Sammanfattning

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Allebergsgymnasiet. En arbetsgrupp bestående av personal från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen, samt extern arkitekt har under hösten arbetat med utredningen.

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet, § 146/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Återrapportering ”Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768”

Paragrafen skickas till

Lars Svensson, kommundirektör
Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör
Karina Bronell, skolchef
Marcus Boström, verksamhetschef

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 146

Dnr 2023/00768

Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Sammanfattning

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Allebergsgymnasiet. En arbetsgrupp bestående av personal från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen, samt extern arkitekt har under hösten arbetat med utredningen.

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Återrapportering ”Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768”.

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Återrapportering av uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Sammanfattning

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. En arbetsgrupp bestående av personal från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen, samt extern arkitekt har under hösten arbetat med utredningen.

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Bakgrund

Den 29 maj 2023, § 51, beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet på fastigheten Väduren 1.

I tidigare arbete om alternativ placering togs tre alternativ fram:

Alternativ 1

En ny högstadieskola byggs med befintlig ritning för Platåskolan på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Skolan planeras för att rymma 900-1100

elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men höjden för byggnaden strider mot detaljplanen.

Alternativ 2

En ny högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Ny ritning (alt. omgjord ritning) tas fram. Skolan planeras för att rymma 900-1100 elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men byggnaden behöver anpassas till en lägre byggnadshöjd så att den följer befintlig detaljplan.

Alternativ 3

En ny mindre högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet, den nya skolan beräknas rymma ca 500-600 elever. Byggnaden anpassas till befintlig detaljplan. Kyrkerörsskolan/Centralskolan renoveras och används även som en högstadieskola för cirka 400-500 elever. Dessa två skolor utgör en högstaideenhet även om de är lokaliserade på två geografiskt skilda platser.

Efter beslut om uppdrag sammankallades en arbetsgrupp bestående av personal ur kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsskydd mellersta Skaraborg, kultur- och fritidsförvaltningen samt extern arkitekt.

Arbetsgruppen fokuserade på alternativ 2 och 3 som innebär byggnation enligt gällande detaljplan.

Några av de frågor/områden arbetsgruppen jobbat med är:

Detaljplanen

Fastställande av begränsningar av utformning av byggnad enligt befintlig detaljplan. Frågan är viktig för att extern arkitekt ska kunna arbeta med sina frågor.

Trafik

Analys av alla flöden som en högstadieskola genererar i form av gång-, cykel-, bil- och busstrafik och leveranser, samt alla flöden som redan existerar med kringliggande verksamheter och de två stora genomfartslederna Hollendergatan och Midfalegatan.

Befintlig infrastruktur

Närhet till omgivande infrastruktur som vägar, vatten- och avloppssystem, och elnät, samt hur dessa påverkas av en skola.

Byggnadens placering

Var byggnaden placeras påverkar utemiljö, kringliggande verksamheter och möjliga angöringar av trafik/flöden till skolan. Även Midfalegatan och Hollendergatan påverkas av detta.

Yt- och volymstudie

Sammanfattar en grov bild av hur stort avtryck en byggnad ger i m² utifrån detaljplanens förutsättningar, tänkbara trafikflöden/angöringar till skolan samt friyta med mera.

Riskbedömning

Potentiella risker och utmaningar som kan uppstå i samband med byggandet av en skola på området.

Ekonomi

Kostnader kopplat till ny placering både geografiskt och entreprenadmässigt.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det är möjligt att bygga en högstadieskola enligt alternativ 2 och 3 på fastigheten Väduren 1. Det finns inget hinder att lösa frågor som gäller trafikförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning och andra tekniska aspekter.

Dock bedömer förvaltningen att en byggnation enligt alternativ 2 och 3 utifrån ett ekonomiskt perspektiv inte är lämpligt då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

Förvaltningens förslag är att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna rapporten om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Byggnation av en högstadieskola på fastigheten Väduren 1 kommer att medföra kostnader utöver de budgeterade medel som är avsatta för Platåskolan. Detta främst i form av infrastrukturlösningar utanför fastigheten. Det skulle också medföra kostnader att ta bort och omlokalisera de två fotbollsplanerna med tillhörande omklädningsrum och förråd.

Bygghandlingar som idag är framtagna för Platåskolan kommer inte kunna nyttjas vid en byggnation enligt alternativ 2 eller 3. Det medför ökade kostnader i form av framtagande av nya bygghandlingar, ansökan om bygglov samt upphandling av entreprenör och projektörer.

Kapacitets- och trafiksäkerhetsanalys för korsningen Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan samt parkeringsutredning för området kommer kräva ytterligare externa utredningar med kostnader som följd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen 2023-11-22
- Återrapportering ”Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768”.

Beslutet ska skickas till

Lars Svensson, kommundirektör

Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör

Karina Bronell, skolchef

Marcus Boström, verksamhetschef för fastighet och service

Marcus Boström

Verksamhetschef fastighet och service

Återrapportering

UPPDRAG OM FÖRDJUPAD UTREDNING KRING
ALTERNATIV FÖR PLATÅSKOLAN, DNR 2023/768

DATERAD: 2023-11-08

Innehåll

Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768	2
Kommunfullmäktiges beslut.....	2
Alternativ 1	2
Alternativ 2.....	2
Alternativ 3.....	2
Organisation - Arbetsgrupp	3
Nuvarande situation.....	4
Placering av nya byggnad.....	5
Yt- och volymstudie	6
Bedömning	9
Slutsats.....	12

Uppdrag om fördjupad utredning kring alternativ för Platåskolan, Dnr 2023/768

Kommunfullmäktiges beslut

”att genomföra en fördjupad utredning kring de fysiska förutsättningarna för en byggnation av en högstadieskola på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet”.

Alternativ 1

En ny högstadieskola byggs med befintlig ritning för Platåskolan på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Skolan planeras för att rymma 900-1100 elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men höjden för byggnaden behöver prövas.

Alternativ 2

En ny högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet. Ny ritning (alt. omgjord ritning) tas fram. Skolan planeras för att rymma 900-1100 elever. Den nuvarande detaljplanen tillåter skolbyggnad på området men byggnaden behöver anpassas till en lägre byggnadshöjd så att den följer befintlig detaljplan.

Alternativ 3

En ny mindre högstadieskola byggs på fotbollsplanerna vid Ållebergsgymnasiet, den nya skolan beräknas rymma ca 500-600 elever.

Kyrkerörsskolan/Centralskolan renoveras och används även som en högstadieskola för cirka 400-500 elever. Dessa två skolor utgör en högstaideenhet även om de är lokaliserade på två geografiskt skilda platser. Den nuvarande detaljplanen tillåter en skolbyggnad på området.

Organisation - Arbetsgrupp

Arbetsgruppen för uppdraget består av personal ur kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg, kultur och fritidsförvaltningen samt extern arkitekt.

Arbetsgruppen har vidare fått följande avgränsningar från kommunstyrelsen:

- Utredningen inkluderar hela fastigheten Väduren 1.
- Utformningen av skolbyggnaden ska hålla sig inom gällande detaljplan för området.
- Att endast granska utifrån alternativen 2 (900-1 100 elever) och 3 (500-600 elever).
- Att utreda och bedöma lämpligheten av plats för byggnation, det handlar bland annat om de geotekniska förutsättningarna, infrastruktur och trafik, angöring, vatten- och avloppsförsörjning etc.

Arbetsgruppens utgångspunkt har varit att först se om alternativ 2 med hela skolan, friyta och angöring m.m. kan få plats på fastighetens yta om detta inte ses som möjligt se om alternativ 3 är möjligt.

Om alternativ 2 ses som möjligt medför detta att alternativ 3 är möjligt. Det som bör nämnas utifrån ovanstående är att många av ytorna för funktioner som trafik/angöring, skolrestaurang, specialsalar m.m. inte per automatik medför att dessa halveras vid alternativ 3.

Nuvarande situation

Fastigheten Väduren 1 i Falköping, den grönmarkerade ytan, domineras idag av två större fotbollsplaner och är utpekad som en möjlig alternativ plats för Falköpings nya högstadieskola, med anpassad högstadieskola, som i den här volymstudien dimensioneras för alternativ 2 med 1 100 elever på en yta av ca 12 000 m². Skolan ingår i Falköpings kommuns stora satsning på förskolor och skolor som beslutats. Den här återrapporten är ett första steg som är tänkt att ge svar på om platsen kan rymma volymen på ett bra sätt och hur det skulle kunna komma att påverka fastigheten.

Inom fastigheten Pinjen 7, på andra sidan Hollendergatan, finns huvudbyggnaden för Ållebergsgymnasiet. Verksamheten har vissa funktioner som ligger på den aktuella fastigheten (Väduren 1) i form av gymnastikhall i Hus C, Matsal i Hus D och anpassat gymnasium i Hus E. På den södra delen av fastigheten ligger även ishallen Odenrinken.

På fastighetens östra sida, på andra sidan Midfalegatan, finns ett antal olika verksamheter. Här ligger Fonus, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg, Park och Gata, Svevia. Dessa byggnader/verksamheter och deras funktioner kommer att finnas kvar även i framtiden och behöver tas hänsyn till.

Arbetsgruppen utgår från att förskolan Lilla Gunghästen som idag ligger på fastighetens norra del kommer att flytta sin verksamhet om en byggnation blir aktuell.

Utdrag ur kommunens grundkarta

Placering av nya byggnad

Arbetsgruppen har utgått från 2 lägen för hur den nya byggnadsvolymen kan placeras på fastigheten. Detta för att visa hur angöringar av de trafikflöden som verksamheten genererar till fastigheten kan variera beroende på byggnadens placering.

Hollendergatan och Midfalegatan är huvudgator med god kapacitet och framkomlighet som har goda förutsättningar att rymma tillkommande infrastruktur som exempelvis bussfickor och andra angöringar. Midfalegatan används idag som primär utryckningsväg men det finns också en utfart för utryckning mot väg 46/47.

Gång- och cykelbanor ansluter till fastigheten utmed norra, södra och västra sidan. Det finns även en befintlig gång- och cykelbana som går rakt igenom området. För att korsa Hollendergatan finns en tunnel i söder och ett övergångsställe i norr medan Midfalegatan varken har separerad gång- och cykelbana eller ordnade passager för att korsa den.

I anslutning till området finns en parkering med infart från Högstenagatan och en parkering med infart från Hollendergatan som totalt ger 240 platser. Cirka 500 meter bort finns också Odenhallens parkering med ytterligare cirka 170 platser. Rundslingor som kan användas för av- och påstigningsplatser finns i väster inom parkering med infart från Hollendergatan samt vid ishallen söder om området. Parkeringsytorna behöver samnyttjas med Allebergsgymnasiet som idag använder delar av dem.

Sedan tidigare finns dubbla hållplatslägen för linjelagd kollektivtrafik på Hollendergatan i anslutning till den tänkta skolgården. Angöring för upphandlad skolskjuts kommer behöva tillskapas vilket ska göras inom fastigheten. Detta är möjligt utmed Midfalegatan.

Yt- och volymstudie

Den nya byggnaden.

Utgångsläget för all dimensionering av byggnaden, verksamhetsytor, matsal, trafikflöden, specialsalar och angöring för elever, personal samt besökare med mera utgår från de förutsättningar som togs fram för att skapa Platåskolan.

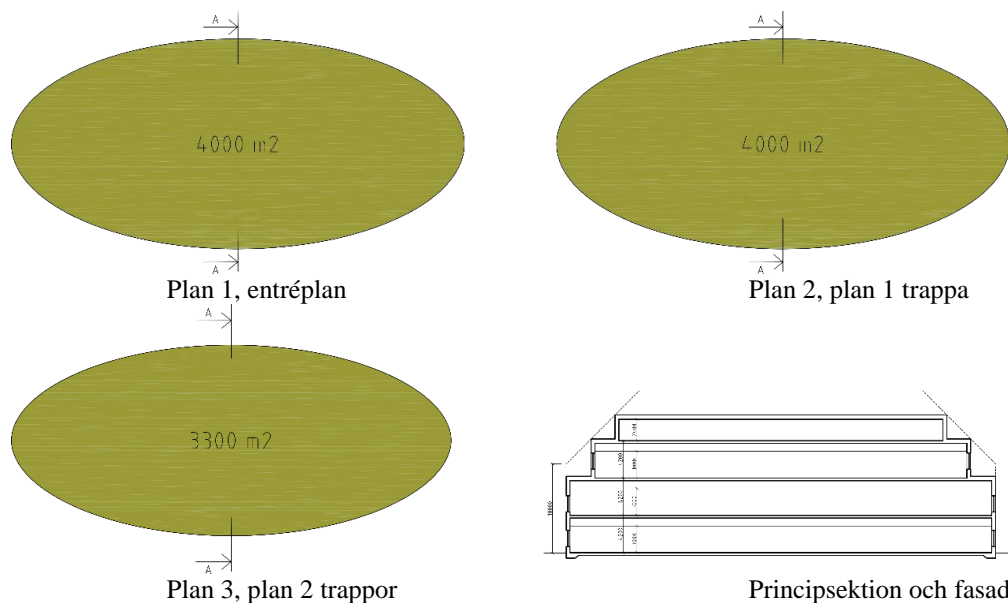
Den här volymstudien tar bara hänsyn till den minsta tänkbara yta som en ny byggnad skulle kräva enligt gällande detaljplan. Exemplet nedan visar således att 3 våningsplan ger minsta avtrycket på fastigheten. Vid en eventuell vidare analys är det troligt att byggnadens BTA bli större. BTA betyder bruttoarean som utgörs av den sammanlagda arean av våningsplan som begränsas av omslutande byggnadsdelars utsida.

Fastighetens detaljplan tillåter idag en byggnadshöjd på 10 meter och räknas från markhöjd till den punkt där fasaden möter taket. Därutöver får ett område inom en tänkt linje inom 45° från den punkten in mot byggnadens centrum bebyggas. Bilden nedan är en illustration av den byggbara volymen och hur denna skulle kunna delas in i två fullstora våningsplan samt ett indraget tredje plan.

Därutöver finns möjlighet till ytterligare ett våningsplan för tekniska installationer såsom fläktrum.

De fullstora våningsplanen har vardera en Bruttoareal = BTA på 4 000 m² och det indragna tredje planet har i exemplet 3 300 m² BTA. Tillsammans ger detta en total BTA på ungefär 11 300 m².

Förslaget innebär att tex. fläktrum placeras på ett eget fjärde plan och ingår därför inte i den presenterade våningsytan. Dessutom kan måtten på byggnaden justeras så att den yta som krävs kan skapas.

Läge 1

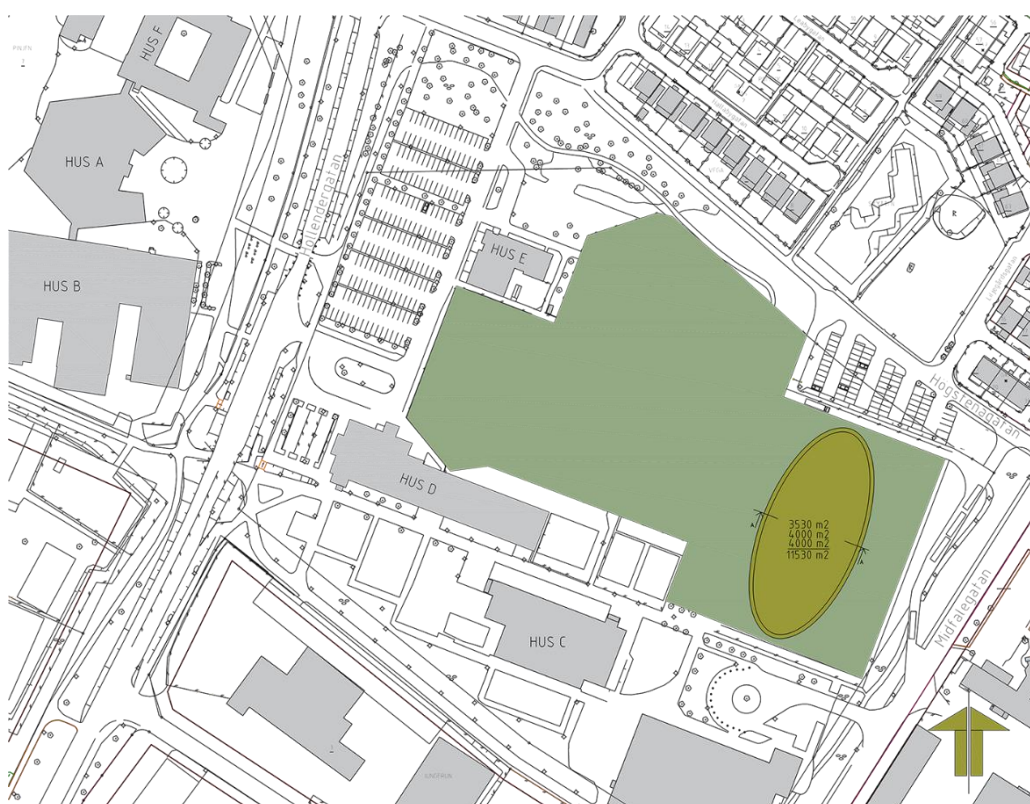
I det första läget placeras den nya byggnaden i den östra änden av den tillgängliga ytan och blir visuellt en avgränsning av den öppna ytan mot Midfalegatan och dess trafik.

Byggnaden blir en pendang till Allebergsgymnasiet i Väster och hjälper till att skapa ett avskärmat skolområde som ger ett skyddat läge för den nya utemiljön som är tänkt att sträcka sig västerut från den nya skolbyggnaden. Utemiljön, den ljusgröna markeringen på bilderna, är i båda placeringarna cirka 27 800 m² vilket ger en yta av cirka 21,5 m²/elev, att jämföra med 19 m² för Platåskolans utemiljö.

Storleken på friytan kommer precis som på Platå att minska ytterligare när de ytor som krävs på fastigheten för upphandlad skolskjuts, hämta/lämna zoner, cykelparkering, besöksparkering med mera räknas bort och som tidigare nämnts är det även troligt att byggnadens BTA blir större vilket också påverkar friytan.

Norrifrån finns utrymme för angöring av de flöden som exempelvis den anpassade delen av högstadiet genererar i form av taxi m.m. Här finns även tänkbar yta för placering av besöksparkering.

Söderifrån finns en möjlighet att använda befintlig angöring till ishallen för exempelvis hämta/lämna zon, bussangöring eller varutransporter.

Placering läge ett. - Utdrag ur kommunens grundkarta

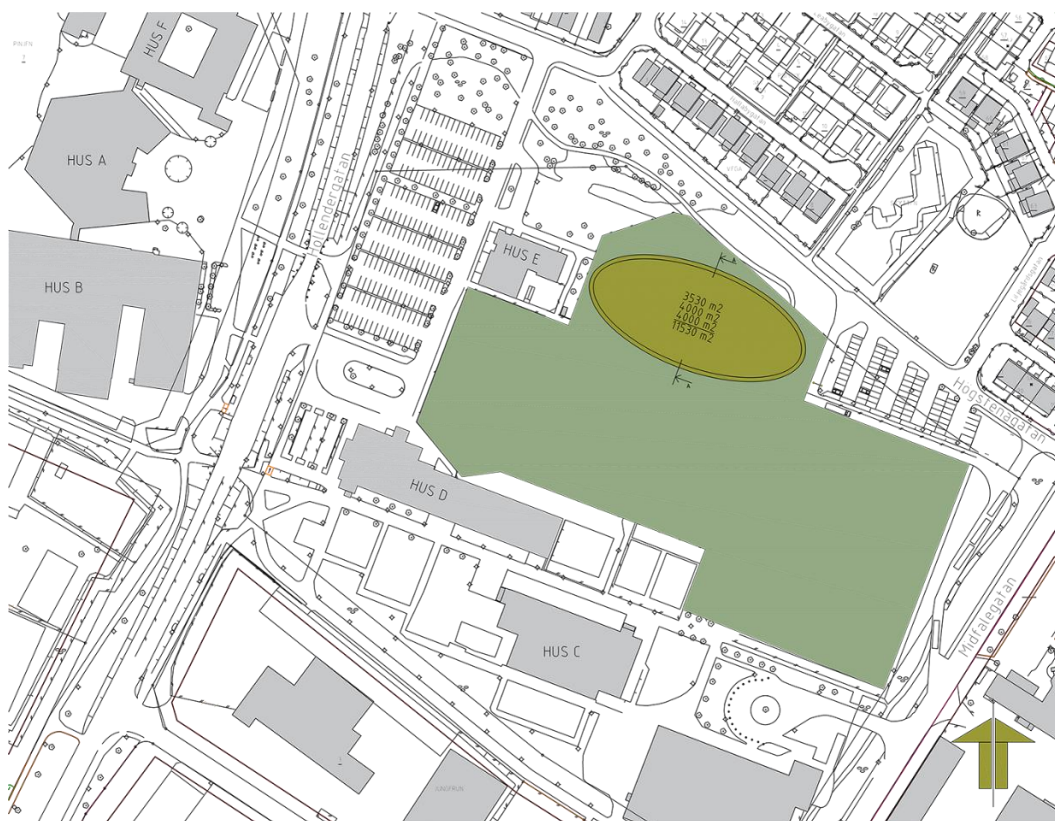
Läge 2

I det andra läget placeras byggnaden i fastighetens norra del och är orienterad i en öst-västlig riktning på det område där det idag finns en tillfällig förskola. Det finns en risk att byggnadshöjden påverkar ljusflödet till kringliggande fastigheter. Övriga förutsättningar gällande byggnad och friytor är desamma som i läge 1.

Angöring av elevflöden till fastigheten kan i det här läget till stor del ske från Hollendergatan. Avseende gång och cykeltrafik är förutsättningarna samma ytor som nämns i Läge 1.

Norrifrån finns utrymme för angöring av de flöden som exempelvis den anpassade delen av högstadiet genererar i form av taxi m.m. Här finns även tänkbar yta för placering av besöksparkering.

Söderifrån finns en möjlighet att använda befintlig angöring till ishallen i någon form.

Placering läge två. - Utdrag ur kommunens grundkarta

Bedömning

Fysiska förutsättningarna för byggnation av en högstadieskola

Byggnad och utemiljö

Utifrån ovanstående 2 valda lägen av en högstadieskola på fastigheten ser arbetsgruppen att en byggnad som motsvarar alternativ 2 (900-1 100 elever) skulle vara möjligt i relation till kvarvarande utemiljö i en jämförelse med Platåskolans utemiljö. Här bör nämnas att, precis som på Platå, kommer ytterligare friyta att tas i anspråk av trafikytor som ska placeras på fastigheten. Det är även troligt att byggnadens BTA bli större än vad exemplen anger. Friytan kan dock anses fullgod i en jämförelse med motsvarande för Platåskolan på Gamla stan 2:26 (kalkbrottet).

Trafik

Utan hänsyn tagen till omkringliggande verksamheter finns det olika möjliga lösningar för angöringspunkter för den trafik och de flöden som en högstadieskola genererar. Ytor som dessa angöringspunkter ansluter till är upphandlade bussar, hämta/lämna zon, cykelparkering, varustransporter och besöksparkering. Vi ser en utmaning i att hitta en lösning för övrig parkering/personalparkering om vi ska sträva efter att inte placeras på fastigheten för att spara friyta och även avlasta området från den trafiken. Viktigt att påpeka i sammanhanget är att all trafikinfrastruktur inte finns där idag, och att förutsättningarna för att skapa den måste utredas vidare. Samhällsskydd Mellersta Skaraborg har uttryckningsväg mot Midfalegatan vilket kan medföra kapacitetsproblem i korsningspunkter. Utmaningen här blir att skapa goda och säkra trafikförhållanden.

Det finns förutsättningar att hantera flöden och olika möjliga lösningar för angöring av den trafik och de flöden som en högstadieskola genererar oavsett om läge ett eller två väljs. Det är viktigt hur de olika trafikfunktionerna planeras inne på fastigheten.

Totalt kommer det finnas tillgång till 410 parkeringsplatser inom 500 meters avstånd varför parkeringsbehoven bör kunna tillgodoses. Möjligheten att samnyttja parkeringen för verksamheter krävs. En parkeringsutredning föreslås.

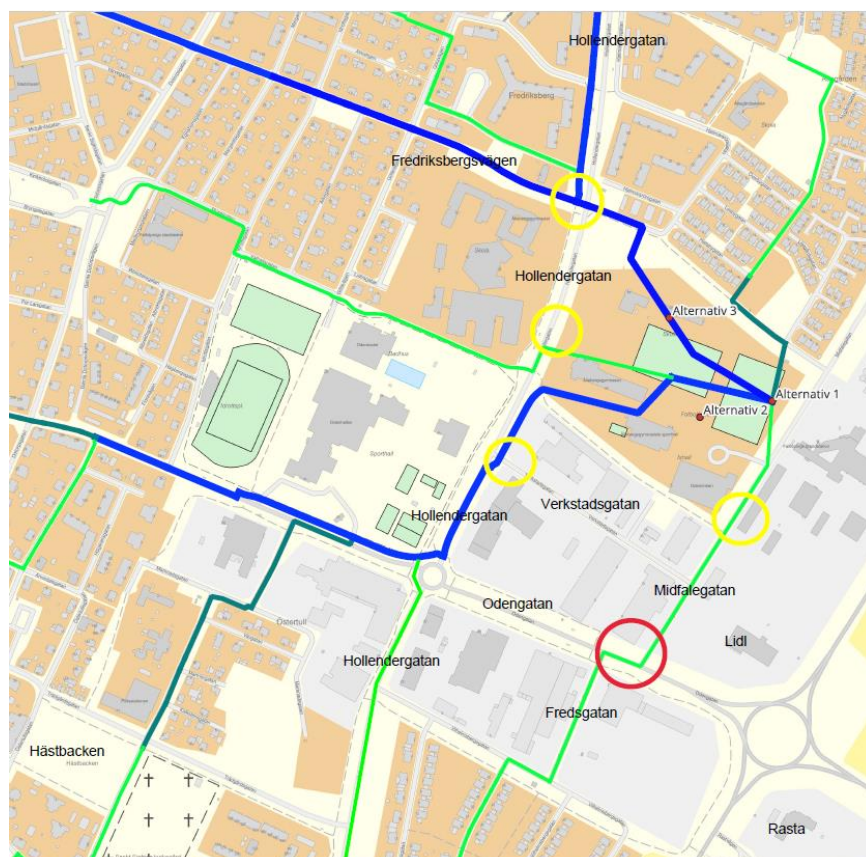
Framförallt kommer de två huvudgatorna Hollendergatan och Midfalegatan beröras av fler korsande rörelser som kräver trafiksäkra passager. Åtgärder för att reglera hastigheten måste genomföras i syfte att skapa säkra trafikförutsättningar.

Korsningspunkten Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan kräver en kapacitets- och trafiksäkerhetsutredning med föreslagna åtgärder. För de övriga utpekade korsningspunkterna krävs endast mindre åtgärder som faller inom ramen för den sedvanliga verksamheten.

En GIS-analys har gjorts för att identifiera flöden av gående och cyklister till och från den nya skolan. I analysen på bilden nedan syns vart stråk av gående och cyklister kommer uppstå. Detta bör tas i beaktning vid interna trafiklösningar inne på fastigheten planeras. I bilden visas även hur det externa vägnätet påverkas med riskpunkter markerade med röd eller gul färg, rött för krav på fortsatt utredning och åtgärd samt gult för hanterbara åtgärder. De risker som synes är:

- Korsningen mellan Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan riskerar få oskyddade som genar över korsningen på väg till McDonalds och Rasta samt en risk för fordonstrafiken vad gäller kapacitet och trafiksäkerhet och här kommer det krävas utredning och mer omfattande åtgärder. RÖD
- Midfalegatan utmed stråket mellan Högstenagatan och Odengatan passage på väg till Lidl för oskyddade trafikanter med hänsyn till utryckningstrafik. GUL
- Korsningen Hollendergatan och Verkstadsgatan passage på väg till Odenhallen eller på väg till och från skolan för oskyddade trafikanter. GUL
- Korsningen Hollendergatan och Fredriksbergsvägen passage på väg till och från skolan för oskyddade trafikanter. GUL
- Hollendergatan vid hållplatserna om passagerna ökar över Hollendergatan. GUL

En annan viktig punkt vad gäller elevers trafiksäkerhet under skoltid är att minimera behovet av att ha lektioner på andra skolor då det skapar flöden som är svårare att kontrollera ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Övrig infrastruktur

Det finns goda förutsättningar att angöra byggnaden med digital infrastruktur (IT). Förhållandena är även goda för såväl elförsörjning som värme via fjärrvärme. I Hus D har kommunen en egen högspänningsstation vilket är en tillgång vid ett eventuellt projekt. När det gäller vatten och avloppsförsörjning är det främst dagvattenhanteringen som kan komma att bli en utmaning.

Vi klarar idag aktuella funktionskrav i dagvattennätet nedströms. Dock finns det redan nu behov av skyfallsvägar inom området, och om en byggnad med tillhörande hårdgjorda ytor med snabbare avrinning byggs kommer detta behov att öka och kräva anläggning av vattenmagasin och liknande infrastruktur. Utmaningen här inkluderar särskilt närheten till berg, vilket kan påverka både placeringen av byggnaden och höjdsättningen av mark och byggnad.

Ekonomi

Placeringen av en högstadieskola på Väduren 1, oavsett om det är enligt alternativ 2 eller alternativ 3 kommer att medföra kostnader utöver de budgeterade medel som är avsatta för Platåskolan. Detta främst i form av infrastrukturlösningar utanför fastigheten. Dessutom kommer det att uppstå ytterligare kostnader när två fotbollsplaner tas bort på fastigheten, som i dag används av såväl Ållebergsgymnasiet som Kultur och Fritid. Samt att det vid omlokalisering av fotbollsplaner tillkommer behov och kostnader för omklädningsrum, förråd för utbildningsverksamheten och kultur och fritid som idag finns inom fastigheten om politik fattar beslut att ersätta dessa.

Bygghandlingar som idag är framtagna för Platåskolan kommer inte kunna nyttjas vid en byggnation enligt alternativ 2 eller alternativ 3. Detta medför ökade kostnader i form av framtagande av nya bygghandlingar, myndighetskostnader för exempelvis bygglov samt upphandling av entreprenör och projektörer.

Kapacitets- och trafiksäkerhetsanalys för korsningen Fredsgatan, Odengatan och Midfalegatan samt Parkeringsutredning för området kommer kräva ytterligare externa utredningar med kostnader som följd.

Annan verksamhet på fastigheten

Intilliggande Ållebergsgymnasiet har idag verksamhet i form av matsal, idrott och anpassad gymnasieskola på fastigheten som på olika sätt kommer att behöva tas hänsyn till vid ett genomförande, oavsett läge på byggnaden. I denna rapport har arbetsgruppen inte studerat risker och möjligheter av att ha en gymnasieskola i direkt anslutning till en högstadieskola.

Slutsats

Det anses vara möjligt att placera en byggnad för en högstadieskola inom fastigheten Väduren 1 oavsett alternativ 2 eller 3.

Det anses vara möjligt att lösa frågor som gäller trafikförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning och andra tekniska aspekter.

Utifrån ett ekonomiskt perspektiv anses det inte lämpligt att bygga en högstadieskola inom fastigheten Väduren 1 då budgeterade medel inte kommer att räcka till.

§ 23

Dnr 2023/00484

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164**Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Sammanfattning

Genom ett LONA-projekt har värdefulla betesmarker på kommunal mark i Åsarp restaurerats. Kommunen har för att säkerställa områdets naturvärden upphävt delar en byggnadsplan och ämnar skydda området genom att bilda ett biotopskyddsområde på ca 3,7 ha. Ett förslag till beslut för bildandet av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker har upprättats. Förslaget har skickats för yttrande eller synpunkter till myndigheter, ledningsägare, ägare till grannfastigheter, betesarrendator samt föreningar. Fem positiva eller neutrala yttranden har inkommit. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslaget.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 147/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker, inklusive bilaga 1 och 2, 2023-11-22

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 147

Dnr 2023/00484

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Sammanfattning

Genom ett LONA-projekt har värdefulla betesmarker på kommunal mark i Åsarp restaurerats. Kommunen har för att säkerställa områdets naturvärden upphävt delar en byggnadsplan och ämnar skydda området genom att bilda ett biotopskyddsområde på ca 3,7 ha. Ett förslag till beslut för bildandet av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker har upprättats. Förslaget har skickats för yttrande eller synpunkter till myndigheter, ledningsägare, ägare till grannfastigheter, betesarrendator samt föreningar. Fem positiva eller neutrala yttranden har inkommit. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker, inklusive bilaga 1 och 2, 2023-11-22

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164

Beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Sammanfattning

Genom ett LONA-projekt har värdefulla betesmarker på kommunal mark i Åsarp restaurerats. Kommunen har för att säkerställa områdets naturvärden upphävt delar en byggnadsplan och ämnar skydda området genom att bilda ett biotopskyddsområde på ca 3,7 ha. Ett förslag till beslut för bildandet av biotopskyddet *Alvareds naturbetesmarker* har upprättats. Förslaget har skickats för yttrande eller synpunkter till myndigheter, ledningsägare, ägare till grannfastigheter, betesarrendator samt föreningar. Fem positiva eller neutrala yttranden har inkommit. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslaget.

Bakgrund

2020 ansökte Falköpings kommun om bidrag till det lokala naturvårdsprojektet (LONA) *Restaurering av betesmarker på kommunägd mark*. Bidrag erhöles med 265 tkr. I projektet ingick att restaurera cirka 17 hektar betesmark på kommunägd mark samt att utföra åtgärder för att gynna pollinerande insekter i betesmarkerna och ängsmarker i anslutning till dessa. Markerna hyser förutom höga naturvärden även höga kulturvärden och erbjuder attraktiva miljöer för närboende. Projektet bidrar till att bevara betesmarkerna för framtiden. Betesmarkernas naturvärden och kulturvärden kommer att utvecklas genom återupptagen hävd och förbättrad skötsel och dessutom erbjuda attraktiva miljöer för pollinerande insekter och närboende. Samtliga marker är belägna i anslutning till tätorterna Stenstorp och Åsarp. En naturbetesmark på ca 3,7 ha i Åsarp föreslogs av kommunen att restaureras samt bli ett kommunalt bildat biotopskyddsområde. Inventering, restaurering samt upprättande av förslag till biotopskyddsområde har utförts 2020-2023. 2021 upphävdes en del av en byggnadsplan från 1944, vilken reglerade markanvändningen för det föreslagna biotopskyddsområdet till

småindustriändamål. Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker skickades till myndigheter, ledningsägare, kommunala nämnder och förvaltningar, föreningar samt angränsande fastighetsägare. Remisstiden var 22 augusti till 31 oktober 2023. Fem svar inkom från Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Miljösamverkan östra Skaraborg, Falbygdens Fågelklubb samt Kulturvägen Ekomuseum Västergötland. Samtliga yttranden var positiva eller neutrala till förslaget.

Förvaltningens bedömning

Betesmarken i Alvared i Åsarp har högsta naturvärde och var planlagd som industrimark. Byggnadsnämnden upphävde planen i den del som omfattas av betesmarken för att förhindra framtida exploatering av en värdefull naturbetesmark. Avsikten var att säkra områdets framtid som naturbetesmark vilket stärks ytterligare genom att bilda ett biotopskyddsområde för området.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa förslag till bildande samt förslag till avgränsning av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansiering av bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker sker med hjälp av statliga bidrag för det lokala naturvårdsprojektet ”*Restaurering av betesmarker på kommunägd mark*” samt inom befintlig budgetram. Framtida förvaltning av biotopskyddsområdet sker inom kommunens ordinarie förvaltning av naturreservat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-22
- Förslag till bildande av biotopskyddet Alvareds naturbetesmarker, inklusive bilaga 1 och 2, 2023-11-22

Beslutet ska skickas till

Dag Fredriksson, kommunekolog
Remissinstanser

Dag Fredriksson
Kommunekolog

Bildande av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, del av fastigheten Alvared 4:164, Falköpings kommun

*Gullviva**Mandelblom*

Beslut

Falköpings kommun beslutar med stöd av 7 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd att den naturbetesmark, vars gräns har markerats på den till beslutet bifogade kartan (bilaga 1), ska utgöra ett biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.

Den på kartan heldragna blå linjen utgör gränsen för det skyddade området *Alvareds naturbetesmarker*. När beslutet har vunnit laga kraft kommer gränsen att markeras i terrängen. Områdets areal är c:a 3,7 ha.

Verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön får inte utföras inom biotopskyddsområdet.

Ordningsföreskrifter

Följande ordningsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken för detta biotopskyddsområde. Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

1. Skada eller bortföra vegetationen genom att exempelvis bryta grenar eller såga i träd eller buskar, gräva upp växter såsom ris och örter, eller ta bort mossor, lavar och vedlevande svampar.
2. Ta bort eller flytta död ved eller stenar i området.
3. Framföra motordrivet fordon.
4. Tipa trädgårdsavfall som gräsklipp, sly eller annat växtmaterial
5. Utplantera växt- eller djurart.
6. Tillföra naturliga eller kemiska växtnäringsämnen.
7. Stödutfodra med annat än mineralfoder.

Motiv för beslutet

Biotopskyddsområde är en skyddsform som kan användas för små mark- och vattenområden (biotoper) som genom sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som i övrigt är särskilt skyddsvärda.

De biotoper som kan skyddas av en kommun finns förtecknade i bilaga 3 till förordningen om områdesskydd. Alvareds naturbetesmarker tillhör den kategori områden som utgörs av

Naturbetesmarker – en sådan kännetecknas av en öppen karaktär, stor variation i sammansättningen av vegetationstyper, samt ett mycket rikt växt- och djurliv, vilket ofta innefattar rödlistade arter.

Syftet med att skydda sådana biotoper är att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer som har särskilt stort värde för djur- och växtarter. Genom att skydda naturområden som biotopskyddsområde förbättras förutsättningarna för bevarandet av biologisk mångfald.

Skyddet bidrar också till uppfyllandet av FN:s konvention om biologisk mångfald, samt de nationella miljö kvalitetsmål som Sveriges riksdag har antagit, vilket innebär att det finns ett stort allmänt intresse av att bevara skyddsvärda mark- och vattenområden. I detta fall berörs särskilt miljö kvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv och en God bebyggd miljö.

För miljömålet Ett rikt odlingslandskap så anges att en viktig åtgärd för kommuner är att ”I mån av behov och möjlighet, utveckla kommunala reservat som omfattar odlingslandskapet så att de blir lättillgängliga för

allmänhet och för skolverksamhet.”. Ett biotopskydd beslutat enligt miljöbalken kan betraktas som en mindre och enklare form av naturreservat. Även miljömålet God bebyggd miljö har för ärendet relevanta förslag till kommuner: Utveckla parker, grönområden och tätortsnära natur och säkerställ ekosystemtjänster i den byggda miljön.

Beskrivning av området

Området är en trädklädd naturbetesmark som betas med nötkreatur. Den västra och södra delen är till stora delar helt öppen med en handfull skyddsvärda träd av sälg och vårtbjörk. Den östra delen som avdelas i nord-sydlig riktning av ett djupt och brett dike är till stora delar trädklädd med björk, sälg och enstaka ekar. I söder är den dock fuktig och i delar blöt.

Det finns ett antal naturvårdsarter* i de öppna betesmarkerna. Här har noterats ärenpris, ängsvädd, liten blåklocka, stor blåklocka, gökärt, prästkrage, svartkämpar, rödkämpar, brudbröd, käringtand, gulmåra, darrgräs och bockrot samt rödlistade arter i form av jordtistel (NT), backtimjan (NT) och entita (NT). Den fridlysta gullvivan finns också i betesmarken.

Biotopskyddet motiveras av att det är en varierad trädklädd naturbetesmark med stenar och enstaka hällar. Den har lång kontinuitet av bete och låg näringspåverkan av gödsling vilket gynnar den bitvis mycket fina betesgynnade floran.

Naturbetesmarkerna kan till delar klassas som Natura 2000-naturtypen Trädklädda betesmarker (9070) och målsättningen är att hela området på sikt ska kunna klassas in i denna kategori.

Syftet med biotopskyddsområdet

Syftet är att bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till naturbetesmarkerna, och som på grund av sina särskilda egenskaper är en värdefull livsmiljö för hotade djur- och växtarter.

För att bevara naturvärdena och den biologiska mångfalden i biotopskyddsområdet behöver området framförallt skyddas mot exploatering och igenväxning.

Exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet

Inom ett biotopskyddsområde får man enligt 7 kap. 11 § miljöbalken inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Nedan anges exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker. Observera att de angivna punkterna endast utgör exempel. Det kan finnas andra verksamheter och åtgärder som kan orsaka skada på naturmiljön i biotopskyddsområdet. Vid planering av en åtgärd behöver alltid en bedömning av om åtgärden kan skada naturmiljön ske.

* Naturvårdsarter: Begreppet naturvårdsarter är en samlingsterm för arter som är extra skyddsvärda, genom att de indikerar att ett område har höga naturvärden eller i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Idag omfattar detta begrepp juridiskt skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter, signalarter och nyckelarter (Källa: SLU Artdatabanken).

Exempel på verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet:

- Anläggningar
- Bebyggelse
- Schaktning
- Tippning av sten, jord, trädgårdsavfall eller snömassor
- Avverkning/röjning av träd/buskar och/eller skog
- Borttagande av död ved

Falköpings kommuns bedömning är att åtgärder i samband med skötsel och underhållsåtgärder av befintliga anläggningar i området, som vattenledningar/diken och andra typer av ledningar, som el- och fiberledningar, samt grindar och stängsel i normalfallet inte riskerar att skada naturmiljön i biotopskyddsområdet. Det är tillåtet vid skötsel samt utförelse av fällt vilt att framföra motordrivna fordon. Nordion energi, Skanova och Solör Bioenergi Falköping har befintliga ledningar i området.

Förvaltare

Naturvårdsförvaltare för biotopskyddsområdet ska vara Falköpings kommun som också är markägare av området. Kommunen har avtal med arrendatorer för bete samt jakt.

Skötsel

Falköpings kommun får, enligt 7 kap. 11 § miljöbalken samt 7 § förordningen om områdesskydd, vidta de åtgärder som behövs för att restaurera och vårda området.

Området ska bestå av en öppen och välhävdad, naturbetesmark som ska hysa en hävdgynnad kärlväxt- och svampflora knuten till lång hävdkontinuitet. I västra och södra delen ska området vara ljusöppet och hysa näringsfattiga förhållanden. Övriga delar har karaktär av näringsrikare och trädklädda fuktängar. Betestrycket bör vara av sådan omfattning att ingen förna årligen ansamlas på marken.

Om vårdåtgärder utförs av någon annan part än Falköpings kommun, såsom arrendatorer av betesmark, regleras detta med särskilda avtal. Till dessa avtal kan även bifogas skötselinstruktioner.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Naturbetesmarken hyser höga naturvärden och har dokumenterats genom LONA-projektet Inventering av naturvärden på kommunägd mark 2017-19 samt genom inventering av skyddsvärda träd 2022.

Falköpings kommun bedömer att för att de höga naturvärdena i området ska bevaras och utvecklas behöver området få ett formellt skydd. I detta fall bedöms biotopskyddsområde vara en lämplig skyddsform.

Användning av mark- och vattenområdet

Falköpings kommun har i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av biotopskyddsområdet Alvareds naturbetesmarker, är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdet och överensstämmer med gällande översiktsplan, och andra gällande planer i området. Området var igenväxt och klassat som skogsmark. Därför har avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen gjorts för omställning av skogsmark till betesmark.

Byggnadsplan för Åsarps stationssamhälle från 1944 reglerade markanvändningen för det föreslagna biotopskyddsområdet till småindustriändamål. Byggnadsplanens förslag för området genomfördes aldrig. Byggnadsplanen ändrades dock av kommunen 2021 genom upphävande av reglerad markanvändning för naturbetesmarkerna. Området omfattas därmed inte av någon plan.

Remissyttranden

Förslaget till biotopskyddsområde har remitterats till Falköpings kommun som markägare, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen.

Förslaget har skickats för kännedom och eventuellt yttrande till politiska nämnder och förvaltningar inom Falköpings kommun, Miljösamverkan Östra Skaraborg MÖS, natur- och kulturföreningar, arrendator av betesmarken, ledningsägare samt ägare till grannfastigheter.

Fem yttranden har inkommit under remisstiden.

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag.

Länsstyrelsen ser positivt till bildandet av biotopskyddsområdet.

Länsstyrelsen har inga övriga synpunkter.

Falbygdens Fågelklubb tillstyrker förslaget fullt ut.

Miljösamverkan Östra Skaraborg avstår från att yttra sig i ärendet.

Kulturvägen Ekomuseum Västergötland ser utan tvekan positivt på förslaget.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer kommunen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Ett beslut om bildande av ett biotopskyddsområde ska gälla omedelbart även om det överklagas. Beslut om ordningsföreskrifter för ett område ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Dispens för åtgärder

Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet för åtgärder i biotopskyddsområdet ges i det enskilda fallet, enligt 7 kap. 11 § miljöbalken. En fråga om dispens ska prövas av Falköpings kommun.

Bilagor

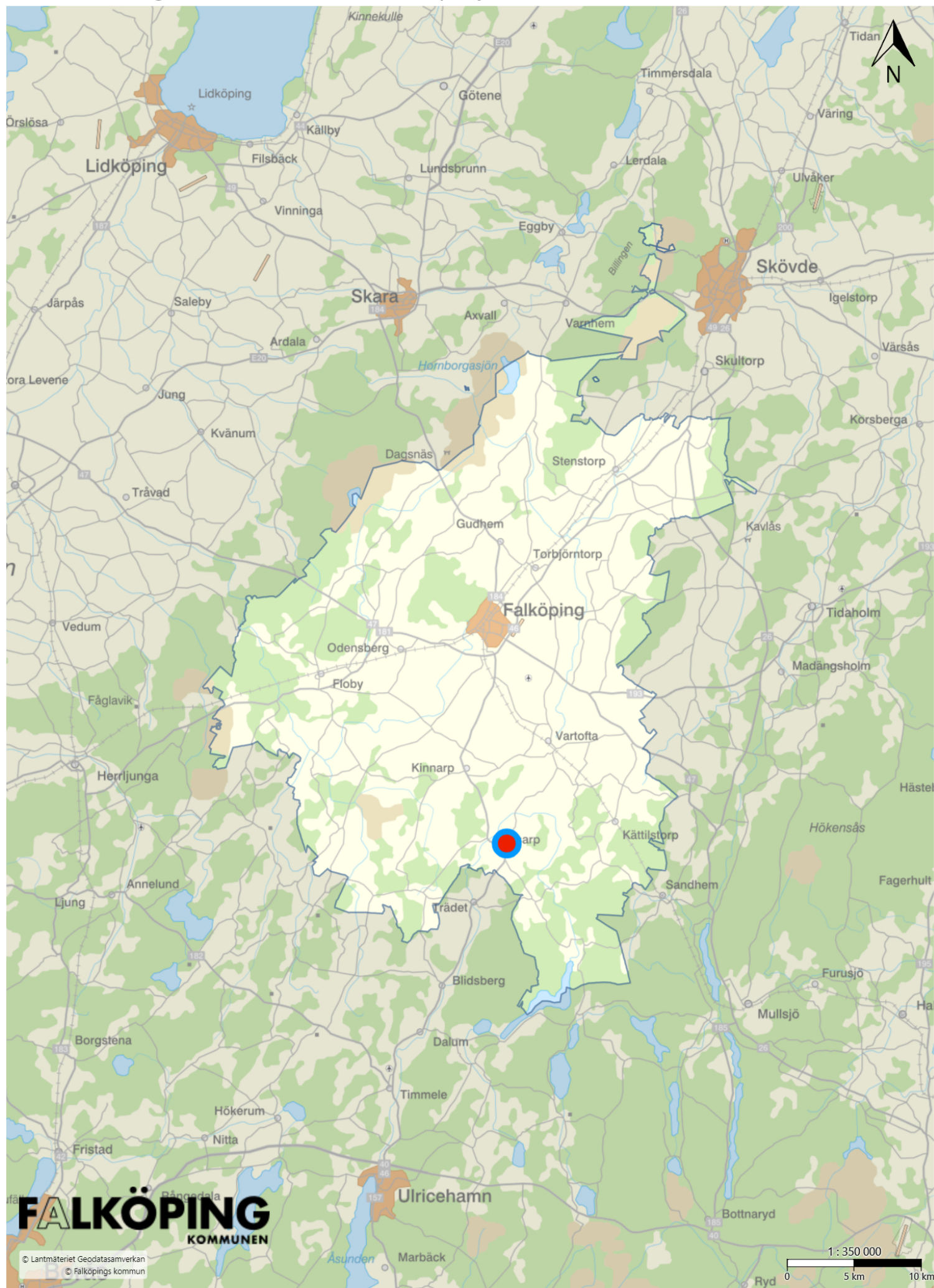
Bilaga 1. Beslutskarta (fastighetskarta)

Bilaga 2. Översiktskarta

Bilaga 3. Besvärshänvisning

Bilaga 4. Sändlista

Bilaga 2. Översiktskarta Biotopskydd Alvareds naturbetesmarker

OBS: Fastighetsgränser i kartan är inte rättsligt gällande.

§ 26

Dnr 2023/01298

Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2024 med 2 750 000 kronor.

Sammanfattning

Falköpings kommun arbetar med att ta fram ett planprogram för fortsatt utbyggnad av Marjarps industriområde. Fastigheten Friggeråker 25:10 ligger inom området som planeras som framtida industriområde väster om västra stambanan. Det är olämpligt med en bostadsfastighet i ett industriområde och genom att Falköpings kommun förvärvar fastigheten underlättas även kommande detaljplaneprocess.

I och med detta förvärv äger Falköpings kommun den mark som omfattas av planprogrammet.

Medel avseende fastighetsförvärv budgeteras inte i kommunstyrelsens investeringsbudget. Beslut om tilläggsanslag till kommunstyrelsens budget för investeringar 2024 om 2 750 000 kronor, avseende köpeskilling och lagfartskostnad, behövs således för förvärvet. Driftkostnaden för byggnaderna fram till att de ska rivras beräknas till 35 000 kronor per år.

Framtida rivningskostnad beräknas till cirka 300 000 kronor och hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att kommunfullmäktige ger tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 148/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 148

Dnr 2023/01298

Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2024 med 2 750 000 kronor.

Sammanfattning

Falköpings kommun arbetar med att ta fram ett planprogram för fortsatt utbyggnad av Marjarps industriområde. Fastigheten Friggeråker 25:10 ligger inom området som planeras som framtida industriområde väster om västra stambanan.

Det är olämpligt med en bostadsfastighet i ett industriområde och genom att Falköpings kommun förvärvar fastigheten underlättas även kommande detaljplaneprocess.

I och med detta förvärv äger Falköpings kommun den mark som omfattas av planprogrammet.

Medel avseende fastighetsförvärv budgeteras inte i kommunstyrelsens investeringsbudget. Beslut om tilläggsanslag till kommunstyrelsens budget för investeringar 2024 om 2 750 000 kronor, avseende köpeskilling och lagfartskostnad, behövs således för förvärvet.

Driftkostnaden för byggnaderna fram till att de ska rivas beräknas till 35 000 kronor per år.

Framtida rivningskostnad beräknas till cirka 300 000 kronor och hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att kommunfullmäktige ger tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2024 med 2 750 000 kronor.

Sammanfattning

Falköpings kommun arbetar med att ta fram ett planprogram för fortsatt utbyggnad av Marjarps industriområde. Fastigheten Friggeråker 25:10 ligger inom området som planeras som framtida industriområde väster om västra stambanan.

Det är olämpligt med en bostadsfastighet i ett industriområde och genom att Falköpings kommun förvärvar fastigheten underlättas även kommande detaljplaneprocess.

I och med detta förvärv äger Falköpings kommun den mark som omfattas av planprogrammet.

Medel avseende fastighetsförvärv budgeteras inte i kommunstyrelsens investeringsbudget. Beslut om tilläggsanslag till kommunstyrelsens budget för investeringar 2024 om 2 750 000 kronor, avseende köpeskilling och lagfartskostnad, behövs således för förvärvet.

Driftkostnaden för byggnaderna fram till att de ska rivas beräknas till 35 000 kronor per år.

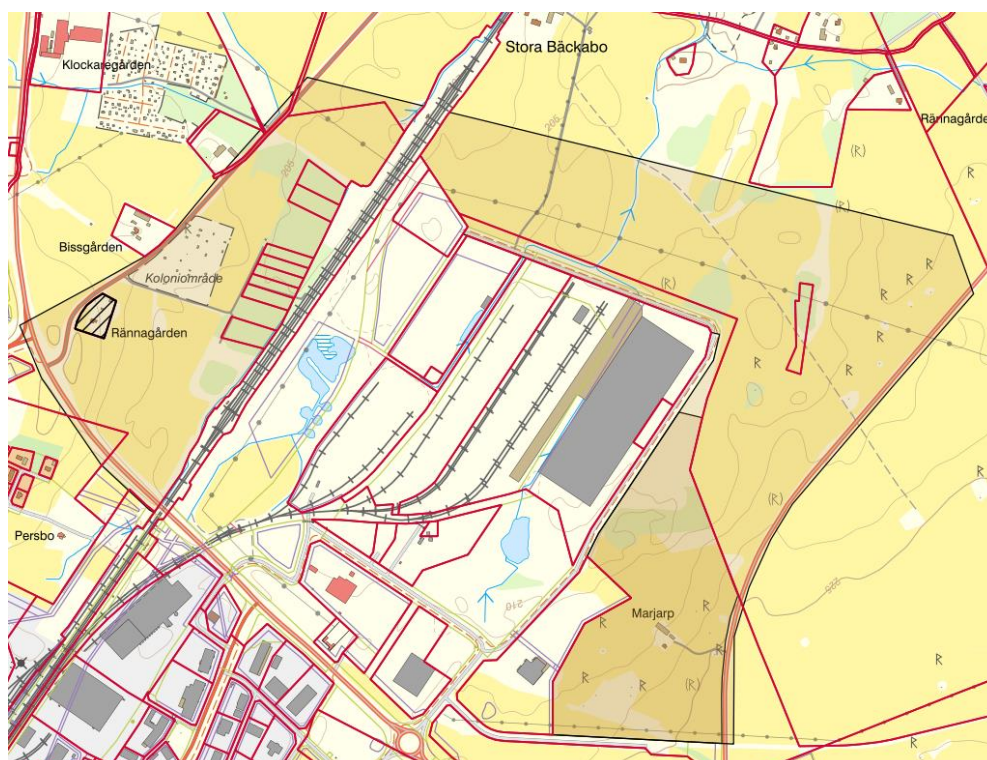
Framtida rivningskostnad beräknas till cirka 300 000 kronor och hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att kommunfullmäktige ger tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2019 att uppdra åt stadsbyggnadsavdelningen att ta fram ett planprogram för utvecklingen av Marjarps industriområde.

Inom det område som ingår i planprogrammet för Marjarps industriområde ligger fastigheten Friggeråker 25:10 som utgör en bostadsfastighet, se figur 1 nedan. Under samrådet för planprogrammet yttrades önskemål från fastighetsägaren om att kommunen skulle förvärva fastigheten. Ett köpeavtal avseende fastigheten har tecknats mellan fastighetsägaren och Falköpings kommun.

Figur 1 - Friggeråker 25:10 markerad med svart skraffering

Förvaltningens bedömning

Fastigheten Friggeråker 25:10 som är cirka 5 900 kvadratmeter stor ligger inom det område som planeras för framtida industriområde. Det är inte möjligt att kombinera användningarna industri och bostäder i framtida detaljplan. Skulle någon annan förvärva fastigheten i detta läge kan det medföra en längre planprocess med ökad risk för överklagande av planprogrammet och den nya detaljplanen. Köpeskillingen utgår från en oberoende värdering som gjorts av fastigheten.

Mot bakgrund av tidigare fattade beslut samt det ovan anförda föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna köpeavtal gällande fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 och att ge tilläggsanslag till kommunstyrelsens investeringsbudget för 2024 med 2 750 000 kronor.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansiering av förvärv av fastigheter ska ske genom kommunens investeringsbudget. På grund av att det inte finns budgeterade medel för

fastighetsförvärv 2024 behöver finansiering ske genom utökad budgetram för kommunstyrelsens investeringsmedel. Kostnad för förvärv av fastigheten Friggeråker 25:10 omfattar köpeskilling om 2 700 000 kronor och lagfartskostnader om cirka 50 000 kronor.

Beräknad driftkostnad för byggnaderna på fastigheten är beräknad till 35 000 kronor per år. Några investeringar i byggnaderna bedöms inte behövas i närtid.

Beräknad rivningskostnad när byggnaderna inte längre kan användas inom kommunens egen verksamhet är 300 000 kronor. Framtida rivningskostnad hanteras enligt policy för lokalförsörjning och projektinvesteringar inom befintlig budgetram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-17

Beslutet ska skickas till

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Marcus Boström, verksamhets- och fastighetschef

Christoffer Fridolf Eriksson, biträdande ekonomichef

Tina Gustavsson, förvaltningsekonom

Alexander Järkeborn, mark- och exploateringsansvarig

Alexander Järkeborn

Mark- och exploateringsansvarig

Köpeavtal – Falköping Friggeråker 25:10

1 Avtalsparter

Namn & adress:	Organisations- /personnummer:	Andel:	Benämning i avtalet:
Falköpings kommun Stadshuset 521 81 FALKÖPING	212000-1744	1/1	Köparen
Christer Davidsson Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	530813-5952	1/2	Säljaren
Ann-Kristin Davidsson Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	520324-5922	1/2	

Mellan parterna träffas avtal om köp enligt nedan:

2 Villkor

Följande villkor gäller för detta avtals giltighet:

- att kommunfullmäktige i Falköpings kommun godkänner detta avtal senast den 28 februari 2024 och att beslutet vinner laga kraft.

Om denna förutsättning ej uppfylles är detta avtal till alla delar förfallet utan rätt för någondera parten att i anledning därav kräva den andra parten på ekonomisk ersättning. Förfaller avtalet skall vardera parter således bära sina egna kostnader.

3 Överlåtelseförklaring och fastighet

Säljaren överlåter härmed till köparen på nedanstående villkor följande fasta egendom (nedan benämnd fastigheten):
fastigheten Falköping Friggeråker 25:10 med adress Friggeråker Rännagården och en total areal om 5 861 m².

4 Köpeskilling

Köparen betalar till säljaren för fastigheten följande köpeskilling:
- 2 700 000 (TVÅMILJONERSJUHUNDRATUSEN) SEK.

5 Tillträde

Tillträde sker den 1 mars 2024 eller annat datum enligt överenskommelse (tillträdesdagen).

6 Äganderättens övergång

Parterna är överens om att äganderätten till fastigheten övergår först då säljaren överlämnat köpebrev till köparen.

7 Betalning av köpeskilling

Köparen betalar köpeskillingen kontant genom insättning på säljarens konto senast på tillträdesdagen. Beloppet uppgår till 2 700 000 kr.

8 Dröjsmål med betalning

Vid dröjsmål med betalning av köpeskilling utöver en (1) månad, som beror på köparen, äger säljaren rätt att häva köpet.

Dröjsmål som inte föranleder hävning berättigar säljaren till dröjsmålsränta enligt lag.

9 Köpebrev

När köparen betalat köpeskilling överlämnar säljaren ett kvitterat köpebrev.

10 Lagfart

Kvitterat köpebrev krävs för att köparen skall få lagfart. Köparen söker lagfart inom tre (3) månader från det att köpebrev har utfärdats.

11 Lagfartskostnader m.m.

Med köpet förenade lagfarts- och inteckningskostnader, såsom stämpelskatt m.m., betalas av köparen.

Kostnader vid lösen av säljarens eventuella lån ska betalas av säljaren.

12 Inteckningar

Säljaren garanterar att fastigheten på tillträdesdagen inte är intecknad till ett högre belopp än 900 000 kr och att fastigheten inte är pantsatt. Obelånade pantbrev ska på tillträdesdagen överlämnas till köparen.

13 Servitut, nyttjanderätter m.m.

Säljaren garanterar att fastigheten vid tillträdesdagen inte besväras av servitut, nyttjanderätt eller annan rätt än vad som framgår av fastighetsregistret.

Säljaren förbinder sig att från dagen för detta avtals undertecknande ej teckna nya avtal av nämnda slag.

14 Fördelning av utgifter och inkomster

Utgifter för och inkomster av fastigheten betalas av respektive tillfaller säljaren fram till tillträdesdagen. Köparen träder in vad avser tid därefter.

15 Försäkring

Säljaren garanterar att fastigheten är fullvärdesförsäkrad fram till tillträdesdagen. Skulle skada inträffa på fastigheten före tillträdesdagen skall köpet ändå stå fast och köparen vara berättigad att erhålla utfallande försäkringsersättning mot att köpeskilling betalas.

16 Faran för fastigheten

Säljaren står faran om fastigheten skadas eller försämras mellan kontraktsdagen och tidpunkten för tillträdesdagen. Faran övergår på köparen från och med tillträdesdagen även om fastigheten ej tillträtts på grund av köparens dröjsmål.

17 Fastighetens skick

Fastigheten överläts i det skick den är på kontraktsdagen om inte annat överenskommit.

Köparen har beretts tillfälle att själv eller genom sakkunnigt ombud undersöka fastigheten. Köparen är medveten om undersökningsplikten enligt 4 kap. 19 § jordabalken.

Säljaren ansvarar för att byggnaderna och tomten vid tillträdet är avstädade.

Säljaren får avlägsna laddbox för elbil samt den lekstuga som finns på fastigheten. Vid borttagande ska platsen där laddbox respektive lekstuga varit återställas.

Säljaren ska före tillträdesdagen ta bort lös egendom som inte ingår i köpet. Gör inte säljaren detta har köparen, om inte annat avtalats, rätt att göra sig av med egendomen på säljarens bekostnad.

18 Myndighetsbeslut, rådighetsinskränkning och anslutningsavgifter

Säljaren garanterar att på fastigheten belöpande gatukostnadsersättning, el-, fiber- och VA-anslutningsavgifter har erlagts om sådan ersättningsskyldighet inträtt.

Säljaren garanterar även att annat åläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnd eller annan myndighet inte föreligger.

19 Överlämnande av handlingar

Säljaren ska på tillträdesdagen till köparen överlämna handlingar rörande fastigheten, vilka är av betydelse för köparen som ägare av denna.

20 Muntliga utfästelser

Detta avtal reglerar uttömmande allt som parterna överenskommit rörande överlåtelsen av fastigheten. Några muntliga utfästelser härutöver förekommer inte.

21 Avtalsbrott

Skulle någon part inte fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal, har motparten rätt till skälig ersättning. Är avtalsbrottet av väsentlig betydelse för part har denne dessutom rätt att häva köpet.

22 Ändringar och tillägg

Ändringar eller tillägg till detta avtal skall upprättas skriftligt och undertecknas av parterna för att kunna göras gällande.

23 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

24 Underskrifter och bevittning

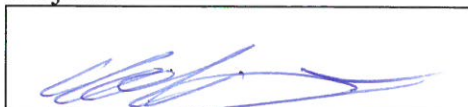
Falköping den 14/11 2023
Falköpings kommun,
kommunstyrelsen, köparen

Adam Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

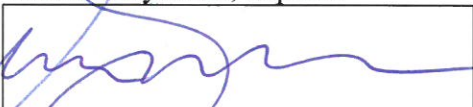
Falköping den 10/11 2023

Säljaren

Christer Davidsson

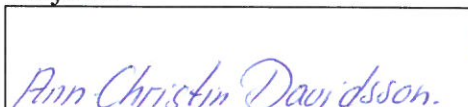
Falköping den 14/11 2023
Falköpings kommun,
kommunstyrelsen, köparen

Lars Svensson
Kommundirektör

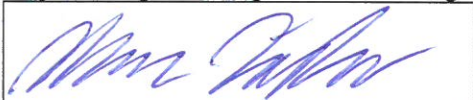
Falköping den 10/11 2023

Säljaren

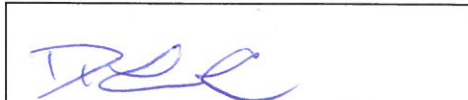
Ann-Kristin Davidsson

Säljarnas egenhändiga namnteckningar bevittnas:

Namnförtydligande

Alexander Järkeborn

Namnförtydligande

David Karlsson

Bilaga:

1. Utdrag ur fastighetsregistret

Fastighetsinformation

Bilaga 1 - Utdrag ur fastighetsregistret

Falköping Friggeråker 25:10	Status: Levande
Distrikt: Friggeråker	Ajourdatum IM: 2010-05-21
Internnyckel: 16180440	Ajourdatum FR: 1996-06-11
Riksnnyckel: 909a6a6b-1e04-90ec-e040-ed8f66444c3f	

Tidigare beteckning (Uppgifter saknas)

Ursprung

Fastighet
Friggeråker 25:8 Falköping

Avregistrerad till (Uppgifter saknas)

Adress

Gata/väg	Distrikt	Kommundel
Friggeråker Rännagården	Friggeråker	Friggeråker

Areal

Totalt/Område	Landareal (Kvm)	Vattenareal (Kvm)	Totalareal (Kvm)
Totalt:	5861	0	5861

Koordinater

Område: 1		
<i>Koordinatpar</i>	<i>X-Koord</i>	<i>Y-Koord</i>
Lokalt - SWEREF 99 13 30	6452501,0	153731,9
SWEREF 99 TM	6450818,1	415541,9
RT90 2,5 G Väst	6454062,1	1368158,2
Ajourhålles i:	SWEREF 99 TM	
Punkttyp:	Centralpunkt inom området	
Kvalitetsdatum:	0000-00-00	

Fiske (Uppgifter saknas)

Samfällighet/Gemensamhetsanläggning (Uppgifter saknas)

Samfällighetsförening (Uppgifter saknas)

Skattetal (Uppgifter saknas)

Åtgärder

Datum	Akt	Egen aktbeteckning	Littera
1996-06-11	1686-1877 (DjVu)		
Åtgärder:	Avstyckning		
<i>Gäller i fastighet</i>			
Friggeråker 25:10 Falköping			

Avskild mark (Uppgifter saknas)

Rättigheter

Län	Akt	Rättighetstyp	Status	Ändamål
-----	-----	---------------	--------	---------

O	1686-1877.1 (DjVu)	Officialservitut	Levande	Avlopp
Aktdetaljer				
<i>Åtgärd</i>	<i>Datum</i>	<i>Senast ändrad</i>	<i>Under ajourf</i>	<i>Karta och status</i>
AVST	1996-06-11		N	
Förmån				
Friggeråker 25:10 Falköping				
Last				
Friggeråker 25:8 Falköping				

Planer, bestämmelser och fornlämningar (Uppgifter saknas)

Taxering

Årtal/Taxår 2023/2022

Taxeringsenhet: 430328-4

Uppgiftsår:	2021	Skattemynd/kontor:	1423	Areal i kvm:	5861
Taxeringsvärde tkr:	809	Markvärde:	200	Byggnadsvärde:	609
Typkod:	220 Småhusenhet, bebyggd				
Beskrivning:	Utgör taxeringsenhet och omfattar hel registerfastighet				
Industritillbehör:	Uppgift saknas	Enhet:	Normal enhet (utan samtaxering)		
Taxerad ägare					
19520324-5922	Davidsson, Ann-Kristin Ingegerd	Friggeråker Rännagården			(FB)
		521 96 Falköping			
Juridisk form:	Fysisk person				
Ägandetyper:	Andel: 1/2				
19530813-5952	Davidsson, Christer Sven Roger	Friggeråker Rännagården			(FB)
		521 96 Falköping			
Juridisk form:	Fysisk person				
Ägandetyper:	Andel: 1/2				

Värderingsenheter

Typ: 41 Småhusmark	Markvärde (tkr): 200	VE id: 35115319
Markarea (kvm):	5861	
Typ av bebyggelse:	Friliggande	
Belägenhet:	Ej strand (eller strandnära mer än 150 m)	
Tillgång V/A:	Kommunalt vatten året om, enskilt avlopp	
Fastighetsrättsliga förhållanden:	Självständig	
Antal lika:	1	
Riktvärdeområde:	1499018	
Justeringsorsak:	Uppgift saknas	
Basvärde före justering (tkr):	200	
Basvärde (tkr):	Uppgift saknas	
Typ: 46 Småhusbyggnad	Byggnadsvärde (tkr): 609	VE id: 35116319
Årtal till grund för värdering:	1929	
Nybyggnadsår:	1929	
Till- eller ombyggnadsår:	Uppgift saknas	
Boyta (kvm):	117	
Till- eller ombyggnadsyta (kvm):	Uppgift saknas	
Biarea (kvm):	102	
Sammanlagd värdegrundande yta (kvm):	137	
Standardpoäng:	29	
Typ av bebyggelse:	Friliggande	
Fastighetsrättsliga förhållanden:	Självständig	
Antal lika:	1	
Under byggnad:	Nej	

Justeringsorsak:	Uppgift saknas
Basvärde före justering (tkr):	609
Basvärde (tkr):	Uppgift saknas
<i>Värderingsenheten gäller även för</i>	
FRIGGERÅKER 25:10 Hus 1	

Lagfaren ägare

19530813-5952 Davidsson, Christer Sven Roger	Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	(FB)
Namn enligt lagfart:	Davidsson, Christer Sven Roger	
Dagboksnummer:	96/10711	Inskrivningsdatum: 1996-10-31
Köp(även transportköp)	1996-10-01	331000 SEK
Juridisk form:	Fysisk person	
Andel:	1/2	
19520324-5922 Davidsson, Ann-Kristin Ingegerd	Friggeråker Rännagården 521 96 Falköping	(FB)
Namn enligt lagfart:	Davidsson, Ann-Kristin Ingegerd	
Dagboksnummer:	96/10712	Inskrivningsdatum: 1996-10-31
Köp(även transportköp)	1996-10-01	331000 SEK
Juridisk form:	Fysisk person	
Andel:	1/2	

Tomträttsupplåtelse

(Uppgifter saknas)

Inskrivningar

Inteckningar (RiksSök)			
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
96/11798	1996-11-26	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	1		
Belopp:	525 000		
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
03/7387	2003-04-16	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	2		
Belopp:	50 000		
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
03/7388	2003-04-16	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	3		
Belopp:	175 000		
Akt	Inskrivningsdatum	Beslut	
10/8724	2010-05-21	Beviljad	
Typ:	Datapantbrev		
Företrädesordning:	4		
Belopp:	150 000		

Anteckningar

(Uppgifter saknas)

Noteringar (kommunspezifika)

(Uppgifter saknas)

Område

Typ	Område	Beskrivning	
Nyckelkodsområde 6-siffernivå	110000	Del av Friggeråker	
Ingår i			
<i>Typ</i>	<i>Område</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Nivå</i>
Biståndsområden	BI03	Gudhem/Torbjörntorp	2
Skola & barnomsorg	BU02	Mösseberg	2
Hälso- och sjukvårdsområden	HS02	Mösseberg inkl. Gudhem och Torbjörntorp	2
Hemtjänstområden	HT01	Mösseberg	2
Äldreomsorgsområden	ÄO01	Västra ÄO	3
Spatial områdestyp			
Kommunområde	1499	FALKÖPING	
Demografiskt statistikområde	1499C1090	DeSO 1499C1090	
Riskgruppsområde	1499C1090	1499C1090	
Regionalt statistikområde	1499R002	Falköping norra stad	

Byggnader

Husnr	Byggnadstyp	Byggnadsstatus	Senaste ajourföring
1	Bostad	Gällande	20140416
Adress			
<i>Gata/väg</i>		<i>Kommundel</i>	
Friggeråker Rännagården		Friggeråker	
Alternativnamn			
(Uppgifter saknas)			
Husnr Byggnadstyp Byggnadsstatus Senaste ajourföring			
2	Komplementbyggnad	Gällande	20140416
Adress			
(Uppgifter saknas)			
Alternativnamn			
(Uppgifter saknas)			
Husnr Byggnadstyp Byggnadsstatus Senaste ajourföring			
3	Komplementbyggnad	Gällande	20140416
Adress			
(Uppgifter saknas)			
Alternativnamn			
(Uppgifter saknas)			

--- Listan slut ---

§ 27

Dnr 2023/01320

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar, att gälla från och med den 1 mars 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2023, § 70.

Sammanfattning

Nuvarande taxa för Falköpings kommun allmänna vatten och avloppsanläggningar följer version av Svenskt Vattens rekommendation om taxeuppbyggnad från 2007. Sedan 2007 har denna taxeuppbyggnation som följs av de flesta kommuner i Sverige prövats i domstolar och som följd av rättspraxis har Svenskt Vatten år 2021 kommit med en ny rekommendation för taxeuppbyggnad. Ändring av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar tar hänsyn till en del av de rättsprövade ändringarna i taxeuppbyggnation. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Beslutsunderlag

- Utskottet för stöd och service § 41/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 41

Dnr 2023/01320

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024

Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar, att gälla från och med den 1 mars 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2023, § 70.

Sammanfattning

Nuvarande taxa för Falköpings kommun allmänna vatten och avloppsanläggningar följer version av Svenskt Vattens rekommendation om taxeuppbyggnad från 2007. Sedan 2007 har denna taxeuppbyggnation som följs av de flesta kommuner i Sverige prövats i domstolar och som följd av rättspraxis har Svenskt Vatten år 2021 kommit med en ny rekommendation för taxeuppbyggnad. Ändring av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar tar hänsyn till en del av de rättsprövade ändringarna i taxeuppbyggnation. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar, att gälla från och med den 1 mars 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 25 september 2023, § 70.

Sammanfattning

Nuvarande taxa för Falköpings kommun allmänna vatten och avloppsanläggningar följer version av Svenskt Vattens rekommendation om taxeyppbyggnad från 2007. Sedan 2007 har denna taxeyppbyggnation som följs av de flesta kommuner i Sverige prövats i domstolar och som följd av rättspraxis har Svenskt Vatten år 2021 kommit med en ny rekommendation för taxeyppbyggnad. Ändring av taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar tar hänsyn till en del av de rättsprövade ändringarna i taxeyppbyggnation. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Bakgrund

Den 25 september 2023, § 70 antog kommunfullmäktige taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten och avloppsanläggningar. Ändringen avsåg höjning av anslutnings- och brukningsavgifter för att kunna täcka prognosticerade kostnader för VA-kollektivet under 2024. Ingen ändring av taxekonstruktion beslutades.

Taxan överklagades till förvaltningsrätt i Jönköping. I samband med detta upptäcktes att brukningsavgifter och anläggningsavgifter inte följer den nya rekommendationen för taxeyppbyggnad som Svenskt Vatten har kommit med under 2021 (Svenskt Vattens publikation P120 – VA-taxa). Enligt de nya rekommendationerna ska det finnas en reduktion i bruknings- och anläggningsavgifter för samfällighetsföreningar som delar på samma förbindelsepunkt.

Sedan 2006 har det funnits ett par domstolsmål om bruksavgifter för samfälligheter som delar förbindelsepunkten. Rättspraxis visar att fastigheterna i en samfällighet inte har samma nytta av VA-tjänster som fastigheter som var egna förbindelsepunkter, och därav behöver förbindelsepunktsavgift reduceras.

Svenskt Vatten föreslår även reduktion av förbindelsepunktsavgifter för anläggningsavgifter. Dock framgår motsatsen i rättspraxis, samfälligheter har inte fått rätt till reduktion av anläggningsavgifter.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår ändring av taxepuppbyggnad för bruksavgifter så att samfälligheter som delar på samma förbindelsepunkt har en 20 % reduktion på fasta avgiften enligt § 14.1.a) i Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten – och avloppsanläggningar. Reduceringen på 20 % anses vara rimligt.

Förvaltningen föreslår inte ändring av uppbyggnad för anläggningsavgifter eftersom det saknas rättspraxis som stödjer detta. Förvaltningen avvaktar också avgörande i överklagan av taxan från september 2023 då avgörandet kommer att behandla just anläggningsavgifter.

Under 2024 kommer förvaltningen att genomföra en översyn av taxekonstruktion i sin helhet.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär marginellt minskade intäkter till VA kollektivet som avses rymma i beslutat höjning.

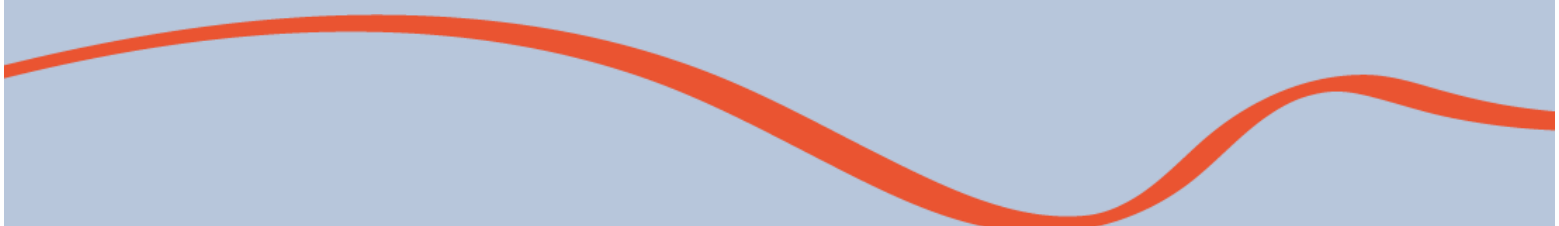
Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Beslutet ska skickas till

Adela Kapetanovic, VA-chef
Tina Gustavsson, förvaltningsekonom
Anna-Karin Linder, administratör

Adela Kapetanovic
VA-chef

Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Taxa
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	
Ersätter dokument	Taxa för Falköpings kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning antagen av kommunfullmäktige den 25 september 2023
Diarienummer	KS 2023/1320
Giltighetstid	Fr.o.m. 2024-03-01
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Dokumentansvarig	VA-chef
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Årligen

Innehåll

§ 1 Inledning.....	2
§ 2 Avgiftstyper.....	2
§ 3 Fastighetsbegrepp.....	2
§ 4 Avgiftsskyldighet.....	3
ANLÄGGNINGSAVGIFTER (§ 5–13).....	4
§ 5 Bostadsfastighet.....	4
§ 6 Annan fastighet.....	5
§ 7 Obebyggd fastighet.....	6
§ 8 Delvis anslutning.....	7
§ 9 Allmän platsmark.....	8
§ 10 Reglering av avgiftsbelopp.....	8
§ 11 Särförhållanden.....	8
§ 12 Betalning av anläggningsavgifter.....	8
§ 13 Övriga frågor.....	9
BRUKNINGSAVGIFTER (§ 14–22).....	10
§ 14 Bebyggd fastighet.....	10
§ 15 Allmän platsmark.....	12
§ 16 Större spillvattenmängd än dricksvattenmängd.....	12
§ 17 Obebyggd fastighet.....	13
§ 18 Extra åtaganden.....	13
§ 19 Särförhållanden.....	14
§ 20 Betalning av avgifter.....	14
§ 21 Avtal i vissa fall.....	15
§ 22 Reglering av avgiftsbelopp.....	15
TAXANS INFÖRANDE (§ 23).....	15
§ 23 Taxans ikraftträdande.....	15

§ 1 Inledning

För att täcka nödvändiga kostnader för Falköpings kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvattengata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2 Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3 Fastighetsbegrepp

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Butiker	Restauranger	Utbildning
Förvaltning	Sjukvård	
	Utställningslokaler	
Hantverk	Småindustri	
Hotell	Sporthallar	
Kontor	Stormarknader	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Avgiftsskyldighet

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål.

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V Vattenförsörjning	Ja	Ja
S Spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df Dag- och/eller dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg Dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja, ingår delvis i Df

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna

vattentjänster är uppfyllda.

- 4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

ANLÄGGNINGSAVGIFTER (§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdeskatt.

§ 5 Bostadsfastighet

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 45 339 kronor	Om 56 673 kronor
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 21 803 kronor	Om 27 253 kronor
c)	En avgift per m ² tomtyta	om 18,9 kronor	om 23,6 kronor
d)	En avgift per lägenhet	om 18 834 kronor	om 23 542 kronor

* Föreligger avgiftsskyldighet för Df enligt 4.2 uttas avgift enligt 5.1 a) som om servisledning för Df framdragits och 5.1b) som om förbindelsepunkt för Df upprättats, oberoende av om förbindelsepunkt för Df upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d) även om reducering är påkallad av 8.1.

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6 och 5.7 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, eller tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgifter erläggas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska avgift erläggas enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd. Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska avgift erläggas enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

§ 6 Annan fastighet

6.1 För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 45 339 kronor	Om 56 673 kronor
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df*	Om 21 803 kronor	Om 27 253 kronor
c)	En avgift per m ² tomtyta	om 45,5 kronor	om 56,9 kronor

* Föreligger avgiftsskyldighet för Df enligt 4.2 uttas avgift enligt 6.1 a) som om servisledning för Df framdrags och 6.1b) som om förbindelsepunkt för Df upprättats, oberoende av om förbindelsepunkt för Df upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomyteavgift för andel av fastighets areal motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelse-punkter eller tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgifter erläggas enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomyta, ska avgift erläggas enligt 6.1 c) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

§ 7 Obebyggd fastighet

7.1 För obebyggd fastighet ska erläggas del av full anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	–	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), jämför 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande.

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	–	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8 Delvis anslutning

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande.

Avgifter för framdragen servisledning*	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

* Föreligger avgiftsskyldighet för Df enligt 4.2 uttas avgift enligt 8.1 som om servisledning för Df framdragits, oberoende av om förbindelsepunkt för Df upprättats.

Avgifter i övrigt

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	–
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	–	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	–	20 %
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	–
Tomtyteavgift	6.1c)	30 %	50 %	–	20 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

För fastighet för vilken tillämpas s.k. lokalt omhändertagande av dagvatten inom kvartersmark, eller avleder dagvattnet på annat sätt än via den allmänna anläggningen, uttas inte avgift för ändamål Df enligt 5.1 a respektive 5.1b eller 6.1a respektive 6.1b. Detta gäller även om dränvatten avleds till den allmänna anläggningen.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket

avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a) eller 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningningar.

§ 9 Allmän platsmark

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlægga anläggningsavgift enligt särskilt avtal.

§ 10 Reglering av avgiftsbelopp

Reglering av avgiftsbelopp beslutas av kommunfullmäktige.

§ 11 Särförhållanden

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12 Betalning av anläggningsavgifter

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas

inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett. Om påminnelse måste skickas ut för obetald räkning tillkommer avgift motsvarande högsta belopp för skriftlig betalningspåminnelse enligt lag (1981:739) om ersättning för inkassokostnader.

12.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – till exempel ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13 Övriga frågor

13.1 Om, efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen, ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannens överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och huvudmannen finner skäl att bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befins skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny

servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

13.4 Om en fastighetsägare begär att extra befintlig servisledning ska borttagas och huvudmannen finner skäl att bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta borttagandet av den extra befintliga servisledningens allmänna del.

13.5 Samtidigt som fastigheten får bruksrätten så infaller en betalningsskyldighet, som innebär att fastigheten har ett VA-abonnemang som inte kan sägas upp. Även om den faktiska VA-anslutningen upphör ska bruksavgiften betalas årligen enligt gällande VA-taxa. Det medför att VA-huvudmannen i framtiden är garanterad en viss intäkt för att bekosta underhåll och upprätthållande av de VA-anläggningar som förser samtliga fastigheter inom verksamhetsområdena med VA-försörjning.

BRUKNINGSAVGIFTER (§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdeskatt.

§ 14 Bebyggd fastighet

14.1 För bebyggd fastighet ska erläggas bruksavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En fast avgift per år och vattenmätare:		
	20 mm (Q ₃ 4)	om 3 591,7 kr	Om 4 489,6 kr
	25 mm (Q ₃ 6,3)	om 12 571,6 kr	om 15 714,5 kr
	40 mm (Q ₃ 10)	om 28 756,0 kr	om 35 945,0 kr
	50 mm (Q ₃ 16)	om 64 695,1 kr	om 80 868,9 kr
	≥65 mm (Q ₃ 60)	om 143 771,9 kr	om 179 714,8 kr

b)	En avgift per m ³ levererat vatten	om 27,1 kronor	om 33,9 kronor
c)	En avgift per år och varje helt 100-tal m ² tomtyta	om 50,1 kronor	om 62,7 kronor
d)	En avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet med fler än två lägenheter	om 383,9 kronor	om 479,8 kronor
e)	En avgift per m ³ levererat vatten vid kommunens betalstation för vatten	om 30,6 kronor	om 38,2 kronor

För bostadsfastighet med högst två lägenheter tas avgift enligt c) ut för högst 1 200 m².

För fastigheter som ingår i samfällighet för vatten och avlopp och där kommunen har vattenmätare i varje fastighet, reduceras bruksavgiften 14.1 a) med 20%.

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

14.3 Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df*
Fast avgift	14.1 a)	45 %	55 %	–
Avgift per m ³	14.1 b)	40 %	60 %	–
Avgift efter m ² tomtyta	14.1 c)	–	–	100 %
Avgift per lägenhet	14.1 d)	40 %	40 %	20 %

* Om dag- och/eller dränvatten från fastigheten avleds genom den allmänna anläggningen eller på annat sätt som huvudmannen ordnat med, uttas avgift enligt 14.1 c) och d) för Df även om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.4 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten.

Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 90 m³/lägenhet och år för fritidsbostad. Fast avgift enligt 14.1 a) tillkommer för en fiktiv vattenmätare av storlek som huvudmannen bestämmer.

14.5 För s.k. byggvatten ska bruksavgift

erläggas enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare, som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.7 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o.d.), ska erläggas avgift med 12 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15 Allmän platsmark

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
En årlig avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 0,9 kronor	om 1,1 kronor

§ 16 Större spillvattenmängd än dricksvattenmängd

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den

levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas bruksavgift enligt 14.1 a) och 14.1 c). Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgiften 14.1 enligt 14.2.

§ 18 Extra åtaganden

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter.

	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	851 kronor	1064 kronor
Uppsättning av vattenmätare	851 kronor	1064 kronor
Avstängning av vattentillförsel	851 kronor per timme	1064 kronor per timme
Påsläpp av vattentillförsel	851 kronor per timme	1064 kronor per timme
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	851 kronor	1064 kronor

Undersökning av vattenmätare. Fastighetsägaren betalar endast om mätaren är felfri. I fall det är fel på mätaren så står kommunen för kostnaden. Vattenmätare byts regelbundet (cirka vart 10:e år) och byteskostnaden ingår i abonnemangsavgiften.	851 kronor	1064 kronor
Länsning av vattenmätarbrunn	851 kronor	1064 kronor
Förgäves besök (från tredje gången)	851 kronor	1064 kronor

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 19 Särförhållanden

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20 Betalning av avgifter

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller enligt beslut av VA-huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i § 14 och § 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta erläggas på obetalt belopp enligt 12.2.

Om påminnelse måste skickas ut för obetald räkning tillkommer avgift motsvarande högsta belopp för skriftlig betalningspåminnelse enligt lag (1981:739) om ersättning för inkassokostnader.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning, dock att mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning ska ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering ska där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21 Avtal i vissa fall

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22 Reglering av avgiftsbelopp

Reglering av avgiftsbelopp beslutas av kommunfullmäktige.

TAXANS INFÖRANDE (§ 23)

§ 23 Taxans ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den **1 mars** 2024. De brukningsavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.7 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

§ 28

Dnr 2023/01308

Taxa för distanstentamen

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 29 juni 2020, § 92.

Sammanfattning

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024. Av bakgrunden framgår att andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Förslaget är därför att en ändring av taxan för distanstentamen görs. Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut.

Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid. Kommunledningsförvaltningen föreslår mot bakgrund av 2 kap. 3 § och 2 kap. 5 § kommunallagen att förslaget antas med ett mindre förtydligande. Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 150/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Kommunledningsförvaltningens förslag till taxa, 2023-11-23
- Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut, 2023-11-22
- Kompetens- och arbetslivsnämndens förslag till taxa, 2023-11-22
- Nu gällande taxa

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 150

Dnr 2023/01308

Taxa för distanstentamen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 29 juni 2020, § 92.

Sammanfattning

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024. Av bakgrunden framgår att andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Förslaget är därför att en ändring av taxan för distanstentamen görs. Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut.

Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid. Kommunledningsförvaltningen föreslår mot bakgrund av 2 kap. 3 § och 2 kap. 5 § kommunallagen att förslaget antas med ett mindre förtydligande. Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Kommunledningsförvaltningens förslag till taxa, 2023-11-23
- Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut, 2023-11-22
- Kompetens- och arbetslivsnämndens förslag till taxa, 2023-11-22
- Nu gällande taxa

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, att gälla från och med den 15 februari 2024, vilket ersätter kommunfullmäktiges beslut den 29 juni 2020, § 92.

Sammanfattning

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningsavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024. Av bakgrunden framgår att andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Förslaget är därför att en ändring av taxan för distanstentamen görs. Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut.

Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid. Kommunledningsförvaltningen föreslår mot bakgrund av 2 kap. 3 § och 2 kap. 5 § kommunallagen att förslaget antas med ett mindre förtydligande. Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen.

Bakgrund

Kompetens- och arbetslivsnämnden beslutade den 22 november 2023, § 73, att föreslå att kommunfullmäktige antar ändring av taxa för anmälningsavgift för distanstentamen och föreslog att ändringen ska gälla från och med den 15 februari 2024.

Av nämndens beslut framgår att elever och studenter i Lärcenters egna verksamheter samt de som studerar på universitet och högskola idag har en möjlighet att utan kostnad skriva tentamen på Lärcenter. Utöver detta erbjuds medborgare i Falköpings kommun även möjlighet att utanför kontorstid skriva tentamen på Lärcenter. Som regel tar andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Servicen att kunna genomföra distanstentamen anser nämndens ska vara kvar men det är inte rimligt att servicen tillhandahålls kostnadsfritt för studenter som är medlemmar i andra kommuner.

Förslaget innebär att en uppdelning görs mellan de som studerar i lärcenters verksamheter, kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet samt för icke-kommunmedlemmar som studerar på högskolor och universitet. För studerande i lärcenters verksamheter tas ingen avgift ut. Distanstentamen för kommunmedlemmar på högskola och universitet kan ske kostnadsfritt under kontorstid och mot en avgift om 500 kronor utanför kontorstid. För icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid.

Förvaltningens bedömning

Enligt 2 kap. 5 § kommunallagen får kommuner ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Det framgår inte av skollagen att den kommunala vuxenutbildningen har en skyldighet att tillhandahålla möjlighet till distanstentamen för studenter utanför kontorstid. Detta ska därför ses som en service till medborgarna och det finns möjlighet för kommunen att ta ut en avgift. Enligt självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen får kommunen inte ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Av 2 kap. 3 § kommunallagen framgår att en kommun ska behandla sina medlemmar lika, det är därför möjligt att ta ut en högre avgift för den som inte är kommunmedlem.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för distanstentamen men att ett mindre förtydligande görs om att för icke-kommunmedlemmar på högskola och universitet tas en avgift om 500 kronor ut för distanstentamen både under och utanför kontorstid.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Kompetens- och arbetslivsnämnden bedömer att antalet anmälda distanstentamen troligen kommer att minska men att intäkterna från avgifterna beräknas öka med 50 tkr till 70 tkr årligen. Finansiering sker inom kompetens- och arbetslivsnämndens ordinarie budget.

Beslutsunderlag

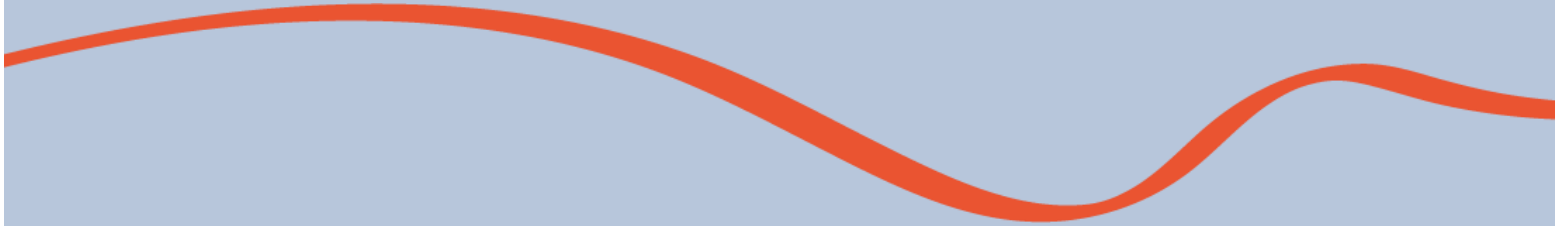
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-23
- Kommunledningsförvaltningens förslag till taxa, 2023-11-23
- Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut, 2023-11-22

- Kompetens- och arbetslivsnämndens förslag till taxa, 2023-11-22
- Nu gällande taxa

Beslutet ska skickas till

Kompetens- och arbetslivsnämnden
Anna Karin Linder, administratör
Sara Cronholm, kommunjurist

Sara Cronholm
Kommunjurist

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Avgift
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	
Ersätter dokument	Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen
Diarienummer	
Giltighetstid	
Dokumentet gäller för	Kompetens- och arbetslivsnämnden
Dokumentansvarig	Förvaltningschef för Kompetens- och arbetslivsförvaltningen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	En gång per mandatperiod.

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

§ 1 Den som deltar i en utbildning inom kompetens- och arbetslivsförvaltningens verksamheter kan utan kostnad göra prov och tentamen som hör till den aktuella utbildningen.

§ 2 Studerande på universitet och högskolor som är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan utan kostnad skriva distanstentamen på Lärcenter under ordinarie kontorstid. Distanstentamen för kommunmedlemmar utanför kontorstid kostar 500 kronor.

§ 3 Studerande på universitet och högskolor som inte är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan skriva distanstentamen på Lärcenter **både** under **och utanför** ordinarie kontorstid till en kostnad av 500 kr.

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Avgift
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	
Ersätter dokument	Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen
Diarienummer	
Giltighetstid	
Dokumentet gäller för	Kompetens- och arbetslivsnämnden
Dokumentansvarig	Förvaltningschef för Kompetens- och arbetslivsförvaltningen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	En gång per mandatperiod.

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

§ 1 Den som deltar i en utbildning inom kompetens- och arbetslivs- förvaltningens verksamheter kan utan kostnad göra prov och tentamen som hör till den aktuella utbildningen.

§ 2 Studerande på universitet och högskolor som är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan utan kostnad skriva distanstentamen på Lärcenter under ordinarie kontorstid. Distanstentamen för kommunmedlemmar utanför kontorstid kostar 500 kronor.

§ 3 Studerande på universitet och högskolor som inte är kommunmedlemmar i Falköpings kommun kan skriva distanstentamen på Lärcenter under ordinarie kontorstid till en kostnad av 500 kr.

§ 73

Dnr 2023/00097

Taxa för distanstentamen

Kompetens- och arbetslivsnämndens beslut

- 1 Kompetens- och arbetslivsnämnden föreslår att fullmäktige antar ändring av taxa för anmälningavgift för distanstentamen att gälla från och med giltighet från och med den 15 februari 2024.

Sammanfattning

Elever och studenter i Lärcenters egna verksamheter samt de som studerar på universitet och högskola har idag möjlighet att utan kostnad skriva tentamen på Lärcenter. Utöver detta erbjuds medborgare i Falköpings kommun även möjlighet att utanför kontorstid skriva tentamen på Lärcenter. Som regel tar andra kommuner ut en avgift för distanstentamen. Det har medfört att många studenter som är medlemmar i andra kommuner väljer Falköping som ort för tentamen. Servicen att kunna genomföra distanstentamen ska vara kvar men det är inte rimligt att servicen tillhandahålls kostnadsfritt för studenter som är medlemmar i andra kommuner.

Kompetens- och arbetslivsförvaltningen vill därför få möjlighet att ta ut anmälningavgift 500 kronor per elev/student för studenter som studerar på universitet och högskola samt är medlemmar i en annan kommun än Falköping. Antalet anmälda distanstentamen kommer troligen att minska men intäkterna från avgifter för distanstentamen beräknas ändå öka med 50 till 70 tkr årligen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kompetens- och arbetslivsförvaltningen, 2023-10-31
- Förslag till taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen, 2023-10-31

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

FÖR FALKÖPINGS KOMMUN

Taxa för distanstentamen inom vuxenutbildningen

Antagen av kommunfullmäktige den 29 juni 2019, § 92
Gäller från och med 1 augusti 2020.

§ 1

Elever och studenter i Lärcenters egna verksamheter samt de som studerar på universitet och högskola har möjlighet att skriva tentamen på Lärcenter. Kompetens- och arbetslivsförvaltningen bistår då med lokal, tentamensvakt, datorer osv. som en service. Ansökan om att få göra tentamen på Lärcenter görs via hemsidan och kundservice på Lärcenter.

Lärcenter är medlem i Nitus (Nätverk för kommunala lärcentra) där ett av kraven för medlemskap är att erbjuda möjlighet till tentamen även utanför kontorstid.

Kompetens- och arbetslivsförvaltningen tar 500 kronor i anmälningsavgift per elev/student och tentamenstillfälle utanför kontorstid.

§ 30

Dnr 2023/01123

Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping**Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Reservation

Albin Gilbertsson (SD) och Gerhard Karlsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Albin Gilbertssons (SD) yrkande.

Sammanfattning

Albin Gilbertsson (SD) har i en motion föreslagit ”att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bör anses besvarad då kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut om att ta fram ett pilotprojekt om frukost i grundskolan. Uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under första kvartalet 2024.

Bakgrund

- Utskottet för stöd och service § 39/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14
- Kommunstyrelsen § 197/2023
- Ordförandeförslag, 2023-09-28
- Kommunfullmäktige § 64/2023
- Motionen

Yrkanden

Albin Gilbertsson (SD) yrkar bifall på motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på utskottets förslag respektive Albin Gilbertssons (SD) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt utskottets förslag.

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 39

Dnr 2023/01123

Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping**Kommunstyrelsens utskott för stöd och services förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Albin Gilbertsson (SD) har i en motion föreslagit ”att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bör anses besvarad då kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut om att ta fram ett pilotprojekt om frukost i grundskolan. Uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under första kvartalet 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14
- Kommunstyrelsen § 197/2023
- Ordförandeförslag, 2023-09-28
- Kommunfullmäktige § 64/2023
- Motionen

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Besvarande av motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköping

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Albin Gilbertsson (SD) har i en motion föreslagit ”att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bör anses besvarad då kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut om att ta fram ett pilotprojekt om frukost i grundskolan. Uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under första kvartalet 2024.

Bakgrund

Albin Gilbertsson (SD) har väckt en motion om att kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.”

Kommunfullmäktige beslutade den 25 september 2023, § 64 att remittera motionen till kommunstyrelsen för yttrande.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 18 oktober 2023, § 197 beslutades att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen ta fram ett förslag på pilotprojekt om frukost i grundskolan samt att uppdraget ska vara redovisat till kommunstyrelsen under kvartal 1 år 2024.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen bedömer givet att kommunstyrelsen den 18 oktober 2023, § 197 fattat beslut i den riktning som motionären anför, att motionen bör anses besvarad.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-14
- Kommunstyrelsen § 197/2023
- Ordförandeförslag, 2023-09-28
- Kommunfullmäktige § 64/2023
- Motionen

Beslutet ska skickas till

Motionären

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 64

Dnr 2023/01123

Motion från Albin Gilbertsson (SD) om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköpings kommun

Kommunfullmäktiges beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att remittera motionen till kommunstyrelsen för yttrande.

Bakgrund

Albin Gilbertsson (SD) har väckt en motion om att erbjuda skolfrukost till grundskoleelever i Falköpings kommun. Av motionen framgår följande.

I en tid då utbildningens betydelse för individens framtid är oomtvistlig, är det avgörande att varje elev ges de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential. Ett välbalanserat näringsintag är en grundläggande faktor för inläring och prestation i skolan. Därför är det hög tid för Falköpings kommun att införa ett omfattande skolfrukostprogram för elever i grundskolan.

Forskning visar tydligt att elever som äter en hälsosam frukost presterar bättre i skolan. En välbalanserad måltid på morgonen förbättrar koncentration, minne och inlärningsförmågan. Genom att erbjuda skolfrukost till alla elever säkerställer Falköpings kommun att varje barn har möjlighet att nå sin fulla potential i klassrummet. Ett regelbundet intag av näringsrik mat har visat sig minska antalet sjukdagar och förbättra elevernas övergripande hälsa. Genom att erbjuda en balanserad skolfrukost främjar Falköpings kommun inte bara akademisk prestation, utan även fysiskt och mentalt välbefinnande hos eleverna.

Ett lokalt system med erbjudande av en lättare skolfrukost skulle också gynna Falköpings näringsliv, genom att kommunen ställer krav på lokalt producerade livsmedel ökar efterfrågan och skapar möjligheter för samarbete med lokala leverantörer. Genom att investera i en sund skolmiljö och främja hälsosamma vanor från en tidig ålder, bidrar Falköpings kommun till att forma framtidens engagerade, produktiva och ansvarsfulla medborgare. Detta blir en investering inte bara i individernas framtid, utan även i Falköpings framtid.

Mot bakgrund av ovanstående förslås kommunfullmäktige besluta:

Att: Kommunledningsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.

Paragrafen skickas till
Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital Justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

2023-09-25

Kommunfullmäktige

Motion

Erbjud skolfrukost till grundskoleelever i Falköpings kommun

Förslag till beslut

Mot bakgrund av nedan förslås kommunfullmäktige besluta:

Att: Kommunledningsförvaltningen tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen utreder förutsättningarna att kommunens grundskoleelever erbjuds en lättare frukost varje ordinarie skoldag.

Bakgrund

I en tid då utbildningens betydelse för individens framtid är oomtvistlig, är det avgörande att varje elev ges de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential. Ett välbalanserat näringsintag är en grundläggande faktor för inläring och prestation i skolan. Därför är det hög tid för Falköpings kommun att införa ett omfattande skolfrukostprogram för elever i grundskolan.

Forskning visar tydligt att elever som äter en hälsosam frukost presterar bättre i skolan. En välbalanserad måltid på morgonen förbättrar koncentration, minne och inlärningsförmågan. Genom att erbjuda skolfrukost till alla elever säkerställer Falköpings kommun att varje barn har möjlighet att nå sin fulla potential i klassrummet. Ett regelbundet intag av näringsrik mat har visat sig minska antalet sjukdagar och förbättra elevernas övergripande hälsa. Genom att erbjuda en balanserad skolfrukost främjar Falköpings kommun inte bara akademisk prestation, utan även fysiskt och mentalt välbefinnande hos eleverna.

Ett lokalt system med erbjudande av en lättare skolfrukost skulle också gynna Falköpings näringsliv, genom att kommunen ställer krav på lokalt producerade livsmedel ökar efterfrågan och skapar möjligheter för samarbete med lokala leverantörer. Genom att investera i en sund skolmiljö och främja hälsosamma vanor från en tidig ålder, bidrar Falköpings kommun till att forma framtidens engagerade, produktiva och ansvarsfulla medborgare. Detta blir en investering inte bara i individernas framtid, utan även i Falköpings framtid.

Albin Gilbertsson

Sverigedemokraterna Falköping

§ 40

Dnr 2023/01251

Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Syftet med Skaraborgs kommunalförbund är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 152/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas granskning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Revisionsrapport från PWC
- Yttrande från PWC
- Skaraborgs kommunalförbunds direktion § 74/2023
- Delårsrapport 2023

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 152

Dnr 2023/01251

Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Syftet med Skaraborgs kommunalförbund är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas granskning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Revisionsrapport från PWC
- Yttrande från PWC
- Skaraborgs kommunalförbunds direktion § 74/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Delårsrapport för Skaraborgs kommunalförbund per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige godkänna Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Syftet med Skaraborgs kommunalförbund är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Bakgrund

Skaraborgs kommunalförbund bildades år 2006 av 15 kommuner. Kommunalförbundets syfte är att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Kommunalförbundet ska arbeta för att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund beslutade den 13 oktober 2023, § 74, att godkänna det upprättade delårsbokslutet. De första månadernas resultat visar ett överskott på 1 389 tkr. Prognosen för helåret 2023 visar på ett överskott om 1 074 tkr.

Förbundets revisorer har ingen avvikande bedömning är den som direktionen gör avseende det ekonomiska resultatet för perioden. Balanskravet bedöms uppfyllas år 2023.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner Skaraborgs kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti år 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas granskning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Revisionsrapport från PWC
- Yttrande från PWC
- Skaraborgs kommunalförbunds direktions § 74/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

Linda Karelid
Kanslichef

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31

Skaraborgs kommunalförbund

Revisionsrapport
September 2023

*Stefana Preenja
Nikolina Djurovic*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Förbundsstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av delårsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

1. Är resultatet i delårsrapport förenligt med de mål förbundsfullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2023-08-31 och som behandlats av förbundsdirektionen 2023-10-13.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ansvarig ekonom.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Förbundet har fastställt mål för perioden 2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.
- Förbundet har 1 finansiellt mål och 6 verksamhetsmål.
- Av delårsrapporten framgår att det finansiella målet är uppfyllt.
- Av delårsrapporten framgår att 5 verksamhetsmål är uppfyllda och 1 är delvis uppfyllt.
- Den sammanfattande bedömningen är att Skaraborgs kommunalförbund vid delårsuppföljningen har en positiv utveckling för alla 7 mål. Av de 22 aktiviteter som beslutats för 2023 är 16 av dessa pågående enligt plan, tre är pågående med mindre avvikelse och tre är avslutade enligt plan.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Av redovisningen framgår att prognostiserat resultat för helåret är positivt och förväntas uppgå till ca 1 mnkr, årets prognostiserade resultat efter balanskravsjusteringar förväntas uppgå till ca 1 mnkr. Således prognostiserar förbundet att uppnå balanskravet för 2023.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultaten i delårsrapport förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Delvis uppfyllt

2023-10-20

Stefana Preenja

Uppdragsledare

Nikolina Djurovic

Projektledare

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund

Org.nr 222000-2188

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet för perioden 2023-01-01 - 2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Den dag som framgår av min elektroniska signatur

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Ek

Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER EK

Peter Ek
Manager

2023-10-20 10:47:38 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Skaraborgs kommunalförbund
Direktionen

Respektive fullmäktige enligt förteckning
nedan

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål som det tidigare fullmäktige för förbundet beslutat. Till följd av organisationsförändring har styrelse och fullmäktige numera ersatts av en direktion.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningsresultatet framgår av bifogad granskningsrapport som utarbetats av PwC.

Revisorerna bedömer att:

- ✓ Vi har ingen avvikande bedömning än den som direktionen gör avseende det ekonomiska resultatet för perioden.
- ✓ Balanskravet bedöms att uppfyllas 2023.
- ✓ Mål för verksamhet och ekonomi kopplade till god ekonomisk hushållning finns fastställda. Uppföljning av målen är kortfattad i delårsrapporten då uppföljning huvudsakligen sker på helårsbasis.

Skövde den 20 oktober 2023

Valda revisorer

Elof Jonsson

Per-Olof Ekholm

Lena Blomgren

Bilaga: Sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport 2023-08-31
och Revisionsrapport – GEH och balanskrav, delår 2023

För kännedom respektive fullmäktige i

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Lidköpings kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Töreboda kommun
Vara kommun

Deltagare

SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND 222000-2188 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-20 14:08:17 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ELOF JONSSON

Datum

Elof Jonsson

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-20 10:34:19 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Datum

Per-Olof Ekholm

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-20 10:33:52 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anna Lena Elisabeth
Blomgren

Datum

Lena Blomgren

Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

DELÅRSRAPPORT 2023

Skaraborgs Kommunalförbund
Organisationsnummer: 222000-2188

INLEDNING

Skaraborgs Kommunalförbund har till ändamål att tillvarata de 15 medlemskommunernas intressen, främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska göra nytta i kommunerna, skapa mervärde för medlemmarna och stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare. Samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande är en viktig del av förbundets verksamhet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Förvaltningsberättelse.....	4
1.1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
1.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	5
1.4 God ekonomisk hushållning och ställning.....	5
1.5 Väsentliga personalförhållanden.....	6
2. Måluppfyllelse	7
3. Uppföljning av resultatmätningar och aktiviteter	7
3.1 God och nära vård.....	8
3.2 Stärkt kunskapsstyrning.....	8
3.3 Ett robust Skaraborg	9
3.4 Ett kompetensförsörjt Skaraborg	10
3.5 Ett attraktivt Skaraborg.....	11
3.6 God arbetsgivare	12
3.7 En ekonomi i balans	13
4. Ekonomiska rapporter	14
4.1 Driftsredovisning.....	14
4.2 Investeringsredovisning	16
4.3 Resultaträkning	16
4.4 Balansräkning	18
4.5 Kassaflödesanalys.....	21
4.6 Tilläggsupplysningar.....	22
5. Verksamhet.....	28
5.1 Kanslienheten	28
5.2 Projektenheten.....	28
5.3 Kunskapsutveckling	28
5.4 Regional utveckling	29
5.5 Välfärdsutveckling	32

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Politisk organisation

Enligt förbundsordningen är direktionen verkställande politiskt organ. Direktionen består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Till direktionen finns ett presidium bestående av förbundets ordförande och 1:e, 2:e och 3:vice ordförande. Presidiet bereder ärenden inför direktionen, och representerar förbundet i olika former av samverkan, till exempel i Västra Götalandsregionen. Varje medlemskommun representeras i direktionen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande och en ersättare som är oppositionsföreträdare.

Organisation

Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör. Förbundsorganisationen har fem enheter - kansli, projekt, Regional utveckling, Kunskapsutveckling och Vårldsvårdsvetenskap utveckling med var sin enhetschef. Förbundsdirektör och enhetscheferna utgör förbundets ledningsgrupp.

Förbundets verksamhet består i hög grad av arbete kring de strategiska inriktningar som ligger i förbundets uppdrag, samt i en samverkansstruktur med nätverk från kommunernas ledningsorganisationer. Till förbundet är också tre förtroendevalda revisorer knutna jämte en yrkesrevisor.

1.1 ÖVERSIKT AV VERKSAMHETENS UTVECKLING

Förbundets verksamhet har under det första halvåret fortsatt påverkats av de stora etableringar som gjorts i Skaraborg det senaste året och den omställnings som sker inom befintligt näringsliv i de flesta kommuner i Skaraborg.

Skaraborgs 15 kommuner har sedan tidigare påbörjat ett omfattande omställningsarbete för att med gemensamma insatser möta välfärdsutmaningar, den industriella omvandlingen och för att nå målet med en hållbar och klimatsmart utveckling. Ett arbete som kräver en omställning inom samtliga samhällssektorer. I praktiken består arbetsuppgifterna i stort av att genomföra den Delregionala utvecklingsstrategin för Skaraborg 2030 (DRUS 2030), som antogs av direktionen våren 2022.

1.2 VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Kommunalförbundet har ett överskott under första delåret 2023. Överskottet kan delvis hänföras till den positiva ränta som förbundet erhållit. Förbundet har en god ekonomisk hushållning och allmän återhållsamhet vilket också bidrar till det positiva resultatet. De finansiella intäkterna påverkar även den positiva prognosen för helåret.

1.3 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Under våren genomförde förbundet flytt av kontoret från Tegelbruket till Regionens Hus. De tillfälligt ökade kostnader som flytten medförde var budgeterade. Beskrivning av verksamheten beskriv senare del av denna delårsrapport.

1.4 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH STÄLLNING

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar och att hitta lösningar som skapar mervärden för medlemskommunerna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet deltar aktivt i ägarsamråd för att säkerställa att inte några ekonomiska risker ska finnas i de intressebolag, Gryning Vård AB och Mediapoolen Västra Götaland AB, som förbundet äger andelar i. Förbundets ekonomiska ställning bedöms vara god, och förbundets arbete med ekonomisk hushållning kommer fortsatt utvecklas stabilt.

Förbundet har ett eget kapital på 7 410 tkr.

1.4.1 BALANSKRAVSRESULTATET

Kommunallagen anger att kommuners resultat ska vara positivt. Bedömning av balanskravsresultatet utifrån en beräkning med beaktande av balanskravsreglerna uppgår det prognostiserade resultatet till 1 074 tkr.

	2023	2022	2021	2020
	(prognos)			
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 074 000	45 776	177 643	619 417
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i				

	2023	2022	2021	2020
värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 074 000	45 776	177 643	619 417
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	1 074 000	45 776	177 643	619 417
Balanskravsunderskott från tidigare år				
Summa	1 074 000	45 776	177 643	619 417

Inga underskott från tidigare år finns att återställa

1.5 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet var under första delåret 2023 2,13% (januari-juli) Siffran för samma period 2022 var 1,7%. Årets ökning kan förklaras med enskilda medarbetares längre sjukskrivning. Då förbundet är en förhållandevis liten organisation slår dessa få individer direkt mot den totala procentsatsen.

Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av en så kallad friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag.

Under 2022 genomfördes undersökningar av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och utifrån resultatet från denna undersökning har förändringar genomförts under våren. Framför allt vad gäller en förtydligad organisationsstruktur och att skapa förutsättningar för ett mer nära ledarskap.

1.5.1 PENSIONSSPECIFIKATION

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2023-08-31 en pensionsskuld på 24 763 000 kronor, inklusive löneskatt.

För tryggheten av pensionsskulden är förbundet anslutet till SKR:s Pensionsstiftelse. Per 2023-08-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 24 349 000 kronor. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtaganden på 98%, vilket innebär att det finns 98 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser.

I bokslutet 2022-12-31 gjordes en avsättning om 1 226 000 kr.

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsens placeringsverksamhet har till delåret 2023 skapat en avkastning på 6,6% vilket för Skaraborgs Kommunalförbund motsvarar en avkastning på 1,5 miljoner kronor.

2 MÅLUPPFYLLELSE

Den sammanfattande bedömningen är att Skaraborgs Kommunalförbund vid delårsuppföljningen har en positiv utveckling för alla sju mål. Av de 22 aktiviteter som beslutats för 2023 är 16 av dessa pågående enligt plan, tre är pågående med mindre avvikelse och tre är avslutade enligt plan. Kommentarer till aktiviteterna finns i rapporteringen nedan under "uppföljning av resultatmätningar och aktiviteter".

3 UPPFÖLJNING AV RESULTATMÄTNINGAR OCH AKTIVITETER

I detta avsnitt redovisas de resultatmätningar och aktiviteter som beslutats om i verksamhetsplanen.

För resultatmätningar finns färgkoder. Koden visar senaste utfall i jämförelse med målvärdet för samma period. För att få en grön symbol krävs att 95 procent av målvärdet är uppfyllt. Röd symbol innebär att utfallet är 80 procent eller lägre av uppsatt målvärde. I de fall målvärde saknas görs ingen bedömning. Pilen är en så kallad trendpil och jämför senaste utfall med det utfall som rapporterats vid ett tidigare tillfälle.

Färgkod resultatmätning:

Aktiviteter

Färgkoder för aktiviteter tolkas enligt följande;

- Svart streck: Ej påbörjad
- Grön: Pågående enligt plan
- Ljusgrön: Pågående med mindre avvikelse
- Gul: Väntläge (avvakta politiskt beslut, resurs etc.)
- Röd: Större avvikelse (gäller både omfattning av arbetet, tid, budget)
- Grön bock: Avslutad, genomförd enligt plan
- Orange bock: Avslutad utan åtgärd
- Röd bock: Avslutad, genomförd med större avvikelse

3.1 GOD OCH NÄRA VÅRD

Resultatmätning	Kommentar
● Delta i 100 % av det länsgemensamma arbetet kopplat till färdplan	Deltagit enligt plan.
● Uppföljning av att handlingsplaner upprättats	Handlingsplaner för arbetet har upprättats.
● Aktivitetsplanen är 100 % genomförd	Aktivitetsplanen har genomförts enligt plan fram till delåret.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Aktivt delta i det länsgemensamma utvecklingsarbetet	Deltagit aktivt i det länsgemensamma utvecklingsarbetet samt tagit fram en film med tillhörande utbildningsmaterial för kommunernas räkning.
✓ Utarbeta handlingsplaner i Vårdsamverkan Skaraborg	Alla samverkansområden har tagit fram handlingsplaner.
▶ Genomföra aktivitetsplan psykisk hälsa	Anordnat ett flertal utbildningsinsatser med brukarmedverkan inom suicidprevention.

3.2 STÄRKT KUNSKAPSSTYRNING

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av att två utbildningsinsatser har genomförts	Utbildning har genomförts enligt plan fram till delåret.
● Sammanställa genomförda insatser för digitalisering och välfärdsteknik	Sammanställning pågår och kommer att färdigställas till årsskiftet enligt plan.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Genomföra kompetensutveckling genom utbildningsinsatser	Genomfört utbildningsinsatser i samverkan inom föräldraskapsstöd.
▲ Stärka digitalisering och användandet av välfärdsteknik	Vi ingår i ledningsråd för digitala hjälpmedel. Socialcheferna har beslutat att ha digitalisering som ett fokusområde. Har inte ägarskapet i frågan och har svårt att påverka takten i arbetet, därmed är det pågående med mindre avvikelse.

3.3 ETT ROBUST SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
● En genomförd bostadsförsörjningsanalys	WSP har levererat en bostadsförsörjningsanalys 20230818.
● Starta upp en Kinnekulletåggrupp	Kinnekulletåggrupp uppstartad 20230331.
■ Säkra kollektivtrafik/mobilitetslösning för 600 gymnasieelever i glesa geografier	Kartläggningar och exempel på möjliga lösningar i en WSP-rapport från VGR. VGR/Västtrafik har inte presenterat en plan för kollektivtrafiklösning för gymnasieelever i glesa geografier.
■ En resurs som arbetar med livsmedelsproduktion för Skaraborg är rekryterad.	Finansiering av tjänst har inte kunnat säkras av extern part.
● Skaraborgs Kommunalförbund ska ta fram en gemensam strategi för kommunernas energiförsörjning, ett planeringsunderlag för att öka tillgången till el och energi i Skaraborg som ingår som en del av Omställningsarbetet i Skaraborg.	Vi har skapat en planering för hur arbetet ska genomföras.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Genomföra en bostadsförsörjningsanalys	Genomförd och beslutas i direktionen under hösten.
▲ Stärka infrastruktur och kollektivtrafik utifrån nya förutsättningar med etableringar samt verka för att gymnasieungdomar får tillgång till en god mobilitet/kollektivtrafik.	Under hösten kommer en pendlingsanalys redovisas. VGR/Västtrafik har ännu inte presenterat en plan för kollektivtrafiklösning för gymnasieelever i glesa geografier.
▲ Gröna näringar med fokus på livsmedelsområdet. Koordinera och genomföra insatser inom livsmedelsområdet. Skapa en utvecklingsarena för samverkan och dialog. Rekrytera en person.	Arbete pågår för att stärka arbetet med gröna näringar på förbundet men ingen rekrytering har gjorts.
▶ Forma en strategi inom fossiloberoende. Påbörja arbetet med att etablera kommunala energiplaner i	Arbete pågår för att ta fram en energiplan för Skaraborg.

Aktiviteter	Kommentar
<p>samverkan med kommuner och energibolag. Detta sker i projektet SUES-Digit (Samhällsbyggande Utvecklingsstrategi med Elektrifieringsfokus i Skaraborg genom DIGITalisering).</p>	

3.4 ETT KOMPETENSFÖRSÖRJT SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
<p>● Öka antalet insatser som riktas mot de prioriterade områdena i samverkansstrategin</p>	<p>Samverkansstrategin antogs den 2 februari 2023. Därefter har enheten arbetat för att öka antalet insatser som riktas mot de prioriterade områdena i strategin.</p>
<p>● Öka antalet insatser som stärker förutsättningarna för att elever ska bli behöriga till gymnasiet</p>	<p>Det prioriterade området Fullföljd utbildning lyfts fram genom Kunskapsnoden. Genom nodens arbete ökas antalet insatser som stärker förutsättningarna för att elever ska bli behöriga till gymnasiet.</p>
<p>● Konkretisera och stärka arbetet med samverkan skola-arbetsliv</p>	<p>Exempel på hur samverkan skola-arbetsliv har konkretiserats och stärkts är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete i våra collegeverksamheter • Beviljat ESF-projekt kring samverkan skola-arbetsliv (Val för livet) • Ökat antal aktörer som ansluter sig till praktikplatsen.se
<p>▲ Styrgrupp och arbetsgrupper är uppstartade och har tydligt fokus och tydlig riktning</p>	<p>Styrgrupp uppstartad samt tre arbetsgrupper: Behovsinventering, industriutbildning, larmcentrasamverkan. Fler grupper ska startas.</p>
<p>● Ett regionalt planeringsunderlag för dimensionering av gymnasiala utbildningar är framtaget</p>	<p>Regionalt planeringsunderlag för dimensionering är framtaget och samordnat av VGR, där Skaraborgs kommunalförbund har bidragit med delregionalt underlag. I oktober återkopplar Skolverket detta underlag och ger direktiv.</p>

Aktiviteter	Kommentar
<p>▶ Förstärka och kommunicera de aktiviteter som sker ute i kommunerna som utgår från Utbildning Skaraborgs samverkansstrategi</p>	<p>Tagit fram ett kommunikationsmaterial om framfarten i Skaraborg som är kommunicerat till kommunerna.</p>

Aktiviteter	Kommentar
<p>▶ Stärka förutsättningarna för barn och unga att fullfölja sin utbildning</p>	<p>Genom projektet Kunskapsnoden har antalet insatser ökat och stärkt förutsättningarna för att eleverna ska bli behöriga till gymnasiet. Direktionen har beslutat kring nytt gymnasieavtal med större fokus på fullföljd utbildning.</p>
<p>▶ Öka antalet studerande på utbildning med inriktningar som arbetsmarknaden efterfrågar.</p>	<p>Beviljat projekt för ökad samverkan skola arbetsliv (Val för livet). Pågående arbete i Teknikcollege och Vård och omsorgscollege.</p>
<p>▶ Stödja och samordna insatser för kompetensomställning i arbetslivet. Utveckla struktur, arbetsmetoder och insatser i Kompetensnavet. Insatserna riktas mot tillverkande industri, battericellsfabrik och utifrån kommunernas behov.</p>	<p>Har skapat struktur och processer.</p>
<p>▶ Öka förutsättningarna för ett kompetensförsörjt arbetsliv</p>	<p>Beslutat ett nytt gymnasieavtal där det regionala dimensioneringsunderlaget blir viktigt. Ett flertal insatser i collegeverksamheterna pågår.</p>

3.5 ETT ATTRAKTIVT SKARABORG

Resultatmätning	Kommentar
<p>● Lansera en webbsida, ha ett fungerande CRM-system och antal kommuner som har en väl fungerande struktur</p>	<p>Webbsidan lanserad, CRM-system i funktion och 15 kommuner utvecklar sin struktur lokalt.</p>
<p>● Ta fram ett nytt investeringsfrämjande erbjudande inom området Agro food. Det nya värdeerbjudandet ska vara paketerat och presenterat på hemsidan/andra kanaler under 2023.</p>	<p>Erbjudande inom Agro food är under utveckling.</p>
<p>● Antagen kulturplan med handlingsplan, workshops och utbildningsinsatser, dialog med civilsamhället, 2 konferenser, 5 processer som kan leda till nya EU-projekt, Gestaltat livsmiljö övergår till flera processer/nyckelprojekt</p>	<p>Handlingsplan beräknas beslutad under december månad. Arbetet går enligt plan.</p>
<p>● Uppföljning av antalet riktade aktiviteter som genomförts under 2023</p>	<p>Under våren 2023 har sju riktade aktiviteter genomförts.</p>

Aktiviteter	Kommentar
▶ Etablera Livet i Skaraborg	Projektet "Livet i Skaraborg" har övergått till ett långsiktigt uppdrag. Webbsidan har lanserad.
▶ Business Region Skaraborg utvecklar det nya fokusområdet "Agro food"	Inventering och uppbyggnad av fokusområdet "Agro food" pågår.
▶ Utveckla erbjudande och marknadsföra Skaraborg med attraktiva reseanledningar i form av riktade kampanjer.	Erbjudanden och paket tas fram och marknadsförs av Visit Skaraborg. Exempel på paket är Medeltida Skaraborg och Familjeresan.
▶ Implementera en ny kulturplan med tillhörande insatser	Ny kulturplan är antagen och framtagande av handlingsplan för implementering pågår.
▶ Främja social hållbarhet. Främja barns hälsa och utveckling genom riktade aktiviteter och utbildningar inom föräldraskapsstöd.	Arbete pågår och flera utbildningar har genomförts.

3.6 GOD ARBETSGIVARE

Resultatmätning	Kommentar
● Utbilda personalen	Klar med utbildning i aktivitetsbaserat arbetssätt våren 2023. Utbildningar i digitala miljöer och ergonomi planeras till hösten 2023.
● Skriva spelregler	Skrivit och förankrat spelregler ett aktivitetsbaserat arbetssätt.
● Utvärdera nya arbetssätt	Planeras genomföras under hösten 2023.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Införa aktivitetsbaserat arbetssätt	Flytt har skett till Regionens Hus.
▶ Fokus digitala arbetsplatsen	Dialog förs med Skövde IT för utbildningspaket för all personal.

3.7 EN EKONOMI I BALANS

Resultatmätning	Kommentar
● Uppföljning av att budget är lagd per utvecklingsområde.	Budget för 2023 är lagd per utvecklingsområdes. Uppföljning per utvecklingsområde kan ses under driftsredovisning.

Aktiviteter	Kommentar
✓ Budgetera per utvecklingsområde	Genomfört.

4 EKONOMISKA RAPPORTER

4.1 DRIFTSREDOVISNING

4.1.1 SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND TOTALT

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)	Prognos (Helår)
Intäkter	39 391 695	51 378 000	59 087 000
Kostnader			
Personal	-19 057 526	-29 754 000	-29 386 000
Övriga kostnader	-18 945 042	-16 022 000	-28 627 000
Externa tjänster	0	-5 555 000	0
OH-kostnader/intäkt	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-38 002 568	-51 331 000	-58 013 000
RESULTAT	1 389 127	47 000	1 074 000

Kommentar

Utfallet samt prognosen inkluderar en icke budgeterad finansiell intäkt i form av ränta.

Ingen fördelning av utfallet mellan övriga kostnader och externa tjänster har skett i delåret utan dessa redovisas tillsammans på raden Övriga kostnader.

4.1.2 KANSLIENHETEN

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	8 414 503	12 951 000
Kostnader		
Personal	-3 682 958	-4 935 000
Övriga kostnader	-6 849 867	-6 982 000
Externa tjänster	0	0
OH-kostnader/intäkt	2 912 453	-987 000
SUMMA KOSTNADER	-7 620 372	-12 904 000
RESULTAT	794 131	47 000

4.1.3 KUNSKAPSUTVECKLING

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	5 558 340	9 944 000
Kostnader		
Personal	-3 388 443	-6 370 000
Övriga kostnader	-1 259 391	-2 100 000
Externa tjänster	0	-200 000
OH-kostnader/intäkt	-632 866	- 1 274 000
SUMMA KOSTNADER	-5 280 700	- 9 944 000
RESULTAT	277 640	0

4.1.4 PROJEKTENHETEN

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	5 731 762	18 515 000
Kostnader		
Personal	-4 647 758	- 7 304 000
Övriga kostnader	62 775	- 5 433 000
Externa tjänster	0	-4 317 000
OH-kostnader/intäkt	-889 963	- 1 461 000
SUMMA KOSTNADER	-5 474 946	-18 515 000
RESULTAT	256 816	0

4.1.5 REGIONAL UTVECKLING

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	5 584 618	8 258 000
Kostnader		
Personal	-3 672 624	- 5 895 000
Övriga kostnader	-1 159 624	-934 000
Externa tjänster	0	-250 000
OH-kostnader/intäkt	-691 831	-1 179 000
SUMMA KOSTNADER	-5 524 079	-8 258 000
RESULTAT	60 539	0

4.1.6 VÄLFÄRDSUTVECKLING

Tkr	Utfall delår (jan-aug)	Budget (Helår)
Intäkter	14 102 471	7 661 000
Kostnader		
Personal	-3 665 743	-5 250 000
Övriga kostnader	-9 738 934	-573 000
Externa tjänster	0	-788 000
OH-kostnader/intäkt	-697 794	- 1 050 000
SUMMA KOSTNADER	-14 102 471	-7 661 000
RESULTAT	0	0

4.2 INVESTERINGSREDOVISNING

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2023-08-31 inte genomfört några tillkommande investeringar. I samband med byte av lokaler uttrangerades eller såldes större delen av de materiella anläggningstillgångarna.

4.3 RESULTATRÄKNING

Ändring av delårsrapportens period. Förbundet har bytt period för delårsrapporten från att omfatta januari till juli till att nu omfatta januari till augusti. Omräkning av jämförelsesiffror har skett utifrån en framräkning av de tidigare avlämnade siffrorna per delåret 2022-07-31.

RESULTATRÄKNING	Not	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter					
Medlemsavgifter		8 414 103	8 173 182	12 621 000	12 590 000
Övriga intäkter	2	30 307 337	17 558 887	45 461 000	38 788 000
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	3	- 19 057 526	- 16 777 847	- 29 386 000	- 29 754 000
Övriga externa kostnader	4	- 18 923 938	- 8 193 698	- 28 595 000	- 21 547 000
Av- och nedskrivningar	5	- 14 673	- 17 285	- 22 000	- 30 000
Verksamhetens nettokostnader		725 303	743 239	79 000	47 000
Verksamhetens resultat		725 303	743 239	79 000	47 000
Finansiella intäkter		670 255	0	1 005 000	0
Finansiella kostnader	6	- 6 431	- 11 552	- 10 000	0
Resultat efter finansiella poster		1 389 127	731 687	1 074 000	47 000
Delårets resultat		1 389 127	731 687	1 074 000	47 000

4.4 BALANSRÄKNING

Balansräkning	Not	2023-08-31		2022-12-31	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	7	55 211		130 603	
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier	8	2 200 000		2 200 000	
Summa anläggningstillgångar		2 255 211		2 330 603	
Omsättningstillgångar					
Kundfordringar		2 785 855		1 160 708	
Övriga fordringar		2 026 289		1 832 150	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	7 816 409		6 168 230	
Kassa och Bank	10	73 371 498		73 470 291	
Summa omsättningstillgångar		86 000 051		82 631 379	
SUMMA TILLGÅNGAR		88 255 262		84 961 982	

Balansräkning	Not	2023-08-31		2022-12-31	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	11	6 020 773		5 974 997	
Årets resultat		1 389 127		45 776	
Summa eget kapital		7 409 900		6 020 773	
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	1 226 000		1 226 000	
Skulder					
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		1 706 615		3 300 101	
Övriga kortfristiga skulder		1 271 826		1 144 163	
Skulder till olika projekt	13	31 620 212		30 744 144	
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	45 020 709		42 526 801	
Summa kortfristiga skulder		79 619 362		77 715 209	
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		88 255 262		84 961 982	
Ställda säkerheter		Inga		Inga	

4.4.1 PENSIONSSPECIFIKATION

Pensionsskuld inklusive löneskatt		2023-08-31	2022-12-31	
Avsättning och ansvarsförbindelse		19 369 000	18 781 000	
Ränteuppräknig		137 000	196 000	
Basbeloppsuppräknig		1 684 000	276 000	
Nya utbetalningar		-520 000	-711 000	
Intjänad förmånsbestämd ålderspension		1 885 000	2 113 000	
Ändring av diskonteringsräntan		- 1 821 000	-1 090 000	
Övrigt		4 028 000	4 503 000	
Summa pensioner		24 762 000	24 068 000	
Total pensionsskuld		24 762 000	24 068 000	
Marknadsvärde pensionsstiftelsen2023-08-31/2022-12-31		24 349 094	22 841 552	
Konsolideringsgrad		98%	95%	

För att möta den lägre konsolideringsgraden skedde en avsättning om 1 226 tkr per 2022-12-31 vilken inte är inräknat i ovan. Vår bedömning är att förväntad framtida avkastning på pensionsstiftelsen kommer lösa fastställt mål för konsolideringsgrad därav sker ingen ytterligare avsättning till stiftelsen per 2023-08-31.

4.5 KASSAFLÖDESANALYS

		2023-01-01--2023-08-31 (8 månader)		2022-01-01--2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		1 389 127		45 776
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Av- och nedskrivningar		14 673		26 546
Gjorda avsättningar		0		1 226 000
Övriga justeringar		-33 131		0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-18 458		1 252 546
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-3 467 465		-1 466 971
Ökning/minskning kortfristiga skulder		1 904 153		5 012 221
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-192 643		4 843 572
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar		0		-34 004
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		93 850		0
Årets kassaflöde		- 98 793		4 809 568
Likvida medel vid årets början		73 470 291		68 660 724
Likvida medel vid årets slut		73 371 498		73 470 292

4.6 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Redovisningen av projekten görs på två olika sätt. Projektmedel som avser delregionala utvecklingsmedel bokas först mot ett skuldkonto för att sedan betalas ut/rekvireras till olika projekt, antingen som förbundet driver själva (intäktsförs) eller också till andra aktörer(skuldminskning). För de projekt som inte går via tillväxtprogrammet bokas intäkten direkt mot olika verksamheter i förbundet.

För projekten som förbundet driver själva så bokförs kostnaderna direkt på respektive verksamhet/projekt. Pågående projekt "nollas ut" vid bokslut så de inte ger förbundet någon resultateffekt.

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av konst görs inga avskrivningar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Ändring av redovisningsprinciper per 2021-12-31; Förbundet har valt att lyfta ut från balansräkningen slag 13220 som är "andelar i pensionsstiftelse" samt slag 22200 som är "pensionsavsättningen". Detta ger en engångspåverkan på Eget Kapital per 201231 med 1 852 tkr. Pensionsstiftelsens anskaffningsvärde och marknadsvärde kommer from 2021 redovisas separat och inte tillhöra balansräkningen. Pensionsstiftelsens värde bör enligt gällande redovisningslagstiftning inte utgöra en tillgång i förbundet. På samma sätt kommer avsättningen och ansvarsförbindelsen redovisas som total pensionsskuld utifrån beräkning av Tryggandelagen hämtat från KPA. Dessa poster utgör ingen skuld i förbundet då dessa poster är tryggade via pensionsstiftelsen.

Ändring av delårsrapportens period. Förbundet har bytt period för delårsrapporten från att omfatta januari till juli till att nu omfatta januari till augusti. Omräkning av jämförelsesiffror har skett utifrån en framräkning av de tidigare avlämnade siffrorna per delåret 2022-07-31.

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Driftbidrag från staten	1 577 611	2 538 845
Driftbidrag från kommuner och landsting	23 983 146	14 312 530
Kurser och konferenser	371 042	374 863
Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	4 136 780	272 528
Övriga intäkter	238 757	60 121
Summa verksamhetens intäkter	30 307 336	17 558 887

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 3 Personalkostnader		
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-57 964	-25 920
Anställda	-12 729 450	-11 405 130
Sociala avgifter	-4 202 644	-3 806 636
Pensionskostnader	-2 067 468	-1 540 161
Summa verksamhetens kostnader	-19 057 526	-16 777 847

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 4 Arvode till revisorer		
Fast arvode sakkunnigt biträde	-120 000	- 66 667
Övrig revision	0	0
Arvode till förtroendevalda revisorer	-5 300	-3 600
Summa arvode till revisorer	-125 300	-70 267

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 5 Avskrivningar		
Av- och nedskrivning maskiner och inventarier	-14 673	-17 285
Summa avskrivningar	-14 673	-17 285

Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 5 år

	2023-01-01--2023-08-31	2022-01-01--2022-08-31
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-6 431	-11 552
Summa finansiella kostnader	-6 431	-11 552

	2023-08-31	2022-12-31
Not 7 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	790 643	756 639
Investeringar		34 004
Försäljningar/utrangeringar	-714 644	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	75 999	790 643
Ingående avskrivningar	-660 040	-633 494
Försäljningar/utrangeringar	653 925	
Årets avskrivningar	-14 673	-26 546
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 788	-660 040
Utgående redovisat värde	55 211	130 603

	2023-08-31	2022-12-31
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/aktier		
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göreborg, 17%	1 700 000	1 700 000
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741 säte Skövde, 33%	500 000	500 000
Redovisat värde vid årets slut	2 200 000	2 200 000

Andelsvärde Gryning Vård AB 15 959 047 (13 501 632)

Andelsvärde Mediapoolen Västra Götaland AB 2 803 468 (2 803 468). Delårets värde enligt årsredovisning för räkenskapsår 2021.

	2023-08-31	2022-12-31
Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Upplupen fakturering	144 000	0
Periodiserade lev. fakturor enligt underlag	1 198 584	372 870
Övriga projekt med upplupen intäkt enligt underlag	5 806 638	5 795 360
Upplupen ränta	667 187	0
Redovisat värde vid årets slut	7 816 409	6 168 230

	2023-08-31	2022-12-31
Not 10 Kassa och bank		
Förbundets likvida medel	41 751 286	42 726 147
Tillväxtprogrammets likvida medel	31 620 212	30 744 144
	73 371 498	73 470 291

	2023-08-31	2022-12-31
Not 11 Eget kapital		
Eget kapital		
Ingående eget kapital	6 020 773	5 974 997
Årets resultat	1 389 127	45 776
Utgående eget kapital	7 409 900	6 020 773

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

* Not 12 sätts från och med 211231 med upplysning under balansräkningen

	2023-08-31	2022-12-31
Not 13 Skulder till olika projekt (DRUM)		
Beslutade utvecklingsmedel i olika projekt (DRUM)	55 707 254	42 864 690
Ej nyttjade/erhållna projektmedel kommunal finansiering	-10 712 736	-6 479 490
Ej nyttjade/erhållna projektmedel VGR finansiering	-13 374 306	-5 641 056
	31 620 212	30 744 144

Noten/arbets sättet har omarbetats sedan 2021-12-31.

	2023-08-31	2022-12-31
Not 14		
Upplupna löner	68 802	70 183
Upplupna semesterlöner	871 477	1 554 893
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	880 000	828 723
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	37 933 195	39 088 431
Övriga interimsskulder	5 267 235	984 571
	45 020 709	42 526 801

5 VERKSAMHET

5.1 KANSLIENHETEN

Fokus under våren har varit organisering av flytt av kontoret samt framtagning av ny tillgänglighetsanpassad grafisk profil för förbundet. Tydligare ärendehanteringsprocess har även arbetats fram och förtydligande i interna regler och riktlinjer.

Antagningskansliet

Driften av gymnasieantagningen löper på med support, utbildningar samt dialog kring utveckling i samverkan med huvudmännen i Skaraborg. Under våren genomfördes nätverksträffar för alla studie- och yrkevägledarträffar med fokus på skola/arbetsliv.

Praktikplatsen

Under våren-23 har inga nya implementationer genomförts i praktikplatsen.se men samtal har påbörjats med några ytterligare kommuner kring implementering av grundskolans prao. Driften av systemet löper på med support, utbildningar samt dialog kring utveckling i samverkan med Göteborgsregionen, GR.

5.2 PROJEKTNHETEN

Under året har Kommunalförbundet varit aktivt i nio projekt, i vissa fall som projektägare och i andra fall som en projektpart. Därtill har en förstudie bedrivits. VGR har varit den tongivande anslagsgivaren. Under året avslutades de två projekten Kombinationsutbildningar och KomILand. Ytterligare förändring är att projektet Livet i Skaraborg, som går mot projektavslut i september 2023, fortsatt kommer bedrivas och växlas upp i form av långsiktigt uppdrag.

Under våren har styrgrupp för Vårdsamverkan identifierat behov och möjlighet för projektet Barn och unga i Vårdsamverkan att förlängas. Kommunalförbundet kommer därmed att fortsätta driva detta även under 2024.

Under hösten 2022 inrättades den nya funktionen Internationell projektkoordinator vid Kommunalförbundet. Under våren har koordinatören deltagit i flera ansökningsprocesser både internt och externt, tjänsten följs upp i samband med återrapportering av överenskommelsen till VGR som infaller vid årsskiftet.

Under våren har Kommunalförbundet beviljades projektansökan "Samverkan skola-arbetsliv" riktade till ESF, uppstart sker höst 2023.

5.3 KUNSKAPSUTVECKLING

Skaraborgs skol- och utbildningschefer har tagit fram en Samverkansstrategi för Utbildning Skaraborg - organiserad samverkan för utveckling. Under första halvåret har även Samverkansavtal för gymnasieutbildningarna i Skaraborg reviderats. Samtliga dokument har godkänts av direktionen.

Ett politiskt nätverk för Barn- och utbildningsnämndsordföranden i Skaraborg har startats upp enligt beslut i direktionen.

Kunskapsnod Fullföljda studier

Under våren har flera olika initiativ och aktiviteter genomförts. Prioriterade inriktningar för kunskapsnodens arbete är Motivation och framtidstro, Föräldrar som resurs, Psykisk hälsa samt Läsning och språkutveckling. Med syfte att utveckla eleverns valkompetens samt

samverkan mellan skola och arbetsliv har en projektansökan till ESF (Europeiska Socialfonden) genomförts och beviljats. Rektorer och nyckelpersoner från högstadieskolor i Skaraborg har bjudits in till inspirations- och dialogdagar med fokus på att stärka samverkan mellan skola och föräldrar.

Teknikcollege

Under våren genomfördes Möjligheternas Värld. Runt 1200 högstadieelever deltog. Ny ansökan för åren 2024-2027 är beviljad. Under våren producerades en film, Välj Teknik, för att visa på möjligheterna med att välja en tekniskt inriktad utbildning.

Vård- och omsorgscollege Skaraborg (VOC)

VO-College Skaraborg har återcertifierats och får nu använda VO-Colleges kvalitetsstämpel ytterligare fem år, 2023-2028.

Samverkan blir allt viktigare, särskilt när vi ser att färre elever har ansökt och antagits till vård- och omsorgsutbildningar vid våra ungdomsgymnasier inför HT23.

Kombinationsutbildningar SFI och Helhetslyftet

Skaraborgs Kommunalförbund har fram till och med april, för VGR, drivit i det Skolverksägda ESF-projektet Kombinationsutbildningar SFI. Under projektets sista period har projektet gått in i en operativ fas där kompetensutveckling för pedagogisk personal testas. Dessutom har de identifierade framgångsfaktorerna för en kombinationsutbildning sats samman i en modell, vilken ligger till grund för ett av spåren i projektet Helhetslyftet.

I det AMIF-finansierade projektet Helhetslyftet samordnar förbundet en av fem insatser – Kombinationsutbildningar. Sju kommuner ingår i insatsen och under hösten 2023 kommer en kollegial utbildning genomföras för pedagoger som undervisar på kombinationsutbildningar.

IMprove

Projektet avslutades under sista delen av 2022 men inom Skaraborg pågår implementering av "Skaraborgsmodellen", vilken innehåller dokument och rutiner för HUR unga tjejer och killar ska överlämnas mellan grundskola och gymnasieskolans introduktionsprogram, eller mellan introduktionsprogram.

5.4 REGIONAL UTVECKLING

Näringsliv

Näringslivet går bra trots oroliga tider. Arbetslösheten i Skaraborg sjunker. Flera kommuner har en arbetslöshet under 4 %. Den bransch som har det tuffast är byggbranschen. Likaså nyföretagandet har minskat och är inte på samma nivå som, innan Ukraina-kriget. Nyligen beviljades projektet Innovationsboost på ASSAR med totalt 29,8 miljoner från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Västra Götalandsregionen och Skaraborgs Kommunalförbund. Ett helt nytt projekt som syftar till innovation för hållbar omställning hos tillverkande industri, dess värdekedja och teknikföretag.

Kompetensförsörjning

Kompetensforum Skaraborg påbörjade vid årsskiftet en process att omformera sig till ett Kompetensråd som ligger i linje med avsiktsförklaringen mellan Västra Götalandsregionen och Skaraborgs Kommunalförbund. Förutom att samla parterna kring strategisk samverkan

och dialog ska det nya Kompetensrådet vara riktningsgivande genom åtgärdsförslag och gemensamma uttalanden. Verksamhetsmålet utgår ifrån effektmålet i den delregionala utvecklingsstrategin. Att Skaraborg ska ha förmågan att kompetensförsörja arbetslivets behov med särskilt fokus på ett arbetsliv i förändring.

För projektet Kompetensnavet har strukturer och processer fallit på plats och dialogerna med såväl utbildningsanordnare som företag är i gång. Kompetensnavet har hittat sin roll som mötesplats, motor och mäklare och är engagerade i pågående kompetensinsatser samt initierar vid behov egna.

Elektrifiering

Under våren har arbetet med att skapa underlag för beslut i direktionen gällande en delregional energiförsörjningsplan tagit fram. Efter att beslutet togs har arbetet fortsatt med att skapa strukturer för det arbetet. Utöver det fortsätter arbetet med att lämna stöd till kommunernas egen energiplanering.

Livet i Skaraborg

I januari lanserades www.livetiskaraborg.se i samband med Skaraborgsdagen Under våren har även CRM-systemet (CRM= Customer relationship management) som byggts lanserats och "inflyttarguider" i kommunerna har utbildats och introducerats.

Business Region Skaraborg

Året har till stor del präglats av det samordningsarbete som övergripande sker kring "Omställning Skaraborg" utifrån bland annat Volvo Groups avisering om etablering och den fortsatt ökade expansion som sker inom det befintliga näringslivet. Det sker stora expansionsetableringar i de flesta av Skaraborgs kommuner.

Några av de insatsområden som BRS har arbetat med; Det nordiska batteriklustret som leds av Business Sweden har intensifierats, omtag kring Expand & Retain, Offertberedskap 2.0, framtagande av ny hemsida och nytt material till BRS reviderade fokusområden Smart Industry, Smart Energy, Logistics samt uppbyggnad av det nyttillkomna fokusområdet Agro Food.

Satsning på investeringsfrämjande riktade till ERUF (med medfinansiering från VGR och de delregionala utvecklingsmedlen). Insatsen ägs av VGR och genomförs i samverkan med övriga fyra etableringskontor i VG-området. Uppstart höst 2023.

Infrastruktur

Arbetet med framdrift av de beslutade tolvåriga infrastrukturplanerna (2022 - 2033), som uppdaterades 2022, har bara påbörjats. Skaraborgs inspel om en deletapp av väg 49 Varnhem-Skövde, som prioriterades i den Regionala planen, kommer dock att dröja. Åtgärdsvalsstudien för väg 44 Grästorp-Lidköping pågår, och beräknas bli klar under 2023. Sträckan ska då kunna bli ett namngivet objekt i kommande Regional plan 2026-2037. Under 2023 har en Kinnekulletåggrupp etablerats med Skaraborgskommunerna utmed banan, för att tydligare och gemensamt kunna arbeta för att utveckla Kinnekullebanan och kinnekulletågtrafiken i enlighet med de behov vi ser framöver.

Västra Götalandsregionen har bekostat en studie kring gods- och logistikutmaningar i Skaraborg, och samverkat med Kommunalförbundet och branschen under våren 2023.

Kollektivtrafik

Det pågått ett arbete med kartläggning av gymnasiependling med kollektivtrafik regionalt inom ramen för Arena Mobilitet. När den pågående bussupphandlingen i Skaraborg trafikstartas juni 2025 kommer 500-600 gymnasieungdomar i Skaraborg sakna rimliga möjligheter att ta sig till gymnasiestudier med linjelagd kollektivtrafik. Därför behöver nya lösningar arbetas framöver. Det behöver också tydliggöras kring ansvarsfördelningen för de gymnasieelever som bor i glesare geografier där kollektivtrafik saknas.

Under våren 2023 påbörjades också arbetet med ett nytt regionalt Trafikförsörjningsprogram. Där aviseras också ett ökad fokus på barn och ungas förutsättningar att resa med kollektivtrafik. I från Skaraborg fortsätter vi också att efterfråga en närvaro av efterfrågestyrd kollektivtrafik i glesare geografier, som också integreras med den linjelagda trafiken i ett "helaresanperspektiv".

Besöksnäring

Visit Skaraborg har arbetat med produktutveckling/marknadsföring av olika reseanledningar (golf, familjeresan, tågluffa, mat/vandring, cykel) och en app kring medeltida Skaraborg. Tillsammans med Platåbergens Geopark har även Geoparksrundor tagits fram. Inom affärsutveckling har Visit Skaraborg hjälpt besöksnäringens företag att lyftas upp till Norden eller världsnivå, vilket ger tillgång till en större internationella marknad med stöd av Turistrådet Västsverige.

Klimat 2030

Under året har fokus varit på arbetet med den nya omgången klimatlöften för kommunerna för åren 2024–2026. Kommunalförbundet har i sin delregionala samordningsroll arbetat för att ta fram förslag på nya klimatlöften, för att klimatlöften ska ge största möjliga nytta för kommunerna i det strategiska och konkreta klimatomställningsarbetet på lokal nivå.

I genomförandet av klimatlöften för 2023 har arbetet inriktats på att genomföra Koldioxidbudget, Laddinfrastrukturplan, Upphandling och inköp samt Intern och extern kommunikation, intern organisering och förankringsarbete runt klimatlöften.

Kultur

Arbetet med att ta fram en handlingsplan till Skaraborgs Kulturplan 2030 har påbörjats och kommer redovisas i december 2023. Handlingsplanen kommer tydliggöra hur Skaraborgs Kommunalförbund ska prioritera och nå effektmålen inom de tre samverkansområdena; Profilera Skaraborg genom kultur, Skapa attraktiva livsmiljöer och få fler människor att trivs och utvecklas.

Våren 2023 har en förstudie "Strukturbild Nätverkstaden" (tidigare Skaraborgsvisioner), som finansieras av Tillväxtverket, påbörjats. Förstudien har tagit fram en strategi för olika nyckelprojekt som kommer stödja Skaraborgs hållbara utveckling och möta upp de behov och utmaningar vi har. Arbetet grundar sig i Strukturbild Skaraborg och Gestaltad Livsmiljö. Förstudien har tagits fram med stöd av RiSE och har involverat olika chefsnätverk i intervjuer, workshops och nätverksträffar.

Ett politiskt nätverk för Kulturnämndsordföranden i Skaraborg har startats upp enligt beslut i direktionen.

5.5 VÄLFÄRDSUTVECKLING

Välfärd och folkhälsa har under delåret 2023 arbetat med en mängd frågor bland annat:

Folkhälsoavtal

Nya avtal mellan Skaraborgs Kommunalförbund och delregional nämnd östra har påbörjats. Arbetet pågår och beräknas vara klart för beslut i direktionen i början av november för att därefter överlämnas för beslut i delregionalnämnd östra november 2023.

Risk och möjlighetsanalys

En samverkan är påbörjad med Länsstyrelsen i Västra Götaland kring framtagande av en risk och möjlighetsanalys utifrån de stora etableringarna som just nu sker i Skaraborg. Analysen har huvudfokus mot socialhållbarhet.

VästKom

Utredning och omställning av Västkom:s uppdrag har pågått under året och beslut är taget av VästKom:s styrelse om att begränsa VästKom:s uppdrag samt att en del arbetsuppgifter övergår till kommunalförbunden. Arbetet fortgår under hösten för att realisera förändringen av uppdragen så att organisationerna kan vara klara för att träda i kraft 1 jan 2024.

Film Nära Vård

En film med tillhörande utbildningsmaterial om Nära Vård och det personcentrerade arbetssättet i kommunernas alla verksamheter har tagits fram i samarbete med övriga kommunalförbund i regionen.

Nytt hälso- och sjukvårdsavtal

Arbetet med att ta fram ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal mellan kommunerna och regionen i Västra Götaland har påbörjats. Arbetet kommer att starta under hösten 2023 och pågå under hela 2024.

Samsjuklighetsutredning

Mycket fokus har hittills i år lagts på samverkan med psykiatrin, bland annat ett utvecklingsarbete om integrerad verksamhet och förberedelser inför ny lagstiftning (Samsjuklighetsutredningen). Detta kommer att vara ett fokusområde även framöver då beslut väntas vid årsskiftet.

Ungdomar och kriminalitet

Några kommuner i Skaraborg deltar i Nationell pilot - Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott hos unga.

Ett politiskt nätverk för socialnämndsordföranden i Skaraborg har startats upp enligt beslut i direktionen.

skaraborg.se

info@skaraborg.se
0500-49 72 00
Box 54, 541 22 Skövde

§ 74/23 Delårsbokslut 2023-08-31

SKBKF2023.0080

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte	2023-10-13	74/23

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna det upprättade delårsbokslutet per 2023-08-31.

Bakgrund

Kansliet har tillsammans med förbundets ekonom tagit fram ett delårsbokslut med förvaltningsberättelse, per den 31 augusti 2023.

Periodens ekonomiska resultat

De första månadernas resultat visar ett överskott på 1 389 tkr. För helåret 2023 visar på ett överskott i storleksordningen 1 074 tkr.

Förbundets revisorer (PwC) granskar delårsbokslutet och kommer avlämna sina granskningsnoteringar.

Handlingar

Delårsrapport 2023 (003)

UTKAST Sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport

Revisionsrapport - GEH och balanskrav, delår 2023 - UTKAST

Skickas till

Medlemskommunerna

Skövde ekonomienhet

§ 41

Dnr 2023/01244

Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 153/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Yttrande från PWC
- Revisionsrapport från PWC
- Direktionen, § 6/2023
- Delårsrapport 2023

Paragrafen skickas till
Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 153

Dnr 2023/01244

Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Yttrande från PWC
- Revisionsrapport från PWC
- Direktionen, § 6/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är ett kommunalförbund med direktion som har ansvar för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll i de fem medlemskommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutade den 20 oktober 2023, § 6, att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer.

Miljösamverkan prognostiserar ett underskott för innevarande år. Direktionen avser att ta fram en åtgärdsplan för hantering av ett eventuellt underskott i samband med årsredovisningen.

Revisionen bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god revisionsred i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2023.

Grundat på den översiktliga granskningen av delårsrapportens återrapportering bedömer revisionen att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fastställts i budget 2023.

Grundat på den översiktliga granskningen av delårsrapportens återrapportering kan revisionen inte uttala sig om det prognostiserade resultatet för direktionens verksamhetsmål som fastställts i budget 2023 då prognos saknas. Gällande nämndens verksamhetsmål är det prognostiserade resultatet delvis förenligt med de mål som fastställts i budget 2023.

Förvaltningens bedömning

Mot bakgrund av underlaget föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-21
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-20
- Yttrande från PWC
- Revisionsrapport från PWC
- Direktionen, § 6/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg, miljoskaraborg@skovde.se

Linda Karelid
Kanslichef

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Miljösamverkan östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Miljösamverkan östra Skaraborg för perioden 2023-01-01 – 2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund våra uttalanden.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum som framgår av den elektroniska signaturen.

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Ek

Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556067-4276 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER EK

Peter Ek

2023-10-23 10:24:00 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Till:

Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun

För kännedom:

Direktionen för MÖS

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2023-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogade granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Vi bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2023.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering är det prognostiserade resultatet inte förenligt med det **finansiella mål** som fastställts i budget 2023.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om det prognostiserade resultatet för direktionens **verksamhetsmål** som fastställts i budget 2023 då prognos saknas. Gällande nämndens verksamhetsmål är det prognostiserade resultatet delvis förenligt med de mål som fastställts i budget 2023.

Bilaga: Sakkunniga bitrådets yttrande 2023, PwC
Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat, 2023, MÖS, PwC

Skövde 20 oktober 2023

Per-Olof Ekholm, Hjo kommun

Birgitta Svensson, Karlsborgs kommun

Bilaga: Sakkunniga bitrådets yttrande 2023, PwC
Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat, 2023, MÖS, PwC

Deltagare

KOMMUNALFÖRBUNDET MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG 222000-2865 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-24 06:53:20 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BIRGITTA SVENSSON

Datum

Birgitta Swensson
Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-23 14:38:47 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Datum

Pelle Ekholm
Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31

Kommunalförbundet Miljösamverkan
östra Skaraborg

Revisionsrapport
Oktober 2023

*Projektledare
Rebecca Lindström*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundsdirektionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2023-08-31 och som behandlats av förbundsdirektionen 2023-10-20.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef/redovisningschef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Direktionen har beslutat om budget och strategisk plan 2022-2024, fortsättningsvis benämnd budgeten.
 - Budgeten har inget avsnitt för god ekonomisk hushållning och innehåller inte uttryckta mål för god ekonomisk hushållning.
 - I budgeten framgår strategiska mål (fyra stycken) för verksamheten, varav ett mål har målsatt mätetal. De övriga tre målen har inte målsatta mätetal.
 - Direktionen har inte tydliggjort att målen är tillika mål för god ekonomisk hushållning.
- Granskning av förbundets delårsrapport per 2023-08-31 visar följande:
 - Delårsrapporten innehåller en uppföljning men inte i samtliga fall en bedömning av måluppfyllelse av de fyra målen under eget avsnitt.
 - Av redovisningen framgår att direktionens finansiella mål om att årets resultat ska uppgå till minst 0,5 % av medlemsbidragen (204 tkr år 2023) ej bedöms uppnås till årets slut. Nämndens finansiella mål uppnås ej på delårsbasis men bedöms uppfyllas på helårsbasis.
 - Av redovisningen framgår att verksamhetsmålet inom perspektiv *medarbetare* bedöms uppnås till årets slut, Verksamhetsmålet inom perspektiv *tillsyn och kontroll* respektive *kund* följs upp i delårsrapporten men en bedömning av måluppfyllelse och en prognos för måluppfyllelse till årets slut lämnas inte. Det finns även ett antal nämndsmål kopplade till direktionens mål under de olika perspektiven. Redovisningen visar att tre mål bedöms uppnås eller ha hög måluppfyllelse vid årets slut, ett bedöms delvis uppnås och två bedöms inte uppnås och ett mål har slutdatum 2027 och bedöms ligga i fas för att kunna uppnås vid slutdatum.
- Direktionen gör den samlade bedömningen att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts för perioden.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Bedömning

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fastställts i budget 2023.

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om den prognostiserade måluppfyllelsen för direktionens verksamhetsmål då det inte framgår i delårsrapport. Vi konstaterar att avrapporteringen av mål i delårsrapport saknar tillräcklig tydlighet, struktur och helhet och som en följd av detta är det inte möjligt för oss att bedöma om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fastställts i budget 2023. Om vi lägger till nämndens mål som en del av helhetsbedömningen av verksamhetsmålen gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

I delårsrapportens förvaltningsberättelse återfinns ett särskilt avsnitt benämnt "Balanskravsresultatet". Av redovisningen framgår att förbundet inför år 2023 inte har något underskott från tidigare år att återställa.

- Årets resultat efter balanskravsjusteringar prognostiseras till -726 tkr.

Bedömning

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att direktionen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Vi bedömer att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i delårsrapport förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Ej uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Kan ej bedömas utifrån
direktionens mål

Delvis, inklusive nämndsmål

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Ej uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör att förbundets verksamhetsmål tillika är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen prövar hur förbundets mål för god ekonomisk hushållning kan göras mer mätbara.
- Att direktionen - till framtida delårsrapporter - säkerställer att avsnittet “God ekonomisk hushållning” innehåller en enhetlig utvärdering av samtliga mål för god ekonomisk hushållning (verksamhet och ekonomi).
- Delårsrapporten behöver i större utsträckning kompletteras med redovisning gällande vilka åtgärder som pågår/planeras ifall de verksamhetsmässiga målen inte uppfylls.
- Det finns ett behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

2023-10-20

Rebecca Lindström

Uppdragsledare

Rebecca Lindström

Projektledare

Delårsrapport 2023 för Miljösamverkan östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Beslutad av Direktionen för Miljösamverkan
östra Skaraborg den 20 oktober 2023, § 6

Innehåll

1. Inledning.....	1
1.1 Förbundets verksamhet.....	1
1.2 Politiker och tjänstepersoner	1
2. Förvaltningsberättelse	3
2.1 Översikt av verksamhetens utveckling.....	3
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
2.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.4 Styrning och uppföljning.....	5
2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	9
2.6 Balanskravsresultatet.....	9
2.7 Väsentliga personalförhållanden	10
2.8 Miljöredovisning	11
2.9 Förväntad utveckling.....	11
3. Resultaträkning.....	14
4. Balansräkning.....	15
5. Kassaflödesanalys	16
6. Noter.....	17
1 Redovisningsprinciper.....	17
7. Investeringsredovisning.....	21
8. Driftsredovisning.....	21
8.1 Utfall i förhållande till budget.....	21
8.2 Miljöbalkens område.....	22
8.3 Helårsprognos.....	23
8.4 Återbetalning medlemskommunerna.....	23
9. Bilagor.....	24
9.1 Styrd tillsyn och kontroll.....	24
9.2 NKI – löpande insiktsmätningar.....	25

1. Inledning

1.1 Förbundets verksamhet

Miljösamverkan östra Skaraborg är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som i sitt arbete ska bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt tobakslagen, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer samt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Fördelningen av medlemsbidraget 2022 gjordes utifrån befolkningmängden den 31 december 2020. Vid denna tidpunkt var den totala befolkningmängden inom medlemskommunerna 117 765 varav Falköping 33 270, Hjo 9 233, Karlsborg 6 965, Skövde 57 016 och Tibro 11 281.

Direktionens uppdrag regleras i en förbundsordning och en arbetsordning. Miljönämndens reglemente beskriver nämndens uppdrag. Verksamhetens omfattning framgår av nämndens tillsyns- och kontrollplan. Kontinuerlig uppföljning av mål och planer sker genom internkontroll.

Bild 1. Förbundets geografiska område

1.2 Politiker och tjänstepersoner

1.2.1 Tjänstepersoner

Miljösamverkan östra Skaraborg är den organisation som praktiskt utför tillsyn och prövning inom livsmedels- och miljöbalksområdet. Förbundets tjänstepersonsorganisation leds av förbundschef Pelle Holmström samt avdelningscheferna Jenny Möller och Anna Toftedahl. Per den 31 augusti 2023 hade Miljösamverkan totalt 43 anställda

1.2.2 Revisorer

Medlemskommunerna utser revisorer som granskar kommunalförbundets verksamhet.

Revisorer för år 2022

- Ronny Wennerström, Tibro
- Lars Elinderson, Falköping

Revisorer 2023

- Per-Olof Ekholm, Hjo
- Birgitta Svensson, Karlsborg

1.2.3 Politisk ledning

Direktionen

Ordförande

- Jan Hanna (S), Tibro

Vice ordförande

- Pierre Robert Rydén (S), Hjo

Ledamöter

- Adam Johansson (M), Falköping
- Johanna Svensson (S), Falköping
- Catrin Hulmarker (M), Hjo
- Torbjörn Colling (M), Karlsborg
- Jonas Davidsson (S), Karlsborg
- Johan Ask (S), Skövde
- Torbjörn Bergman (SP), Skövde
- Åse Nicklasson (SD), Tibro

Ersättare

- Karola Svensson (C), Falköping
- Ingvor Bergman (S), Falköping
- Samuel Björgvinsson (KD), Hjo
- Annelie Johansson (S), Hjo
- Monica Staudinger (C), Karlsborg
- Peter Lindroth (S), Karlsborg
- Therese Sahlström (M), Skövde
- Ulrica Johansson (C), Skövde
- Ann Ohlsson (L), Tibro
- Per-Olof Andersson (M), Tibro

Miljönämnden östra Skaraborg

Ordförande

- Mikael Wendt (L), Falköping

Vice ordförande

- Michael Nimstad (M), Skövde
- Lena Åberg (L), Tibro

Ledamöter

- Karolina Bergström (S), Falköping
- Knut Indebetou (M), Hjo
- Anders Karlsson (S), Hjo
- Anders Lundgren (C), Karlsborg
- Peter Kornestedt (S), Karlsborg
- Anders Ahlmann (SD), Skövde
- Jessica Bolzyk (M), Tibro

Ersättare

- Roland Wanner (MP), Falköping
- Christer Carlsson (SD), Falköping
- Klara de Boer (C), Hjo
- Kenny Johansson (S), Hjo
- Anders Ståhl (L), Karlsborg
- Anna Bruzell (S), Karlsborg
- Linda Schultz Forsberg (S), Skövde
- Lars Lundgren (SP), Skövde
- Per Gren (S), Tibro
- Annika Singleton (KD), Tibro

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt av verksamhetens utveckling

2.1.1 Tillsyn och kontroll

Under perioden 1 januari–31 augusti 2023 har miljönämnden genomfört tillsyns- och kontrollinsatser utifrån den beslutade tillsyns- och kontrollplanen. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Utvärdering av måluppfyllelsen görs i tre nivåer, låg (under 75%), god (över 75%) och hög (över 90%).

Styrd tillsyn och kontroll

Den styrda tillsynen, insatser på anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter, omfattar 2 024 insatser. Jämfört med tillsynsplanen för helår på 3 064 insatser innebär det en måluppfyllelse som motsvarar 66,1 procent. Vi bedömer att vi kommer att uppnå en hög måluppfyllelse.

En mer detaljerad redovisning finns i bilaga 9.1.

	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31*	2020-08-31*	2019-08-31*
Måluppfyllelse	66,1 %	66,3 %	61,4 %	57,4 %	68,7 %

* ändrad definition av styrd tillsyn. Tidigare var definitionen av styrda planerade insatser att de finansierades med årlig avgift.

Behovsprioriterad tillsyn och kontroll

Under tertial 2 har vi inte kunnat få fram tillförlitlig statistik från vårt verksamhets-system som utvisar omfattningen av det behovsprioriterade tillsynen. Detta har korrigerats till årsredovisningen.

2.1.2 Ekonomi

	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31	2020-08-31	2019-08-31
Verksamhetens intäkter	18 697	19 156	20 689	20 700	26 479 ²
Verksamhetens kostnader	-19 895	-18 682	20 233	18 929	24 826 ²
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster	-1 140	449	394	1 709	1 591
Avgiftsfinansieringsgrad ¹ , %	49,4	55,1	61,1	61,9	62,6
Antal anställda	43	40	40	45	44
Folkmängd medlemskommunerna	118 414	117 765	117 517	117 002	116 169

Beloppen ovan anges i tusentals kronor.

Befolkningsmängden är från närmast föregående årsskifte.

¹ Intäkter från avgifter från tillsyn och kontroll dividerat med totala kostnader exklusive VA-rådgivningen.

² Stor påverkan av tillfälligt statligt finansierat projekt inom förorenad mark

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.2.1 Viktiga förhållanden

Förändring av semesterlöneskulden

Avstämning av semesterlöneskulden görs vid delår och helår. Eftersom majoriteten av uttag av semesterdagar sker under sommarperioden innebär det att skulden per den 31 augusti har minskat i förhållande till årsskiftet. Resultatpåverkan är således positiv. Resultatpåverkan vid avstämningen är av samma skäl negativ vid årsskiftet. Resultatpåverkan vid delåret är 411 tkr.

2.2.2 Finansiella risker

Förbundet har inga finansiella placeringar och inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

2.3.1 Nästa steg för en ökad andel efterhandsdebitering

Respektive kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner beslutade att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som gäller från och med 1 januari 2022. En ny inriktning som den nya taxan har inneburit är att många verksamheter har gått från att betala en fast årlig avgift i förskott för den planerade tillsynen till att numera betala en avgift utifrån nedlagd tid i efterskott.

I och med taxan 2022 gick drygt 600 verksamheter över till efterhandsdebitering. Efter nytt beslut om taxa i medlemskommunernas kommunfullmäktige under hösten 2022 gick ytterligare ca 400 verksamheter till efterhandsdebitering från och med 1 januari 2023. Kvarvarande ca 80 verksamheter med fast årlig avgift är verksamheter med prövningsnivå A och B (undantaget branschen lantbruk). Skälet till att de fortsatt föreslås behålla en fast årlig avgift är att avgiftssystemen för dessa verksamheter bör vara lika, oavsett om länsstyrelsen eller kommunen har tillsynen. Dessa verksamheter är också ett undantag gentemot övriga eftersom även händelsestyrd tillsyn ska rymmas inom den årliga avgiften.

Från och med 1 januari 2024 kommer all tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen att vara efterhandsdebiterad.

2.3.4 Ny riskklassningsmodell för livsmedelskontrollen

Sedan en tid tillbaka bedriver Livsmedelverket ett arbete med att se över och göra om den befintliga vägledande riskklassningsmodellen för livsmedelsanläggningar i leden efter primärproduktionen. En ny modell gäller från och med år 2024, med ett övergångsår 2023 då kontrollmyndigheterna kan klassa om befintliga verksamheter. Livsmedelverkets nya modell för fastställande av kontrollfrekvens är till för att underlätta för kontrollmyndigheterna att uppfylla kravet på en riskbaserad offentlig kontroll som är verkningfull, lämplig och sker med en regelbunden frekvens.

Den nya riskklassningsmodellen för livsmedelsverksamheter innebär en stor osäkerhetsfaktor, antalet tillsynstimmar kan komma att minska avsevärt vilket får påverkan på intäkterna och på behovet av personella resurser. För att på bästa sätt försöka förutspå kommande behov kommer vi att revidera behovsutredningen för år 2024 under hösten. Detta för att vi om möjligt med större säkerhet ska kunna prognostisera vad riskklassningarna kommer att få för effekter på våra tillsynsintäkter och det personella behovet.

2.3.5 Nationell strategi för miljöbalkstillsynen

Den nationella tillsynsstrategin för miljötillsynsområdet beslutades i december 2021. Strategin avser åren 2022–2024 och styr vår planering och prioritering inom tillsynen. Nämnden kommer att utgå ifrån de preciserade åtgärderna samt de fokusområden som beslutats i strategin och följa angivna styrningar.

2.4 Styrning och uppföljning

Nedan följer en uppföljning av verksamhetsmålen. Direktionens mål är övergripande och av en mer strategisk karaktär medan nämndens verksamhetsmål är mer konkreta och mätbara. Nämndens verksamhetsmål ska bidra till att direktionens mål uppnås. Sett i ett helhetsperspektiv bedömer vi att vi uppnår en god måluppfyllelse för våra verksamhetsmål.

2.4.1 Perspektiv finansiering

2.4.2 Perspektiv tillsyn och kontroll

Direktionens verksamhetsmål

Mål

- Alltid bra resultat vid extern granskning av verksamheten. Uppföljning av målet utgår om någon granskning inte genomförts under året.

Måluppfyllelse

- Någon extern granskning har inte genomförts per den 31 augusti 2023.

Nämndens verksamhetsmål

Mål

- 100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den styrda tillsynen.

Måluppfyllelse

- Per den 31 augusti har 66,1 % av insatserna genomförts. Bedömningen är att vi kommer att nå hög måluppfyllnad.

Mål

- 100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den behovsprioriterade tillsynen.

Måluppfyllelse

- På grund av problem med att få ut statistik ur verksamhetssystemet kan vi inte redovisa statistik för detta mål till delårsrapporten. Bedömning är att vi kommer nå hög måluppfyllnad.

Nämndens preciserade verksamhetsmål

Mål

- Bedriva tillsyn och kontroll av små avloppsanläggningar så att årligen minst 5 % av anläggningarna som inte är godkända åtgärdas.

Måluppfyllelse

- I dagsläget är ca 3 % av de små avloppsanläggningarna åtgärdade i årets tillsynsområde. Bedömningen är att vi inte kommer nå målet om 5 %.

Mål

- Till senast år 2027 ska samtliga vedeldade pannor som används som primär värmekälla inom tätort och småort uppfylla kraven enligt BBR 1998 och vara utrustade med ackumulatortank.

Måluppfyllelse

- Arbete enligt fastställd nämndriktlinje pågår och bedömningen är att målet uppnås till år 2027.

2.4.3 Perspektiv kund

Direktionens verksamhetsmål

Mål

- Nöjda invånare och verksamhetsutövare

Målopfyllelse

- Mäts delvis genom insiktmätningar som redovisas under nämndens mål nedan.

Nämndens verksamhetsmål

Mål

- 1. Miljönämnden ska ha ett högre NKI (Nöjd-Kund-Index) än genomsnittet för respektive myndighetsområde i SKR:s öppna jämförelser.
- 2. Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde.

Målopfyllelse

- 1. Se bilaga 9.2 för mer detaljerad redovisning.
- 2. Se bilaga 9.2 för mer detaljerad redovisning.
- Målen är delvis uppnådda. Bedömningen är att målen inte kommer att nås under 2023 för alla myndighetsområdena.

Mål

- För året 2023 ska andelen som kommer in via e-tjänster uppgå till:
 - minst 50 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump
 - minst 70 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet
 - minst 70 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning
 - minst 50 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
 - minst 50 procent för klagomål på inomhusmiljö
- För året 2023 ska antalet händelser som kommer in via e-tjänsten Följ och komplettera dina ärenden uppgå till minst 300.

Nuläge

- 16,1 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump
- 71,9 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet
- 88,9 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning
- 27,7 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
- 44,4 procent för klagomål på inomhusmiljö
- 111 st har använt e-tjänst "komplettering av befintligt ärende"
- Bedömningen är att vi delvis kommer att uppnå målet

2.4.4 Perspektiv medarbetare

Direktionens verksamhetsmål

Mål

- En attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare.

Nuläge

- Målet mäts genom insiktsmätningar och medarbetarundersökningar.

Nämndens verksamhetsmål

Mål

- Genomföra minst en medarbetarundersökning under 2023 där:
 - svarsfrekvensen ska överstiga 85 procent.
 - nyckeltalet eNPS ska överstiga 0 (Nyckeltalet är inom intervallet – 100 och + 100 där värden över 0 anses vara bra).
 - Nyckeltalet medarbetarengagemang ska vara högre än jämförelsevärdet för offentliga verksamheter.

Nuläge

- Per den 31 augusti har tre medarbetarundersökningar genomförts.
- Svarsfrekvensen har varit 81-91%
- eNPS är vid senaste mätningen +3
- Nyckeltalet är vid senaste mätningen 4,0 och jämförelsevärdet är 3,8.
- Bedömningen är att vi kommer att uppnå målet.

2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.5.1 God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning stämmer väl överens med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. De finansiella målen är delvis uppfyllda. Verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda i hög grad inom de flesta områden. Vår samlade bedömning är att en god ekonomisk hushållning för perioden har uppnåtts.

Vår erfarenhet visar att förbundet som organisationsform är mer kostnadseffektiv än om respektive medlemskommun skulle ha haft ett eget miljökontor. Förutom att det skapar bättre förutsättningar vad gäller kompetensförsörjning över tid finns det skalfördelar i en samverkan vilket i sig bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Förbundets arbetsmetod för att genomföra tillsynen, den så kallade sprintmetoden, där vi genomför tillsynen i korta avgränsade tillsynsprojekt med samma fokus- och kontrollområden, är något som bidrar till en kostnadseffektiv verksamhet.

Kommande utveckling i syfte att uppnå en mer kostnadseffektiv verksamhet ser vi framför allt i digitaliseringen vilket beskrivs mer under avsnittet om förväntad utveckling.

2.5.2 Ekonomisk ställning

Vår bedömning är att förbundets ekonomiska ställning är god. Det egna kapitalet uppgår per den 31 augusti till 2 860 tkr och förbundet har inga långfristiga skulder. Betalningsförmågan är god både på kort och lång sikt.

2.6 Balanskravsresultatet

Resultatet för helåret 2023 förväntas enligt helårsprognosen att uppgå till -726 tkr. Inga per i dag kända balanskravsjusteringar eller avsättning till resultatutjämningsreserv påverkar det prognostiserade resultatet vilket gör att balanskravsresultatet bedöms komma att motsvara det prognostiserade resultatet.

(Tusentals kronor)	Delår 2023	Prognos 2023	Budget 2023
Årets/delårets resultat	-1 140	-726	68
Reducering av samtliga realisationsvinster	0	0	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets/delårets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 140	-726	68
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Balanskravsresultat	-1 140	-726	68

2.7 Väsentliga personalförhållanden

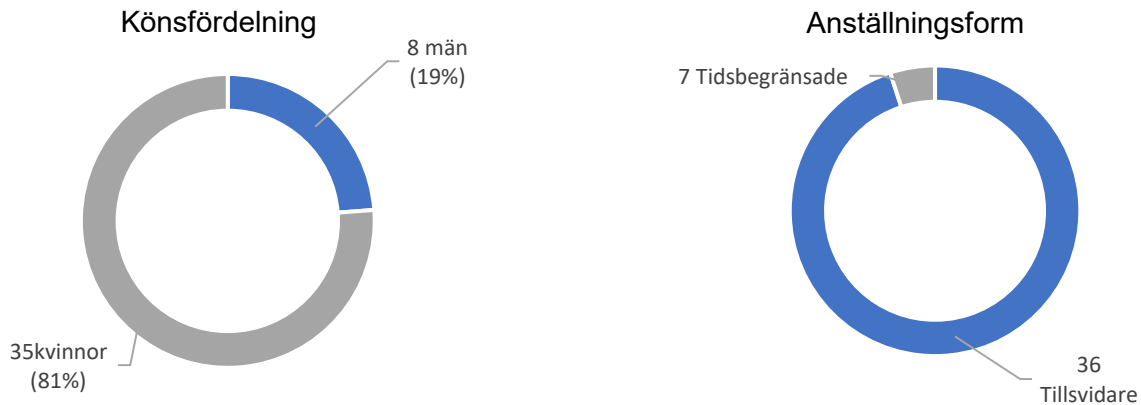
2.7.1 Sjukfrånvaro

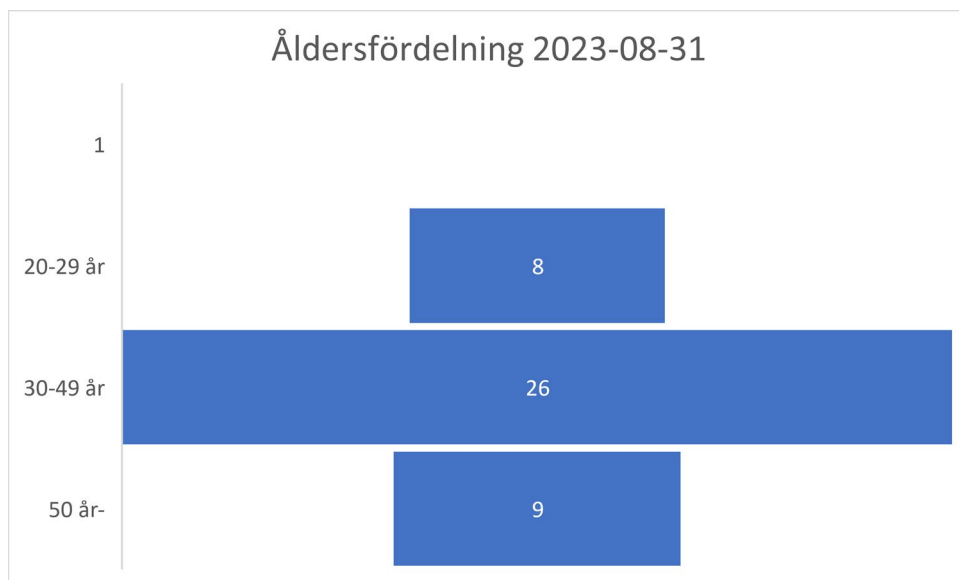
	2023-07-31	2022-07-31	2021-07-31
Total sjukfrånvaro	6,4 %	5,9 %	4,5 %
varav:			
- långtidssjukfrånvaro (≥90 dagar)	58 %	68,0 %	53,9 %
- sjukfrånvaro för män	2,4 %	1,3 %	0,8 %
- sjukfrånvaro för kvinnor	7,5 %	7,6 %	5,8 %
- anställda <29 år	5,8 %	2,6 %	2,6 %
- anställda 30–49 år	7,9 %	7,6 %	4,0 %
- anställda 50– år	2,3 %	2,0 %	7,5 %

Förbundschefen har som mål att den totala sjukfrånvaron ska vara lägre än 4 procent vid årets slut. Statistiken för augusti är inte tillgänglig vilket gör att perioden som statistiken baseras på ovan är perioden januari–juli. Den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,4 procent. För kvinnor är siffran 7,5 procent, för män 2,4 procent. Andelen långtidssjukfrånvaro uppgår till 58 procent av den totala sjukfrånvaron.

Statistiken varierar kraftigt över tid eftersom urvalet är relativt litet och en sjukskrivning får stort genomslag på den totala sjukfrånvaron. Vi ser små förändringar i sjukfrånvaron som helhet. Långtidssjukfrånvaron är inte direkt arbetsrelaterad. Målet ovan avser helår, men vår bedömning idag är att vi troligtvis inte når målsättningen om maximalt 4 % sjukfrånvaro.

2.7.2 Personalsammansättning

2.8 Miljöredovisning

Miljösamverkan östra Skaraborg är miljödiplomerad enligt kraven i Svensk Miljöbas. Miljösamverkan bidrar genom att fullfölja sitt uppdrag som tillsynsmyndighet till en hållbar utveckling och en god miljö.

Vi arbetar aktivt med vår organisations påverkan på miljön. Vi har en intern miljöpolicy, mål samt handlingsplan för att nå våra uppsatta mål. För vår del handlar det om mål kopplade till bland annat transporter, energianvändning och resursförbrukning. Varje år revideras vårt interna miljöarbete av en extern part. Senast godkända revidering genomfördes den 19 april 2023.

SVENSK MILJÖBAS

2.9 Förväntad utveckling

2.9.1 Omvärldsanalys

De ekonomiska förutsättningarna för kommunerna och krav på effektivisering och digitalisering inverkar även på oss. Att satsa på digitalisering är en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas effektivare på sikt men också för att kunna möta de förväntningar som kunder har på oss. Utvecklingen av e-tjänster och e-arkiv medför förändringar som kommer att påverka organisationen. Framst inom verksamhetsstödet men även på sikt för inspektörerna och hur vi bedriver tillsyn.

Livsmedelsverket har tagit fram en ny riskklassningsmodell som gäller från och med 2024. I dagsläget är det oklart hur den kommer påverka vår verksamhet. Både gällande personellt behov samt möjliga intäkter från tillsynen.

Havs- och vattenmyndigheten arbetar med att uppdatera tillsynsvägledningen för tillsynen av små avlopp, bland annat med s.k. riskbaserad tillsyn med riskklassning av avloppsanläggningarna. Vi vet i dagsläget inte hur detta kommer påverka vår verksamhet.

Den nationella tillsynsstrategin gäller för åren 2022–2024 och styr vår planering och prioritering inom tillsynen. Nämnden kommer utgå ifrån de preciserade åtgärder samt fokusområden som beslutats i strategin och följa styrningar i strategin.

2.9.2 Utveckling av verksamheten

Digitalisering

Digitaliseringen har ännu inte medfört den positiva effekt som önskas. Vi har idag ett behov av att ytterligare fokusera på arbetet med digitalisering, e-tjänster med mera för att kunna få effekt av digitaliseringens olika delar. Vi kan se att digitaliseringen kräver resurser i större utsträckning än vad som inledningsvis uppskattades, exempelvis för drift och underhåll. Vikten av att ha en fungerande IT-struktur och vid problem kunna vidta snabba åtgärder har en direkt koppling till hur kunderna upplever vårt arbete men självklart också till hur snabbt ärendet kan hanteras.

Vi behöver utvärdera vilka typer av resurser vi behöver för att kunna få effekt av digitaliseringen avseende enkelhet för kund och Miljösamverkan som helhet. Effektiv drift och utveckling av vår IT-struktur är avgörande för om vi ska kunna ta steget att få en fungerande effektiv digital hantering. Den tänkta besparingen i traditionell administration kan ersättas av ett ökat behov av IT-resurser.

Fokus i arbetet i digitaliseringen är att få välfungerande e-tjänster jämfört med att införa flera sådana.

Rekrytering

Vi ser en ökad svårighet i att kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Vi kan komma att i större utsträckning än idag samverka med andra kommuner för att hitta rätt kompetens inom vissa områden där särskild kompetens behövs.

Ökad transparens mot kund – efterhandsdebitering

Arbetet med att införa ny taxa för efterhandsdebitering fortsätter under hösten. Från 1 januari 2023 gäller en ny taxa för miljöbalken. Efterhandsdebiteringen medför en ökad administration genom att exempelvis vi behöver fatta avgiftsbeslut i varje ärende.

Från och med 1 januari 2024 är all livsmedelstillsyn efterhandsdebiterad.

Ökade administrativa krav

Vi konstaterar ökade administrativa krav inom personuppgiftshantering (GDPR), informationssäkerhet med mera som gör att det är en osäker utveckling på krav inom administrationen. I dessa fall ser vi ett stort behov av samordning, exempelvis inom medlemskommunerna inklusive bolag och andra kommunalförbund.

Osäkerhet i ekonomi

Det förändrade arbetssättet med tim- och efterhandsdebitering ser vi medför en ökad osäkerhet för ekonomin som kan slå åt flera håll. Dels att intäkterna blir lägre än budgeterat, dels att de företag som tidigare hade schablonavgift där vi gjorde mer tid än vad schablonen avsåg kommer få en högre avgift när vi tar ut avgift för nedlagd tid.

Eftersom vi ännu inte har något heltäckande underlag för tidsredovisning finns en osäkerhet i avgiftsfinansieringsgraden. Vissa uppgifter kan dock nämnden inte ta ut en avgift för, exempelvis remisshantering och överklagningar. Den pågående tidsredovisningen samt efterföljande utvärdering kommer på ett bättre sätt än idag att visa omfattningen av detta arbete och ge ett bra beslutsunderlag för eventuella förändringar. Troligtvis behöver en detaljerad tidsredovisning fortsätta en tid framöver för att ge ett bättre beslutsunderlag för behovet av resurser.

3. Resultaträkning

	Not	2023-01-01 –2023-08-31	2022-01-01 –2022-08-31	Budget helår	Helårs prognos
Verksamhetens intäkter	3	18 697 414	19 156 355	31 422 000	30 631 000 -31 343 000
Verksamhetens kostnader	4,5	-19 895 202	-18 681 949	-31 343 000	
Avskrivningar	6	-20 506	-31 223	-24 000	-24 000
Verksamhetens nettokostnader		-1 218 294	443 183	55 000	-736 000
Verksamhetens resultat		-1 218 294	443 183	55 000	-736 000
Finansiella intäkter	7	78 524	5 840	13 000	10 000
Finansiella kostnader		0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster		-1 139 770	449 023	68 000	-726 000
Periodens resultat	8	-1 139 770	449 023	68 000	-726 000

4. Balansräkning

	Not	2023-08-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Maskiner och inventarier	9	3 741	24 247
Summa anläggningstillgångar		3 741	24 247
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	5 252 374	3 591 199
Kassa och Bank	11	3 081 627	5 621 171
Summa omsättningstillgångar		8 334 001	9 212 370
SUMMA TILLGÅNGAR		8 337 742	9 236 617
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	12		
Årets resultat		-1 139 770	729 662
Övrigt eget kapital		4 000 000	4 000 000
Summa eget kapital		2 860 230	4 729 662
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	13	5 477 512	4 506 954
Summa skulder		5 477 512	4 506 954
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 337 742	9 236 616
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5. Kassaflödesanalys

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Den löpande verksamheten		
Delårets resultat	-1 139 770	449 023
Återbetalning till medlemskommunerna avseende föregående år	-729 662	-228 355
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 869 432	220 668
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar	20 506	31 223
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 848 926	251 891
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-1 661 175	576 358
Ökning/minskning kortfristiga skulder	970 558	5 481 282
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-2 539 543	6 309 351
Periodens kassaflöde	-2 539 543	6 309 351
Likvida medel vid årets början		
Likvida medel vid årets början	5 621 171	6 183 244
Likvida medel vid delårets slut	3 081 628	12 492 775

6. Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring (LKBR) och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I de fall utfall saknas för årets belopp och i jämförande belopp har dessa rader inte alltid presenterats i årsredovisningen.

Principerna är väsentligen oförändrade sedan senast föregående räkenskapsår.

1.1 Redovisning av intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter.

1.2 Redovisning av kostnader

Kostnader redovisas fortlöpande i den takt de uppstår.

Förbundet har inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner. Premier för pensioner tryggas löpande genom utbetalningar till externa pensionsförvaltare och bokförs som kostnad innevarande år.

1.2.1 Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivning påbörjas från och med tidpunkten då tillgången tas i bruk.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskiften eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt. Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 6.

1.3 Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar som inventarier och maskiner ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp. För 2023 uppgår ett halvt prisbasbelopp till 26 250kr.

1.4 Omsättningstillgångar

Fordringar redovisas som omsättningstillgång, med undantag för poster där förfalldatum ligger mer än 12 månader efter balansdagen. Dessa klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt

efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

1.5 Skulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

1.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som påverkar bokslutet väsentligen.

Not 3 Verksamhetens intäkter

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Medlemsbidrag	8 951 333	8 600 000
Förrättning och granskning	9 583 306	10 016 516
Statligt stöd tillfällig lagstiftning	0	265 379
Övriga intäkter	162 774	274 460
Summa verksamhetens intäkter	18 697 413	19 156 355

Not 4 Ersättning till revisorerna

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
PwC		
Revisionsuppdraget	-61 250	-50 000
Summa ersättning till revisorerna	-61 250	-50 000

Not 5 Verksamhetens kostnader

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Kostnader arbetskraft	-15 558 461	-14 763 608
Övriga verksamhetskostnader	-4 336 741	-3 918 341
Summa verksamhetens kostnader	-19 895 202	-18 681 949

Not 6 Avskrivningar

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Avskrivning maskiner och inventarier	-20 506	-69 084
Summa avskrivningar	-20 506	-69 084

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 6 år 2023 och 8 år 2022.

Not 7 Finansiella intäkter

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Ränteintäkter	78 524	5 840
Summa finansiella intäkter	78 524	5 840

Not 8 Delårets resultat

	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Delårets resultat enligt resultaträkningen	-1 139 770	449 023
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 139 770	449 023

Not 9 Maskiner och inventarier

	2023-08-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	779 026	779 026
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	779 026	779 026
Ingående avskrivningar	-754 779	-708 890
Årets avskrivningar	-20 506	-45 889
Utgående ackumulerade avskrivningar	-775 285	-754 779
Utgående redovisat värde	3 741	24 247

Not 10 Fordringar

	2023-08-31	2022-12-31
Kundfordringar	749 641	739 303
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 152 811	1 523 955
Övriga kortfristiga fordringar	1 219 004	1 327 941
Redovisat värde vid årets slut	5 121 456	3 591 199

Not 11 Kassa och bank

	2023-08-31	2022-12-31
Bank	3 081 627	5 621 171
Summa bank	3 081 627	5 621 171

Not 12 Eget kapital

	2023-08-31	2022-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	4 729 662	4 228 355
Återbetalning till medlemskommunerna	-729 662	-228 355
Delårets resultat	-1 139 770	729 662
Utgående eget kapital	2 860 230	4 729 662

Not 13 Kortfristiga skulder

	2023-08-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	197 464	1 355 706
Övriga kortfristiga skulder	832 086	761 532
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 447 963	2 389 716
Summa kortfristiga skulder	5 477 513	4 506 954

7. Investeringsredovisning

Inga investeringar har gjorts under året och inga investeringar är budgeterade.

8. Driftsredovisning

8.1 Utfall i förhållande till budget

Nedan redovisas det ekonomiska utfallet i förhållande till av direktionen fastslagen budget för 2023 samt utfallet samma period föregående år.

(tkr)	Budget 2023	Prognos 2023	Utfall 23-08-31	Utfall 22-08-31
Intäkter	31 422	30 631	18 697	19 156
Medlemsbidrag	13 427	13 427	8 951	8 600
Tillsynsavgifter	17 790	17 000	9 583	10 017
Övriga intäkter	204	204	163	539
<i>varav för tillsyn trängsel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>265</i>
Kostnader	-31 343	-31 343	-19 895	-18 682
Personal	-24 265	-24 265	-15 558	-14 356
<i>varav för tillsyn trängsel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Övriga verksamhetskostnader	-6 398	-6 398	-4 337	-3 917
<i>varav för tillsyn trängsel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
VA-rådgivning	-680	-680	-447	-409
<i>varav personal</i>	<i>-655</i>	<i>-655</i>	<i>-439</i>	<i>-408</i>
<i>varav övriga</i>	<i>-25</i>	<i>-25</i>	<i>-8</i>	<i>-10</i>
Avskrivningar	- 24	-24	-21	-31
Finansiella intäkter	13	10	79	6
Finansiella kostnader	0	0	0	0
RESULTAT	68	-726	-1 140	449

Observera att VA-rådgivningen redovisas separat i ovanstående uppställning eftersom det är en fristående funktion som är helt finansierad av medlemskommunerna. I resultaträkningen redovisas det inte separat.

8.1.1 Resultatanalys

Resultatet uppgår per den 31 augusti till -1 140 tkr. Avstämningen av semesterlöneskulden har en positiv resultatpåverkan motsvarande 411 tkr vid delåret. Exkluderar vi den påverkan noterar vi ett underskott motsvarande 1 551 tkr.

8.1.2 Intäktsanalys

Intäkterna uppgår till 18 697 tkr vilket är 2 249 tkr lägre än budgeterat per den 31 augusti. Övriga intäkter överskrider budget medan intäkter från tillsynsavgifter underskrider budget.

Intäkterna från medlemsbidrag uppgår till 8 951 tkr och är helt enligt budget.

Övriga intäkter uppgår till 163 tkr vid delåret. Av detta står lönebidrag för 144 tkr, samt övriga intäkter om 19 tkr.

Intäkterna från tillsynsavgifter uppgår till 9 583 tkr vilket är 2 276 tkr lägre än budget per den 31 augusti. Nedan följer en redovisning per kontrollområde.

8.2 Miljöbalkens område

För miljöbalkens område uppgår intäkterna till 6 288 tkr vilket är 1 958 tkr lägre än budgeterat vid delår. Det finns en negativ effekt som kan härledas till övergången från schablonavgifter till efterhandsdebitering, där planeringsschablonerna inte stämmer överens med tid för genomförd tillsyn.

För delområde miljöskydd uppgår intäkterna till 3 992 tkr vilket är ca 902 tkr lägre än budget. Det är framför allt personalomsättning som medfört utebliven tillsyn som är den främsta orsaken till avvikelsen. Det finns också en viss eftersläpning i fakturering av genomförd tillsyn.

För delområde avlopp uppgår intäkterna till 1 927 tkr vilket är 263 tkr lägre intäkter än budgeterat. Avloppsteamet har haft personalomsättning vilket initialt medför en minskad effektivitet i arbetet.

Färre tillståndsansökningar än planerat har kommit in under perioden. En osäkerhetsfaktor är att vi inte med säkerhet vet hur många tillståndsansökningar som kommer in.

Det finns också en osäkerhetsfaktor när i tiden som ansökningarna kommer in till oss jämfört med ursprunglig uppskattad plan, vilket också påverkar när tillsyn kan göras.

För delområde hälsoskydd är utfallet -361 tkr vilket är 408 tkr lägre än budget. Planeringsschablonen som vi har visat sig i dessa typer av tillsyn inte stämma. Det är dock för kort tid som vi har genomfört mätning med efterhandsdebitering för att kunna dra slutsatser om att ändra våra planeringsschabloner. Hälsoskyddsteamet har också haft en stor personalomsättning under första delen av året. Det har medfört en minskning av intäkter på grund av bland annat upplärning av nya kollegor.

8.2.1 Livsmedelskontrollen

För livsmedelskontrollen uppgår intäkterna till 3 296 tkr vilket är 317 tkr mindre än budgeterat.

Under året genomförs ett stort administrativt arbete för att riskklassa alla livsmedelsverksamheter enligt Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell där vi inte kommer ta betalt för all nedlagd tid.

8.3 Kostnadsanalys

De totala kostnaderna för perioden januari till augusti uppgår till 19 916 tkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 994 tkr för samma period. Det är främst lönekostnader på grund av vakanser som förklarar det lägre utfallet.

Personalkostnaderna är något lägre än budgeterat och är relaterade till uppkomna vakanser och utebliven lönekostnad.

Vad gäller övriga verksamhetskostnader är det inga stora avvikelser mot budget.

Kostnaderna för VA-rådgivningen är i linje med budget.

8.3 Helårsprognos

Helårsprognosen för verksamheten är ett underskott på -726 tkr.

Intäkterna bedöms som helhet att understiga budgeterade intäkter med 791 tkr.

Intäkterna från tillsynsavgifter understiger budget med 790 tkr.

De främsta skälen till att intäkter från tillsynsavgifter bedöms understiga budget är dels att vi fick in färre avloppstillståndsansökningar än prognostiserat, dels att lantbrukstillsynen inte har hunnit genomföras enligt plan p.g.a. personalomsättning. Därutöver har hälsoskyddsschablonerna inte stämt.

8.4 Återbetalning medlemskommunerna

Överstigande del 4 mkr eget kapital efter 2022 års bokslut uppgick till 730 tkr vilket återbetalades till medlemskommunerna i slutet av maj 2023 enligt följande fördelning:

	Falköping	Hjo	Karlsborg	Skövde	Tibro	MÖS
Andel, %	28,41	7,87	5,93	48,18	9,61	100,0
Återbetalat, kr	206 374	57 303	43 227	352 615	70 143	729 662

9. Bilagor

9.1 Styrd tillsyn och kontroll

Utfall insatser per den 31 augusti

Område	Inspektion	Systemtillsyn/ revisioner	Prov	Granskning	Informations- insats	Möten	Totalt
Miljöbalken, Avlopp	3	0	0	0	0	0	3
Miljöbalken, Hälsoskydd	128	4	0	0	0	0	132
Miljöbalken, Miljöskydd	678	5	0	437	0	3	1120
varav A och B	57	5	0	53	0	3	115
varav C och U	135	0	0	0	0	0	135
varav Lantbruk	118	0	0	16	0	0	134
varav Köldmedia	368	0	0	368	0	0	368
Animaliska biprodukter	95	0	0	0	0	0	95
varav Lantbruk	95	0	0	0	0	0	95
varav Livsmedel	0	0	0	0	0	0	0
Strålskydd	0	0	0	0	0	0	0
Tobak	0	0	0	0	0	0	0
varav Hälsoskydd	0	0	0	0	0	0	0
varav Livsmedel	0	0	0	0	0	0	0
Livsmedelskontroll	620	33	21	0	0	0	674
Totalt	1 524	89	21	437	0	0	2 408

Måluppfyllelse mot helårsplan efter tertial 2

Område	Helårsplan	Utfall tertial 2	Måluppfyllelse tertial 2
Miljöbalken, Avlopp	18	3	16,7%
Miljöbalken, Hälsoskydd	254	132	52,0%
Miljöbalken, Miljöskydd	1 394	1 120	80,3%
varav A och B	202	115	56,9%
varav C och U	192	135	70,3%
varav Lantbruk	238	134	56,3%
varav Köldmedia	736	736	100,0%
Animaliska biprodukter	199	95	47,7%
varav Lantbruk	199	95	47,7%
varav Livsmedel	0	0	0
Strålskydd	0	0	0
Tobak	20	0	0
varav Hälsoskydd	20	0	-
varav Livsmedel	0	0	0
Livsmedelskontroll	1 204	620	57,2%
Totalt	3 089	2 024	66,1%

9.2 NKI – löpande insiktsmätningar

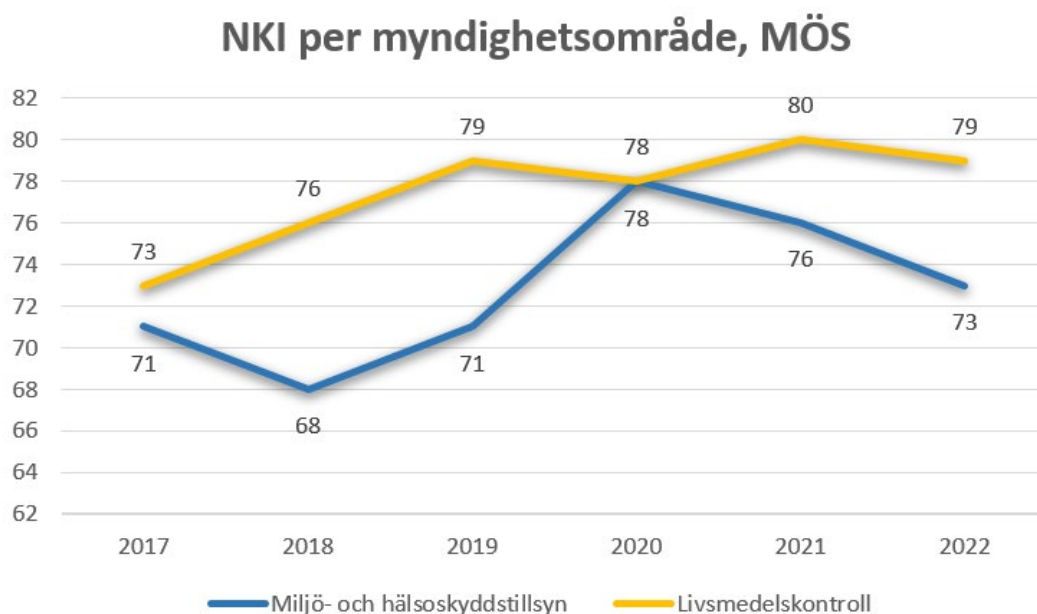
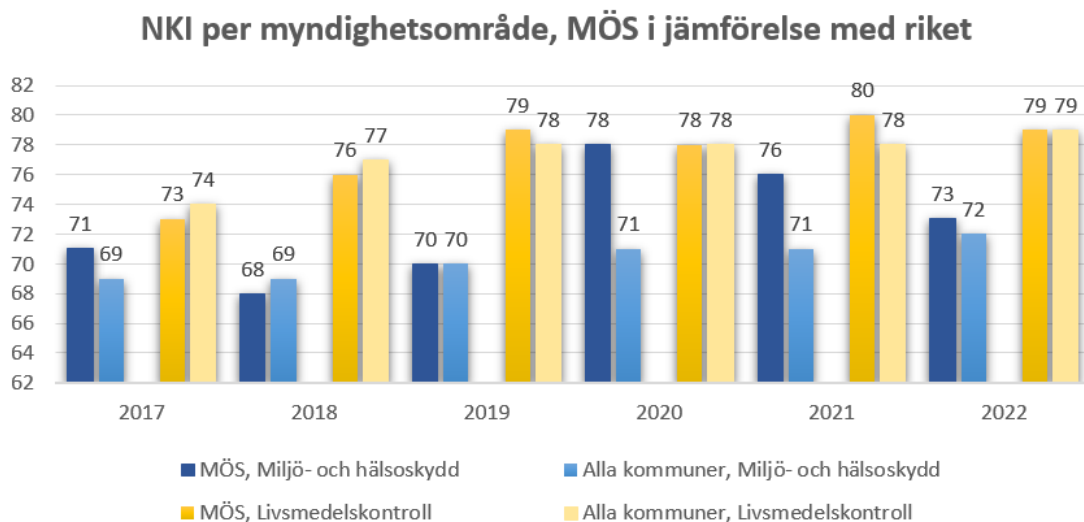
Miljönämndens verksamhetsmål

Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde.

Uppföljningen görs efter att Sveriges Kommuner och Regioner har redovisat rapporten Öppna jämförelser för år 2022.

Resultat mål 1

Nedan följer en kortfattad redovisning av mål och måluppfyllelse för NKI-mätningar som genomförts under 2022.

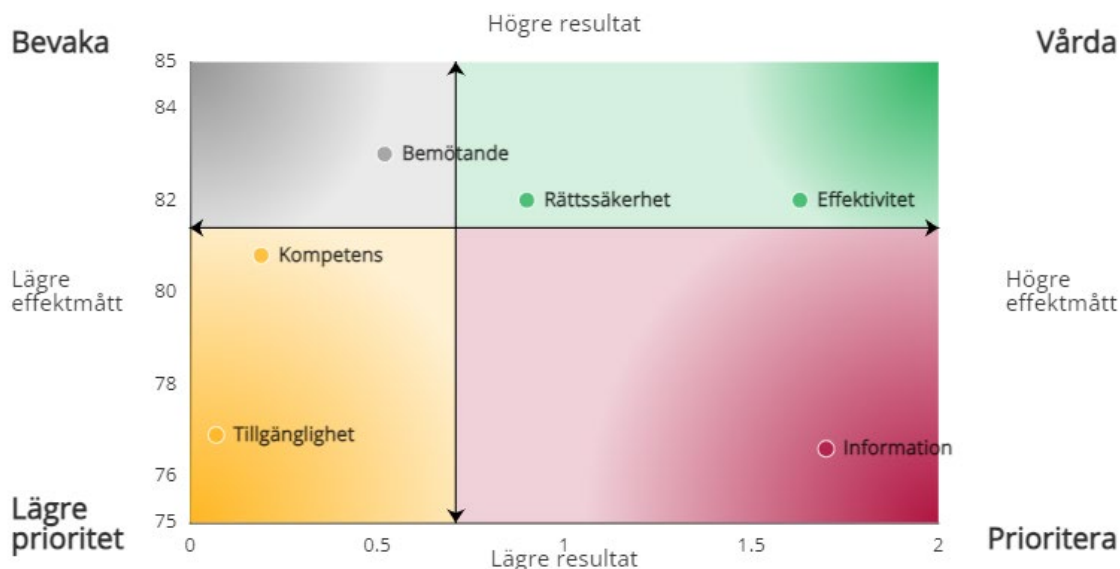

Vi kan notera att målet om att ha högre NKI för respektive myndighetsområde jämfört med övriga deltagande kommuner delvis är uppnått. För miljö- och hälsoskydd uppgår NKI till 73, att jämföra med övriga deltagande kommuners värde om 72. För livsmedelskontrollen uppgår NKI till 79 ett värde som delas med övriga deltagande kommuner.

Livsmedelskontrollen

- Svarefrekvensen uppgår till 56 procent. Antalet ärenden som svaren grundar sig på uppgår till 204.
- NKI för livsmedelskontroll uppgår till 79, vilket är en hög nivå. Resultatet ligger lägre än föregående år då NKI var 80.
- Högst omdöme ges attityd och bemötande, med ett värde på 84 respektive 83. Lägst omdöme ges möjligheten att använda digitala tjänster med ett värde på 73.

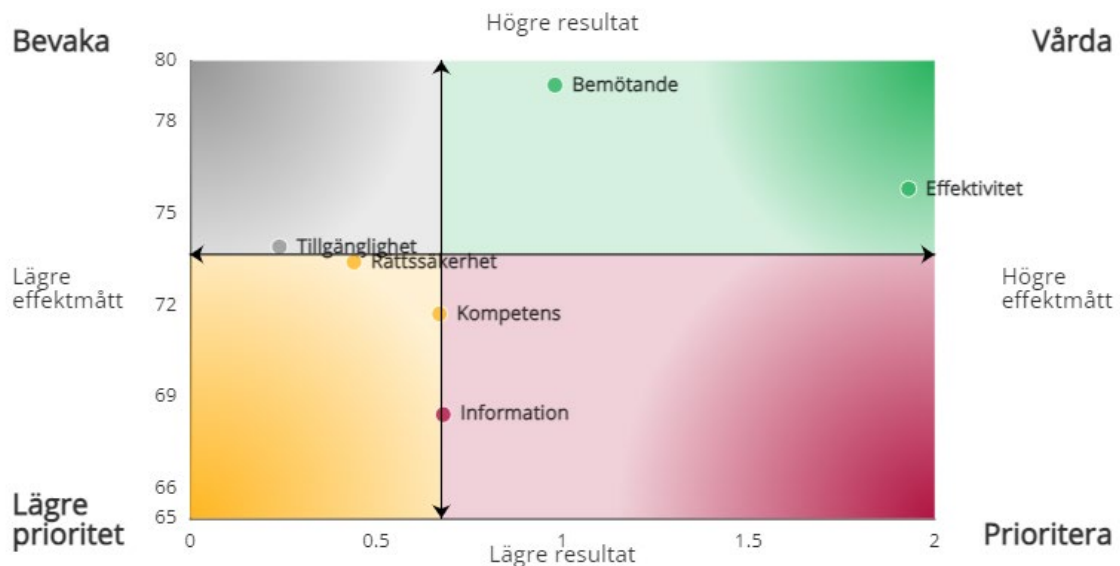
Följande prioriteringsmatris redovisas för området livsmedelskontroll. Effektmåttet baseras på kundernas svar om hur viktigt de anser att serviceområdet är i deras bedömning. Rättssäkerhet och effektivitet fortsätter att öka precis som föregående år. Information är ett område som bör prioriteras.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen

- Svarefrekvensen uppgår till 66 procent. Antalet ärenden som svaren grundar sig på uppgår till 171.
- NKI för Miljö- och hälsoskydd uppgår till 73. Det är tre enheter lägre jämfört med föregående år.
- Högst omdöme ges attityd och bemötande, med ett värde på 81 respektive 79. Lägst omdöme ges till informationen på vår webbplats med ett värde på 63.

Följande prioriteringsmatris redovisas för området miljö- och hälsoskydd. Effektmåttet baseras på kundernas svar om hur viktigt de anser att serviceområdet är i deras bedömning. Betygsindexet visar hur kunderna bedömt serviceområdet. Det visar precis som föregående år att kunderna tycker att effektivitet är viktigast, följt av bemötande.

Resultat (mål 2)

Antalet svar som hittills rapporterats in för år 2023 är 185. Det är en viss eftersläpning i hur resultatet rapporteras in. Av de inrapporterade svaren är värdet 88 för miljö- och hälsoskydd och 97 för livsmedel.

Vi kan notera en minskning för NKI inom livsmedelskontrollen jämfört med föregående år. NKI uppgår till 74 per den 31 augusti, en minskning med fem enheter. För miljö- och hälsoskydd ser vi ett ökat NKI jämfört med föregående år. Värdet uppgår till 74.

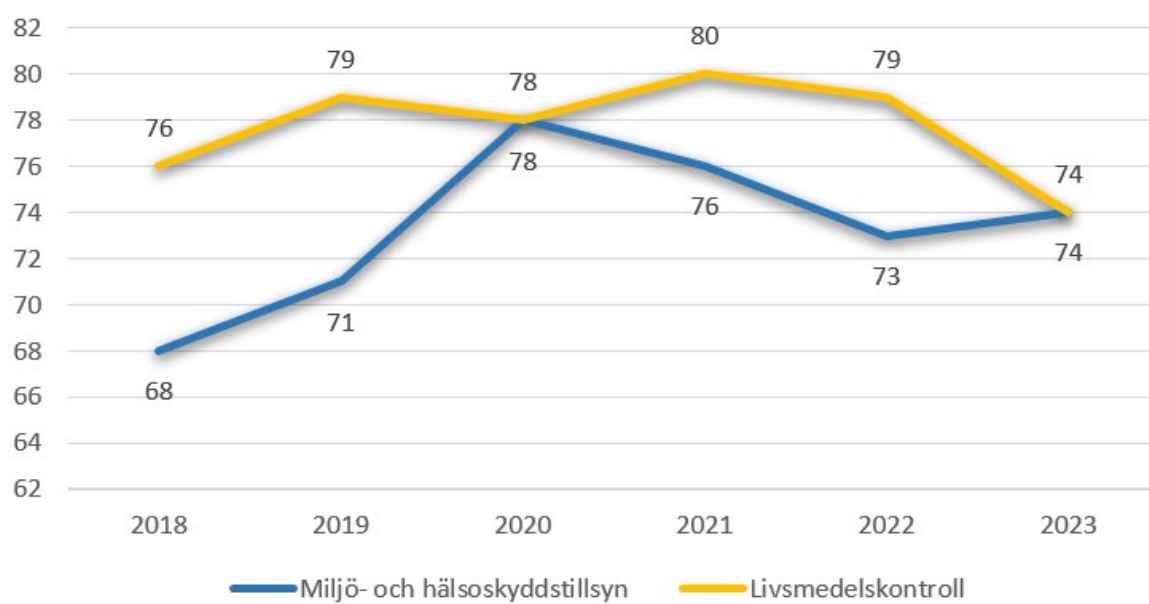
Målet om att ha en bibehållen eller ökad NKI är vid denna avstämning delvis uppnått.

Vi konstaterar att underlaget för bedömning är förhållandevis litet till antalet vilket ger en stor osäkerhet i resultatet. Vi kommer återkommande under hösten att utvärdera det underlag som uppdateras när vi får in fler svar på enkäten för att kunna dra säkrare slutsatser och vidta eventuella åtgärder.

Av det underlag vi har fått in är företagarna minst nöjda med informationen på vår webbplats med ett värde på 71 vilket motsvarar ett högt värde. Vi arbetar kontinuerligt med vår webbplats både internt och i samverkan med vår kundtjänst för att möta våra kunders behov av information.

NKI-gradering: 80 eller högre: mycket högt, 70 till 79: högt, 62 till 69: godkänt, 50 till 61: lågt, 50 eller lägre: mycket lågt.

NKI per myndighetsområde, MÖS

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA
Date: 2023-10-23 16:36:06
BankID refno: c5f1538e-befc-451b-b452-84433006aaa4

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: JONAS DAVIDSSON
Date: 2023-10-24 07:31:18
BankID refno: eef469a7-dea7-4147-a189-e485a18e297f

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg: Jonas Davidsson

Plats och tid Stadshuset i Skövde, KS-salen kl. 13.30–15.10

Beslutande

Karola Svensson (C), ersätter Adam Johansson (M)	Falköping
Johanna Svensson (S)	Falköping
Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S)	Karlsborg
Johan Ask (S)	Skövde
Ulrica Johansson (C), ersätter Torbjörn Bergman (SP)	Skövde
Jan Hanna (S), ordförande	Tibro
Åse Nicklasson (SD)	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare
Ann Ohlsson (L), Tibro

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Mikael Wendt, ordförande i
Miljönämnden östra Skaraborg

Ajournering Kl. 14.30–14.45

Utses att justera Jonas Davidsson

Underskrifter

Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 6–11

Ordförande Jan Hanna (S)

Justerare Jonas Davidsson (S)

Delårsrapport för år 2023

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att överlämna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2023 till kommunfullmäktige i förbundets medlemskommuner och till förbundets revisorer.

Miljösamverkan prognostiserar ett underskott för innevarande år. Direktionen avser att ta fram en åtgärdsplan för hantering av ett eventuellt underskott i samband med årsredovisningen.

Redogörelse för ärendet

En delårsrapport har tagits fram. Enligt 11 kap. 16 § kommunallagen ska ett kommunalförbunds direktionen överlämna sin delårsrapport till kommunfullmäktige i sina medlemskommuner för behandling och till förbundets revisorer för bedömning.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-20
Delårsrapport för år 2023

Bilaga

Delårsrapport för år 2023

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i medlemskommunerna: Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde
och Tibro
Kommunalförbundets revisorer

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JAN HANNA

Date: 2023-10-23 11:30:43

BankID refno: a73fa958-d56a-481c-8869-53ba4596309a

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jan Hanna

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2023-10-23 16:18:59

BankID refno: 863147b2-3921-484d-97f9-87cda38bb28c

Sekreterare: Eleonor Daag

Signed by: JONAS DAVIDSSON

Date: 2023-10-23 11:56:16

BankID refno: c0c99ade-ba87-4f98-a16a-d1c9be948c02

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jonas Davidsson

§ 42

Dnr 2023/01227

**Delårsrapport för kommunalförbundet
Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023****Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Skaraborgsvatten har till uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 154/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten, KPMG, 2023-10-06
- Delårsrapport per den 30 juni 2023
- Direktionen, § 15/2023

Paragrafen skickas till

Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 154

Dnr 2023/01227

**Delårsrapport för kommunalförbundet
Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Skaraborgsvatten har till uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten, KPMG, 2023-10-06
- Delårsrapport per den 30 juni 2023
- Direktionen, § 15/2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna delårsrapport för kommunalförbundet Skaraborgsvatten per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Skaraborgsvatten har till uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Bakgrund

Skaraborgsvatten, tidigare Skaraborgs vattenverksförbund, bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Den nu gällande förbundsordningen som reglerar verksamheten antogs av medlemskommunerna under år 2018.

Direktionen för kommunalförbundet Skaraborgsvatten beslutade den 25 augusti 2023, § 15, att godkänna delårsrapporten per den 30 juni 2023 och att sända den till revisorerna för granskning.

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet var 2 055 tkr. Anledningen till att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat med 3,1 mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då en del av budgeterade investeringar är senarelagda. Delårets resultat är också bättre jämför med föregående år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då främst genom elstöd.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed. Revisorerna bedömer också att de finansiella målen uppfylls fullt ut samt att de inte är möjligt att bedöma

måluppfyllelsen av förbudets verksamhetsmässiga mål för god ekonomiska hushållning.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Skaraborgsvattens delårsrapport per den 30 juni 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten, KPMG, 2023-10-06
- Delårsrapport per den 30 juni 2023
- Direktionen, § 15/2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten, carl.doverholm@skaraborgsvatten.se

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

1(5)

Innehållsförteckning	Sida
Deltagare och anslagsbevis	2
Paragraf 13-15	3
Paragraf 16-18	4
Paragraf 19	5

He CD EDP

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

2(5)

Plats och tid Borgunda Vattenverk kl 09.00-11.30

Beslutande

Håkan Ehn, Ska (Ordförande)
Clary Starck, Sde (v.ordf)
Ed Kahrs, Fkp
Jan Wallander, Ska
Roger Lundberg, Fkp
Göran Segerstedt, Sde
Jörgen Frödelius, Sde

Ersättare

Lars Berg, Skara
Christer Carlsson, Fkp
Sven-Olof Ask, Ska

Övriga deltagande Carl Doverholm
Torbjörn Bäck

Förbundsdirektör, Skaraborgsvatten
Ekonom, Skövde kommun

Utses att justera Ed Kahrs

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer § 13-19

Ordförande

Justerande

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Instans Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Sammanträdesdatum 2023-08-25

Justeringsdatum 2023-09-01

Anslagsdatum 2023-

Överklagningstid t o m

Förvaringsplats för protokollet Skaraborgsvattens arkiv

Underskrift

.....

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

3(5)

§ 13

Val av protokolljusterare

Beslut:

Direktionen beslutar att utse Ed Kahrs till att, jämte ordföranden, justera dagens protokoll.

§ 14

Godkännande av föregående protokoll

Protokollet från direktionens föregående möte från den 2023-05-26 har varit utsänt till ledamöterna.

Beslut:

Direktionen beslutar att godkänna protokollet och lägga detsamma till handlingarna.

§ 15

Delårsrapport 2023-06-30

Delårsrapporten har varit utsänd till ledamöterna.

Förbundsdirektör Carl Doverholm och Ekonom Torbjörn Bäck föredrar innehållet.

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då en del budgeterade investeringar är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Beslut:

Direktionen beslutar att fastställa densamma och lämna över till revisorerna för granskning.

He CP

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

4(5)

§ 16

Budget 2024

Budgetförslag har varit utsänd till ledamöterna samt även diskuterats på föregående möte. Förbundsdirektör Carl Doverholm och Ekonom Torbjörn Bäck föredrar innehållet. Trots tidigare beslutade höjningar av vattenpriset ser vi ett minusresultat inom några år, detta framförallt på grund av de stora investeringar som måste göras i anläggningen vilket medför ökade ränte och avskrivningskostnader.

Beslut:

Direktionen beslutar att anta budgetförslaget för 2024.

§ 17

Förbundsordning

Vår nu gällande förbundsordning behöver uppdateras vilket även våra medlemskommuner påpekat, synpunkter och formuleringar diskuterades inför beslut på kommande möte.

Beslut:

Direktionen beslutar att presidiet sammanträder och tar fram förslag till kommande möte i November.

§18

Informationer

Förbundsdirektören informerar direktionen om aktuella projekt såsom:

Läcka på Skaraledningen: Den 15 Augusti hade vi en stor vattenläcka vid Härlingstorp på PVC ledningen till Skara, larmet kom 03.00 och kl 16.00 var allt återställt i normal drift. En utförlig händelserapport har tagits fram enligt rutin.

Nätstation Hjällö: Den 31/8 skall vi delta på FAT prov av den nya nätstationen innan leverans till Hjällö den 5/9.

Utbyggnad membranfilteranläggning: Underlaget för upphandling är klart och skall annonseras ut under kommande vecka (v35).

He CO [signature]

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2023-08-25 kl 09.00

5(5)

Baltazar- Ett upplevelse och lärcenter för de yngre i Skövde. De vill ha med vatten i sin utställning vilket vi är positiva till att hjälpa till med både faktamässigt och ekonomiskt.

Beslut:

Direktionen noterar informationen.

§ 19

Övrigt

Nästa sammanträde för direktionen är **Fredagen den 17/11 kl 13:00**

Observera den ändrade tiden !

Protokollförare : Carl Doverholm

He CO

Delårsrapport för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-06-30

Kommunalförbundets direktion avger följande delårsrapport.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2-12
- resultaträkning	13
- balansräkning	14-15
- kassaflödesanalys	16
- noter	17-21
- Drifts- och investeringsredovisning	22-23

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Förbundets verksamhet

Historik

Skaraborgsvatten tidigare Skaraborgs vattenverksförbund bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Den nu gällande förbundsordningen som reglerar verksamheten antogs av medlemskommunerna under 2018. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 20230630 har förbundet levererat ca 497,550 miljoner m³ dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Organisation

Skövde, Skara och Falköpings kommuner är sammanslutna till ett kommunalförbund med direktion för obestämd tid enligt bestämmelserna i kommunallagen, med ändamål att förse medlemmarna med dricksvatten.

Direktionens ledamöter tillsätts av medlemskommunerna enligt följande: Skövde tillsätter tre ordinarie ledamöter och tre ersättare och Skara och Falköping tillsätter två ordinarie ledamöter och två ersättare vardera.

Personalen utgörs av en Förbundsdirektör samt sju tekniker. Vid större driftstörningar kan personalen utökas med personal från medlemskommunerna enligt avtal.

Vattenkvalitet

Skaraborgsvatten skall leverera vatten med högsta möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd av kemiska tillsatser.

Skaraborgsvatten skall upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten.

Skaraborgsvatten skall aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten.

Omvärldsanalys

Skaraborgsvatten är medlem och aktiv i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Vi är även medlemmar och aktiva i vår branschorganisation Svenskt vatten vilket resulterar i ett gott samarbete och nätverkande på nationell nivå.

Skaraborgsvattens anläggningar har varit i drift sedan 1959 varvid det finns ett stort underhållsbehov. Förbundet följer sin plan för investeringar i framförallt ledningsnätet.

Beredskap

En följd efter pandemin och även det pågående kriget har blivit att vi fått nya krav på oss att vi ska kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning, under minst 3 månader med helst klara 6 månader. Skaraborgsvatten har pga detta inventerat våra beroenden, exempelvis kemikalieleveranser. Vi har listat ett antal punkter som är viktiga för oss och jobbar med att hitta lösningar för de. Vi kommer bla att utföra vattenanalyser på plats själva.

Översikt över verksamhetens utveckling

Flerårsöversikt

	202306	202206	202106	202006	201906
Allmänt					
Antal anställda	8	7	7	7	7
Budgetomslutning					
Delårets resultat, tkr	2 055	5 127	5 203	5 351	6 354
Personalkostnader, tkr	3 574	3 392	3 293	2 980	2 564
Nettoinvesteringar, tkr	65 850	12 500	12 450	16 150	32 600
Resultat					
Delårets resultat, tkr	6 174	4 866	5 713	6 258	5 835
Eget kapital, tkr	160 250	147 358	144 065	133 756	122 590
Finansiering					
Vattenintäkt, tkr	19 840	18 722	18 729	19 219	17 596
Övriga intäkter, tkr	3 123	54	132	161	7
Nyckeltal					
Soliditet %	64	66	80	76	85

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedanstående punkter har och kommer att ha en väsentlig påverkan på förbundets resultat och ekonomiska ställning.

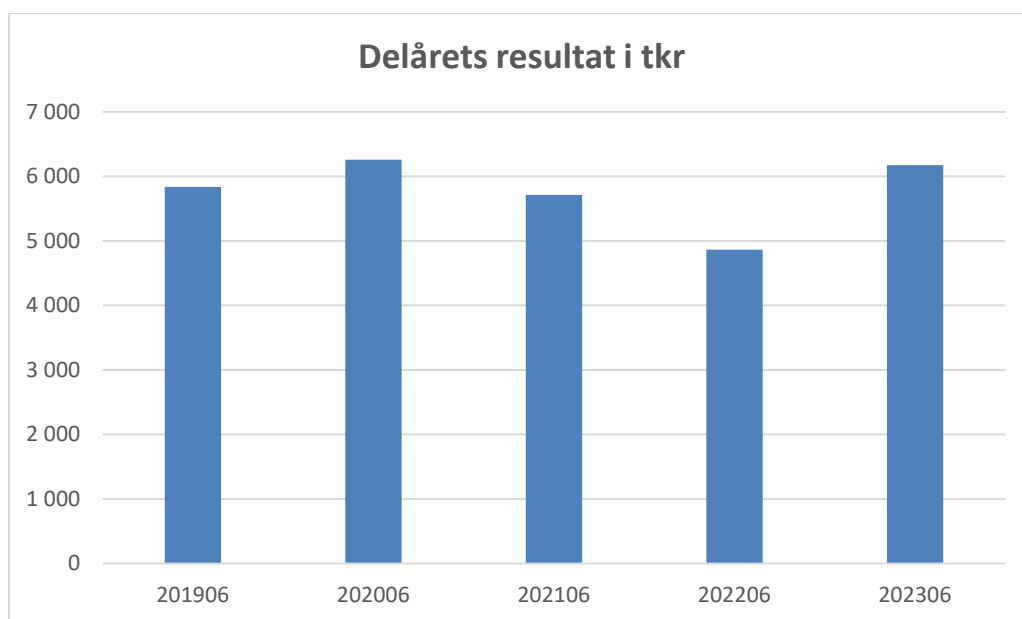
- Vi har under våren kopplat in den nya vattenledningen till Skövde, det var ett planerat underhållsjobb som innebär att vi grävt två st nya parallella ledningar för maximal säkerhet. Den gamla ledningen var uttjänt samt är lokaliserad så att reparationer och underhåll av den var omöjligt. Vi har trots ökade kostnader för bla rör nästan kunnat hålla budgeten som är på 60mkr, projektet har slutat på en kostnad av 66,6 mkr.
- Beslut har under året tagits om stora investeringar framöver varvid vi beslutat att höja vattenpriset mer än vi tidigare gjort, för år 2023 höjs det med 0,2kr och 2024 höjs det 1kr för att därefter återgå till en årlig höjning om 0,2kr/år. Detta görs för att vi ska kunna finansiera investeringarna till en del direkt och inte bygga på oss en allt för stor låneskuld som gör oss känsliga för höjda räntor. Vi har pga detta även omarbetat våra ekonomiska mål.

Ekonomisk redogörelse

Delårets resultat

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 973tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 3 128tkr, dubbling Skövdeledningen med 1 092tkr och nätstationen på Hjällö med 1 790tkr.

Vattenpriset

Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvatten är fortfarande lågt, 4,5 kr/m³ fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Förändring av soliditeten

Soliditeten visar hur stor andel av de totala tillgångarna som ägarna har finansierat. Soliditeten ligger på 64%, vilket är 1% bättre än per 221231.

Intäkter

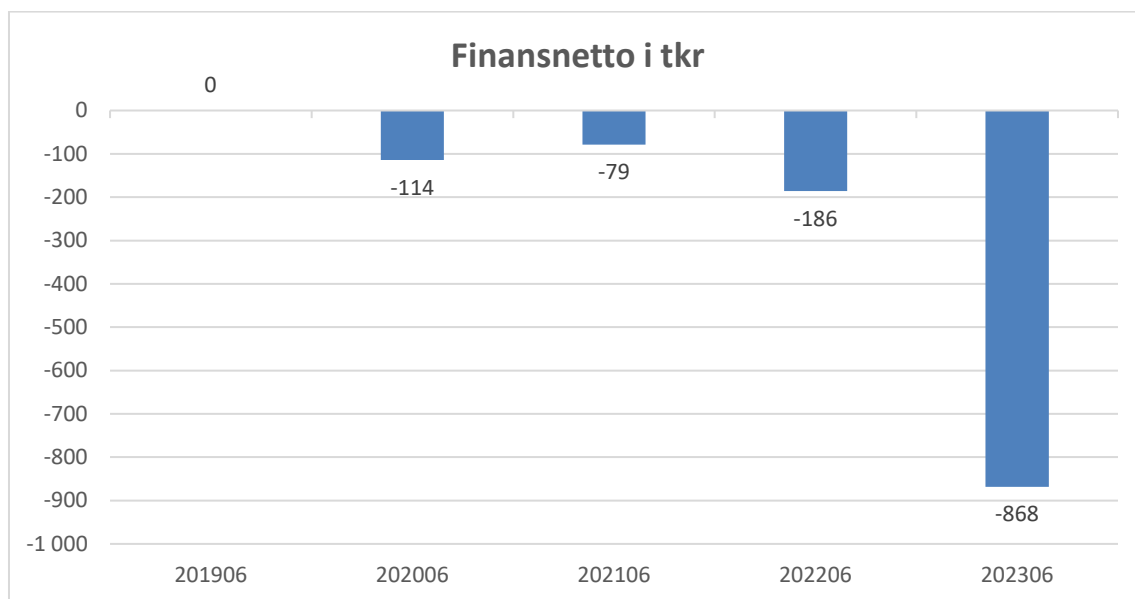
Verksamhetens intäkter har ökat med 4,2 mkr jämfört med föregående år och mot budget med 3,7 mkr. Ökningen mot fg år och även mot budget beror på en intäkt av elstöd med 3,1mkr. Ökningen mot fg år beror även på ökat vattenpris.

Kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 1,6 mkr jämfört med föregående år och ökat mot budget med 0,3 mkr. Ökningen mot fg år beror bl.a. på ökade kostnader för personalen då förbundet nu har 8st anställda istället för 7st. De ökade kostnaderna kommer också från generella prishöjningar.

Finansnetto

De finansiella intäkterna under delåret uppgår till 2 tkr. De finansiella kostnaderna uppgår till 870 tkr. Jämfört med budget så har finansnettot förbättrats med 225 tkr, vilket kommer från senarelagda investeringar. Jämfört med föregående år så har finansnettot försämrats med 682 tkr, anledningen till försämringen beror på att räntan har gått upp.

Likvida medel

Skaraborgsvatten har ett eget bankkonto, ett underkonto till det koncernkonto som Skövde kommun har i Swedbank. Saldot per 230630 var – 85 320 tkr.

Skulden på bankkontot sedan 221231 har ökat med 6 030tkr, vilket beror bl.a. på investeringar i snabbfilter.

Materiella anläggningstillgångar

Kvarvarande bokfört värde på ledningsnät, vattenverk och pumpstationer uppgår till 237 062 tkr därtill kommer ett kvarvarande bokfört värde på maskiner, inventarier och fordon på 4 835 tkr.

Finansiella risker

Förbundet har en liten finansiell risk då de för tillfället har ett negativt saldo på bankkontot. För mer information om hanteringen av de finansiella riskerna se förbundets information om de ekonomiska målen.

Pensioner

Förbundet har ingen skuld för den förmånsbestämda ålderspensionen och den intjänade pensionsrätten per 1997-12-31 då det har tryggats genom försäkring. Kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen uppgår till 191 tkr i år och (100 tkr fg år). Förbundet har inga särskilda pensionsåtaganden som avviker från normalavtalet. Förbundet har däremot kortfristig skuld för premier till 8 personers avgiftsbaserade pensionsrätt.

Händelser av väsentlig betydelse

- Beslut har tagits att vi skall bygga ut med en ny avskiljande mikrobiologisk säkerhetsbarriär, det blir den största investering och förändring av processen som gjorts i vattenverkets historia. Detta görs för att vi ska klara Livsmedelsverkets föreskrifter om tillräckligt skydd mot vattenburna sjukdomar så som virus och bakterier. Detta behövs även för att kunna säkerhetsställa vattenkvalitén till kommunernas ledningsnät som blir större och längre.
- Som en följd av ovanstående och även pga andra investeringar i bla utökad reservoarvolym så har vi tillskrivit medlemskommunerna att de ska godkänna den utökade lånevolymen som detta innebär för oss. Alla kommunerna har godkänt en total låneskuld på 250 miljoner kronor men samtidigt givit oss i uppdrag att vi skall uppdatera vår förbundsordning med anledning av detta vilket vi arbetar med.
- Ytterligare ett sandfilter har renoverats enligt plan.
- Har inte inträffat några väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Målen inom förbundet fastställs och tas fram av direktionen.

Budgeten tas fram av anställda på förbundet i samarbete med ekonomiavdelningen på skövde kommun. Budgeten fastställs sedan av direktionen.
Budgeten och de ekonomiska målen följs upp vid delårs- och årsbokslut.

Verksamhetsmålen följs i huvudsak upp genom löpande avrapportering på direktionens möten.

Internkontrollen följs upp genom omfattande provtagning samt analys av vattenkvalitén samt även vid attestering av fakturor.

Leveranser

Förbundet har under första halvåret 2023 producerat cirka 4,250 miljoner m³ vatten av god kvalitet, vilket är en marginell ökning mot föregående år.

Till enskilda abonnenter samt Tidaholms och Hjo kommuner har levererats 179 093 m³. Vilket är en ökning från föregående år.

Vattenpriset har under året varit 4,5 kr/m³ till medlemskommunerna och 5,5 kr/m³ till enskilda abonnenter för renvatten respektive 3,25 kr/m³ för råvatten.

Medelproduktionen har under året varit 23 484 /m³/d och den största dygnsförbrukningen 32829 m³ jämfört med 23 290m³/d resp 31116 m³ för år 2022, vilken 2023 inträffade den 14 Juni..

Den procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning har varit Skövde 50,7% (52,5%), Skara 22,3% (21,9%) och Falköping 27% (25,6 %). Föregående år i parentes.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Ekonomiska mål

Direktionen har under år 2022 beslutat att justera de ekonomiska målen till:

- Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.
- Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Utvärdering av ekonomiska mål

- Priset till medlemskommunerna har höjts från 4,3kr/m³ 2022 till 4,5kr/m³ 2023, vilket är helt enligt budget och investeringsplan, därmed är målet uppfyllt.
- Skulderna överstiger inte fyra årsomsättningar, därmed är målet uppfyllt. Förbundets omsättning har under de fyra senaste åren totalt uppgått till 143 938 tkr. Förbundets korta och långa skulder per 230630 uppgår till 91 200 tkr.

Verksamhetsmål

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2023 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

Delårets resultat

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 973tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 3 128tkr, dubblering Skövdeledningen med 1 092tkr och nätstationen på Hjällö med 1 790tkr.

Balanskravsresultatet

Årets resultat enligt balanskravet	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	8 447	6 717	9 007	10 854
-Samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	8 447	6 717	9 007	10 854
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
+Användning av medel från Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
=Balanskravsresultat	8 447	6 717	9 007	10 854

Siffran för år 2023 avser prognos medan de andra siffrorna är verkliga resultat.

Väsentliga personalförhållanden

LEDAMÖTER I DIREKTIONEN SAMT REVISORER.

Ledamöter:

Ordinarie:

Håkan Ehn, ordf.	Skara
Clary Starck, v ordf.	Skövde
Ed Kahrs	Falköping
Jan Walander	Skara
Jörgen Frödelius	Skövde
Roger Lundberg	Falköping
Göran Segerstedt	Skövde

Ersättare:

Lars Berg	Skara
Anders Karlsson	Skövde
Vanja Wallemyr	Falköping
Sven-Olof Ask	Skara
Irma Arnautovic Stark	Skövde
Christer Carlsson	Falköping
Kay Henningsson	Skövde

Direktionen har under året haft två sammanträden.

Revisorer

Ordinarie:

Birgitta Johansson	Skövde
Christina Eliasson	Skara
Ingrid Schwanborg	Falköping

Ersättare:

Vakant	Skövde
Ess Ahlgrand	Skara
Lars Elinderson	Falköping

PERSONALFÖRTECKNING

Carl Doverholm

Sören Pettersson
Marcus Svensson
Erik Björk
Henrik Persson
Henrik Larsson
Arne Nordh
Josefine Stångberg

Förbundsdirektör

Maskinteknik / ledningsnät
Fastighet / fordonsteknik
Elteknik
Projektledare entreprenader
Processteknik
Säkerhetssamordnare
Kvalitetsansvarig

Sjukfrånvaro	202306	202206
Total sjukfrånvaro %	1,47%	2,5%
- långtidssjukfrånvaro* %	0%	0%

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Personalvård

Företagshälsovården inom förbundet är ordnad genom anslutning till Skaraborgshälsan och Urohälsan.

Personalsammansättning

Medelantal anställda

20230630

20220630

**Medelantal
anställda**
8

**Varav
män**
7

**Medelantal
anställda**
7

**Varav
män**
7

Åldersfördelning

20-29 år i %
30-39 år i %
40-49 år i %
50-59 år i %
60 år - i %

20230630

0
25
37,5
12,5
25

20220630

0
14
43
29
14

Vi har sedan årsskiftet utökat personalen med en kvinna som är anställd som kvalitetsansvarig och kommer att ansvara för provtagning och analyser. Behovet av detta har ökat med de nya dricksvattenföreskrifterna samt för att få en robustare organisation.

Förväntad utveckling

Förbundet gör positiva resultat för att kunna betala investeringar med egna medel.

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030. Investeringen beräknas enligt nuvarande investeringsplan uppgå till ca 328 000 tkr. Då projekten är beroende av myndighetsbeslut och lagen om offentlig upphandling samt avtal med berörda fastighetsägare så är en exakt tidsplan mycket svår att följa, en del budgeterade projekt har pga av detta blivit förskjutna i tid vilket påverkar bla resultatet genom avskrivningarna. Fram till 230630 har vi investerat för 219 866tkr.

Ökade krav

Vår verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att vi skall ha minst två stycken mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerhetsställa dricks vattenkvalitén. Vi har idag klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna oss klor som barriär skall det vara fritt klor, vi har klören bunden till kloramin på grund av de långa ledningsnäten. Vi behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

Vi har utfört en mikrobiologisk säkerhetsanalys (MBA) vilken visar på svagheter i vattenverkets mikrobiologiska säkerhetsbarriärer. På grund av vattenverkets utformning och avsaknaden av reservoarvolym kan ej tillräcklig kontakttid mellan klor och vatten erhållas för att uppnå föreskrivna log-reduktioner av bakterier och virus.

Eventuella klimatförändringar kan även ge oss ett förändrat råvatten, Vätterns vatten har hittills varit stabilt, tom för vår del blivit bättre men vi ser att det blir varmare.

Beslut har därför tagits om att vi skall bygga ut vattenverket med ett membranfilter vilket är en avskiljande barriär.

Miljöredovisning

Förbundet genomför fortlöpande uppföljning och kontroll av möjliga energisparåtgärder.

Vattenkemi

För kloraminbildning och desinfektion av vattnet, har 2 ton ammoniumsulfat och 25 ton natriumhypoklorit förbrukats. För alkalinitetshöjning och pH-justering har 47 ton koldioxid och 37,8 ton kalk förbrukats.

Kemikaliekostnaden inklusive hyra av gastank samt licens för kloramin har totalt uppgått till 542,6 tkr. För desinfektion använder vi även UV-ljus som medfört en material- och servicekostnad på 266,9 tkr.

Vattenanalyser med avseende på temperatur, pH-värde och kloröverskott för kontroll av processtyrning, har utförts dagligen av kvalitetsansvarig, och under helger driftansvarig. Mikrobiologiska och kemiska vattenprov enligt fastställt kontrollprogram (Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter LIVSFS 2022:12 (tidigare 2017:2), har skickats till ackrediterat laboratorium- Eurofins AB för analys. Antal prover som tagits och analyserats, och som innefattats av Livsmedelsverkets nya föreskrifter (LIVSFS 2022:12), har ökat framför allt med avseende på frekvensen av undersökningar av råvattnet. Under året har hittills 26 dricksvattenprover (utgående dricksvatten), 26 råvattenprover analyserats enligt ordinarie provtagningsprogram. Utöver dessa prover har förklorat råvatten från Hjällö analyserats med avseende på mikroorganismer vid 13 tillfällen. PFAS har provtagits vid 1 tillfälle, och visade på halter under livsmedelsverkets gränsvärde. Vi har tagit del av 40 analyserade nätprover från Falköpings- och Skara kommun. Vi kommer även fortsättningsvis ta del av kommunernas nätprover vilket ger oss en bättre överblick på fler punkter. Av proverna för utgående dricksvatten samt för nätprov, där en bedömning görs av ackrediterat laboratorium, var alla prover godkända med god marginal, såväl mikrobiologiskt som kemiskt.

Vattenbehandling

Prover som tagits och analyserats utöver Livsmedelsverkets nya föreskrifter (LIVSFS 2022:12), har innefattat extra provtagning vid Hjällö pumpstation med avseende på Cryptosporidium. Extra provtagning har även gjorts vid såväl Hjällö pumpstation samt Borgunda vattenverk med avseende på trihalometaner, THM. Provtagning har även skett vid 2 tillfällen från snabbsandfilter 1, som under året renoverats, men även 2 provtagningar av de nyligen renoverade sandfilter 2 & 4. Dessa analyser var samtliga inom marginalen för godkänt dricksvatten. Vi har utfört 21st provtagningar med avseende på mikroorganismer på vardera av de två nya vattenledningarna mellan Borgunda och överlämningspunkten till Skövde kommun som togs i bruk 230415. Förbundet har även under våren 2023 hjälpt anslutna vattenföreningar med provtagning enligt regelverket för dricksvatten (LIVSFS 2022:12). Fördelarna för Skaraborgsvatten med detta är bl.a en bättre bild av vattenkvalitén ute i distributionsnätet.

Resultaträkning

Tkr

Resultaträkning, tkr	Not	2023-01-01- 2023-06-30	2022-01-01- 2022-06-30	Prognos helår 2023	Budget helår 2023
Verksamhetens intäkter	2	22 963	18 776	42 822	38 588
Verksamhetens kostnader	3,15	-12 206	-10 569	-24 412	-23 904
Avskrivningar	4	-3 715	-3 155	-7 867	-8 388
Verksamhetens nettokostnader		7 042	5 052	10 543	6 296
Verksamhetens resultat		7 042	5 052	10 543	6 296
Finansiella intäkter	5	2	0	4	0
Finansiella kostnader	6	-870	-186	-2 100	-2 186
Resultat efter finansiella poster		6 174	4 866	8 447	4 110
Extraordinära poster		0	0	0	0
Delårets/Årets resultat		6 174	4 866	8 447	4 110

Balansräkning

Tkr

Not 2023-06-30 2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

7

237 062

233 845

Maskiner, inventarier och fordon

8

4 835

4 793

Finansiella anläggningstillgångar

9

15

15

Summa anläggningstillgångar

241 912

238 653

Omsättningstillgångar

Fordringar

10

9 538

6 925

Summa omsättningstillgångar

9 538

6 925

SUMMA TILLGÅNGAR

251 450

245 578

Balansräkning

Not

2023-06-30

2022-12-31

Tkr

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Årets resultat

6 174

6 717

Övrigt eget kapital

154 076

147 358

Summa eget kapital

160 250

154 075

Skulder

Långfristiga skulder

11

85 320

79 290

Kortfristiga skulder

12

5 880

12 213

91 200

91 503

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

251 450

245 578

Ställda säkerheter

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		6 174	4 866
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	13		
Av- och nedskrivningar		3 715	3 155
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		9 889	8 021
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-2 613	-395
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-6 333	10 393
Kassaflöde från den löpande verksamheten		943	18 019
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	14	-6 973	-35 091
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 973	-35 091
Finansieringsverksamheten			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		-6 030	-17 072
Likvida medel vid årets början		-79 290	-44 357
Likvida medel vid årets slut		-85 320	-61 429

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. De största intäkterna är vattenintäkter som faktureras månadsvis till medlemskommunerna i förbundet.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar. Anläggningarna aktiveras när anläggningen är klar att använda.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Skaraborgsvattens förmånsbestämda ålderspension hanteras via försäkringslösning. Årets premier uppgår till 191 tkr (100 tkr fg delår). Avgiftsbaserade pensionsavgifter erläggs löpande.

Komponentavskrivningar har införts under 2015. Det som fanns innan 2015 har gått igenom med avseende på väsentlighet och en del mindre justeringar har gjorts.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Fastigheter 5 år
Fastigheter 7 år
Fastigheter 9 år
Fastigheter 10 år
Fastigheter 13 år
Fastigheter 15 år
Fastigheter 18 år
Fastigheter 20 år
Fastigheter 25 år
Fastigheter 30 år
Fastigheter 33 år
Fastigheter 50 år
Fordon 5 år
Inventarier 3 år
Inventarier 5 år
Inventarier 10 år
Maskiner 5 år
Maskiner 10 år
Maskiner 20 år
Mark skrivs ej av

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Vattenförsäljning		
Skövde	9 694	9 236
Skara	4 269	4 145
Falköping	5 163	4 605
Övriga vattenintäkter(Tidaholm, Hjo och enskilda abonnenter)	714	736
Övriga verksamhetsintäkter	3 123	54
Summa verksamhetens intäkter	22 963	18 776

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Elektrisk energi	3 236	2 977
Personalkostnader	3 829	3 089
Reparation och underhåll	390	1 343
Övriga främmande tjänster (bl.a.provtagningar, ek tjänster)	1 191	851
Övriga verksamhetskostnader (vattenuttagsavgift, kemikalier, processdatasystem)	3 559	2 265
Summa verksamhetens kostnader	12 205	10 525

Not 4 Avskrivningar

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	3 091	2 495
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	624	660
Summa avskrivningar	3 715	3 155

Not 5 Finansiella intäkter

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Ränteintäkter	2	0
Summa finansiella intäkter	2	0

Not 6 Finansiella kostnader

	2023-01-01 -2023-06-30	2022-01-01 -2022-06-30
Räntekostnader	870	186
Summa finansiella kostnader	870	186

Not 7 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	290 179	233 764
Investeringar	6 308	56 415
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	296 487	290 179
Ingående avskrivningar	-56 334	-50 869
Årets avskrivningar	-3 091	-5 465
Utgående ackumulerade avskrivningar	-59 425	-56 334
Utgående redovisat värde	237 062	233 845

Not 8 Maskiner, inventarier och fordon

	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	23 358	23 358
Investeringar	666	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 024	23 358
Ingående avskrivningar	-18 565	-17 271
Årets avskrivningar	-624	-1 294
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 189	-18 565
Utgående redovisat värde	4 835	4 793

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar

	2023-06-30	2022-12-31
Andelar i Borgunda belysningsföretag	15	15
Summa finansiella anläggningstillgångar	15	15

Not 10 Fordringar

	2023-06-30	2022-12-31
Kundfordringar	4 218	3 435
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 849	2 121
Mervärdskattefordringar	0	730
Övriga kortfristiga fordringar	1 471	639
Summa fordringar	9 538	6 925

Not 11 Långfristiga skulder

	2023-06-30	2022-12-31
Ingående låneskuld	79 290	44 357
Nyupplåningar under året	6 030	34 933
Utgående låneskuld	85 320	79 290

Skulder till koncernföretag	85 320	79 290
Summa	85 320	79 290

Summa långfristiga skulder 85 320 79 290

Anledningen till lånet beror på stora investeringar i ledningsnätet.

Not 12 Kortfristiga skulder

	2023-06-30	2022-12-31
Leverantörsskulder	1 513	8 745
Övriga kortfristiga skulder	1 304	219
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 063	3 249
Summa kortfristiga skulder	5 880	12 213

Not 13 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2023-06-30	2022-06-30
Av- och nedskrivningar	3 715	3 155
	3 715	3 155

Not 14 Investeringar i materiella anläggningstillgångar

	2023-06-30	2022-06-30
Årets investeringar	6 973	35 091
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	6 973	35 091

Not 15 Arvode till revisorer

	2023-06-30	2022-06-30
Arvode sakkunnigt biträde	19	29
Arvode till förtroendevalda revisorer	4	15
Summa arvode till revisorer	23	44

Driftsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur driftsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Verksamheter	Budget 202306	Utfall 202306	Utfall 202206	Avvikelse budget 202306
Förbundet totalt				
Verksamhetens intäkter	19 294	22 963	18 776	3 669
Verksamhetens kostnader	-11 952	-12 206	-10 569	-254
Avskrivningar	-4 194	-3 715	-3 155	479
Finansiella intäkter	0	2	0	2
Finansiella kostnader	-1 093	-870	-186	223
Summa	2 055	6 174	4 866	4 119

Delårets resultat

Delårets resultat är 6 174 tkr. Det budgeterade resultatet är 2 055 tkr. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på att verksamhetens intäkter har ökat och då är det framförallt övriga verksamhetsintäkter som har ökat med 3,1mnkr i form av elstöd. En annan orsak till att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda.

Delårets resultat är också bättre jämfört med fg år och anledningen till det är också ökade verksamhetsintäkter och då framförallt genom elstöd.

Investeringsredovisning

Principerna för framtagning av budget och utfall är detsamma. För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper.

Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar.

Projekt	Budget 202306	Utfall 202306	Avvikelse	Utfall 202206
Ledningssystem	10 000	1 224	8 776	26 735
El utrustning	250		250	
Maskinutrustning	2 500	265	2 235	
Fastighet	850		850	
Torbjörntorp reservkraft och styrning	500		500	
Ultrafilteranläggning, byggnad	15 000		15 000	
Ultrafilteranläggning, övrig utrustning	35 000		35 000	
Kalkdoseringsanläggning		165	-165	1 274
Fastighetsköp Borgunda				3 225
Markköp Hjällö				1 035
Byggnad köp Borgunda				2 822
Renovering snabbfilter	1 250	3 128	-1 878	
Driftövervakningssystem	500		500	
Processdatasystem		401	-401	
Nätstation Hjällö		1 790	-1 790	
Summa nettoinvesteringar	65 850	6 973	58 877	35 091

Delårets investeringar

Investeringarna för delåret uppgår till 6 973tkr. De största investeringarna är gjorda på renovering snabbfilter med 3 128tkr, dubblering Skövdeledningen med 1 092tkr och nätstationen på Hjällö med 1 790tkr.

Årets investeringar är lägre jämfört med fg år och mot budget vilket beror på att investeringarna har blivit senarelagda.

KOMMUNALFÖRBUNDET SKARABORGSVATTEN

Revisionen

2023-10-06

Till Kommunfullmäktige i:

Skövde, Falköping, Skara kommuner

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2023-06-30

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-06-30 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

För 2023 finns två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionens fastställda finansiella mål. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen vid delåret.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns ett verksamhetsmål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att det inte är möjligt utifrån resultatet i delårsrapporten att bedöma om målet är uppnått. Vår rekommendation är att direktionen ser över såväl målformuleringar som mätbarhet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen för en god ekonomisk hushållning.

Förbundets resultat för delåret uppgår till 6 174 tkr. Årsprognosen uppgår till 8 447 tkr, en förbättring på 4 337 tkr mot budget. Det beror i huvudsak på ökade intäkter och generella statsbidrag samt utjämnings- och minskningsåtgärder för verksamhetens nettokostnader.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår att förbundets prognosticerade balanskravsresultat uppgår till 8,4 mkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

- Delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- De finansiella målen uppnås
- Det inte är möjligt att bedöma måluppfyllelsen av förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Skövde 2023-10-06

DocuSigned by:
Christina Eliasson
B49C74F36B734C3...
Christina Eliasson
Revisor Skara kommun

DocuSigned by:
Birgitta Johansson
602B089F15D8459...
Birgitta Johansson
Revisor Skövde kommun

DocuSigned by:
Ingrid Wirstam Schwanborg
16A73975DAF14D6...
Ingrid Wirstam Schwanborg
Revisor Falköping kommun

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-06-30

Granskningsrapport

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

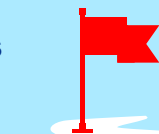
KPMG AB

2023-10-06

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat och prognos

Förbundets delårsresultat uppgår till 6 174 tkr.

Årsprognosen uppgår till 8 447 tkr, en förbättring på 4 337 tkr mot budget. Det beror i huvudsak på ökade intäkter och generella statsbidrag samt utjämnings- och minskar verksamhetens nettokostnader.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att förbundet har uppnått balanskravsresultatet vid delåret.

Verksamhetsmål

Vi bedömer att det är svårt att fastställa om detta mål är uppfyllt eller ej.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionens fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer förbundet att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-06-30.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2023. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport per 2023-06-30.

Rapporten är faktakontrollerad av ansvarig ekonom samt förbundsdirektören.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer (hädanefter RKR).

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Avstämningar med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Förbundet gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Inga avsteg noterades.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens har det inte kommit fram några omständigheter och avvikelser som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget för 2023.

God ekonomisk hushållning

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten har i delårsrapporten antagit 1 st. verksamhetsmål och 2 st. finansiella mål.

Finansiella mål:

- Att avgiftsnivåerna tydliggörs för medlemskommunerna med god framförhållning och med ett flerårsperspektiv framåt, i syfte att underlätta ägarnas ekonomiska planering och att minimera abrupta förändringar av vattenavgiften.
- Att avgiftsnivåer väljs så att förbundets skuld år 2032 ej motsvarar mer än fyra årsomsättningar, i syfte att undvika en räntekänslig ekonomi.

Verksamhetsmål

- Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Utifrån den genomförda granskningen är vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av direktionen fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Förbundet uppfyller båda de finansiella målen vid delåret.

Verksamhetsmål:

Vår sammanfattande bedömning är att det är svårt att bedöma utifrån delårsrapporten om detta mål är uppfyllt eller ej. Vi rekommenderar att direktionen ser över såväl målformuleringen som mätbarhet såväl gällande de finansiella målen som verksamhetsmålen för en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

En kommun/förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att förbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 8,4 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för förbundets balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning av delårsrapporten gör vi bedömningen att resultatet är förenligt med det av direktionen fastställda i budget finansiella målen, dock är det svårt att bedöma om de verksamhetsmässiga målen är uppfyllda. Vi rekommenderar att direktionen ser över såväl målformuleringar som mätbarhet såväl gällande de finansiella målen som verksamhetsmålen för en god ekonomisk hushållning.

Slutsats – Balanskravsresultat

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning har vi, utöver vad som nämns ovan i avsnitt 2, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i balanskravsutredningen delårsbokslutet.

Jönköping 2023-10-06

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Org. nr 222000–0281

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Kommunalförbundet Skaraborgsvatten för perioden 2023-01-01—2023-06-30. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping den 6 oktober 2023

KPMG AB

DocuSigned by:

71B76C47A11844F...

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

§ 43

Dnr 2023/01214

Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023**Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 155/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten 2023, KPMG, 2023-10-06
- Direktionen, § 4/2023
- Delårsrapport 2023

Paragrafen skickas till
Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 155

Dnr 2023/01214

Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten 2023, KPMG, 2023-10-06
- Direktionen, § 4/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg per den 30 juni 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Bakgrund

Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna.

Direktionen beslutade den 25 september 2023, § 4, att godkänna delårsrapporten för år 2023. Delårets resultat är negativt med -2,2 miljoner kronor, vilket är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden.

Soliditeten uppgår till 50 %, vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. Prognosen för helåret pekar på ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor.

Revisorerna bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed och att det finansiella målet uppfylls. Revisorerna bedömer att förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning inte fullt ut uppfylls.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinnings delårsrapport per den 30 juni 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten, 2023-10-06
- Granskning av delårsrapporten 2023, KPMG, 2023-10-06
- Direktionen, § 4/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Avfall och Återvinning Skaraborg, info@avfallskaraborg.se

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg

Org. nr 222000–1206

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg för perioden 2023-01-01—2023-06-30. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping den 6 oktober 2023

KPMG AB

DocuSigned by:

71B76C47A11844F...

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor

Översiktlig granskning

Delårsrapport per
2023-06-30

Granskningsrapport

Avfall & Återvinning Skaraborg

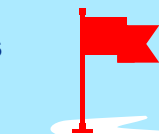
KPMG AB

2023-10-06

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat och prognos

Förbundets delårsresultat uppgår till -2 187 tkr.

Årsprognosen uppgår till -5 646 tkr, en förbättring på 3 439 tkr mot budget. Det beror i huvudsak på minskade kostnader och något ökade intäkter.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att förbundet har uppnått balanskravsresultatet vid delåret.

Verksamhetsmål

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av direktionen fastställda verksamhetsmålen och att samtliga mål inte kommer att nås fullt ut 2023.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL, bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-06-30.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2023. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport per 2023-06-30.

Rapporten är kontrollerad av ansvarig ekonom samt förbundsdirektören.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (hädanefter RKR).

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionens beslutade mål för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Avstämning med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Förbundet gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Inga avsteg noterades.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens har det inte kommit fram några omständigheter och avvikelser som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget för 2023.

God ekonomisk hushållning

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg har i delårsrapporten antagit 5 övergripande mål (varav 1 finansiellt mål)

Finansiella mål:

- Soliditeten understiger inte 35%

Verksamhetsmål

- Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet
- God service och hög tillgänglighet
- Aktuell och lättillgänglig information om förbundet avfallshantering och kundens bidrag till detta.
- Vara en attraktiv arbetsgivare.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Utifrån den genomförda granskningen är vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de fastställda finansiella målen. Förbundet har bedömt detta mål som uppfyllt och vi har inte funnit någon som tyder på att det skulle vara väsentligt felaktigt.

Verksamhetsmål:

Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten har fyra övergripande mål för verksamheten. I delårsrapporten redovisas att inget av verksamhetsmålen är uppfyllda vid delåret, och bedöms även ej uppfyllas vid årets slut. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig. Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av direktionens fastställda verksamhetsmål och att samtliga mål inte kommer att nås fullt ut 2023.

Balanskravsresultat

En kommun/förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att förbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till - 5 690 tkr för helåret.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för förbundets balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning av delårsrapporten gör vi bedömningen att det finansiella målet är förenligt med det fastställda målet, medan delårsrapporten inte är förenlig med de fastställda verksamhetsmålen. Målen uppnås inte fullt ut under 2023.

Slutsats – Balanskravsresultat

Utifrån vår genomförda översiktliga granskning har vi, utöver vad som nämns ovan i avsnitt 2, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i balanskravsutredningen delårsbokslutet.

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Direktionen för Avfall &
Återvinning Skaraborg

Delårsrapport 2023

Förslag till beslut

Direktionen godkänner delårsrapporten för år 2023.

Bakgrund

Delårsrapport har upprättats för perioden 1 januari – 30 juni 2023.

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden.

Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor.

Bilagor

Delårsrapport 2023 för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Delges

Medlemskommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Avfall & Återvinning Skaraborg

Maria Törnblad
Ekonomichef

Revisionen

2023-10-06

Till Kommunfullmäktige i:

Hjo, Skövde, Tibro, Karlsborg, Töreboda,
Falköping, Skara, Gullspång, Mariestad,
Essunga, Grästorp, Götene, Vara
kommuner

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2023-06-30

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-06-30 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

För 2023 finns ett finansiellt mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultatet vid delår är förenligt med det av direktionen fastställda finansiella målet. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att direktionens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

I den av direktionen fastställda budgeten för 2023 finns fyra övergripande mål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av direktionen fastställda verksamhetsmålen och att samtliga mål inte kommer att nås fullt ut 2023.

Förbundets resultat för delåret uppgår till – 2 187 tkr. Årsprognosen för förbundet är ett negativt resultat på – 5 646 tkr, en förbättring på 3 439 tkr mot budget. Detta beror i huvudsak på minskade kostnader och något ökade intäkter.

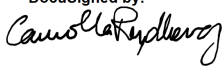
Kommunalförbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till – 5 690 tkr för helåret. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

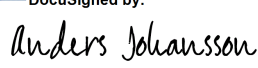
- Delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- Det finansiella målet uppfylls.
- Förbundets verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning uppfylls inte fullt ut.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Skövde 2023-10-06

DocuSigned by:

77BBEF1518D447B...

Camilla Rydberg
Revisor Götene kommun

DocuSigned by:

4587BEBD93144B0...

Anders Johansson
Revisor Karlsborg kommun

Delårsrapport 2023

Avfall & Återvinning Skaraborg

Delårsrapport per 2023-06-30

Innehåll

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
Händelser av väsentlig betydelse	4
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	5
Resultat och prognos	9
Bedömning av balanskravsresultat 2023.....	11
Förväntad utveckling	12
Ekonomiska rapporter	13
Driftredovisning.....	13
Investeringsredovisning	14
Resultaträkning.....	15
Balansräkning.....	15
Kassaflödesanalys.....	16
Noter och tilläggsupplysningar.....	16
Bilaga 1. Aktiviteter i verksamhetsplan.....	23

Sammanfattning

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden. Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor, vilket är 3,4 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på -9,1 miljoner kronor. Både intäkter och kostnader väntas bli lägre än budgeterat.

Lagförändringarna för både obligatorisk insamling av matavfall och kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär genomgripande förändringar av det kommunala insamlingssystemet med start redan år 2024.

Adam van Stam
Förbundsordförande

Pontus Düring
Förbundsdirektör

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

- Nybyggd återvinningscentral, Heljeved i Vara kommun, öppnade i januari och drivs i A&ÅS regi. Det är första gången förbundet öppnar en helt nybyggd återvinningscentral. Den har möjliggjort bättre sortering och kapacitet att ta emot fler kunder.
- Krusegårdens återvinningscentral i Essunga kommun övergick till förbundets regi från februari.
- Både Stenstorps och Flobys återvinningscentraler har flyttats till tillfälliga platser då sluttäckning och iordningställande pågår på ordinarie platser. Lösningarna har blivit bra och det har varit prioriterat att kunna fortsätta ha återvinningscentral på dessa orter.
- Förberedelser inför att kommunerna tar över ansvar för att samla in förpackningar från januari 2024 pågår. Det handlar om drift, skötsel och tömning av alla återvinningsstationer samt att insamling hos flerbostadshus som idag har förpackningsinsamling ska fungera. Från och med 2027 är uppdraget att insamlingen ska vara fastighetsnära. Insamlingen ska finansieras av förpackningsproducenterna, men ersättningen rekvireras via Naturvårdsverket.
- Kommunplast¹ utsorteras på återvinningscentralerna Falevi i Falköping, Krusegården i Essunga samt Heljeved i Vara sedan i april 2023. Syftet är att öka återvinningen av plast och därmed minska utsläppen från förbränning och den mängd fossila resurser som behövs vid framställning av ny plast. Behandlingskostnaden per ton är högre för plast än för restavfall.
- Kundnöjdhetsmätning är genomförd och för att ta reda på kundernas nöjdhet med avfallshanteringen, kundernas vanor och attityder inom specifika frågor. Resultatet av undersökningen ska ge jämförelse med tidigare undersökningar och användas i det strategiska

¹ Kommunplast är plast som kommer från kommuninvånarna, därav namnet. Det är till exempel pulkor, plaststolar/-bord, leksaker, hinkar med mera.

förbättringsarbetet. 81 procent är mycket nöjda eller nöjda med avfallshanteringen i kommunen.

- Ny entreprenör för insamling i Falköping och Skara i början på året. Bytet har gått bra, utan störningar hos kunderna.
- Restavfall från ÅVC har minskat med cirka 20 procent jämfört med år 2022.
- Sortera säcken är infört på ytterligare tre återvinningscentraler; Heljeved i Vara kommun, Risängen i Skövde kommun samt Krusegården i Essunga kommun. Sortera säcken innebär att allt avfall ska sorteras och lämnas löst i respektive avfallsbehållare. Inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. Med rätt sortering ökar möjligheterna för avfallet att återvinnas och mängden restavfall minskas.

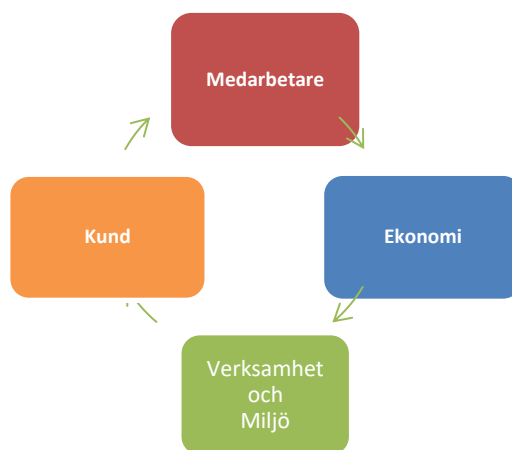
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål och måluppfyllelse 2023

Uppföljning av målen i verksamhetsplanen sker löpande under året och redovisas till direktionen två gånger per år.

Förbundet har 5 övergripande mål. Hittills i år har ett mål uppfyllts och ett har delvis uppnåtts. Tre av målen är inte uppnådda än.

Vid årets slut bedöms att ett mål kommer vara uppfyllt, två mål kommer vara delvis uppfyllda och två mål kommer inte vara uppfyllda.

Måluppfyllelse vid delårsbokslut

- Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet
- God service med hög tillgänglighet
- Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning
Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")
- Vara en attraktiv arbetsgivare
- Ekonomi i balans

Den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning är att förbundet fortsatt har en god ekonomi och goda rutiner för att arbeta mot de uppsatta målen.

Verksamhet- och miljöperspektiv

Övergripande mål: **Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.**

Indikator	Måluppfyllelse
Den totala mängden insamlat matavfall ska årligen öka.	Målet är uppnått. Den totala mängden insamlat matavfall har ökat under första halvåret från 3 249 till 3 279 ton jämfört med samma tidpunkt förra året. <u>Kommentar:</u> Prognosen för helåret är att målet kommer att uppnås.
Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 98 procent vid varje fastighet.	Målet är inte uppnått. Plockanalys visar att 93 procent av matavfallet i den bruna tunnan är bioavfall som kan återvinnas till biogödsel och biogas. <u>Kommentar:</u> Plockanalys genomfördes i Gullspångs kommun i maj månad år 2023. Det planeras inte någon mer plockanalys av matavfall under året så prognosen för helåret är att målet inte kommer uppnås.

Indikator	Måluppfyllelse
"Sortera säcken" införs vid minst en ÅVC årligen.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>"Sortera säcken" har införts vid återvinningscentralerna Krusegården i Essunga, Risängen i Skövde samt Heljeved i Vara under januari och februari 2023.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>"Sortera säcken" har nu införts på 11 anläggningar i förbundet.</p>

Kundperspektiv

Övergripande mål: **God service och hög tillgänglighet.**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex ska år 2023 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>81 % av kunderna är nöjda med avfallshanteringen i kommunen enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Prognos för helåret är att målet inte kommer uppnås.</p>
Grönt kort införs för minst en ÅVC årligen.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>ÅVC Heljeved i Vara förbereds för uppstart av grönt kort.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Prognosen för helåret är att målet kommer uppnås.</p>

Övergripande mål: **Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med").**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex ska år 2023 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>69 % av kunderna är nöjda med informationen och 74 % är nöjda med kundtjänst enligt kundnöjdhetsmätning genomförd år 2023.</p>

Medarbetarperspektiv

Övergripande mål: **Vara en attraktiv arbetsgivare.**

Indikator	Måluppfyllelse
Nöjd medarbetarindex ska år 2024 vara minst 85 %.	<p>Målet är inte uppnått.</p> <p>Undersökning genomfördes under hösten 2022 och det samlade resultatet var 76 %.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Medarbetarundersökningen genomförs vart tredje år. Nöjd-medarbetar-index används som ett komplement för att följa trender i verksamheten. Eftersträvansvärt är att ständigt förbättra sig samt att inte understiga riktvärdet 63. Fördelning mellan avdelningarna: insamling 67 %, ÅVC 76 %, kontor 84 %.</p>

Ekonomiskt perspektiv

Övergripande mål: **Ekonomi i balans.**

Indikator	Måluppfyllelse
Soliditeten understiger inte 35 %.	<p>Målet är uppnått.</p> <p>Soliditeten är 50 % och överstiger därmed det finansiella målet.</p> <p><u>Kommentar:</u></p> <p>Bedömningen är att målet kommer att uppnås även vid årsskiftet. Nuvarande prognos för helåret innebär en soliditet på 45 %.</p>

Resultat och prognos

Resultat första halvåret

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor.

Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Nettokostnaden för renhållningsuppdraget har varit -1,8 miljoner kronor.

Årsbudget för renhållningsuppdraget är -8,5 miljoner kronor.

Bokföring för sluttäckning har ändrats inför 2023 jämfört med tidigare år.

Effekten blir att både kostnader och intäkter är lägre än tidigare år, men verksamheten ska ge ett nollresultat vid årets slut.

Prognos

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor, vilket är 3,4 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på -9,1 miljoner kronor.

Både intäkter och kostnader väntas bli lägre än budgeterat.

Intäkterna väntas bli 213,5 miljoner kronor, vilket är 2,1 miljoner kronor lägre än budgeterat. Grundavgifterna väntas vara 3 procent, motsvarande 1,8 miljoner kronor, lägre än budgeterat. Grundavgifterna blev lägre år 2022 än prognos och den effekten följer med i budget och prognosavvikelse år 2023. Slamtömningsavgifterna väntas vara 6 procent, motsvarande 1,3 miljoner kronor, lägre än budgeterat. Intäkterna för återvinningscentralerna väntas vara 0,9 miljoner kronor högre än budgeterat. Det motsvarar 10 procent.

Kostnaderna väntas bli 219,1 miljoner kronor, vilket är 5,6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Störst skillnad mellan budget och prognos har enskilda avlopp samt återvinningscentralerna. Kostnaderna för enskilda avlopp väntas vara 3 procent lägre än budgeterat, vilket motsvarar 0,7 miljoner kronor. För

återvinningscentralerna väntas kostnaderna vara 9 procent lägre än budgeterat, vilket motsvarar 5,6 miljoner kronor. Effekterna av sortera säcken i kombination med försiktig budgetering innebär att kostnaderna behandling samt transporter blir lägre. Av väntat budgetöverskott står behandlingskostnaderna för 3,6 miljoner kronor, varav brännbart står för 2,5 miljoner kronor till följd av minskad mängd.

De främsta faktorerna till osäkerhet i prognosen är:

- Inköp av begagnade containrar och kärl kommer göras under slutet av året eller början av år 2024. Förutom osäkerhet på om inköp/leverans sker år 2023 eller 2024 saknar förbundet i nuläget kompletta uppgifter över kvarvarande livslängd och därmed har uppskattning fått göras på hur stor del av inköpet som blir investering. Detta gäller för kärl till restavfall samt containrar till förpackningar vid återvinningsstationer.
- Inköp av och utställning av kärl för uppstart av insamling av matavfall i Essunga, Grästorp och Götene planeras. Leverantör av kärl har ännu inte kunnat ge bekräftelse på leverans under år 2023.
- Grund- och hämtningsavgifter är som regel högre under andra halvåret än under första halvåret. Successiv samordning med nya medlemskommuner, där entreprenörer tidigare fakturerat kunder, har inneburit förändringar i intäktsflödet som ökar osäkerheten i prognosen.
- Sortera säcken har införts på fler återvinningscentraler och innebär minskad mängd restavfall, med en osäkerhet på hur stor minskningen blir. Behandlingskostnaderna blir lägre när restavfallet minskar.
- Förbundets sophämningsfordon börjar bli äldre. Det leder till ökad osäkerhet för kostnader för reparationer och underhåll av dem.

Bedömning av balanskravsresultat 2023

Balanskravsutredning	2023-01-01 2023-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Resultat enligt resultaträkningen	-2 187	-5 646	-9 085
- samtliga realisationsvinster	-44	-44	0
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	-2 231	-5 690	-9 085
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Delårets balanskravsresultat	-2 231	-5 690	-9 085

Helårsprognosen visar ett underskott om -2,2 miljoner kronor. Underskottet är planerat och lägre än budgeterat underskott på -9,1 miljoner kronor. Detta följer direktionens beslut att finansiera införandet av matavfallsinsamling med det egna kapitalet.

Finansiellt mål för förbundet är att ha en soliditet på 35 procent eller mer. Prognosen är att soliditeten kommer vara 45 procent vid årsskiftet.

Med hänsyn till den goda soliditeten bedöms det finnas synnerliga skäl att inte återställa det negativa resultatet. Planerade årliga avgiftshöjningar och kostnadsbesparing ska ge ett resultat i balans.

Förväntad utveckling

Insamling av matavfall

Enligt EU:s avfallsdirektiv ska kommunen senast den 31 december 2023 säkerställa att hushållens matavfall separeras och materialåtervinns.

Ansökan om dispens för att kunna samordna införande av matavfallsinsamling och insamling av förpackningar under 2024 och 2025 är inskickat till Naturvårdsverket.

Konsekvenserna av obligatorisk insamling av matavfall är att de miljöstyrande avgifterna inte längre kan tas ut av de som valt att tacka nej till insamling av matavfall. Intäkterna minskar samtidigt som kostnaderna ökar för insamlingen då fler kärl ska tömmas. Kostnader för kvalitetskontrollerande åtgärder riskerar också att öka.

De kommuner i förbundet som helt saknar insamling av matavfall är Essunga, Grästorp och Götene kommuner. Planering pågår och insamlingen kommer att starta i enlighet med avfallsdirektivet senast 1 januari 2024.

Kommunal insamling av förpackningar

Regeringen har beslutat att den 1 januari 2024 ska kommunerna ta över insamlingsansvaret för förpackningsavfall från hushåll. Senast 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar vara infört. Från den 1 januari 2026 ska kommunerna även samla in samma sorters förpackningsavfall på större populära platser utomhus, som till exempel torg och parker av viss storlek. Producenterna ska fortsatt finansiera insamlingen genom att ersätta kommunerna för kostnader kopplade till insamlingen.

Kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär en genomgripande förändring av det kommunala insamlingssystemet. Tiden för omställningen är alltför kort och det finns en viss risk i att ersättningsmodellen från producenterna till kommunerna inte kommer att täcka de faktiska kostnaderna fullt ut under införandeperioden.

Ekonomiska rapporter

Driftredovisning

Redovisning av kostnader och intäkter januari – juni 2023

tkr	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Renhållningsuppdrag intäkter	105 037	101 210	211 614	213 265
Renhållningsuppdrag kostnader	-106 859	-99 968	-216 180	-221 800
Renhållningsuppdrag resultat	-1 823	1 242	-4 566	-8 535
Övrig verksamhet, netto	-365	107	-1 080	-550
Resultat	-2 188	1 349	-5 646	-9 085

Kostnader per verksamhet

	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Direktion	-316	-275	-665	-665
Administration	-10 567	-10 274	-21 290	-21 290
Återvinningscentraler	-30 285	-28 586	-60 482	-66 115
Enskilda avlopp	-11 440	-10 406	-22 000	-22 665
Sop- och latrinhämtning	-54 252	-50 427	-111 744	-111 065
Kostnader renhållningsuppdraget	-106 859	-99 968	-216 180	-221 800
Förpackningsinsamling	-281		-735	-735
Sluttäckning	-513	-9 792	-1 195	-1 195
Verksamhetsavfall	-590	-506	-995	-995
Kostnader övrig verksamhet	-1 384	-10 298	-2 925	-2 925
Summa kostnader	-108 243	-110 266	-219 105	-224 725

Intäktsredovisning

tkr	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Grundavgifter	32 803	29 859	68 100	69 900
Hämtnings- och behandlingsavgifter	53 700	54 771	110 500	110 500
Latrin	63	68	500	500
Enskilda avlopp	10 573	9 794	21 146	22 445
Återvinningscentraler	6 299	5 434	9 840	8 940
Övrigt	1 598	1 284	1 528	980
Intäkter renhållningsuppdraget	105 037	101 210	211 614	213 265
Övriga intäkter	1 019	10 405	1 845	2 375
Summa intäkter	106 056	111 615	213 059	215 640

Investeringsredovisning

	2023-01-01 2023-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Vara ÅVC	122	217	5 435
Götene ÅVC	0	0	4 200
Containrar	2 586	2 586	2 475
Övriga inventarier	163	163	990
Stenstorp ÅVC	0	0	0
Floby ÅVC	0	0	0
Summa ÅVC	2 871	2 966	13 100
Kärl och containrar	1 260	6 700	6 700
Kärl matavfall	0	5 250	3 700
Ombyggnad kontor Bångahagen	298	298	0
Summa insamling	1 558	12 248	10 400
ÅVS containrar	0	4 600	2 700
Returpapperscontainrar	0	1 800	0
Containrar omlastning förpackningar	0	700	0
Kärl fastighetsnära insamling, förpackningar	0	0	10 000
Summa förpackningar	0	7 100	12 700
Summa investeringar	4 429	22 314	36 200

Resultaträkning

tkr	Not	2023-01-01 2023-06-30	2022-01-01 2022-06-30	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	2	106 056	111 615	213 459	215 640
Verksamhetens kostnader	3, 4, 5	-103 121	-106 619	-209 435	-213 810
Avskrivningar	6	-5 142	-3 647	-9 700	-10 915
Verksamhetens nettokostnader		-2 207	1 349	-5 676	-9 085
Finansiella intäkter		20	0	30	0
Finansiella kostnader		0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster		-2 187	1 349	-5 646	-9 085
Extraordinära poster					
Årets resultat		-2 187	1 349	-5 646	-9 085

Balansräkning

tkr	Not	2023-06-30	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	7	2 395	2 427
Maskiner och inventarier	8, 9	20 549	18 600
Bilar och andra transportmedel	10	12 307	14 935
Summa anläggningstillgångar		35 251	35 962
Omsättningstillgångar			
Fordringar	11	50 626	41 756
Kassa och bank		11 043	27 553
Summa omsättningstillgångar		61 669	69 309
SUMMA TILLGÅNGAR		96 920	105 272
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Årets resultat		-2 188	5 429
Övrigt eget kapital		50 516	45 087
Summa eget kapital		48 328	50 516
Skulder			
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	12, 13	48 592	54 756
Summa skulder		48 592	54 756
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		96 920	105 272

Kassaflödesanalys

tkr	Not	2023-01-01- 2023-06-30	2022-01-01- 2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		-2 188	5 429
Justering för av- och nedskrivningar		5 142	7 978
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-44	-503
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-8 842	-10 509
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-6 193	7 872
Medel från den löpande verksamheten		-12 125	10 267
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-4 430	-26 234
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		44	549
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 386	-25 685
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder			
Ökning/minskning långsiktiga fordringar			
Kapitaltillskott nya medlemmar			8 497
Medel från finansieringsverksamheten		0	8 497
PERIODENS KASSAFLÖDE		-16 510	-6 921
Likvida medel vid årets början		27 553	34 474
Likvida medel vid periodens slut		11 043	27 553

Noter och tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

INTÄKTER

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande: Räntheintäkter i enlighet med effektiv avkastning.

Från och med 2023 har en förändring i redovisningen av intäkter och kostnader för sluttäckning gjorts. Tidigare har detta bokförts som intäkter respektive kostnader men då detta är kommunernas intäkter och kostnader och förbundet endast är mellanhand redovisas dessa numer via balansräkningen som kortfristig fordran eller skuld. Detta gör att utfallet för sluttäckningen mellan 2023 och 2022 inte är jämförbart.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10-20 år
Maskiner, inventarier och fordon	3-10 år

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingavtal för bilar *där varje enskilt avtal är oväsentligt och enskilt klassificeras som operationell leasing* bedöms samlat för tillgångskategorin ”bilar” och redovisas som finansiell leasing om värdet totalt är väsentligt.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Not 2 Övriga intäkter**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Grund- och hämningsavgifter	97 139 494	194 609 197
Försäljning av material och mottagningsavgifter ÅVC	6 127 508	9 587 479
Intäkter kommersiell verksamhet	1 019 183	17 448 395
Realisationsvinster	44 100	541 923
Övriga ersättningar	1 725 520	1 708 768
Summa intäkter	106 055 805	223 895 762

Not 3 Ersättning till revisorerna**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Revisionsuppdraget KPMG	38 975	45 000
	38 975	45 000

Not 4 Övriga externa kostnader**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Entreprenader	34 387 924	76 040 455
Behandlingsavgifter	23 118 502	37 217 399
Förbränningsskatt	0	3 750 440
Konsulttjänster	803 676	1 440 174
Lokal- och markhyror	2 043 494	2 476 704
Hyror/leasing av anläggningstillgångar	236 659	281 384
Bränsle, energi och vatten	3 514 708	6 568 296
Transporter	1 736 279	4 454 088
Övriga lokal- och verksamhetskostnader	784 701	7 678 268
Förbrukningsinventarier och material	3 632 373	9 435 315
Reparation och underhåll av maskiner och inventarier	2 357 685	4 923 705
Administrationskostnader	6 219 604	15 107 983
Realisationsförluster	0	38 754
Övriga verksamhetskostnader	1 112 625	2 407 354
Summa övriga externa kostnader	79 948 230	171 820 319

Not 5 Personalkostnader**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Arvoden	157 023	286 931
Löner	16 321 507	26 647 974
Kostnadsersättningar	44 102	62 655
Sociala avgifter	5 001 958	9 007 853
Pensionskostnader	1 230 688	2 186 975
Personalsociala kostnader	417 671	477 286
Summa personalkostnader	23 172 949	38 669 674

Not 6 Avskrivningar**2023-01-01
-2023-06-30****2022**

Byggnader	330 204	640 691
Maskiner	1 049 413	896 376
Inventarier	1 133 540	1 347 028
Bilar och transportmedel	2 628 794	5 093 918
Summa avskrivningar	5 141 951	7 978 013
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år		
Byggnader	10 år	10 år
Maskiner, inventarier och fordon	6 år	10 år

Not 7 Byggnader och mark**2023-06-30****2022-12-31**

Ingående anskaffningsvärden	6 584 095	6 584 095
Omklassificeringar	491 561	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 075 656	6 584 095
Ingående avskrivningar	-4 362 480	-3 721 789
Årets avskrivningar	-330 204	-640 691
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 692 684	-4 362 480
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	205 507	12 250
Utgifter under året	298 304	193 257
Under året genomförda omfördelningar	-491 561	0
Utgående balans	12 250	205 507
Utgående redovisat värde	2 395 222	2 427 122

Not 8 Maskiner	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	18 162 631	11 099 631
Investeringar	45 000	7 213 000
Försäljningar/utrangeringar	0	-150 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	18 207 631	18 162 631
Ingående avskrivningar	-9 952 739	-9 203 979
Försäljningar/utrangeringar	0	147 616
Årets avskrivningar	-1 049 413	-896 376
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 002 152	-9 952 739
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	7 205 479	8 209 892

Not 9 Inventarier	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 816 845	9 050 407
Investeringar	4 086 706	7 818 288
Försäljningar/utrangeringar	0	-51 850
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 903 551	16 816 845
Ingående avskrivningar	-6 426 864	-5 088 132
Försäljningar/utrangeringar	0	8 296
Årets avskrivningar	-1 133 541	-1 347 028
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 560 405	-6 426 864
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	13 343 146	10 389 981

Not 10 Bilar och andra transportmedel	2023-06-30	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	45 589 029	34 579 685
Investeringar	0	11 009 344
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	45 589 029	45 589 029
Ingående avskrivningar	-30 653 593	-25 559 674
Årets avskrivningar	-2 628 794	-5 093 919
Utgående ackumulerade avskrivningar	-33 282 387	-30 653 593
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	12 306 642	14 935 436

Not 11 Fordringar**2023-06-30****2022-12-31**

Kundfordringar	38 936 871	30 365 064
Övriga fordringar	2 215 227	1 431 781
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 474 068	9 959 048
Summa fordringar	50 626 166	41 755 893

Not 12 Övriga kortfristiga skulder**2023-06-30****2022-12-31**

Leverantörsskulder	18 138 805	33 547 089
Momsskuld	8 085 759	2 874 703
Sociala avgifter	915 334	665 806
Personalens källskatt	743 822	538 629
Övriga kortfristiga skulder	5 263 136	750 230
Summa övriga kortfristiga skulder	33 146 856	38 376 457

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**2023-06-30****2022-12-31**

Upplupna löner	778 168	378 335
Upplupna semesterlöner	3 692 457	2 336 867
Pensionsskuld avg best ÅP	821 126	1 106 415
Löneskatt avg best ÅP och övrig löneskatt	133 573	160 955
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10 026 588	12 397 166
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15 451 912	16 379 738

Bilaga 1. Aktiviteter i verksamhetsplan

Verksamhet- och miljöperspektiv

Övergripande mål: **Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.**

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	<p>”Sortera säcken” införs vid Vara och Risängen</p> <p><i>Sortera säcken infördes i januari på Heljeved i Vara och i februari på Risängen i Skövde samt Krusegården i Essunga.</i></p>
Insamling	<p>Återstarta plockanalyser samt utöka insamlingen av matavfall</p> <p><i>Plockanalys är genomförd i Gullspångs kommun på både rest- och matavfall från småhus. Detta för att ha ett ”förevärde” i testprojektet med fastighetsnära insamling av förpackningar som planeras till våren 2024.</i></p>
Verksamhetsstöd	<p>Öka andelen digitala utskick och fakturor</p> <p><i>Andelen digitala utskick och fakturor har ökat till 64,5 procent från 63,2 procent år 2022.</i></p>
Stab/ledning	<p>Administration/rutin kommunala insamlingsansvaret för förpackningar</p> <p><i>Förbundet har kommit så långt i förberedelserna att andra aktörer kommer på studiebesök.</i></p>

Kundperspektiv

Övergripande mål: **God service och hög tillgänglighet.**

Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinning Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	Införande och vidmakthållandet av grönt kort
Insamling	Tydliga informationsdukar på samtliga fordon
Verksamhetsstöd	<p>Öka antalet e-tjänster</p> <p>Nedanstående e-tjänster är nya under 2023.</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Abonnemangsändring/kärlbyte</i>• <i>Anmälan e-postadress och reg.nr ÅVC (tillfällig tjänst för insamling av data till den nya vågen)</i>• <i>Anmälan enskilt avlopp i Essunga (tillfällig tjänst för insamling av data till Essungas slamregister)</i>• <i>Ansökan om delat kärl</i>• <i>Ansökan om återvinningskort ÅVC</i>• <i>Beställa sophämtning till nybyggd fastighet.</i>• <i>Beställning av latrinkärl (inför årets utkörning av kärl)</i>• <i>Beställning av matavfallspåsar, flerbostadshus</i>• <i>Extratömning sophämtning</i>• <i>Fakturafrågor/fakturakopior</i>• <i>Trasigt kärl</i>• <i>Utbetalningsunderlag (tänkt att använda för att på ett säkert sätt kunna lämna sina kontouppgifter vid t.ex. återbetalning, arrendeersättning)</i>• <i>Utebliven tömning</i> <p>E-tjänst för uppehåll och ägarbyten finns sedan tidigare.</p>
Stab/ledning	<p>Bevaka likvärdig prestation mot samtliga kommuner i "utökade uppdraget"</p> <p><i>Kommunerna hanteras lika när det gäller information, remisser, förfrågningar med mera.</i></p>

Medarbetarperspektiv

Övergripande mål: **Vara en attraktiv arbetsgivare.**

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	Genomföra studiebesök samt systematiserad kompetensutveckling (onboarding) <i>Studiebesök är genomförda under våren hos Skövde Energi och biogasanläggningen i Falköping, två av våra största mottagare av avfall för behandling.</i>
Insamling	Intern information samt systematiserad introduktion (onboarding) <i>Studiebesök är genomförda under våren hos Skövde Energi och biogasanläggningen i Falköping, två av våra största mottagare av avfall för behandling.</i>
Verksamhetsstöd	Nytt intranät med rätt, relevant och tillgänglig information <i>Nytt intranät från 1 juni, med rätt, relevant och tillgänglig information.</i>
Stab/ledning	KASAM – Vi-känsla Attraktiv arbetsgivare

Ekonomiperspektivet

Övergripande mål: **Ekonomi i balans.**

Prioriterade aktiviteter

Återvinningscentraler	Justera avgifterna för företag på ÅVC. <i>Avgifterna för företag på ÅVC justeras inför varje nytt år, för att vara marknadsmässiga och utifrån de avfallsmängder och avfallssorter som lämnas.</i> Utveckla automatiserad hantering/vägning.
Insamling	Utveckla/implementera mobila rensverket för slam. Bevaka rutt/fordonsoptimering.
Verksamhetsstöd	Systematiserad registervård. Flytta beslutsattest till verksamhetsansvarig för ökad tydlighet/kostnadsmedvetenhet.
Stab/ledning	Onboarding ny ekonomichef. Nya revisionsbestämmelser. Diariehantering – Rutiner <i>Rutiner för diariehantering har setts över och antalet diarieförda ärenden har ökat jämfört med tidigare år.</i>

§4

Delårsrapport 2023

Beslut

Direktionen godkänner delårsrapporten för år 2023.

Bakgrund

Delårsrapport har upprättats för perioden 1 januari – 30 juni 2023.

Resultatet för delåret är negativt med -2,2 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -4,5 miljoner kronor för perioden.

Soliditeten uppgår till 50 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2023 är ett negativt resultat på -5,6 miljoner kronor.

Handlingar

Delårsrapport 2023 för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Delges

Medlemskommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Avfall & Återvinning Skaraborg

§ 44

Dnr 2023/01158

**Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg
per den 31 augusti 2023****Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6 a, att godkänna delårsredovisningen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 156/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Protokoll från styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg, 2023-10-03
- Samordningsförbundet Skaraborgs delårsredovisning per den 31 augusti 2023
- Samordningsförbundet Skaraborgs projektredovisning år 2023

Paragrafen skickas till
Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 156

Dnr 2023/01158

Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Protokoll från styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg, 2023-10-03
- Samordningsförbundet Skaraborgs delårsredovisning per den 31 augusti 2023
- Samordningsförbundet Skaraborgs projektredovisning år 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för Samordningsförbundet Skaraborg per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

Samordningsförbundet Skaraborg är en samverkansform för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och 14 kommuner i Skaraborg. Samordningsförbundet startade sin verksamhet januari 2021 och är ett resultat av en sammanslagning av de tre tidigare förbunden Samordningsförbundet Norra, Västra och Östra Samordningsförbundet. Målet är en effektiv användning av samhällets resurser och att med lokala behov avgöra vad som behövs för att fler personer ska få, behålla eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg beslutade den 3 oktober 2023, § 6a, att godkänna delårsredovisningen.

Förvaltningens bedömning

Utifrån underlaget föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Skaraborgs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-24
- Protokoll från styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg, 2023-10-03
- Samordningsförbundet Skaraborgs delårsredovisning per den 31 augusti 2023
- Samordningsförbundet Skaraborgs projektredovisning år 2023

Beslutet ska skickas till

Samordningsförbundet Skaraborg, info@samskaraborg.se

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROTOKOLL 5

2023

Protokoll 5

Plats och tid

Styrelsemöte Samordningsförbundet Skaraborg
Tisdagen den 3 oktober kl. 9:00–12:00

Paragrafer § 1 - § 10

Beslutande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen, ordförande
Björn Thodenius, Gullspångs kommun, vice ordförande
Louise Samuelsson, Försäkringskassan
Lars Holmberg, Västra Götalandsregionen

Adjungerade

Cliff Nyqvist, Essunga kommun
Anna Dalström, Götene kommun
Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
Richard Thorell, Mariestads kommun
Michael Karlsson, Skara kommun
Anita Löfgren, Skövde kommun
Ingela Lager, Tibro kommun
Runo Johansson, Tidaholms kommun
Linn Brandström, Töreboda kommun
Fredrik Pettersson, Vara kommun
Ingvor Bergman, Falköpings kommun
Christina Ulfström, Lidköpings kommun

Ersättare

Tina Song, Arbetsförmedlingen
Peter Larsson, Försäkringskassan
Jenni Gustand, Gullspångs kommun
Merja Wester, Hjo kommun
Linnea Wall, Mariestads kommun
Kenneth Källström, Skövde kommun
Maria Maric, Tibro kommun

Övriga deltagare

Christel Martinsson, förbundschef
Amanda Hermansson, administratör

Anmält förhinder

Elisabeth Persson, Karlsborgs kommun
Marie Nilsson, Skara kommun
Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
Ann-Charlott Karlsson, Töreboda kommun
Anne-Charlotte Granander, Götene kommun
Sebastian Ekeröth Claussen, Västra
Götalandsregionen
Tommy Larsson, Lidköpings kommun
Elin Härling, Vara kommun
Ingela Backman, Tidaholms kommun
Bengt-Göran Henningsson, Essunga kommun
Caroline Lundberg, Falköpings kommun

Underskrifter

Ordförande

Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen

Justerare

Anita Löfgren, Skövde kommun

Sekreterare

Amanda Hermansson, Samordningsförbundet Skaraborg

Anslag/ bevis

Organ	Samordningsförbundet Skaraborg
Sammanträdesdatum	2023-10-03
Anslaget under tiden	2023-10-12 – 2023-11-02
Förvaringsplats för protokoll	Samordningsförbundet Skaraborg, S:t Sigfrids gata 8, Skövde
Underskrift	

§1. Sammanträdet öppnas

Ulla-Karin Cannervik, ordförande, hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

§2. Val av justerare

Anita Löfgren väljs till justerare.

§3. Förra mötets protokoll

Läggs till handlingarna.

§4. Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns med tillägg av §5a.

§5. Rapporter

a. Inledning/ nuläge

Förbundschef inleder med att kort gå igenom nuläget i förbundet, bland annat hur resterande mötesdatum ser ut för året, vilka insatser som behöver nya beslut om förlängning, samt vilka insatser som avslutas vid årsskiftet.

b. Rapport från beredningsgruppsmötet

Föregående beredningsgruppsmöte hölls i samband med studieresan till Köpenhamn i slutet av augusti och vi fokuserade på två punkter: styrgruppsmöte Cresco+ där projektets upphandlade utvärderare Sweco presenterade nulägesanalysen, samt en projekttidé från AF som beredningsgruppen fick diskutera.

§6. Beslutsärenden

a. Delårsredovisning 2023

Förbundet har fram till och med augusti månads slut haft 471 individer (63% kvinnor, 36% män, 1% med annan definition av kön) inskrivna i våra insatser. Av de individerna som avslutats har 59% positiva avslut. Den könsuppdelade statistiken visar dock att 56% av kvinnorna och 69% av männen gör positiva stegförflyttningar mot arbete och studier. När det gäller målet att förbundets parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus finns mycket som pekar på en förbättrad och utökad samverkan, inte minst finns många signaler som visar på detta i ESF-projektet Cresco+.

Av förbundets totala budgetram på 39 882 000 kr fördelas 23 521 000 kr (59%) till individinriktade insatser, 3 179 000 kr till strukturinriktade insatser samt 3 556 000 kr till förbundets drift. De ekonomiska rapporterna visar däremot på att vi sannolikt ändå inte lyckas omsätta mer av det egna kapitalet i den utsträckning som vi önskat.

Ordförande uttrycker en oro för förbundets stora egna kapital.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad delårsredovisning för 2023.

b. Cresco+

Cresco+ som startade upp 1 mars 2023 har fått en riktigt bra start. Målet är 500 deltagare för hela projektperioden men redan efter augusti 2023 har 261 deltagare remitterats in till projektet.

81% av deltagarna i Cresco+ upplever förbättrad hälsa efter att de avslutat projektet.

39% av de som avslutats hittills har fått arbete eller påbörjat studier.

32 % av de som hittills avslutats har gått vidare till arbetsträning.

En första nulägesanalys är gjord av projektets upphandlade utvärderare Sweco. Beredningsgruppen fick ta del av denna på sitt föregående möte och den fanns som bilaga till informationsunderlaget för kännedom för styrelsen.

Riktigt glädjande är att intresset för Cresco+ har ökat radikalt sedan uppstarten och efterfrågan av information och utbildning i BIP är därför hög. Projektledare och metodstödjare försöker att tillgodose önskemålen om information och stöttning i metoden men behovet är större än resurserna. För att kunna implementera arbetssättet vill vi gärna kunna tillmötesgå önskemålen om att informera/utbilda såväl handläggare på arbetsmarknadsenheterna som remitterter och övriga intressenter. Detta är viktigt eftersom olika aktörers kunskap om och delaktighet i metoden medför att deltagarna får bättre förutsättningar att närma sig arbete. Därför kommer eventuellt en utökning ske inom Cresco+ budget med en tjänst för att bistå projektledningen. Även utbildning/information via Væksthuset i Köpenhamn till handläggare som inte arbetar direkt i projektet samt till remitterter och andra parter som vill få en ökad förståelse för metoden planeras som ett led i implementeringen.

De allra flesta kommunerna följer planeringen enligt avtal och en del kommuner har uttryckt behov av utökning för att klara av trycket från remitterterna. Dessutom vore det bra om tjänsterna har visst utrymme för att arbeta aktivt med samverkan eftersom det är en betydande del av arbetssättet inom BIP.

På styrelseberedningens senaste möte diskuterades möjligheten att utöka antalet tjänster i projektet genom att avsätta mer medel från förbundet. Styrelseberedningen var mycket positiv till detta och projektledare fick i uppdrag att ta fram ett förslag till styrelsemötet utifrån hur behovet ser ut.

Kansliet föreslår att utöka Cresco+ med sex samordnartjänster för perioden november 2023 till och med april 2025. Detta utifrån Samordningsförbundets budget. Nedan finns en tabell som visar skillnaden i budget.

	2023	2024	2025
Nuvarande budget	9 819 660 kr	12 137 100 kr	4 386 414 kr
Utökning med 6 tjänster	582 603 kr	3 495 618 kr	1 165 206 kr
Ny föreslagen budget	10 402 263 kr	15 632 718 kr	5 551 620 kr

Styrelsen beslutar att

Utöka Cresco+ med sex samordnartjänster under perioden november 2023 till och med april 2025 och avsätta ytterligare medel ur förbundets budget för detta; 582 603 kr under 2023, 3 495 618 kr under 2024 och 1 165 206 kr under 2025.

c. Samverkansdag/ utöka budgetpost kompetensutveckling 2024

Det finns en helt ny idé om att Samordningsförbundet skulle arrangera en hel konferensdag "Samverkansdag" i Skaraborg för alla medarbetare och chefer, insatspersonal – ja alla som arbetar aktivt med samverkan. Ursprungligen är det tre idéer som har slagits samman till ett paket. Den första delen handlar om att Arbetsmarknadsenheterna historiskt haft AME-dagar i Skaraborg för sin personal och sedan en tid frågat om Samordningsförbundet på något sätt kan vara med och arrangera det med dem, här har tanken väckts att fler borde vara med en sådan dag för att stärka samverkan. Den andra delen handlar om att de delar av Beredningsgruppen som varit på studieresa i Danmark önskar att en grundföreläsning ges om BIP och tron på individen till alla deras medarbetare. Den tredje delen är helt innovativ och handlar om att uppmuntra medarbetare genom att låta dem gå på något mer än en föreläsning, nämligen en motivationsshow. En show med föreläsarna Tobias Karlsson och Magdalena Forsberg som plockar in något som är ganska nytt i Sverige genom att göra en show med musik och dans som ändå innehåller ett starkt budskap. Ämnet handlar om att få balans i livet och berör både hälsa, träning, kost, meningsfull tillvaro mm. Precis dessa ämnen arbetar mycket av personalen bland våra parter med att rusta invånare i och att vi som förbund skulle kunna göra något extra för att rusta och motivera personalen ytterligare skulle kunna vara en mycket god investering.

Beredningsgruppen är positiv till att Samordningsförbundet arrangerar en samverkansdag som innehåller en föreläsning om BIP, valbara seminarier på olika lokala ämnen, och motivationsshowen. Styrelseberedningen tycker idén är spännande och har spelat in en önskan att undersöka om programmet kan livesändas för att skapa inkludering för de som inte får resa till konferensen.

En preliminär prisbild för 500 personer på plats och max 200 personer digitalt för ett preliminärt datum bokat i början av februari 2024:

Lokaler Vara konserthus inkl lunch och fika:	218 500 kr
Livesändning:	23 000 kr
Motivationsshowen:	190 000 kr
Föreläsning BIP från Væksthuset Danmark:	27 000 kr
Föreläsare Seminarier:	50 000 kr
Summa:	508 500 kr

Önskar styrelsen att Samordningsförbundet arbetar vidare för att kunna arrangera en Samverkansdag för alla parter? Kan budgetposten kompetensutveckling utökas under 2024 för att rymma kostnader för Samverkansdagen?

Styrelsen beslutar att

Utöka budgetposten för kompetensutveckling med 508 500 kr under 2024, samt ge kansliet i uppdrag att arbeta vidare för att kunna arrangera en Samverkansdag.

§7. Diskussionsärenden

a. Rotationsordning

Med den nya förbundsordningen så verkställs den nya omtolkningen av finslagen, dvs då blir alla ordinarie valda ledamöter fullvärdiga medlemmar med egen röst i Samordningsförbundets styrelse. Därför behöver rotationsordningen ses över för idag utgår den ifrån att endast en från varje part har en fullvärdig plats och

rösträtt i styrelsen. Det har också framkommit röster om att styrelseberedningen kanske borde omformas till ett arbetsutskott och detta borde i så fall också framgå av rotationsordningen.

Enligt styrelseberedningens förslag diskuteras rotationsordningen på styrelsemötet. Flera i styrelsen är positiva till att ändra till ett arbetsutskott istället för styrelseberedning, med reservation för att vi behöver undersöka om det behöver framgå i förbundsordningen om vi har det ena eller det andra. Om ett eventuellt arbetsutskott ska kunna ta beslut behöver delegationsordningen ändras.

Styrelsen diskuterar även om vice ordförande ska sitta längre än ett år och det framkommer åsikter både för och emot. Fördelar är exempelvis att det annars skulle ta väldigt lång tid innan alla kommuner får vara vice, men nackdelar är att ett år är alldeles för kort för att få kontinuitet i arbetet. Nuvarande vice tycker dock att det är viktigare med bra representation i ett arbetsutskott än vice-posten.

Det framförs åsikter från flera att det inte finns någon poäng med att ha kvar representation i styrelseberedning eller arbetsutskott från de tre gamla förbunden, det finns ingen koppling till dem längre och det är viktigare med en bra geografisk och storleksmässig fördelning så väl som en bra fördelning mellan medlemmarna.

Revisorerna har framfört att de tycker ett år är alldeles för kort tid och önskar att detta ändras, vilket styrelsen är positiva till. De ställer en fråga om man kan välja revisor för en hel mandatperiod istället för att få bättre kontinuitet?

Styrelsen tillsätter en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag på en ny rotationsordning till nästa styrelsemöte. Gruppen ska bestå av representanter från AF, FK, regionen, samt kommunerna Gullspång, Karlsborg, Skara och Skövde. Även Lidköpings representant ska tillfrågas.

§8. Informationsärenden

a. Höstens kompetensutveckling

På mötet redogör utvecklingsledare för de kompetensutvecklingsinsatser vi haft hittills i höst samt vad som är planerat framöver. Hittills har vi nått 320 personer och fått 4,3 av 5 i snittbetyg.

b. Budgetupptakt

I förbundets årshjul har det sedan flera år tillbaka funnits med två heldagsmöten där förbundets beredningsgrupp och styrelse har arbetat tillsammans med omvärldsbevakning på vårens heldag respektive budget- och verksamhetsförberedande arbete på höstens heldag. Årets budgetupptakt äger rum tisdagen den 10 oktober och platsen är Lundsbrunns resort & spa. Kalenderinbjudan gick ut redan i våras och en inbjudan med program skickades ut för ett par veckor sedan.

c. Jämställdhetsutbildning

I förbundets resultat framgår det tydligt att vi har utmaningar kring jämställdhet. Vi har betydligt fler kvinnor i våra insatser än män, men trots detta har män större chans att nå arbete med hjälp av våra insatser. På grund av detta har förbundet i år jämställdhet som fokusområde. Ett flertal åtgärder sker och ett led i detta är en utbildning för styrelse och beredningsgrupp i att leda och styra jämställt.

Första utbildningstillfället är under budgetupptakten den 10 oktober där vi kommer att vika eftermiddagen till första delen av utbildningen. Fortsättningen kommer sedan ske fredagen den 27 oktober.

d. Halvdag för styrelse och beredning den 23/4

Än finns ingen information om och när den nationella finsamkonferensen 2024 kommer att äga rum men ryktet säger att den eventuellt kommer att arrangeras som en digital konferens. Om dagarna blir av och flera från styrelsen väljer att delta finns ett förslag på att 2024 års Omvärldsdag då ska vara en halvdag istället för heldag. Detta förslag har uppkommit utifrån situationen som blev i våras då flera av er fick avsätta tid för ett stort antal dagar med Samordningsförbundet under april/maj.

På mötet ställer förbundschef frågan om vi ska fortsätta planera för en halvdag eller ändra till en vanlig heldag med tanke på att det eventuellt blir en digital finsamkonferens? Styrelsen tycker att vi ska fortsatt planera för en halvdag.

e. Medlemssamråd 2024

Styrelseberedningen gav vice ordförande samt Linn Brandström i uppdrag att höra med kommunalförbundets ordförande Therese Ahlström huruvida Samordningsförbundets medlemssamråd kan hållas i anslutning till ett av deras ordinarie direktionsmöte i april månad. Förslagsvis ett medlemssamråd som genomförs som ett lunchmöte.

På mötet meddelar de att det är högst tveksamt om det går att förlägga dessa på samma dag, i så fall på morgonen innan kommunalförbundets möte eller på eftermiddagen när det är slut. Lunchen är inte ett gångbart alternativ.

Styrelsen föreslår att vi håller nästa års medlemssamråd digitalt istället och ser att den 26/4 kl 12:00–13:00 är en bra tid. Efter nästa medlemssamråd kan man utvärdera om det är bättre med fysiska eller digitala möten framöver.

f. Uppföljningsfrågan

I våras skickade styrelsen in en skrivelse till socialförsäkringsutskottet och i juni efterfrågade förbundschef en återkoppling. Då visade det sig att skrivelsen inte hade noterats inkommit utan snarare hade tappats bort.

Efter det vet vi att den registrerats och ska behandlas men ingen ytterligare information har nått oss.

I övrigt så vet vi att Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen tillsammans arbetar med en hemställan till departementet och att vår förening, NNS, håller på att samla in hur förbunden arbetar med uppföljning nu efter SUS nedläggning. Samordningsförbundet Skaraborg har skickat in hur vi hanterat frågan inkluderat den mall som används i delårsredovisningen.

Tidigare på styrelsemötet behandlades delårsredovisningen inklusive resultat utifrån den mall som beslutades om på junimötet. Efter denna summering i delårsredovisningen önskar vi från kansliet återkomma med vad vi analyserat och har för ytterligare förslag på hur vi ska gå vidare med uppföljningsfrågan.

g. Återrapportering ny förbundsordning

Vi har fått beslut om att godkänna den nya förbundsordningen från följande medlemmar: Tibro, Hjo, Töreboda, Karlsborg, Gullspång, Essunga, Mariestad, Vara, Tidaholm och Skövde och Arbetsförmedlingen. Götene kommun meddelar på mötet att beslut togs under måndagen och vi kommer få protokollet inom kort. Resterande kommuner kommer ta beslut under oktober månad. Även FK och regionen är på gång med sina beslut.

§9. Övrigt

§10. Mötet avslutas

Nästa sammanträde i styrelsen:

10 oktober gemensam heldag med styrelse och beredningsgrupp

27 oktober jämställdhetsutbildning för styrelse och beredningsgrupp

21 november kl. 9:00–12:00

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROJEKTREDOVISNING
DELÅR 2023

Innehållsförteckning

<i>Cresco Creare</i>	3
<i>Cresco+</i>	6
<i>Elings ark</i>	10
<i>Friskvågen</i>	14
<i>Förberedande insats Gullspång</i>	17
<i>Förberedande insats Töreboda</i>	21
<i>GreveGarden</i>	25
<i>Grön rehab Tidaholm</i>	29
<i>Hantverksstegen</i>	33
<i>Mofalla Lantgård</i>	36
<i>Promise Hjo</i>	40
<i>Rörsås Lantliv</i>	43
<i>Startgrid</i>	46
<i>Studio Ludum</i>	50
<i>AKT-SAM</i>	53
<i>Stoppa våldet</i>	56

Individeriktade insatser

Cresco Creare

Samverkande parter som ingått avtal

Essunga, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara kommuner

Avtalsperiod

2021-01-01 – 2023-02-28

Bakgrund

Cresco Creare – Växa & utvecklas, är ett Skaraborgsgemensamt projekt med flexibla och fördomsfria insatser. Den danska BIP-studien lägger grunden för en metod där kartläggning och uppföljning av individens arbetsförmåga mäts och förbättras med hjälp av progressionskort. Projektet avser testa och utveckla BIP-modellen till en "Skaraborgsmodell". 370 individer från 13 olika kommuner i Skaraborg med försörjning både från kommunen och Försäkringskassan deltar i projektet. Projektet kommer att arbeta med individer i behov av stöd inom målgrupperna; psykisk ohälsa, missbruksproblematik och utrikesfödda. Visionen med projektet är att fler individer når arbete/studier med hjälp av en samordnad Skaraborgsmodell.

Syfte

Projekt Cresco Creare vill motivera och stötta deltagare att närma sig arbete och eller studier

Mål

- 30 % har fått arbete/påbörjat studier.
- 50 % har påbörjat arbetslivsinriktade åtgärder.
- Av de som inte närmat sig arbete/studier har 90 % fått en mer strukturerad vardag.

Metod/Strategi

Cresco Creare har samordnare som kartlägger individens hela livssituation och behov med hjälp av BIP progressionskort och jobbar med de områden som behövs tillsammans med individen, gärna flera parallellt för att närma sig arbete eller studier. Det kan t.ex. handla om insatser som behövs i vardagen för att möjliggöra att praktik kan genomföras. Samordnaren finns med deltagaren från första mötet och hjälper till att få till de insatser och kontakter som behövs för att möjliggöra arbete eller studier.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	169	69	98

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	107	43	63

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	24	13	11
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	62	42	19
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	21	8	12

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Cresco Create pågick i 13 kommuner och det är olika förutsättningar i samtliga. Det finns olika insatser för deltagarna och samverkan inom kommunen och med vården ser olika ut. De kommuner som har en god samverkan mellan enheter som arbetar med basala insatser har ofta en mer effektiv process för deltagaren och glappen mellan insatser är kortare. Mer om detta går att läsa i slutrapporten. Nedan följer en kort sammanfattning.

Den upplevda psykiska och fysiska hälsan hos deltagarna har förbättrats enligt mätningarna. Männens upplevda hälsa har förbättrats i högre utsträckning än kvinnornas.

Deltagarna har i hög grad en positiv progression avseende indikatorer som berör deltagarnas relation till arbetsmarknaden. Det innebär att de deltagare som avslutat projektet och inte gått vidare till arbete eller studier i högre utsträckning;

- vet vad de skulle vilja jobba med
- tror att deras kompetenser kan användas på en arbetsplats
- vet vad de ska göra för att förbättra sina möjligheter att få ett jobb
- tror att de kan klara ett arbete.

Den största utmaningen i projektet har varit att arbeta med metoden BIP inte bara avseende samordnarnas arbete med deltagarna utan också strukturellt genom att deltagande parter i projektet aktivt försöker påverka indikatorerna och erbjuda insatser och utvecklar samverkan kring insatserna som möjliggör progression för deltagarna.

Det har varit en utmaning att nå personer med missbruk i den utsträckning vi hade önskat. Detta mestadels beroende av regler som kommunerna har.

Utmanande har också varit för samordnarna att våga prata arbete från början med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Att ha fokus på jobb är centralt i BIP och alltså något vi behöver arbeta med i det projekt som fortsätter efter Cresco Create. Cresco+ påbörjades i direkt anslutning till att Cresco Create upphörde.

Cresco+

Samverkande parter som ingått avtal

Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara kommuner

Avtalsperiod

2023-03-01 – 2025-06-30

Bakgrund

Cresco+ är ett individinriktat projekt finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) där en metod inspirerad av Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) används för att mäta deltagarnas progression. Den danska BIP-studien är tänkt att utveckla individen för att ta steg mot arbete eller studier. Cresco+ är en fortsättning och utveckling av vårt tidigare ESF-projekt Cresco Create.

Syfte

Individer i Skaraborg med en komplex problematik förflyttar sig med hjälp av projektet närmare arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

1. Deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden
 - 90 % har en upplevd förbättrad hälsa
 - 70 % har en ökad aktivitetsförmåga och klarar mer än 5 timmars aktivitet per vecka
 - 35 % har fått arbete/är arbetsökande eller har börjat studera
 - 30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan FK och AF eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen
2. Deltagande kvinnor och män uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier
 - 70 % har behållit eller ökat sin progression 1 år efter projektavslut
 - Möjlighet att arbeta med samtliga livsområden/indikatorer finns i alla kommuner
 - Deltagare erbjuds studiemotiverande insatser av folkhögskolor där minst 70 % av tillgängliga kursplatser nyttjas
3. Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser
 - Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning
 - Att ta fram ett anpassat material till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP
4. Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga
 - 90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta
 - 90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga
 - Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika
 - Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare

Metod/Strategi

Cresco Create har samordnare som kartlägger individens hela livssituation och behov med hjälp av BIP progressionskort och jobbar med de områden som behövs tillsammans med individen, gärna flera parallellt för att närma sig arbete eller studier. Det kan t.ex. handla om insatser som behövs i vardagen för att möjliggöra att praktik kan genomföras. Samordnaren finns med deltagaren från första mötet och hjälper till att få till de insatser och kontakter som behövs för att möjliggöra arbete eller studier. För att kunna påverka indikatorerna krävs ett stort fokus på samverkan för att kunna använda insatser anpassade till deltagarna och samordna samt undvika glapp emellan insatserna.

Se indikatorerna/områdena nedan;

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret (Januari tom augusti)	261	152	104

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret (Januari tom augusti)	39	22	16

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	27	14	13
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	2	1	1
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	0	0	0

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	21 (26 svar)	12	9
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	15	7	8

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

81% av deltagarna i Cresco+ upplever förbättrad hälsa efter att de avslutat projektet. De allra flesta deltagare anser att såväl samordnaren samt remittenten tror på dem och att de har ett gott bemötande.

39% av de som avslutats hittills har fått arbete eller börjat studier, 6 kvinnor och 6 män. Av dessa har en kvinna och 3 män fått en subventionerad anställning. 3 män har avslutats till studier, inga kvinnor.

32 % av de som hittills avslutats har gått vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen. Till förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har 4 män och 2 kvinnor avslutats. Ännu har ingen person med försörjningsstöd avslutats.

En man har avslutats till "Tillbaka till kommunen utan planering gentemot arbete" och en kvinna till andra förberedande insatser. 9 kvinnor och 3 män har avslutats för sjukskrivning för medicinsk behandling.

Målen går i rätt riktning. Av den statistik och de enkäter vi genomför ser vi att antal deltagare sannolikt kommer nås, även målen avseende hur många som ska avslutas till arbete/studier. Bemötandet från samordnare och handläggare anses gott. Vi har ännu inte fått fram ett material för de som inte kan tillgodogöra sig BIP men tror absolut att även detta mål kommer nås eftersom projektet endast pågått sedan mars. De största utmaningarna och vårt största fokus kommer att vara att arbeta för att samtliga indikatorer finns tillgängliga i samtliga kommuner samt att kommunerna arbetar aktivt för att hitta aktiviteter för samtliga deltagare, även missgynnade deltagare.

Skillnaderna mellan män och kvinnor är ännu inte så tydliga fränsett att det är tydligt att kvinnor i klart högre utsträckning avslutas till sjukskrivning för medicinsk behandling samt att färre kvinnor vid avslut har en jobbfokuserad aktivitet. Detta får vi fortsätta följa och studera orsakerna till. Eftersom 50% har en psykisk ohälsa är det rimligt att försöka hitta lämpliga insatser för detta.

Centralt i BIP är att tillämpa jobbfokus från redan från början och att därför alltid arbeta med jobbfokuserade aktiviteter. Vid inskrivningen är det ganska jämn fördelning mellan kvinnor och män. 65% av kvinnorna och 74% av männen har en jobbfokuserad insats. Vid progressionsmätningarna har 70% av kvinnorna och 92% av männen en jobbfokuserad insats, och vid avslut 70% av kvinnorna och 100% av männen.

Remitteringen fungerar väl i de flesta kommuner. De få kommuner där det behöver förbättras pågår en dialog för att förbättra detta. Dialogen mellan remittenter och samordnare under projektets gång är bra men kan givetvis förbättras och genom regelbundna möten med remittenter och samordnare identifieras eventuella problem så att vi gemensamt kan försöka hitta lösningar.

Vårdens väntetider och tillgänglighet lyfts ofta som ett problem och vår intention är att inom projektet utveckla samverkan mellan vården och kommunerna. Det är tydligt att samverkan med vården behöver utvecklas för att hitta lösningar på indikatorn hälsa. Vi har också utvecklat en enkät där vi kommer följa upp hur just samverkan mellan kommuner och vård utvecklas och arbeta tillsammans med lösningar.

En utmaning har varit att det dröjer innan Arbetsförmedlingen hittar praktikplatser för personer som avslutas till förstärkt samverkan. Detta gör att samordnarna ibland behåller personer även efter projektets slut vilket påverkar deras möjligheter att arbeta med nya deltagare.

Elings ark

Samverkande parter som ingått avtal

Vara kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2020-02-15 – 2023-12-31

Bakgrund

På grund av det höga sjukpenningtalet i Vara kommun erbjuder Samordningsförbundet de med en längre eller komplexare sjukskrivning eller med försörjningsstöd en möjlighet till återhämtning i grön miljö. En lyckad förstudie med konceptet grön prerehabilitering genomfördes på Elings ark från september 2017 till februari 2018, och från och med februari 2020 erbjuds det igen.

Syfte

Den förberedande insatsen på Elings ark ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

Mål

Målet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos minst 70 % av deltagarna och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

Metod/Strategi

Aktiviteter som genomförs med deltagare är till exempel (individuellt utformat):

- o Arbete med trädgård, djur och natur
- o Kreativa aktiviteter som målning, sång, musik, enklare snickeri, foto, film, redigering, skrivande samt retorikträning
- o Lättare motion i naturen eller i gymmet i stallet

Gården tar emot två grupper per år, en med start på vårterminen och en med start på höstterminen, à 12 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningenskat används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	9	5	4

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	9	5	4

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetsökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	4	1	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	2	2	0
Övriga avslut * <i>Tillbaka till remittent för Jag stärkande kurs för att därefter komma ut i arbetsträning med tydlig riktning.</i>	3	2	1

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	9	5	4
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	7	5	2

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

I den ena gruppen var det en framgångsfaktor att deltagarna hade liknande problematik. Det uppstod ett varmt och öppen-hjärtligt samtalsklimat där mycket av det de aldrig berättat för någon fick

ventileras. Saker packades rätt i "livets ryggsäck" under trevliga aktiviteter med djur, natur och kreativt skapande. Deltagarna peppade varandra inför framtiden. Igenkänning är helande, att förstå att jag inte är ensam om det här. Vid avslutet var samtliga deltagare tacksamma för tiden på Elings ARK.

Alla individer vill vara med i samhället och kämpar för att ta sig fram mot ett arbetsliv. Vi har bara olika mycket i bagaget som behöver bearbetas och ges uttryck.

Utfallet skiljer sig en del beroende på remittent. Det finns deltagare som har långt kvar fram mot arbete men som ändå tagit ett stort steg framåt. Om vi tillåter oss att generalisera så skall vi försöka ge en bild.

Endast ett exempel.

En ung person kommer hit men vågar inte ta sig in genom grinden till vår verksamhet. Har suttit hemma i två år på sitt rum i föräldrahemmet. Vi ser och hör hen. Lirkar. Kramar. Följer. Sakta närmar hen sig gruppen. Blir en i gruppen. Vågar prata lite. Tolv veckor går. Ett stort steg och mycket fungerar men inte allt. Åter till remittent.

De som remitterats till oss från Cresco Creare är oftast, inte alltid, unga kvinnor med ingen eller ringa erfarenhet från ett arbetsliv. Inte sällan bor de i föräldrahemmet, har isolerat sig, har någon form av autismdiagnos där de uppger sig ha svårt i kontakten med andra människor och har svårt att ge uttryck för sina egna behov. Flera har även många andra diagnoser, vanligt är *PTSD*, och *Social fobi* mfl. Flera i den här gruppen har identifierat sig med sina diagnoser. Skulle vi få önska något för den här gruppen vore det tidigare insatser och *självkännedom*- *självstärkande* kurser liknande den som vi ofta lämnar över dem till på AME i Vara men med mer inriktning på symptom, kriterier och vad vi i samhället anser är normalt och varför.

De som remitterats från Försäkringskassan har många olika problemområden, både fysiska och psykiska. Flera som kommer hit har varit hemma länge. Några har varit hemma i åtta till tio år.

I den här gruppen vet man oftast vad som förväntas av en i ett arbetsliv och man vill ur sin situation så fort det går. Det finns inte sällan stress och utbrändhet. FK:s handläggare i Skaraborg jobbar bra med deltagaren för att nå en *hållbar återgång* till arbete. Men det finns också en hel del kvinnor, före detta vårdpersonal som har misslyckats med sin återgång vid flera tillfällen. De är äldre, inte sällan över 60 år, svåra fysiska åkommor och vill inte återgå. De har gjort sitt, de vill ha pension.

Så ja, utfallet skiljer sig beroende på remittent och ja, könsskillnader till viss del.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

De unga deltagarna remitterade till oss från Cresco Creare behöver vår verksamhet men de har oftast en lite längre bit att nå innan de kommer ut i arbetsträning, samarbete AF/ FK. Därför återgår de till remittent för att till exempel gå JAG stödjande kurs och bygga sig starkare.

En del deltagare som remitteras hit från FK riskerar att falla in i sjukdomsskov igen. De vill för mycket och tror att de orkar mer än de gör. Det handlar om både fysiska och psykiska diagnoser: utmattningsdepression, stroke, diabetes osv. Oftast hamnar dessa individer i kö för vidare utredningar/ behandlingar av sina besvär.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Under åren har vi haft flertalet deltagare som gått direkt ut på öppna arbetsmarknaden. Något fler män än kvinnor. Vi tror att de själva känt att det varit dags. De har varit redo att anta utmaningarna som det innebär att ge sig ut på öppna arbetsmarknaden. De har varit oerhört modiga och hittat trygghet i sig själva.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Den här omgången var det helt klart gruppdynamiken och samtalsklimatet. Det blev så bra och alla blev bättre, gladare och mer empatiska under våra tolv veckor.

Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?

100% av deltagarna uppger att de upplever positiv skillnad i fysisk- såväl som psykisk hälsa och psykisk-fysisk förmåga i förhållande till arbetslivet vid sitt avslut hos oss om de jämför med uppstarten. En har blivit lite sämre psykiskt av privata skäl men säger sig ändå uppleva klara förbättringar avseende hälsan.

89% säger sig uppleva en förbättring i sin aktivitetsnivå, 11% upplever inte någon skillnad, då skall det poängteras att deltagaren som inte märkte någon skillnad hade hög frånvaro.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Intagen fungerar även om det är olika aktörer som skickar deltagare till oss just nu. Vi har inte riktigt fått igång remissförfarandet som säkerligen kommer att förbättra situationen. Aktörerna är bra på att följa upp men det som sägs på mötet efterlevs inte alltid och det är fortfarande deltagare som hamnar mellan stolarna av olika anledningar.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte?

Det har skett förbättringar på många områden men vi har valt att fokusera på område fysisk hälsa, psykisk hälsa, fysisk- och psykisk förmåga samt aktivitetsnivå vid samtal med deltagarna vid utskrivning. Vårt mål för hälsan är satt till 70% och vi lyckades nå 100%.

Åtta deltagare upplevde en högre aktivitetsnivå vid utskrivning och en deltagare kände att aktivitetsnivån var oförändrad. Vårt mål för en ökning av aktivitetsnivån är 70% och resultatet blev 89%.

4 deltagare uppgav att de skulle vidare till samarbete FK/ AF.

Vi är väldigt nöjda.

Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Det enda det stora flertalet önskar är lite längre tid. Att 12 veckor känns lite för kort. Men vi fortsätter med samverkan och sätter individen i centrum!

Friskvågen

Samverkande parter som ingått avtal

Götene kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2017-09-01 – 2023-12-31

Bakgrund

På grund av det höga sjukpenningtalet som var vid projektstart i Götene kommun, inklusive höga sjukpenningtal hos Götene kommun som arbetsgivare, har Samordningsförbundet genom samverkan mellan Götene kommun och Försäkringskassan kunnat erbjuda en förberedande insats på Nya Mästers Handelsträdgård AB sedan 2017-09-01.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen på Friskvågen är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Metod/Strategi

Aktiviteter som genomförts med deltagarna är till exempel (individuellt utformat):

- Arbete i trädgårdsmiljö med växter i rehabiliterande syfte
- Kreativa aktiviteter där deltagaren får använda händer och sinnet som målning, skulptering, lera och handarbete
- Mindfulness, yoga, avslappning och lättare motion

Deltagarna kan vara i insatsen maximalt i 6 månader.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	26	19	7

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	19	15	4

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	11	9	2
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	8	6	2
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	12	9	3
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

8 av deltagarna har gått tillbaka till remittenten

2 av dem för att ansöka om sjukersättning.

1 av dem går till annan förberedande insats

5 av dem vet vi inte vad nästa insats blir.

De flesta deltagarna uppger att de mår bättre efter insats framför allt de som har något nytt att se fram emot. De mår bättre både fysiskt och psykiskt de har fått en bättre självkänsla och självförtroende. Gemenskapen med andra i samma situation har haft stor betydelse.

De som ej kommer vidare är de som inte upplever någon större förbättring.

Vi har fått återkopplingar om att de överenskomna aktiviteterna uteblivit på grund av byte av handläggare på FK och HR. Detta ligger efter avslut hos oss.

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi kan sammanfatta att det viktigaste är att alla insatser hänger ihop så det inte blir några luckor i aktiviteterna. Det är lätt att falla tillbaka i gamla mönster och att tappa tron på sig själv när man blir ensam hemma. Kontinuitet ger mindre oro vilket leder till bättre hälsa. Vi upplever en klar hälsomässig försämring då deltagarna ställs inför osäkerhet och tomrum. Vi uppnår de bästa resultaten då logistiken och hälsan är i fas med varandra.

Vi har tagit emot personer som är mycket sjuka under sex års tid med oerhört lyckade resultat. Genom att motivera deltagarna att ta reda på vad de tycker är roligt. När de hitta sin glädjekälla så kommer vilja, med viljan kommer krafterna tillbaka och det blir ett positivt läkande flöde i kroppen.

6 månader är en väldigt kort tid för deltagare med komplexa sjukdomsbilder att få tillbaka en hållbar hälsa. Detta gör att FK tvekar på att placera deltagare som inte förväntas friskna till på den tiden vilket ger mindre inflöde till Friskvågen än tidigare. Vi har i skrivandets stund endast 7 deltagare. Men det kommer ett studiebesök idag.

Förberedande insats Gullspång

Samverkande parter som ingått avtal

Gullspångs kommun och Närhälsan Gullspång rehamottagning (Västra Götalandsregionen)

Avtalsperiod

2021-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Individer som befunnit sig i en längre sjukskrivning eller på annat sätt varit långvarigt utanför arbetsmarknaden har behov av en individanpassad förberedande insats, för att kunna uppnå en förbättrad hälsa och ökad aktivitetsförmåga och på så vis rustas för att kunna delta i en mer ordinarie eller reguljär arbetslivsinriktad rehabilitering och närma sig egen försörjning.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen i Gullspång är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Det övergripande målet med insatsen är att förbättra hälsan, strukturen i vardagen och att öka aktivitetsnivån hos deltagarna så att individerna rustas för mer ordinarie arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning

Metod/Strategi

Aktiviteter som förväntas leda till förbättrad hälsa, bättre struktur i vardagen och en ökad aktivitetsnivå, som primärvårdens rehab kan erbjuda är fysisk aktivitet, vardagsstruktur, kroppskänedom, sömn och stresshantering enskilt eller i grupp med stöd av arbetsterapeut/fysioterapeut.

Aktiviteter som kommunen ansvarar för, som ska stötta deltagarna mot uppsatta mål är föreläsningar på tema hälsa, ekonomi, arbetsmarknad och datakunskap etc. Motivationsgrupper/motiverande samtal och 7TJUGO-aktiviteter är en annan del, liksom kreativa aktiviteter så som att måla och skapa. Sammantaget handlar det om kompetenshöjande aktiviteter, sociala aktiviteter och motiverande aktiviteter.

Insatsen pågår i 20 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	11	5	6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	8	4	4

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	5	2	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	3	2	1
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	5	2	3
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	6	4	2

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen.

framgångsfaktorer

Vi får möjligheten att lägga mer resurser på att hjälpa individuella deltagare att komma framåt mot de mål som man sätter upp vid inskrivning. Att vi som arbetsmarknadskonsulenter kan ge individerna ett utökat stöd mot myndigheter eller ut i andra verksamheter och aktiviteter genom projektet är avgörande för att individerna ska kunna göra en snabbare progression. Utan projektmedel så hade inte detta utökade stöd varit möjligt i samma omfattning. En annan framgångsfaktor är tydliga mätinstrument i form av enkäterna, där man tydligt kan följa deltagarnas progression och resultaten i projektet. Att insatsen också är tidsbegränsad till 20 veckor gör att man under projekttiden har en kort tidsram att förhålla sig till, vilket leder till att både arbetskonsulenten och deltagaren behöver hålla ett högt tempo för att få till stegförlyttningar än om tidsramen vore längre.

utmaningar

Då det visat sig att många deltagare har varit i behov av stöd från vården i olika omfattningar, så har det tagit lång tid att få till stegförlyttningar på dessa. Detta då et inom vården är väldigt långa väntetider och tider för olika utredningar är väldigt lång. det tar också väldigt lång tid att få träffa läkare för de deltagare som är i behov av att träffa läkare för att komma framåt i sina ärenden. Vi har försökt att använda oss av SIP möten, men också samarbeten med rehab-koordinatorer/kuratorer på vårdcentralerna för att komma runt dessa problem.

kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det?

De 2 deltagare som har gått ut i arbete efter insats har båda haft körkort. Av övriga 6 som är avslutade och inte gick vidare till arbete har ingen av dessa körkort. Möjligheterna att ta sig till olika aktiviteter för individer med körkort är större, samtidigt som vi upplever att individer utan körkort blir mer begränsade i sina möjligheter att ta sig till vidare aktiviteter. Av de som nådde positiva avslut hade 4 av 5 ingen tydlig önskan under projektets gång att bli sjukskriven för att minska sin tid i aktivitet. Samtliga 3 deltagare som inte nådde positiva resultat fokuserade mycket på sina fysiska och psykiska besvär under projektet och samtliga var sjukskrivna och eller sjukanmälde sig väldigt ofta under stora delar av projektet.

Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Samtliga 3 deltagare som inte fick positivt avslut var remitterade från socialtjänsten och hade gått på försörjningsstöd väldigt länge. Av de 5 som fick positiva resultat så kom endast 3 från socialtjänsten och 2 av dessa hade varit i behov av ekonomiskt bistånd under mindre tid än ett år. Man kan därför göra antagandet att de personer som haft offentlig försörjning under kortare tid tenderar i större utsträckning att få positivare resultat.

En stor skillnad mellan män och kvinnor var att samtliga kvinnor hade mycket mer psykisk ohälsa än männen under projektets gång, vilket ledde till en ökad frånvaro hos kvinnorna i jämförelse med männen. Detta styrktes också av deras egen skattning i självskattningsenkäten där samtliga kvinnor vid inskrivning skattade sig lågt vid frågan om psykiskt mående medan samtliga av männen skattade sig högt. Vid utskrivning skattade sig fortfarande 3 av 4 kvinnor lågt, samtidigt som samtliga män skattade sin psykiska hälsa som något lägre eller oförändrad, men alla män fortsatte skatta sig högt gällande sin psykiska hälsa.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning- vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Av de deltagare som gick tillbaka till remittent utan att ha nått eller är på väg till ökad arbetsträning så var alla i stort behov av läkare för sina fysiska eller psykiska besvär. De var mer benägna att få till sjukskrivningar för att inte behöva närvara vid olika aktiviteter. Samtliga skattade också att dom inte mår bättre efter avslutat projekt. Samtliga hade mycket frånvaro under projektets gång.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Av de två som fick arbete i samband med projektet så var båda män, med körkort, vilket vägde tungt för att gå vidare till anställning. Det hade varit intressant att se om utfallet varit annorlunda om någon av kvinnorna i projektet hade haft körkort. De som gjort störst stegförlyttningar i projektet har varit de deltagare som skattat högre hälsa vid inskrivning. De som har skattat en lägre hälsa har haft svårare att ta del av möjligheter till ökade aktiviteter som i sin tur kan leda till en mer strukturerad vardag.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

5 deltagare uppger att dom mår bättre efter insatsen. 3 deltagare uppger att dom inte mår bättre. 2 av dessa deltagare som har uppgett att dom inte mår bättre, uppgav att dom heller inte blivit sämre av insatsen. Den tredje uppgav att denne blivit sämre, men att detta berodde på saker som hänt i dennes privatliv och inte på insatserna i projektet.

En skillnad mellan deltagarna som uppgav att dom mådde bättre efter projektet och de som uppgav att dom mådde sämre efter projektet var hur man såg på sitt eget tillstånd. de deltagare som inte mådde bättre tenderade i större utsträckning att koppla sitt mående till sina fysiska eller psykiska besvär och menade att dessa inte försvunnit genom projektet. Dessa deltagare hade också i större utsträckning behov av läkarkontakter för sina psykiska och fysiska besvär.

De som uppgav att dom mådde bättre efter projektet hänvisade istället till hur ökad aktivitetsnivå hade haft en positiv utveckling på deras vardag och att dom blivit mer sociala och kommit ut mer. Alla utom 1 hade också mindre behov av läkarkontakter för sina psykiska eller fysiska besvär.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Vad gäller intag till Förberedande insats så blir vi oftast kontaktade av någon myndighet/verksamhet som vill få ut kommuninvånare i arbetsför ålder i en insats för ökad aktivitetsnivå och därigenom en utökad hälsa hos individer. Syftet är ofta att deltagarna ska närma sig egen försörjning. Ibland finns det behov av att kartlägga och utreda omfattning av sysselsättningsförmåga och vilka behov av stöd och anpassningar som behövs för att individernas prestationsförmåga kan tas tillvara på bästa sätt. Det händer även i sällsynta fall att individer själva som uppfyller kriterierna ovan kontaktar oss för att få stöd och hjälp genom projektet.

Dialoger brukar hållas löpande med remittenter under projekttiden för att tillsammans med deltagarna dokumentera framsteg och se över individernas fortsatta planering. Vid övergångsperioder till andra aktiviteter så brukar finnas kvar och följa upp till personen känner sig trygg hos den nya aktören och finns med som bollplank under övergångsperioden. Oftast träffar vi deltagaren tillsammans med aktören som tar vid efter avslut och lämnar vid behov en slutdokumentation.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi upplever att många av deltagarna har ökat sin aktivitetsförmåga genom sitt deltagande i projektet, något som styrks av enkäterna. Av de som avslutats under 2023 så har aktivitetsnivån ökat hos 7 deltagare, samtidigt som den är oförändrad hos 1 deltagare (en man).

Endast en kvinna skattade att hälsan var sämre efter projektet, samt försämrad vardag och struktur. Övriga kvinnor skattade bättre eller oförändrad, från tidigare väldigt lågt skattade nivåer. En intressant iakttagelse är att samtliga 4 män skattade hälsa och struktur i vardagen sämre eller oförändrad efter tiden i projektet, dock från tidigare väldigt högt skattade nivåer.

Av deltagarnas egna meningar kan man slå fast att aktivitetsnivå och stegförflyttning har spelat en central roll i projektet. 4 av 8 väljer att lyfta fram just ökad aktivitet eller stegförflyttning i denna fråga.

Beskriv med egna ord vad insatsen betytt för dig.

Kvinna 1 "Kommit ut mer, lärt nya saker, fått praktik"

Kvinna 2 "Den har betytt och hjälpt på många plan, jag har ett större hjälpnätverk nu"

Kvinna 3 "Har fortfarande samma sjukdomsproblem sömnbesvär. Påbörjat kontakt med vård, hoppas det blir bättre."

Kvinna 4 "Mycket som hänt privat, vilket gör att jag mår sämre. Men tycker om insatsen."

Man 1 "Bättre med hälsa och känsla och mer aktivitet och hjälp med jobb"

Man 2 "Struktur i vardagen, aktivitet istället för att sitta hemma"

Man 3 "Kommer inte på något, men har fått jobb"

Man 4 "Mår inte bättre, men inte sämre"

Vi ser tydligt hur hälsan hos individerna påverkas positivt av vardaglig struktur och aktivitetsnivå, men även hur låg hälsa negativt påverkar individernas vardagliga struktur och möjligheter till aktivitetsnivå.

De som gjort störst stegförflyttningar i projektet har varit de deltagare som haft en bättre hälsa vid inskrivning. De som har skattat en sämre hälsa har haft svårare att ta del av möjligheter till ökade aktiviteter som i sin tur kan leda till en mer strukturerad vardag.

Genom svaren i enkäten och deltagarnas egna ord, så ser vi hur hälsan både påverkas och påverkas av vardaglig struktur och aktivitetsnivå. Så att man genom projektet arbetar med dessa 3 i fokus för att deltagarna på sikt ska nå arbete, studier eller annan form av egen försörjning förefaller vara rätt väg för att nå goda resultat gällande de uppsatta målen.

Förberedande insats Töreboda

Samverkande parter som ingått avtal

Töreboda kommun, Närhälsan Töreboda rehamottaning (Västra Götalandsregionen) och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2022-07-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Många individer i Töreboda har varit ifrån arbetsmarknaden länge med långvarig ersättning från sjukförsäkringen, långvarigt försörjningsstöd eller till och med helt saknar ekonomisk ersättning. Dessa personer har generellt en komplex problematik där samordnad rehabilitering krävs. I gruppen med långvarig ersättning från sjukförsäkringen finns ofta inte bara en sjukdomsbild utan ofta även en social problematik och i gruppen med långvarigt försörjningsstöd gömmer sig ofta också medicinska besvär. Mot denna bakgrund finns skäl till extra insatser och behovet av en förberedande insats är stort för att stötta de som stått utanför arbetsmarknaden länge och har lång väg fram, där kraven i mer ordinarie arbetslivsinriktad rehabilitering är för stora.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen i Töreboda är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Det övergripande målet med insatsen är att förbättra hälsan och att öka aktivitetsnivån hos deltagarna så att individerna rustas för mer ordinarie arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Metod/Strategi

Aktiviteter som förväntas leda till förbättrad hälsa och ökad aktivitetsnivå, som primärvårdens rehab kan erbjuda, är fysisk aktivitet, vardagsstruktur, kroppskännedom samt sömn och stresshantering. Enskilt eller i grupp med stöd av arbetsterapeut/fysioterapeut.

Aktiviteter som kommunen ansvarar för, som ska stötta deltagarna mot uppsatta mål, är skapar- och målargrupp, motivationsgrupp och naturgrupp som Manne Ryttman håller i (mångårig erfarenhet av att jobba med grupper inom grön rehab). Studiebesök, utflykter och föreläsningar på tema hälsa, ekonomi och social kommunikation är exempel på andra aktiviteter. Legoverksamhet finns också att tillgå. 7TJUGO-metoden med Empowerment-pedagogik tillämpas med övningar som ökar förmågan att ta mer ansvar och bli mer motiverad, engagerad och delaktig i sin framtid – "Sitta bakom ratten".

Insatsen pågår i 20 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	21	15	6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	14	11	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning: inom GK, via Cresco eller praktik eller annan arbetslivsinriktad insats via AF eller i någon form)</i>	12	9	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	2	2	0
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	0		

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	13	10	3

Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	14	11	3
--	----	----	---

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Framgångsfaktorerna är att vi jobbar individuellt med individerna fast i gruppkonstellationer. Att möta sig själv bland andra.

Steget blir inte heller så stort inom vår verksamhet och då inte heller utanför våra väggar; arbetsgrupp, klass osv.

Vi pratar mycket med deltagarna om att det finns en tillhörighet i samhället som berör alla och en egenkraft i att tillåta sig själv att både må och vara som man är. Att skapa acceptans och tolerans för att känna en ökad delaktighet.

Att vi har kunnat planera fritt utifrån de deltagare som remitterats.

Deltagare som når ett "positivt avslut" har alla haft behovet av att följas och stötts genom fler delar än bara de arbetslivsriktade. Att det finns en tillit och tro på individen från oss medarbetare.

"Vi kan vilja ihjäl oss själva om inte individen vill själv" - men vi ska aldrig sluta hoppas, försöka och tro att det kan bli bättre - till och med bra! Så vad är ett positivt avslut?

Det vi kan analysera av de individer vi möter så är det att män i högre utsträckning har svårare att hålla i pågående kontakter och vänja sig med nya roller som kopplas på i planeringen. Faller ifrån och självdestruktivt beteende förstärks.

Ett mer akut läge av psykiskt illamående bland männen vi mött i Förberedande insats.

Män tappar i dessa fall mer styrfart som hunnit jobbas upp under tiden i inskrivning. En form av tillitsbrist, både till sig själv och andra. Vi har haft få män vs kvinnor inskrivna, men det har inte varit samma svårighet för kvinnorna att ta nya kontakter efter det att en relation/planering med oss är upptagen och senare avslutad.

Kvinnor bibehåller relationer i en annan utsträckning och har då istället adderat nya kontakter.

Vi som kvinnor i personalgruppen inom vår verksamhet upplevs ha lättare att "komma nära" individen, detta ur en känsla av att det blir en moderlig stöttning.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

Långvarig frånvaro till aktivitet och bestående nedsättning som ställer sig i vägen för en kortsiktig lösning. I våra fall (2) är det individer som behöver fortsatt stöd under en längre tid. En av dessa har erhållit aktivitetsersättning under inskrivningen och det i sig tyder på att det är en person som vi måste jobba med en längre tid.

Ser vi könsskillnader här? Nej. Andra mönster? Efter flera år inom yrket så ser vi såklart att personer som inte har klarat skola, kommit nära arbetsmarknaden och är i behov av vårdens insatser och/eller missbruk som är betydande orsak till varför det ej går att nå framgång inom en kort tid och/eller första gången. Många behöver fler "chanser" och en o-ruckbar tro från oss omkring om att det måste finnas en plats för alla. Det är en konst och balans för oss medarbetare att veta när "fixar-hatten" ska åka på och av, för sanningen är att ibland måste vi göra "åt" individen för att hen ska kunna börja eller ens våga tänka ditåt hen vill. Positiv curling... :)

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ja, och i detta specifika exempelfall (1) så kom individen till oss via en remittent och anhängig som ansåg att hen inte klarade av något av arbete eller studier. Men i tidigt enskilt samtal med individen framkom en önskan om att klara studierna. Som medarbetare är det Alltid individen som ska "sitta vid ratten", med oss intill. Efter detta såg vi över betyg, studieformer och CSN. Det var en kort väg att gå då vi samordnade kontakter och genomförde besöken gemensamt på de olika enheter som behövde inkluderas. Inom kort var studier påbörjat som en "prövning" och det stod snart klart att hen hade förmåga (med viss anpassning) att avklara studier i takt med planeringen. Vid avslut startades ny planering för fortsatta kurser och vid uppföljning efter utskrivning (gångar flera) så har hen klarat sina betyg och medarbetare ombads även att vara referens för arbetsansökan.

3 månader efter avslut är hen i visstidsanställning och planerar fortsatta studier inför ansökan till Högskola 2024.

Resultatet av detta anser vi baseras på tillit, ihållande uppföljning och tro på individens kapacitet, som ett exempel.

Ser ni könsskillnader här? Nej. Andra mönster? Nej

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Övriga positiva resultat då vi upplever att de allra flesta inte mår helt "bra" vid avslut. Men vi tror att vårt "gnatande och tjtande" om att mående är en del av livet, vare sig det är bra eller dåligt, gett resultat av acceptans.

Definiering av stegförflyttning: talar vi samma språk? menar vi samma sak?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Vi upplever att vi, för individens skull, ofta hänger kvar längre än vad "vi ska". Vi känner inte att alla remittenter är intresserade av att fortsätta ha oss med i någon form av planering. Däremot är det överraskande att AFs handläggare är de som bibehåller kontakten även vid en övergång. Vi ser ofta att det ligger en tidsbrist i handläggarkontakt med individ (mer ovanifrån direktiv).

Vi tror att remittenter generellt skulle vara hjälpta av vårt arbete om kontakter och relationer fick bli tätare och långvariga - då inte byten av handläggare, brist av tid osv. Önsketänk, men dock en reflektion och analys.

Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi känner att vi arbetat utifrån den tanken som grundades i projektet, att jobba med en målgrupp som arbetsmarknaden står långt ifrån. under detta år har vi istället känt att vi behövt skruva (och försvara) vårt arbete för att möta muntligt uttalade mål: som att gemensam kartläggning och arbetsträning med AF är det slutgiltiga positiva målet. Vi har ändå kommit dit här med flera och ser inom en snar framtid kommer flera av våra nu avslutade deltagare, under tiden i fortsatt Cresco Plus planering, att nå ovannämnda mål.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte?

Vi ser fortsatt positivt och framåt på avslutande fas av projektet (hösten 2023) och hoppas att kommande deltagare och planering kommer ge ett gott resultat för projektet men främst ett gott resultat för individen!

GreveGarden

Samverkande parter som ingått avtal

Lidköpings kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2023-01-01 – 2023-08-31

Bakgrund

Antalet personer som är långt från arbetsmarknaden av olika anledningar har ökat i Lidköpings kommun och i Skaraborg. Flera behöver stöd och insatser. Kommunens och Försäkringskassans egna insatser räcker inte till i dagsläget.

Under de sista åren har olika rapporter och forskning visat på goda effekter med aktiviteter och insatser i lantlig miljö. Där personer genom vistelse och anpassade aktiviteter med natur, trädgård och/eller djur har utvecklat sina förmågor genom bland annat stärkt självkänsla, socialt umgänge och ökad aktivitetsförmåga. Under pandemitiden har samhället tydligt sett på goda effekter av utevistelse.

Syfte

Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

Mål

Målet med insatsen är att öka individens upplevda hälsa, självkänsla och aktivitetsförmåga i riktning mot arbetsträning, som ett led mot arbete eller studier.

Metod/Strategi

Individanpassade aktiviteter inom natur och trädgård, enklare snickeriarbete, kreativt skapande, samtal och aktiviteter för att stärka självbilden, samt sociala samarbetsaktiviteter. Individuell handlingsplan görs av deltagare och personal på GreveGarden.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen ca tre gånger i veckan under 12 veckor, med möjlighet att förlänga till 16 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	31	25	6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	24	20	4

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	15	12	3
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	5	5	0
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	4	3	1

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	18 (5 ej gjort sista)	15	3
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	22	19	3

Analys

En övervägande del av våra deltagare har kommit från Försäkringskassan. 50% av deltagarna har tidigare gått Naturunderstödd Rehabilitering, en behandling under 12 veckor för personer med psykisk ohälsa. Deltagarna har varit övervägande kvinnor. Därför har det varit svårt att rättvist analysera eventuella skillnader mellan män och kvinnor.

Framgångsfaktorer

Till oss har övervägande antal av deltagarna beskrivit insatsen som; *trygg, känner ett värde, gemenskap, kravlöshet, tillåtande.*

En analys vi gjort utifrån självskattningsenkät och det vi känner till om deltagarna är de som tidigare har varit aktiva i arbetslivet, har en tjänst eller ett yrke som de tycker om, snabbare har kommit till arbete/arbetsträning eller kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Socioekonomiska faktorer påverkar. De som har dessa svårigheter har en längre väg att gå men vi har sett att de oftast mår bättre och ökad självkänsla då de delar en gemenskap även om stegförflyttningen inte varit lika tydlig.

Vi ser även att de som gått NUR har med sig en insikt och kunskap som de fördelaktigt omsätter praktiskt under denna insats. De förmedlar även denna kunskap till de deltagare som kommit direkt till *GreveGarden Friskvård*. Då vi har kontinuerligt intag förmedlas kunskap och erfarenheter från deltagare som varit i *Friskvård* en längre tid till de som nyligen startat. Ett hopp om förbättring och kunskapsöverföring ges.

Avstannad eller ej fortsatt stegförflyttning

I de fall där deltagandet inte lett framåt mot en positiv stegförflyttning, ser vi att det beror på nya sjukdomar, negativa livshändelser, okända faktorer, en familjesituation där andra sjukdomar påverkar. I flera fall ser vi hur kvinnor ofta tar ansvaret för kontakter med vård, omsorg och skola för barn och äldre föräldrar. Där försöker vi arbeta med insikten om ett delat ansvar.

Kontakt med samarbetspartners

Vi upplever ett gott samarbete mellan remittent och oss. Vi har en plan över avstämning- och avslutningsmöte som ger deltagarna en större trygghet även om oro för framtiden finns. Vi har ingen kontakt med aktörer som tar vid efter insatsen.

Vid några fall har vården och arbetsgivare efterfrågat möjlighet att delta vid avslutande samtal vilket vi ställt oss positiva till. Det har i dagsläget inte tagit några resurser från oss och deltagaren känner sig nöjd över att alla berörda parter kan samverka och på så sätt minska antalet möten. Kan ett samarbete med vården utvecklas även i detta sammanhang och på så sätt få en större helhet över vägen mot en bättre hälsa, arbete eller sysselsättning?

Initialt såg vi att deltagare från NUR kunde bli en egen grupp i gruppen. Men genom att sprida intaget, fördela dagarna har personalen medvetet arbetat för att alla ska känna möjlighet till en social gemenskap, har vi lyckats med att skapa en gemensam grupp med enskilda individer.

Resultat

Vi känner oss nöjda med det resultat vi får som är positiva avslut. Vi har hittat ett koncept där över 62% går till vidare med ett positivt avslut (enligt Samordningsförbundets riktlinjer). Vi ser att de personer som har behov av ytterligare 4 veckor efter de 12 har i de flesta fall än tydligare utvecklat sin förmåga och självkänsla för att gå vidare till nästa steg på sin väg mot arbetsträning, arbete eller studier. Det är även ett högt antal 75% som anger att de mår bättre efter sin insats. Här har 20% av avslutade ej svarat då de avslutat snabbt på grund av akuta händelser. De som uppger att de inte mår bättre har det pga nya händelser i livet som tillkommit samt en förmodad besvikelse över att inte kommit till det mål de själva förväntat. Som målsättning har vi 90% som uppger att de mår bättre efter vår insats. Möjligen är detta mål för högt?

Vi ser att studiebesök innan start underlättar starten. Dock ser vi att resurser tas när studiebesök bokas före remiss skickas. Detta för att se om *Friskvård* kan vara aktuellt för den ev deltagaren. Samtidigt sparas för personen om detta är fel insats. Kan vi hitta en annan lösning ev förutbestämda dagar då vi tar emot studiebesök?

Teamet fungerar bra. Vi har nära kontakt med varandra och beslutsvägarna är korta. Det har varit berikande att besöka andra verksamheter med förberedande insatser inom Samordningsförbundet.

Iakttagelser och tankar

Två frågor har vi behövt lyfta ett flertal gånger. Vi har saknat deltagare som kommer från AME i Lidköping, men förstått att det beror på svårigheterna att ta sig till oss med kollektiv trafik, trots att vi anpassat verksamhetens tider efter tidtabell. Kan det bero på ekonomiska svårigheter och osäkerheten att ta buss? Vi har flera deltagare som tar buss och det fungerar tillfredställande. Vi ställer oss ofta frågan om en lösning kan hittas liknande i andra kommuner?

Den andra frågan vi diskuterat är kösituationen som vi den sista tiden sett öka och kan ställas på sin spets. De innehåller även ett etiskt dilemma. Studier har tidigare visat att en ofrivilligt avbruten rehabiliteringsprocess förlänger återgången mot arbete/studier. Flera som tidigare gått NUR har behov av en fortsättning för att omsätta sin kunskap i praktiken vilket de tydligt gör i *Friskvård* för att senare gå vidare till arbetsträning/arbete studier, vilket 60% gör. Men vi ser även att 40% av de som har positiva avslut ej haft liknande insats. Vi har ej klart över hur många av dessa som haft en annan insats innan *Friskvård*. Ska en sammanhållande rehabiliteringslänk prioriteras vid intag framför en turordning i kö? I dagsläget har delar av ledningsgruppen beslutat att intag sker efter remiss registrerats.

Då vi har deltagare som har en missbruksproblematik med sig, ser teamet ett behov av ökad kunskap. Kontakt med Lidköpings kommuns rådgivningscentrum har tagits för stöd och ev utbildning.

Vi har även kontaktat kommunen för att få ytterligare information om Cresco+ då stegförflyttningen för en del deltagare inte är lika tydlig och Cresco+ kan vara ett alternativ.

Slutsats

Vi ser att den metod vi arbetar efter med *platsen, aktiviteter, teamet och mötet* gett goda resultat och största delen av deltagarna går vidare på sin väg med en stärkt självkänsla, kunskap och insikt mot arbete och sysselsättning. Dock vet vi inte fortsättningen.

Grön rehab Tidaholm

Samverkande parter som ingått avtal

Tidaholms kommun, Försäkringskassan och Närhälsan Tidaholm (Västra Götalandsregionen)

Avtalsperiod

2023-01-01 – 2025-12-31

Bakgrund

Nivåerna av Aktivitetsersättning är höga i Tidaholm, och långvarigt försörjningsstöd är ett dilemma. Vi ser också en negativ utveckling av sjukpenningtalet i Tidaholm. Många står således med ett bidragsberoende en bra bit ifrån arbetsmarknaden och behöver en annan typ av insats än vad som kan erbjudas inom ordinarie verksamheter. Det behövs en kompletterande aktivitetsbaserad verksamhet där deltagarna kan utvecklas och bli motiverade att nå självförsörjning. Vi har också sett att det är särskilt utmanande att nå utveckling för kvinnor inom målgruppen, då de ofta har en komplex samsjuklighet i form av psykisk ohälsa i kombination med fibromyalgi/reumatism. Det behövs därför en insats som i högre grad kan stödja dessa individer att närma sig arbetsmarknaden

Syfte

Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa samt utveckla deltagarnas förmåga i aktivitet och förmåga att hantera arbetslivets gemensamma krav, där kvinnliga och manliga deltagare når positiv utveckling i lika stor utsträckning.

Metod/Strategi

I insatsen finns aktiviteter inom trädgård och odling, så som att jordförbättra, så, vattna, rensa ogräs etc. Utöver det finns även motiverande samtal med handläggare som vägleder deltagaren mot satta mål med hjälp av olika verktyg och tekniker. Deltagarna får succesivt träna upp sin aktivitetsförmåga genom trädgårdssysslor och odling som sker både självständigt och i grupp.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män	Icke binära
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	11	9	1	1

	Antal	Kvinnor	Män	Icke binära
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	0	0	0	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			

Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			
--	--	--	--

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Inga deltagare har ännu avslutats från insatsen. Samtliga elva deltagare är handplockade och tillhör målgruppen. Dessa personer har gemensamt att de har varit isolerade i sina hem, vanligtvis på grund av utmattningssyndrom, i flera år och merparten av dem har utvecklat social fobi.

Det dagliga deltagandet börjar med ett gemensamt möte med handledare. Där går dagens arbetsuppgifter igenom och fördelas mellan deltagarna. Hänsyn tas till varje individs dagsform och önskan. Det finns möjlighet för individuella samtal med handledaren efter varje möte. Individuella samtal förs också regelbundet med ansvarig samordnare (AME) och uppföljningsmöten med remittent tillsammans med samordnare. Detta öppna och involverande arbetssätt har fått flera av deltagarna att närma sig arbetsledare, samordnare och andra deltagare genom social interaktion och på så vis förbättra sitt psykiska mående. Ett par positiva bieffekter av detta är god närvaro och ökat ansvarstagande.

En tydlig negativ effekt av arbetssättet är trygghetsfaktorn. Deltagarna upplever ett distinkt förbättrat psykiskt mående och kopplar det till insatsen vilket i sin tur medför en trygghetskänsla och välbehag. Det skapar en rädsla och ovilja att ta nästa steg i rehabiliteringen. Här åligger det handledare och samordnare att vara tydliga med villkoren såsom krav på progression och tid. Projektledningen behöver vara mer aktiva i att säkerställa att metoder och arbetssätt inom projektet efterlevs. Ledningen bör även säkerställa att handledare har förutsättningar att kunna instruera, motivera och observera deltagarna och att observationerna dokumenteras i verksamhetsstöd.

En annan viktig faktor är tydlighet gentemot deltagarna. Önskvärt att remittenten i samtal med individen är mycket tydlig med syfte och mål innan ansökan till projektet sker. Remittenter undanhåller eller missar många gånger att informera samordnare på AME om högst väsentliga omständigheter som påverkar individens möjligheter till en lyckad rehabilitering. Exempelvis medicinska förutsättningar, vårdinsatser eller andra utredningar som påverkar individens möjligheter till deltagande.

Nedan följer några förslag till att försöka korta ner tiden för deltagare i projektet:

- Tydlighet - alla parter är införstådda i syfte, mål och arbetssätt.
- För att ytterligare säkerställa att alla parter förstår villkoren i projektet föreslås att en broschyr skapas som både remittenter och tänkbara deltagare får ta del av innan ansökan om start skickas till AME.
- Utvärdering (skapa bevakningar i verksamhetsstödet) bör göras var tredje månad. Vid utebliven progression och om det inte går att motivera till fortsatt deltagande ska samtal föras med remittent om avslut.
- Remittent bör skapa och följa dagordning vid uppföljningsmöten, dels för en enhetlig och rättssäker handläggning, dels för att säkerställa att de tar del av väsentlig information kring den enskildes rehabilitering.
- Samordnare på AME bör i större utsträckning kombinera insatsen med andra tillgängliga och lämpliga insatser på AME.
- Ledningen på AME bör se över handledarens arbetsuppgifter, säkerställa att denne följer de metoder och arbetssätt som var ämnat att brukas i projektet, och att handledaren har de resurser och tid som avsatts till projektet.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Ingen deltagare har i dagsläget avslutats från Grön rehab.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Ingen deltagare har i dagsläget avslutats från Grön rehab.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Ingen deltagare har i dagsläget avslutats från Grön rehab.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Det har gått över förväntan när det gäller deltagarnas upplevda mående. En stor del av deltagarna har mycket god närvaro. De visar på att de kan och vill uppfylla arbetslivets gemensamma krav. De visar också förbättrat resultat i exempelvis progressionsmätning (BIP) och börjar visa upp en positiv framtidstro. Samtidigt uppvisar de rädsla till förändring. De känner sig trygga i insatsen och världen utanför är hotfull. Här arbetar handledare och samordnare på AME aktivt med olika idéer för att hitta lämplig och effektiv lösning.

Hantverksstegen

Samverkande parter som ingått avtal

Tibro kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2021-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Vid en längre sjukskrivning eller frånvaro från arbetslivet visade det sig att steget till att delta i en arbetslivsinriktad rehabilitering var stort och ofta blev alltför påfrestande. Idén med att erbjuda en form av återhämtning eller lugnare start mot en arbetslivsinriktad rehabilitering föddes, och när Folkuniversitet visades kunna agera aktör startade en förberedande insats med inriktning på möbel- och textilhantverk. Idag remitterar omkringliggande kommuner till en 20 veckors förberedande insats med namn Hantverksstegen där man har möjlighet att ta emot tio deltagare i en form av kontinuerligt intag.

Syfte

Insatsen på Hantverksstegen ska syfta till att förbereda individer för arbetslivsinriktad rehabilitering och bidra till att individerna som är aktuella för insatsen närmar sig eget arbete eller studier, genom olika motiverande och inspirerande hantverksaktiviteter i kreativ miljö där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar.

Mål

Huvudmålet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos 70 % av deltagarna och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

Vidare är målet att 50 % av deltagarna uppnår en stabil aktivitetsnivå på 25% av anställningsnivån. 10 timmar per vecka, om deltagaren har en tjänst på 100%, och går vidare till arbetsträning, praktik, arbete, arbetssökande eller studier efter insatsen på 20 veckor.

Metod/Strategi

Hantverksstegen erbjuder olika hantverksaktiviteter på Tibro Hantverksakademi. Kursen erbjuder motiverande och inspirerande aktiviteter i en kreativ miljö utifrån deltagarens intresse, möjligheter och hinder. Att få vara del i ett sammanhang och utvecklas som människa.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självkattningensenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	22	18	4

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	14	11	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	5	5	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	5	4	1
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	4	2	2

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	11	10	1
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	12	10	2

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det?

Framgångsfaktorerna är en kreativ miljö där jag som handledare ger individuellt handledning. Alla har en egen plats, de vet vart de ska vara när de kommer och andra små detaljer som gör att varje deltagare känner sig sedda, lyssnade till och att hänsyn tas till var och ens situation.

Utmaningarna är att finna nyckeln till var och ens förmåga och låsa upp kreativiteten som oftast skapar ett bättre mående, då alla har så olika behov och väldigt olika individer. Här gäller det att som handledare vara kreativ och inlyssnande.

Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

De som har gått t.ex. Cresco plus före denna insatsen har en mycket större chans att komma ut i arbetsträning.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

Uteslutande hälsan vill jag säga, dessa står långt från arbetsmarknaden och har en mycket längre väg att gå än andra.

Ser vi könsskillnader här?

Nej, inga könsskillnader. Som det sett ut nu har de manliga inte kommit ut i arbetsträning utan bara kvinnorna. Bland kvinnorna har ca 37 % gått ut i arbetsträning men bland männen är det 0 %.

Andra mönster?

Det kan finnas någon som kanske inte vill tillbaka även om jag inte direkt sett det under den här perioden.

Det beror oftast på att de är sämre vid start än de andra som klarar att komma ut i arbetsträning direkt. Det kan vara så att de inte helt enkelt klarar av att arbeta eller det inte direkt finns några arbetsplatser som är så flexibla att arbetet skulle kunna styras utifrån hur en person mår och då är det att söka sjukersättning som kvarstår.

Hade t.ex. en kvinna som helst inte ville ha sjukersättning på heltid utan ville arbeta i sin mans företag på 25 %, där hon kunde jobba hemifrån utifrån måendet. Det är en lösning som kanske inte så många har möjlighet till.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Har inte detta halvåret haft någon som gått direkt till arbete eller studier.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Att nästan alla mår bättre!

Även de som inte mår bättre efter insatsen så har alla trivts och vill egentligen inte sluta, men måendet de hade från start sätter stopp.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Tycker att det fungerar jättebra från remittenternas sida, det som är svårare är fortfarande övergången till Arbetsförmedlingen det tar lång tid. Jag har låtit flera gå kvar (utan att ta upp plats för nya deltagare) för att de annars faller tillbaka, det de jobbat upp under 20 veckor faller om det blir för långt avbrott.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Jag ser inget annat än att de som remitteras behöver vara starka nog att klara en prerrehab och det är så klart svårt att förutse vem som klarar eller inte. Det som styrker detta är att de som gått till exempel Cresco Plus har alltid klarat att gå vidare till arbetsträning som det sett ut nu.

Mofalla Lantgård

Samverkande parter som ingått avtal

Tibro kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2022-09-01 – 2023-08-31 (faktisk tid som delrapporteringen gäller 23-01-16 - 2023-08-10)

Bakgrund

Sjukpenningtalet är generellt högt i Skaraborg och långa sjukskrivningar är ett bekymmer, Tibro är inget undantag. Andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd har ökat för varje år sedan 2016 i Tibro, och i jämförelse med liknande kommuner så ligger Tibro drygt 8 procent högre och över både regionsnittet och rikssnitt (2020). Orsaken till långvarigt försörjningsstöd är sociala hinder av olika slag, men ofta finns också ohälsan där.

2021 fick PWC uppdrag från Tibro kommun att utreda förutsättningarna för Grön Arena som insats. Kortfattat beskriver utredningen att Grön Arena kan vara ett mycket gott hjälpmedel för att stödja personer med långvarigt försörjningsstöd. Studien pekade på att ohälsa är den mest förekommande orsaken till att personer med långvarigt försörjningsstöd inte har tillgång till arbetsmarknaden eller andra arbetsmarknadsåtgärder. Vid analys av gruppen som uppbär långvarigt försörjningsstöd utifrån "sociala hinder" fann man att många är kodade med orsak "sjukskriven utan ersättning", "sjukskriven med otillräcklig sjukpenning" eller "otillräcklig aktivitetsersättning". Dessa personer tenderar att bli kvar på försörjningsstöd allt längre tid och det saknas aktiviteter som tar dem närmare egen försörjning och rehabilitering.

Syfte

Syftet med den förberedande insatsen på Mofalla Lantgård är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Huvudmålet är att 70% av deltagarna upplever en förbättrad hälsa och har uppnått en ökad aktivitetsnivå efter insatsen.

Målsättningen är vidare att 50 % av deltagarna efter insatsen på 20 veckor ska gå vidare till arbetsträning genom samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller motsvarande i kommunens regi, alternativt till praktik eller annan arbetsförberedande insats via Arbetsförmedlingen. Om deltagare går direkt vidare till arbete/studier/arbetssökande kommer också att följas.

Insatsen strävar också efter att 90 % av deltagarna upplever sig ha fått en mer strukturerad vardag efter insatsen.

Metod/Strategi

På Mofalla Lantgård som är en Grön Arena Gård erbjuds arbetsförberedande aktiviteter inom djurvård, natur- och trädgårdshantering i en återhämtande och trygg miljö, där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar. Deltagarna erbjuds vistelse på gården 10 timmar per vecka varje måndag, onsdag och fredag förmiddag under 20 veckor. Insatsen kan ta emot 6 individer samtidigt och löpande intag tillämpas.

Verksamheten på gården utgår ifrån Grön Arena konceptet där djur och natur fungerar hälsofrämjande. Både nationell och internationell forskning har visat att rehabilitering med natur, trädgård och djur har gett goda resultat. Att göra aktiviteter som är valbara, individuellt anpassade inom dessa områden har visat sig ge en känsla av sammanhang, stärkande av självkänsla, ökad fysisk förmåga, förbättrad psykisk hälsa, ökad social förmåga, återkommande rytm och regelbundenhet som ger en fungerande vardag. Dessa inslag ger ökade förutsättningar för att närma sig arbetsmarknaden.

På gården finns hästar, får, grisar, höns, kaniner, katter och bin liksom småskalig grönsaksodling och en gårdsbutik. Som deltagare får man vara med i sysslorna på gården och metodiken handlar om att utifrån individuella anpassningar skapa aktiviteter och planering som fungerar för varje enskild deltagare.

Deltagaren har ett inskrivningssamtal med sin handläggare där självskattningsenkäten fylls i samt en handlingsplan upprättas där mål för insatsen och deltagaren formuleras. Efter fem veckor sker ett uppföljningsmöte tillsammans med deltagarens handläggare och handledaren på Mofalla Lantgård. Där följs målplaneringen upp och revideras vid behov. Fem veckor innan avslut av insats sker ett uppföljningsmöte där målen följs upp samt planering framåt formuleras och fastställs.

Om deltagaren kommer upp i tio timmar per vecka och deltagaren är sjukskriven är tanken att en ansökan om samordnad rehabilitering ska skickas in till Försäkringskassan för att deltagaren ska gå vidare till förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut. Genom dessa verktyg kan uppställda mål mätas. Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	10	7	3

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	5	3	2

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män

Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetsökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Insatsen på Mofalla Lantgård har än så länge fyllt sitt syfte. De fem deltagare som avslutat sina 20 veckor har samtliga angett att de mår bättre efter insatsen och att deras förutsättningar för att kunna arbeta förbättrats. Samtliga har under perioden ökat sin tid i aktivitet. Fyra personer utav fem dvs. 80% har positiva avslut där en person fått en subventionerad heltidsanställning, en deltagare har fått praktik, en går vidare till arbetsträning och en kommer att studera på en anpassad utbildning. En utav de fem deltagare som avslutats har ett "negativt" avslut och upplever att denne behöver mer tid och förrehabiliterande insatser för att komma vidare till nästa steg, den personen har börjat på Hantverksstegen.

Förutom de goda resultat på själva insatsens mål som ses bör också nämnas deltagarnas individuella måluppfyllelse där samtliga har upplevt flera positiva resultat. Nedan följer några citat ifrån gårdens egna helt frivilliga utvärderingsenkät:

" Insatsen på Mofalla Lantgård har gett mig bättre självkänsla och fått mig att se mig själv med mer positiva ögon"

" Känslan av att känna sig behövd och duktig var något som gett mig mycket"

"Jag har fått en bättre syn på mig själv och på min inställning till arbete"

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

En framgångsfaktor i insatsen på Mofalla Lantgård är att deltagarna möts där de befinner sig och i en trygg och lantlig miljö där de har möjlighet att delta kravlöst i sysslorna på gården. Det finns gott om utrymme att gå undan och ta pauser vid behov. Sysslorna på gården är verkliga och flera deltagare har lyft känslan av, att bidra och att det man gör känns meningsfullt, som väldigt positivt. Det finns en variation av aktiviteter där anpassning utefter intresse och förmåga är möjlig. Djuren och den lugna miljön på gården har upplevts som en tillgång.

En framgångsfaktor för att få deltagare från Tibro kommun till insatsen har varit att handledaren från Mofalla Lantgård kommer och hämtar och lämnar deltagaren på AME. Deltagarna har då tagit sig till AME på egen hand men sedan fått stöd med att komma ut till gården som ligger avlägset och en bit från en busshållplats.

På grund av relativt få avslutade deltagare är det svårt att dra några slutsatser kring gemensamma nämnare, utfall kopplat till remittent och så vidare.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning - vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Den deltagare som avslutat med ett negativt resultat och som inte kommit vidare till nästa steg emot egen försörjning utan snarare kvarstannat på samma nivå och nu börjat på Hantverksstegen har en historia av flera år utan sysselsättning innan hen började på Mofalla Lantgård. Analysen av detta är att det tar tid att komma tillbaka efter en lång sjukskrivning/period utan sysselsättning. Personen har behov av en längre tid än 20 veckor med anpassning i sin aktivitet. Det finns ett kvarvarande behov av dagar med vila emellan dagarna i aktivitet. Det finns ett kvarvarande behov av flexibilitet i antalet timmar. En arbetsträning eller praktik med förutsättningarna som gäller där kom helt enkelt för snabbt på, varför ytterligare en period med prerehabilitering bedömdes nödvändig.

Den personen som gick direkt till en subventionerad anställning efter avslutad insats på Mofalla Lantgård har även hen en historia av flera år utan sysselsättning. Analysen av det mycket positiva utfallet med heltidsjobb är att personen har en fungerande vardag, goda relationer, upplever god hälsa och motivation till förändring. Det är så många faktorer som påverkar hur en människa mår och förutsättningarna för att uppnå målet - egen försörjning.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Nej

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Förutom de deltagare som kommit från Tibro kommun så är det Försäkringskassan Skövde som har remitterat två deltagare från Skövde kommun. Skövde kommuns arbetsmarknadsenhet har remitterat en deltagare och Hjo kommuns arbetsmarknadsenhet har remitterat en deltagare. Kontakten med andra remitterter och aktörer har fungerat bra vid de tillfällen som kontakt behövts både innan, under och efter insatsen.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

För att insatsen ska fortsätta hålla riktningen mot uppsatta mål är det viktigt att som remittent tänka på att de deltagare som remitteras gör det vid rätt tidpunkt för individen. Det kan exempelvis vara så att individen har varit borta från arbetsmarknaden i över tio års tid och då kan det vara av vikt att tänka på att individen kan ha behov av en mer social aktivitet innan uppstart av en förrehabiliterande insats. Detta eftersom individen kanske inte är redo för att redan efter 20 veckor gå in i arbetsträning.

Promise Hjo

Samverkande parter som ingått avtal

Hjo kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2018-11-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Det finns en målgrupp som står så långt ifrån arbetsmarknaden att de inte klarar av de krav som ställs på deltagarna inom befintlig Arbetsmarknadsenhet. Individerna behöver ett mer individuellt anpassat stöd med kravställande i förhållande till förmåga. De har en komplex livsproblematik.

Syfte

Promise Hjo är en förberedande insats som utgör första steget på vägen till självförsörjning och ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller studier.

Mål

Huvudmålet efter genomförd insats är att deltagarna upplever en förbättrad hälsa och en ökad aktivitetsförmåga och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Vidare är målet att 70% av deltagarna uppnår en aktivitetsnivå på 10h/vecka och går vidare till arbetsträning, praktik, arbete, arbetssökande eller studier efter insatsen på 20 veckor.

Ett delmål är att deltagarna får ta del av meningsfulla aktiviteter och få ett socialt sammanhang inom ramen för insatsen.

Metod/Strategi

Aktiviteter i insatsen:

- Individuella planer för samtliga deltagare
- Coachande samtal individuellt och i grupp
- Skapande verkstad utifrån intresseområden
- Olika aktiviteter kring hälsa och friskvård

Insatsen arbetar övergripande med olika metoder så som lösningsfokuserat arbetssätt, 7TJUGO, MI och mindfulness.

Insatsen pågår i 20 veckor.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	15	11	4

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	9	8	1

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	4	3	1
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	3	3	
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>	2	2	

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?	8	7	1
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	7		

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen har nått eller är på väg till arbetsträning- vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Framgångsfaktorer som vi kan se i projektet är att vi kan individanpassa våra aktiviteter och vår verksamhet utefter de deltagarna som vi har. Vi kan erbjuda många olika aktiviteter som både innefattar aktiviteter i små grupper och individ anpassade samtal utefter MI metoden. Vi kan se att tiden på Promise ger deltagarna en mer välmående vardag både fysiskt och psykiskt och att de flesta som är hos oss ser en vinning med att vara här i form av ett bättre mående. En stor framgångsfaktor är vårt arbete med individuella coachande samtal som vi har vid sidan av gruppaktiviteterna. Här arbetar vi med en handlingsplan och sätter upp mål för varje individ som vi sedan arbetar tillsammans med för att individen ska lyckas och utvecklas med de svårigheter som hen har.

Vi ser en tydlig gemensam nämnare bland de deltagare som når ett positivt avslut att de höjer sin sociala förmåga bland andra deltagare och att de även har en starkare självkänsla jämfört med vad de hade när de började på Promise. Detta stärker deltagaren positivt för att kunna bli mer självständig och komma närmre ett arbete. På Promise har vi flest kvinnor som deltagare men vi kan se att de män vi har oftast går fortare mot praktikplats eller arbetsträning. Om vi ser på utfallet av ökad aktivitet i projektet så upplevs det vara lika mellan kvinnor och män på de deltagarna vi har. De flesta deltagarna vi har nu är från kommun eller Försäkringskassan och där ser vi ingen större skillnad när det gäller remittenterna, båda remitterar deltagare som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Avslutade deltagare som går tillbaka till remittent är de som står längst bort från arbetsmarknaden och som inte har kunnat göra så stora framsteg på dessa 20 veckor. 20 veckor är en kort tid för att påverka dessa deltagare och de behöver längre tid för att utvecklas och komma tillbaka till det sociala nätverket detta beror inte heller på vilket kön de har utan mer den situationen som de är i.

Vi märker en gemensam utstickare på de deltagare vi skrivit ut att de har en godare insikt i sin självkänsla och en mer positiv syn på framtiden även om de har långt kvar till arbete så stärker det individen mot en ljusare framtid att få känslan av självförtroende av att göra små framsteg. De deltagarna som remitteras till oss på Promise Hjo står ofta väldigt långt ifrån arbetsmarknaden och har en väldigt komplex problematik. Remittenten har ofta inget tydligt syfte och mål med insatsen och inte heller några krav på att deltagarna ska uppnå 10 timmar per vecka, utan kanske enbart vara med på några aktiviteter i veckan. Syftet med den förberedande insatsen Promise Hjo är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och en egen försörjning. Men även att deltagarnas sysselsättning ska bidra till ett fysiskt och psykiskt bättre mående. Huvudmålet efter genomförd insats är att deltagarna upplever en förbättrad hälsa och en ökad aktivitetsförmåga som stärker deltagarna till en egen försörjning. Personer som remitteras till Promise har oftast inte de förutsättningar eller mål att komma upp i tio timmar i veckan. Detta utgör ett hinder att uppnå det målet som projektet har inom avtalstiden och att 70 % av deltagarna ska uppnå tio timmar per vecka. Här märker vi att de 20 veckorna inte räcker till för våra deltagare, vi skulle se att deltagarna har möjlighet att komma tillbaka till projektet efter de avslutade 20 veckorna.

Rörsås Lantliv

Samverkande parter som ingått avtal

Mariestads kommun, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen

Avtalsperiod

2022-10-01 – 2024-09-30

Bakgrund

Många individer står så långt ifrån arbetsmarknaden att det inte finns förutsättningar att delta i mer ordinarie arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser via t ex kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Dessa individer behöver stärkas och rustas för att sedan kunna tillgodogöra sig dessa arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser och närma sig arbete eller studier och egen försörjning.

Syfte

Syftet är att deltagarna ska komma närmre arbete eller studier och på sikt nå en egen försörjning.

Mål

Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Metod/Strategi

Rörsås Lantliv finns utanför Mariestad och är en certifierad Grön Arena-gård. Insatsen på Rörsås Lantliv pågår i 16 veckor och innebär hälsofrämjande aktiviteter i "grön miljö". Verksamheten erbjuder en lantlig miljö, med djur, trädgård, skogspromenader, öppna landskap, odling och kreativa mindre projekt. Fokus ligger på rutiner och ansvar – att t ex passa överenskomna tider – samt på gemenskap, hälsa, motivation och självkänsla. Omfattningen är upp till 10 timmar per vecka. Aktiviteterna anpassas efter deltagarnas behov, dagsform och intresse.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom Augusti)</i>	18	15	3

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom Augusti)</i>	14	11	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>	6	5	1
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>	8	6	2
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats? Vi hade en annan självskattningsenkät för de som började hösten/vintern 2022 där den frågan inte fanns med.	5	4	1
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	1	1	

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen,

Under delåret har vi fått en stabil personalgrupp med bra kompetens, socionom, diakon, och lång erfarenhet. Det har gett trygghet bland deltagarna och större möjlighet att dela på ansvarsområdena.

kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Vi har haft 6 deltagare som gått vidare mot arbetsträning. Gemensamma nämnare är en bättre struktur i vardagen och en större självkänsla.

Vi har tyvärr haft 5 deltagare som fått avbryta sin period på grund av olika kombinationer av fysiskt och psykiskt mående samt otillräcklig motivation. Gemensamma nämnare för dessa är att det inte kommer bli aktuellt i närtid att börja arbetsträna. Vid avstämningsmöten med FK och deltagaren har vi då gemensamt kommit fram till att avsluta perioden.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster?

3 deltagare går tillbaka till remittenten och fortsätter i andra rehabiliterande insatser då de fortfarande är i behov av stöd för att få bättre förutsättningar. De har mer omfattande svårigheter och står längre ifrån arbetsmarknaden.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Nej

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Inget särskilt

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut? Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Resultatet hittills i år är 43% till arbetsträning. De flesta personer vi får remitterade till oss är för sjuka för att det ska finnas någon rimlig chans för dem att vara redo för arbetsträning efter 16 veckor hos oss. (Målet är 75%).

Remittenterna behöver tydligare riktlinjer för vilka som ska placeras i insatsen. Handläggarna på FK samt kommunerna behöver veta vilka premisser som gäller för att kunna remittera rätt personer till insatsen kopplat till syfte och mål.

Ett förslag är att vi från insatsen kommer på något personalmöte, eller liknande, för att berätta lite om verksamheten och vad avtalet innebär.

Startgrid

Samverkande parter som ingått avtal

Vara kommun och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2020-03-01 – 2025-02-28

Bakgrund

Unga med aktivitetsersättning aktualiseras allt för ofta först när de närmar sig 30 år och ska prövas mot sjukersättning. Då sker en gemensam kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, men efter många år i utanförskap är vägen lång för att komma närmare arbete. Genom Startgrid vill vi nå ungdomarna tidigare.

Syfte

Syftet med projektet är att med tidiga gemensamma insatser tidigarelägga inträdet på arbetsmarknaden, samhället i övrigt, samt egen försörjning, för unga med aktivitetsersättning.

Mål

Kvantitativt mål:

- Tidigarelägga unga med aktivitetsersättning till egen försörjning.
- Minst 5 individer startar projektet år 1.
- 4 av 5 individer har halvtidsanställning år 1.
- 3 av 5 individer har heltidsförsörjning år 2.
- Minst 5 individer startar projektet år 2.
- 4 av 5 har halvtidsanställning år 2.

Kvalitativt mål:

Alla deltagare upplever att de har närmat sig arbetsmarknaden på ett positivt sätt.

Metod/Strategi

Startgrid finns för unga som relativt nyligen beviljats aktivitetsersättning. Genom ett fördjupat mentorskap och med stöd av 7TJUGO-metodiken skapas en trygg väg mot ett strukturerat deltagande och en stegvis övergång till gruppaktivitet. Deltagaren möts upp där hen befinner sig och ett individuellt upplägg utformas för varje individ.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningsenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	21	10	11

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	3	1	2

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vi har under året haft 21 deltagare i projektet, varav 10 tjejer och 11 killar. Jämn könsfördelning.

3 st deltagare har avslutats under 2023. 1 st vidare till anställning, 1 st flytt och 1 st LSS. Det ser ut som att fler kommer avslutas mot LSS framöver.

5 st har nu aktivitetsträning på Odengården med individanpassade uppgifter och/eller deltagande i vår jag stärkande grupp. Det är 2 tjejer och 3 killar. Aktivitetsnivåerna varierar mellan 5 h/v till 20 h/v.

Marias egen gruppaktivitet för deltagarna är fortfarande aktuell. De som vill träffas i en annan lokal där det är en avslappnande miljö. Maria skapar förutsättningar till dialog och social träning genom exempelvis bakning eller andra teman. Externa personer deltar också och kan föra in nya perspektiv och dialogämnen i gruppen. 3 st deltar i dessa gruppträffar, 1 tjej och 2 killar.

En deltagare som sedan gick ut mot arbete deltog under några tillfällen i Samordningsförbundets projekt Elings ark.

Innan sommaren flyttade Maria in i stationshuset där vi kommer ha nya möjligheter till aktiviteter. En ny deltagare har uttryckt att det var förutsättningen för att hen skulle börja i startgrid. Efter sommaren kommer förmodligen en deltagare delta i en ny aktivitet inom Samordningsförbundets projekt Cresco+ som heter Livslinjen.

44%(8/18) deltar i någon av dessa aktiviteter och övriga deltar i det fördjupande mentorskapet. Där det betydelsefulla arbetet med att skapa tillit och en bra relation påbörjas. De inledande träffarna kan ske i deltagarens hem, promenad utomhus, träff på ett café, frukostträff m.m. Mentorskapet bygger på att finnas med i vardagen och praktiskt instruera/hjälpa till med kontakter. Exempelvis vårdinstanser, budget o skuldrådgivare, boendestöd, kontakt med hyresvärdar m.m. Maria är tillgänglig på telefon/SMS och har tider som passar deltagarna. Viktigt att möta deltagaren där hen befinner sig och anpassa kommunikationen.

Utifrån målet att deltagarna ska ha en upplevd bättre hälsa så erbjuder vi regelbunden friskvård såsom promenader, simning, gym m.m. 2 st deltagare är just nu med i friskvården.

Några av deltagarna har gått tillbaka i sin progression och mår psykiskt sämre. De kan därför inte delta i de aktiviteter som de tidigare har gjort. Här har bl a vården fått komplettera medicineringen. Kontakt sker fortfarande med Maria och när de mår lite bättre kan en ny planering för återgång i de andra aktiviteterna genomföras. Upplevelsen är att de har en lägre tröskel att ta sig över vid nästa uppstart än de hade vid första början. Nu har de en relation med Maria och vet vad som förväntas.

Maria och Cecilia har även gemensamma uppföljningar med deltagarna, minst var 6:e vecka. Viktigt att deltagarna erbjuds fysiska möten där de blir sedda och får en förståelse för att någon engagerar sig. Det är i det fysiska mötet vi kan skapa en relation som är en förutsättning för att det ska ske en förändring. Samarbetet mellan Vara kommun och Försäkringskassan fungerar väldigt bra.

Vi har under våren haft ett exempel där det blev ett distansmöte istället för fysiskt möte. Det är en stor skillnad i deltagarens upplevelse av mötet. Det är mindre tydlighet och upplevelsen av handläggaren har en distans och inte bryr sig ökar markant.

VIP modellen som Vara kommun har som arbetsmodell gäller för hela enheten och projektet. Startgrid arbetar också utifrån den här modellen. Det som hittills har framkommit är att deltagarna i Startgrid befinner sig i Steg 1 och kommer befinna sig där under en lång tid innan de är redo att ta nästa steg.

Insikten att den här målgruppen behöver otroligt mycket tid för att närma sig arbetsmarknaden förstärks ytterligare ju längre projektet fortgår. Men de steg som deltagarna nu tar en efter en är ett bevis på att den här metoden som projektet arbetar utifrån ger resultat. De här personerna skulle troligen fortfarande sitta isolerade i sitt hem om de inte varit för startgrid.

Det är många gånger det psykiska måendet som hindrar dem att ta sig ur sin situation på egen hand. De behöver ett långsiktigt stöd för att hitta sin väg ut ur sin situation. De flesta av deltagarna har hamnat i sin situation redan i skolan och det finns stora vinster med att titta vidare på hur vi kan föra över vår kunskap i projektet till gymnasiet.

Projektets styrka är handledaren Maria Hermansson som har möjlighet att möta deltagarna där de befinner sig i tid och rum. Det fördjupade mentorskapet innebär att aktiviteterna anpassas utifrån deltagaren och de behöver inte vara på Odengården om det inte går. Maria möter upp på andra platser och andra tider.

Svagheten är att det finns en begränsning i lämpliga arbetsuppgifter utifrån deltagarens motivation, intresse och möjlighet att arbeta i grupp. Deltagarna behöver mycket strukturerade arbetsuppgifter. I dagsläget utförs lättare montering, växtskötsel, lokalvård och deltagande i serviceteamet.

För att nå de uppsatta målen i projektet behövs mer tid/person.

Studio Ludum

Samverkande parter som ingått avtal

Tibro kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Avtalsperiod

2022-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Det finns behov av att skapa en proaktiv verksamhet där personer som har varit hemmasittare i grundskolan, inte kunnat sökt gymnasieskola och där kommunens strategi för KAA inte räcker till, får chans att successivt återhämta sig och återfå en bättre hälsa och en ökad aktivitetsförmåga. Tibro kompetenscenter har tillsammans med LUDEA möjlighet att i en anpassad miljö kunna erbjuda denna verksamhet för ovan nämnda deltagare som har ett stort intresse för onlinespel.

Det finns goda erfarenheter av att denna verksamhet stärker individens självkänsla och välbefinnande genom projektet Studio Ludum som genomfördes 2018-08-01 – 2021-04-30 med stöd av Högskolan i Skövde.

Syfte

Syftet med projektet är att bidra till att fler individer kommer ut på arbetsmarknaden eller börjar studera och klarar sin egen försörjning.

Mål

Huvudmålet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos 70 % av deltagarna och att de på så vis närmar sig studier/arbetsmarknaden och egen försörjning.

Målet är att minst 70 % av deltagarna går vidare till studier, arbetslivsinriktad rehabilitering (arbetsträning, praktik eller motsvarande), arbetssökande eller arbete efter medverkan i projektet.

Metod/Strategi

Metoden handlar om att möta individerna där de befinner sig och erbjuda organiserat onlinespel i kombination med social träning i form av fysiska träffar och gruppaktiviteter, utifrån en individuell planering. Utföraren Ludea ansvarar för den dagliga verksamheten med individerna. Utföraren genomför arbetet i samverkan med handläggare på Tibro kompetenscenter med utgångspunkt i individens behov. Förberedande aktiviteter finns tillgängligt för deltagarna alla dagar i veckan.

Deltagarna erbjuds förberedande aktivitet och deltagande i projektet till dess att deltagaren är redo att ta nästa steg vidare mot studier/arbetsmarknaden och egen försörjning. När deltagaren är tillräckligt stärkt kommer Arbetsförmedlingen att involveras (inom projektet) och förbereda deltagaren för nästa steg.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordningsförbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningssenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	6		6

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	2		2

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

- Vi ser en gemensam nämnare i att målgruppen har ett stort stödbehov, där de även behöver ha ett stort stöd i övriga delar i livet. Till exempel ser vi de positiva avslut vi har haft har deltagarna haft ett större säkerhetsnätverk kring sig, vilket saknas hos vissa individer. Nätverket består oftast av god man, boendestöd, personligt ombud. Vid de gånger vi identifierat behov av något form av stöd försöker vi arbeta tillsammans handläggare från AME samt från Ludea för att informera kring de olika stöden.
- Tight samarbete kring personen bland olika professioner, men även stöd från individens närstående ser vi som en framgångsfaktor. I motsvarighet när stödet uteblir så kan det innebära att naturliga nästa steg inte följs upp som det hade behövts.
- Vi har enbart haft män i insatsen, vi försöker presentera insatsen för både kvinnor och män, dock har vi under hela projektet haft utmaningar med att identifiera kvinnor.
- Ha en tät nära kontakt i samarbetet mellan kommun och Ludea har varit väldigt värdefullt, även att Ludeas lokaler har legat i samma lokal ser vi har underlättat.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

- *När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster?*
Vi kan inte svara på den första frågan då de avslut vi haft ej har gått tillbaka till remittent.
- *Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?*
- En har gått vidare till arbetssökande på AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande efter insats. Här hade personen möjlighet att testa ungdomsjobbansställning i kombination med Studio ludum och det fungerade bra. Vi kan ej svara på könsskillnader då vi haft enbart män i insatsen. Det andra avslutet gjordes mot praktik/sommarjobb för ungdom.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

- Vi uppmärksammar att individerna har fått en utökad insikt om deras situation och mående vilket märks under utskrivningsenkäten som då mer speglar hur individen mår, en uppskattning om sitt faktiska mående jämfört med initiala mätningen. Detta kan vara ett resultat av mer förtroende för personalen i verksamheten och att personen faktiskt vågar och kan dela med sig av hur personen faktiskt skattar sitt eget mående.
- Vi upplever att personerna har haft lättare för sociala sammanhang, det har vart positivt att tillhöra en grupp där de inte ifrågasätter varandra eller varför de är där.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

- Vi har styrgruppsmöten cirka var tredje månad med AF, FK, Samordningsförbundet, Ludea samt Tibro kommun och arbetar utifrån vad som bestäms där.
- Månadsavstämningar mellan Ludea samt Handläggare på AME. där vi går in lite djupare kring varje individ, här ser vi att vi har samsyn kring målgruppen och arbetar gemensamt för att identifiera en bra väg framåt. Hög flexibilitet och tilltro till varandra.
- Vid inskrivning: Handläggare på AME bokar ett första möte med Ludea för den potentiella deltagaren, sen antas deltagaren efter det mötet om Ludea ser att de har möjlighet att jobba med individen. Uppföljningar görs månadsvis. Vid de fall där FK är en av remittenten deltar även Ludea på uppföljningsmötena.
- Vi har inte haft någon som går mot arbetsträning, utan vidare till annan aktör direkt, en deltagare avslutas mot arbetssökning via AF 100% och en deltagare avslutas med tanke om praktik/arbete inom kommunala aktivitetsansvaret. Vi kan inte uttala oss om hur samverkan med AF kring deltagaren som avslutats dit då personen har ett personligt ombud som sköter den delen, samt utskrivning från AME i Tibro kommun.

Hur ser ni på det resultat som uppnått genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

- Positivt, de deltagare som har avslutats har vart positiva inställda till insatsen och vi har även sett framsteg hos deltagarna, framför allt individuella framsteg. Lärt sig hålla tider bättre samt att de kommer återkommande.
- Få in mer deltagare har vart utmaningen i projektet, de som skrivs in har ofta vart hemma i några år redan i tidig ålder vilket gör att det tar tid att arbeta med stegfölyttningen.

Strukturinriktade insatser

AKT-SAM

Samverkande parter som ingått avtal

Skaraborgs Sjukhus (Västra Götalandsregionen) och Försäkringskassan

Avtalsperiod

2022-03-01 – 2024-02-29

Bakgrund

Vuxenpsykiatri och Försäkringskassan har gemensamt under flera år uppmärksammat att det finns många unga vuxna med långa ersättningsperioder som följs av vuxenpsykiatri. För att bryta detta mönster finns behov av att samverka tidigare. Vuxenpsykiatri har inom sin ordinarie verksamhet inte utrymme att arbeta fokuserat med dessa individer, men i och med detta projekt möjliggörs detta och en ny arbetsmetod kommer att prövas. Innan projektet påbörjades uppstod gemensamma möten endast efter att ett behov uppmärksammats, vilket oftast blev sent i processen. I och med det här projektet ska man prova vilket utfall som ges om alla med nybeviljad aktivitetsersättning kallas till ett tidigt gemensamt möte runt individen där också handläggare från Försäkringskassan och rehabkoordinator på vuxenpsykiatri deltar.

Syfte

Syftet med projektet är att förkorta ersättningsperioderna för individer med aktivitetsersättning och bidra till att fler individer kommer ut på arbetsmarknaden, börjar studera och klarar sin egen försörjning.

Mål

Målet är att främja samverkan och utveckla en effektiv samverkansmodell runt individer som beviljats aktivitetsersättning för första gången, genom ett strukturerat arbetssätt där alla deltagare ska få ett tidigt samverkans/avstämningmöte. Målet är att alla med nybeslut ska remitteras in i projektet och att 75 % av deltagarna ska få ett möte inom 30 dagar från beslut.

Detta mål har omformulerats av styrgruppen och innebär att även patienter med förlängning av sjukersättning kan inkluderas samt att 75% av deltagarna ska få ett möte inom 30 dagar från att behov signalerats från någon av parterna.

Målet är också att, genom en effektivare samverkan, tidigare identifiera rätt insatser och stöd som ska bidra till en effektivare stegförflyttning för individen vad gäller hälsa och aktivitetsförmåga. Målet är att 7 av 10 individer i projektet upplever sig ha gjort stegförflyttningar framåt vad gäller hälsa och aktivitetsförmåga.

Metod/Strategi

Två rehabkoordinatorer anställs inom psykiatri, vilket möjliggör ett intensifierat arbete runt individer med aktivitetsersättning beviljat från Försäkringskassan. Försäkringskassan inhämtar samtycke från individen när aktivitetsersättning beviljats första gången och ett avstämningmöte initieras med rehabkoordinator. Mötets syfte är att tidigt identifiera rätt insatser och nå en gemensam planering runt individen.

Efter det första gemensamma mötet läggs en gemensam planering för individen, insatser initieras och sedan följs planeringen och individen upp regelbundet företrädesvis av rehabkoordinator från Psykiatri.

Samordningsförbundets uppföljningsrutiner följs. Korta månadsrapporter lämnas in till Samordnings- förbundet, liksom verksamhetsbeskrivning för hel- och delårsrapport. Samordningsförbundets självskattningenkät används vid uppstart och avslut av deltagare.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Antal	Kvinnor	Män
Deltagare under delåret 2023 <i>(Januari tom augusti)</i>	81	52	29

	Antal	Kvinnor	Män
Avslutade deltagare under delåret <i>(Januari tom augusti)</i>	4	1	3

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Antal	Kvinnor	Män
Positiva avslut <i>(arbete, studier, arbetssökande med ersättning från AF, Arbetsträning eller praktik i någon form)</i>			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig <i>(Tillbaka till remittent utan en tydlig planering i riktning mot arbetsmarknaden, annan förberedande insats)</i>			
Övriga avslut <i>(Föräldraledig, ålderspension eller annat)</i>			

	Antal	Kvinnor	Män
Hur många av de som avslutats under delåret uppger att de mår bättre efter er insats?			
Hur många av de som avslutats under delåret har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?			

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Hittills har den största vinsten med projektet varit förbättrad samverkan. Den viktigaste framgångsfaktorn har varit enkla och snabba kontaktvägar mellan Försäkringskassan och Psykiatrin. Det underlättas av en liten arbetsgrupp, där representanter från Försäkringskassan och de två rehabkoordinatorerna från Psykiatrin i projektet ingår. Då samtycke finns från patienten om informationsutbyte har rehabkoordinatorerna noterat att det förefaller som att mer information utbyts om planering avseende insatser än tidigare, vilket förhoppningsvis kan leda till bättre samordning och delaktighet för patienterna även om det inte är helt klarlagt ännu.

Efter beslut om utvidgning av målgruppen till både patienter med nystartad och förlängd aktivitetsersättning samt att vården också kan remittera in patienter i projektet ser vi en ökning av antal deltagare. I nuläget är det 81 patienter inskrivna. Det finns kapacitet för att inkludera fler patienter i projektet.

Två bortfall har registrerats, dessa har remitterats över till primärvården. Fyra patienter har avslutats eller kommer att avslutas inom kort på grund av ålder. En av dessa får fortsatt ersättning från Försäkringskassan i form av sjukersättning, en patient går vidare till studier och de övriga två fortsätter i daglig verksamhet. Samtliga följs fortsatt av Psykiatrin.

Det är 64 % kvinnor och 36 % män i projektet. Denna fördelning stämmer överens med fördelningen i Psykiatrin. Fler kvinnor än män har vårdkontakt med Psykiatrin (Ineras Intygsstatistik: aktuell åldersgrupp = 68% kvinnor vs 32% män och Ineras Rehabstöd: pågående alla åldrar = 64,4% kvinnor vs 35,6% män).

Den justerade målsättningen om att planera ett avstämningmöte inom 30 dagar från att behovet signaleras har visat sig mer realistisk och har hållits i samtliga fall efter detta. När ett avstämningmöte har varit mer än en månad fram i tiden från det datum det planerades har rehabiliteringskoordinator oftast haft individuella möten med patienten fram till dess att mötet äger rum.

Det är svårt att utvärdera resultat avseende projektets syfte på grund av den korta tiden. Alltför få patienter har avslutats vilket vi förutsåg och tog upp i projektansökan. Vi kan ändå konstatera att 44 % av patienterna är aktiva i någon form av insats utanför sjukvården. Tillgången på insatser utanför sjukvården varierar stort mellan kommunerna, vilket försvårar koordineringsinsatser och stegförflyttningar. Flera patienter bedöms stå alltför långt från arbetsmarknaden och där arbetar man med insatser inom sjukvården och/eller insatser inom kommunens socialtjänst.

Stoppa våldet

Samverkande parter som ingått avtal

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Avtalsperiod

2020-01-01 – 2023-12-31

Bakgrund

Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.

Mellan 2020-03-01 – 2021-12-31 deltog Samordningsförbundet Skaraborg i ett regeringsuppdrag med mål att förbättra upptäckten av våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld samt med att förmedla adekvata insatser mot detta. I uppdraget samverkade Nationella nätverket för samordningsförbund, NNS, med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen. När regeringsuppdraget och därmed projektet tog slut ansökte Försäkringskassan tillsammans med Arbetsförmedlingen om ett projekt för att fortsätta detta viktiga arbete i Skaraborg för att upptäcka både våldsutsatthet och våldsutövande.

I Skaraborg finns en hög andel sjukskrivningar som pågått längre än ett år och i denna grupp finns ett stort antal personer som är eller har varit utsatta för våld och som påverkar deras hälsotillstånd och rehabiliteringsförutsättningar. Genom att fler av dessa identifieras och kan få rätt stöd, undanröjs hinder och förutsättningarna ökar för att dessa individer ska kunna förflytta sig framåt i sin rehabilitering och kunna delta i det förstärkta samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och därmed närma sig eget arbete/studier.

Syfte

Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.

Att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg under projekttiden skapar rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap kring hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör för att få stöd. Detta kan grundas på en pågående utsatthet eller tidigare upplevelser av egen/annan närståendes våldsutsatthet.

I förlängningen kan detta bidra till att fler kan komma framåt i sin rehabilitering och närma sig egen försörjning, genom att upptäcka ev. våldsutsatthet i högre grad så kan individerna få rätt stöd och på så sätt kan ett stort hinder undanröjas för dessa personer.

Mål

Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?

Att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg under projekttiden skapar rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör för att få stöd.

Delmål 1: Minst 30 % av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan (genom frågeformuläret) minst en gång under 2022.

Delmål 2: Minst 50 % av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan (genom frågeformuläret) minst en gång under 2023 och att 25 % av de som deltar längre tid än 6 månader har fått frågan minst två gånger under 2023.

Metod/Strategi

Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?

Försäkringskassan arbetar utifrån myndighetens metodstöd och ansvar för att frågor om våldsutsatthet ställs tidigt under sjukperioden. I samband med att förberedande eller arbetslivsinriktade insatser aktualiseras ställer Försäkringskassan frågor om våldsutsatthet på nytt.

Under förberedande insatser ansvarar utföraren, oftast kommunen eller annan upphandlad aktör, att frågor om pågående eller tidigare erfarenhet av våldsutsatthet ställs kontinuerligt utifrån framtagna metod från NNS. Rutinen byggs upp med stöd av projektledaren under 2022 där denna rutin inte redan introducerats, projektledaren finns med som ett fortsatt kontinuerligt stöd både för de som nu introduceras och för de aktörer som redan påbörjat detta arbete under tidigare projektperiod.

Arbetsförmedlingen ansvarar för att frågor ställs för de individer som deltar i det gemensamma arbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan utifrån Arbetsförmedlingens ordinarie rutin i denna fråga. Vid behov kan projektledaren stödja myndigheternas handläggare med gemensamma informationsinsatser från Q2 - Q3 2022 och fortsatt under projekttiden.

Uppföljning via handläggarna kommer att ske från Q4 2022.

Resultat

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

Projektet har kunnat nå ut till ytterligare fler verksamheter/kommunala insatser i Skaraborg där man fått vägledning om hur man kan identifiera, ställa frågan samt fått initial rådgivning för att kunna arbeta med frågan om våld i nära relation. Sammanlagt är det 18 insatser som använder sig utav frågeformulären januari -augusti 2023. En insats har tackat ja och kommer att börja med att använda frågeformuläret men har ännu inte inkommit med några. Utav dessa har flera insett att frågan om våld i nära relation vänder sig inte enbart till en speciell insats inom exempelvis arbetsmarknadsenheten utan att frågan bör ställas inom samtliga insatser som pågår. Frågeformulären som används för att fånga upp om någon varit utsatt för våld eller om man är den som utövar våld kan därför komma från flera verksamheter inom samma kommun.

Kommuner där samtliga handläggare inom arbetsmarknadsenheten deltagit i informationsmöten är exempelvis Tibro kommun, Vara kommun, Skövde kommun etc. Flertal kommuner har idag redan fungerande rutiner och strukturer på hur man hanterar jakande svar på våld i nära relation men ser frågeformuläret som ger statistik på hur det ser ut i deras kommuner en möjlighet att sätta in ytterligare resurser och rätt stöd för att stötta dem som varit utsatta till att komma ut i egen försörjning igen.

Följande verksamheter har fått information och använder frågeformulären:

Akt-Sam, Psykiatri Skövde-Mariestad
Akt-Sam Psykiatri Faököping-Lidköping
Elhings Ark
Friskvågen, Götene
Förberedande insats Gullspång
Förberedande insats Töreboda
Grevegården Lidköping

Hantverkstegen, Tibro
Mofalla lantgård
Promise Hjo, Hjo
Rörsås lantliv, Mariestad
Studio Ludum

Cresco Creare i Gullspång (samt samtliga insatser på AME)
Cresco Creare i SKövde
Cresco Creare Tibro
Cresco Creare Tidaholm
Cresco Creare i Töreboda (samt samtliga insatser på AME)
Cresco Creare Vara

Följande insatser har fått information och tackat ja till att börja använda frågeformuläret om våld:
Cresco Creare i Falköping

Möte kommer att planeras in efter sommaren med Cresco+ i Essunga, Lidköping, Skara, Mariestad, och Karlsborg

Frågeformulär

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?
Ja O Nej O
2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?
Ja O Nej O
3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?
Ja O Nej O
4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?
Ja O Nej O
5. Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?
Ja O Nej O
6. Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?
Ja O Nej O
7. Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1-4?
Ja O Nej O

Verksamheter som skickat in enkäter

AKT SAM Skövde och Mariestad

Totalt 20 enkäter varav 12 kvinnor som har svarat, 2 hen och 6 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 1-6

Kvinna 2) svarat ja på fråga 5

Kvinna 3) svarat ja på fråga 1-5

Kvinna 4) svarat ja på fråga 1-4+6-7

Kvinna 5) svarat ja på 1-7

Kvinna 6) svarat ja på 1-6

Kvinna 7) svarat ja på 1-2+4-5+7

Kvinna 8) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) har svarat ja på 1-5

Kvinna 10) har svarat ja på 1-7

Kvinna 11) har svarat ja på 1-2+ 5-6

Kvinna 12) har svarat nej på samtliga frågor

Hen 1) har svarat ja på 1-6

Hen 2) har svarat ja på 3-4

Man 1) har svarat ja på 1+5

Man 2) har svarat ja på 2+5-6

Man 3) har svarat ja på 1-5

Man 4) har svarat ja på 1-2+ 4 + 6

Man 5) har svarat ja på 2 + 5-7

Man 6) har svarat ja på 6

Reslutat: Utav 20 deltagare har 18 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att fem av dem även utsatt någon annan för våld.

AKT-SAM Falköping och Lidköping

Totalt 12 enkäter varav 7 kvinnor som har svarat, 2 hen och 3 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 6

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-2 + 4-5

Kvinna 3) svarat ja på fråga 5 + 7

Kvinna 4) svarat ja på fråga 5 + 7

Kvinna 5) svarat ja på 5 + 7

Kvinna 6) svarat ja på 5-6

Kvinna 7) svarat ja på 5-6

Hen 1) har svarat ja på 1-5

Hen 2) har svarat ja på 2 + 7

Man 1) har svarat ja på 7

Man 2) har svarat nej på samtliga frågor

Man 3) har svarat ja på 1-2 + 5-7

Reslutat: Utav 12 deltagare har 11 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att sex av dem även utsatt någon annan för våld.

PROMISE HJO

Totalt 8 enkäter varav 2 kvinnor som har svarat, och 6 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 1-2

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-5

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat nej på samtliga frågor

Man 3) har svarat ja på 1-2 + 4 + 7

Man 4) har svarat ja på 2 + 5-7

Man 5) har svarat nej på samtliga frågor

Man 6) har svarat nej på samtliga frågor

Reslutat: Utav 8 deltagare har 4 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att två av dem även utsatt någon annan för våld.

CRESCO+HJO

Har inkommit med en enkät

Kvinna 1) har svarat ja på 5-6

VARA Cresco+

Totalt 10 enkäter varav 6 kvinnor som har svarat, och 4 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 5

Kvinna 2) svarat ja på fråga 6 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Kvinna 3) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 4) svarat ja på fråga 5-6

Kvinna 5) svarat ja på 1-4 + 6 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Kvinna 6) svarat ja på 1-7 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 4-6

Man 3) har svarat ja på 1-2 + 4-5

Man 4) har svarat ja på 1-2 + 6 samt att även barn i hemmet har varit utsatt

Reslutat: Utav 10 deltagare har 8 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att en av dem även utsatt någon annan för våld. Fyra har även kryssat i att barn i hemmet har varit utsatt för våld i nära relation

EHLINGS ARK

Totalt 7 enkäter varav 5 kvinnor som har svarat, och 2 män

Kvinna 1) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-5

Kvinna 3) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 4) svarat ja på fråga 2

Kvinna 5) svarat nej på samtliga frågor

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 5

Reslutat: Utav 7 deltagare har 3 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

Grevegården

Totalt 23 enkäter varav 20 kvinnor som har svarat och 3 män

Kvinna 1) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 3) svarat ja på fråga 1-7

Kvinna 4) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 5) svarat ja på 7

Kvinna 6) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 7) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 8) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 10) har svarat ja på 5

Kvinna 11) har svarat ja på 1-2+ 4 + 6-7

Kvinna 12) har svarat ja på 1-2 + 5-6

Kvinna 13) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 14) har svarat ja på 1-3 + 5-6

Kvinna 15) har svarat ja på 5

Kvinna 16) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 17) har svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 18) har svarat ja på 1-2 + 5

Kvinna 19) har svarat ja på 1 + 3-6

Kvinna 20) har svarat ja på 1-4

Man 1) har svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 1-2 + 6

Man 3) har svarat ja på 2 + 7

Reslutat: Utav 23 deltagare har 15 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation samt att fyra av dem även utsatt någon annan för våld.

TIBRO CRESCO

Totalt 14 enkäter varav 12 kvinnor som har svarat och 2 män

Kvinna 1) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 2) svarat ja på fråga 1-4

Kvinna 3) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 4) svarat ja på fråga 1-2 + 4

Kvinna 5) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 6) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 7) svarat ja på 1-2 + 5

Kvinna 8) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) svarat ja på 1

Kvinna 10) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 11) har svarat ja på 1-4

Kvinna 12) svarat nej på samtliga frågor

Man 1) har svarat ja på 1-6

Man 2) har svarat ja på 1-6

Reslutat: Utav 14 deltagare har 7 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

FRISKVÅGEN

Totalt 11 enkäter varav 10 kvinnor som har svarat och 1 man

Kvinna 1) svarat ja på 1-2 + 6

Kvinna 2) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 3) svarat ja på 1-2 + 4

Kvinna 4) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 5) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 6) svarat ja på 6

Kvinna 7) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 8) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 9) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 10) svarat ja p 1 + 5

Man 1) har svarat ja på 5

Reslutat: Utav 11 deltagare har 5 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

MOFALLA LANTGÅRD

Totalt 5 enkäter varav 3 kvinnor som har svarat och 2 män

Kvinna 1) svarat ja på 1-2 + 5 + 7

Kvinna 2) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 3) svarat ja 6

Man 1) har svarat ja på 6

Man2) har svarat nej på samtliga frågor

Reslutat: Utav 5 deltagare har 3 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation och en som utsatt någon annan för våld i nära relation

STUDIUM LUDUM

Totalt 3 enkäter varav 3 män som svarat

Man1) svarat ja på 1-2 + 5

Man 2) svarat nej på samtliga frågor

Man 3 3) svarat ja 5-6

Reslutat: Utav 3 deltagare har 2 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

SKÖVDE CRESCO

Totalt 6 enkäter varav 5 kvinnor och 1 män som svarat

Kvinna1) svarat ja på 1-4

Kvinna 2) svarat nej på samtliga frågor

Kvinna 3) svarat ja på 1-4

Kvinna 4) svarat ja på 1 + 3

Kvinna 5) har svarat ja på 1-3 + 6

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Reslutat: Utav 6 deltagare har 4 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

HANTVERKSREGEN

Totalt 8 enkäter varav 5 kvinnor, 1 hen och 2 män som svarat

Kvinna1) svarat ja på 1-4

Kvinna 2) svarat ja på 1 + 3-6

Kvinna 3) svarat ja på 1 + 4 + 6

Kvinna 4) svarat ja på 1 + 3

Kvinna 5) har svarat ja på 1-4 + 6

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat nej på samtliga frågor

Hen 1) har svarat ja på 1-4

Reslutat: Utav 8 deltagare har 6 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation

TIDAHOLM CRESCO

Totalt 11 enkäter varav 5 kvinnor och 6 män som svarat

Kvinna1) svarat ja på 1-3 + 5

Kvinna 2) svarat ja på 1-7

Kvinna 3) svarat ja på 1 + 5

Kvinna 4) svarat ja på 1-7

Kvinna 5) har svarat ja på 6

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 4-6

Man 3) har svarat ja på 5

Man 4) har svarat ja på 1 + 5-6

Man 5) har svarat nej på samtliga frågor

Man 6) har svarat ja på 1-3 + 5-6

Reslutat: Utav 11 deltagare har 9 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation och två har även svarat att de utsatt andra för våld i nära relation

OKÄNDA ENKÄTER SOM INKOMMIT UTAN AVSÄNDARE

Totalt 13 enkäter varav 7 kvinnor och 6 män som svarat

Kvinna 1) svarat ja på 1.2 + 4-7

Kvinna 2) svarat ja på 1-5

Kvinna 3) svarat ja på 1-6

Kvinna 4) svarat ja på 1-5

Kvinna 5) har svarat ja på 1-2 + 5

Kvinna 6) har svarat ja på 6

Kvinna 7) har svarat ja på 3

Man 1) svarat nej på samtliga frågor

Man 2) har svarat ja på 1-2 + 6

Man 3) har svarat ja på 1-6

Man 4) har svarat ja på 1 + 4

Man 5) har svarat ja på 5

Man 6) har svarat ja på 1-2 + 4-7

Reslutat: Utav 13 deltagare har 12 utav dem varit utsatta i någon form utav våld i nära relation och två har även svarat att de utsatt andra för våld i nära relation

Sammanlagt har 152 frågeformulär inkommit

Utav dessa var 100 kvinnor, 47 män och 5 hen

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?

52 kvinnor har svarat ja på frågan, 17 män och tre som vill differera sig som hen

2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?

45 kvinnor har svarat ja på frågan, 19 män och fyra hen

3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?
36 kvinnor har svarat ja på frågan, 6 män och fyra hen

4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?
36 kvinnor har svarat ja på frågan, 12 män och fyra hen

5. Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?
41 kvinnor har svarat ja på frågan, 21 män och två hen

6. Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?
30 kvinnor har svarat ja på frågan, 19 män och 1 hen

7. Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1– 4?
13 kvinnor har svarat ja, 7 män och en hen

Utav 100 kvinnor är det 27 kvinnor som inte har upplevt någon form av våld och utav 47 män som svarat är det 16 män som inte upplevt någon form av våld.

Analys

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Genom projektet har det varit möjligt att sätta igång processer där man har insett att man måste börja med att våga ställa frågan om någon blivit utsatt för våld och skapa rutiner hur man hanterar svaret och vart man ska vända sig till så att den som varit utsatt får den hjälp de behöver, men också utforma bra samverkansformer mellan verksamheter. Genom dialog med kommunerna och olika projekt inom samordningsförbunden har de fått analysera behovet av ett förändrat arbetssätt och projektet har kunnat ge förslag på hur de kan utveckla arbetet med att börja våga ställa frågan om våld. Insatser som kommit igång med frågeformulären ser det som positivt att kunna stötta de som varit utsatta vidare genom att frågeformuläret möjliggör att prata om det den utsatte har varit med om. Svaren som inkommit visar på en hög siffra när det gäller att man har varit utsatt som barn eller vuxen för våld i nära relation vilket visar på att varje insats eller kommun måste arbeta vidare med frågan och skapa dessa nödvändiga rutiner

Positiv respons har inkommit från de insatser som använder sig utav frågeformulären och de utbildningsinsatser som har kunnat ske i form av fysiska möten där vi pratar om våld i nära relation men även föreläsningar som anordnats av Samordningsförbundet.

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

DELÅRSREDOVISNING 2023

Beslutad av styrelsen 2023-10-03

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Organisation	3
Uppdrag.....	3
Finansiering	3
Verksamhetsidé och vision	3
Översikt över verksamhetens utveckling	3
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av verksamheten	6
God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning	7
Måluppfyllelse och resultat.....	7
Uppföljning av verksamheten	10
Uppföljning och resultat för individinriktade insatser	11
Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser	12
Balanskravsresultat.....	13
Väsentliga personalförhållanden	13
Förväntad utveckling	14
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Kassaflödesanalys	16
Driftredovisning	16
Noter	17
Styrelsens underskrift	20

Förvaltningsberättelse

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli och en beredningsgrupp.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre.

Finansiering

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna (Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara) med resterande fjärdedel. Utöver dessa medlemsintäkter bedriver Samordningsförbundet Skaraborg ett ESF-projekt med en totalbudget på 16,8 miljoner under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet Skaraborg har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliteringsinsatser hos huvudmännen eller hos andra rehabiliteringsaktörer där deltagarna är aktuella hos minst två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Samordningsförbundet Skaraborgs vision är *Vi skapar möjligheter!*

Översikt över verksamhetens utveckling

	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31	2020-08-31	2019-08-31
Verksamhetens intäkter	15 103 112	18 013 091	17 771 157	5 509 213	7 586 578
Verksamhetens kostnader	17 646 737	12 964 208	14 737 774	4 944 493	5 910 577
Årets resultat	-2 543 625	5 048 883	303 384	564 720	1 676 001
Soliditet	72%	81%	48%	57%	73%
Antal anställda	4	5	5	5	5

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nytt ESF-projekt

I december 2022 fick vi besked om att vår ansökan Cresco+, en fördjupning av ESF-projektet Cresco Creare, hade beviljats finansiering från Europeiska socialfonden med startdatum den 1 mars 2023. Cresco+ har en total budgetram på 16,8 miljoner under en tvåårsperiod med en medfinansieringsgrad på 46%.

Stort eget kapital

Vid årsskiftet hade förbundet ett eget kapital på hela 17 miljoner och med detta inräknat en budgetram på knappt 40 miljoner varav 3,5 miljoner är budgeterat för drift och övriga medel är möjliga att omsätta i verksamhet för våra medlemmar. Prognosen visar på ett eget kapital på 22 % dvs drygt 8,6 miljoner vid årets slut om vi genomför det som planerats samt förbrukar avsatta utvecklingsmedel på 1 miljon kronor. Ett samordningsförbund ska enligt nationella rekommendationer inte överstiga 20 % i eget kapital vid årets slut men med hänsyn till att vi bedriver ett omfattande ESF-projekt där flera oförutsedda händelser kanske kan inträffa samt att finansieringen från ESF alltid bygger på ansökningar om utbetalning retroaktivt så finner vi att det kan vara förklarande omständigheter som skulle kunna göra att 22 % eget kapital är ok.

Finansierar många insatser

Förbundets inriktning är projektorienterad och finansiering kan sökas av minst två parter för att utveckla ett gemensamt arbete. Parterna kan ej söka finansiering för att täcka kostnader för ett ordinarie uppdrag.

- Förbundet bedriver ett stort ESF-projekt med namn Cresco+ som är en fördjupning av tidigare ESF-projekt där vi arbetar med att utveckla BIP-metoden (samordnade och samtidiga insatser) och där alla våra medlemskommuner är aktivt deltagande.
- Förbundet har elva förberedande insatser där målet är att öka deltagarnas hälsa och aktivitetsförmåga och komma upp i en omfattning som motsvarar minst tio timmars aktivitet/vecka.
- Förbundet har även fyra individinriktade projekt och fyra strukturinriktade insatser.

Samordningsförbundet Skaraborg arbetar mycket nära sina medlemsparter och finansierar många insatser som bedrivs av framförallt kommunerna. I en sådan här differentierad organisationsmodell krävs ett omfattande arbete med att följa upp och ge stöd till alla insatsansvariga och det är också förbundets mest omfattande arbete.

Målgrupp

Vi ska arbeta med personer mellan 16–65 år som är i behov av stöd för att närma sig arbete eller studier. Samordningsförbundet Skaraborg har uttalat att vi ska arbeta med individer så tidigt som möjligt i rehabiliteringsprocessen och det innebär att vi arbetar mycket med motivation och självinsiktshöjande insatser. Att arbeta med individer i ett så tidigt skede påverkar hur vi definierat våra mål och därför har vi också flera delmål som snarare handlar om stegförflyttningar än om faktiskt uppnått arbete eller påbörjade studier.

Nytt uppföljningssystem

Fram till och med 2022 fanns ett sektorsövergripande uppföljningssystem som kallades SUS. Detta system har ersatts av systemet som kallas Uppföljning Finsam. På grund av att det råder tveksamhet om det finns lagutrymme för att registrera deltagare med personuppgifter kan Uppföljning Finsam än så länge endast mäta antal deltagare och om de är kvinnor eller män. Hur det går för de som avslutar en aktivitet eller annan

bakgrundsfakta som t.ex. utbildningsbakgrund eller ersättningsform går alltså inte längre att få fram. Styrelsen har varit aktiv och skickat in en skrivelse till socialförsäkringsutskottet och påtalat vikten av att skyndsamt ta fram ett bättre uppföljningssystem samt på juni månads styrelsemöte också gett förbundschef i uppdrag att fortsätta att se på hur vi kan förbättra vår uppföljning.

Revision

Av de statliga parternas revisor, som framförallt granskar förbundets räkenskaper, godkändes revisionen och inga anmärkningar eller rekommendationer framkom. Från de förtroendevalda revisorerna med sitt sakkunniga biträde, som framförallt granskar vår verksamhet, framfördes några rekommendationer. De menade att förbundet rekommenderades att beskriva de långsiktiga och kanske finansiella målet även i förbundsordningen. Detta beaktades men blev till slut ett förslag som inte togs med i den nya förbundsordningen. Vidare menade de att förbundet borde utveckla beskrivningen av målluppfyllelsen till att fokusera mer på effekter av förbundets verksamhet, mer beskriva vad det egna kapitalet ska användas till samt på ett tydligare sätt återkoppla internkontrollplanen på styrelsemöten.

Händelser av väsentlig betydelse

Övergripande beskrivning

Förbundets första halvår har förutom att följa upp och ge stöd till pågående insatser, ägnats åt revision och årsredovisning, avslut och uppstart av ESF-projekt, genomförande av kompetensutvecklingsinsatser och planering av höstens kompetensutvecklingsinsatser, omfattande omvärldsbevakning, analys och upprättande av årets behovsanalys samt planering och genomförande av augusti månads studieresa till forskningscentret Væksthuset i Köpenhamn som alla beredningsgruppens medlemmar erbjöds att delta i.

Fler styrelsemedlemmar

Från och med årsskiftet har alla medlemmars ledamöter inklusive ersättare kallats till förbundets styrelsemöten allt enligt omtolkningen av finsamlagstiftningen som visar att alla medlemmar ska vara representerade som fullvärdiga ledamöter med en rösträtt var. Eftersom ingen förbundsordning som styrker detta ännu finns antagen kommer detta att träda i kraft fullt ut först januari 2024. Fram till dess deltar alla med full närvaro- och yttranderätt men endast en kommun har en formell röst.

Nytt projekt, Cresco+

Vi har avslutat ESF-projektet Cresco Creare den 28 februari samt i direkt anslutning till det startat upp ett nytt ESF-projekt, Cresco+ som är en fördjupning av arbetet med att utveckla BIP-metoden med samordnade och samtidiga insatser i alla våra medlemskommuner. Utöver fördjupningen av BIP-metoden har Folkhögskolan och verktyget Jobmatch adderats in för att ytterligare förstärka deltagarnas väg mot arbete och egen försörjning.

Finsamdag och Omvärldsdag

Både styrelse och beredningsgrupp erbjöds att få delta på årets Finsamdag som genomfördes på Tylösands hotell i Halmstad. Vi var 22 personer som deltog på konferensen som upplevdes mycket givande och deltagarna var också mycket nöjda med förbundets arrangemang. Vi har genomfört den årliga Omvärldsdagen som i år hade temat *Organisering för individens bästa*. Som inbjudna gäster hade vi därför både Sjuhärads Samordningsförbund och Centrala Östergötlands förbundschefer som delgav oss hur de arbetar och är organiserade. Utöver det lyftes som vanligt årets behovsanalys, vi fick lära oss mer om hur drogsituationen ser ut i Skaraborg samt höra om Vårdsamverkan. Avslutningsvis lyssnade vi till docent Mats Tyrstrup som föreläste om *De organisatoriska mellanrummen* och hur man bör arbeta för att minska dessa så mycket som möjligt.

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Behovsanalys

2023 års behovsanalys följer förbundets första analys i sin struktur men avsnitten om respektive medlem har utvecklats och möjliggör numera ett riktigt bra underlag för att se på vilka åtgärder och insatser som skulle behöva finnas i närområdet för att möta upp identifierade behov. Statistiken är framförallt hämtad från statistiska centralbyrån och från kommunernas statistikverktyg Kolada. Men när det gäller de enskilda avsnitten om respektive medlem så har mycket av datan växt fram i en dialog med ansvariga enhetschefer.

Studieresa till Væksthuset i Köpenhamn

Den 28–30 augusti arrangerade förbundet en studieresa till Væksthuset i Köpenhamn. Syftet med resan var att lära mer om BIP-metoden men även ett erfarenhetsbyte med Samordningsförbundet Helsingborg stod på agendan. Med på resan var framförallt arbetsmarknadschefer från tio av våra medlemskommuner men även flera chefer från socialtjänst och vuxenpsykiatri deltog. Studieresan fick höga utvärderingspoäng och har resulterat i att fler önskar att vi fortsätter att sprida kunskapen närliggande förvaltningar och arbetsgrupper.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Organisation

Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse har till sin hjälp ett kansli med en av förbundet anställd förbundschef, en utvecklingsledare samt del av en tjänst som administratör. Utöver detta finns projektanställda i form av projektledare, metodstödjare, processtödjare (vakant sedan juni) samt del av tjänst som administratör. Ekonomiskt stöd köps av medlemsparten Västra Götalandsregionen och löne- och pensionshjälp köps av medlemskommunen Götene. Företagshälsövård finns upphandlad och avtal finns tecknat med Skaraborgshälsan men från och med 2024 kommer det, efter en ny upphandlingsomgång, att övergå att bli leverantören Avonova.

Förbundschefen har av styrelsen i uppdrag att leda det operativa arbetet, ha personalansvar för förbundets medarbetare och i övrigt verkställa det styrelsen fattar beslut om.

Uppföljning

Eftersom det sektorsövergripande uppföljningssystemet har ersatts av ett nytt, Uppföljning Finsam, har möjligheterna att mäta förbundets resultat kraftigt begränsats. Vi fortsätter dock med månadsuppföljningar och registrering av antal deltagare och kön med hjälp av det nya systemet. Alla insatser har utöver detta en egen styrgrupp med ansvar för att både stödja och följa upp resultat. Styrelsen erhåller en sammanställning av resultaten både vid delårs- och helårsredovisning och här har en ny förenklad mall tagits fram.

För att säkerställa att förbundet arbetar med aktuella målgrupper och behov har förbundschef ett uppdrag att ta fram en årlig behovsanalys samt att tillse att verksamheten ligger i linje med finsamslagstiftningens intentioner och krav.

Styrelsen gör en årlig internkontroll enligt fastställd internkontrollplan samt följer framtagna policydokument exempelvis integritet- och upphandlingspolicy. I upprättat årshjul finns en årlig omvärldsdag då förbundets behovsanalys är planerad att presenteras samt en årlig budgetupptakt då verksamhetsplan med tillhörande budgetplan processas fram.

Ordförandes sign/Justeraendes sign

God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse och resultat

Samordningsförbundet Skaraborg har tre övergripande målsättningar samt flera delmål som är kopplade till dem. Resultat beskrivs nedan kopplat till respektive delmål.

Mål 1: Deltagande kvinnor och män i förbundets individriktade insatser gör en likvärdig stegförflyttning närmare arbete eller studier.

- *90 % av kvinnor respektive män upplever en förbättrad hälsa.*
När deltagare avslutas i våra insatser uppger 68% att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan, det går inte att se någon signifikant skillnad mellan könen (69% av alla avslutade kvinnor och 67% av alla avslutade män uppger att de mår bättre efter insats). Utifrån delårets resultat är det tveksamt om vi kommer nå hela vägen till målsättningen, reflekterande samtal med projektpersonal kommer ske. Kan målsättningen här vara för högt ställd?
- *90 % av kvinnor respektive män upplever sig bli bemötta med värdighet och respekt (oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder).*
Området bemötande mäts inte längre i hela förbundet men inom Cresco+ görs mätningar som visar att 100% av kvinnorna och 92% av männen upplever att de blivit bra bemötta av sin samordnare i projektet. Motsvarande siffror gällande bemötande av handläggare inom Socialtjänsten/Försäkringskassan/annan handläggare inom AME eller liknande visar att 92% av kvinnorna och 83% av männen upplever att de blivit bra bemötta.
- *70 % av kvinnor respektive män har en ökad aktivitetsförmåga och klarar mer än 5 timmars aktivitet per vecka.*
56% av alla avslutade deltagare (57% av alla avslutade kvinnor och 48% av alla avslutade män) har utökat sin tid i aktivitet under insatsen. Förbundet kommer undersöka med personalen i insatserna hur rättvisande frågan är då flera av insatserna har en förutbestämd tid i gruppaktivitet per vecka och inom dessa kanske frågan ej blir rättvisande för om en deltagare förbättras i sin ork och sin aktivitetsförmåga. Om frågan i sig fungerar behöver ytterligare reflektioner göras kring hur vi kan skapa förutsättningar för fler att öka sin aktivitetsförmåga.
- *60 % av kvinnor respektive män går vidare till arbetsträning, antingen via förstärkt samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, via Cresco, eller via arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen.*
- *10 % av kvinnor respektive män har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera.*
59% av alla som avslutats i en insats har gjort en tydlig positiv stegförflyttning, vad den innebär specifikt samlar vi inte längre in. Det innebär att i dessa 59% ryms både de som nått till arbete/studier, de som är arbetssökande samt de som gått vidare till någon form av arbetsträning. Ser vi på statistiken könsuppdelat syns här en märkbar skillnad mellan könen då 56% av alla avslutade kvinnor och 69% av alla avslutade män gjort en positiv stegförflyttning. Fortsatta insatser kring jämställdhet för att komma åt orsaker till ojämställdheten i resultaten är därmed av stor vikt. För att vid helåret kunna redovisa hur många individer som med hjälp av samordningsförbundets insatser nått direkt till arbete/studier/arbetssökande föreslås en tilläggsfråga till insatsernas årsredovisning.

Ordförandes sign./Justerandes sign

- *Kvinnor som avslutas i förbundets insatser har 2023 en högre andel positiva avslut, fler har närmat sig arbete/studier än resultatet 2022.*
Under 2022 hade 56% av alla kvinnor som avslutades i en förbundsfinansierad insats gjort en positiv stegförflyttning. På delårets resultat är andelen exakt den samma, 56% av alla avslutade kvinnor har avslutats i ett så kallat positivt avslut. Med fortsatta insatser för personalen kring jämställdhet är förhoppningen att den siffran till helåret har ökat.
- *På ett år har förbundet minst 500 personer inskrivna i sina individinriktade insatser.*
Under första halvåret har förbundet haft 471 deltagare inskrivna, 63% av dem är kvinnor och 36% av dem är män. 1% har angett annan definition av kön. Delårets resultat visar därmed att vi med största sannolikhet når och till och med överträffar målet. Här visar resultatet på en stor skillnad mellan kvinnor och män som bör analyseras ytterligare, bland sjukskrivna vet vi att det är en större andel kvinnor än män men i utanförskap över lag sett till helårsekvivalenter är det jämnare fördelat mellan könen där kvinnor stod för 54% och män för 45% (Helårsekvivalenter nationell statistik 2022). Vad är det i våra insatser som gör att det remitteras flest kvinnor till dem? Är vi nöjda med att det ser ut på det viset? Hur kan vi anpassa och utveckla våra insatser så att det remitteras in fler män?

Mål 2: Förbundets fyra parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus.

- *Det finns behovsanpassade forum där parterna regelbundet möts och där samverkan främjas.*
De regelbundna forum som finns är styrelse, beredningsgrupp, styrgrupper och nätverksträffar. I alla dessa forum möts vi över organisatoriska gränser. I utvärderingsfrågor går det att utläsa att deltagarna tycker att samverkan främjas men att det finns utrymme för ännu bättre samverkan. Saknas någon part blir genast samverkan bristande. Stora skillnader i parternas uppdrag och förutsättningar skapar emellanåt friktion. Det finns inte några signaler om att ytterligare forum skulle vara lösningen utan genom att arbeta med de plattformar vi har och utgå från vårt gemensamma intresse att skapa möjligheter för individen är det rimligt att tro att samverkan fortsätter förstärkas.
- *Behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och nyttjas. Minst 4 tillfällen per termin med behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och minst 70% av tillgängliga platser nyttjas.*
Sex tillfällen arrangerades under vårterminen och över 70% av platserna nyttjades av deltagare. I flera av de digitala forumen har fler än väntat deltagit, i de arrangemang som varit på plats har närvaron över lag varit mycket god. Planeringen över vilken kompetensutveckling som ska erbjudas går inför varje termin via beredningsgruppen för att säkerställa att kompetensutvecklingen baseras på behov.
- *Gods exempel inhämtas, sprids och tas tillvara.*

Inhämtning

Under delåret så har flera större aktiviteter skett för att inhämta goda exempel. Vårens heldag för styrelsen och beredningsgruppen hade flera inslag där vi fick omvärldskunskap från andra Samordningsförbund. Den nationella Finsamkonferensen erbjöds både styrelse och beredningsgrupp att åka på och där inhämtades mycket inspiration och goda exempel. I slutet av augusti månad erbjöds beredningsgruppen att åka på en studieresa till Væksthusets forskningscenter i Köpenhamn med ett kort stopp på vägen hos Samordningsförbundet Helsingborg. Fokus under resan var forskningscentrets BIP-studie.

Spridning

Projektet Stoppa våldet har blivit uppmärksammat nationellt som ett gott exempel. Hur vi arbetar inom projektet har delats via FINSAMs nationella nyhetsbrev. Det ledde till att förbundschef och projektledare för projektet blev inbjudna att åka till Visby för att berätta där hur vi arbetar med Stoppa våldet i Skaraborg.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Vi har fått en film inspelad som visar upp det unika sätt vi i Skaraborg arbetar med förberedande insatser. Filmen kommer framöver att spridas både lokalt och nationellt. Vi arrangerade innan sommaren studiebesök med gårdsfika på Mofalla Lantgård och GreveGarden för att inom Skaraborg sprida kännedom och kunskap om våra insatser. Vi har också fortsatt att uppmärksamma företag som gör något extra för vår målgrupp genom att dela ut utmärkelsen *Det goda exemplet* runt om i Skaraborg.

- *Helårsekvivalenterna minskar i Skaraborg.*
Nationell statistik med helårsekvivalenter publiceras en gång årligen av SCB och uppföljning av målet görs därför enbart vid helårsrapporten och i samband med den årliga behovsanalysen.
- *Förbundets uppdrag är välkänt hos alla fyra parter, bland de som behöver ha kännedom för att uppdraget ska kunna utföras.*
Målsättningen har inte något givet sätt att mäta uppfyllelsegrad. Bilden förbundet har är att vi kommit ganska långt i att göra förbundets uppdrag välkänt hos de som behöver ha kännedom om det bland parterna. Förbundschef tar kontakt med nya medlemmar i styrelse och beredning och ger dem en introduktion. Erbjudande om en samverkansworkshop för nyanställda gick ut i våras till parterna men den ställdes in på grund av för lågt intresse vilket indikerar att kunskapen just nu är tillräcklig. Sociala medier, kompetensutvecklingen och utdelning av utmärkelsen *Det goda exemplet* är arenor där förbundet lite särskilt förmedlar förbundets uppdrag och vilka parter förbundet består av. Det är dock ett område som ständigt behöver hållas levande och där vi kanske skulle kunna nå ännu längre om alla i ledande positioner i förbundet förmedlade än mer på sin egen hemarena vad Samordningsförbundet gör och har för uppdrag.

Mål 3: Tilldelade medel ska omsättas i verksamhet som gagnar de invånare i förbundets område som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

- *En majoritet av medlen ska gå till individriktade insatser.*
En klar majoritet av förbundets budget, hela 23 521 000 kr (59%), finns avsatt för individriktade insatser.
- *Insatserna överensstämmer med de områden den årliga behovsanalysen synliggör.*
Insatserna överensstämmer med uttryckta behov både i behovsanalys och i övrig dialog. Inom Cresco+ har vi dessutom haft möjlighet att vara flexibla och på medlemmarnas önskemål kunnat utöka personalresursen under pågående projekttid.
- *Årets resultat ska som lägst vara 1,5 miljoner kronor.*
2023 års resultat kommer sannolikt att understiga 1,5 miljoner, men med förbundets stora egna kapital inräknat så blir det sammanvägda resultat betydligt högre.
- *Det egna kapitalet ska vid årets slut vara max 20 % av årets ingångna medel. Övriga medel ska vara omsatta i verksamhet.*
Bedömningen är att vi kommer att ha ett eget kapital vid årets slut som överstiger 20%.

Framgångsfaktorer

Att individen får ett stöd med både vardagliga och sociala behov samtidigt som stödet också innehåller arbetslivsinriktade insatser är det som är kärnan i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Detta tillsammans med att handläggaren har en tro på att individen kan få ett jobb och erbjuder insatser parallellt har visat sig vara mycket avgörande i den danska BIP-studien för att en individ ska få och behålla ett jobb.

Ordförandes sign./Justerandes sign

Cresco+ pågår till och med juni 2025 och vi hoppas att det arbetet leder till att fler får och kan behålla ett jobb, dvs att våra medlemmars arbete med att ge ett stöd till individer ska bli mer hållbart. Att samverkan mellan olika förvaltningar och mellan parter utvecklas vet vi stärker arbetet runt en individ och minskar väntetider och glapp då en individ annars tenderar att backa i sin utveckling. Att kännedom om förbundets olika insatser är hög underlättar remittering till rätt insats och skapar på det sättet också bättre förutsättningar för positiva stegförflyttningar mot arbete eller studier.

Utveckling under året

I och kring förbundets insatser upplever vi att både remittering till och erbjudandet av ett samordnat och samtidigt stöd utvecklats i positiv riktning under delåret. Vi får också tydliga signaler på att samverkan ökat mellan kommunala förvaltningar, främst mellan försörjningsstödenheter och arbetsmarknadsenheter men att även samverkan utvecklats positivt mellan kommuner och Försäkringskassan.

Utmaningar

Transport till och från förbundets insatser är fortsatt en stor utmaning i flera medlemskommuner men i vissa kommuner och insatser har man funnit lösningar som vi spridit som goda exempel till övriga medlemmar.

En fortsatt utmaning är att både förstå och hitta nya samarbetsformer med Arbetsförmedlingens efter deras reformering. Reformeringen har påverkat medlemskommunernas arbetsuppgifter och finansiering och upplevelsen är att det arbetsmarknadspolitiska ansvaret har blivit större för kommunerna.

Diskussionen om hur länge en individ ska få vara i en insats är lite av en ständig diskussion och just nu är vår upplevelse att en tydlig avgränsning nog är att föredra. Hur man på bästa sätt i denna avgränsade tid kan arbeta både stödjande och kravställande kan upplevas som en utmaning.

Men förbundets största utmaning är just nu hur vi, efter det sektorsövergripande systemet SUS lagts ner, ska kunna följa upp våra insatsers resultat. Detta utvecklingsarbete är pågående.

Uppföljning av verksamheten

Insatser

Samordningsförbundet Skaraborg bedriver både strukturinriktade och individinriktade insatser. Under delåret har 15 individinriktade insatser och 4 strukturinriktade insatser pågått. Om alla insatsers resultat, analys och reflektioner kan läsas i bilagan projektredovisning delår 2023.

Uppföljning

Hur förbundet följer upp individinriktade insatser är under förändring då det nya uppföljningssystemet Uppföljning Finsam är betydligt mer begränsat då det inte innehåller någon registerdata utöver kön och inte heller mäter avslutsanledningar. Förbundet använder det nya nationella systemet och arbetar aktivt för att påtala bristerna nationellt för att få till en lösning som möjliggör en mer kvalitativ uppföljning. Förbundet låter insatserna själva följa upp sin verksamhet och redovisar sedan på en aggregerad nivå i samband med del- och helårsredovisning till förbundet. Förbundets strukturinriktade insatser följs upp i individuella lösningar anpassade för insatsen, kompetensutvecklingen har en väl etablerad anonym enkät som går ut till deltagare i samband med en aktivitet. Utöver ovan finns styrgrupper med berörda parter i insatserna och månadsuppföljningar med projektpersonal, dessa har förutsättningar att fånga upp oförutsedda händelser samt följa huruvida insatsen leder mot målen.

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

Individinriktade insatser

De individinriktade insatser som har bedrivits under året är:

- Cresco+
- Cresco Creare
- Förberedande insats Gullspång
- Förberedande insats Töreboda FIA
- Promise Hjo
- Elings Ark
- GreveGarden Friskvård
- Rörsås Lantliv
- Startgrid
- Studio Ludum
- Friskvågen
- Hantverksstegen
- Mofalla Lantgård
- Grön rehab Tidaholm
- Hälsoskolor i städerna Falköping, Götene, Hjo och Lidköping

Målgrupper

Antal deltagare & avslutsanledningar

Under delåret har 471 individer, (298 kvinnor, 167 män, 6 med annan definition av kön), deltagit i våra olika individinriktade insatser.

261 av dessa har deltagit i ESF-projektet Cresco+.

160 individer har avslutat sin insats under delåret, 111 kvinnor, 48 män.

Av de som avslutats har 95 individer (62 kvinnor, 33 män) dvs 59% positiva avslut. Det betyder att de i någon grad gjort en stegförflyttning närmre arbete.

24% (29% kvinnor, 15% män) har avslutats med en oklar stegförflyttning och 8% (8% kvinnor, 8% män) har avslutats med anledningen övrigt.

Hälsa & aktivitetsförmåga

68% (69% kvinnor, 67% män) av de som avslutats uppger att de mår bättre efter insats och 56% (54% kvinnor, 48% män) av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen.

Kön

Deltagarna är kvinnor i högre grad än män, 298 kvinnliga deltagare jämfört med 167 manliga deltagare. Att jämföra med 303 kvinnor och 181 män under första delen av 2022.

Ålder

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Ordförandes sign/Justerandes sign

Individernas försörjning och remittent

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Utbildningsnivå

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Tid med offentlig försörjning innan insats

Denna data kan inte registreras i det nya Uppföljning Finsam och därav inte heller längre följas.

Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Förbundet har fyra strukturinriktade insatser som alla bedöms fungera mycket bra.

Det goda exemplet

En utmärkelse delas ut årligen i varje medlemskommun till en arbetsgivare som visat ett stort engagemang för ett stort socialt ansvarstagande. Alla medlemskommuner deltar. I ungefär hälften av våra medlemskommuner har utmärkelsen delats ut på olika former av företagsfest eller näringslivsgala. Resterande har delats ut hos vinnaren där vi bjudit på tårta till samtliga anställda, hållit ett tal till dem och överlämnat priset; en tavla och en blomsterbukett.

Stoppa Våldet

Ett projekt som går ut på att frågan om våld ska ställas till alla deltagare i våra insatser på rutin och att ett evidensbaserat frågeformulär ska användas. Här är vi Sverigeledande på att få in antal svar men tyvärr svarar hela 72% ja på frågan om de någon gång upplevt eller utövat våld. Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning delår 2023.

AKT-SAM

Ett gemensamt projekt mellan Försäkringskassan och Vuxenpsykiatri där ett samverkansmöte ska hållas i mycket snar tid efter att aktivitetsersättning beslutats om. Projektet har genomfört möte med hela 81 individer under delåret vilket bedöms vara mycket bra. Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning delår 2023.

Kompetensutveckling

I vårens kompetensutvecklingsinsatser har ca 290 personer deltagit. Vi arrangerade under våren följande:

- Ett digitalt seminarium om Arbetsförmedlingens uppdrag (ca 60 deltagare)
- Två utbildningar i lösningsfokuserad samtalsmetodik (48 deltagare)
- Ett digitalt seminarium om BIP i Skaraborg (ca 110 deltagare)
- En heldags workshop i inkludering (11 deltagare)
- En jämställdhetsutbildning för projektpersonal (43 deltagare)
- En rekryteringsutbildning (13 deltagare)

Alla dessa tillfällen tillsammans får 4,3/5 i helhetsbetyg av deltagarna. Vi har nyttjat en stor del av de platser vi erbjudit, i flera av de utbildningar som skett på plats har det varit fullbokat. Detta indikerar att utbildningarna ligger väl i linje med de behov och önskemål som finns kring kompetensutveckling. En samverkansworkshop erbjöds men ställdes in på grund av för få deltagare, detta skedde i god dialog med beredningsgruppen som vid tillfället inte hade behov av workshopen men påtalade att behovet kan återkomma vid annat tillfälle. Workshopen som inte blev av var planerad att äga rum i Lidköping för att säkerställa att vi erbjuder utbildningar på olika orter men av genväret att döma så drar vi också slutsatsen att Skövde ofta är en bra ort

Ordförandes sign/Justerandes sign

för utbildning och att om det ska förläggas till andra orter bör ett stort lokalt engagemang och önskemål om att delta finnas. I all kompetensutveckling som förbundet arrangerar erbjuds deltagarna att fylla i en anonym digital utvärdering. Denna används som ett levande verktyg för att ständigt förbättra och vara relevanta. Utvärderingarna visar, som framkommer i inledningen av stycket, att deltagarna generellt är mycket nöjda. I fritextfrågor framkommer också mycket som indikerar att kompetensutvecklingen inte enbart är givande för stunden utan upplevs komma till nytta i det dagliga arbetet. Några citat av deltagare som visar på detta lyder:

"Vi hade möjlighet att se seminariet tillsammans på arbetsplatsen. Vi kan nu ha en gemensam dialog kring den information som vi fick."

"Mycket bra och många olika verktyg som är användbara i arbetet."

"Jag tycker att det var en pedagogisk utbildning där jag fick inspiration och konkreta verktyg att använda i mitt dagliga arbete."

Balanskravsresultat

Balanskravresultat

Balanskravresultatet beräknas enligt följande:

= Årets resultat enligt resultaträkningen	= -2 543 625
- Samtliga realisationsvinster	- 0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-/+ 0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	+/- 0
=Balanskravresultat	= -2 543 625

Väsentliga personalförhållanden

Förbundet har 2,5 tillsvidareanställd personal på sitt kansli.

1,0 Förbundschef

1,0 Utvecklingsledare

0,5 Administratör

Utöver detta finns 1,5 projektanställda; 1,0 projektledare och 0,5 tjänst administration. I ESF-projektet Cresco+ finns ytterligare en person som arbetar som metodstödare och den personen finns inlånad från Lidköpings kommun där ett samverkansavtal upprättats. Ekonomi och löne- och pensionshantering köps in av två olika medlemsparter, Västra Götalandsregionen och Götene kommun. Personalen har ett varierat åldersspann men endast det kvinnliga könet finns representerat och ingen har ett annat etniskt ursprung än svenskt.

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Förväntad utveckling

Förbundet har höga förväntningar på metodutvecklingsprojektet Cresco+ där alla våra medlemskommuner är aktiva utförare tillsammans med Försäkringskassan och vården. Här finns ett över förväntan högt antal deltagare och både samverkan och metodutvecklingen med samordnade och samtidigt insatser utvecklas mycket positivt. Förhoppningen är att detta sätt att arbeta kommer att bli implementerat och leda till att fler både får och kan behålla ett arbete.

Även förbundets kompetensutvecklingsinsatser utvecklas positivt och har inkluderat en bredare målgrupp än tidigare vilket vi har förhoppningar ska stärka samverkan ytterligare.

Förhoppningen är att årets behovsanalys och förbundets insatskarta ska bli än mer hjälpsamma för våra medlemmar och underlätta både framtagande och lämplig placering av insatser.

Resultaträkning

Resultaträkning			
Belopp i kr.	Not	2023-08-31	2022-08-31
Verksamhetens intäkter	2	15 103 112	18 013 091
Verksamhetens kostnader	3	-17 643 009	-12 961 370
Avskrivningar			0
Verksamhetens resultat		-2 539 897	5 051 721
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		-3 728	-2 838
Resultat efter finansiella poster		-2 543 625	5 048 883
Extraordinära poster			
Årets resultat		-2 543 625	5 048 883

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2023-08-31	2022-08-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	4	3 826 974	4 321 520
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank		16 280 942	15 981 492
Summa omsättningstillgångar		20 107 916	20 303 012
Summa tillgångar		20 107 916	20 303 012
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		-2 543 625	5 048 883
Övrigt eget kapital		17 050 815	11 381 925
Avsättning			
Avsättningar för pensioner			0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	5	5 600 726	3 872 204
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		20 107 916	20 303 012

Ordförandes sign/Justerandes sign

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	2023-08-31	2022-08-31
Årets resultat	-2 543 625	5 048 883
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-2 543 625	5 048 883
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-337 895	1 265 638
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-224 825	-2 638 939
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-562 720	-1 373 301
Årets kassaflöde	-2 430 555	1 157 881
Likvida medel vid årets början	18 711 497	14 823 611
Likvida medel vid årets slut	16 280 942	15 981 492

Driftredovisning

Belopp i tkr.	Utfall 2023-08-31			Budget 2023-08-31	Avvikelse 2023-08-31	Utfall 2022-08-31		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto*	Utfall-Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nettokostnader		17 646 737	17 646 737	20 837 333	-3 190 597		12 964 208	12 964 208
Medlemsbidrag	11 253 333		11 253 333	11 253 333	0	11 369 333		11 369 333
ESF bidrag	3 822 490		3 822 490	3 967 333	-144 843	6 643 756		6 643 756
Övriga intäkter	27 289		27 289	0	27 289	2		2
Resultat			-2 543 625	-5 616 667	3 073 042			5 048 883
Utgående EK			14 507 190	11 434 183	3 073 007			16 430 808

Ordförandes sign/Justeraandes sign

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2023-08-31	2022-08-31
Månadslön	605 586	435 472
Arvode	211 645	140 290
Reseersättning	23 596	9 656
Sociala avgifter	305 218	217 484
Övriga Personalkostnader	77 190	169 691
Reparation och underhåll av lokaler	2 421	0
Verksamhetsanknutna kostnader	15 513 660	11 125 789
Lokalkostnader	210 126	187 619
Postbefordran	1 956	900
Förbrukningsinventarier o- material	33 412	3 448
Serviceavgifter till bransorganisationer	46 460	45 968
Övriga frakter och transporter	2 100	0
Lämnade bidrag o gåvor	0	1 800
Tele, mobil	30 204	31 565
IT-tjänster	21 618	40 813
Konsultarvoden spec utredn	69 490	157 393
Grupp försäkringspremier	10 161	0
Övriga tjänster, <i>varav revisionskostnad</i>	182 560	106 256
Valutakursförluster	7 663	0
Räntekostnader för kortfristiga skulder	739	0
Övriga kostnader	10 007	1 390
Pensionsförsäkringspremier	271 306	281 182
Övriga pensionskostnader	5 890	4 653
Summa	17 643 009	12 961 370

Ordförandes sign/Justerandes sign

Handwritten signatures: HB, BA, UlaC

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2023-08-31	2022-08-31
Driftbidrag från staten	5 626 667	5 684 667
Driftbidrag från Töreboda kommun	95 544	98 397
Driftbidrag från Mariestads kommun	255 437	255 624
Driftbidrag från Gullspångs kommun	50 078	50 853
Driftbidrag från Hjo kommun	92 991	93 511
Driftbidrag från Karlsborgs kommun	69 258	69 779
Driftbidrag från Tibro kommun	117 258	119 057
Driftbidrag från Skövde kommun	649 015	655 851
Driftbidrag från Falköping kommun	349 299	352 405
Driftbidrag från Tidaholm kommun	135 329	137 345
Driftbidrag från Skara kommun	202 766	204 790
Driftbidrag från Götene kommun	135 607	136 965
Driftbidrag från Essunga kommun	57 025	58 113
Driftbidrag från Lidköping kommun	432 967	437 520
Driftbidrag från Vara kommun	170 760	172 124
Driftbidrag från regionen	2 813 333	2 842 333
EU-medel och andra bidrag	3 822 490	6 643 756
Övriga intäkter	27 289	2
Summa	15 103 112	18 013 091

Ordförandes sign/Justerandes sign

[Handwritten signatures]

Not 4. Fordringar

	2023-08-31	2022-08-31
Kundfordringar	1 059 682	1 065 875
Redovisningskonto, Ludvikamoms	250 966	150 072
Förutbetalda kostnader	24 064	22 015
Upplupna intäkter	2 492 262	3 083 559
Summa	3 826 974	4 321 520

Not 5. Kortfristiga skulder

	2023-08-31	2022-08-31
Leverantörsskulder	1 700 751	1 194 327
Avräkning särskild löneskatt	79 760	73 183
Upplupna semesterlöner	0	0
Upplupna kostnader	2 413 548	1 894 111
Förutbetalda intäkter	1 406 667	710 583
Summa	5 600 726	3 872 204

Ordförandes sign/Justerandes sign

Styrelsens underskrift

Vi intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Datum: 2023 10 03

Ulla-Karin Cannervik
Ordförande

Björn Thodenius
Vice ordförande

Lars Holmberg
Ledamot

Louise Samuelsson
Ledamot

Ordförandes sign/Justerandes sign

§ 45

Dnr 2023/01375

Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

- Arbetsutskottet § 157/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-05
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten samt PWCs yttrande
- Direktionen, § 534/2023
- Delårsrapport 2023

Paragrafen skickas till
Kommunfullmäktige

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signatur			

§ 157

Dnr 2023/01375

Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-05
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten samt PWC:s yttrande
- Direktionen, § 534/2023
- Delårsrapport 2023

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Delårsrapport för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2023.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med ändamålet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Direktionen för Tolkförmedling Väst har den 17 november 2023, § 534, beslutat att godkänna delårsrapport 2023.

Utfallet för delåret är 1,1 mnkr och prognosen för helåret är 2,3 mnkr.

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om, såväl de finansiella som de övergripande målen för verksamheten.

Förvaltningens bedömning

Mot bakgrund av underlagen föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundet Tolkförmedling Västs delårsrapport per den 31 augusti 2022.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-12-05
- Revisorernas bedömning av delårsrapporten samt PWCs yttrande
- Direktionen, § 534/2023
- Delårsrapport 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst, kansli@tolkformedlingvast.se

Linda Karelid
Kanslichef

**Revisorerna i kommunalförbundet
Tolförmedling Väst**

2023-11-20

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad,
Götene kommun, Herrljunga kommun, Hjo kommun,
Härryda kommun, Karlsborgs kommun,
Kungälv kommun, Lerums kommun,
Lidköpings kommun, Lilla Edets kommun,
Lysekils kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölnåls kommun, Orust kommun,
Partille kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Sotenäs kommun, Strömstads kommun,
Svenljunga kommun, Tanums kommun,
Tibro kommun, Tidaholms kommun,
Tjörns kommun, Tranemo kommun,
Trollhättans Stad, Töreboda kommun,
Uddevalla kommun, Ulricehamns kommun,
Vara kommun, Vårgårda kommun samt
Öckerö kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

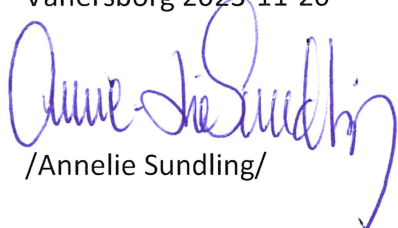
Vi, *vid bolagsstämman* utsedda revisorer för Tolförmedling Väst, har av Västra Götalandsregionens fullmäktige uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2023-08-31 är förenlig med de mål som direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är betydande för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om, såväl de finansiella som de övergripande målen för verksamheten.

Vänersborg 2023-11-20

/Annelie Sundling/

/Marie Engström Rosengren/

Bilaga: Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport per 2023-08-31 (PWC)

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Tolkförmedling Väst kommunalförbund

Org.nr 222000-2972

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Tolkförmedling Väst kommunalförbund för perioden 2023-01-01–2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt .
Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-16 14:06:06 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

§ 534 Delårsrapport 2023

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna DELÅRSRAPPORT 2023.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Under räkenskapsåret ska förbundet upprätta minst en delårsrapport för verksamheten och ekonomin. Delårsrapporten ska innehålla en förenklad förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt noter.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Budget 2023 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2023 baseras på ca 332 000 uppdrag. Efterfrågan på förbundets tjänster har minskat och förbundet har till och med 31 augusti utfört ca 7000 färre uppdrag jämfört med föregående år.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Driftsättning av nytt bokningssystem – Det nya bokningssystemet driftsattes 15 maj efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023.
- Anmälan till Konkurrensverket – Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren, utredning pågår.
- Fortsatt dominans av distanstolkning – Under första halvan fortsätter distanstolkning dominera trots att pandemin är över. Såväl arbetsprocesser som bemanning och den övergripande verksamhetsplaneringen påverkas av detta.
- TFV 10 år – förbundet har 2023 varit i drift i tio år.
- West Pride – Förbundet deltog under West Pride. Angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut:

- Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut.

Utfallet för delåret är 1,1 mkr och prognosen för helåret är 2,3 mkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- DELÅRSRAPPORT 2023, dnr 23/0044-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

Delårsrapport 2023

Organisationsnummer 222000–2972

Tolkförmedling Väst

Innehållsförteckning

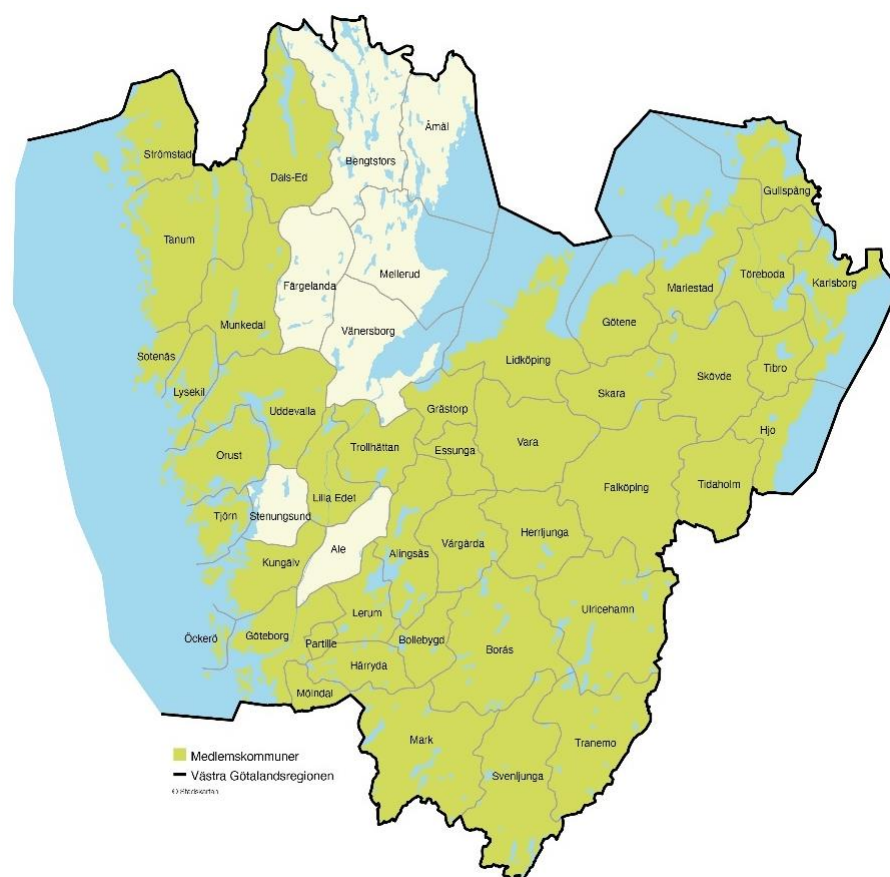
Inledning.....	4
Vision.....	5
Ledord	5
Förvaltningsberättelse.....	5
Organisation	5
Direktionen	5
Förbundets verksamhet.....	8
Tolkar och översättare.....	8
Kunder.....	8
Händelser av väsentlig betydelse	9
Driftsättning av nytt bokningssystem.....	9
Anmälan till konkurrensverket.....	9
Fortsatt dominans av distanstolkning	9
TFV 10 år	9
West Pride	9
Händelser efter räkenskapsperiodens slut	9
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	9
Övergripande mål.....	9
Verksamhetsmål 2023.....	10
Ekonomi	11
God ekonomisk hushållning	12
Balanskravsresultat utifrån helårsprognos.....	12
Väsentliga personalförhållanden.....	12
Medarbetare	12
Tillsvidare- och visstidsanställda	12
Sysselsättningsgrad.....	13
Sjukfrånvaro	13
Förväntad utveckling.....	13
Omvärld.....	13
Nuläge.....	14
Förväntad utveckling	14
Räkenskaper	16

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner.....	16
Resultaträkning.....	16
Resultaträkning	16
Balansräkning.....	17
Kassaflödesanalys	18
Noter	19
Driftsredovisning.....	22
Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget.....	22
Bakgrund till budget.....	22
Utfall och prognos	22
Förbundets investeringsverksamhet.....	24

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentligjuridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt lokalkontor i Mariestad och Borås.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

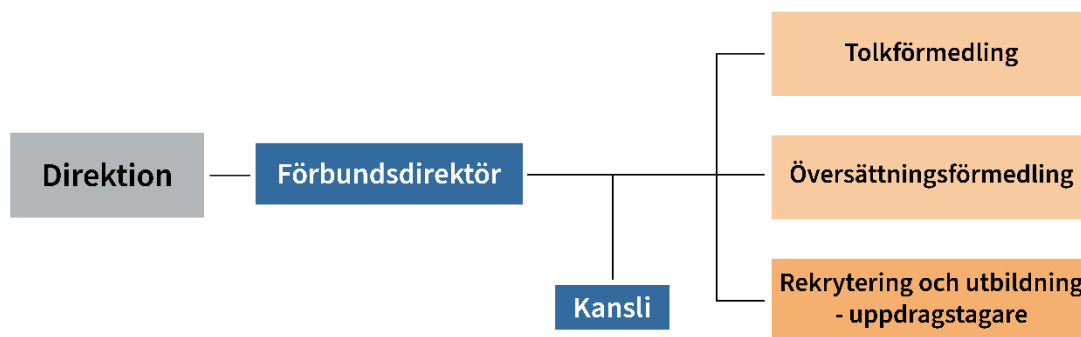
Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. Förmedlingsverksamheten, inklusive översättningsförmedling, samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft tre möten under perioden 1 januari t.o.m. 31 augusti 2023.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2023-08-31 av:

Göteborgs Stad

Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Borås Stad

Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Götene kommun

Rebecka Franzén (GF²), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun

Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun

Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Västra Götalandsregionen

Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Monika Beiring (M), ersättare

Bollebygd kommun

Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Niclas Hillestrand (S), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun

Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun

Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siv Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun

Kristina Classon (M), ledamot
Lena O Jenemark (S), ledamot

Lysekils kommun

Ricard Söderberg (S), ledamot
Philip Nordqvist (M), ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Wimman-Lindén (M), ersättare

² Götene Framtid

Munkedals kommun

Fredrik Roos-Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

Orust kommun

Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun

Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun

Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Svenljunga kommun

Birgitta Boo (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tjörns kommun

Cathrine Berntsson (L), ledamot
Marieanne Berndtsson (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Uddevalla kommun

Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Vara kommun

Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S), ersättare

Öckerö kommun

Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

Mölnåls stad

Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun

Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Maria Hjærtqvist (S), ledamot
Ann-Britt Nilsson (SD), ersättare

Strömstads kommun

Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

Tidaholms kommun

Zelal-Sara Yesildeniz (VT³), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Töreboda kommun

Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

³ Vi Tidaholm

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben, i appen eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets manuella bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Tolkar och översättare

Den 31 augusti 2023 hade förbundet 1 263 aktiva tolkar, av dessa var 243 auktoriserade och 86 hade även sjukvårdsauktorisering. Vid samma tillfälle hade förbundet 124 aktiva översättare, av dessa var 73 auktoriserade translatorer. 40 uppdragstagare var verksamma som både tolk och översättare.

I Sverige talas ca 200 språk⁴. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisering av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisering erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar. Rekrytering av tolkar sker löpande för att kunna möta kundernas behov. Förbundet har bland annat ett kontinuerligt samarbete med externa utbildningsanordnare för tolkutbildning, vilket har resulterat i att allt fler nytexaminerade tolkar sökt sig till förbundet men också att Tolkförmedling Väst är med och påverkar utbildningsaktörernas kursutbud. Såväl bred annonsering som riktad och uppsökande rekrytering sker för att möta det ständigt föränderliga tolkbehovet.

Hittills i år har förbundet rekryterat 111 tolkar i ca 50 olika språk där majoriteten av dessa är i mindre frekventa språk. Redan etablerade tolkar fortsätter söka sig till förbundet vilket är ett resultat av det starka varumärket som en seriös och kvalitativ tolkförmedling. Av de 111 rekryterade tolkarna är 45 utbildade och tio även auktoriserade. Tre av dessa redan sjukvårdsauktorerade.

Förbundet erbjuder utbildningsinsatser för såväl tolkaspiranter som erfarna tolkar. Under våren har följande utbildningar erbjudits på distans; ”SRHR”⁵, ”Att tolka i skolan”, ”Fördjupningskurs i Socialtjänsten”, ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa” samt ”Introduktionskurs” för nyrekryterade tolkar som saknar tolkutbildning. Totalt har 119 utbildningsintyg utfärdats under våren varav 30 genomgått SRHR-utbildning.

Kunder

Den 31 augusti 2023 hade förbundet 5 470 registrerade medlemskunder. I snitt förmedlas uppdrag till drygt 2 000 kunder varje månad. Av förbundets förmedlade uppdrag köps 99,98 % av medlemskunder. Största kund är Västra Götalandsregionen som står för 71 %.

⁴ *Många modersmål*. Institutet för språk och folkminnen.

<https://www.isof.se/lar-dig-mer/kunskapsbanker/lar-dig-mer-om-svenska-spraket/ett-sprak-i-forandring>. Hämtat 2021-08-24.

⁵ Sexuell och Reproduktiv Hälsa och Rättigheter (SRHR) genomförs i samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, samt SRHR-teamet, Göteborgs Stad.

Händelser av väsentlig betydelse

Driftsättning av nytt bokningssystem

Under 2022 upphandlades ett nytt bokningssystem för förmedling av förbundets tjänster. Efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023 driftsattes det nya systemet 15 maj. Hela implementeringsprocessen och samarbetet med den nya leverantören har fungerat mycket bra.

Anmälan till konkurrensverket

Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren. En utredning pågår.

Fortsatt dominans av distanstolkning

Under pandemin ökade distanstolkning kraftigt, huruvida det skulle kvarstå efter pandemin eller inte har varit svårt att förutspå. Under första halvan av 2023 kan dock konstateras att distanstolkning fortsätter dominera trots att pandemin är över. Detta påverkar såväl arbetsprocesser som bemanning och den övergripande verksamhetsplaneringen på olika sätt.

TFV 10 år

Förbundet bildades 2013 och har därmed varit i drift i 10 år 2023.

West Pride

Förbundet har även under 2023 medverkat med monter under West Pride-veckan. Då fler och fler av förbundets kunder efterfrågar tolkar med SRHR⁶-kompetens är det angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande mål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

⁶ Sexuell och Reproduktiv Hälsa och Rättigheter

Verksamhetsmål 2023

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

- Målet beräknas uppnås
- Utfall är svårbedömt
- Målet förväntas inte uppnås

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,2 %	≥99 %	●
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,8 %	<1 %	●

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %.	8,8 %	≥7 %	●
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 20 %.	23,2 %	≥20 %	●
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 63 %.	59,3 %	≥63 %	●

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 70 %.	72,7 %	≥70 %	●
Nöjd kundindex (NKI) ska överstiga 80*	-	>80	●

*Ny indikator 2023

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	5,3 %	<6 %	●
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 87	85	>87	●

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 65 %.	67,2 %	≥65 %	●

Måluppfyllelse

Ett kontinuerligt arbete pågår för att ständigt kvalitetssäkra verksamheten. Detta sker bland annat genom grund- och vidareutbildning för uppdragstagare samt löpande uppföljning av synpunkter och avvikelser från såväl kunder som uppdragstagare. Tillsättning av tolkuppdrag sker utifrån prioriteringen högsta kompetens för uppdraget. Distanstolkningen har under året legat på en stabil och hög nivå vilket innebär att tolkens tid mer effektivt kunnat nyttjas till faktisk tolktid. Den stora andelen distanstolkning har bidragit till att även andelen uppdrag som utförs av tolkar med högre kompetens fortsatt är större än förväntat. Målen avseende uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar förväntas därmed uppnås. Dock kommer inte målet avseende uppdrag utförda av utbildade tolkar att uppnås. Detta bör inte ses som negativt då uppdragen i stället har utförts av auktoriserade tolkar, det vill säga tolkar med högre kompetens än vad indikatorn avser. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar samt att förbundet ska bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnås.

Målet att förbundet ska ha en pålitlig leverans förväntas uppnås då båda indikatorerna beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Även indikatorerna kopplat till såväl andel beställningar som inkommer via digitala tjänster som Nöjd kundindex beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Målet att förbundet ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas förväntas därmed uppnås för helåret.

Den totala sjukfrånvaron för helåret är svårbedömd då sjukfrånvaron under perioden varierat på grund av långtidssjukfrånvaro. Dock har sjukfrånvaron ej varit arbetsrelaterad. Målvärdet för indikatorn förväntas klaras. Årets två första mätningar avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) indikerar att även detta målvärde kommer att uppnås för året. Då båda indikatorerna förväntas uppnås bedöms målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare uppnås.

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till 3,1 mkr.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecken för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god vilket innebär att checkkrediten inte nyttjats.

Balanskravsresultat utifrån helårsprognos

Inget underskott från tidigare år finns att återställa enligt balanskravets bestämmelser. Balanskravet år 2023 indikerar ett positivt resultat uppgående till 1,1 mkr.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Den under hösten ny tillträdde kommunikátören valde efter några månaders sjukskrivning att avsluta sin anställning i början på året. Efter en intensiv rekryteringsprocess kunde en ny kommunikátör tillträda redan i april, dock till en början på deltid. Inför semestern avslutade även förbundets digitaliseringsutvecklare sin anställning för nya utmaningar. Huruvida tjänsten kommer att återbesättas eller inte är i dagsläget ännu oklart.

I november tillträdde en ny verksamhetschef för Boråskontoret. Denne valde att säga upp sig under sommaren då hon under våren erbjudits annan sysselsättning. Då en utredning pågår avseende verksamhetens utformning är det i skrivande stund ännu oklart när och om tjänsten ska återbesättas.

Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö, vilket tydligt framkommer i utfallet i Winningtemp.

Förbundet är idag i hög grad distansanpassat i sina arbetsprocesser vilket har inneburit en högre effektivitet och större flexibilitet för den enskilde medarbetaren.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 augusti 2023 hade förbundet 46 tillsvidareanställda arbetstagare. Av dessa var 40 kvinnor och 6 män. Vid samma tidpunkt var två tillsvidareanställda studielediga varav en partiellt studieledig. Fem tillsvidareanställda var föräldralediga varav fyra är partiellt föräldralediga.

Totalt har antalet arbetade timmar som utförts i förbundet under årets första åtta månader motsvarat 36,3 årsarbetare (åa), vilket är 2,7 åa färre jämfört med samma period föregående år. Minskningen beror på att flera tjänster varit vakanta under perioden. De tillsvidareanställda

arbetstagarna har fram till 31 augusti arbetat tid motsvarande 33 åa och antalet timmar som utförts av visstidsanställd personal motsvarar 3,3 åa.

Delår	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2023	33,0	3,3	0	36,3
2022	37,3	1,5	0,2	39
2021	38,9	2,6	0,7	42,2
2020	34,5	6,3	0,8	41,6
2019	36,6	6,6	1,4	44,6

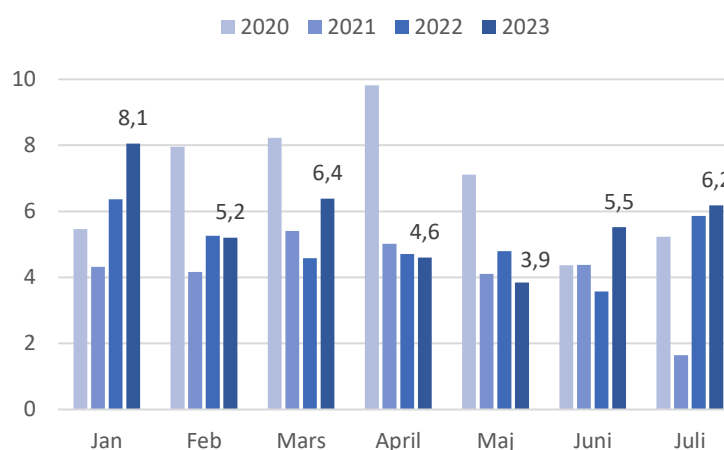
Figur 3 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,6 %. Av förbundets tillsvidareanställda arbetar 97,5 % av kvinnorna och 100 % av männen heltid.

Sjukfrånvaro

Den genomsnittliga totala sjukfrånvaron för årets första sju månader var 5,7 % vilket är en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Ökningen bedöms vara kopplad till ett par medarbetares icke arbetsrelaterad långtidssjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron bedöms ligga på en normal nivå. Kostnaderna för företagshälsovård är fortsatt i princip obefintliga.

Figur 4 Sjukfrånvaro 2020–2023

Männens sjukfrånvaro (8,7 %) har fördubblats sedan föregående år. Kvinnorna har däremot en lägre sjukfrånvaro (4,9 %) jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen 50 år eller äldre. Ingen arbetsrelaterad sjukfrånvaro finns identifierad i förbundet.

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	4,1 %	5,2 %	6,2 %

Tabell 1 Sjukfrånvaro, åldersgrupp

Förväntad utveckling

Omvärld

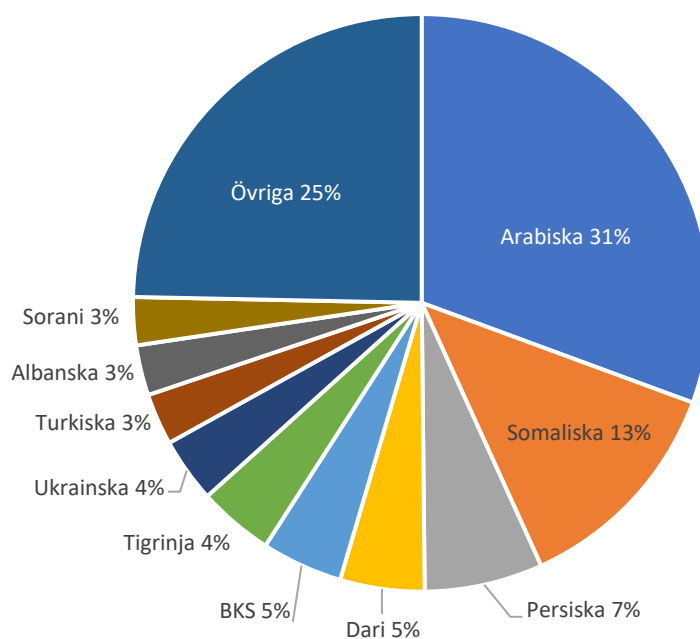
I slutet av 2022 var 29,4 miljoner människor på flykt i världen vilket är en ökning med 2,3 miljoner jämfört med föregående år. Drygt 50 % av flyktingarna kommer från; Syrien, Ukraina och Afghanistan.⁷

⁷ UNHCR. <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-are/figures-glance>. Hämtat 2023-08-15.

Migrationsverkets senaste prognos avseende antalet asylsökande till Sverige är cirka 14 000 personer för 2023. Även prognosen för antalet skyddsökande från Ukraina är 14 000 personer för 2023. Enligt massflyktsdirektivet kan det tillfälliga skyddet förlängas som längst till 4 mars 2025, även om kriget fortsätter. Migrationsverket spår att flera av de personer som idag befinner sig i Sverige under det tillfälliga skyddet då kommer att vilja stanna kvar i Sverige och därmed kommer att ansöka om främst asyl men även arbetstillstånd.⁸

Nuläge

Under januari – augusti 2023 har förbundet utfört knappt 215 000 uppdrag, varav 809 översättningsuppdrag. Förbundet har under perioden förmedlat tjänster på 124 olika språk. Arabiska och somaliska är fortsatt mest efterfrågat, dock har färre uppdrag utförts i år jämfört med föregående år i dessa språk. Av de tio mest efterfrågade språken har förbundet endast utfört fler uppdrag på ukrainska jämfört med samma period föregående år. Förbundet har under 2023 levererat uppdrag på fler olika språk än tidigare vilket inneburit att gruppen övriga språk ökat med två procentenheter.

Figur 5 Språkfördelning 2023

Förväntad utveckling

Efterfrågan på förbundets tjänster har minskat. Förbundet har till och med 31 augusti utfört ca 7 000 färre uppdrag jämfört med föregående år. Den lägre efterfrågan är en effekt av minskat inflöde av tolkbehövande, bland annat färre asylsökande och kvotflyktingar, vilket torde vara ett resultat av förändrad migrationspolitisk såväl inom som utom Sveriges gränser. Den framtida efterfrågan på tolk är svår att bedöma dock borde behovet minska något över tid.

Distanstolkning har fortsatt varit den dominerande tolktjänsten under året. Tolkning på distans innebär färre resor, mer effektivt nyttjande av tolkens tid och därmed högre kompetens på fler uppdrag samt lägre kostnader för kunden. Förbundet har kontinuerligt informerat kunderna om distanstolkningens fördelar, ett arbete som kommer fortsätta för att bibehålla dominansen av tolkning på distans.

I takt med den snabba tekniska utveckling som sker i samhället förväntas tolk- och översättningsbranschen generellt kompletteras med mer digitala och automatiserade lösningar. Med det nya bokningssystemet i drift kommer utvecklingsarbetet avseende nya produkter och tjänster återupptas under hösten.

⁸ Verksamhets- och utgiftsprognos 2023-07-28. Migrationsverket.

<https://www.migrationsverket.se/download/18.5d500a21188b551ac1116b9/1690528590760/Migrationsverkets%20juli%20prognos%202023%20P3-23.pdf>. Hämtat 2023-08-15.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket samt att kompetensutveckla och behålla befintliga tolkar. Vidareutbildning av befintliga tolkar sker löpande utifrån såväl kundernas som tolkarnas behov. Bland annat är ett par SRHR-utbildningar planerade till hösten. Under hösten kommer en utbildning på temat "Våld i nära relationer" att utarbetas.

Förbundets tjänst, "Kulturdialog", kommer även under hösten att erbjudas kostnadsfritt till medlemsorganisationernas olika verksamheter.

Förbundet är sedan några år tillbaka kvalitetscertifierade enligt FR2000. Under hösten är en certifieringsrevision inplanerad och ett skifte kommer att ske till ISO-standard då detta i högre grad än FR2000 anses tillämpligt på förbundets verksamhet.

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Delårsrapporten har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2022-01-01 2022-08-31	2023-01-01 2023-08-31	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	1	142 280	144 006	222 460	213 000
Verksamhetens kostnader	2	-133 690	-139 828	-216 759	-210 337
Avskrivningar	3	-4 154	-2 983	-3 365	-2 618
Verksamhetens nettokostnader		4 436	1 195	2 336	0
Finansiella intäkter	4	2	15	5	5
Finansiella kostnader	5	-44	-96	-50	-50
Resultat före extraordinära poster		4 394	1 114	2 291	0
Extraordinära poster					
Redovisat resultat		4 394	1 114	2 291	0

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	7	7 005	4 621
Inventarier	8	72	143
Summa anläggningstillgångar		7 077	4 764
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	29 739	30 176
Likvida medel	10	24 630	21 893
Summa omsättningstillgångar		54 369	52 069
Summa tillgångar		61 446	56 833

EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital			
Eget kapital	11	30 946	26 769
Andelskapital, medlemskommuner	11	3 135	3 135
Årets/periodens resultat	11	1 114	4 394
Summa eget kapital		35 194	34 298
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	26 251	22 535
Summa skulder		26 251	22 535
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		61 446	56 833

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31	2022-01-01 2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	11	1 114	4 394	4 177
Justering för av- och nedskrivning	3	2 983	4 154	6 226
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital				
		4 097	8 548	10 403
Förändring kortfristiga fordringar		15 379	11 240	-3 699
Förändring kortfristiga skulder		-7 193	-8 226	2 686
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
		-12 282	11 562	9 390
Investeringsverksamheten				
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	7	-6 119	0	-1 254
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
		-6 119	0	-1 254
Finansieringsverksamheten				
Andelskapital	13	0	0	0
Återbetalning av Eget Kapital	11	0	-10 000	-10 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten				
		0	-10 000	-10 000
Årets kassaflöde				
		-6 163	1 562	-1 864
Likvida medel vid periodens början				
		18 467	20 331	20 331
Likvida medel vid periodens slut				
	10	24 630	21 893	18 467

Noter

Belopp i tkr

Not	2023-01-01	2022-01-01	2022-01-01
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
1 Verksamhetens intäkter			
Förmedlingstjänster	143 989	142 246	223 802
Övriga intäkter	17	34	49
Summa	144 006	142 280	223 851
2 Verksamhetens kostnader			
Direktionskostnader	341	313	454
Sociala avgifter direktion	152	117	179
Personalkostnad	13 806	14 261	21 209
Sociala avgifter personal	4 746	4 462	6 355
Arvoden och ersättning tolkar	93 327	88 571	144 003
Sociala avgifter tolkar	19 595	18 412	29 354
Tolkutbildning	305	249	554
Lokalkostnader	2 469	2 377	3 553
Dator/IT/telefoni/post	2 029	1 246	2 192
Inventarier, förbrukningsmaterial	167	161	383
Administrativa- och konsulttjänster	2 891	3 521	4 992
Summa	139 828	133 690	213 228
Ersättning för revisorer			
Revisionsuppdraget, sakkunniga	0	75	112
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	55	0
Skatterådgivning	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0
Summa	0	130	112
3 Avskrivningar			
Inventarier	2 983	4 154	6 232
Summa	2 983	4 154	6 232
4 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	15	2	3
Övriga finansiella intäkter	0	0	2
Summa	15	2	5

5 Finansiella kostnader

Räntekostnad	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	96	44	106
Summa	96	44	107

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Anläggningstillgångar

6 Pågående investeringar

Pågående investeringar			
- <i>Nytt verksamhetsystem</i>	0	0	1 254
Summa	0	0	1 254

7 Immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde	12 758	12 758	12 758
Årets investering	6 119	0	0
Årets Utrangering	-12 758	0	0
Omklassificering från pågående investering	1 254	0	0
Summa	7 373	12 758	12 758

Ingående avskrivning	-10 191	-4 031	-4 031
Försäljning/utrangering	12 758	0	0
Årets Avskrivning	-2 935	-4 106	-6 160
Summa	-368	-8 137	-10 191

Utgående bokfört värde	7 005	4 621	2 567
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

8 Inventarier

Anskaffningsvärde	1 439	1 600	1 600
Årets försäljning	0	-161	-162
Ackumulerade avskrivningar	-1 319	-1 248	-1 409
Årets försäljning	0	0	162
Årets avskrivning	-48	-48	-72
Summa	72	143	120

9 Fordringar

Kundfordringar	12 281	12 351	26 908
Div. kortfristiga fordringar	381	302	228
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 078	17 523	17 982
Summa	29 739	30 176	45 118

10 Kassa och bank			
Bank	24 630	21 893	18 467
Summa	24 630	21 893	18 467
11 Eget kapital			
Ingående balans Allmänt eget kapital	30 946	36 769	36 769
Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	0	-10 000	-10 000
Utgående balans Allmänt eget kapital	30 946	26 769	26 769
Årets/periodens resultat	1 114	4 394	4 177
Andelskapital, medlemskommuner	3 135	3 135	3 135
Summa	35 194	34 298	34 081
12 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	1 439	1 745	2 047
Moms	5 190	5 565	8 722
Personalens skatter och avgifter	1 783	1 766	3 541
Skulder till anställda	16	-5	-6
Upplupna semesterlöner	721	738	869
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	14 344	12 243	6 039
Övriga upplupna kostnader	2 759	483	12 233
Summa	26 251	22 535	33 444
En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 augusti 2023.			
13 Andelskapital			
Årets förändring av andelskapital	0	0	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare			
Summa	0	0	0

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2023 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2023 baseras på ca 332 000 uppdrag.

Utfall och prognos

Förbundet förväntas inte fullt ut uppnå budgeterat antal uppdrag för 2023 vilket påverkar budgetutfallet negativt. Till följd av att fler uppdrag utförs av auktoriserade tolkar är såväl delårsutfallet som helårsprognosen för förmedlingsintäkter och arvodeskostnader högre än budgeterat. Dock är täckningsmarginalen för auktoriserade tolkar mindre än för tolkar med lägre kompetens vilket ytterligare påverkar budgetutfallet negativt.

INTÄKTER	Utfall jan-aug 2023	Budget jan-aug 2023	Prognos helår 2023	Budget 2023
Förmedlingstjänster	143 989	142 000	222 440	213 000
Övriga Intäkter	17		20	0
Summering	144 006	142 000	222 460	213 000
KOSTNADER				
Direktionskostnader	493	533	800	800
Personalkostnader	18 551	23 067	29 000	34 600
Arvoden uppdragstagare	112 922	109 433	174 615	164 150
Tolkutbildning	305	533	600	800
Lokalkostnader	2 470	2 298	3 500	3 447
Hyra IT-utrustning, IT-program, licenser	2 029	1 671	3 700	2 506
Inventarier, förbrukningsmaterial	167	158	250	237
Administrativa och konsulttjänster	2 891	2 531	4 204	3 797
Finansiella kostnader	3 065	1 775	3 500	2 663
Summering	142 893	142 000	220 169	213 000
RESULTAT	1 113	0	2 291	0

Tabell 2 Utfall mot budget per 2023-08-31 samt helårsprognos i förhållande till budget 2023

Direktionskostnaderna ligger i paritet med budget och prognosen för helåret är att kostnaderna kommer att hålla sig inom ramen för budget. Personalkostnaderna per 31 augusti är lägre än budgeterat och beror främst på flera vakanta tjänster under året men är även ett resultat av att möten och kompetenshöjande insatser sker mestadels på distans. Helårsprognosen för personalkostnaderna är därmed lägre än budgeterat.

Knappt hälften av budgeten för tolkutbildning har nyttjats vilket främst beror på att utbildningsinsatserna har genomförts på distans och att något färre kurser genomförts under våren. Helårsutfallet för tolkutbildning beräknas vara något lägre än budgeterat.

Kostnadsutfallet för lokaler och förbrukning ligger i paritet med budget för delåret. Prognosen för helåret följer därmed också budget.

Kostnadsutfallet avseende konsultstöd, IT-system, programvara och licenser är högre än budgeterat. Förbundet har dels haft ökade kostnader i samband med avveckling av det tidigare bokningssystemet, dels ökade kostnader i samband med implementering av det nya bokningssystemet. Det nya bokningssystemet har även en högre driftskostnad än vad som är budgeterat. De ökade kostnaderna kopplat till avveckling och driftsättning av bokningssystem har framför allt påverkat delårsutfallet då driftsättningen skedde i maj.

Kostnadsutfallet för avskrivningar är högre än budgeterat. Då förslag till budget och verksamhetsplan 2023 beslutades innan beslut av investeringsbudget för nytt bokningssystem så saknas budget för avskrivningar i 2023 års budget. Detta resulterar även i en budgetavvikelse för det prognostiserade helårsutfallet.

Utfallet för delåret är 1,1 mkr och prognosen för helåret är 2,3 mkr. Den positiva prognosen är ett resultat av förbundets lägre personalkostnader under året.

Förbundets investeringsverksamhet

I september 2022 skrevs avtal avseende nytt bokningssystem. I maj 2023 driftsattes systemet. Investeringens utfall blev 7,4 mkr att jämföra med budgeterade 6,5 mkr. De ökade kostnaderna beror bland annat på kompletteringar för att uppnå kravställd funktionalitet och högre tidsåtgång än estimerat vid implementering. Det kommer att tillkomma ytterligare kostnader avseende önskad funktionalitet under hösten. Avskrivningar på investeringen har skett sedan 1 juni. Projektet planeras att avslutas i oktober.

	2022	2023	Totalt utfall	Budget	Avvikelse
Utfall, tkr	1 254	5 385	7 373	6 500	873

Tabell 3 Investeringsbudget samt utfall

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2023-09-29

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

§ 1

Dnr 2023/01310

Val av nämnden för stiftelsen Falköpings Utsädesfond**Kommunfullmäktiges valberednings förslag till beslut**

- 1 Kommunfullmäktige väljer följande personer till ledamöter i nämnden för stiftelsen Falköpings Utsädesfond för åren 2024–2027.
 - 1 Niclas Fällström (C)
 - 2 Bengt Arne Medin (L)
 - 3 Marie Post (S)
- 2 Kommunfullmäktige väljer följande personer till ersättare i nämnden för stiftelsen Falköpings Utsädesfond för åren 2024–2027.
 - 1 Torbjörn Larsson (C)
 - 2 Håkan Arnesson (M)
 - 3 Kovan Akrawi (S)
- 3 Kommunfullmäktige väljer Niclas Fällström (C) till sammankallande i nämnden för stiftelsen Falköpings Utsädesfond för åren 2024–2027.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-20

Nomineringar till ledamot

Ulf Eriksson (C) yrkar att välja Niclas Fällström (C) till ledamot.

Annika Carp (L) yrkar att välja Bengt Arne Medin (L) till ledamot.

Marie Post (S) yrkar att välja Marie Post (S) till ledamot.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslag till ledamöter och finner att valberedningen beslutar att föreslå dessa.

Nomineringar till ersättare

Ulf Eriksson (C) yrkar att välja Torbjörn Larsson (C) till ersättare.

Pema Malmgren (M) yrkar att välja Håkan Arnesson (M) till ersättare.

Marie Post (S) yrkar att välja Kovan Akrawi (S) till ersättare.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslag till ersättare och finner att valberedningen beslutar att föreslå dessa.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	--	--	-----------------------------

Nomineringar till sammankallande

Ulf Eriksson (C) yrkar att välja Niclas Fällström (C) till sammankallande i nämnden.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslag till sammankallande och finner att valberedningen beslutar att Niclas Fällström (C) till sammankallande.

Paragrafen skickas till

De valda
Stiftelsen Falköpings Utsädesfond
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	--	--	-----------------------------

§ 2

Dnr 2023/01311

Val av nämnden för stiftelsen Johan Halléns understödsfond för behövande köpmän i Falköpings stad**Kommunfullmäktiges valberednings förslag till beslut**

- 1 Till ledamöter i nämnden för stiftelsen Johan Halléns understödsfond för behövande köpmän i Falköpings stad för år 2024 väljs
 - 1 Annika Carp (L)
 - 2 Anna-Bella Nordh Fahlkvist (S)
 - 3 Per Halldén (M)
- 2 Till sammankallande i nämnden för stiftelsen Johan Halléns understödsfond för behövande köpmän i Falköpings stad för år 2024 väljs Annika Carp (L).

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-11-20

Nomineringar till ledamot

Annika Carp (L) yrkar att välja Annika Carp (L) till ledamot.

Marie Post (S) yrkar att välja Anna-Bella Nordh Fahlkvist (S) till ledamot.

Pema Malmgren (M) yrkar att välja Per Halldén (M) till ledamot.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslag till ledamöter och finner att valberedningen beslutar att föreslå dessa.

Nomineringar till sammankallande

Annika Carp (L) yrkar att välja Annika Carp (L) till sammankallande i nämnden.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslag till sammankallande och finner att valberedningen beslutar att Annika Carp (L) till sammankallande.

Paragrafen skickas till

De valda

Stiftelsen Johan Halléns understödsfond för behövande köpmän

Anna-Karin Linder, administratör

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	--	--	-----------------------------

Kommunstyrelsen

Återbesättande av uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden samt som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden efter Britt-Marie Jokela (SD)

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ledamot i barn- och utbildningsnämnden från och med den 13 februari 2024 till och med den 31 december 2026.
- 2 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden från och med den 13 februari 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 27 november 2023 § 111, att entlediga Britt-Marie Jokela (SD) och vakantsätta uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden samt kompetens- och arbetslivsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-19
- Kommunfullmäktige § 111/2023

Beslutet ska skickas till

De valda
Barn- och utbildningsnämnden
Kompetens- och arbetslivsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

§ 111

Dnr 2023/01263

Entledigande av Britt-Marie Jokela (SD) från uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden samt som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden**Kommunfullmäktiges beslut**

- 1 Kommunfullmäktige entledigar Britt-Marie Jokela (SD) från uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden samt som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden från och med den 12 december 2023.
- 2 Kommunfullmäktige beslutar att lämna uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden samt som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden vakant från och med den 12 december 2023.

Bakgrund

Britt-Marie Jokela (SD) har av sagt sig uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden samt som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden.

Yrkanden

Jonas Larsson (SD) yrkar att lämna uppdragen vakant.

Paragrafen skickas till

Britt-Marie Jokela (SD)
Barn- och utbildningsnämnden
Kompetens- och arbetslivsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Kommunstyrelsen

Entledigande av Maria Jern (L) från uppdraget som ersättare i kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige entledigar Maria Jern (L) från uppdraget som ersättare i kultur- och fritidsnämnden från och med den 13 februari 2024.
- 2 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ersättare i kultur- och fritidsnämnden från och med den 13 februari 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Maria Jern (L) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-19
- Avsägelse

Beslutet ska skickas till

Den valda
Kultur- och fritidsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Entledigande av Emelie Nilrikson (S) från uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att entlediga Emelie Nilrikson (S) från uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige från och med den 13 februari 2024.
- Kommunfullmäktige anhåller om ny sammanräkning från Länsstyrelsen för utseende av ny ledamot i kommunfullmäktige.

Bakgrund

Emelie Nilrikson (S) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-19
- Avsägelse

Beslutet ska skickas till

Emelie Nilrikson (S)
Länsstyrelsen Västra Götaland
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Entledigande av Suzanne Åkerlund (L) från uppdragen som 1:e vice ordförande och ledamot i socialnämnden och ledamot i kommunfullmäktiges beredning för framtidens äldreomsorg i Falköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Kommunfullmäktige entledigar Suzanne Åkerlund (L) från uppdragen som ledamot och 1:e vice ordförande i socialnämnden och ledamot i kommunfullmäktiges beredning för framtidens äldreomsorg i Falköpings kommun från och med den 13 februari 2024.
- 2 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ledamot i socialnämnden från och med den 13 februari 2024 till och med den 31 december 2026.
- 3 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som 1:e vice ordförande i socialnämnden från och med den 13 februari 2024 till och med den 31 december 2026.
- 4 Kommunfullmäktige väljer XX(X) till ledamot i kommunfullmäktiges beredning för framtidens äldreomsorg i Falköpings kommun från och med den 13 februari 2024 intill det nyvalda kommunfullmäktiges första sammanträde nästa mandatperiod.

Bakgrund

Suzanne Åkerlund (L) har i en skrivelse avsagt sig uppdragen som 1:e vice ordförande och ledamot i socialnämnden, ledamot i rådet för funktionshinderfrågor samt ledamot i kommunfullmäktiges beredning för framtidens äldreomsorg i Falköpings kommun.

Val av ledamot i rådet för funktionshinderfrågor görs i detta fall av socialnämnden, då nämnderna väljer representanter till rådet för funktionshinderfrågor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-19
- Avsägelse

Beslutet ska skickas till

Suzanne Åkerlund (L)

De valda

Socialnämnden

Kommunfullmäktiges beredning för framtidens äldreomsorg

Löneenheten

Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin

Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Entledigande av Suzanne Åkerlund (L) från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att entlediga Suzanne Åkerlund (L) från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige från och med den 13 februari 2024.
- Kommunfullmäktige anhåller om ny sammanräkning från Länsstyrelsen för utseende av ny ersättare i kommunfullmäktige.

Bakgrund

Suzanne Åkerlund (L) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-19
- Avsägelse

Beslutet ska skickas till

Suzanne Åkerlund (L)
Länsstyrelsen
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Entledigande av Dag Högrell (L) från uppdraget som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige entledigar Dag Högrell (L) från uppdraget som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden från och med den 13 februari 2024.
- Kommunfullmäktige väljer XX(X) till uppdraget som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden från och med den 13 februari 2024 till och med den 31 december 2026.

Bakgrund

Dag Högrell (L) har i en skrivelse avsagt sig uppdraget som ledamot i kompetens- och arbetslivsnämnden samt ledamot i rådet för funktionshinderfrågor.

Val av ledamot i rådet för funktionshinderfrågor görs i detta fall av kompetens- och arbetslivsnämnden, då nämnderna väljer representanter till rådet för funktionshinderfrågor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-19
- Avsägelse

Beslutet ska skickas till

Dag Högrell (L)
De valda
Kompetens- och arbetslivsnämnden
Löneenheten
Anna-Karin Linder, administratör

Sebastian Helin
Kommunsekreterare

Kansliavdelningen | Kommunledningsförvaltningen

Sebastian Helin | Kommunsekreterare | 0515-885266 | sebastian.helin@falkoping.se
Falköpings kommun, 521 81 Falköping | Växel 0515-88 50 00
kommunen@falkoping.se | www.falkoping.se | Bankgiro 991-2478 | Org nr 212000-1744

FALKÖPINGS KOMMUN Kommunledningsförvaltningen	
2023 -12- 19	
Diariennr.	Planbet.

1 december 2023

Till:

Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

För kännedom

Kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2023

Den gemensamma nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg, (SMS), har ansvaret för samhällsskyddande verksamhet i kommunerna Falköping, Götene, Skara och Tidaholm.

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Deloitte AB har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg genomfört en översiktlig granskning dels av nämndens delårsrapport som en del i granskningen av delårsrapporten för Falköpings kommun. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet och har inriktats på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Revisorernas bedömning

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten 2023 är förenligt med de finansiella målen och de verksamhetsmål som finns för Samhällsskydd mellersta Skaraborg, (SMS).

För kommunens revisorer

Lars Elinderson, vice ordf. kommunrevisionen i Falköpings kommun

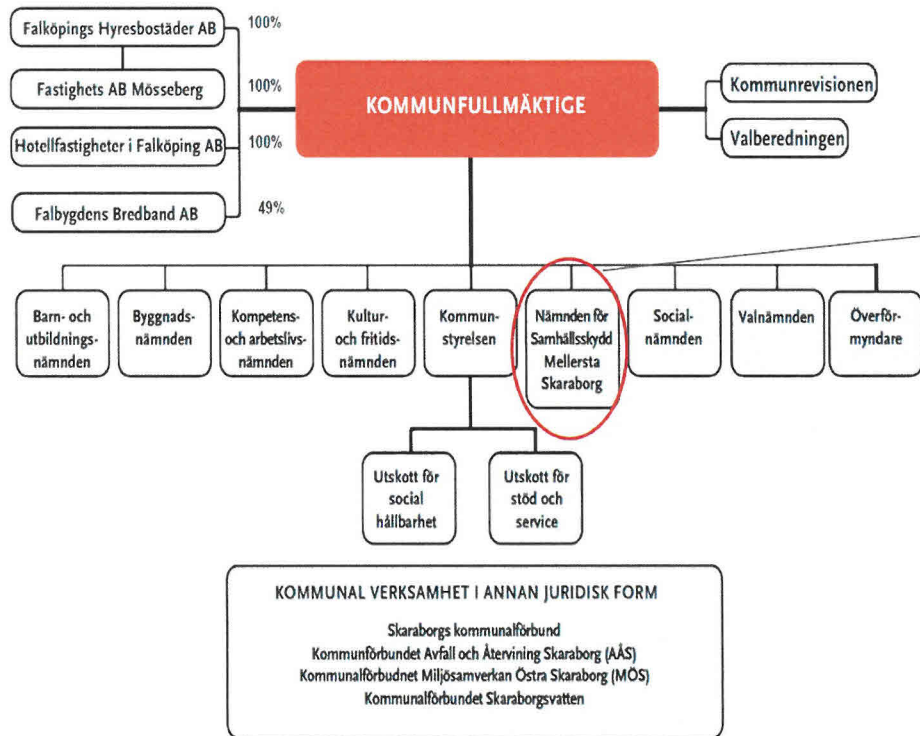
Översiktlig granskning av SMS verksamhetsredovisning i samband med delårsrapport 2023

December 2023

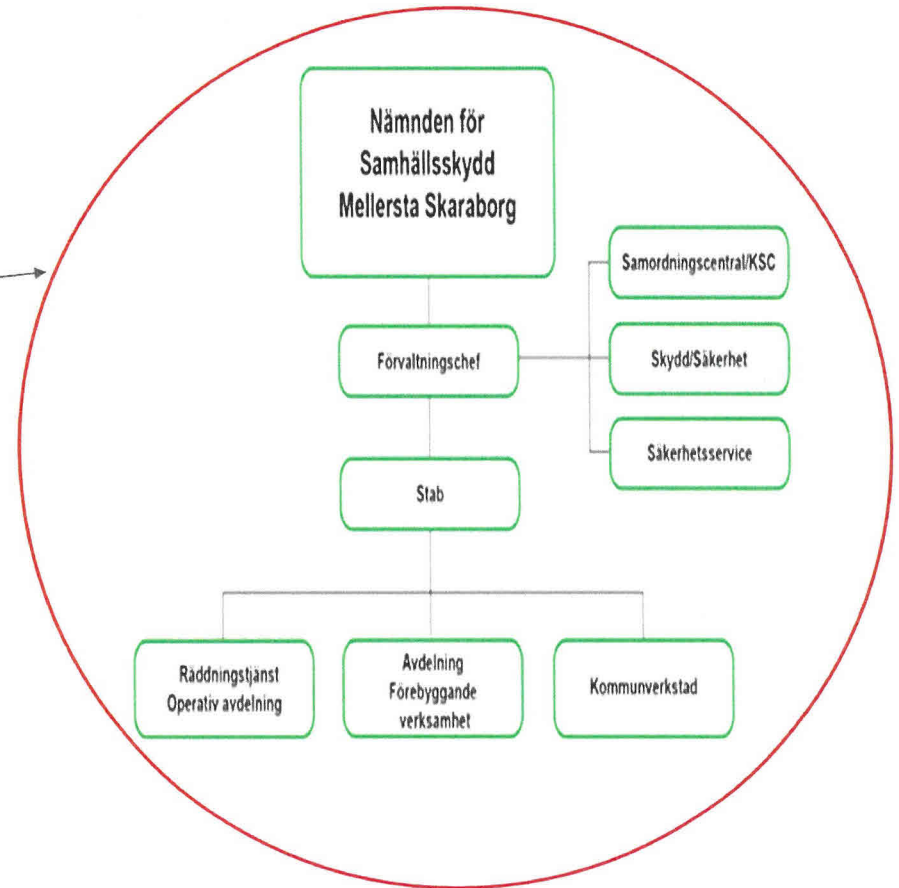
1. Bakgrund

1.1 Organisation

Falköpings kommuns kommunala koncernen

Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS)

1.2 Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS)

SMS är gemensam nämnd Falköpings, Götenes, Skaras och Tidaholms kommun. Nämnden ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd. I ansvaret ingår sotning och brandskyddskontroll. Nämnden har dessutom ansvaret för kommunens tekniska verkstad. Verksamhetsansvaret redovisas i särskilda handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande räddningstjänst.

Falköpings kommun är värdkommun och nämnden ingår i Falköpings kommuns organisation. Nämndens uppdrag regleras av reglemente för Falköpings, Götenes, Skaras och Tidaholms kommuners gemensamma nämnd för samhällsskydd mellersta Skaraborg, Antagen av kommunfullmäktige i Falköpings kommun den 26 november 2018. Samarbetet mellan kommunerna regleras genom samverkansavtal mellan kommunerna.

Enligt kommunallagen är den gemensamma nämnden inte en egen juridisk person utan ingår i värdkommunen. Samverkande kommuner är samtidigt alla huvudmän för de frågor som de lägger på den gemensamma nämnden och de utser alla minst en ledamot och en ersättare i nämnden. Nämnden arbetar alltså på uppdrag av alla huvudmän.

En gemensam nämnd ska granskas av revisionen i samtliga samverkande kommuner. Värdkommunen har alltså inte ett särskilt ansvar för revisionen. Revisionsuppdraget är detsamma som revisorerna har när de granskar övriga styrelser och nämnder i kommunen. Revisorerna i de samverkande kommunerna behöver komma överens om hur nämnden ska granskas och att det sker med inflytande från och förankring i de olika samverkande kommunerna. Revisorerna i

respektive samverkande kommun ska redovisa resultatet av granskningen och uttala sig i ansvarsfrågan för den

gemensamma nämnden i revisionsberättelsen till fullmäktige. Fullmäktige i varje samverkande kommun beslutar om ansvarsfrihet var för sig. En gemensam nämnd ansvarsprövas därmed av fler fullmäktigeförsamlingar som kan komma till olika beslut.

2. Verksamhetsredovisning

Underlaget och sammanställningen som presenteras i detta avsnitt hämtas från delårsrapport 2023 för Falköpings kommun.

2.1 Händelser av väsentlig betydelse under 2023

Från och med den 1 januari 2023 har SMS integrerats i Räddningsregion Västra Götaland (RRVG) tillsammans med tre andra räddningsledningssystem. Detta strategiska beslut syftar till att skapa en större redundans och robusthet i ledningssystemen. Samarbetet under RRVG är utformat för att effektivt hantera både flera mindre insatser samtidigt och stora, långvariga insatser, exempelvis liknande de omfattande skogsbränderna 2018.

En viktig utveckling som SMS har genomfört är deras deltagande i Dynamisk resurshantering (DRH) inom SOS utlarmningssystem. Sedan den 8 maj samarbetar de med räddningstjänsterna i Mullsjö, Habo och Jönköping. Detta samarbete garanterar att den snabbaste och närmsta resursen alltid larmas till en olycksplats, vilket ökar chansen för snabb och effektiv hjälp till medborgarna.

Ytterligare ett viktigt steg för SMS var uppdraget de fick i mars 2023 från Götene kommun att utföra säkerhetssamordning. Detta initiativ innebär att alla medlemskommuner nu delar en gemensam säkerhets- och beredskapssamordning. Detta bidrar till en mer enhetlig och effektiv hantering av säkerhetsrelaterade frågor över kommungränserna.

Slutligen har SMS fått ansvaret att samordna det brottsförebyggande arbetet för alla medlemskommuner. Detta arbete, tillsammans med införandet av tjänsteman i beredskap för alla fyra medlemskommuner från sommaren 2023, visar på SMS:s växande roll som en central aktör i regionens krishantering och brottsförebyggande arbete.

Sammanfattningsvis indikerar nämndens redogörelse en positiv utveckling mot stärkt samarbete och effektivitet inom räddnings- och säkerhetstjänsterna i regionen. De åtgärder som genomförts och planeras tyder på en ökad kapacitet att hantera både akuta situationer och långsiktigt förebyggande arbete. Detta bådär väl för regionens förmåga att skydda och stödja sina medborgare i nödsituationer.

2.2 F rvaltningber ttelse

F rv ntad utveckling

Totalförsvaret kommer fortsatt att prioriteras i Sverige. Fler områden såsom energi och livsmedel ska utredas för att omfattas av civilplikt mm. SMS kommer att vara samordnande för kommunernas arbete kring civil beredskap.

2.3 Ekonomisk redovisning

2.3.1 Driftredovisning

Nämndens prognos efter augusti indikerar att deras totala ekonomiska prestation ligger inom den fastställda budgetramen. Det finns dock vissa avvikelser inom olika avdelningar, både på intäkts- och kostnadssidan. Intäkterna har ökat, dels på grund av försäljningen av äldre fordon, dels tack vare ökad efterfrågan inom den externa utbildningsverksamheten, en efterdyning av pandemin. Däremot kommer de förväntade intäkterna från trapphustillsynerna inte fullt ut att realiseras, som en konsekvens av en långsam uppstart av dessa aktiviteter. Dessa två poster tar ut varandra på helheten. Den nyligen etablerade enheten för Säkerhet och beredskap, som även inkluderar säkerhetssamordningen för Götene kommun från och med mars, kommer att stärkas.

Kostnaderna för dessa verksamheter finansieras genom statsbidrag, vilket även gäller det brottsförebyggande arbetet som nu hanteras av förvaltningen för samtliga fyra involverade kommuner. Det finns dock en oro för ett potentiellt underskott på grund av en förväntad lägre orderingång i kommunverkstaden samt risker för att kostnaderna för fordonsreparationer kan överstiga budget. Nämnden bedömer att verksamheten kan fortsätta att bedrivas enligt plan med bibehållen ekonomisk balans.

(TKR)	Utfall 2022-08	Utfall 2023-08	Budget 2023	Prognos: 2023	Avvikelse 2023
<i>Drift</i>	-23 522	-22 920	-35 836	-35 836	0

2.3.2 Investeringsredovisning

Delårsrapporten visar på en positiv utveckling inom nämndens ansvarsområde, med särskild fokus på förbättringar i beredskapskapaciteten. Under våren har

nämnden framgångsrikt tagit två nya släckbilar i bruk, trots tidigare förseningar i leveransen. Detta markerar en viktig utveckling i förbättringen av kommunens brandsäkerhetsresurser.

Utöver släckbilarna, har nämnden också investerat i specialutrustning för att ytterligare stärka säkerheten och effektiviteten i räddningstjänstens arbete. Inköpen omfattar utrustning för kommunikation vid rökdykning samt en kompressor för påfyllning av andningsflaskor, vilket är essentiellt för räddningspersonalens arbetsförutsättningar.

När det gäller den ekonomiska aspekten av dessa anskaffningar, noteras en mindre avvikelse från den ursprungliga budgeten. Kostnaden för släckfordonen och den tillhörande utrustningen har överskridit den initiala budgeten med cirka 0,4 miljoner kronor. Detta överdrag täcks dock av tillgängliga investeringsmedel avsedda för inventarieanskaffningar.

Enligt den senaste prognosen, efter att detta underskott har reglerats, återstår cirka 0,3 miljoner kronor för framtida investeringar i andra nödvändiga inventarier.

(TKR)	Utfall 2022-08	Utfall 2023-08	Budget 2023	Prognos: 2023	Avvikelse 2023
Investeringar	-848	-9 686	-9 980	-9 980	0

3. Bedömning

I samband med översiktligt granskningen av Falköpings kommuns delårsrapport har en översiktlig granskning av Samhällsskydd Mellersta Skaraborgs (SMS) verksamhetsredovisning för 2023 genomförts. Granskningen utfördes i enlighet med god revisionsredovisning för kommunal verksamhet. Fokus låg på en övergripande analys snarare än detaljerade aspekter i redovisningen.

Den samlade bedömningen är att resultatet i verksamhetsredovisningen är förenligt med de fastställda finansiella målen samt de verksamhetsmål som är uppsatta för SMS.

Jönköping den 2023-12-04

DELOITTE AB

Revsul Dedic

Certifierad kommunal revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Signering av mötesanteckningar för beredningen för framtidens äldreomsorg 2023-12-15

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Mötesanteckningar BFÄ 2023-12-15.pdf

Storlek: 17746 byte

Hashvärde SHA256:

e18d9d8dd17b34af27fb95a5473f77714fb09b74c8c69c48af1250f1392140e5

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 1:

ADAM JOHANSSON

Signerat med BankID 2023-12-18 12:47 Ref: b4f77a86-0bc2-4661-b6ee-4f2ee0ac86ee

Beredning för framtidens äldreomsorg

Mötesanteckningar

Fredagen den 15 november 2023, kl. 9:00-12:00, Lärcenter

Ledamöter: Adam Johansson (M), ordförande, Suzanne Åkerlund (L), Ingvor Bergman (S), vice ordförande, Roland Wanner (MP), Susanne Carlsson (SD), Karola Svensson (C), Ulrika Davidsson (KD), Iowan Hedendahl (V)

Ersättare: Pema Malmgren (M), Maria Henriksson (S), Sofia Hendén Larsson (MP), Marita Ljus (SD), Sam Jubrant (KD), Tove Blomberg (V)

Närvarande tjänstepersoner: Eva Olofsson (bitr. socialchef), Jenny Trygg (kommunsekreterare)

Information från Deloitte

Torbjörn Bengtsson från Deloitte presenterar en preliminär rapport om genomlysning av organisationen inom äldreomsorgen i Falköpings kommun.

Pilotprojekt i hemtjänsten

Ulf Johansson, verksamhetschef för hemtjänsten och Oskar Persson, sektionsföreträdare hos Kommunal presenterar genomförandet av projektet att arbeta utan minutstyrning i hemtjänsten.

Brukarundersökning hemtjänst och särskilt boende

Karin Stigner, verksamhetsutvecklare på socialförvaltningen presenterar resultatet från brukarundersökningen om hemtjänsten och särskilt boende för år 2023.

Sammanträdesdagar år 2024

Följande sammanträdesdagar beslutades för första halvåret 2024

23 januari kl. 13:00, 26 februari kl. 13:00, 5 april kl. 8:30, 29 april kl. 13:00,
13 juni kl. 8:30

Jenny Trygg
Kommunsekreterare